XVIII. (1969.) ÉVFOLYAM 1. SZÁM

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
HIVATALA

BUDAPEST, 1969. JANUÁR 28.

TARTALOM

Személyi rész 1

SZOT Szabályzat — 11/1968. (XII. 21.) — A dolgozók társadalombiztosítási nyugdíjával kapcsolatos kérdések szabályozásáról szóló 5/1959. (V. 8.) Mü M. sz. rendelet módosításáról és kiegészítéséről 1

Közlemények — 125.634/1968. I/11. B. KPM — Közalkalmazottak utazási kedvezménye 11

A Pécsi Orvostudományi Egyetem pályázati hirdetményei 19

A Budapesti Orvostudományi Egyetem pályázati hirdetményei 19

A Debreceni Orvostudományi Egyetem pályázati hirdetménye 21

Az Agrártudományi Egyetem pályázati hirdetménye 21

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának fogadóórája 22

A Tudományos Minősítő Bizottság elnökének és titkárának fogadóórája 22

Az újév alkalmából kifejezett jókívánságokért köszönetet mond a Magyar Tudományos Akadémia Elnöksége

Személyi rész

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa 70. születésnapja alkalmából, kiemelkedő tudományos munkássága elismeréséül *Alexits György* akadémikusnak, a Magyar Tudományos Akadémia Matematikai Kutató Intézete tudományos osztályvezetőjének a

MUNKA ÉRDEMREND

arany fokozata

kitüntetést adományozta.

SZOT Szabályzat

A Szakszervezetek Országos Tanácsának 11/1968. (XII. 21.) SZOT számú

szabályzata

a dolgozók társadalombiztosítási nyugdíjával kapcsolatos kérdések szabályozásáról szóló 5/1959. (V. 8.) Mü. M. számú rendelet módosításáról és kiegészítéséről

A 67/1958. (XII. 24.) számú kormányrendeletben (a továbbiakban: Rny.) foglalt és a 16/1964. (VII. 19.) számú kormányrendelet 8. §-a szerint

módosult felhatalmazás alapján a Szakszervezetek Országos Tanácsa az 5/1959. (V. 8.) Mü. M. számú rendelet (a továbbiakban: Vr.) egyes rendelkezéseit a munkaügyi miniszterrel és a pénzügyminiszterrel egyetértésben — a következők szerint módosítja, illetve egészíti ki.

1. §

A Vr. 178. §-a helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„178. §. (1) Az Rny. 65. §-ában meghatározott keretösszeg szempontjából figyelembe kell venni mindazt a munkabért, amely az öregségi vagy a rokkantsági nyugdíjasnak munkaviszony alapján ugyanarra a naptári évre — a nyugdíjazás naptári évében az évnek a nyugdíj megállapítását követő tartamára — járt, tekintet nélkül arra, hogy a nyugdíjas mennyi időn át, illetve egy vagy több munkáltatónál állott munkaviszonyban.

(2) Munkabérként kell figyelembe venni — a (3) bekezdésben felsorolt kivétellel — minden olyan pénzbeli és természetbeni juttatást, amelyet a nyugdíjas munkaviszonya keretében kapott. Ha a nyugdíjas táppénzben, terhességi-gyermekágyi segélyben részesült, az ezek kiszámításának alapjául szolgáló munkabérnek a segélyezési napokra eső részét kell figyelembe venni.

(3) A keretösszeg szempontjából figyelmen kívül kell hagyni

a) az újítási és feltalálói díjat,

b) az utazási és szállásköltséget, valamint a kiküldetési (külszolgálati) napidíjat, illetőleg a kiküldetési költségátalányt,

c) a különélési díjat,

d) a természetbeni juttatás pénzbeli értékének a nyugdíjas által fizetett térítéssel fedezett részét,

e) a szabadságmegváltás címén adott juttatást,

f) az év végi részesedést,

g) a jubileumi jutalmat,

h) a felügyelő bizottság [25/1967. (XII. 15.) PM számú rendelet] vezetője és tagjai részére egy felügyelő bizottságban végzett tevékenység alapján kifizetett juttatást,

i) azt a juttatást, amelyet a nyugellátás megállapítása előtt végzett munka alapján utólag fizettek ki,

j) a szakszervezeti és a vállalati segélyt,

k) az anyasági és az egységes anyasági segélyt,

l) a gyermekgondozási segélyt és

m) a temetési segélyt."

2. §

A Vr. 182. §-a helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„182. §. (1) Az öregségi és a rokkantsági nyugdíj folyósításának szüneteltetése szempontjából keresőfoglalkozást folytatónak kell tekinteni azt a nyugdíjast,

a) akinek iparjogosítványa (iparigazolványa vagy kisipari működési engedélye), háziipari értesítése, illetve vándoripari engedélye van,

b) akinek hasznothajtó jogosítványa van,

c) aki orvosi, ügyvédi vagy mérnöki magángyakorlatot folytat,

d) aki kereső tevékenységet folytató munkaközösség (ügyvédi, földmérői, oktatói stb. munkaközösség) tagja.

(2) Keresőfoglalkozást folytatónak kell tekinteni azt a nyugdíjast is, aki mezőgazdasági termelőszövetkezet tagjaként a termelőszövetkezetben nem fizikai munkát végez és a 6/1966. (XII. 24.) SZOT számú szabályzat 33. §-ában meghatározott munkanapjainak a száma egy naptári éven belül — nyugdíjazása naptári évében az évnek a nyugdíj megállapítását követő tartama alatt — a 120 munkanapot meghaladja.

(3) Keresőfoglalkozást folytatónak kell tekinteni azt a nyugdíjast is, akinek a munkaviszonyon kívül végzett egyéb tevékenysége (megbízás stb.) alapján egy naptári éven belül kapott összes díjazása meghaladja

a) a 6000 forintot,

b) a nyugdíjazás naptári évében a 6000 forintnak annyiszor 500 forinttal csökkentett összegét, ahány naptári hónap a nyugdíj megállapításáig eltelt,

c) az *a)*, illetőleg a *b)* pontban meghatározott összegnek annyiszor 500 forinttal csökkentett összegét, ahány hónapra a díjazást megelőzően a nyugdíj folyósítása szünetelt.

(4) Az öregségi, illetőleg a rokkantsági nyugdíj folyósítását az (1) bekezdésben felsorolt keresőfoglalkozás miatt arra a naptári hónapra kell szüneteltetni, amelyben a nyugdíjasnak ilyen keresőfoglalkozása van.

(5) Az öregségi, illetőleg a rokkantsági nyugdíj folyósítását a (2) bekezdésben megjelölt keresőfoglalkozás miatt a 121. munkanap teljesítését követő hónap első napjától a naptári év végéig kell szüneteltetni.

(6) Az öregségi, illetőleg a rokkantsági nyugdíj folyósítását a (3) bekezdésben megjelölt keresőfoglalkozás miatt arra a naptári hónapra kell szüneteltetni, amelyben a nyugdíjas díjazása a keretösszeget meghaladja, továbbá a naptári évnek ezt követő minden olyan hónapjára, amelyben a nyugdíjas újabb díjazásban részesül. Ha a díjazásnak a keretösszeget meghaladó része, illetőleg az egy naptári hónapban kapott összes újabb díjazás összege a nyugdíj kétszeres összegét eléri vagy meghaladja, a nyugdíj folyósítását további annyi naptári hónapra kell — a naptári éven túl is — szüneteltetni, ahányszor a keretösszeget meghaladó rész, illetőleg az egy naptári hónapban kapott összes újabb díjazás összege — a törtrész figyelmen kívül hagyásával — több a nyugdíj összegénél. Ha pedig a nyugdíjas nyugdíjának szüneteltetése alatt részesül újabb díjazásban, a szüneteltetés tartamát annyi naptári hónappal kell — a naptári éven túl is — meghosszabbítani, ahányszor az egy-egy naptári hónapban kapott összes újabb díjazása nyugdíjának összegét meghaladja.

(7) A (6) bekezdés rendelkezéseinek alkalmazásánál a vállalt munka szerződés szerinti teljesítéséért járó díjazás összegét kell számításba venni. Ebből az összegből csak a megbízóval elszámolt és igazolt

a) utazási és szállásköltséget, valamint

b) a helyközi telefonköltséget

lehet figyelmen kívül hagyni.

(8) Azokra a naptári hónapokra, amelyekre a baleseti rokkantsági nyugdíjat a (4)—(6) bekezdés szerint szüneteltetni kell, a baleseti rokkantsági nyugdíj helyett 4. fokozatú baleseti járadékot kell folyósítani."

3. §

A Vr. 183. §-a helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„183. §. A 182. § rendelkezéseitől eltérően nem lehet keresőfoglalkozást folytatónak tekinteni

a) az iparjogosítvánnyal (iparigazolvánnyal vagy kisipari működési engedéllyel) háziipari értesítéssel, illetőleg vándoripari engedéllyel vagy hasznothajtó jogosítvánnyal rendelkező teljesen vak nyugdíjast, ha e tevékenységből származó jövedelme a havi 1000 forintot nem haladja meg,

b) a népi ülnökként működő nyugdíjast e működésével kapcsolatban,

c) az újítási, a feltalálói díjban részesülő nyugdíjast abban az esetben sem, ha újításának vagy találmányának kivitelezésében kísérletre, illetve megvalósításra vonatkozó szerződés alapján közreműködik."

4. §

A Vr. 183/A. §-ának (4)—(5) bekezdései helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(4) A (3) bekezdés rendelkezésétől eltérően az iparművész egyedi alkotásának művi úton történt sokszorosításáért járó díjazást abban az esetben lehet a 182. § (3) bekezdésében megjelölt korlátozás szempontjából figyelmen kívül hagyni, ha az egyedi alkotást a Magyar Népköztársaság Művészeti Alapjának bíráló bizottsága az I. (iparművészeti tárgyak) vagy a II. (iparművészeti termékek) csoportjába sorolta.

(5) Annak a nyugdíja, aki származékos jogon (pl. öröklés vagy engedményezés alapján) részesül szerzői jogdíjban, a 182. § (3) bekezdésében megjelölt korlátozás alá esik."

5. §

A Vr. 183/B. §-a helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„183/B. §. A nyugellátásoknak munkaviszony és keresőfoglalkozás címén történő korlátozásáról szóló rendelkezések alkalmazásánál a munkaviszonyból származó munkabért, valamint a 182. § (3) bekezdésében meghatározott tevékenység alapján kapott díjazást egybe kell számítani, és a nyugdíj folyósítását a 182. § (6) bekezdésének rendelkezései szerint kell az együttes összeg figyelembevételével szüneteltetni.

(2) Ha a mezőgazdasági termelőszövetkezet tagjaként nem fizikai munkát végző öregségi vagy rokkantsági nyugdíjas a 182. § (2) bekezdésében említett 120 munkanapot teljesítette, és ezt követően ugyanebben a naptári évben munkabért kap vagy egyéb díjazásban részesül, nyugdíjának folyósítását az ezt követő hónap első napjától a naptári év végéig szüneteltetni kell."

6. §

A Vr. 188. §-a helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„188. §. (1) A szüneteltetett nyugellátást a szüneteltetésre okot adó körülmény megszűnése, illetőleg a szüneteltetés előírt tartamának lejárta után a folyósító szervhez benyújtott kérelem alapján lehet újból folyósítani. A szüneteltetésre okot adó körülmény megszűnését a kérelem benyújtásával egyidejűleg igazolni kell. Ezeket a rendelkezéseket megfelelően, alkalmazni kell abban az esetben is ha a nyugellátást korlátozottan kellett folyósítani.

(2) Az (1) bekezdés rendelkezései alapján a nyugellátást legkorábban a kérelem benyújtását megelőző harmadik hónap első napjától lehet folyósítani.

(3) Az (1) bekezdésben említett kérelem benyújtását pótolja a munkáltatónak az a bejelentése, hogy az öregségi, illetőleg a rokkantsági nyugdíjban részesülő személy január havában munkaviszonyban áll, és ezért a nyugdíjas részére nyugdíjas-nyilvántartólapot állított ki. Ilyen esetben az öregségi, illetőleg a rokkantsági nyugdíjat január 1-étől korlátozás nélkül újból folyósítani kell, kivéve, ha a megelőző naptári évben fennállott keresőfoglalkozás miatt a folyósítás szüneteltetésének a 182. § (6) bekezdése szerint előírt tartama a megelőző naptári évben nem fejeződött be. Ezt a rendelkezést kell megfelelően alkalmazni abban az esetben is, ha a nyugdíjas javító-nevelő munka végrehajtása során végez a naptári év január havában munkát."

7. §

A Vr. 194. §-a helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„194. §. (1) Munkaviszony vagy keresőfoglalkozás fennállására tekintet nélkül kell folyósítani

a) az 1952. január 1-e előtt érvényben volt jogszabályok szerint hatvanhat százalékot meg nem haladó, valamint az 1951. december 31-ét követően érvényben volt jogszabályok szerint hatvanhét százalékot el nem érő munkaképességcsökkenés alapján megállapított baleseti járadékot,

b) az 1938. évi XII. törvény alapján megállapított öregségi járadékot,

c) az 1959. január 1-e előtt beállott jogosultság alapján megállapított özvegyi nyugdíjat (járadékot, nyugbért), szülői nyugdíjat és — a 184/A. §-ban említett eset kivételével — árvaellátást.

(2) Az 1952. január 1-e előtt beállott jogosultság alapján megállapított özvegyi nyugdíjat (járadékot, nyugbért) az 1958. december 31-én érvény-

ben volt jogszabályok szerint járó összegben kell folyósítani, ha az állandó özvegyi nyugdíjra jogosultságnak a Tny.-ben az özvegyre előírt feltételei nem állnak fenn."

8. §

A Vr. 195. §-a helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„195. §. (1) A Tny. alapján megállapított öregségi nyugdíjakra vonatkozó rendelkezések szerint kell folyósítani

a) az 1928. évi XL. törvény alapján megállapított öregségi járadékot, illetőleg ellátást,

b) a bányanyugbérre vonatkozó rendelkezések szerint megállapított öregségi bányanyugbért,

c) az 1912. évi LXV. törvény alapján megállapított közszolgálati nyugdíjat és nyugbért, kivéve, ha a nyugdíjast a hatvanadik (nyugdíjas nőt az ötvenötödik) életévének betöltése előtt rokkanttá nyilvánították,

d) a volt vállalati nyugdíjbiztosítottakra vonatkozó jogszabályok szerint megállapított vállalati nyugdíjat, kivéve, ha a nyugdíjast a hatvanadik (nyugdíjas nőt az ötvenötödik) életévének betöltése előtt rokkanttá nyilvánították,

e) a 14/1956. (XII. 1.) számú kormányhatározat alapján a hatvanadik (nyugdíjas nő esetében az ötvenötödik) életév betöltése címén folyósított nyugdíjat,

f) az Rny. 110. §-ában meghatározott saját jogú egyesített nyugellátást, kivéve, ha a nyugdíjast a hatvanadik (nyugdíjas nőt az ötvenötödik) életévének betöltése előtt rokkanttá nyilvánították,

g) a 12.260/1945. (1946. I. 17.) ME számú rendelet, valamint a 6.800/1948. (VI. 27.) számú kormányrendelet alapján megállapított nyugellátást,

h) az 1951. évi 30. számú törvényerejű rendelet alapján megállapított öregségi nyugdíjat,

i) az 1954. évi 28. számú törvényerejű rendelet alapján megállapított öregségi nyugdíjat,

j) az 1952. január 1. és az 1954. szeptember 30· közötti időben érvényben volt rendelkezések szerint a Belügyminisztérium fegyveres testületeinek irodai rendfokozatú tagjai részére megállapított szolgálati nyugdíjakat, kivéve, ha a nyugdíjast a hatvanadik (nyugdíjas nőt az ötvenötödik) életévének betöltése előtt rokkanttá nyilvánították.

(2) Az (1) bekezdésben említett nyugellátásokat a saját jogú nyugdíjak felemeléséről szóló rendelkezések szerint meghatározott összegben kell a Tny. alapján megállapított öregségi nyugdíjakra vonatkozó rendelkezések szerint folyósítani."

9. §

A Vr. 196. §-a helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„196. §. (1) A Tny. alapján megállapított rokkantsági nyugdíjakra vonatkozó rendelkezések szerint kell folyósítani

a) az 1928. évi XL. törvény alapján megállapított rokkantsági járadékot, illetőleg ellátást,

b) az 1952. január 1-e előtt érvényben volt jogszabályok rendelkezései szerint hatvanhat százalékot meghaladó munkaképességcsökkenés alapján megállapított baleseti járadékot,

c) a bányanyugbérre vonatkozó rendelkezések alapján megállapított rokkantsági bányanyugbért,

d) az 1912. évi LXV. törvény alapján megállapított közszolgálati nyugdíjat és nyugbért, ha a nyugdíjast a hatvanadik (nyugdíjas nőt az ötvenötödik) életévének betöltése előtt rokkanttá nyilvánították,

e) a volt vállalati nyugdíjbiztosítottakra vonatkozó jogszabályok szerint megállapított vállalati nyugdíjat, ha a nyugdíjast a hatvanadik (nyugdíjas nőt az ötvenötödik) életévének betöltése előtt rokkanttá nyilvánították,

f) a 14/1956. (XII. 1.) számú kormányhatározat alapján rokkantság címén folyósított nyugdíjat,

g) az Rny. 110. §-ában meghatározott saját jogú egyesített nyugellátást, ha a nyugdíjast a hatvanadik (nyugdíjas nőt az ötvenötödik) életévének betöltése előtt rokkanttá nyilvánították,

h) az 1951. évi 30. számú törvényerejű rendelet alapján megállapított rokkantsági nyugdíjat,

i) az 1954. évi 28. számú törvényerejű rendelet alapján megállapított rokkantsági nyugdíjat,

j) az 1952. január 1. és az 1954. szeptember 30. közötti időben érvényben volt rendelkezések szerint a Belügyminisztérium fegyveres testületeinek irodai rendfokozatú tagjai részére a szolgálattal összefüggő baleset címén megállapított baleseti rokkantsági nyugdíjakat, továbbá az irodai rendfokozatú tagok részére megállapított szolgálati nyugdíjakat, ha a nyugdíjast a hatvanadik (nyugdíjas nőt az ötvenötödik) életévének betöltése előtt rokkanttá nyilvánították.

(2) Az (1) bekezdés rendelkezéseinek alkalmazása során rokkanttá nyilvánítottnak kell tekinteni azt a közszolgálati, vállalati, illetőleg saját jogú egyesített nyugellátásban részesülő nyugdíjast,

a) akinek rokkantság címén állapítottak meg nyugdíjpótlékot, vagy

b) aki az orvosi bizottság véleménye szerint munkaképességét a hatvanadik (nyugdíjas nő az ötvenötödik) életévének betöltése előtt legalább kétharmad részben elvesztette.

(3) Az (1) bekezdésben említett nyugellátásokat a saját jogú nyugdíjak felemeléséről szóló rendelkezések szerint meghatározott összegben kell a Tny. alapján megállapított rokkantsági nyugdíjakra vonatkozó rendelkezések szerint folyósítani, illetőleg a korlátozást ezekre az összegekre kell — a (4) bekezdésben foglalt kivételekkel — alkalmazni.

(4) A Tny.-nek a rokkantsági nyugdíjakra vonatkozó rendelkezéseit

a) a tehetetlenségi járadékban vagy tehetetlenségi pótlékkal kiegészített bányanyugbérben részesülő nyugdíjasnál a tehetetlenség figyelmen kívül hagyásával a hatvanötödik életév betöltése után járó járadék, illetőleg bányanyugbér felemelt összegére,

b) az 1951. évi 30. számú és az 1954. évi 28. számú törvényerejű rendeletek alapján megállapított rokkantsági nyugdíjban részesülő nyugdíjasnál a rokkantság eredetének megfelelően e törvényerejű rendeletek szerint

— vagy a nem üzemi balesetből eredő III. csoportbeli rokkantság esetén járó,

— vagy az üzemi balesetből eredő III. csoportbeli rokkantság esetén járó

rokkantsági nyugdíj felemelt összegére,

c) a hatvanhét százalékot el nem érő munkaképesség csökkenés alapján rokkantsági bányanyugbérben, illetőleg rokkantsági járadékban részesülő nyugdíjasnál az 1958. december 31-én érvényben volt jogszabályok szerint járó összegre,

d) az (1) bekezdés *j)* pontjában megjelölt nyugdíjas esetében a szolgálattal összefüggő balesetből eredő III. csoportbeli rokkantság esetén járó rokkantsági nyugdíj, illetőleg a megállapított szolgálati nyugdíj felemelt összegére

kell alkalmazni.

(5) Az 1952. január 1-e előtt érvényben volt jogszabályok rendelkezései szerint hatvanhat százalékot meghaladó munkaképességcsökkenés alapján megállapított baleseti járadékban, valamint az 1951. évi 30. számú és az 1954. évi 28. számú törvényerejű rendeletek szerint üzemi baleset (foglalkozási betegség) alapján megállapított rokkantsági nyugdíjban részesülő nyugdíjas részére hatvanhat százalékos munkaképességcsökkenés alapján járó, illetőleg 4. fokozatú baleseti járadékot kell folyósítani, ha a nyugdíjat a Tny.-nek a rokkantsági nyugdíjakra vonatkozó rendelkezései szerint keresőfoglalkozás fennállása miatt szüneteltetni kell. Ezt a rendelkezést kell alkalmazni abban az esetben is, ha munkaviszony fennállása miatt az üzemi baleset (foglalkozási betegség) alapján járó nyugellátás folyósítható félösszege a hatvanhat százalékos munkaképességcsökkenés alapján járó, illetőleg a 4. fokozatú baleseti járadék összegét nem éri el."

Nyugdíjpótlék

10. §

A Vr. 201. §-a helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„201. §. (1) Ha az 1954. október 1-e előtt érvényben volt jogszabályok alapján megállapított és a 195., illetőleg a 196. §-ban felsorolt saját jogú nyugellátásban részesülő nyugdíjas részére nyugdíjpótlékot még nem állapítottak meg, a nyugdíjas kérelmére a nyugellátást a (2)—(6) bekezdés rendelkezései szerint nyugdíjpótlékkal kell kiegészíteni. Nyugdíjpótlékkal kell — kérelemre — kiegészíteni a 194. § (2) bekezdésében megjelölt özvegyi nyugdíjat is, ha az állandó özvegyi nyugdíjra jogosultságnak a Tny.-ben az özvegyre előírt feltételei bekövetkeztek.

(2) Az (1) bekezdésben említett saját jogú nyugellátásban részesülő annak a nyugdíjasnak, aki 1954. június 30-án munkaviszonyban állott, és munkaviszonya ezt követően szűnt meg, vagy aki 1956. október 23-án munkaviszonyban állott, és ezt a munkaviszonyát a munkáltató 1957. március 31-éig felmondással megszüntette, harminc százalékos nyugdíjpótlék jár. A nyugdíjpótlékkal kiegészített nyugellátás összege legalább 500 forint, ha a nyugdíjpótlék megállapítását megelőző utolsó munkaviszonyból származó — legfeljebb tizenkét havi — munkabérének átlaga a 666 forintot meghaladta. Ha a munkabérátlag a 666 forintot nem haladta meg, a nyugellátást legalább a munkabérátlag hetvenöt százalékára kell harminc százalékos nyugdíjpótlékkal kiegészíteni.

(3) A nyugellátásnak nyugdíjpótlékkal 500 forintra, illetőleg a munkabérátlag hetvenöt százalékára kiegészítésénél a nyugdíjast megillető családi pótlékot és házastársi pótlékot figyelmen kívül kell hagyni; a nyugdíjas saját személye, valamint hozzátartozói után folyósított lakbérsegélyt azonban be kell számítani.

(4) A (2) bekezdés hatálya alá nem tartozó, úgyszintén a 14/1956. (XII. 1.) számú kormányhatározat 1. pontja alá tartozó nyugdíjasok, valamint az (1) bekezdésben említett özvegyi nyugdíjasok részére huszonöt százalékos nyugdíjpótlékot kell megállapítani.

(5) Nem lehet nyugdíjpótlékkal kiegészíteni a 6800/1948. (VI. 27.) számú kormányrendelet alapján megállapított nyugellátásokat.

(6) A nyugdíjpótlékot kérelemre annak a hónapnak az első napjától — legkorábban a kérelem beadását megelőző harmadik hónap első napjától — kezdve lehet folyósítani, amelyben a 195—196. §-ban felsorolt nyugellátás folyósíthatóvá válik, illetőleg amelyben az állandó özvegyi nyugdíjra jogosultságnak a Tny.-ben előírt feltételei a 194. § (2) bekezdésében megjelölt özvegyre bekövetkeztek.

(7) A nyugdíjpótlék megállapításáról határozatot kell hozni. A nyugdíjfolyósító szervnek a nyugdíjpótlék tárgyában hozott határozata ellen az Rny. 87. §-a szerint van felszólalásnak helye."

Nyugdíjas-nyilvántartó lap kiállítása

11. §

A Vr. 273. §-a helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„273. §. (1) Az Rny. 136. §-ában említett nyugdíjas-nyilvántartólapot *(1. számú melléklet)* a munkáltató arról a nyugdíjasról köteles kiállítani, aki

a) a Tny. alapján megállapított öregségi vagy rokkantsági nyugdíjban,

b) a 195. és a 196. §-ban felsorolt nyugellátások valamelyikében vagy

c) kivételes nyugellátásban

részesül.

(2) Az (1) bekezdésben megjelölt nyugdíjasról minden olyan naptári évben nyugdíjas-nyilvántartólapot kell kiállítani, amelyben a nyugdíjas munkaviszonyban áll, vagy megbízás alapján díjazást vesz fel.

(3) A nyugdíjas-nyilvántartólapot az a munkáltató köteles kiállítani, amelynél a nyugdíjas a naptári év első napján munkaviszonyban áll. Ha a nyugdíjas a naptári év első napján egyidejűleg két vagy több helyen áll munkaviszonyban, a nyugdíjas-nyilvántartólapot az a munkáltató köteles kiállítani, amely a nyugdíjas munkakönyvét kezeli, illetőleg őrzi.

(4) Ha a nyugdíjas a naptári év első napját követően létesít munkaviszonyt, vagy vesz fel megbízás alapján díjazást, a nyugdíjas-nyilvántartólapot az a munkáltató köteles kiállítani, amelynél a nyugdíjas a naptári év folyamán első ízben létesít munkaviszonyt, illetőleg amelytől megbízás alapján első ízben vesz fel díjazást.

(5) A naptári év első napján munkaviszonyban álló nyugdíjasról a nyugdíjas-nyilvántartólapot legkésőbb január hó 15-éig kell kiállítani. Ha a nyugdíjas ezt követően lép munkaviszonyba, vagy vesz fel megbízás alapján díjazást, a nyugdíjas-nyilvántartólapot a munkaviszonyba lépéstől, illetőleg a díjazás kifizetésétől számított nyolc napon belül kell kiállítani.

(6) A munkáltató a nyugdíjas-nyilvántartólap kiállításáról ezzel egyidejűleg köteles a nyugellátást folyósító szervet — erre a célra rendszeresített értesítőlapon *(2. számú melléklet)* — értesíteni.

(7) A munkáltató a nyugdíjas-nyilvántartólapot, valamint a (6) bekezdésben említett értesítőlapot köteles a nyugdíjassal aláíratni.

(8) Az (1)—(7) bekezdés rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell az öregségi vagy rokkantsági nyugdíjban, illetőleg kivételes nyugellátásban részesülő bedolgozóra is."

12. §

A Vr. 274. §-a helyébe következő rendelkezések lépnek:

„274. §. (1) A nyugellátást folyósító szerv köteles — a 273. § (6) bekezdésében említett értesítőlap beérkezését követő nyolc napon belül — a munkáltatóval közölni az irányadó keretöszeget, ha az évi 6000 forintnál kisebb.

(2) Ha a nyugellátás szüneteltetésére az (1) bekezdésben megjelölt nyolc napon túl, de még az irányadó keretösszeg túllépése előtt kerül sor, a nyugellátást folyósító szerv a nyugellátás szüneteltetésével kapcsolatos intézkedésével egyidejűleg köteles a munkáltatót a keretösszeg változásáról — szükség szerint ismételten is — tájékoztatni.

(3) A munkáltató a nyugellátást folyósító szervtől kapott értesítés alapján köteles a csökkentett keretösszeget a nyugdíjas-nyilvántartólapra feljegyezni."

Nyugdíjas-nyilvántartólap vezetése és kezelése

13. §

A Vr. 275. §-a helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„275. §. (1) Munkaviszony fennállása esetén a munkáltató köteles a nyugdíjas-nyilvántartólapra naptári hónaponként — legkésőbb a kifizetés napján — feljegyezni mindazt a munkabért, amelyet az Rny. 65. §-ában meghatározott keretösszeg szempontjából a 178. § szerint figyelembe kell venni.

(2) Ha a kifizetés utólag történik, a nyugdíjas-nyilvántartólapon fel kell tüntetni — a jutalom kivételével — azt is, hogy a nyugdíjast a munkabér mely hónapra illette meg.

(3) A jutalmat és a 182. § (6)—(7) bekezdése szerint figyelembe veendő díjazás összegét arra a naptári hónapra kell feljegyezni, amelyben azt kifizették."

14. §

A Vr. 276. §-a helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„276. § (1) Ha a nyugdíjas egyidejűleg két vagy több helyen áll munkaviszonyban, illetőleg munkaviszonyának fennállása alatt megbízás alapján díjazásban is részesül, valamennyi munkáltató köteles a nyugdíjas-nyilvántartólapot vezető munkáltatóval [273. § (3)—(4) bek.] a 275. § szerint feljegyzendő adatokat a munkabér, illetőleg a díjazás kifizetésétől számított nyolc napon belül közölni. A nyugdíjas-nyilvántartólapot vezető munkáltató a közölt adatokat köteles a nyugdíjas-nyilvántartólapra feljegyezni.

(2) Az (1) bekezdés rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell abban az esetben is, ha a nyugdíjas munkaviszonyának fennállása alatt a naptári év folyamán újabb munkaviszonyt létesít.

(3) Ha a nyugdíjas munkaviszonyának megszűnése után a naptári év folyamán újabb munkaviszonyt létesít, vagy megbízás alapján újabb díjazásban részesül, az új munkáltató köteles a nyugdíjas-nyilvántartólapot a korábbi munkáltatótól átkérni, és azt a 275. § szerint továbbvezetni.

(4) Ha a nyugdíjas a naptári év folyamán táppénzben (terhességi-gyermekágyi segélyben) részesül, és ezt nem a nyugdíjas-nyilvántartólapot vezető munkáltatónál működő üzemi (hivatali) kifizetőhely folyósítja, a táppénzt (segélyt) folyósító szerv köteles a kifizetéstől számított nyolc napon belül a nyugdíjas-nyilvántartólapot vezető munkáltatót értesíteni. Az értesítésben fel kell tüntetni az egyes naptári hónapokra kifizetett táppénz (terhességi-gyermekágyi segély) kiszámítása alapjául szolgáló munkabérnek a segélyezési napokra eső összegét.

(5) A nyugdíjas-nyilvántartólapot kiállító, illetőleg a (3) bekezdésben megjelölt munkáltató köteles a nyugdíjas-nyilvántartólapot — a munkaviszony megszűnése esetén is — a naptári év végéig megőrizni és a naptári év végén lezárni. A munkáltató a nyugdíjas-nyilvántartólapot köteles a kö-

vetkező naptári év január 15-éig a nyugellátást folyósító szervhez megküldeni annak feltüntetésével, hogy a lezárt naptári évre a nyugdíjast megilleti-e olyan munkabér, amelyet még nem fizettek ki."

Bejelentési kötelezettség a keretösszeg túllépése esetén

15. §

A Vr. 277. §-a helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„277. §. (1) A nyugdíjas-nyilvántartólapot vezető munkáltató köteles a nyugellátást folyósító szervhez bejelentést tenni, ha a feljegyzett munkabérek (munkadíjak) összege a 6000 forintot, illetőleg a nyugellátást folyósító szerv által közölt keretösszeget meghaladja. A bejelentést annak az összegnek a kifizetésétől számított nyolc napon belül kell megtenni, amellyel a munkabérek (munkadíjak) együttes összege a keretösszeget meghaladta.

(2) A bejelentésnek tartalmaznia kell a nyugdíjas

a) nyugellátásának folyósítási törzsszámát,

b) nevét,

c) születési idejét (év, hó, nap), anyja leánykori nevét,

d) lakáscímét.

(3) A bejelentésben fel kell tüntetni, hogy a nyugdíjas munkabéreinek (munkadíjainak) együttes összege melyik naptári hónapra járó munkabér, illetőleg — megbízás esetén — melyik naptári hónapban kifizetett díjazás összegével haladta meg a keretösszeget. Közölni kell azt is, hogy a nyugdíjas munkaviszonya továbbra is fennáll-e, vagy mikor szűnt meg.

(4) Ha a keretösszeg túllépése megbízás alapján járó díjazás felvétele miatt történt, vagy a keretösszeg túllépésének naptári hónapjában a nyugdíjas megbízás alapján díjazásban részesült, a bejelentésben közölni kell azt is, hogy az ebben a naptári hónapban kifizetett együttes összeg mennyivel haladja meg a keretösszeget.

(5) A bejelentést a nyugdíjassal is alá kell íratni."

16. §

A Vr. 278. §-a helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„278. §. (1) A nyugdíjas-nyilvántartólapot vezető munkáltató köteles a nyugellátást folyósító szervnek bejelentést tenni, ha a nyugdíjas a naptári évnek a keretösszeg túllépését követő időtartama alatt újabb munkaviszonyt létesít, vagy megbízás alapján díjazást vesz fel. A bejelentésnek a 277. § (2) bekezdésében megjelölt adatokon felül tartalmaznia kell a munkaviszony létesítésének időpontját, megbízás esetén pedig az egyes naptári hónapokban felvett díjazások összegét.

(2) Ha a nyugdíjas a keretösszeg túllépése után munkaviszonyban áll, és emellett megbízás alapján díjazásban is részesül, a munkaviszonyból származó munkabér és a megbízás alapján kapott díjazás együttes összegét kell naptári hónaponként bejelenteni.

(3) Az (1)—(2) bekezdés szerint történt bejelentést a nyugdíjassal is alá kell íratni."

Bejelentési kötelezettség keresőfoglalkozás folytatása esetén

17. §

A Vr. 279. §-a helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„279. §. (1) A nyugellátást folyósító szervhez köteles bejelentést tenni a 273. § (1) bekezdésében megjelölt az a nyugdíjas,

a) akinek iparjogosítványa (iparigazolványa vagy kisipari működési engedélye), háziipari értesítése, illetőleg vándoripari engedélye van,

b) akinek hasznothajtó jogosítványa van,

c) aki orvosi, ügyvédi vagy mérnöki magángyakorlatot folytat,

d) aki keresőtevékenységet folytató munkaközösség (ügyvédi, földmérői, oktatói stb. munkaközösség) tagja.

(2) A bejelentésnek tartalmaznia kell a 277. § (2) bekezdésében megjelölt adatokon felül a nyugdíjas keresőfoglalkozásának megjelölését és keresőfoglalkozása megkezdésének időpontját is.

(3) A bejelentést a keresőfoglalkozás megkezdését követő nyolc napon belül kell megtenni.

(4) Az (1) bekezdés *a)—b)* pontjaiban megjelölt kereső foglalkozást folytató teljesen vak nyugdíjas a bejelentéshez köteles csatolni az illetékes községi (városi, városi kerületi) tanács végrehajtó bizottságának igazolását arról, hogy az említett tevékenységből mennyi a havi jövedelme; jövedelmének havi összegét félévenként — minden naptári év január és július havában — kell újból igazolnia."

18. §

A Vr. 280. §-a helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„280. §. (1) A 273. § (1) bekezdésében megjelölt nyugdíjas részére iparjogosítványt (iparigazolványt vagy kisipari működési engedélyt), háziipari értesítést, illetőleg, vándoripari engedélyt vagy hasznothajtó jogosítványt kiállító hatósági szerv — a kiállítástól számított nyolc napon belül — köteles erről a nyugellátást folyósító szervet értesíteni.

(2) Ha a nyugdíjas munkaközösségi tag [279. § (1) bekezdés *d)* pont], a bejelentést a munkaközösség vezetőjével együtt köteles megtenni."

19. §

A Vr. 281. §-a helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„281. §. (1) A 273. § (1) bekezdésében megjelölt az a nyugdíjas, aki mezőgazdasági termelőszövetkezet tagjaként nem fizikai munkát végez, köteles — a termelőszövetkezet vezetőségével együttesen — bejelenteni, ha a naptári év folyamán 120-nál több munkanapot teljesített. A bejelentést abban a hónapban kell megtenni, amelyben a teljesítmény a naptári év folyamán a 121. munkanapot elérte.

(2) Az (1) bekezdés szerinti bejelentésnek — a 277. § (2) bekezdésében felsorolt adatokon felül — tartalmaznia kell

a) a mezőgazdasági termelőszövetkezet megnevezését és címét,

b) a termelőszövetkezeti tagság kezdetét,

c) a nyugdíjasnak a bejelentés naptári évében betöltött munkakörét és

d) annak a naptári napnak a megjelölését, amikor a nyugdíjas a 121. munkanapot teljesítette.

(3) Nem kell bejelentést tenni, ha a nyugdíjas mezőgazdasági termelőszövetkezet tagjaként fizikai munkát végez."

20. §

A Vr. 282. §-a helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„282. §. (1) A 273. § (1) bekezdésében megjelölt az a nyugdíjas, aki megbízáson kívül végzett egyéb tevékenységért (vállalkozás stb.) díjazást kap, a díjazás felvételétől számított nyolc napon belül köteles a nyugellátást folyósító szervhez bejelentést tenni. Bejelentést köteles tenni az a nyugdíjas is, aki származékos jogon szerzői jogdíjban részesül.

(2) A bejelentésnek — a 277. § (2) bekezdésében felsorolt adatokon felül — tartalmaznia kell, hogy a nyugdíjas milyen tevékenységért, kitől (név, lakcím, illetőleg telephely), mikor és milyen összeget vett fel.

(3) Nem kell bejelentést tenni a háztartás vagy a család keretében alkalomszerűen végzett tevékenységről. Ez a rendelkezés nem vonatkozik a kisiparos háztartása vagy családja keretében alkalomszerűen végzett tevékenységre."

Rokkantság miatt árvaellátásban részesülő bejelentési kötelezettsége

21. §

A Vr. 283. §-a helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„283. §. (1) A rokkantsága miatt árvaellátásban részesülő személy köteles bejelentést tenni, ha keresete három egymást követő hónapban az 500 forintot meghaladta.

(2) A bejelentésnek a 277. § (2) bekezdésében megjelölt adatokon felül tartalmaznia kell

a) a keresethez jutás időpontját,

b) a kereset összegét.

(3) A bejelentést a harmadik hónapban kapott 500 forintot meghaladó kereset felvételét követő nyolc napon belül kell megtenni. Ha a kereset munkaviszonyból vagy megbízásból származik, a bejelentéshez csatolni kell a munkáltató igazolását arról, hogy a kereset mikortól haladja meg az 500 forintot.

22. §

A Vr. 286. §-ának (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) Ha olyan nyugdíjas lép munkaviszonyba, akinek a munkakönyvben a nyugdíjas minőséget még nem jegyezték fel, a munkáltató köteles a nyugdíjas minőséget a munkakönyvbe feljegyezni."

23. §

Ez a szabályzat 1969. január 1-én lép hatályba; ezzel egyidejűleg a 197—200., 202—208. §-ok, a 257. §, a 258. § (7) bekezdése, a 284. § és a 285/A. § hatályukat vesztik.

Dr. Beckl Sándor s. k.,
a Szakszervezetek Országos
Tanácsának titkára

Folyósítási törzsszám

1. számú melléklet a 11/1968. (XII. 21.) SZOT számú szabályzathoz

Nyugdíjas-nyilvántartólap

az 19..... évre

Nyugdíjas neve: .....
Születési éve: ..... hónapja: ..... napja: ....
Lakcíme: .....

Nyugdíjas aláírása: .....
Anyja neve: .....

Keret-összeg	

Munkáltató neve, telephelye	Hónap	A nyugdíjas munkaköre	munkaviszonyának időtartama . . tól . . ig	munkabére havi összeg	munkadíja összesen	Megjegyzés
	I.					
	II.					
	III.					
	IV.					
	V.					
	VI.					
	VII.					
	VIII.					
	IX.					
	X.					
	XI.					
	XII.					

Lezárás:

P.H.

Munkáltató aláírása:

.....

Tájékoztató a túloldalon:

2. számú melléklet a 11/1968. (XII. 21.) SZOT számú szabályzathoz

2. számú melléklet első oldala

év

*

ÉRTESÍTÉS

„Nyugdíjas-nyilvántartólap" kiállításáról

Folyósítási törzsszám

A nyugdíjas neve: ..... *

szül. év, hó, napja: .....

anyjának leányneve: .....

lakcíme: ..... *

Anyagi- és büntetőjogi felelősségem tudatában kijelentem, hogy a f. naptári évben ez ideig munkaviszonyban nem állottam, munkaviszonyon kívül végzett egyéb tevékenység (megbízás stb.) alapján díjazásban nem részesültem, „Nyugdíjas-nyilvántartólapot" személyemmel kapcsolatban nem állítottak ki.

.....
a nyugdíjas aláírása

2. számú melléklet második oldala

A „Nyugdíjas-nyilvántartólap" elnevezésű nyomtatvány kitöltésére kötelezett munkáltató megnevezése és címe:

*

A foglalkoztatás milyen munkakörben történt:

..... *

A foglalkoztatás kezdő (megbízásos viszonynál az első kifizetés) időpontja: ..... *

Kelt, ...

P. H. .....
a kiállításért felelős személy aláírása

* (A csillaggal jelzett bekeretezett részt a nyugdíjfolyósító szerv tölti ki!)

Közlemények

125.634/1968. I/11. B. KPM

Közalkalmazottak utazási kedvezménye

Egységes szövegben tesszük közzé a közlekedés- és postaügyi miniszternek a közalkalmazottak részére járó utazási kedvezményről szóló 107433/1957. (Pk. 13.) KPM számú utasítását, valamint — az időközben — a hivatkozott miniszteri utasításhoz — a Pénzügyminisztériummal egyetértésben — kiadott módosítást.

I.

Igényjogosultság

1. §

(1) Az 1957. április 1. napjától kezdődően a Magyar Államvasutak által üzemben tartott vonalakon a (MÁV Széchenyihegyi Úttörő Vasút kivételével) menetrend szerint közlekedő személyszállító vonatokon félárú menetjegy váltására jogosító arcképes igazolvány (a továbbiakban: igazolvány) illeti meg:

a) az állami (központi és tanácsi) költségvetés keretében a költségvetési szervek gazdálkodási rendjéről szóló 107/1968. (PK/4.) PM számú utasítás alapján gazdálkodó költségvetési szervek (költségvetési folyószámlás szervek), valamint a 108/1968. (PK/4.) PM sz. utasítás alapján szervezett községi üzemek azon állandó főfoglalkozású dolgozóit,

— akiket az adott munkakörre megállapított törvényes munkaidő mellett — kinevezés vagy választás útján — meghatározatlan időtartamra (visszahívásig) alkalmaztak, és

— akik az 1. sz. mellékletben felsorolt költségvetési bérutasítások és nem vállalati vagy egyéb (színházi, kollektív) bérezés szerint kapják illetményüket;

b) a Postavezérigazgatóság felügyelete alá tartozó szervek állományában levő dolgozókat;

c) a honvédség és a belügyi szervek hivatásos állományába tartozó tagjait, valamint polgári alkalmazottait;

d) az *a)—c)* pontokban felsorolt szerveknél munkaviszonyban álló gépkocsivezetőket;

e) a magyarországi szovjet alakulatoknál foglalkoztatott magyar polgári alkalmazottakat;

f) az *a)—d)* pontok alapján jogosult, de a Munka Törvénykönyv 57. §-a alapján illetmény nélkül szabadságolt, gyermekgondozási segélyben részesülő nődolgozókat.

Családtagok igényjogosultsága

(2) Megilleti az igazolvány az

a) (1) bekezdés *a)—f)* pontjaiban felsorolt igényjogosulttal közös háztartásban együtt élő feleséget.

(3) A közalkalmazotti munkaviszonyban levő feleségnek, ha a férje is közalkalmazott, arcképes igazolványát saját jogán, munkahelyén kell igényelnie.

(4) Ideiglenesen vagy állandóan külföldön élő, nem magyar állampolgárságú feleség részére az igazolvány kiszolgáltatható, amennyiben ezt a kedvezményre jogosult férj igényli.

(5) Megilleti az igazolvány az (1) bekezdés *a)—f)* pontjaiban felsorolt igényjogosulttal közös háztartásban együtt élő, általa eltartott édes, mostoha vagy örökbefogadott gyermekeket 18. életévük betöltéséig, abban az esetben, ha havi 500 Ft-ot meghaladó önálló keresetük nincs, és nem rendelkeznek önálló keresetet biztosító végzettséggel. Ösztöndíj nem tekinthető önálló keresetnek.

(6) Azok a gyermekek, akik 18. életévüket a tanév végéig betöltik, azonban továbbtanulásukat még igazolni nem tudják, igazolványukat a tárgyév szeptember 30-ig jogosultak felhasználni. Az ilyen gyermekek továbbtanulásukat szeptember 30-ig kötelesek igazolni. Amennyiben pedig tanulmányaikat bármilyen ok miatt nem folytatják, az igazolvány használatának jogosultsága megszűnik A. nyári (július és augusztus hónapokban) iskolai szünetben foglalkoztatott gyermekek az igazolvány használatára jogosultak maradnak, függetlenül esetleges foglalkozásuk következtében értékhatárt meghaladó keresetüktől.

(7) A felsőfokú tanintézetek (egyetem, főiskola, felsőfokú technikum) nappali, esti és levelező tagozatán tanulmányt folytató gyermekek 24. életévük betöltéséig jogosultak szülő jogán az igazolványra, ha havi 500 Ft-ot meghaladó önálló keresetük nincs.

A 24. életévét betöltött és igazoltan tovább tanuló gyermekek a szülő jogán a birtokukban levő és a naptári évre érvényesített igazolványt — annak érvénytartamáig — jogosultak igénybe venni. A 24. életévet már betöltött vagy azt a főérvényesítés tartama alatt (minden év február 1—március 31) betöltő gyermek részére új igazolványt kiszolgáltatni, illetőleg a birtokában levő igazolványt a következő évre érvényesíteni már nem lehet.

(8) Az igazolvány használatának jogosultsága megszűnik, illetőleg szünetel, ha a gyermek állandó kereső foglalkozást biztosító állást vállal, vagy első tényleges katonai szolgálatát tölti, vagy tanulmányait a katonai akadémián folytatja. A szülő jogán akkor válik ismét jogosulttá az igazolvány használatára, ha a (7) bekezdésben foglalt feltételeknek megfelel.

(9) A tanulmányaikat befejező iparitanulók 24 munkanap szabadságra jogosultak, melyet közvetlenül a szakvizsga letétele után kötelesek kivenni. Ez alapon a végzett iparitanulók a szüleik jogán birtokukban levő és a tárgyévre érvényes igazolványt a személyi igazolványba tett „szakmunkás" bejegyzés keltétől számított 24 munkanapig használni jogosultak.

(10) A 18. életévüket betöltött munka- és keresőképtelen gyermekek, ha a szülőik családi pótlékban is részesülnek, az igazolvány használatára továbbra is jogosultak maradnak.

(11) Különváltan élő szülők gyermekei, ha a jelen utasítás hatálya alá nem tartozó szülő háztartásában élnek az igazolvány használatára nem jogosultak.

(12) Ha a férj nem közalkalmazott, és így nem jogosult az igazolványra, a gyermekek a közalkalmazotti munkaviszonyban álló anya jogán jogosultak az igazolvány használatára.

Igényjogosultsági idő

2. §

(1) Az igazolvány az 1. § (1) bekezdésében felsorolt szervek létszámába tartozó közalkalmazott munkavállalókat csak akkor illeti meg, ha közszolgálati munkaviszonyuk kezdetét megelőzően legalább egyéves munkaviszonnyal rendelkeznek, függetlenül attól, hogy azt a munkaviszonyt milyen szervnél és mikor töltötték el.

(2) A közalkalmazott gyermekének későbbi, saját közalkalmazotti munkaviszonyánál a korábban (szülő jogán) élvezett jogosultsága nem vehető figyelembe.

Nem jogosultak

3. §

(1) Nem jogosultak az igazolvány használatára:

a) azok a közalkalmazottak, akik most léptek első ízben munkaviszonyba, és az egy évi munkaidejüket még nem töltötték be,

b) a legeltetési bizottságok alkalmazottai, továbbá a mezőőrök, mert nem tekinthetők közszolgálati bérezésben részesülő alkalmazottaknak;

c) a párt- és szakszervezet alkalmazottai:

d) különböző társadalmi és egyéb szervek, egyesületek függetlenített titkárai, dolgozói;

e) nyugdíjban vagy egyéb ellátásban részesülők;

f) színházak dolgozói;

g) folyószámlás szervek dolgozói, ha illetményeiket nem az 1. sz. mellékletben felsorolt költségvetési bérutasítások szerint kapják (pl. malmok, szeszfőzdék, darálók stb.);

h) termelőszövetkezeteknél foglalkoztatottak;

i) vállalati jóléti intézmények dolgozói;

j) az alkalmazottal közös háztartásban együtt élő nős vagy férjezett gyermekek még abban az esetben sem, ha igazolják, hogy tovább tanulnak és eltartásukról szülőik gondoskodnak;

k) az egyetemi előkészítő tanfolyamra felvett vagy egyetemi előfelvételt nyert gyermekek;

l) a diploma megszerzése előtti kötelező szakmai gyakorlatukat töltő egyetemi és főiskolai hallgatók (orvosok, jogászok, tanárok stb.), ha gyakornoki fizetésük a havi 500 Ft-ot meghaladja;

m) a nevelésbe vett gyermekek;

n) a szakszervezeti kezelésben levő művelődési otthonok és közművelődési könyvtárak dolgozói;

o) a SZOT Munkavédelmi Intézetének dolgozói;

p) azok a közalkalmazottak, akiket határozott időtartamra vagy meghatározott munkára, vagy napi nem teljes munkaidővel munkaszerződéssel alkalmaztak.

Igényjogosultság szüneteltetése

4. §

(1) A három hónapnál hosszabb időre illetmény nélkül szabadságolt, az állásából fegyelmi úton felfüggesztett, a letartóztatott, illetőleg a szabadságvesztésre ítélt dolgozónak és igényjogosult családtagjainak az igazolványra való jogosultsága szünetel.

Katonai szolgálatra bevonultak jogosultsága

5. §

(1) Az első tényleges katonai szolgálatra bevonult közalkalmazott nem jogosult az igazolvány használatára. Az ilyen személy birtokában levő tárgyévre érvényesített igazolványt köteles munkáltatójának megőrzés végett beszolgáltatni.

(2) Az első tényleges katonai szolgálatra bevonult közalkalmazott felesége az igazolvány használatára csak akkor jogosult, ha a dolgozó bevonulásának időpontjában is vele közös háztartásban együtt élt, önálló keresete nincs, és ellátatlan gyermeke van. A kedvezményre jogosultság elbírálásánál valamennyi feltételt igazolni kell.

(3) A három hónapos katonai továbbképzésre bevonult közalkalmazottak és családtagjaik az igazolvány használatára jogosultak maradnak.

II.

Nyugellátásra igényt szerzettek jogosultsága

6. §

(1) A nyugellátásra igényt szerzett közalkalmazottak és igényjogosult családtagjaik a tárgyévre érvényesített igazolvány használatára annak érvénytartamáig jogosultak.

(2) A tárgyévben nyugdíjazottak 18. életévüket betöltött gyermekei az igazolvány használatára csak az 1. § (2), valamint (5)—(12) bekezdésben előírtak szerint jogosultak, legtovább azonban a birtokukban levő igazolvány érvénytartamáig.

(3) Az év közben elhalt dolgozók és nyugdíjasok özvegyeinek, illetőleg gyermekeinek (árváinak) az igazolvány használatára való jogosultsága azonos a nyugellátásra igényt szerzett közalkalmazottak és igényjogosult családtagjaiknak jogosultságával.

III.

Eljárás vitás esetekben

7. §

(1) Az igazolványra való igényjogosultság kérdésében, ha vita merül fel, a Pénzügyminisztérium véleménye az irányadó.

IV.

Térítési díj

8. §

(1) Az igazolvány térítési díja igazolványonként és évenként 60 Ft, amelyből a Pénzügyminisztérium a Magyar Államvasutak részére az állami költségvetés terhére évenként és igazolványonként 40 forintot megtérít.

(2) Az 1. §. (1) bekezdésének *a)—f)* pontjai alapján jogosult dolgozót igazolványonként és évenként 20—20 Ft térítés terheli. A háromnál több gyermekes igényjogosult részére a negyedik és a többi gyermek igazolványát térítés nélkül kell kiadni, ha már három gyermeke igazolványát a tárgyévre kiállította, illetve érvényesítette.

Az ilyen igazolványok után a Pénzügyminisztérium a Magyar Államvasutak részére térítést nem ad.

Kiállítási és késedelmi díj

9. §

(1) A Magyar Államvasutak a 8. § (1)—(2) bekezdésében meghatározott térítési díjon felül az igazolvány kiállításáért 5 Ft kiállítási díjat, érvényesítéséért 3 Ft érvényesítési díjat — a kiállítás vagy az érvényesítés késedelmes igénylése esetén 5 Ft késedelmi díjat számít fel. Ezek a költségek az igazolványra jogosultakat terhelik, és így az állami költségvetés terhére nem számolhatók el.

(2) A késedelmi díj csak az igényjogosultság kezdetét követő két hónap eltelte után számítható fel. Nem kell azonban a késedelmi díjat felszámítani akkor, ha az igazolvány kiállítását, illetve érvényesítését a jogosult január 1. és március 31. közötti időszakban kéri.

(3) A jogosultnak már kiszolgáltatott igazolványokért befizetett térítési és kiállítási díj vissza nem térítheto.

(4) A negyedik és a többi gyermekek részére kiállított igazolványokért kiállítási díj nem számítható fel.

(5) Az (1) bekezdésben foglalt késedelmi díjat a negyedik és többi gyermek igazolványa késedelmes igénylése esetében is fel kell számítani.

(6) Nem számítható fel a késedelmi díj, ha az érvényesítési díj befizetése a postai befizetési lap „Elismervény" szelvényéből megállapíthatóan az igazolványok érvényesítésére előírt időben történt meg.

V.

Az igazolványok igénylése

10. §

(1) Az igényjogosult az igazolvány kiállítását és érvényesítését munkáltatója útján igényelheti.

(2) Az igényjogosultságot az illetékes illetményszámfejtő hely és a munkáltató szerv vezetője együttesen kötelesek igazolni. Ahol a munkabéreket központi illetményhivatalok számfejtik, az igényjogosultságot a munkáltató szerv vezetője igazolja.

Igazolvány kiállítása, illetőleg érvényesítése

11. §

(1) Az igazolvány kiállítását, illetőleg érvényesítését a jogosult munkáltatója csakis az előírt mintájú kimutatáson (2. számú melléklet) igényelheti. A kimutatás két példányban, másolópapír átnyomattal, gépírással töltendő ki. A kimutatás másolata az igénylő munkáltatónál marad, amelyre az igazolvány és a tárgyévi érvényesítési bélyeg számát a munkáltatónak kell rávezetnie.

(2) Az új igazolvány kiállítását, névváltozások átvezetését, megrongálás miatti igazolvány-cserét, elvesztett igazolvány pótlását az érvényesíteni szándékolt igazolványoktól elkülönítve, külön kimutatásban kell igényelni.

(3) Az új jogosult részére kiállítandó igazolvány igénylésekor a munkaviszony és a közszolgálati munkaviszony kezdetét az igénylő munkáltatónak igazolnia kell.

(4) Ha igényjogosult családtag részére igényelnek új igazolványt, úgy a családfő szolgálatba lépésének idejét kell a kimutatásra rávezetni.

Nyomtatvány

12. §

(1) Az igazolványok kiállítását, illetőleg évenkénti érvényesítését külön erre a célra rendszeresített kimutatáson kell kérni.

A szükséges mennyiségű kimutatás bármelyik MÁV számadó- vagy összpénztárnál, továbbá a Vasútigazgatóságok Személydíjszabási és Menetkedvezményi Csoportjánál, Budapesten a Vasútigazgatóság Menetkedvezményi Csoportjánál darabonként 0,30 forintért készpénz fizetés ellenében kapható.

(2) Az igénylő munkáltató a kimutatásról másolatot köteles készíteni.

(3) A rendeletben előírt térítési, kiállítási vagy érvényesítési díjakat, ezen túlmenően felmerülhető egyéb díjakat csakis az erre a célra rendszeresített befizetési lapon szabad a Magyar Államvasutak területileg illetékes Vasútigazgatósága javára befizetni.

A befizetési lapot az igazolványt kiállító Vasútigazgatóság Kereskedelmi Osztálya Személydíjszabási és Menetkedvezményi Csoportjától, Budapesten a Vasútigazgatóság Menetkedvezményi Csoportjától, továbbá az (1) bekezdésben felsorolt MÁV szolgálati helyeken lehet díjmentesen beszerezni.

Igénylés adatai

13. §

(1) Az arcképes igazolványok igénylésekor (új igazolvány kiállításakor, igazolvány érvényesítésekor, igazolvány átírása névváltozás esetében stb.) a költségvetési (folyószámlás) szerv vezetője anyagi és büntetőjogi felelősség mellett igazolni tartozik azt is, hogy a kimutatásba felvett dolgozók az 1. számú mellékletben felsorolt mely bérutasítás szerint részesülnek bérezésben.

(2) A 18. életévet betöltött gyermekek, továbbá az iparitanuló gyermekek igazolványa igénylésénél a kimutatás „Jegyzet" rovatában fel kell tüntetni

azt, hogy a gyermek mikor fejezi be tanulmányait, illetve mikor jár le az iparitanuló szerződés.

(3) A nevek felsorolása után az igénylő szerv tartozik bejegyezni:

a családfők számát,

a feleség és gyermekek számát együttesen,

a gyermekek részére díjtalanul igényelt igazolványok számát (háromnál több gyermek esetében) és a számszerű bejegyzéseket összesíteni.

(4) Az (1)—(3) bekezdések alapján szerkesztett kimutatást az illetékes illetményszámfejtőhely vezetője — kivéve a központi illetményszámfejtő hivatalokat — és a munkáltató szerv vezetője záradékolni köteles, illetőleg a kimutatáson feltüntetett adatok helyességét — együttes aláírásukkal és bélyegzőikkel ellátva — igazolni tartoznak.

Igénylési lap mellékletei

14. §

(1) Az igénylési laphoz új igazolvány kiállítása esetében 4×5 cm nagyságú, kartonlapra nem húzott, fél évnél nem régebbi, más célra még fel nem használt, nem amatőr arcképet, valamint az 5 forint kiállítási díj és a 20 forint térítési díj befizetését — késedelmes igénylés esetében ezen felül 5 forint késedelmi díj befizetését is igazoló különleges postai csekk, elismervény és igazolvány szelvényét kell csatolni.

(2) Az igazolvány évenkénti érvényesítésére irányuló kérelemhez 3 forint érvényesítési díj és 20 forint térítési díj befizetését — késedelmes igénylés esetében ezen felül 5 forint késedelmi díj befizetését — igazoló különleges postai csekk elismervény és igazolvány szelvényét kell csatolni.

(3) Egy igénylési lapon felsorolt több személy után a 8. § (2) és 9. § (1) bekezdések szerinti díjakat egy befizetési lapon kell befizetni.

(4) Az igazolványok kiállítását és érvényesítését

a) a budapesti Vasútigazgatóságtól: a főváros, továbbá Fejér, Komárom, Nógrád és Pest megye területén, valamint külföldön,

b) a debreceni Vasútigazgatóságtól: Debrecen megyei jogú város, továbbá Hajdú-Bihar, Szabolcs-Szatmár és Szolnok megye területén,

c) a miskolci Vasútigazgatóságtól: Borsod-Abaúj-Zemplén és Heves megye és Miskolc megyei jogú város területén),

d) a pécsi Vasútigazgatóságtól: Baranya, Somogy és Tolna megye, valamint Pécs megyei jogú város területén,

e) a szegedi Vasútigazgatóságtól: Bács-Kiskun, Békés és Csongrád megye, valamint Szeged megyei jogú város területén és

f) a szombathelyi Vasútigazgatóságtól: a Győr-Sopron, Vas, Veszprém és Zala megye területén levő szolgálati helyeken alkalmazott igényjogosult dolgozóknak kell kérniük.

Vasútigazgatósági csekkszámlák

(5) A 8. § (2) és 9. § (1) bekezdések szerinti díjakat az alábbi csekkszámlára kell befizetni:

a budapesti Vasútigazgatóság részére a 913.233—8,

a debreceni Vasútigazgatóság részére a 913,249—403,

a miskolci Vasútigazgatóság részére a 913.245—300,

a szegedi Vasútigazgatóság részére a 913.253—623,

a szombathelyi Vasútigazgatóság részére a 913.255—715,

a pécsi Vasútigazgatóság részére a 913.257—803 számú csekkszámlára.

Érvényesítési idő

15. §

(1) Az igazolványok évenkénti érvényesítése a tárgyévre február 1-én kezdődik és március 31-én fejeződik be. A tárgyévre érvényesített igazolványok a tárgyévet követő év március hó 31-ig használhatók fel.

VI.

Igényjogosultság megszűnése

16. §

(1) A munkáltató köteles az igazolványt (igazolványokat) bevonni és az igazolvány igénylésére jogosult szerv útján a kiállító államvasúti igazgatóságnak megküldeni, ha a közalkalmazottnak, illetve családtagjainak az igazolványra való jogosultsága bármely ok miatt annak érvénytartama alatt megszűnik.

(2) A 4. § (1) és 5. §. (1)—(2) bekezdéseiben megjelölt esetekben is a munkáltató köteles az igazolványt bevonni és letétként megőrizni.

Igényjogosultság áthelyezés esetén

(3) Azok a dolgozók, akik közalkalmazotti munkaviszonyból áthelyezéssel folytatólagosan újból közalkalmazotti munkaviszonyba kerülnek, az igazolvány használatára továbbra is jogosultak maradnak. Az ilyen személyektől az igazolványt bevonni nem kell, ha az új munkáltató igazolja, hogy a dolgozó a jelen utasítás alapján az igazolvány használatára továbbra is jogosult. Az új munkáltató által kiállított igazolást az igazolványt korábban igénylő munkáltatónál kell megőrizni.

(4) Nem jogosult azonban a dolgozó az igazolvány használatára, ha a közalkalmazotti munkaviszony bármely ok miatt megszűnik, vagy az 1. §-ban előírt feltételek valamelyike megváltozik. A befizetett térítési és kiállítási díj vissza nem térítheto.

Igényjogosultság felmondás esetén

(5) A dolgozó a felmondási idő utolsó napjáig, nyugdíjazás esetén a naptári évre érvényesített igazolványa érvényessége idejéig jogosult az igazolvány használatára. A nyugdíjazás esetét kivéve, a dolgozó munkáltatója az igazolvány „Hivatalos bejegyzések" rovatába köteles a felmondási idő utolsó napját bejegyezni és azt bélyegzőjével és aláírásával igazolni.

(Pl. érvényes: 1969. augusztus 15-ig P. H. Aláírás.)

Női munkavállaló igényjogosultságának megszűnése

(6) Új igazolványt nem kell kiállítani, ha a női munkavállaló jogosultsága megszűnik, azonban az igazolvány használatára, mint feleség továbbra is jogosult marad.

Ebben az esetben az igazolvány „Hivatalos bejegyzések" rovatába bejegyzendő, hogy „férje jogán jogosult", az arckép alatti szövegrészt pedig megfelelően helyesbíteni kell. Értelemszerűen kell az igazolványt helyesbíteni akkor is, ha a közalkalmazott felesége saját munkaviszonya alapján válik az igazolványra jogosulttá. A közalkalmazott férjhez ment leánygyermekének új igazolványt kell igényelnie, amennyiben férje jogán folytatólag jogosult az igazolvány használatára.

Kedvezmény igénybevétele, az igazolvány érvényesítése

(7) Félárú vasúti menetjegy kizárólag az igazolvány alapján váltható és vehető igénybe.

Az igazolvány érvényesítésének tartama alatt az igényjogosult egy útra szóló utazási kedvezményt csak igazolt haláleset miatt kérhet attól az igazgatóságtól, amelyik az igazolvány kiállítására (érvényesítésére) illetékes. Más okból vagy szolgálati utazás miatt egy útra szóló félárú jegy váltására jogosító igazolvány nem kérhető, illetőleg nem engedélyezhető.

Elveszett stb. igazolvány pótlása

17. §

(1) Elveszett, szándékosan megrongált vagy gondatlan kezelés miatt használhatatlanná vált (az igazolványba beírt szövegrész nem olvasható, mert elkopott stb.) igazolvány újbóli kiállításáért a kiállítási díjon felül 25 forint különdíjat kell fizetni.

A negyedik és a többi gyermek igazolványa újbóli kiállítása esetében csak a 25 forint különdíjat kell felszámítani. Ebben az esetben a munkáltató köteles az új igazolvány igénylésekor az elveszett igazolvány és a tárgyévi érvényesítési bélyeg számát a kimutatásra rávezetni vagy a megrongált, illetőleg használhatatlanná vált igazolványt a kimutatáshoz mellékelni. Az arcképes igazolvány elvesztését a dolgozó írásban köteles munkáltatójának bejelenteni. Ezt a bejelentést szintén a kimutatáshoz kell mellékelni.

(2) Nem számítja fel a MÁV az (1) bekezdésben említett 25 forint kiállítási díjat, ha az elveszett, megrongált vagy gondatlan kezelés miatt használhatatlanná vált igazolványok újbóli kiállításának igénylése az évenkénti rendes érvényesítési idő alatt, azaz minden év február 1. és március 31. között történik.

Igazolvány aláírása

18. §

(1) A jogosult az igazolványt — annak használata előtt — a megjelölt helyen sajátkezűleg köteles aláírni. Az aláírás elmulasztása vagy bármi más, az igényjogosult hibájából eredő szabálytalanság miatt felmerült utánfizetési összeget a Magyar Államvasutak nem téríti vissza.

VII.

Eljárás visszaélés esetén

19. §

(1) Az igazolvánnyal történő bármely visszaélés esetén a visszaélést elkövetőt a jogosultságból egyszersmindenkorra ki lehet zárni.

(2) Az igazolványra jogosult dolgozót, illetőleg az ő jogán igényjogosult feleségét, aki a jelen utasítás rendelkezéseit megszegi, vagy kijátssza (például az igazolvány birtokában útiszámlájában teljesáru menetdíjat számít fel), fegyelmi úton kell felelősségre vonni és az okozott kár megtérítésére kötelezni, ha a cselekmény nem esik büntető rendelkezés alá.

Kizárás a kedvezményből

(3) Mindazokat, akik utazási kedvezményre nem jogosult családtagjaik (nem törvényes feleségük vagy kereseti értékhatárt meghaladó keresettel, jövedelemmel rendelkező gyermekeik, nős vagy férjezett gyermekeik, háztartásukban élő szüleik és testvéreik) részére igazolványt igényelnek, illetőleg az ezek birtokában levő igazolványt azonnal nem szolgáltatják vissza az igénylő szervnek, a jogosultságból legalább hat hónapra ki lehet zárni és pedig a családfőt és az összes igényjogosult családtagjait is. Ezenfelül a jogosulatlan családtag részéről okozott anyagi kárt a családfő terhére térítésül elő kell írni, illetőleg nem fizetés esetén peres eljárást kell indítani, a (4) bekezdésben közölt részkártérítési összeg erejéig.

(4) Ha a nem jogosult személy az igazolványát az igényjogosultság megszűnésétől számított 30 napon belül önként nem szolgáltatja vissza, ezen időponttól számítva a közalkalmazott (volt közalkalmazott) terhére havonként és igazolványonként 200 Ft részkártérítés számítható fel.

A részkártérítés szempontjából minden megkezdett hónap teljes hónapnak számít. A már nem jogosult családtagok igazolványát is a közalkalmazott köteles az igénylő munkáltatónak visszaszolgáltatni.

(5) A részkártérítéssel kapcsolatos eljárást az illetékes vasútigazgatóságok — közvetlenül — a a közalkalmazottal (volt közalkalmazottal) folytatják le.

Kivételt képeznek ez alól azok az esetek, amikor a részkártérítés szempontjából érdekelt közalkalmazott (volt közalkalmazott) lakcíme ismeretlen, vagy az eljárás folyamán megállapítást nyert, hogy az igazolvánnyal történt visszaélést a munkáltató szabályellenes igazolása vagy egyéb utasítása segítette, vagy idézte elő.

(6) A részkártérítés megállapítására a 13. § szerint illetékes igazgatóság kereskedelmi osztálya jogosult. A kiszabott részkártérítés ellen első fokon a Vasútigazgatóság vezetőjéhez, másodfokon a KPM Vasúti Főosztály MÁV Vezérigazgatóság 11. B. Személy- és Árudíjszabási Osztályához lehet fellebbezni.

VIII.

Egyéb kedvezmény igénybevételének tilalma

20. §

(1) A munkáltató kiküldetés esetében az igényjogosult alkalmazott, illetőleg az alkalmazott nem közalkalmazotti munkaviszonyban álló felesége részére csak 50%-os menetdíjat térítheti.

Egyéb kedvezmény az igazolványra nem adható.

(2) A Magyar Vasúti Személy-, Poggyász és Expresszárudíjszabás II. Részben felsorolt menetdíjkedvezményekből a közalkalmazottak 50%-os mérséklésű kedvezményre jogosító igazolványa további kedvezményre nem jogosít.

A dolgozók menetkedvezménye

(3) Munkábajárásra csak az e célra rendszeresített bérletjegy (félhavi és havijegy) használható. Az igazolvány alapján igénybe vehető kedvezmény napi munkába járásra nem használható.

(4) A dolgozók félhavi és havijegye, továbbá a dolgozók hazautazására rendszeresített menettérti jegykedvezmény gyors- és sebesvonaton vagy 1. kocsiosztályon csakis a díjszabásban előírt menetdíjkülönbözetnek a megfizetése ellenében használható fel.

A menetdíjkülönbözet fizetésének kötelezettsége esetén a közalkalmazott dolgozók birtokában levő igazolvány nem vehető figyelembe.

Hitelezett utazások

(5) A vasút az egyes szervek részére engedélyezett hitelezett utazásokra rendszeresített utalványnyal utazó közalkalmazottak részére, ha a birtokukban levő utalványon feltüntetett vonatnemnél gyorsabb vonatnemen, illetőleg drágább kocsiosztályban utaznak, a készpénzben fizetendő menetdíjkülönbözetet az őket megillető 50%-os kedvezmény figyelembevételével állapítja meg, ha arcképes igazolványukat felmutatják.

Tíz éven aluliak kedvezménye

(6) A közalkalmazottak 10 éven aluli gyermekei a jelen rendelet 23. §-ában felsorolt közlekedési vállalatok (kivéve a BKV—HÉV üzemágát) díjszabásban foglaltak szerint 50%-os kedvezményre jogosultak. A 10 éven aluli gyermekek igazolvány birtokában sem kaphatnak további kedvezményt.

A BKV—HÉV üzemág vonalain a gyermekek — felnőtt kíséretében — 6. életévük betöltéséig díjmentesen utazhatnak. A 6. éven felüli gyermekek az igazolvány birtokában e vasúton 50%-os kedvezményt vehetnek igénybe.

Menetdíj megállapítása, pótdíj és bírság felszámítása

21. §

(1) Az igazolvány alapján kiszolgáltatandó menetjegy árát a Magyar Vasúti Személy-, Poggyász- és Expresszárudíjszabás II. Rész (1. Szakaszban) előírtak szerint kell megállapítani, az 50%-os kedvezmény figyelembevételével.

(2) A Magyar Vasúti Személy- Poggyász és Expresszárudíjszabás I. Részben megállapított pótdíjakat és bírságokat a közszolgálati igazolvánnyal rendelkező dolgozóknak is teljes összegben kell megfizetniük.

Poggyász bevitele a személykocsiba

22. §

(1) A féláru menetjeggyel rendelkező utas is a Magyar Vasúti Személy-, Poggyász- és Expresszárudíjszabás I. Részében meghatározott súlyú és a díjszabásban előírt kézipoggyászt jogosult magával vinni utazása alkalmával.

Igazolvány érvényesítése más közlekedési vállalatokra

23. §

(1) Az igazolvány a Győr-Sopron-Ebenfurti Vasút vonalán évi 12,— Ft, az Állami Erdei Vasutak vonalán pedig évi 6,— Ft külön érvényesítési díj megfizetése ellenében jogosít 50%-os mérséklésű utazási kedvezmény igénybevételére.

(2) Az igazolvány a Budapesti Közlekedési Vállalat — Helyi Érdekű Vasút és a „MAHART" dunai, tiszai és balatoni vonalán külön érvényesítési díj nélkül féláru menetjegy váltására jogosít.

IX.

Szakszervezeti utalványra jogosultak utazási kedvezménye

24. §

(1) Azok a közalkalmazottak, továbbá a fegyveres alakulatok hivatásos állományába tartozó tagjai, valamint polgári alkalmazottai, akik 50%-os mérséklésű utazási kedvezményre jogosító arcképes igazolványukat nem váltják ki, szakszervezeti utalvány alapján igénybe vehetik (biztosított fizetéses szabadságuk idejére) az évi egyszeri 50%-os utazási kedvezményt, amennyiben a Magyar Vasúti Személy-, Poggyász- és Expresszárudíjszabás II. Rész 4. Szakasz IV. fejezetében előírt díjszabási feltételeknek megfelelnek. Ugyanez vonatkozik igényjogosult családtagjaikra is.

Rödönyi Károly s. k.,
a közlekedés- és postaügyi miniszter helyettese, MÁV vezérigazgató

1. sz. melléklet a 125634/1968. 11. B.-KPM sz. utasításhoz

Költségvetési bérutasítások jegyzéke

1. A minisztériumoknál és egyes országos hatáskörű szerveknél a 109/1964. (9) Mü. M. számú utasítás.

2. Egyes igazgatási területi szerveknél a 114/1962. (12) Mü. M. számú utasítás.

3. A tanácsok végrehajtó bizottságai titkárságainál, szakigazgatási szerveinél, illetményhivatalainál, vállalati adóhivatalainál, illetékhivatalainál és a községfejlesztési csoportoknál a 116/1960. (12) Mü. M. számú utasítás.

4. Az állami költségvetés keretében gazdálkodó egyes gazdasági, kulturális és sportintézményeknél a 113/1962. (12) Mü. M. számú utasítás.

5. Az egészségügyi intézményeknél az 5/1966. (Eü. K. jan. rk.) Eü. M. számú utasítás.

6. Az alsó- és középfokú oktatási intézmények pedagógusainál a 110/1966. (MK 2/A) MM számú utasítás.

7. Az alsó- és középfokú oktatási intézmények gazdasági, műszaki, adminisztratív és kisegítő munkaköreiben dolgozóknál a 173/1960. (MK 21.) MM számú utasítás.

8. A felsőfokú oktatási intézményeknél a 169/1960. (MK 19/A) MM számú utasítás.

9. A felsőfokú oktatási intézmények gazdasági, műszaki, adminisztratív és kisegítő munkaköreiben dolgozóknál a 170/1960. (MK 19/A) MM számú utasítás.

10. A felsőfokú technikumoknál és szakiskoláknál a 161/1962. (MK 21.) MM számú utasítás.

11. A tudományos és kutatóintézeteknél a 127/1960. (18) Mü. M. számú utasítás.

12. A művelődési otthonoknál a 148/1963. (MK 12.) MM számú utasítás.

13. A közgyűjteményeknél és egyes művelődési intézményeknél a 134/1962. (MK 12.) MM számú utasítás.

14. Egyes igazságügyi alkalmazottak bérrendezéséről szóló 112/1960. (IK 13—14.) IM—Mü. M. számú együttes utasítás.

15. A bírák, a közjegyzők, a bírósági titkárok és fogalmazók munkabérének megállapításáról szóló 103/1962. (IK 10.) IM—Mü. M. számú együttes utasítás.

16. Az ügyészek, az ügyészségi fogalmazók és az Országos Kriminalisztikai Intézet egyes alkalmazottai munkabérének megállapításáról szóló 6/1962. (IK 6.) LegfÜ—Mü. M. számú együttes utasítás.

17. A területi ügyészségek nem ügyészi alkalmazottainak bérrendezéséről szóló 13/1960 (ÜK 8.) LegfÜ—Mü. M. számú együttes utasítás.

18. A Központi Döntőbizottság egyes dolgozói munkabérének megállapításáról szóló 190/1962. KDB—Mü. M. számú együttes utasítás.

19. Az újságírók munkabérének megállapításáról szóló 110/1962. (12) Mü. M.—KTH számú együttes utasítás.

20. A Magyar Rádió és Televízió egyes alkalmazottai munkabérének megállapításáról szóló 117/1962. (12) Mü. M.—KTH számú együttes utasítás.

21. A Magyar Távirati Iroda és az MTI FOTO egyes alkalmazottai munkabérének megállapításáról szóló 118/1962. (12) Mü. M.—KTH számú együttes utasítás.

22. A gépjárművezetők munkafeltételeinek és munkabérének megállapításáról szóló 122/1964. (16—17) Mü. M.—KPM számú együttes utasítás.

23. Az üdülők alkalmazottai munkabérének, munkafeltételeinek, valamint térítési díjainak megállapításáról szóló 117/1966. (6—8.) Mü. M. számú utasítás.

24. A polgári fegyveres őrök bérezéséről szóló 110/1966. (6—7.) Mü. M. számú utasítás.

2. sz. melléklet a 125634/1968. I. 11. B. sz. utasításhoz.

.....

Az igazolványt igénylő szerv bélyegzője

Telefon száma: .....

KIMUTATÁS

azokról a közszolgálati és egyéb alkalmazottakról és családtagjaikról, akik részére arcképes igazolványuk kiállítását, illetőleg érvényesítését kérem az 19.... évre.

(AZ ADATOKAT A MÁV TÖLTI KI)	
Főszám:	Érkezés napja:
Alszám:	Iktatás napja:

Fénykép	Igazolvány	Családfő	Családtag	Díjtalan

Kiállítási díj	Különdíj	Felülvizsgáló aláírása

Sorszám	Az alkalmazott		Az arcképes igazolvány		Gyermekek születési éve, hónapja és napja	Érvényesítési bélyeg száma	Jegyzet (szolgálati idő kezdetét csak új igénylésnél kell megjelölni)
	neve	munkaköre	tulajdonosa	száma			

Anyagi és büntetőjogi felelősségem tudatában igazolom, hogy a kimutatásban felsorolt, személyek, a KPM 107.433/1957. I/5. B. számú utasítás 1. §-ában felsorolt szerv tényleges munkaviszonyban álló, igényjogosult dolgozói, illetőleg ezek igényjogosult családtagjai, és a kimutatásba felvett dolgozók közszolgálati bérezésben részesülnek.

Összesen:..... családfő ..... családtag (feleség és gyermekek) ..... díjtalan. (4., 5. stb. igényjogosult gyermekek)

....., 19..... hó ....-n.

P. H. P. H.

.....
(illetményszámfejtő hely aláírása)

.....
(a szerv vezetője)

A befizetési díjakat az alábbi csekkszámlára kell befizetni:

A Vasútigazgatóság Budapest részére: a 913.233—8
A Vasútigazgatóság Miskolc részére: a 913.245—300
A Vasútigazgatóság Debrecen részére: a 913.249—403
A Vasútigazgatóság Szeged részére: a 913.253—623
A Vasútigazgatóság Szombathely részére: a 913.255—715
A Vasútigazgatóság Pécs részére: a 913.257—803

számú csekkszámlára.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY

egyetemi tanári állásokra

A Pécsi Orvostudományi Egyetem rektora pályázatot hirdet a Gyógyszertani Intézetben nyugdíjazás folytán megüresedett 5001 ksz. egyetemi tanári állásra. A kinevezendő egyetemi tanár feladata az orvostanhallgatók elméleti és gyakorlati oktatása, vizsgáztatása, a tudományos munka irányítása.

A Pécsi Orvostudományi Egyetem Rektora pályázatot hirdet az I. sz. Sebészeti Klinikán újonnan szervezett 5001. ksz. egyetemi tanári állásra. A kinevezendő egyetemi tanár feladata a tanszék vezetőjének irányítása mellett az elméleti és gyakorlati oktatásban és vizsgáztatásban hatékony részvétel, a traumatológiai osztály vezetése és általában a sebészeti tudomány fejlesztése.

A Pécsi Orvostudományi Egyetem rektora pályázatot hirdet a II. sz. Sebészeti Klinikán áthelyezés folytán megüresedett 5001 ksz. egyetemi tanári állásra. A kinevezendő egyetemi tanár feladata az orvostanhallgatók elméleti és gyakorlati oktatása, vizsgáztatása és tudományos munka irányítása, a klinika gyógyító-megelőző munkájának irányítása és ellenőrzése.

A kinevezendő egyetemi tanárok illetménye a felsőoktatási intézmények dolgozóinak bérrendezéséről szóló 169/1960. (MK 19/a) MM számú utasítás melléklete szerint az 5001. ksz. egyetemi tanári állásnak megfelelő fizetés és pótlékok, a Gyógyszertani Intézetben 30% veszélyességi pótlék.

A kinevezendő egyetemi tanár köteles a kinevezéstől számított 6 hónapon belül Pécsre költözni, magángyakorlatot nem folytathat.

A pályázati kérelmeket a hirdetménynek az Egészségügyi Közlönyben való közzétételétől számított 4 héten belül kell benyújtani a Rektori Hivatalhoz (Pécs, Rákóczi út 80.)

A pályázati kérelemnek tartalmaznia kell:

a) a pályázó munkahelyét, beosztását, besorolását és illetményét,

b) a pályázó eddigi szakmai munkájának és munkája eredményének részletes ismertetését, ezek között oktatói és tudományos munkájának részletes ismertetését, az általa írt közlemények felsorolását, tudományos fokozatát, kitüntetéseit, idegen nyelvismeretét, jelentősebb külföldi tanulmányútjait,

c) a pályázónak a tudományos és oktató munkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz csatolni kell:

a) részletes önéletrajzot,

b) egyetemi oklevelet és a tudományos fokozatot tanúsító oklevelet, illetőleg hiteles másolatát,

c) a felsőoktatási intézménytől beszerzett és kitöltött törzslapot,

d) hatósági erkölcsi bizonyítványt,

e) tudományos közlemények egy-egy különlenyomatát.

Pécs, 1968. december 17.

Dr. Boros Béla s. k.,
rektor

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY

egyetemi docensi állásokra

A Pécsi Orvostudományi Egyetem rektora pályázatot hirdet az alább megjelölt tanszékeknél egy-egy 5002 ksz. egyetemi docensi állásra.

Kémiai Intézet
Közegészségtani Intézet
I. sz. Belklinika
Fül-Orr-Gégeklinika
II. sz. Sebészeti Klinika

A kinevezendő docensek feladata a tanszékvezető útmutatása szerint részt venni a tanszék oktató, nevelő és kutató munkájában, a klinikákon a gyógyító-megelőző munkában. A Közegészségtani Intézethez kinevezendő docens további feladata az egészségügyi szervezés elméleti és gyakorlati oktatása és vizsgáztatása.

A kinevezendő egyetemi docensek illetménye a felsőoktatási intézmények dolgozóinak bérrendezéséről szóló 169/1960. (MK 19/a) MM számú utasítás melléklete szerint az 5002 ksz. egyetemi docensi állásnak megfelelő fizetés és pótlékok.

A pályázati kérelmeket a hirdetménynek az Egészségügyi Közlönyben való közzétételétől számított 4 héten belül kell benyújtani a Rektori Hivatalhoz (Pécs, Rákóczi út 80.)

A kinevezendő egyetemi docens köteles az egyetem székhelyén lakni, magángyakorlatot nem folytathat.

A pályázathoz mellékelni kell az egyetemi oklevelet, törzslapot, minősítést, jelenlegi illetmény besorolásának igazolását, szakképesítés igazolását, tudományos fokozat igazolását, részletes önéletrajzot, erkölcsi bizonyítványt, működési bizonyítványt, tudományos munkák jegyzékét és a tudományos közlemények egy-egy különlenyomatát.

Pécs, 1968. december 17.

Dr. Boros Béla s. k.,
rektor

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY

A Budapesti Orvostudományi Egyetem rektora az alábbi 5001 kulcsszámú egyetemi tanári állásokra pályázatot hirdet.

Igazságügyi Orvostani Intézet

A kinevezendő egyetemi tanár feladata és kötelessége:

1. az intézet igazgatói teendőinek ellátása,
2. az orvostanhallgatók igazságügyi orvostan tantárgyának elméleti és gyakorlati oktatása, a hallgatók vizsgáztatása, a tanszék oktató-nevelő munkájának irányítása és ellenőrzése,
3. a tanszék tudományos munkájának irányítása és ellenőrzése,

4. mindazoknak a feladatoknak az ellátása, amelyek az intézet jellegéből fakadnak, különös tekintettel az orvosszakértői tevékenységgel kapcsolatos teendőkre,
5. mindazoknak a feladatoknak az ellátása, amelyeket a művelődésügyi miniszter 120/1965. (MK 7.) MM sz. utasítás IV. fejezet 28. és 29. §-a a tanszékvezető feladataként meghatároz.

II. sz. Belgyógyászati Klinika

A kinevezendő egyetemi tanár feladata és kötelessége:

1. részvétel az orvostanhallgatók belgyógyászati tantárgyának elméleti és gyakorlati oktatásában, a hallgatók vizsgáztatásában, a tanszék oktató-nevelő munkájának irányításában és ellenőrzésében,
2. részvétel a klinika gyógyító-, megelőző, valamint tudományos munkájának irányításában és ellenőrzésében,
3. a tanszékvezető egyetemi tanárnak — akadályoztatása esetén — teljes jogkörrel való helyettesítése.

Fenti feladatait a tanszékvezető egyetemi tanár irányítása mellett látja el.

II. sz. Belgyógyászati Klinika

A kinevezendő egyetemi tanár feladata és kötelessége:

1. részvétel az orvostanhallgatók belgyógyászati tantárgyának elméleti és gyakorlati oktatásában,
2. a klinika laboratóriumainak magas szinten való irányítása.

Az állás elnyerésének feltétele magas szintű laboratóriumi metodikai ismeretekkel való rendelkezés.

Fenti feladatokat a kinevezendő egyetemi tanár a tanszékvezető egyetemi tanár irányítása mellett látja el.

Élettani Intézet

A kinevezendő egyetemi tanár feladata és kötelessége:

1. részvétel az orvostanhallgatók élettani és a gyógyszerészhallgatók élettani-kórélettani elméleti és gyakorlati oktatásában, a hallgatók vizsgáztatásában, a tanszék oktató-nevelő munkájának irányításában és ellenőrzésében,
2. Részvétel az intézet tudományos munkájának irányításában és ellenőrzésében.

Fenti feladatait a tanszékvezető egyetemi tanár irányítása mellett látja el.

Mikrobiológiai Intézet

A kinevezendő egyetemi tanár feladata és kötelessége:

1. részvétel az orvostanhallgatók és gyógyszerészhallgatók mikrobiológia tantárgyának elméleti és gyakorlati oktatásában, a hallgatók vizsgáztatásában, a tanszék oktató-nevelőmunkájának irányításában és ellenőrzésében,
2. különösen feladata a víruskutatással kapcsolatos tudományos munka irányítása és ellenőrzése.

Fenti feladatait a tanszékvezető egyetemi tanár irányítása mellett látja el.

Anatómiai Intézet

A kinevezendő egyetemi tanár feladata és kötelessége:

1. a fogorvostanhallgatók anatómia tantárgyának elméleti és gyakorlati oktatása, a hallgatók vizsgáztatása,
2. részvétel a tanszék oktató-nevelő munkájában, annak irányításában és ellenőrzésében,
3. részvétel az intézet tudományos munkájának művelésében.

Fenti feladatait a tanszékvezető egyetemi tanár irányítása mellett látja el.

A pályázati kérelmeknek tartalmazniuk kell:

a) a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását és illetményét,

b) a pályázó eddigi szakmai munkájának és eredményeinek részletes ismertetését, ezek között

— oktatói-nevelői, tudományos munkájának részletes ismertetését,

— a pályázó által írt könyvek, jegyzetek, tanulmányok stb. felsorolását, megjelölve, hogy azok mikor és hol jelentek meg,

— tudományos fokozatát, kitüntetéseit, és idegen nyelvismeretét, jelentősebb külföldi tanulmányútjait,

c) a pályázónak a tudományos és oktató-nevelő munkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

a) részletes önéletrajzot,

b) a szakképzettséget, illetőleg tudományos fokozatot tanúsító oklevelek hiteles másolatát,

c) kitöltött törzslapot,

d) a tudományos dolgozatok egy-egy példányát,

e) hatósági erkölcsi bizonyítványt.

A pályázati kérelmeket a hirdetménynek az Egészségügyi Közlönyben való közzétételétől számított 4 héten belül kell benyújtani az Egyetem Rektori Hivatalához (Bp. VIII., Üllői út 26.).

Budapest, 1968. december 17.

Dr. Zoltán Imre s. k.,
rektor

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY

A Budapesti Orvostudományi Egyetem rektora pályázatot hirdet az alábbi 5002 kulcsszámú egyetemi docensi állásokra

I. sz. Sebészeti Klinika

A kinevezendő egyetemi docens feladata a klinika oktató-nevelő, gyógyító és kutató munkájában, valamint szervezési és adminisztrációs munkájában

a klinika igazgatójának utasítása szerinti részvétel. Feladata továbbá a klinika traumatológiai osztályának vezetése.

A pályázónak legalább 15 éves sebészi klinikai gyakorlatot, 10 éves baleseti sebészeti osztályvezetői működést, továbbá az orvostanhallgatók és szakorvosjelöltek sebészeti és traumatológiai oktatásában kellő gyakorlatot és tudományos minősítést kell igazolnia.

II. sz. Gyermekklinika

A kinevezendő docens kötelessége a klinika humangenetikai laboratóriumának vezetése, egyébként feladatkörét a klinika igazgatója határozza meg.

A kinevezés feltétele legalább kandidátusi fokozat.

II. sz. Neurológiai és Psychiatriai Klinika

A kinevezendő docens feladata a tanszékvezető útmutatása szerint a klinikai neurophysiológiai laboratórium és a klinika ilyen irányú tudományos kutatómunkájának vezetése.

A kinevezés feltétele klinikai neurophysiológiai diagnosztikában és kutatómunkában való jártasság, ideggyógyászati szakképesítés és tudományos fokozat.

Tüdőgyógyászati Klinika

Két docensi állás kerül meghirdetésre. A kinevezendő egyetemi docenseknek tüdőgyógyászati vagy belgyógyászati szakvizsgával kell rendelkezniük.

A kinevezés feltétele legalább kandidátusi tudományos fokozat.

Előnyben részesül az a pályázó, akiknek a klinikai ismereteken kívül, laboratórium vezetésében és az orvostanhallgatók oktatásában is megfelelő jártassága van.

Biofizikai Intézet

A kinevezendő egyetemi docens feladata az orvosi fizika, biofizika egyetemi szinten történő oktatásában, továbbá az intézet tudományos munkájában való részvétel az intézet igazgatójának irányítása mellett.

A kinevezés feltétele: tudományos fokozat igazolása.

Kísérleti Kutató Laboratórium

Két docensi állás kerül meghirdetésre.

A kinevezendő docensek feladata a laboratóriumban folyó biokémiai, illetve élettani-kórélettani kutatómunkában való részvétel,

kollaboráció a klinikákkal,

az orvostanhallgatók tudományos diákkörével való foglalkozás,

a laboratórium által szervezett továbbképző előadások, kurzusok szervezésében és megtartásában való részvétel; a laboratórium adminisztratív ügyintézésében való részvétel.

Az állás elnyeréséhez legalább 10 éves orvosi diploma, 10 éves kísérleti orvostudományi (biokémiai, élettani, kórélettani) kutatótevékenység, oktatási gyakorlat és tudományos fokozat igazolása szükséges.

Marxizmus—Leninizmus Intézet

A kinevezendő egyetemi docens feladata lesz a politikai gazdaságtan orvosegyetemi oktatásának keretében egyik kar oktatásának önálló vezetése, a politikai gazdaságtan teljes kollégiumának előadása, valamint az Intézet kutatási tervén belül olyan tudományos kutatómunka végzése, amely az életszínvonal és az anyagi érdekeltség problémáival foglalkozik az egészségügyi dolgozók vonatkozásában.

A kinevezés feltétele kandidátusi tudományos fokozat.

A pályázati kérelmeknek tartalmazniuk kell:

a) a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását és illetményét,

b) a pályázó eddigi szakmai munkájának és eredményeinek részletes ismertetését, ezek között

— oktatói-nevelői, tudományos munkájának részletes ismertetését,

— a pályázó által írt könyvek, jegyzetek, tanulmányok stb. felsorolását, megjelölve, hogy azok mikor és hol jelentek meg,

— tudományos fokozatát, kitüntetéseit és idegen nyelvismeretét, jelentősebb külföldi tanulmányútjait,

c) a pályázónak a tudományos és oktató-nevelő munkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

a) részletes önéletrajzot,

b) a szakképzettséget, illetőleg tudományos fokozatot tanúsító oklevelek hiteles másolatát,

c) kitöltött törzslapot,

d) a tudományos dolgozatok egy-egy példányát,

e) hatósági erkölcsi bizonyítványt.

A pályázati kérelmeket a hirdetménynek az Egészségügyi Közlönyben való közzétételétől számított 4 héten belül kell benyújtani az Egyetem Rektori Hivatalához (Bp. VIII., Üllői út 26.).

Budapest, 1968. december 17.

Dr. Zoltán Imre s. k.,
rektor

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY

A Debreceni Orvostudományi Egyetem rektora (Debrecen, Nagyerdei krt. 78.) pályázatot hirdet az újonnan szervezett 5001 kulcsszámú egyetemi tanári állásokra az alábbi intézetben és klinikákon.

Kórélettani Intézet: A kinevezendő egyetemi tanár feladata az intézet igazgatójának irányítása mellett, az elméleti és gyakorlati oktatásban és

vizsgáztatásban való hatékony részvétel. A kinevezésnél előnyben részesül, aki a kórtan területén már eddig is eredményes tudományos kutató munkát végzett, és az oktatás területén nagy tapasztalattal rendelkezik.

Gyermekklinika: A kinevezendő egyetemi tanár feladata a klinika igazgatójának irányítása mellett az elméleti és gyakorlati oktatásban és vizsgáztatásban való hatékony részvétel, a klinika igazgatója által kijelölt gyógyító és kutatási részleg vezetése. A kinevezésnél előnyben részesül, aki a gyermekgyógyászet területén több évtizedes tudományos és oktatói tapasztalattal rendelkezik.

Tüdőgyógyászati Klinika Mellkassebészetén: A kinevezendő egyetemi tanár feladata a klinika igazgatójának irányítása mellett az elméleti és gyakorlati oktatásban való hatékony részvétel a klinika igazgatója által kijelölt gyógyító és kutatási részleg vezetése.

A kinevezésnél előnyben részesül, aki a mellkassebészet terén már eddig is eredményes gyógyító kutató és oktatási munkát végzett.

A pályázati kérelemnek tartalmaznia kell:

a) a pályázó munkahelyét, beosztását besorolását és fizetését.

b) a pályázó eddigi szakmai munkájának és munkája eredményeinek részletes ismertetését ezek között:

— oktatói és tudományos munkájának részletes ismertetését,

— az általa írt könyvek, jegyzetek, tanulmányok felsorolását, megjelölve, hogy azok mikor és hol jelentek meg,

— tudományos fokozatot, kitüntetéseit és idegen nyelvismeretét, jelentősebb külföldi tanulmányútját.

c) a pályázónak a tudományos és oktató-nevelő munkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázatokhoz mellékelni kell:

1. diploma másolatot
2. szakorvosi bizonyítványt
3. törzslap másolatot
4. minősítést
5. részletes önéletrajzot
6. tudományos fokozatról igazolást
7. orvosi nyilvántartásról igazolást
8. erkölcsi bizonyítványt
9. személyi igazolvány kivonatot
10. tudományos munkák egy-egy külön lenyomatát.

A pályázati kérelmeket a felsorolt mellékletekkel együtt, a közzétételtől számított 28 napon belül kell benyújtani a Debreceni Orvostudományi Egyetem Rektori Hivatalába (Debrecen, Nagyerdei krt. 78.). A pályázattal kapcsolatban részletes felvilágosítást az egyetem személyzeti osztályvezetője nyújt.

Debrecen, 1968. december 23.

Dr. Kesztyűs Loránd s. k.,
egyetemi tanár, rektor

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY

az Agrártudományi Egyetem Mezőgazdaságtudományi Karának tanársegédi állására.

Az Agrártudományi Egyetem pályázatot hirdet az Agrárgazdaságtani Tanszéken betöltendő egyetemi tanársegédi álláshelyre.

Pályázhatnak a mezőgazdasági mérnöki oklevéllel rendelkező azon szakemberek, akik legalább egyéves szakmai gyakorlattal rendelkeznek.

A kinevezendő egyetemi tanársegéd feladata az agrárgazdaságtan elméleti témájú és ökonometriai típusú gyakorlatainak vezetése, valamint részvétel a tanszéken folyó nevelő- és tudományos munkában, a tanszékvezető útmutatása szerint.

A betöltendő állás után a 169/1960. (MK 19/A) MM számú együttes utasításban megállapított illetmény jár.

A pályázat beküldési határideje a meghirdetéstől számított 4 hét. Cím: Agrártudományi Egyetem Rektori Hivatala, Gödöllő.

A pályázattal kapcsolatban részletes felvilágosítást nyújt az Egyetem Személyzeti Osztálya.

A pályázatban meg kell jelölni:

— a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását és fizetését,

— az eddigi szakmai munkájának és a munka eredményeinek részletes ismertetését,

— tudományos és oktató munkájának részletes ismertetését,

— a pályázó által írt tanulmányok pontos felsorolását (megjelölve, hogy azok mikor és hol jelentek meg),

— tudományos fokozatát, kitüntetését, idegen nyelvismeretét, külföldi tanulmányútját,

— a pályázó tudományos és oktató munkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

— részletes önéletrajzot,

— az oklevél hiteles másolatát,

— az Egyetem Személyzeti Osztályától beszerzett és géppel kitöltött törzslapot,

— erkölcsi bizonyítványt.

Gödöllő, 1968. december 3.

Dr. Kiss Albert s. k.,
rektor

FOGADÓÓRÁK

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkára *minden kedden* 14—15.30 óra között — bármilyen természetű ügyben — fogadóórát tart. A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

Elnökségi Titkárság

Tolnai Gábor akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság elnöke minden *pénteken* 13—14 óráig, *Tétényi Pál*, a kémiai tudományok doktora, a Tudományos Minősítő Bizottság titkára pedig minden *csütörtökön* 14—16 óráig tart fogadóórát.

Tudományos Minősítő Bizottság Titkársága

Index: 25.105

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. — A szerkesztésért felelős : a Magyar Tudományos Akadémia Elnökségi Titkárságának vezetője.

Kiadja: Az Akadémiai Kiadó, Budapest V., Alkotmány u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 850 példány

A kiadvány előfizethető a POSTA KÖZPONTI HÍRLAPIRODÁNÁL, Budapest V., József nádor tér 1. és *bármely postahivatalban.* Csekkszámlaszám egyéni: 61 257, közületi: 61 066, MNB egyszámlaszám: 8.
Előfizethető és példányonként megvásárolható az AKADÉMIAI KIADÓ-nál, Budapest V., Alkotmány u. 21. Telefon: 111-010. Csekkbefizetési számla: 05 915, 111-46, MNB egyszámlaszám: 46; az AKADÉMIAI KÖNYVESBOLTBAN: Budapest V., Váci u. 22., telefon: 185-612. Előfizetési díj egy évre: 48,— Ft.

69.66903 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

XVIII. (1969.) ÉVFOLYAM 2. SZÁM

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
HIVATALA

BUDAPEST, 1969. FEBRUÁR 12.

TARTALOM

Személyi rész 25

Miniszteri rendelet 3/1969. (I. 21.) ÉVM — A területrendezési és az építési tervpályázatokról 25

Közlemények
- Az Agrártudományi Egyetem pályázati felhívásai 29
- A Kertészeti Egyetem pályázati felhívása 32
- A Keszthelyi Agrártudományi Főiskola pályázati felhívása 32
- Az Állatorvostudományi Egyetem pályázati felhívásai 33
- A Debreceni Agrártudományi Főiskola pályázati felhívása 34
- A Mosonmagyaróvári Agrártudományi Főiskola pályázati felhívása 36
- A Debreceni Orvostudományi Egyetem pályázati felhívásai 36
- A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának fogadóórája 37
- A Tudományos Minősítő Bizottság elnökének és titkárának fogadóórája 37

Személyi rész

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa 60. születésnapja alkalmából, kiemelkedő tudományos munkássága elismeréséül *Mátrai László* akadémikusnak, az Egyetemi Könyvtár igazgatójának a

MUNKA ÉRDEMREND

arany fokozata

kitüntetést adományozta.

Miniszteri rendelet

Az építésügyi és városfejlesztési miniszter 3/1969. (I. 21.) ÉVM számú

rendelete

a területrendezési és az építési tervpályázatokról

A műszaki tervezés színvonalának emelése, illetőleg a kiemelkedő műszaki, esztétikai és gazdasági változatok megismerése, az optimális megoldás kialakítása és kiválasztása érdekében az alábbiakat rendelem.

1. §

(1) A rendelet hatálya a város- és községrendezéssel (a továbbiakban: területrendezési), az építmények műszaki és gazdasági tervezésével, valamint az építési szerkezetek és módok fejlesztésével (a továbbiakban: építési) kapcsolatos belföldi tervpályázatokra (a továbbiakban együtt: tervpályázat) terjed ki.

(2) Nem terjed ki a rendelet hatálya a házi tervpályázatokra.

2. §

(1) Ha az anyagi fedezet költségvetésből, fejlesztési alapból vagy egyéb forrásból biztosított

a) területrendezési tervpályázatot az Építésügyi és Városfejlesztési Minisztérium, valamint a megyei (fővárosi), megyei jogú városi, járási, járási jogú városi és községi tanács végrehajtó bizottsága;

b) építési tervpályázatot állami vállalat, tröszt, egyesülés, közös vállalat, szövetkezet, szövetkezeti

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

szervezet, szövetkezeti vállalat, társadalmi szervezet, ezek vállalata, költségvetési szerv, ezek területi szerve, valamint a vízgazdálkodási társulat;

c) építési típusterv-javaslattal kapcsolatos tervpályázatot az 1/1969. (I. 8.) ÉVM számú rendelet 3. §-ának (1)—(3) bekezdésében megjelölt szerv írhat ki.

(2) Területrendezési vonatkozású építési tervpályázatot az (1) bekezdés *a)* pontjában meg jelölt illetékes szervek egyikével közösen kell kiírni.

(3) Területrendezési tervpályázatot a részletes rendezési, valamint az olyan beépítési tervekkel kapcsolatban lehet kiírni, amelyek városszerkezeti, területfelhasználási és városépítészeti összefüggések, valamint a műemlékvédelmi szempontok érvényesítését igénylik.

(4) A regionális rendezéssel, valamint a településhálózat fejlesztéssel kapcsolatban területrendezési tervpályázatot kiírni nem szabad.

3. §

(1) A tervpályázat kiírásával kapcsolatos szándékot a lebonyolítás időpontjának lehetőség szerinti koordinálása céljából az Építésügyi és Városfejlesztési Minisztériumnak be kell jelenteni.

(2) A kiíró szerv a tervpályázati kiírás, valamint a zárójelentés egy-egy példányát, továbbá a tervpályázatról készített kiadványt köteles az Építésügyi és Városfejlesztési Minisztériumnak megküldeni.

4. §

A díjazott vagy megvásárolt terv a kiíró tulajdonába kerül, és az abban foglalt megoldásokért a pályázó — a feltalálói, illetve a szerzői jogokat kivéve — egyéb igénnyel nem léphet fel.

5. §

(1) A tervpályázat rendjének, szakszerűségének, valamint tisztaságának biztosítása a pályázatban közreműködő valamennyi szervnek és személynek kötelessége.

(2) A tervpályázatok felügyelete és a bíráló bizottságok működése elleni panasz elbírálása az építésügyi és városfejlesztési miniszter hatáskörébe tartozik.

(3) A tervpályázat rendje és tisztasága ellen vétő személyt (személyeket) az építésügyi és városfejlesztési miniszter — az érdekelt miniszter (országos hatáskörű szerv vezetője) véleménynyilvánítása után — a tervpályázaton (tervpályázatokon) való részvételtől és közreműködéstől meghatározott időre vagy végleg eltilthatja. Az eltiltást az Építésügyi és Városfejlesztési Minisztérium hivatalos lapjában közzé kell tenni.

6. §

(1) A tervpályázat lebonyolításának részletes szabályait a rendelet *mellékletében* foglaltak szerint állapítom meg.

(2) A rendelet mellékletének 2, 3.1, 3.2, 3.5, 4.1, 4.2, 4.3, 5.1, 5.3, 5.4, 5.5, 5.6, 5.10, 6.1, 6.2, 6.5, 8.1, 8.2 pontjában foglaltak alkalmazása kötelező, többi pontja irányelvül szolgál.

7. §

A rendelet kihirdetése napján lép hatályba.

Dr. Szabó János s. k.,
az építésügyi és városfejlesztési
miniszter első helyettese

Melléklet a 3/1969. (I. 21.) ÉVM számú rendelethez

A tervpályázat lebonyolításának részletes szabályai

1. A tervpályázat jellege

1.1 A tervpályázat jellegét és az azon való részvétel feltételeit a kiíró határozza meg.

1.2 A tervpályázat nyilvános vagy zártkörű (meghívásos), titkos vagy névaláírásos lehet.

1.3 A tervpályázatot általában nyilvánosan célszerű kiírni. A nyilvános tervpályázatot titkosan (a pályázó nevének zárt borítékban való feltüntetésével) ajánlatos lebonyolítani.

1.4 Zártkörű tervpályázatot akkor ajánlatos kiírni, ha a pályázat jellege, valamint témájának szavatolt megoldására irányuló igény a részt vevő személyek, illetve szervek cím szerinti megválasztását indokolja. A zártkörű pályázaton résztvevők nevét valamennyi pályázóval közölni kell.

1.5 A tervezési feladat nagyságrendjétől függően a tervpályázat két ütemben is lebonyolítható. Ilyen esetben a második — zártkörű — ütem résztvevői közé célszerű az első ütem eredményes pályaműveinek szerzőit is meghívni.

1.6 A kiíró szerv a tervpályázat lebonyolításával

— a szakmailag illetékes társadalmi szervet (Magyar Urbanisztikai Társaság, Magyar Építőművészek Szövetsége, MTESZ Építőipari Tudományos Egyesület), illetőleg

— az építés- és területrendezési tervezést főtevékenységként végző tervező szervet

is megbízhatja.

2. Részvételi jogosultság

2.1 A tervpályázaton — a 2.2, 2.3 és 2.4 pontban megjelöltek kivételével — minden belföldi természetes vagy jogi személy saját szellemi munkájával részt vehet feltéve, hogy a tervpályázati kiírás feltételeit magára nézve kötelezőnek elismeri.

2.2 Nem vehet részt a tervpályázaton az a természetes személy,

— aki a tervpályázat kiírásában és lebonyolításában részt vesz;

— aki a bíráló bizottság tagjának vagy póttagjának közeli hozzátartozója (1960. évi 11. számú tvr. 2. §-a);

— akit az építésügyi és városfejlesztési miniszter a tervpályázaton való részvételtől eltiltott.

2.3 Nem vehet részt a tervpályázaton külföldi természetes és jogi személy, kivéve azt a természetes személyt, aki államközi megállapodás alapján legalább 6 hónapja Magyarországon tartózkodik, és az esetleges pályadíj vagy megvétel összegét Magyarországon használja fel.

2.4 Az, akivel szemben kizáró ok áll fenn, más pályaművének elkészítésében sem vehet részt.

3. Bíráló Bizottság

3.1 A tervpályázat kiírását megelőzően bíráló bizottságot kell alakítani. A bíráló bizottság tagjainak száma az elnökkel együtt 7—15 fő lehet.

3.2 A bíráló bizottságban

a) területrendezési tervpályázat esetében

— a kiíró szerv (szervek),

— az Építésügyi és Városfejlesztési Minisztérium,

— az illetékes helyi és megyei tanács, ha a kiírásban nem vesz részt,

— a szakmailag illetékes társadalmi szervek;

b) építési (építési típus) tervpályázat esetében

— a kiíró szerv,

— az Építésügyi és Városfejlesztési Minisztérium,

— az építményfajta funkciója szerint illetékes minisztérium (országos hatáskörű szerv), valamint

— a szakmailag illetékes társadalmi szervek részére megfelelő képviseletet kell biztosiani. Műemlékekkel vagy műemléki környezettel kapcsolatos tervpályázat bíráló bizottságában az illetékes műemléki hatóság részvételét is biztosítani kell.

3.3 A tervpályázat tárgyától függően a bíráló bizottságban való közreműködés szempontjából illetékes társadalmi szervek

— a Magyar Építőművészek Szövetsége,

— az Építőipari Tudományos Egyesület,

— a Magyar Urbanisztikai Társaság, valamint

— a MTESZ más tagegyesületei.

3.4 A társadalmi szervek képviseletük biztosítása céljából — a kiíró szerv felkérésére — több személyt javasolhatnak. A bíráló bizottság tagjait és póttagjait a kiíró szerv a jelöltek közül választja ki.

3.5 A tervpályázatok bíráló bizottságának összetételét úgy kell megválasztani, hogy a tagok többsége a tervpályázat tárgya vonatkozásában a területrendezési és az építéstervezési jogosultságról szóló jogszabályokban előírt szakmai követelményeknek megfeleljen.

3.6 A bíráló bizottság zavartalan működésének biztosítása érdekében megfelelő számú póttagot is célszerű felkérni. A bíráló bizottság tagjait — akadályoztatásuk esetén — a póttagok helyettesítik.

3.7 A bíráló bizottság a tervpályázatok megfelelő előkészítése és lebonyolítása érdekében — szükség szerint — szakértőket is igénybe vehet. A szakértők a bíráló bizottság munkájában szavazati jog nélkül vesznek részt.

3.8 A bíráló bizottság elnökét és tagjait a kiíró szerv, szakértőit pedig a bíráló bizottság elnöke kéri fel és bízza meg.

3.9 A bíráló bizottság tagjait tiszteletdíjban, szakértőit szakértői díjban a tervpályázat előkészítésében és lebonyolításában részt vevőket a hivatalos időn túl végzett munkájukért arányos díjazásban kell részesíteni.

3.10 A tiszteletdíj, a szakértői díj, valamint az egyéb díjazás összegét a bíráló bizottság elnökének javaslata alapján a kiíró szerv vezetője állapítja meg.

4. A tervpályázat kiírása és meghirdetése

4.1 A tervpályázat kiírását a bíráló bizottság közreműködésével kell elkészíteni, azt a bizottságnak jóvá kell hagynia.

4.2 A tervpályázati kiírásnak tartalmaznia kell a tervpályázat feltételeit, a tervezési programot és mindazokat az adatokat, amelyek a tervezési feladat megértéséhez és helyes megoldásához szükségesek. A tervpályázati kiírás

— tervpályázati hirdetményből,

— részletes programból és

— mellékletekből

áll.

4.3 A nyilvános tervpályázat hirdetményét a kiíró szervnek legalább egy országos és egy helyi megyei napilapban, valamint az Építésügyi Értesítőben kivonatosan közzé kell tennie.

4.4 A tervpályázati hirdetménynek tartalmaznia kell

— a tervpályázatot kiíró szerv megnevezését, címét,

— a tervpályázat célját és jellegét,

— a tervpályázati kiírás beszerzésének helyét, költségét és határidejét,

— a pályaművek benyújtásának helyét, módját és határidejét,

— a tervpályázatra vonatkozó kérdések feltevésének, valamint a válaszok megadásának módját és határidejét,

— a pályaművek díjazására és megvételére szánt összeget, ezen belül a legnagyobb díj és a legkisebb megvétel összegét,

— a bíráló bizottságban részt vevők és az általuk képviselt szerv nevét,

— a kiírásnak és mellékleteinek részletes felsorolását,

— a beadandó munkarészek megnevezését, léptékét és alaki előírásait,

— a tervpályázat eredménye ismertetésének helyét, módját és határidejét,

— a pályaművek visszaadásának határidejét és helyét.

4.5 A részletes program

— a tervezési feladat részletes leírását (a tervpályázat szempontjából szükséges adatokat, alkalmazandó irányelveket és normatívákat stb.),

— a tervezési területnek a területrendezési pályázat kidolgozása szempontjából lényeges adatait (várostörténet, szerkezet, területfelhasználás, műemléki védettség, közlekedés, közintézményellátottság stb.),

— a tervpályázat kidolgozásához felhasználható — ki nem adott és megtekinthető — anyagok megtekintésének helyét, időtartamát és módját,

— a tervpályázat elbírálásának fontosabb szempontjait

tartalmazza.

4.6 A melléklet

— a tervezési terület nyílt minősítésű alaptérképét,

— a tervezési terület megismeréséhez és a pályamű elkészítéséhez szükséges nyílt minősítésű térképeket, vizsgálatokat, vázrajzokat, fényképeket stb.

tartalmazza.

4.7 A tervpályázat benyújtásának határidejét a feladat bonyolultságának figyelembevételével úgy kell megállapítani, hogy a pályaművek megfelelő elkészítésére elegendő idő (legkevesebb 3 hónap) álljon rendelkezésre.

4.8 A kiírást átvevő személyek nevét és lakcímét jegyzékbe kell foglalni.

4.9 A kiíró szerv a pályaművek kidolgozásának időtartamát — indokolt esetben — meghosszabbíthatja. A pályaművek beadásának új határidejéről szóló közleményt — az eredeti határidő lejárta előtt legalább 30 nappal — a 4.3 pontban foglaltak szerint közzé kell tenni, és erről közvetlenül tájékoztatni kell a kiírást átvevő személyeket.

4.10 A tervpályázattal kapcsolatos kérdések feltevésének határidejét úgy kell megállapítani, hogy a válaszokat valamennyi pályázó legkésőbb a pályamű kidolgozására biztosított idő egyharmad részének eltelte előtt megkaphassa.

5. A pályaművek elbírálása

5.1 Titkos tervpályázatot csak posta útján lehet benyújtani.

5.2 A pályaművek átvételéről a szükséges adatok (átvételi sorszám és időpont, a pályamű külső borítékján található postabélyegző kelte és a postai feladóvevény száma) figyelembevételével, az azonosítás lehetőségének biztosításával, folyamatos nyilvántartást kell vezetni.

5.3 A határidőben benyújtott pályaműveket a bíráló bizottság jelenlétében kell felbontani, és a pályaművek valamennyi munkarészét bírálati sorszámmal kell ellátni.

A bontásról jegyzőkönyvet kell készíteni, amelynek

— a pályaművek bírálati sorszámát,

— a munkarészek megnevezését és darabszámát kell tartalmaznia.

Titkos tervpályázat esetén a bontási jegyzőkönyvnek tartozéka az azonosítást biztosító átvételi jegyzőkönyv is.

5.4 Azt a pályaművet, amely — titkos tervpályázat esetén — a titkosságot sérti, továbbá nyilvánvalóan más által alkotott mű átvételének bizonyul, a pályázatból ki kell zárni.

5.5 A benyújtott pályaművek elbírálása, a pályadíjak odaítélése, illetőleg a pályaművek közül megveendők kiválasztása a bíráló bizottság feladata.

5.6 Az elbírálás szempontjai a kiírásban és a pályázók kérdéseire adott válaszokban meghatározott érdemi és alaki követelményektől nem térhetnek el.

5.7 A bíráló bizottság az általa szakszerűtlennek vagy megvalósíthatatlannak ítélt pályaműveket — erre vonatkozó véleményének rövid indokolásán túlmenően — nem köteles részletes bírálatban részesíteni.

5.8 A bíráló bizottság üléseiről jegyzőkönyvet köteles vezetni, amelyben az ülés tartalmának lényegét és az érdemi határozatokat kell rögzíteni.

5.9 A bíráló bizottság határozatképességéhez a szavazásra jogosult tagok kétharmadának jelenléte szükséges. A bíráló bizottság véleményeltérés esetében szótöbbséggel dönt. Szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt.

5.10 A bíráló bizottság tevékenysége titkos, döntése végleges.

6. A tervpályázat lezárása és eredményének ismertetése

6.1 A tervpályázat lebonyolításáról és értékeléséről, valamint a díjak és megvételek odaítéléséről a bíráló bizottságnak zárójelentést kell készítenie.

6.2 A bíráló bizottság zárójelentésének tartalmaznia kell

— a tervpályázat megnevezését és célját,

— a lebonyolítás rövid ismertetését, ennek keretében a beérkezett pályaművek számát és állapotát stb.,

— a pályaművek értékelésének szempontjait,

— a tervpályázat eredményének összefoglaló értékelését,

— a tervpályázat hasznosításának módját és lehetőségeit,

— az egyes pályaművekről kialakított részletes bíráló bizottsági véleményt,

— a díjak és megvételek elosztását, valamint ennek rövid indokolását.

6.3 Titkos tervpályázat esetén a díjazott vagy megvásárolt pályaművek szerzőinek neve csak a zárójelentés aláírása után fedhető fel. Ezt követően a zárójelentést a pályaművek szerzőinek nevével ki kell egészíteni.

6.4 A kiírást átvevők részére a zárójelentés egy-egy példányát az eredményhirdetést követő 30 napon belül meg kell küldeni.

6.5 A tervpályázat eredményét a kiíró szervnek az Építésügyi Értesítőben közzé kell tennie.

6.6 A tervpályázat eredményét célszerű a szakmailag illetékes társadalmi szerv rendezésében nyilvánosan is ismertetni.

6.7 A pályadíjban, megvételben nem részesített pályaművek szerzőinek nevét nyilvánosságra hozni nem szabad, és a pályaműveket szerzőiknek — kérésükre — legkésőbb a tervpályázat eredményének ismertetését követő 30 napon belül hiánytalanul vissza kell adni.

7. Díjazás és megvétel

A kiíró szerv köteles gondoskodni arról, hogy a bíráló bizottság döntése szerinti pályadíjak és megvételek — a kiírásban megállapított időpontig — kifizetésre kerüljenek.

8. A tervpályázat eredményének hasznosítása Anyagi felelősség

8.1 A díjazott és megvett pályaművek hasznosításáról — az összefoglaló értékelés alapján — a kiíró szerv köteles gondoskodni.

8.2 A tervpályázatok kiírásával és lebonyolításával kapcsolatos anyagi felelősséget a kiíró viseli.

9. A tervpályázatok anyagi fedezete

9.1 Több szerv által közösen finanszírozott tervpályázat esetében a kiírásban érdekelt szerveknek a tervpályázat szervezője részére az előirányzott pénzügyi fedezetet előzetesen rendelkezésére kell bocsátaniuk.

9.2 A tervpályázat szervezőjének a zárójelentés jóváhagyása után esetleg fennmaradó költségkeretmaradványt a tervpályázatot finanszírozó szervek részére — arányosan — vissza kell fizetnie.

9.3 A tervpályázatok költségkerete felosztásának arányai

A tervpályázat teljes kerete eFt 100%	Díjazásra		Előkészítésre és adminisztrációra		Bírálat díjazására és a közreadásra	
	eFt	%	eFt	%	eFt	%
75	40	53,3	9,0	12,0	26,0	34,7
100	60	60,0	10,0	10,0	30,0	30,0
150	100	66,7	12,5	8,3	37,5	25,0
200	140	70,0	15,0	7,5	45,0	22,5
250	180	72,0	17,5	7,0	52,5	21,0
300	220	73,4	20,0	6,6	60,0	20,0
350	260	74,3	22,5	6,4	67,5	19,3
400	300	75,0	25,0	6,2	75,0	18,8
450	340	75,6	27,5	6,1	82,5	18,3
500	380	76,0	30,0	6,0	90,0	18,0
550	420	76,4	32,5	5,9	97,5	17,7
600	460	76,7	35,0	5,8	105,0	17,5
650	500	77,0	37,5	5,7	112,5	17,3

9.4 A bíráló bizottság elnökének és a bizottsági munka jelentős részét végző tagjainak tiszteletdíja a legkisebb megvétel összegének 40%-ánál, illetve 3000 Ft-nál kevesebb lehetőleg ne legyen.

Közlemények

Pályázati felhívás

az Agrártudományi Egyetem Mezőgazdaságtudományi Karán egyetemi tanársegédi állás betöltésére

Az Agrártudományi Egyetem pályázatot hirdet a Mezőgazdaságtudományi Kara Földműveléstani- és Növénytermesztéstani Tanszékre tanársegédi álláshelyre.

A kinevezendő tanársegéd feladata a gyakorlati oktatásban és a Tanszék kutatómunkájában való részvétel.

A pályázónak agrármérnöki képesítéssel kell rendelkeznie. A betöltendő állás után a 169/1960. MM számú utasításban közölt egyetemi tanársegédi illetmény jár.

A felvételnél előnyben részesülnek azok, akik üzemi gyakorlattal rendelkeznek.

A pályázatot a hirdetmény megjelenésétől számított 4 héten belül kell Gödöllőn, az Egyetem Rektorának címezve benyújtani.

A pályázattal kapcsolatos részletes felvilágosítást a Személyzeti Osztály nyújt.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

— a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását és illetményét,

— a pályázó eddigi szakmai munkájának és munkája eredményeinek részletes ismertetését,

— esetleges oktató és tudományos munkájának ismertetését,

— esetleges szakirodalmi munkásságáról tájékoztatást,

— tudományos fokozatát, kitüntetéseit és idegen nyelvismeretét, jelentősebb külföldi tanulmányútjait,

— a pályázónak a tudományos és oktatómunkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

— részletes önéletrajzot,

— a szakképzettséget és egyéb képzettséget igazoló oklevelet vagy hiteles másolatát,

— hatósági erkölcsi bizonyítványt,

— a felsőoktatási intézménytől beszerzett és kitöltött törzslapot.

Dr. Kiss Albert s. k.,
rektor

Pályázati felhívás

az Agrártudományi Egyetem Mezőgazdaságtudományi Kar, Takarmányozás- és Tejgazdaságtani Tanszékén egyetemi tanársegédi állás betöltésére

Az Agrártudományi Egyetem pályázatot hirdet a Mezőgazdaságtudományi Kar, Takarmányozás- és Tejgazdaságtani Tanszékén egyetemi tanársegédi állás betöltésére.

Pályázhatnak azok az agrármérnökök, akik legalább két éves szakmai gyakorlattal rendelkeznek.

A kinevezett tanársegéd feladata lesz a Tanszék által előírt gyakorlatok vezetése, irányítása, valamint a nevelő és tudományos munkában való részvétel.

A betöltendő állás után a 169/1960. (M. K. 19/A) MM számú utasításban közölt egyetemi tanársegédi illetmény jár.

A pályázatot a hirdetmény megjelenésétől számított 30 napon belül kell Gödöllőn, az Egyetem Rektorának címezve benyújtani.

A pályázattal kapcsolatos felvilágosítást a Személyzeti Osztály nyújt.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

a) a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását és illetményét,

b) a pályázó eddigi szakmai munkáját és eredményét, ezek között

— oktatási és tudományos munkájának ismertetését,

— az általa írt tanulmányok felsorolását, megjelölve, hogy azok mikor és hol jelentek meg,

— kitüntetéseit és idegen nyelvismeretét, jelentősebb külföldi tanulmányútjait,

c) a pályázónak a tudományos és oktató munkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

a) részletes önéletrajzot,

b) a szakképzettséget tanúsító oklevél hiteles másolatát,

c) a felsőoktatási intézménytől beszerzett és kitöltött törzslapot,

d) hatósági erkölcsi bizonyítványt.

Dr. Kiss Albert s. k.,
rektor

Pályázati felhívás

az Agrártudományi Egyetemen tanszékvezető egyetemi tanári állásra

Az Agrártudományi Egyetem pályázatot hirdet a Tanárképző Intézet Oktatás Szervezési Tanszékére, tanszékvezető egyetemi tanári állásra.

A kinevezett tanszékvezető egyetemi tanár feladata lesz: előadások tartása a tanügyigazgatási, szervezési és vezetési ismeretek tárgyköréből és szakoktatás történetéből, illetve a tanszéki oktató, nevelő és kutató munka irányítása a Tanárképző Intézetben és a tanári továbbképző tanfolyamokon.

A tanszéki oktató, nevelő és kísérletező munka irányítása során messzemenően figyelembe kell vennie a mezőgazdasági, élelmiszeripari és erdészeti szaktanárképzés speciális feladataival kapcsolatos igényeket.

Pályázhatnak azok az egyetemi végzettségű és tudományos minősítéssel rendelkező szakemberek, akik kellő szakmai és hosszabb oktatási tapasztalattal, továbbá megfelelő tudományos munkásággal rendelkeznek. A felsorolt feltételek mellett előnyben részesülnek azok a pályázók, akik hosszabb időn át felsőbb tanügyigazgatási tevékenységet fejtettek ki.

A kinevezésre került személynek illetménye a 169/1960. (M. K. 19/A) MM számú utasításban az egyetemi tanári nomenklatúrára meghatározott bérösszeg.

A pályázatokat az Agrártudományi Egyetem Rektorához címezve (Gödöllő, Agrártudományi Egyetem) kell beküldeni a megjelenéstől számított 4 héten belül.

A pályázattal kapcsolatos részletes felvilágosítást a Személyzeti Osztály nyújt.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

— a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását és fizetését,

— a pályázó eddigi szakmai munkájának és munkája eredményeinek részletes ismertetését,

— kutatói és tudományos tevékenységét (a megjelent könyvek, tanulmányok felsorolásával, megjelölve, hogy azok hol és mikor jelentek meg),

— tudományos fokozatát, kitüntetéseit, idegen nyelvismeretét, külfödli tanulmányútjait,

— a pályázat elnyerése esetén tudományos és oktató munkájára vonatkozó terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

— részletes önéletrajzot 2 példányban,

— a szakképzettséget, tudományos fokozatot tanúsító oklevelek hiteles másolatát,

— az Egyetem Személyzeti Osztályától beszerzett és géppel kitöltött törzslapot,

— hatósági erkölcsi bizonyítványt.

Gödöllő, 1968. december 13.

Dr. Kiss Albert s. k.,
egyetemi tanár,
rektor

Pályázati felhívás

az Agrártudományi Egyetem tanszékvezető egyetemi tanár, illetve docensi állásra

Az Agrártudományi Egyetem Mezőgazdaságtudományi Kara pályázatot hirdet az Agrárgazdaságtani Tanszéken tanszékvezető egyetemi tanári, illetve docensi állás betöltésére. Pályázhatnak azok az Agrártudományi Egyetemet vagy más egyetemet végzett szakemberek, akik a tárgykörben hosszabb oktatói tapasztalattal, gyakorlattal és megfelelő tudományos munkássággal rendelkeznek.

A kinevezett egyetemi tanár, illetve docens feladata lesz az Agrárgazdaságtani Tanszék vezetői teendőinek ellátása mellett a tantervben előírt előadások megtartása, gyakorlatok megtervezése, irányítása és ellenőrzése, valamint a nevelő és tudományos munkában való részvétel.

A betöltendő állás után a 169/1960. (M. K. 19/A) MM számú utasításban közölt egyetemi tanári, illetve docensi illetmény és tanszékvezetői pótlék jár.

A pályázatot a hirdetmény megjelenésétől számított 4 héten belül kell Gödöllőn, az Egyetem Rektorának címezve benyújtani.

A pályázattal kapcsolatos részletes felvilágosítást a Személyzeti Osztály nyújt.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

a) a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását és fizetését,

b) a pályázó eddigi szakmai munkájának és munkája eredményeinek részletes ismertetését, ezek között

— oktatói tudományos munkájának részletes ismertetését,

— az általa írt könyvek, jegyzetek, tanulmányok stb. felsorolását megjelölve, hogy azok mikor és hol jelentek meg,

— tudományos fokozatát, kitüntetéseit és idegen nyelvismeretét, jelentősebb külföldi tanulmányútjait,

c) a pályázónak a tudományos és oktató munkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

a) részletes önéletrajzot,

b) a szakképzettséget, illetőleg tudományos fokozatot tanúsító oklevelek hiteles másolatát,

c) az Egyetem Személyzeti Osztályától beszerzett és kitöltött törzslapot,

d) hatósági erkölcsi bizonyítványt.

Gödöllő, 1968. december 10.

Dr. Kiss Albert s. k.,
rektor

Pályázati felhívás

az Agrártudományi Egyetemen egyetemi docensi állásokra

Az Agrártudományi Egyetem pályázatot hirdet a Mezőgazdaságtudományi Kar alábbi tanszékein betöltendő egyetemi docensi állásokra:

1. Alkalmazott Üzemtani Tanszéken

Pályázhatnak azok a mezőgazdasági mérnöki diplomával rendelkezők, akik hosszabb oktatási tapasztalatokkal, legalább 5 éves nagyüzemi gyakorlattal és megfelelő tudományos munkássággal rendelkeznek.

A kinevezett docens feladata lesz a Mezőgazdaságtudományi Kar tangazdasági és üzemi gyakorlatainak szervezése, irányítása, ellenőrzése és a gyakorlati oktatás továbbfejlesztése, a hallgatók vizsgáztatása és jegyzetek írása.

2. Állattani Tanszéken

Pályázhatnak azok az egyetemi végzettségű tudományos minősítéssel rendelkező szakemberek, akik a tárgykörben hosszabb oktatási tapasztalattal és gyakorlattal, valamint megfelelő tudományos munkássággal rendelkeznek.

A kinevezett docens feladata lesz az Állattan és Vadgazdálkodás (mint választott tárgy) előírt előadásainak megtartása és gyakorlatainak vezetése, valamint a nevelő- és tudományos munkában való részvétel.

3. Földművelésztani- és Növénytermesztéstani Tanszéken

a) agrometeorológiai

A kinevezett docens feladata a tanszék oktató-, nevelő- és tudományos kutatómunkájában történő részvétel, nevezetesen

— agrometeorológiai előadások tartása,

— agrometeorológiai gyakorlatok vezetése és irányítása,

— az elméleti és gyakorlati oktatási anyag kidolgozásában és továbbfejlesztésében önálló alkotó jellegű részvétel,

— a tanszék tudományos munkájában önálló és irányító jellegű részvétel.

b) földművelésztani

A kinevezett docens feladata a tanszék oktató-, nevelő- és tudományos kutatómunkájában történő részvétel, nevezetesen

— előadások tartása,

— gyakorlatok irányítása és vezetése,

— az elméleti és gyakorlati oktatási anyag kidolgozásában és továbbfejlesztésében önálló alkotó jellegű részvétel.

— a tanszék tudományos munkájában önálló és irányító jellegű részvétel,

A felsorolt követelmények biztosítása érdekében az állás elnyeréséhez szükséges előfeltételek és az egyéb követelmények:

— hosszabb időn át folytatott eredményes oktató- nevelőmunka,

— főleg a földművelésztan tárgykörében végzett és publikált önálló eredményes kutatómunka.

4. Kertészeti Tanszéken

A kinevezendő egyetemi docens feladata lesz, hogy részt vegyen a Tanszék oktató-, nevelő- és kutatómunkájában.

A Kertészet c. tárgy keretében

— előadja a Gyümölcstermesztéstant, és gondoskodik a tudományterület tananyagellátásáról,

— részt vesz a különböző gyakorlatok és foglalkozások előkészítésében és vezetésében,

— kutatómunkájában kapcsolódik a Tanszék tudományos tevékenységéhez.

Az állás elnyerésére pályázhatnak azok a kertészmérnökök, akik a kertészet, illetve azon belül a gyümölcstermesztéstan területén hosszabb felsőfokú oktatói gyakorlattal és színvonalas kutatási eredményekkel rendelkeznek.

5. Mezőgazdasági Jogi Tanszéken

A kinevezendő docens feladata lesz — a tanszékvezető által meghatározott megosztásban és annak irányítása alatt — a Tanszék által oktatott tárgyak körében előadások tartása, vizsgáztatás,

diákköri munka irányítása, a tananyag-ellátásban (tankönyv-, illetőleg jegyzetírásban), valamint a Tanszék tudományos- és nevelőmunkájában való részvétel.

Pályázhatnak azok a jogtudományi egyetemi végzettséggel rendelkezők, akik az egyetemi oktatómunkában megfelelő gyakorlattal, a tudományos munkában kellő jártassággal és elismert eredményekkel rendelkeznek, valamint a szükséges tájékozottsággal bírnak a Tanszék által oktatott jogi ismeretek, illetőleg a megfelelő jogágak — polgári jog, mezőgazdasági termelőszövetkezeti jog, földjog, munkajog és államigazgatási jog körében.

6. Mezőgazdasági Gépészmérnöki Kar Mg. Gépek Üzemeltetése Tanszékén

A kinevezendő docens feladata a „Mezőgazdasági munkásvédelem" című tárgy oktatása a nappali és levelező tagozaton, valamint a Tanszék keretein belül folyó munkavédelmi kutatások szervezése és irányítása. Feladatát képezi továbbá az oktatási segédletek folyamatos fejlesztése, a gyakorlati foglalkozások demonstrációs eszközeinek kialakítása.

Pályázhatnak azok a személyek, akik mérnöki oklevéllel rendelkeznek. Előnyben részesülnek azok a pályázók, akik munkavédelmi szakmérnöki képesítéssel is bírnak.

A betöltendő állások után a 169/1960. (M. K. 19/A) MM számú utasításban közölt egyetemi docensi illetmény jár.

A pályázatot a hirdetmény megjelenésétől számított 4 héten belül kell Gödöllőn, az Egyetem Rektorának címezve benyújtani.

A pályázattal kapcsolatos felvilágosítást a Személyzeti Osztály nyújt.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

a) a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását és illetményét,

b) a pályázó eddigi szakmai munkájának és munkája eredményeinek részletes ismertetését, ezek között

— oktatói tudományos munkájának részletes ismertetését,

— az általa írt könyvek, jegyzetek, tanulmányok stb. felsorolását, megjelölve, hogy azok mikor és hol jelentek meg,

— tudományos fokozatát, kitüntetéseit és idegen nyelvismeretét, jelentősebb külföldi tanulmányútjait,

c) a pályázónak a tudományos és oktató munkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

a) részletes önéletrajzot,

b) a szakképzettséget, illetőleg tudományos fokozatot tanúsító oklevelek hiteles másolatát,

c) a Személyzeti Osztálytól beszerzett és géppel kitöltött törzslapot,

d) hatósági erkölcsi bizonyítványt.

Gödöllő, 1968. december 21.

Dr. Kiss Albert s. k.,
rektor

Pályázati felhívás

a Kertészeti Egyetem pályázatot hirdet az alábbi állásokra

Üzemtani Tanszéken egy fő egyetemi docensi állásra. A kinevezendő docens feladata a Kertészeti üzemtan c. tárgykörből előadások tartása, valamint a tárgyhoz kapcsolódó tudományos kutatómunka végzése.

Kerttervezési Tanszéken egy fő egyetemi docensi állásra. A kinevezendő docens feladata az ábrázoló mértan, rajz és festés, illetve művészettörténet-esztétika oktatása.

A pályázatoknak tartalmazniuk kell:

— a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását és fizetését,

— eddigi szakmai munkájának és a munka eredményeinek részletes ismertetését,

— tudományos oktatómunkájának részletes ismertetését,

— a pályázó által írt könyvek és tanulmányok pontos felsorolását, megjelölve, hogy azok mikor és hol jelentek meg,

— tudományos fokozatának, kitüntetésének, idegen nyelvismeretének és jelentősebb külföldi tanulmányútjainak megjelölését,

— a pályázó tudományos és oktató munkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

— részletes önéletrajzot két példányban,

— az oklevelek hiteles másolatát,

— születési anyakönyvi kivonatot, vagy be kell mutatni a személyi igazolványt,

— a pályázattal kapcsolatban az intézménytől beszerzett, pontosan kitöltött törzslapot,

— a lakhely szerint illetékes rendőrkapitányságtól beszerzett erkölcsi bizonyítványt.

A pályázatok beadásának határideje a közzétételtől számított 4 hét.

A pályázatokat az Egyetem rektorához kell benyújtani.

A betöltendő állások után a 169/1960. (M. K. 19/A) MM számú, illetőleg a 161/1962. (M. K. 31.) MM számú utasításban közölt illetmény jár.

Dr. Kozma Pál s. k.,
egyetemi tanár, rektor

Pályázati felhívás

a Keszthelyi Agrártudományi Főiskola pályázatot hirdet az Állattenyésztési Tanszéken tanszékvezető egyetemi tanári vagy docensi állás betöltésére

A tanszékvezető egyetemi tanárnak vagy docensnek feladata lesz az előadások megtartása a tantervekben megszabott keretek között, a tantárgyi gyakorlatok irányítása és ellenőrzése, vizsgáztatás, jegyzetek és tankönyvek írása, tudományos kutatás, a tanszék vezetése és általában a tanszék oktató-nevelő-kutató munkájának irányítása és ellenőrzése.

A betöltendő állás után a 169/1960. (M. K. 19/A) MM számú utasításban közölt illetmény jár.

A pályázatot a 110/1968. (M. K. 5.) MM számú utasításban előírt mellékletekkel felszerelve 1969. évi február hó 15-ig kell a Keszthelyi Agrártudományi Főiskola Rektori Hivatalába beküldeni.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

1. A pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolásának és illetményének megjelölését,

2. A pályázó eddigi szakmai munkájának és munkája eredményeinek részletes ismertetését, ezek között

— oktatói és tudományos munkájának részletes ismertetését,

— az általa írt könyvek, jegyzetek, tanulmányok stb. felsorolását, megjelölve, hogy azok mikor és hol jelentek meg,

— tudományos fokozatát, kitüntetéseit és idegen nyelvismeretét, jelentősebb külföldi tanulmányútjait.

3. A pályázónak tudományos és oktató munkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

a) részletes önéletrajzot,

b) a szakképzettséget, illetőleg tudományos fokozatot tanúsító oklevelek hiteles másolatát,

c) a felsőoktatási intézménytől beszerzett és kitöltött törzslapot,

d) hatósági erkölcsi bizonyítványt.

Dr. Belák Sándor s. k.,
egyetemi tanár,
rektor

Pályázati felhívás

az Állatorvostudományi Egyetem egyetemi docensi állásának betöltésére

Az Állatorvostudományi Egyetem a Belgyógyászati Tanszéken betöltésre kerülő egyetemi docensi állásra pályázatot hirdet.

Az egyetemi docens feladata lesz az oktató és tudományos kutatómunkában való részvétel, a belgyógyászati előadások részbeni megtartása, a gyakorlatok irányítása, vezetése.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

a) a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását és fizetését,

b) a pályázó eddigi szakmai munkájának és munkája eredményeinek részletes ismertetését, ezek között

— oktatói tudományos munkájának részletes ismertetését,

— az általa írt könyvek, jegyzetek, tanulmányok stb. felsorolását, megjelölve, hogy azok mikor és hol jelentek meg,

— tudományos fokozatát, kitüntetéseit és idegen nyelvismeretét, jelentősebb külföldi tanulmányútjait,

c) a pályázónak a tudományos és oktató munkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

a) részletes önéletrajzot,

b) a szakképzettséget, illetőleg tudományos fokozatot tanúsító oklevelek hiteles másolatát,

c) az egyetemtől beszerzett és kitöltött törzslapot,

d) hatósági erkölcsi bizonyítványt.

A pályázatot mellékleteivel együtt a Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Értesítőben való közzétételtől számított négy héten belül kell az Egyetem rektorához eljuttatni.

A pályázattal kapcsolatban részletes felvilágosítást az Egyetem Személyzeti Osztálya (Budapest, VII., Landler Jenő u. 2.) ad.

A betöltendő állás után a 169/1960. (M. K. 19/A) MM számú együttes utasításban megállapított illetmény jár.

Budapest, 1969. január 10.

Dr. B. Kovács András s. k.,
egyetemi tanár,
rektor

Pályázati felhívás

az Állatorvostudományi Egyetem egyetemi docensi állásának betöltésére

Az Állatorvostudományi Egyetem az Élettani Tanszéken betöltésre kerülő egyetemi docensi állásra pályázatot hirdet.

Az egyetemi docens feladata lesz az oktató és tudományos kutató munkában való részvétel, a biokémiai előadások részbeni megtartása, a gyakorlatok irányítása, vezetése.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

a) a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását és fizetését,

b) a pályázó eddigi szakmai munkájának és munkája eredményeinek részletes ismertetését, ezek között

— oktatói tudományos munkájának részletes ismertetését,

— az általa írt könyvek, jegyzetek, tanulmányok stb. felsorolását, megjelölve, hogy azok mikor és hol jelentek meg,

— tudományos fokozatát, kitüntetéseit és idegen nyelvismeretét, jelentősebb külföldi tanulmányútjait,

c) a pályázónak a tudományos és oktató munkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

a) részletes önéletrajzot,

b) a szakképzettséget, illetőleg tudományos fokozatot tanúsító oklevelek hiteles másolatát,

c) az egyetemtől beszerzett és kitöltött törzslapot,

d) hatósági erkölcsi bizonyítványt.

A pályázatot mellékleteivel együtt a Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Értesítőben való közzétételtől számított négy héten belül kell az Egyetem rektorához eljuttatni.

A pályázattal kapcsolatban részletes felvilágosítást az Egyetem Személyzeti Osztálya (Budapest, VII., Landler Jenő u. 2.) ad.

A betöltendő állás után a 169/1960. (M. K. 19/A) MM számú együttes utasításban megállapított illetmény jár.

Budapest, 1969. január 10.

Dr. B. Kovács András s. k.,
egyetemi tanár,
rektor

Pályázati felhívás

az Állatorvostudományi Egyetem egyetemi docensi állásának betöltésére

Az Állatorvostudományi Egyetem a Szülészeti Tanszéken betöltésre kerülő egyetemi docensi állásra pályázatot hirdet.

Az egyetemi docens feladata lesz az oktató és tudományos kutató munkában való részvétel, a szülészeti előadások részbeni megtartása, a gyakorlatok irányítása, vezetése.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

a) a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását és fizetését,

b) a pályázó eddigi szakmai munkájának és munkája eredményeinek részletes ismertetését, ezek között

— oktatói tudományos munkájának részletes ismertetését,

— az általa írt könyvek, jegyzetek, tanulmányok stb. felsorolását, megjelölve, hogy azok mikor és hol jelentek meg,

— tudományos fokozatát, kitüntetéseit és idegen nyelvismeretét, jelentősebb külföldi tanulmányútjait,

c) a pályázónak a tudományos és oktató munkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

a) részletes önéletrajzot,

b) a szakképzettséget, illetőleg tudományos fokozatot tanúsító oklevelek hiteles másolatát,

c) az egyetemtől beszerzett és kitöltött törzslapot,

d) hatósági erkölcsi bizonyítványt.

A pályázatot mellékleteivel együtt a Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Értesítőben való közzétételtől számított négy héten belül kell az Egyetem rektorához eljuttatni.

A pályázattal kapcsolatban részletes felvilágosítást az Egyetem Személyzeti Osztálya (Budapest, VII., Landler Jenő u. 2.) ad.

A betöltendő állás után a 169/1960. (M. K. 19/A) MM számú együttes utasításban megállapított illetmény jár.

Budapest, 1969. január 10.

Dr. B. Kovács András s. k.,
egyetemi tanár,
rektor

Pályázati felhívás

az Állatorvostudományi Egyetem egyetemi docensi állásának betöltésére

Az Állatorvostudományi Egyetem a Növénytani Tanszéken betöltésre kerülő egyetemi docensi állásra pályázatot hirdet.

Az egyetemi docens feladata lesz az oktató és tudományos kutató munkában való részvétel, az üzemszervezéstani előadások megtartása.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

a) a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását és fizetését,

b) a pályázó eddigi szakmai munkájának és munkája eredményeinek részletes ismertetését, ezek között

— oktatói tudományos munkájának részletes ismertetését,

— az általa írt könyvek, jegyzetek, tanulmányok stb. felsorolását, megjelölve, hogy azok mikor és hol jelentek meg,

— tudományos fokozatát, kitüntetéseit és idegen nyelvismeretét, jelentősebb külföldi tanulmányútjait,

c) a pályázónak a tudományos és oktató munkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

a) részletes önéletrajzot,

b) a szakképzettséget, illetőleg tudományos fokozatot tanúsító oklevelek hiteles másolatát,

c) az egyetemtől beszerzett és kitöltött törzslapot,

d) hatósági erkölcsi bizonyítványt.

A pályázatot mellékleteivel együtt a Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Értesítőben való közzétételtől számított négy héten belül kell az Egyetem rektorához eljuttatni.

A pályázattal kapcsolatban részletes felvilágosítást az Egyetem Személyzeti Osztálya (Budapest, VII., Landler Jenő u. 2.) ad.

A betöltendő állás után a 169/1960. (M. K. 19/A) MM számú együttes utasításban megállapított illetmény jár.

Budapest, 1969. január 10.

Dr. B. Kovács András s. k.,
egyetemi tanár,
rektor

Pályázati felhívás

a Debreceni Agrártudományi Főiskolán egyetemi tanári, docensi és tanársegédi állásokra

A Debreceni Agrártudományi Főiskola pályázatot hirdet az alábbi állásokra:

A Növénytani-Növényélettani Tanszéken

1 fő (botanikus) egyetemi tanári állásra, „A mezőgazdasági növénytan" c. tárgy oktatására.

Pályázhatnak azok, akik a tudományegyetem

megfelelő szakán szereztek oklevelet, akik a tárgykörben hosszabb oktatói tapasztalattal, gyakorlattal és tudományos eredményekkel rendelkeznek. Tudományos fokozattal rendelkezők előnyben részesülnek. A kinevezendő egyetemi tanár feladata lesz a tantervben előírt előadások megtartása, valamint a gyakorlatok szervezése, irányítása, ellenőrzése, a vizsgáztatásban, a nevelő- és tudományos munkában, adott esetben jegyzetek, tankönyvek megírásában való részvétel.

A Növénytermesztéstani Tanszéken

1 fő egyetemi docensi állásra, a „Legelő- és rétgazdálkodás" c. tárgy oktatására.

Pályázhatnak, azok akik Agrártudományi Egyetemet végeztek, és a tárgykörben hosszabb oktatói tapasztalattal, gyakorlattal és tudományos eredményekkel rendelkeznek. Tudományos fokozattal rendelkezők előnyben részesülnek. A kinevezendő docens feladata lesz a tantervben előírt előadások megtartása, valamint gyakorlatok szervezése, irányítása s az abban való közreműködés, a vizsgáztatásban, a nevelő- és tudományos munkában, adott esetben jegyzetírásban való részvétel.

A Matematika-Fizika Tanszéken

1 fő egyetemi docensi állásra, az alkalmazott matematika oktatására.

Pályázhatnak azok, akik a Tudományegyetem megfelelő szakán szereztek oklevelet, akik a tárgykörben hosszabb, lehetőleg egyetemi oktatói tapasztalattal, gyakorlattal rendelkeznek. Tudományos fokozattal rendelkezők előnyben részesülnek. A kinevezendő docens feladata lesz a tantervben előírt előadások megtartása, valamint a gyakorlatokban való közreműködés, a vizsgáztatásban, a nevelő- és tudományos munkában, adott esetben jegyzetek, útmutatók megírásában való részvétel.

1 fő egyetemi tanársegédi állásra, elsősorban a fizika oktatására.

Pályázhatnak azok, akik a Tudományegyetem fizika-matematika vagy matematika-fizika szakán kitűnő, jeles vagy legalább jórendű eredménnyel oklevelet szereztek, akik a tárgykörben felső- vagy középfokú oktatási intézménynél oktatói tapasztalattal rendelkeznek. A kinevezendő tanársegéd feladata lesz a tanszékvezető, illetve a tárgy előadójának irányítása mellett elsősorban a fizika, esetleg matematika gyakorlatok megtartása, a nevelő- és tudományos munkában való részvétel.

Az Alkalmazott Üzemtani Tanszéken

1 fő egyetemi docensi állásra, a termeléstechnikai és üzemi gyakorlatok tartására.

Pályázhatnak azok, akik Agrártudományi Egyetemet végeztek, hosszú oktatói, illetve üzemi gyakorlattal rendelkeznek. Tudományos fokozattal rendelkezők előnyben részesülnek. A kinevezendő docens feladata lesz a tantervben előírt előadások, termeléstechnikai és üzemi gyakorlatok szervezése, vezetése és ellenőrzése, valamint a nevelő- és tudományos munkában való részvétel. Feladata lesz továbbá a főiskola gazdaságában másodállásos rendszerben, meghatározott beosztásban, üzemi feladatok ellátása.

Az Állattenyésztéstani Tanszéken

1 fő egyetemi docensi állásra a „Takarmányozástan" c. tárgy oktatására.

Pályázhatnak azok, akik Agrártudományi Egyetemet végeztek, a tárgykörben hosszú oktatói tapasztalattal, gyakorlattal, valamint tudományos fokozattal rendelkeznek. A kinevezendő docens feladata lesz a tantervben előírt előadások megtartása, a gyakorlatok szervezése, irányítása s az abban való közreműködés, továbbá a vizsgáztatásban, a nevelő- és tudományos munkában, adott esetben jegyzetek, útmutatók megírásában való részvétel.

A Növényvédelmi Tanszéken

1 fő egyetemi docensi állásra, „A mezőgazdasági növénykórtan" c. tárgy oktatására.

Pályázhatnak azok, akik Agrártudományi Egyetemet végeztek, a tárgykörben egyetemi oktatói tapasztalattal és gyakorlattal, valamint tudományos eredményekkel rendelkeznek. Tudományos fokozattal rendelkezők előnyben részesülnek. A kinevezendő docens feladata lesz a tantervben előírt előadások megtartása, valamint gyakorlatok szervezése, irányítása s azokban való közreműködés, továbbá a vizsgáztatásban, a nevelő- és tudományos munkában, adott esetben jegyzetek, útmutatók megírásában való részvétel.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

1. A pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását és fizetését,

2. eddigi szakmai munkájának és munkaeredményének részletes ismertetését, ezek között

— oktató és tudományos munkájának részletes ismertetését,

— a pályázó által írt könyvek, tanulmányok stb. felsorolását, megjelölve, hogy azok mikor és hol jelentek meg,

— kitüntetéseit és idegen nyelvismeretét, jelentősebb külföldi tanulmányútjait,

3. a pályázónak az oktató- és tudományos munkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

a) részletes önéletrajzot 2 példányban,

b) szakképzettséget stb. tanúsító oklevelek hiteles másolatát,

c) az intézménytől beszerzett és kitöltött törzslapot,

d) 3 hónapnál nem régibb keletű hatósági erkölcsi bizonyítványt.

A betöltendő állás után a 169/1960. (M. K. 19/A) MM sz. rendelet szerint az egyetemi oktatók részére megállapított illetmény jár a pályázó szolgálati idejétől függően.

A pályázati határidő a pályázati felhívás megjelenésétől számított 4 hét.

A pályázatra vonatkozóan részletes felvilágosítást a főiskola rektori hivatala ad munkanapokon a hivatalos órák alatt. Az Agrártudományi Főiskola címe: Debrecen, Böszörményi út 104. Telefon: 22—30.

Debrecen, 1969. évi január hó 11.

Bencsik István s. k.,
egyetemi tanár,
rektor

Pályázati felhívás

egyetemi docensi állásra

A Mosonmagyaróvári Agrártudományi Főiskola pályázatot hirdet

1. Az Alkalmazott Üzemtani Tanszéken betöltésre kerülő egy fő egyetemi docensi állásra.

2. Az Állattenyésztéstani Tanszéken betöltésre kerülő egy fő egyetemi docensi állásra.

Az Alkalmazott Üzemtani Tanszékre kinevezendő egyetemi docens feladata a Tanszéken folyó oktató és tudományos kutató munkában való részvétel, előadások tartása, valamint a hallgatók termeléstechnikai gyakorlatainak vezetése.

A pályázat elnyeréséhez mezőgazdasági mérnöki oklevél, legalább 10—15 éves szakmai gyakorlat szükséges.

Az Állattenyésztéstani Tanszékre kinevezendő egyetemi docens feladata a Tanszéken folyó takarmányozástan című tárgy oktatásában való részvétel, előadások tartása, gyakorlatok vezetése, az e tárggyal kapcsolatos tudományos kutató munkában való részvétel.

A pályázat elnyeréséhez mezőgazdasági mérnöki oklevél és legalább 8—10 éves szakmai gyakorlat szükséges, emellett a pályázónak felsőoktatási oktatói tevékenységgel kell rendelkeznie.

A pályázatoknak tartalmazniuk kell:

1. A pályázó jelenlegi munkahelyének, beosztásának és illetményének megjelölését.

2. Eddigi szakmai munkájának és munkája eredményeinek részletes ismertetését.

3. Oktató-nevelő és tudományos munkájának ismertetését.

4. A pályázó oktató-nevelő és tudományos munkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

1. Részletes önéletrajzot 2 példányban.

2. Az egyetemi végzettséget igazoló eredeti oklevelet vagy annak hiteles másolatát.

3. Három hónapnál nem régibb keletű hatósági erkölcsi bizonyítványt.

A pályázatot mellékleteivel együtt a közzétételtől számított két héten belül kell a Főiskola Rektorához eljuttatni.

Mosonmagyaróvár, 1969. január 13.

Dr. Kovács László s. k.,
egyetemi tanár,
rektor h.

Pályázati felhívás

a Debreceni Orvostudományi Egyetem rektora (Debrecen, Nagyeredei krt. 78.) pályázatot hirdet 5002 kulcsszámú egyetemi docensi állásokra az alábbi intézetekben és klinikákon:

Orvosi Fizikai Intézet: A kinevezendő dcens feladata, az orvostanhallgatók elméleti és gyakorlati oktatása, vizsgáztatása; az intézet oktató-nevelő munkájának irányítása, továbbá mindazok a feladatok, amelyekkel megbízzák.

Gyógyszertani Intézet: A kinevezendő docens feladata a tanszékvezető útmutatása szerint részt venni a gyógyszertan elméleti és gyakorlati oktatásában, továbbá részt kell vennie az intézet szervezési, adminisztrációs és tudományos kutató munkájában. A kinevezésnél előnyben részesül, aki sugár-farmokológia területen eredményes tudományos kutató munkát végzett.

Mikrobiológiai Intézet két docensi állás: A kinevezésre kerülő egyetemi docensek feladata a tanszékvezető útmutatása szerint részt venni a mikrobiológia elméleti és gyakorlati oktatásában, továbbá részt kell venniük az intézet szervezési, adminisztrációs és tudományos kutató munkájában.

A kinevezésnél előnyben részesülnek, akik a baktérium biokémiája és a vírus-kutatás területén eredményes kutató munkát végeztek.

II. sz. Belklinika: A kinevezendő docens feladata a tanszékvezető útmutatása szerint részt venni a belgyógyász, elméleti és gyakorlati oktatásban, továbbá részt kell vennie a klinika szervezési, adminisztrációs és tudományos kutató munkájában. Kinevezésnél előnyben részesül, aki a belgyógyászat területén eredményes tudományos kutató munkát végzett.

Szülészeti Klinika két docensi állás: A kinevezendő docensek feladata a tanszékvezető útmutatása szerint részt venni a szülészet-nőgyógyászat elméleti és gyakorlati oktatásban, továbbá részt kell venniük a klinika szervezési adminisztrációs és tudományos kutató munkájában. A kinevezésnél előnyben részesülnek, akik a szülészet-nőgyógyászat területén eredményes tudományos kutató munkát végeztek.

A pályázati kérelemnek tartalmaznia kell:

a) a pályázó munkahelyét, beosztását, besorolását és fizetését.

b) a pályázó eddigi szakmai munkájának és munkája eredményeinek részletes ismertetését, ezek között:

— oktatói és tudományos munkájának részletes ismertetését,

— az általa írt könyvek, jegyzetek, tanulmányok felsorolását, megjelölve, hogy azok mikor és hol jelentek meg,

— tudományos fokozatát, kitüntetéseit és idegen nyelvismeretét, jelentősebb külföldi tanulmányútját.

c) a pályázónak a tudományos és oktató-nevelő munkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

1. diploma másolatot,
2. szakorvosi bizonyítványt,
3. törzslap másolatot,
4. minősítést,
5. részletes önéletrajzot,
6. tudományos fokozatról igazolást,
7. orvosi nyilvántartásról igazolást,
8. erkölcsi bizonyítványt,
9. személyi igazolvány kivonatot,
10. tudományos munkák egy-egy különlenyomatát.

A pályázati kérelmeket a felsorolt mellékletekkel együtt, a közzétételtől számított 28 napon belül kell benyújtani a Debreceni Orvostudományi Egyetem Rektori Hivatalába (Debrecen, Nagyerdei krt. 78.).

A pályázattal kapcsolatban részletes felvilágosítást az egyetem személyzeti osztályvezetője nyújt.

Debrecen, 1968. december 21.

Dr. Kesztyüs Loránd s. k.,
egyetemi tanár,
rektor

Pályázati felhívás

A Debreceni Orvostudományi Egyetem rektora (Debrecen, Nagyerdei krt. 78.) pályázatot hirdet az egyetem *Közegészségtani Intézetében*, a *II. sz. Sebészeti Klinikáján*, a *Szemklinikáján* nyugdíjazás folytán megüresedő egyetemi tanári állásokra.

A kinevezendő egyetemi tanárok illetménye a felsőoktatási intézmények dolgozóinak bérrendezéséről szóló 169/1960. (M. K. 19/A) MM sz. utasítás melléklete szerint az 5001. kulcsszámú egyetemi tanári állásnak megfelelő fizetés.

A kinevezendő egyetemi tanárok feladata az intézet, illetve klinika igazgatói teendőinek ellátása; az orvostanhallgatók elméleti és gyakorlati oktatása, vizsgáztatása; az intézet, illetve klinika oktató-nevelő munkájának irányítása; mindazok a feladatok, amelyeket a 120/1965. (M. K. 7) MM sz. utasítás meghatároz.

A pályázati kérelemnek tartalmaznia kell:

a) a pályázó munkahelyét, beosztását, besorolását és fizetését;

b) a pályázó eddigi szakmai munkájának és munkája eredményeinek részletes ismertetését, ezek között:

— oktatói és tudományos munkájának részletes ismertetését,

— az általa írt könyvek, jegyzetek, tanulmányok felsorolását, megjelölve, hogy azok mikor és hol jelentek meg,

— tudományos fokozatot, kitüntetéseit és idegen nyelvismeretét, jelentősebb külföldi tanulmányútját,

c) a pályázónak a tudományos és oktató-nevelő munkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázatokhoz mellékelni kell:

1. diploma másolatot,
2. szakorvosi bizonyítványt,
3. törzslap másolatot,
4. minősítést,
5. részletes önéletrajzot,
6. tudományos fokozatról igazolást,
7. orvosi nyilvántartásról igazolást,
8. erkölcsi bizonyítványt,
9. személyi igazolvány kivonatot,
10. tudományos munkák egy-egy külön lenyomatát.

A pályázati kérelmeket a felsorolt mellékletekkel együtt, a közzétételtől számított 28 napon belül kell benyújtani a Debreceni Orvostudományi Egyetem Rektori Hivatalába (Debrecen, Nagyerdei krt. 78.). A pályázattal kapcsolatban részletes felvilágosítást az egyetem személyzeti osztályvezetője nyújt.

Debrecen, 1968. december 20.

Dr. Kesztyüs Loránd s. k.,
egyetemi tanár,
rektor

FOGADÓÓRÁK

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkára *minden kedden* 14—15.30 óra között — bármilyen természetű ügyben — fogadóórát tart. A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

Elnökségi Titkárság

Tolnai Gábor akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság elnöke minden *pénteken* 13—14 óráig, *Tétényi Pál*, a kémiai tudományok doktora, a Tudományos Minősítő Bizottság titkára pedig minden *csütörtökön* 14—16 óráig tart fogadóórát.

Tudományos Minősítő Bizottság Titkársága

Index: 25.105

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. — A szerkesztésért felelős : a Magyar Tudományos Akadémia Elnökségi Titkárságának vezetője.

Kiadja: Az Akadémiai Kiadó, Budapest V., Alkotmány u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 800 példány

A kiadvány előfizethető a POSTA KÖZPONTI HÍRLAPIRODÁNÁL, Budapest V., József nádor tér 1. és *bármely postahivatalban.*
Csekkszámlaszám egyéni: 61 257, közületi: 61 066, MNB egyszámlaszám: 8.
Előfizethető és példányonként megvásárolható az AKADÉMIAI KIADÓ-nál, Budapest V., Alkotmány u. 21. Telefon: 111-010. Csekkbefizetési számla: 05 915, 111-46, MNB egyszámlaszám: 46; az AKADÉMIAI KÖNYVESBOLTBAN: Budapest V., Váci u. 22., telefon: 185-612.
Előfizetési díj egy évre: 48,— Ft.

69.66995 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

XVIII. (1969.) ÉVFOLYAM 3. SZÁM

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA HIVATALA

BUDAPEST, 1969. FEBRUÁR 26.

TARTALOM

Törvények, rendeletek, határozatok	5/1969. (I. 28.) Korm. rendelet	A gyermekgondozási segélyről szóló 3/1967. (I. 29.) Korm. számú rendelet módosításáról	41
	1001/1969. (I. 28.) Korm. határozat	A Magyar Tanácsköztársaság megalakulása 50. évfordulójának munkaszüneti nappá nyilvánításáról	42
Az Akadémia Elnökségének állásfoglalása és határozatai		A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének állásfoglalása a társadalomtudományi kutatómunka néhány elvi kérdésében	43
	1/1969. sz. határozat	A műszaki mechanika fejlesztéséről, kutatóintézet létesítéséről és telepítéséről	44
	4/1969. sz. határozat	Pécsi Akadémiai Bizottság létesítéséről	44
	5/1969. sz. határozat	Az MTA Könyvtára nemzetközi kiadvány-csere kapcsolatainak felülvizsgálatáról	45
Az Akadémia elnökének és főtitkárának utasításai	1/1969. MTA (A. K. 3.)	A műszerkölcsönzési díjak szabályozásáról	46
	2/1969. MTA (A. K. 3.)	A Magyar Tudományos Akadémia „Bartók Archívum"-ának Zenetudományi Intézetté történő átszervezéséről	46
Közlemények		A Kertészeti Egyetem pályázati felhívása	47
		Az MTA Terv- és Pénzügyi Titkárságának új szervezete	47
		A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának fogadóórája	48
		A Tudományos Minősítő Bizottság elnökének és titkárának fogadóórája	48

Jogszabályok

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány 5/1969. (I. 28.) számú

rendelete

a gyermekgondozási segélyről szóló 3/1967. (I. 29.) Korm. számú rendelet módosításáról

1. §

A gyermekgondozási segélyről szóló 3/1967. (I. 29.) Korm. számú rendelet (a továbbiakban: R.) 1. §-a helyébe a következő 1. §., illetőleg 1/A. §. lép:

„1. §. (1) A dolgozó nőt a szülési szabadság lejártát követően a gyermek három éves korának betöltéséig gyermekgondozási segély illeti meg, ha:

a) a szülést közvetlenül megelőző másfél éven belül összesen 12 hónapig munkaviszonyban állt és

b) legalább napi 6 órai munkaidővel dolgozott, továbbá

c) a gyermek gondozása céljából fizetésnélküli szabadságot vesz igénybe [Mt. V. 57. §. (2) bekezdés].

(2) Az (1) bekezdés *a)* pontjában említett másfél évi időtartamba nem számít be

a) a keresőképtelenség ideje,

b) a rokkantsági nyugdíj, illetőleg a baleseti járadék folyósítás ideje,

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

c) a mezőgazdasági biztosítottaknál a december hó 1. és a következő év március hó 31. napja közötti idő,

d) az 1/A. §. alapján folyósított gyermekgondozási segélyezés időtartama.

(3) Gyermekgondozási segélyre jogosult az a dolgozó nő is, aki bármely iskola (tanintézet) nappali tagozatán végzett tanulmányok befejezését követően 90 napon belül

a) munkaviszonyt, vagy kisipari szövetkezeti tagsági viszonyt létesít és fennállnak az (1) bekezdés *b)—c)* pontjában meghatározott feltételek, továbbá, aki

b) mezőgazdasági (halászati) termelőszövetkezeti tagsági viszonyba lép.

(4) A (3) bekezdésben említett 90 napi időtartamba nem kell beszámítani a keresőképtelenséggel járó betegség, valamint a rokkantsági nyugdíj, illetőleg a baleseti járadék folyósításának idejét.

1/A. §. (1) Az 1. §. (1) bekezdés *a)—b)* pontjaiban foglalt feltételek fennállása esetén az anya a gyermekgondozási segélyre akor is jogosult, ha a próbaidővel, vagy határozott időre létesített munkaviszonya a szülési szabadság ideje alatt megszűnik.

(2) Tovább kell folyósítani a segélyt, ha a próbaidővel, vagy határozott időre létesített munkaviszony a gyermekgondozás céljából igénybe vett fizetésnélküli szabadság ideje alatt megszűnik.

(3) A gyermekgondozási segély a dolgozó nőt örökbefogadott, mostoha, nevelt gyermeke után is megilleti."

2. §

Az R. 3. §-ának (1) bekezdése kiegészül a következőkkel: „Ez megilleti azt az anyát is, aki gyermekgondozási segélyre az 1/A. §-ban foglaltak alapján jogosult."

3. §

Az R. 4. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„4. § (1) A munkaviszony fennállása alatt a gyermek gondozása céljából igénybe vett fizetésnélküli szabadság [Mt. V. 57. §. (2) bekezdés] időtartamát a munkaviszonyban töltött idő számításánál figyelembe kell venni. A próbaidővel vagy határozott időre létesített munkaviszony megszűnését követő időtartam nem számítható be a munkaviszonyba akkor sem, ha arra a gyermekgondozási segély folyósítása megtörtént.

(2) A dolgozó nő a gyermek gondozása céljából igénybe vett fizetésnélküli szabadságot a gyermek három éves kora előtt megszakíthatja, de ezt harminc nappal előbb köteles a vállalatnak bejelenteni."

4. §

Az R. kiegészül az alábbi 4/A. §-sal:

„4/A. §. (1) A gyermekgondozási segély összegét a betegségi biztosítás szolgáltatásaira családtagként való jogosultság szempontjából [71/1955. (XII. 31.) MT számú rendeletnek a 23/1968. (VI. 30.) Korm. számú rendelettel módosított 5. §. (4) bekezdése] mint jövedelmet nem kell figyelembe venni.

(2) Az 1/A. §-ban foglalt rendelkezés alapján gyermekgondozási segélyben részesülő egyedülálló anya és családtagja a betegségi biztosítás szolgáltatásaira ugyanazon feltételekkel és mértékben jogosult, mint a munkaviszonyban álló dolgozó és annak családtagja. Az említett személy azonban táppénzre, valamint terhességi-gyermekágyi segélyre nem jogosult.

(3) A családi pótlékról szóló 16/1966. (VI. 1.) Korm. számú rendeletet a gyermekgondozási segélyben részesülő anyára azzal a kiegészítéssel kell alkalmazni, hogy a családi pótlék — az egyéb feltételek fennállása esetében — arra az időre is jár, amely alatt az anya munkaviszonyának megszűnését követően gyermekgondozási segélyben részesül."

5. §

(1) E rendelet alapján gyermekgondozási segélyt az 1967. évi január hó 1. napján, vagy ezt követően született gyermekek után 1969. évi április hó 1. napjától kell folyósítani.

(2) Ez a rendelet kihirdetése napján lép hatályba.

Fehér Lajos s. k.,
a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány elnökhelyettese

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány 1001/1969. (I. 28.) számú

h a t á r o z a t a

a Magyar Tanácsköztársaság megalakulása 50. évfordulójának munkaszüneti nappá nyilvánításáról

1. A Magyar Tanácsköztársaság 50. évfordulója méltó megünneplésére 1969-ben március 21-e munkaszüneti nap.

2. Az Mt. V. 48. §-a (2) bekezdése rendelkezéseinek megfelelően az 1969. március 23-ára eső vasárnapi pihenőnapot március 22-én kell kiadni, és március 20-án szombati munkaidőbeosztást kell alkalmazni, tehát március 23-a rendes munkanap. A március 22-én szabadnapot (szabadszombatot) tartó vállalatoknál a munkaidőbeosztás nem változik.

3. Ez a határozat a megszakítás nélkül üzemelő (folytonos) vállalatok, illetőleg ilyen jellegű munkakörökben foglalkoztatottak munkaidő beosztását nem érinti.

4. A lakosság zavartalan ellátása érdekében a kereskedelmi, a közlekedési, valamint a lakosság ellátását szolgáló vállalatok március 21-i munkaidő beosztását az érdekelt miniszterek és a tanácsok végrehajtó bizottságai a határozatban foglaltak figyelembevételével szabályozzák.

Fehér Lajos s. k.,
a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány elnökhelyettese

A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének állásfoglalása és határozatai

A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének állásfoglalása a társadalomtudományi kutatómunka néhány elvi kérdésében

A Magyar Tudományos Akadémia Elnöksége 1969. január 28-i ülésén megtárgyalta a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága Titkárságának 1968. november 18-án kelt állásfoglalását a Magyar Tudományos Akadémia Filozófiai Intézetének és Szociológiai Kutatócsoportjának helyzetéről. Az Elnökség egyetért az állásfoglalásban adott értékeléssel és következtetésekkel.

Az Elnökség úgy véli, hogy a Filozófiai Intézetben és a Szociológiai Kutatócsoportban az utóbbi időben kialakult egészségtelen helyzet — amelynek megjavítására az első lépések már megtörténtek — alapjában sajátos, részben helyi jellegű okoknak tulajdonítható, és jelentősen eltér tudományos közéletünk egészétől; egyben felhívja a figyelmet más kutatóintézetek és társadalomtudományi ágazatok helyzetének egyes problémáira, teendőire is.

Ezért az Elnökség szükségesnek tartja, hogy — a Központi Bizottság Titkárságának állásfoglalásához kapcsolódva — kifejtse álláspontját az Akadémia intézeteiben és egyéb kutatóhelyein folyó, túlnyomórészt az I., II. és IX. osztály által irányított társadalomtudományi kutatómunka néhány általános jellegű elvi kérdésében.

1.

Az Elnökség nagy jelentőségűnek tartja a Titkárság állásfoglalásában megfogalmazott tudománypolitikai elveket; ezeket a tudományok, különösen a társadalomtudományok egészére, valamennyi társadalomtudományi ág számára irányadónak tekinti.

Különösképpen hangsúlyozandónak ítéli, hogy a kétfrontos harc elve — amelynek alkalmazásával a párt és a kormány az utóbbi évtizedben nagy eredményeket ért el a szocialista társadalom építésének különböző területein — érvényes a tudományos életre, a társadalomtudományi kutatások eszmei vonatkozásaira is. Teljes mértékben egyetért azzal a megállapítással: „ahogy jobboldali talajról nem lehet eredményesen küzdeni a szektás nézetek ellen, úgy szektás talajról sem lehet legyőzni a jobboldali nézeteket."

Ennek a megállapításnak az igazságát a marxista társadalomtudományok hazai fejlődésének menete is meggyőző módon tanúsítja. Az egészségtelen helyzet kialakulása a Filozófiai Intézetben és a Szociológiai Kutatócsoportban jelentős részben a kétfrontos ideológiai harc elvének figyelmen kívül hagyásával függött össze. A társadalomtudományok ott és annyiban értek el eredményeket és fejlődnek egészséges irányban, ahol és amennyiben nem engedtek és nem engednek teret sem a revizionista, sem a dogmatikus nézeteknek, sem „hagyományos", sem „korszerűsített" válfajaiknak.

2.

Hazánk fejlődésének előmozdítása, a szocialista társadalom teljes felépítése azt kívánja a társadalomtudományoktól, hogy a társadalmi valóság konkrét tényeit és jelenségeit tüzetes elemzés alá vonják, kiemelkedő figyelmet fordítsanak korunk új kérdéseinek tanulmányozására, napjaink élő problémáinak vizsgálatára és megválaszolására.

A társadalomtudományok művelőinek feladata nem abban áll, hogy beérjék ismert tételek ismétlésével vagy illusztrálásával, általános ideológiai elvek hangoztatásával, hanem abban, hogy — megfelelő marxista—leninista elméleti és metodológiai felkészültséggel, a tények minél szélesebb körű feltárására támaszkodva, korszerű kutatási eszközökkel — új összefüggéseket tárjanak fel, a tudományt alkotó módon műveljék, új eredményekkel gyarapítsák, továbbfejlesszék.

A Magyar Szocialista Munkáspárt olyan társadalmi-politikai légkört teremtett, amely kedvez az alkotó munkának, a tudományos kezdeményezéseknek, az úttörő kutatásoknak. A párt és a kormány ismételten kifejezésre juttatta, hogy nagy jelentőségűnek ítéli a tényleges társadalmi igényeink kielégítésére irányuló társadalomtudományi kutatásokat és részükre teljes szabadságot biztosít.

Az Elnökség felhívja az Akadémia osztályait és intézeteit, nyújtsanak megkülönböztetett támogatást azoknak a társadalomtudományi kutatóknak, akik élnek ezekkel a lehetőségekkel: nem rekednek meg a kitaposott ösvényeken, nem húzódnak vissza a perifériás témák langyosvizének kényelmébe, hanem a társadalmi haladás ügye iránti felelősséggel, új, fontos és nehéz problémák kutatását választják és vállalják.

3.

Az Elnökség támogatja és bátorítja azokat a törekvéseket, hogy az Akadémia együttes ülésein és osztályain, a társadalomtudományi kutatóhelyeken elvszerű, tudományos viták folyjanak, amelyek teret nyújtanak minden pozitív alkotó és kritikai erő fellépésének.

A társadalomtudományoknak a marxista világnézet és metodológia alapján álló kutatói az igazság keresésének különböző útjait választhatják, ugyanazt a problémát különböző aspektusaiban eltérő eredménnyel vizsgálhatják. A különféle megközelítési módok, vizsgálati metodikák, kutatási eredmények jelenléte — a társadalomtudományi munka alkotó jellegének egyik fő mutatója; a köztük folyó polémia, az eltérő vélemények konfrontálása — a társadalomtudományok fejlődésének egyik fő serkentője.

A társadalomtudományi alkotómunka e sokszínűségét azonban el kell határolni mind a marxizmus relativizálásának tendenciájától, amely a marxizmus alapelveit is hajlamos megkérdőjelezni, mind a marxizmus pluralizálásának tendenciájától, amely szerint a marxizmus alapjáról kiindulva többféle egyaránt igaz eredményhez lehet eljutni, vagy másként: többféle marxizmus létezik. Adott kérdésben különböző nézetek és eredmények jelenlétét és összecsapását nem célnak, hanem eszköznek — nélkülözhetetlen eszköznek — tekintjük,

amely a célhoz: a valóság egyre teljesebb megismeréséhez vezet.

4.

Az Elnökség kívánatosnak tartja, hogy a társadalomtudományi kutatók frissebben, rendszeresebben reagáljanak a közvéleményünket foglalkoztató, szellemi közéletünkben vitatott ideológiai-társadalomtudományi jellegű problémákra; egyben felhívja a figyelmet a jelentős kérdéseket tárgyaló, szélesebb érdekű viták gondos és igényes előkészítésére.

El kell érnünk, hogy a fontosabb társadalomtudományi vitákon kellő felkészültségű marxista kutatók vegyenek részt és megfelelő súllyal hallassák szavukat. Ez részben szervezési kérdés és az erők célszerű elosztását igényli; részben tudományos helytállás és politikai felelősségérzet kérdése: a kényelmes-óvatos visszahúzódás, az elvi köntösbe burkolt elzárkózás leküzdését kívánja.

A viták nyújtsanak lehetőséget az eszmék konfrontációjára: az eltérő nézetek összeütközésére, a marxizmus talajáról induló különböző megközelítési módok közös elemeinek, érintkező pontjainak felmutatására, — egyben az eszmeileg hibás, esetleg politikailag is káros nézetekkel szemben való határozott fellépésre. Nem címkék osztogatására, deklaratív minősítésekre, erőszakolt belemagyarázásokra van szükség, hanem a polgári ideológiától való elhatárolásnak komoly szándékára, a marxizmustól idegen szemléleti elemeknek meggyőző cáfolására, elhárítására, a nem marxista nézeteknek eszmei fegyverekkel való legyőzésére.

A marxista társadalomtudományoknak minden eszközükkel közre kell működniük a retrográd, burzsoá és kispolgári tudati elemek, gondolkodásbeli és erkölcsi maradványok, az ezeket virulenssé tevő ideológiai behatások leküzdésében, a szocialista típusú közgondolkodás és erkölcsiség kibontakoztatásában.

5.

Az Elnökség — amikor az új jelenségek elemzésére, új összefüggések feltárására, a tudomány és elmélet alkotó továbbfejlesztésére buzdítja a társadalomtudományok művelőit — egyben mellőzhetetlennek tartja, hogy a kutatások eredményeinek közzétételében, felhasználásában, alkalmazásában mindenkor vétessék figyelembe a társadalomtudományok fő sajátossága: ideológiai jellege, eszmei-politikai hatása.

Nem tekinti ezért helyesnek, ha új hipotézisek, félkész eredmények közzététele a népszerűsítéssel kezdődik; ha széles közönség elé kerülnek, még mielőtt a szakkritika próbáját kiállották volna: a tudományok művelői érezzék felelősségüket az ismeretterjesztés tudományos színvonaláért. Hátráltatja az alkotó társadalomtudományi munkát az is, ha a szakmai jellegű publikálás bürokratikus nehézségekbe ütközik, túlzott ellenőrzésen, hosszadalmas tervezési és nyomdai átfutáson kell keresztülvergődnie.

Az Elnökség szükségesnek véli tehát kialakítani a társadalomtudományi munkák közzétételének helyesebb útját és célszerűbb mechanizmusát, abból az elvből kiindulva: teljes alkotói szabadság a kutatásban — nagyfokú társadalmi felelősség a felhasználásban. Ez egyben azt is jelenti, hogy a felhasználás, az alkalmazás körül esetleg felmerülő problémáknak nem szabad visszahatniuk a kutatómunkára, nem szabad ellenható erővé válniuk az új eredményekre való törekvéssel szemben.

6.

Az Elnökség nagy jelentőséget tulajdonít annak, hogy a társadalomtudományi intézetekben — s általában a tudományos kutatóintézetekben — a közszellem egészséges irányban bontakozzék ki, illetőleg fejlődjék tovább.

Felhívja az osztálytitkárokat és az intézeti igazgatókat: kísérjék figyelemmel az intézetek belső, személyes vonatkozású légkörét, és az intézeti pártszervezettel együttműködve, megfelelő eszközökkel lépjenek fel ott, ahol a közszellem, a munkatársak egymás közötti viszonya, hangneme a tudományos kutatásokat veszélyeztető vonásokat mutat. Az intézeti munkatársak egymás iránti bizalmatlansága, a személyi ellentétek, intrikák, politikai vagy egyéb vádaskodások olyan légkört teremthetnek, amely megnehezíti vagy éppen lehetetlenné teszi az eredményes tudományos kutatást, az elvszerű szakmai vitákat.

A helyes munkatársi viszony nem jelent kritikátlanságot, elvtelen bólogatást, kölcsönös feldicsérést. Intézeti kereteken belül is vessék a kritika elfogulatlan, kemény próbája alá a műveket, a kutatói teljesítményeket. Mutassák meg elvszerűen, személyekre való tekintet nélkül gyengéiket, hibáikat, tévedéseiket; de fordítsanak ugyanilyen gondot annak a megállapítására is, hogy mi bennük az új, a pozitív, mivel viszik előre a tudományt. Bírálják a téves nézeteket, de ne idegenítsék el az olyan kutatókat, akik tanújelét adják alkotóképességüknek és készségüknek, hogy elfogadják a meggyőző érvelést és magukévá tegyék a helyes álláspontot.

Ne szűkítsük, hanem szélesítsük azoknak a körét, akikkel a marxizmus—leninizmus elvi alapján együtt dolgozhatunk, — akik hozzájárulhatnak a társadalomtudományok élő, időszerű, új problémái helyes megoldásának felkutatásához.

Az MTA Elnöksége 1/1969. számú

h a t á r o z a t a

a műszaki mechanika fejlesztéséről, kutatóintézet létesítéséről és telepítéséről

(Elnökség, 1969. január 28.)

Teljes szöveg

1 Az Elnökség a Műszaki Tudományok Osztálya által előterjesztett, a műszaki mechanika fejlesztéséről, kutatóintézet létesítéséről és telepítéséről szóló jelentést jóváhagyólag tudomásul veszi.

2 Felhívja a Műszaki Tudományok Osztálya titkárát, hogy

21 a műszaki mechanika tudományterületének a Műszaki Tudományok Osztálya keretén belül

való fejlesztése érdekében – különös tekintettel a miskolci Nehézipari Műszaki Egyetemen létesítendő kutatórészlegre – a szükséges intézkedéseket tegye meg, továbbá

22 a műszaki mechanika tudományterületének akadémiai hatáskörön belüli fejlesztésének kidolgozása és a Műszaki Mechanikai Kutató Intézet létesítésének előkészítése érdekében kellő időben hozzon létre intézőbizottságot. Az intézőbizottság gondoskodjék arról, hogy a Műszaki Mechanikai Kutató Intézet létesítése mellett kellő súlyú és hatékonyságú kutatóhely működjék a miskolci Nehézipari Műszaki Egyetemen is. Az osztálytitkár az intézőbizottság munkájának tapasztalatairól alkalmas időben tájékoztassa az Elnökséget.

3 Az Elnökség felhívja a főtitkárt, hogy az Akadémia távlati beruházási tervének kialakításánál továbbra is vegye figyelembe a Műszaki Mechanikai Kutató Intézet létesítését.

Budapest, 1969. január 29.

Rusznyák István s. k.,
elnök

Az MTA Elnöksége 4/1969. számú

h a t á r o z a t a

Pécsi Akadémiai Bizottság létesítéséről

(Elnökség, 1969. január 28.)

Teljes szöveg

Az Elnökség az Akadémia tudományszervező és irányító tevékenységének előmozdítására, valamint Baranya megye és Pécs mj. város tudományos életének elősegítésére és a helyi tudományos dolgozók összefogása érdekében Pécsi Akadémiai Bizottságot létesít. A Bizottság működésének előfeltétele, hogy az elhelyezéséhez szükséges épületet Pécs Városi Tanácsa biztosítsa. A Bizottság a Szegedi Akadémiai Bizottsághoz hasonló szervezeti és anyagi keretek között működjék.

2 Az Elnökség ajánlja, hogy a helyi tudományos élet képviselői a szervezés céljára alakítsanak intéző bizottságot és az intéző bizottság tegyen javaslatot az Elnökségnek a Bizottság tisztségviselőinek megbízására.

Budapest, 1969. január 29.

Rusznyák István s. k.,
elnök

Az MTA Elnöksége 5/1969. számú

h a t á r o z a t a

az MTA Könyvtára nemzetközi kiadvány-csere kapcsolatainak felülvizsgálatáról

(Elnökség, 1969. január 28.)

Teljes szöveg

Az Elnökség – a Könyvtári Bizottság előterjesztése alapján – szükségesnek és fontosnak tartja az Akadémiai Könyvtár nemzetközi kiadványcseretevékenységének, különösen folyóirat cserekapcsolatainak felülvizsgálását.

2 Felhívja az MTA Könyvtárának igazgatóját, hogy a könyv- és folyóiratcsere ésszerű kialakítása érdekében a Könyvtári Bizottság által megjelölt alábbi feladatokat és célkitűzéseket valósítsa meg:

21 A csere kialakításánál mindenek előtt abból kell kiindulni, hogy milyen tudománypolitikai elgondolásokat kíván azzal az Akadémia szolgálni. Tekintetbe kell venni azt is, hogy ellensúlyt kell képezni a túlzott nyugat-európai, ill. amerikai orientációval szemben, és nagy figyelmet kell fordítani a fejlődő országokkal kialakítandó kapcsolatokra.

22 A cserébe érkező folyóiratok körét szorosabbra kell vonni; csak az MTA Könyvtára gyűjtőkörébe tartozó legfontosabb folyóiratok cseréjét kell biztosítani.

23 Az akadémiai intézetek számára szükséges, erősen speciális jellegű folyóiratok megrendelése, illetőleg csere útján történő beszerzése képezze az intézetek feladatát.
– A nem akadémiai intézetek, más kutatóhelyek (tudományos könyvtárak) ugyancsak maguk döntsék el, hogy milyen kiadványok beszerzése szükséges számukra. – Mindezek nem terhelhetik az MTA Könyvtára költségvetését, de jövőben is vállalhatja az Akadémiai Könyvtár a csere technikai lebonyolítását.

24 A törlésre javasolt folyóiratok és más periodikus kiadványok jegyzékét ki kell egészíteni abból a szempontból, hogy a törlésre javasolt kiadványok megtalálhatók-e más hazai könyvtárak, intézetek állományában; a jegyzéket meg kell küldeni véleményeztetésre az akadémiai intézeteknek. A nem akadémiai intézetek, kutatóhelyek figyelmét fel kell hívni arra, hogy a feladat- és gyűjtőkör szerint őket érintő folyóiratok cseréjének megszüntetésére nézve határozat született, egyben elő kell készíteniök a vonatkozó rendeléseket. A megrendelésre vonatkozó igenlő válasz esetén az MTA Könyvtára felajánlhatja az illető folyóirat eddigi állományában tartott évfolyamainak átadását.

25 Az MTA Könyvtárának igazgatója a törlésre javasolt folyóiratok listáját véleményezés céljából küldje meg az osztálytitkároknak.

3 A Könyvtári Bizottság elnöke a cseretevékenység korlátozásaiból származó megtakarítás mértékéről, továbbá a cserekapcsolatok felülvizsgálatának realizálásából szerzett tapasztalatokról f. év végéig tájékoztassa az Elnökséget.

Budapest, 1969. január 31.

Rusznyák István s. k.,
elnök

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének és főtitkárának utasítása

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának 1/1969. MTA (A. K. 3.) számú

utasítása

a műszerkölcsönzési díjak szabályozásáról

Az MTA Műszerügyi Szolgálata (a továbbiakban: Szolgálat) által kikölcsönzött műszerek után fizetendő kölcsöndíjak mértékét és a kölcsönzések során követendő eljárást az alábbiak szerint szabályozom.

1. A Szolgálat által kikölcsönzött műszerek után a kölcsönvevők a kölcsönzés időtartamára — kölcsönzési időegység negyedév, hónap vagy hét — kölcsönzési alapdíjat, a 3. bekezdésben meghatározott időtartamon túl pedig alapdíjat és pótdíjat tartoznak fizetni.

2. A műszerkölcsönzési alapdíj mértéke — a kikölcsönzött műszer műszaki állapotától és keresettségi fokától függően — a műszer mindenkori bruttó értékének 4—6%-a negyedévenként, 2—3%-a havonként, és 1—2%-a hetenként. A legkisebb alapdíj a műszer bruttó értékétől és a kölcsönzési időtől függetlenül 60,— Ft.

3. Az egy évet meghaladó kölcsönzési idő esetén a Szolgálat legfeljebb 50%-os, a két évet meghaladó idő esetén pedig legfeljebb 100%-os pótdíjat jogosult felszámítani az alapdíjon felül. Ennél magasabb pótdíj felszámítására a Szolgálat nem jogosult. Azoknál a műszereknél, ahol újabb kölcsönigény nem jelentkezik, a pótdíj felszámításától a Szolgálat eltekinthet.

4. Az Akadémia intézményei és támogatott kutatóhelyei a saját kutatásaikhoz kölcsön vett műszerek után a 2—3. bekezdésekben foglaltak szerint megállapított kölcsöndíjak 50%-át fizetik. Ez a kedvezmény nem vonatkozik azokra az esetekre, amikor a kölcsön vett műszereket a kutatóhely az általa elvállalt szerződéses munkáknál használja.

5. A kölcsöndíjakon felül a Szolgálat jogosult felszámítani az igénybevevők kívánságára történő szállítások, műszerbeállítások stb. tényleges költségeit.

6. A műszerek kölcsöndíját a Szolgálat negyedévre, hónapra, vagy hétre állapítja meg, és erre az időre köteles számlázni függetlenül attól, hogy a műszert a lejárati határidő előtt szállítja vissza a kölcsönvevő. A lejárati határidő után a kölcsönzési díjat újabb negyedévre, hónapra, vagy hétre fel kell számítani abban az esetben, ha a kölcsönvevő a műszert határidőre nem szállította vissza. A kölcsönzési díjakat az igénybevevők előre tartoznak megfizetni.

7. Amennyiben a kölcsönvevők a műszert tartozékhiányosan szállítják vissza a Szolgálat telephelyére, úgy a hiányzó tartozékok teljes pótlásáig tartoznak a kölcsöndíjat — a kiesett haszon térítésére — megfizetni. Ugyancsak meg kell fizetni a kölcsöndíjat olyan esetben is, amikor a kölcsönvevő hibájából a műszert javítani kell, tehát a műszer nem kölcsönözhető. A javítási időre fizetendő kölcsönzési díjat — ha a műszer javíttatását a Szolgálat végzi — a Szolgálat legfeljebb egy évig jogosult felszámítani.

8. A kölcsönzött műszerek rendeltetésellenes használatából, vagy esetleges elvesztéséből származó károkat (javítási költség, a tartozék vagy műszer pótlása stb.) a Szolgálat jogosult a kölcsönvevőre áthárítani. Az ilyen címen történő térítés nem befolyásolja a 7. bekezdésben előírt kölcsöndíj felszámítását.

9. A vállalatoktól, intézményektől „kooperációs kölcsönzés" céljaira átvett műszerek kölcsönzése esetén a Szolgálat a 2—8. bekezdésekben foglaltak szerint jár el azzal, hogy a műszerkölcsönzési alapdíj mértékét a vonatkozó megállapodás alapján szabadon állapítja meg, de az nem lehet kevesebb a 2. bekezdésben megszabott alsó határnál. A Szolgálat az így megállapított kölcsöndíj 2/3-át tartozik megtéríteni a kölcsönadó szervnek.

10. A fenti szabályozás 1969. február hó 1-én lép életbe és az abban foglaltakat az ezt követően kötött kölcsönügyletekre, illetőleg — esedékes kölcsöndíj-hosszabbításokra kell alkalmazni.

Budapest, 1969. január 31.

Erdey-Grúz Tibor s. k.,
főtitkár

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének 2/1969. MTA. (A. K. 3.) számú

utasítása

a Magyar Tudományos Akadémia „Bartók Archívum"-ának Zenetudományi Intézetté történő átszervezéséről

1. Az egyetemes és magyar zenetörténeti és zeneelméleti kutatások szervezett összefogása, korszerű művelése, továbbá nagy zeneszerzőink nemzeti értéket jelentő hagyatékának további tudományos feldolgozása érdekében a Magyar Tudományos Akadémia „Bartók Archívum"-át — 1969. január 1-i hatállyal — Zenetudományi Intézetté szervezem át. Biztosítani kell, hogy az Intézet rendelkezzék zenetudományi szakkönyvtárral és zenetörténeti múzeummal is.

2. Az Intézet elnevezése: Magyar Tudományos Akadémia Zenetudományi Intézete (a továbbiakban: Intézet). Székhelye: Budapest.

3. Az Intézet feladata:

a) a szervezetéhez tartozó „Bartók Archívum" működésének további biztosítása, az elkezdett munka folytatásaként Bartók Bélára vonatkozó emlékek (hagyaték) megőrzése, gyűjtés útján további bővítése és a tudományos kutatás számára hozzáférhetővé tétele;

b) a mai társadalmi igénnyel összhangban álló, korszerű zenetudományi kutatások tartalmi és szervezeti irányítása, az országban folyó hasonló kutatómunka összefogása;

c) a magyar zenetörténet forrásainak tudományos feldolgozása, közzététele; a magyar és általános zenetörténet kutatása;

d) a korszerű kutatásban növekvő szerepet játszó tudományterületek, így: zeneszociológia, népzenekutatás, munkásdalkutatás, dallamtipológia, zeneesztétika, zeneelmélet, zenepszichológia, zenei információelmélet bázisának megteremtése;

e) a különböző tudományágakat egyesítő komplex kutatások megszervezése az Intézeten belül és ilyenirányú együttműködés más intézményekkel;

f) zenetudományi szakkönyvtár, fonotéka és szakdokumentáció létesítése;

g) zenetörténeti múzeum létesítése, gyűjtőkörébe vonva mind a hangszeres, mind az egyéb tárgyi emlékeket;

h) az azonos célú külföldi tudományos intézményekkel való együttműködés kialakítása, a nemzetközi zenetudományi szervezetekben a hazai zenetudomány képviseletének biztosítása.

4. *a)* Az Intézet fő szervezeti egységei a következők:

Bartók Archívum
Tudományos Osztályok
Zenetudományi szakkönyvtár és dokumentáció
Zenetörténeti Múzeum

b) Az Intézet élén az igazgató áll. Az igazgató és az Intézet többi dolgozójának kinevezésére a a 3/1968. MTA (A. K. 9.) számú utasításban foglaltak az irányadók.

5. Az Intézet önállóan, a pénzügyminiszternek a költségvetési gazdálkodási rend szerint működő kutatóhelyek gazdálkodási és anyagi ösztönzési rendszeréről szóló 166/1967. (P. K. 39.) PM számú utasításában foglaltaknak megfelelően költségvetési folyószámla rendszerben gazdálkodik, személyi és dologi szükségleteinek fedezéséről a Magyar Tudományos Akadémia költségvetésében — a Nyelv- és Irodalomtudományok Osztálya keretén belül — kell gondoskodni.

6. Az Intézet felett a közvetlen felügyeletet a Magyar Tudományos Akadémia Nyelv- és Irodalomtudományok Osztálya gyakorolja.

7. Az Intézet szervezetét és feladatkörének részletes szabályait — az igazgató előterjesztésére — a Magyar Tudományos Akadémia Nyelv- és Irodalomtudományok Osztályának osztálytitkára állapítja meg.

8. Ezen utasítás kiadásával egyidejűleg a 9/1961. MTA (A. K. 11.) számú utasítás hatályát veszti.

Budapest, 1969. február 7.

Rusznyák István s. k.,
elnök

Közlemények

Pályázati felhívás

A Kertészeti Egyetem pályázatot hirdet az alábbi állásokra:

NÖVÉNYTANI TANSZÉKEN egy fő egyetemi tanári állásra. A kinevezendő egyetemi tanár feladata lesz a Kerttervezési Szakon a Növényföldrajz c. tárgy, beleértve a növényökológia és cönológia oktatása, az ehhez kapcsolódó tudományos kutatómunka, valamint a Tanszékhez tartozó Botanikus kert vezetése.

GYÜMÖLCSTERMESZTÉSI TANSZÉKEN egy fő egyetemi docensi állásra. A kinevezendő docens feladata lesz a gyümölcstermő növények tápanyagutánpótlásával kapcsolatos oktató és tudományos kutatómunka végzése. A pályázat feltétele termelési, oktatási és kutatási gyakorlat, valamint tudományos fokozat.

A pályázatoknak tartalmazniuk kell:

— a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását és fizetését,
— eddigi szakmai munkájának és a munka eredményeinek részletes ismertetését,
— tudományos oktatómunkájának részletes ismertetését,
— a pályázó által írt könyvek és tanulmányok pontos felsorolását, megjelölve, hogy azok mikor és hol jelentek meg,
— tudományos fokozatának, kitüntetésének, idegen nyelvismeretének és jelentősebb külföldi tanulmányútjának megjelölését,
— a pályázó tudományos és oktató munkájára vonatkozó jövőbeni terveit,

A pályázathoz mellékelni kell:

— részletes önéletrajzot két példányban,
— az oklevelek hiteles másolatát,
— születési anyakönyvi kivonatot, vagy be kell mutatni a személyi igazolványt,
— a pályázattal kapcsolatban az intézménytől beszerzett, pontosan kitöltött törzslapot,
— a lakhely szerint illetékes rendőrkapitányságtól beszerzett erkölcsi bizonyítványt.

A pályázatok beadásának határideje a közzétételtől számított 4 hét.

A pályázatot az Egyetem rektorához kell benyújtani.

A betöltendő állások után a 169/1960. (M. K. 19/A) MM számú, illetőleg a 161/1962. (M. K. 31.) MM számú utasításban közölt illetmény jár.

Budapest, 1969. január 16.

Dr. Kozma Pál s. k.,
egyetemi tanár,
rektor

KÖZLEMÉNY

az MTA Terv- és Pénzügyi Titkárságának új szervezetéről

Az új gazdasági mechanizmus az akadémiai intézmények gazdasági irányításában a korábbi gazdálkodási rendszerhez képest változásokat idézett elő. Ezek a Terv- és Pénzügyi Titkárság munkájában is jelentős, a kutatómunka gazdasági jellegű irányítását hatékonyabbá tevő módosítást vontak maguk után.

XVIII. (1969.) ÉVFOLYAM 4. SZÁM

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
HIVATALA

BUDAPEST, 1969. MÁRCIUS 7.

TARTALOM

Törvények, rendeletek, határozatok	1002/1969. (II. 9.) Korm. határozat	Az 1969. április 4-i és húsvéti munkaidő beosztásáról	49
Miniszteri rendeletek	2/1969. (II. 12.) Mü. M.	A munkaviszonyt érintő egyes kérdések szabályozásáról	50
Az Akadémia elnökének utasítása	3/1969. MTA (A. K. 4.)	A dolgozók egészségének és testi épségének védelméről	51
Közlemények		A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának fogadóórája	58
		A Tudományos Minősítő Bizottság elnökének és titkárának fogadóórája	58

Jogszabályok

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány 1002/1969. (II. 9.) számú

h a t á r o z a t a

az 1969. április 4-i húsvéti munkaidő beosztásáról

1. Az 1969. évben az április 5-i munkanapon a vállalatoknál, hivataloknál, intézményeknél szabadnapot kell kiadni a következőképpen:

a) A kéthetenként szabadnapot tartó vállalatoknak a szabadnapot április 5-én kell kiadni akkor is, ha a munkaidő beosztás szerint ez más napra esne.

b) Az *a)* pontban nem említett vállalatoknál és költségvetési szerveknél a rendkívüli szabadnap miatt kiesett munkaidőt le kell dolgozni. A vállalat igazgatója a szakszervezeti bizottsággal egyetértésben határozza meg az alábbiak szerint a ledolgozás módját:

— a március 30. vasárnapi pihenőnapra az egyébként szokásos munkanapot rendelik el, és ha a szombati munkaidő beosztás ettől eltérő, úgy ezt az április 4-ét megelőző munkanapon (április 3-a), csütörtökön alkalmazzák, vagy

— a rendkívüli szabadnap miatt kiesett munkaidőt 1969. április 4-ét megelőző vagy követő két héten elosztva ledolgozzák, vagy

— a dolgozókkal történő egyetértés alapján az ez évi rendes szabadság terhére szabadságnapot iktatnak be.

c) A költségvetési szerveknél a rendkívüli szabadnap következtében kiesett munkaidőt a szakszervezeti bizottsággal egyetértésben megállapított időben és módon 1969. április 4-ét megelőző vagy követő két héten kell ledolgozni. A termelő munkát folytató költségvetési szerveknél és a fegyveres testületeknél a *b)* pontban foglaltak is alkalmazhatók.

d) A kiesett munkaidő pótlására munkában töltött időre a túlmunkáért, illetve heti pihenőnapon végzett munkáért járó pótlék nem fizethető.

2. E határozat a megszakítás nélkül üzemelő (folytonos) vállalatok, illetőleg ilyen jellegű munkakörökben foglalkoztatottak munkaidő beosztását nem befolyásolja.

3. A lakosság zavartalan ellátása érdekében a kereskedelmi, a közlekedési, valamint a lakosság ellátását szolgáló egyéb vállalatok április 4-i, valamint húsvéti munkaidő beosztását az érdekelt miniszterek a szakszervezettel egyetértésben e határozatban foglaltak figyelembevételével külön szabályozzák.

Fehér Lajos s. k.,
a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány elnökhelyettese

Miniszteri rendeletek

A munkaügyi miniszter 2/1969. (II. 12.) Mü. M. számú

rendelete

a munkaviszonyt érintő egyes kérdések szabályozásáról

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány 34/1967. (X. 8.) Korm. számú rendelete 126. §-ának (2) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján az érdekelt miniszterekkel és a Szakszervezetek Országos Tanácsával egyetértésben az alábbiakat rendelem:

1. §

(1) Az Mt. V. 3. §-a szerint kollektív szerződés kötésére kötelezett vállalatok összevonása vagy a vállalatnak több vállalatra szétválása esetén az új vállalat, illetve vállalatok a szakszervezet vállalati szervével egyetértésben határozzák meg, hogy az új egységekre vonatkozó kollektív szerződés megkötéséig az addig érvényben volt kollektív szerződésnek, illetőleg szerződéseknek mely rendelkezéseit kell alkalmazni.

(2) Az (1) bekezdés rendelkezéseit kell alkalmazni a vállalati munkavédelmi szabályzat tekintetében is.

2. §

(1) Ha a kifogásolási jog gyakorlását a vállalati szakszervezeti tanács alsóbb szakszervezeti szervre ruházza át, a kifogást az annak megfelelő vállalati egység (pl. gyáregység, üzemegység) vezetőjéhez kell benyújtani. Ha a vezető a kifogással nem ért egyet, azt — az Mt. 8. § (1) bekezdésének rendelkezése szerint — a vállalat igazgatójához (vezérigazgatójához) köteles felterjeszteni.

(2) Ha a kifogással érintett ügyben az igazgató (vezérigazgató) és a szakszervezeti tanács sem tud dönteni, a kifogást az Mt. V. 8. § (2), illetőleg (3) bekezdésében megjelölt szervhez kell felterjeszteni.

3. §

A munkaviszonnyal kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 5/1967. (X. 8.) Mü. M. számú rendelet kiegészül a következő 10/A. §-sal:

„10/A. §. (1) A munkaviszonyból sor- (első tényleges), valamint tartalékos (póttartalékos) katonai szolgálatra bevonult, munkaszolgálatra behívott, deportált, illetőleg hadifogságba esett és a felszabadulást követően onnan visszatért személynek ezen idejét munkaviszonyban töltött időként kell figyelembe venni, ha leszerelését, illetőleg hazatérését követően hat hónapon belül munkaviszonyba lépett.

(2) Az (1) bekezdés szerinti időket akkor is be kell számítani, ha a munkábalépés hat hónap elteltével ugyan, de még 1945. október hó 31. napja előtt megtörtént. Ha pedig a dolgozó az előírt hat hónapon belül azért nem lépett munkaviszonyba, mert egészségi állapota, illetőleg betegsége miatt erre nem volt lehetősége, a hat hónapos határidőt felgyógyulásától kell számítani.

(3) Ha a dolgozó a felszabadulást követően, de még az első Munka Törvénykönyve hatálybalépése (1951. február 1. napja) előtt vonult be munkaviszonyból sor- (első tényleges), valamint tartalékos (póttartalékos) katonai szolgálatra, és leszerelését követő harminc napon belül munkaviszonyba lépett, a katonai szolgálatban eltöltött idejét munkaviszonyban töltött időként kell figyelembe venni."

4. §

A továbbtanuló dolgozók kedvezményeiről szóló 15/1967. (XI. 18.) Mü. M. számú rendelet kiegészül a következő 13/A. és 13/B. §-okkal:

„13/A. §. (1) Ha a vállalat, illetőleg hozzájárulásával társadalmi szerv a dolgozót e rendeletben nem említett iskolára vagy tanfolyamra küldi, a vállalat köteles az említett munkából távol töltött időre átlagkeresetét és a részvétellel kapcsolatos utazási többletköltségeit megfizetni. Ha a tanfolyam egy hónapnál tovább tart, és a dolgozó lakóhelyére naponta hazatérni nem tud, részére négyhetenként a lakóhelyre történő haza- és visszautazás költsége is jár.

(2) A tanfolyamra küldött dolgozónak étkezést és szállást kell biztosítani. Ha a tanfolyamra küdött dolgozó természetben étkezést, illetőleg szállást nem kap, részére — a helyben lakók kivételével — a kiküldetési szabályok szerinti napidíj, illetőleg szállásköltség jár.

(3) A tanfolyamon történő részvétellel kapcsolatos költségek megtérítésére a dolgozó — az étkezés nyersanyag-normájának megfelelő összeg erejéig terjedő étkezési díj kivételével — nem kötelezhető.

(4) A vezető-továbbképző és sporttanfolyamokon résztvevőkre a külön szabályokban foglaltakat kell alkalmazni.

13/B. §. A dolgozót, ha a vállalat vizsga letételére küldi, a 13/A. § (1)—(2) bekezdésében foglalt térítés illeti meg."

5. §

(1) A munkaügyi viták eldöntéséről szóló 9/1967. (X. 8.) Mü. M. számú rendelet kiegészül a következő 9/A. §-sal:

„9/A. § (1) A munkaügyi döntőbizottság elnöke, elnökhelyettese, tagja és póttagja megbízását, illetőleg kijelölését követően működésének első ízben történő megkezdése előtt esküt köteles letenni.

(2) Az eskü szövege a következő: „Én ..... esküszöm, hogy a Magyar Népköztársasághoz, annak népéhez és Alkotmányához hű leszek; az állami, szolgálati és üzemi titkot megőrzöm; az Alkotmányt és az alkotmányos jogszabályokat megtartom; a hatáskörömbe tartozó ügyekben részrehajlás nélkül, lelkiismeretesen, a társadalmi és egyéni érdekek összhangjának biztosításával járok el, és

minden igyekezetemmel azon leszek, hogy munkaügyi döntőbizottságban kifejtett működésemmel a Magyar Népköztársaság fejlődését előmozdítsam."

(3) Az esküt a munkaügyi döntőbizottság elnökének, elnökhelyettesének a területi munkaügyi döntőbizottság elnöke előtt, a munkaügyi döntőbizottság tagjának és póttagjának pedig a már esküt tett elnök vagy elnökhelyettes előtt kell letennie.

(4) Az eskütételről jegyzőkönyvet kell készíteni, amelyet az esküttevő és az esküt kivevő ír alá. A tagok és póttagok eskütételéről szóló jegyzőkönyv egyik példányát három napon belül a területi munkaügyi döntőbizottsághoz kell megküldeni."

(2) A munkaügyi viták eldöntéséről szóló 9/1967. (X. 8.) Mü. M. számú rendelet 10. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A visszahívásra a kijelölő szerv jogosult, de azt a területi munkaügyi döntőbizottság elnöke is kezdeményezheti. A visszahívást indokolni kell, amelyet az érintetten kívül közölni kell a munkaügyi döntőbizottság, elnök és elnökhelyettes esetében a területi munkaügyi döntőbizottság elnökével.

(3) Az elnök és az elnökhelyettes visszahívásáról a területi munkaügyi döntőbizottság elnöke dönt. A tag és póttag visszahívásáról a munkaügyi döntőbizottság határoz, kivéve, ha a visszahívás oka az, hogy az érintett fegyelmi eljárás keretében vagy annak mellőzésével jogerős büntetésben részesült, illetőleg bűncselekmény elkövetése miatt jogerősen elítélték. Ez utóbbi esetekben a visszahívás a (2) bekezdés szerinti közléssel hatályos.

(4) Ha a visszahívással a munkaügyi döntőbizottság nem ért egyet — a visszahívó, ha pedig a visszahívással egyetért, akkor az érintett tag, illetőleg póttag kérheti, hogy a visszahívás kérdésében a területi munkaügyi döntőbizottság elnöke döntsön végérvényesen. Ilyen esetben a munkaügyi döntőbizottság az ügyet véleményével ellátva három napon belül köteles a területi munkaügyi döntőbizottság elnökéhez felterjeszteni és véleményének másolatát egyidejűleg a visszahívónak, illetve az érintett tagnak vagy póttagnak is megküldeni."

(3) A munkaügyi viták eldöntéséről szóló 9/1967. (X. 8.) Mü. M. számú rendelet 11. §-a kiegészül a következő (3) bekezdéssel:

„(3) A munkaügyi döntőbizottság elnökének és elnökhelyettesének a munkaviszonya e tisztsége alatt és tisztségének nem visszahívással [9. § (3) bek. d) pont] történt megszűntét követő egy esztendőn belül felmondással vagy fegyelmi határozattal csak abban az esetben szüntethető meg, ha ahhoz a területi munkaügyi döntőbizottság elnöke előzetesen hozzájárult [Mt. 63. § (4) bek.]."

(4) A munkaügyi viták eldöntéséről szóló 9/1967. (X. 8.) Mü. M. számú rendelet 53. §-a kiegészül a következő (2)—(3) bekezdéssel:

„(2) A területi munkaügyi döntőbizottság elnökét, valamint munkaügyi döntőbíróját — a megyei tanács és a szakszervezetek megyei tanácsa véleményének kikérése után — a munkaügyi miniszter nevezi ki a Szakszervezetek Országos Tanácsával egyetértésben [Mt. V. 105. § (1) bek.]. Az elnök, illetőleg a munkaügyi döntőbíró a kinevezést követően a munkaügyi miniszter előtt esküt tesz.

(3) Esküt köteles tenni a területi munkaügyi döntőbizottság tagja is, a szakszervezetek megyei tanácsa által történt megválasztását [Mt. V. 105. § (2) bek.] követően, a területi munkaügyi döntőbizottság elnöke előtt."

6. §

(1) Ez a rendelet kihirdetése napján lép hatályba; rendelkezéseit azonban 1969. január hó 1. napjától kezdődően kell alkalmazni.

(2) A 4.§-ban foglaltakat a rendelet hatálybalépését követően induló tanfolyamok, illetve sorra kerülő vizsgák esetében kell alkalmazni. A vállalat azonban a dolgozóval történt megegyezés alapján e rendelkezéseket a folyamatban levő tanfolyamok esetén is alkalmazhatja.

(3) Az 5. § (1) és (4) bekezdésében foglaltakat a jelenleg megbízott, illetőleg a kijelölt tisztségviselők esetében három hónapon belül kell végrehajtani. Azt, aki az esküt nem teszi le, tisztségéről lemondottnak kell tekinteni, s reá a munkaügyi viták eldöntéséről szóló 9/1967. (X. 8.) Mü. M. számú rendelet 11. §-ának (3) bekezdésében foglaltak nem vonatkoznak.

(4) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti az iskolára küldöttek ellátási térítéséről szóló 6080/45/1951. OMB számú határozat, valamint a továbbtanulók kedvezményeiről szóló 15/1967. (XI. 18.) Mü. M. számú rendelet 13. §-ának (3) bekezdése.

Veres József s. k.,
munkaügyi miniszter

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének utasítása

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének 3/1969. MTA (A. K. 4.) számú

utasítása

a dolgozók egészségének és testi épségének védelméről

A Munka Törvénykönyvéről szóló 1967. évi II. törvény (Mt.), valamint az ennek végrehajtása tárgyában kiadott 34/1967. (X. 8.) Korm. sz. rendeletnek (Mt. V.) az egészség és testi épség védelmét szabályozó fejezete, továbbá a 6/1967. (X. 8.) SZOT sz. szabályzatnak (SZOT szab.) a végrehajtására — a Közalkalmazottak Szakszervezetével egyetértésben — az alábbi utasítást adom ki.

Az utasítás hatálya kiterjed a Magyar Tudományos Akadémia központi szakigazgatási szerveire, valamint a felügyelete alá tartozó azokra a tudomá-

nyos kutatóintézetekre, kutatócsoportokra, kutatólaboratóriumokra, az Akadémiai Könyvtárra, vállalatokra és egyéb, költségvetésből gazdálkodó szervekre (a továbbiakban: intézmény), ahol a tudományos kutatás, illetőleg a munka jellege megkívánja a munkavédelem intézményes megszervezését, a biztonságos munkakörülmények megteremtését.

Az utasítás egységes szerkezetben közli a fent megjelölt jogszabályoknak a dolgozók egészsége és testi épsége védelmével kapcsolatos rendelkezéseit, valamint a SZOT szabályzatát és az Akadémia elnökének utasítását (a továbbiakban: Ut.).

Az egészséges és biztonságos munka feltételei
Üzemek létesítése, üzemeltetése

Mt. 51. §. (1) Üzem és más létesítmény, berendezés, gép, anyag vagy egyéb munkaeszköz használatbavétele csak az egészséges és biztonságos munkavégzés követelményeinek megtartásával történhet. Erre már a használatba vételt megelőző eljárás során, így különösen a beruházások előirányzásánál, a tervezésnél és a kivitelezésnél figyelemmel kell lenni. A munkával felmerülő veszélyeket elsősorban a műszaki feltételek megjavításával, továbbá a munka helyes megszervezésével kell kiküszöbölni, ha pedig ezen túlmenően szükséges, megfelelő védőintézkedéseket (védőberendezés, védőfelszerelés, védőruha stb.) is foganatosítani kell.

Mt. V. 74. §. Az egészséges és biztonságos munkavégzés biztosítása érdekében a Szakszervezetek Országos Tanácsa — egészségügyi vonatkozásban az egészségügyi miniszter a Szakszervezetek Országos Tanácsával egyetértésben — a használatbavételt, különösen az új létesítményeket előzetes felülvizsgálathoz és jóváhagyáshoz kötheti.

SZOT szab. 5. §. (1) A beruházó minden beruházásról — a kivitelezés megkezdése előtt legalább 30 nappal — tájékoztatni köteles az illetékes szakszervezeti szervet az alábbiaknak megfelelően:

a) a vállalat szakszervezeti bizottságát a vállalatot érintő minden beruházásról;

b) az illetékes szakszervezeti központ munkavédelmi felügyelőjét az állami beruházásokról, kivéve vidéken az egyéb állami beruházások körébe tartozó, a tanácsok felügyelete alatt megvalósuló beruházásokat;

c) a területileg illetékes szakszervezeti munkavédelmi felügyelőt minden olyan vállalati beruházásról, amely új üzemek létesítésével vagy meglevő üzemek rekonstrukciójával jár, vagy ezen túlmenően is, ha az a munkakörülmények lényeges megváltoztatását eredményezi, továbbá vidéken az egyéb állami beruházások körébe tartozó, a tanácsok felügyelete alatt megvalósuló beruházásokról.

(2) A tájékoztatás tartalmazza:

a) a beruházás telepítésének helyét;

b) a beruházás célját, a tervezett szociális létesítményeket, valamint gyártási folyamatokat;

c) a beruházás használatba vételének tervezett időpontját.

(3) A miniszter — a bányászat területén az Országos Bányaműszaki Főfelügyelőség — által az illetékes szakszervezettel egyetértésben meghatározott, hazai felhasználásra kerülő gépek, berendezések, járművek sorozatgyártásának megkezdése, valamint az importgépek, berendezések forgalomba hozatala előtt a gyártó, illetőleg a forgalomba hozó vállalat köteles a fenti szervek által kijelölt intézménytől, vállalattól minősítő bizonyítványt beszerezni arról, hogy a gép, berendezés, illetőleg jármű mennyiben felel meg az egészséges és biztonságos munkavégzés követelményeinek.

SZOT szab. 6. §. (1) A szakszervezeti szervek a jóváhagyás megadására az alábbiak szerint jogosultak:

a) a szakszervezeti bizottság munkavédelmi felügyelőjének jóváhagyása szükséges a meglevő létesítmények esetében a hosszabb — a vállalati munkavédelmi szabályzatban konkrétan meghatározandó — szüneteltetést követő üzemeltetés megindításához, továbbá egyes gépek, berendezések üzembe helyezéséhez;

b) a szakszervezet területileg illetékes munkavédelmi felügyelőjének jóváhagyására van szükség új létesítmények, rekonstrukciók és az előző bekezdésben fel nem sorolt berendezések üzembe helyezéséhez.

(2) A szakszervezeti bizottság munkavédelmi felügyelőjét értesíteni kell a korábban nem alkalmazott gyártási eljárás vagy anyag bevezetéséről, illetőleg felhasználásáról. A gyártási eljárást, illetőleg az anyag felhasználását csak akkor lehet megkezdeni, ha a munkavédelmi felügyelő az értesítés kézhezvételétől számított negyvennyolc órán belül nem tesz észrevételt.

SZOT szab. 7. §. A jóváhagyás megadására feljogosított szakszervezeti felügyelő — a 6. § (2) bekezdésében foglalt esetek kivételével — a megkereséstől számított harminc napon belül köteles a jóváhagyás kérdésében dönteni. Ha ezen időn belül nem nyilatkozik, a jóváhagyást megadottnak kell tekinteni.

SZOT szab. 8. §. A dolgozók biztonságát, egészségét, szociális ellátottságát érintő tervezési szabályzatot (irányelvet) jóváhagyásra a SZOT Munkavédelmi Tudományos Kutatóintézetnek kell megküldeni, amely állásfoglalását az illetékes szakszervezettel egyetértésben alakítja ki.

Ut. 1. §. (1) Új létesítmény (intézet, kísérleti üzem, laboratórium, műhely stb.) beruházási programjának és kivitelezési terveinek előzetes egyeztetését a Közalkalmazottak Szakszervezete munkavédelmi főfelügyelőjénél kell kezdeményezni.

(2) Új létesítmények üzembe helyezéséhez, továbbá meglévő létesítmények esetében az áthelyezés, a korszerűsítés és a szüneteltetést követő üzemeltetés megindításához Budapesten a Közalkalmazottak Szakszervezete munkavédelmi főfelügyelőjének, vidéken a szakszervezet megyei tanácsa munkavédelmi főfelügyelőjének hozzájárulása szükséges.

(3) Minden átalakításhoz, gépek, készülékek üzembe helyezéséhez a helyi szakszervezeti bizottság munkavédelmi felügyelőjének hozzájárulását kell kikérni.

(4) Új, illetőleg átépítésre kerülő intézményeknél a Tervezési Irányelvek szociális és egészségügyi előírásai szerint — a tervezéssel egy időben — kell gondoskodni a létesítendő szociális és egészségügyi helyiségek kialakításáról. A meglévő intézményekben a szociális és egészségügyi előírásokkal kapcsolatos hiányok megszüntetéséről az éves beruházási, költségvetési és felújítási, ill. munkavédelmi intézkedési tervekben kell gondoskodni.

(5) Az intézmény dolgozói részére munkahelyenként az általános tisztálkodási feltételeknek megfelelő eszközöket biztosítani kell. A juttatás feltételeit és módját az érvényes rendelkezések alapján az intézmény vezetője a szakszervezeti bizottsággal egyetértésben állapítja meg.

(6) Az előző bekezdésekben meghatározott feladatok szakszerű elvégzése érdekében az intézmény vezetője gondoskodik a munkavédelmi előírások érvényesítéséről.

Mt. V. 75. §. (1) Az egyes munkahelyeken alkalmazandó védőberendezéseket, valamint az egyéni védőeszközöket és felszereléseket — ha erről jogszabály vagy óvórendszabály nem rendelkezik — a vállalati munkavédelmi szabályzat határozza meg. A Szakszervezetek Országos Tanácsa az egészségügyi miniszterrel és a miniszterrel egyetértésben egyes védőberendezések alkalmazását, illetőleg egyes egyéni védőeszközök, illetőleg védőfelszerelésfajták használatát elrendelheti.

(2) A védőöltözet és az egyéni védőeszköz, továbbá a védőétel és a védőital juttatásának szabályait az egészségügyi miniszter a munkaügyi miniszterrel egyetértésben állapítja meg.

(3) A védőintézkedés foganatosítása helyett pénzbeli megváltást fizetni nem szabad.

(4) Ha a dolgozó az előírt és részére biztosított védőberendezést, védőeszközt stb. figyelmeztetés ellenére nem használja, a munkavégzéstől el kell tiltani. A munkavégzés nélkül töltött időre a dolgozónak munkabér nem jár.

Ut. 2. §. (1) Az intézmények balesetelhárítási és egészségvédelmi óvórendszabályában előírt védőruha és védőeszközök használata, valamint a védőintézkedések megtartása minden dolgozóra kötelező.

(2) Ha a dolgozó az egészségügyi óvórendszabályban előírt és az intézmény által biztosított védőeszközöket az illetékes vezető figyelmeztetése ellenére nem használja, az intézmény vezetője köteles ellene fegyelmi eljárást lefolytatni.

(3) Azt a dolgozót, aki az előző bekezdésben foglaltak ellenére is elhanyagolja a védőeszközök használatát, végső sorban a munkabevégzéstől is el kell tiltani. Ez utóbbi esetben a munkavégzés nélkül töltött időre munkabér nem fizethető.

Szociális és egészségügyi ellátás

Mt. 51. §. (2) A vállalat köteles a dolgozók számára a szükséghez képest megfelelő öltözőket és egészségügyi célokat szolgáló helyiségeket létesíteni és fenntartani.

SZOT szab. 9. §. Az öltöző-, mosdó-, fürdő-, valamint egyéb szociális és egészségügyi helyiségek létesítésére vonatkozó előírásokat a Tervezési Irányelvek szociális és egészségügyi előírásai határozzák meg. Új üzemek, rekonstrukciók, üzembővítések esetében a helyiségek elkészítését és rendeltetésszerű használatát az üzembe helyezés időpontjáig biztosítani kell.

Mt. V. 76. §. A vállalat, ha a munkakörülmények indokolják, köteles a dolgozók részére tisztálkodási eszközökről és szerekről gondoskodni. Ennek feltételeit a vállalati munkavédelmi szabályzatban kell meghatározni.

Mt. 51. §. (3) Mind a munkahelyeket, mind a dolgozók rendelkezésére álló egyéb helyiségeket a vállalat köteles tisztán és rendezett állapotban tartani.

(4) A vállalat köteles a munkavégzés körülményeit tervszerűen javítani, és ha szükséges, a munkaviszonyra vonatkozó szabályok megtartásán túlmenően is minden rendelkezésre álló intézkedést megtenni a dolgozók egészségét és biztonságát fenyegető veszélyek elhárítására.

Mt. V. 77. §. A vállalat köteles műszaki-gazdasági feladataival összhangban az egészséges és biztonságos munkavégzés feltételeinek fejlesztéséről gondoskodni. Ennek során köteles az egészséges és biztonságos munkavégzés korszerű követelményeinek meg nem felelő létesítmények megfelelő átalakításáról is intézkedni. Erre tervet kell készítenie.

SZOT szab. 10. §. (1) A munkavédelmi intézkedési tervek tartalmazzák a leggyakrabban balesetet, illetőleg foglalkozási megbetegedést okozó veszélyforrások, a káros környezeti hatások felszámolásával, a szociális létesítmények (öltöző, mosdó, fürdő stb.) előírás szerinti szintjének elérésével kapcsolatos, a termelés kultúrájának emelésére vonatkozó műszaki, gazdasági és egyéb intézkedéseket.

(2) Az egyes ágazatok egészséges és biztonságos munkavégzése feltételeinek fejlesztésére vonatkozóan mind a miniszter, mind a felügyeleti szerv vezetője a szakszervezettel egyetértésben adjon ki irányelvet az előző bekezdésben foglaltak figyelembe vételével.

Egészségvédelmi és balesetelhárítási oktatás

Mt. 52. §. (1) A vállalatnak gondoskodnia kell arról, hogy a dolgozó az egészséges és biztonságos munkavégzésre vonatkozó — munkakörével összefüggő — szabályokat elsajátítsa.

Mt. V. 78. §. (1) Annak érdekében, hogy a dolgozók az egészséges és biztonságos munkavégzés szabályait már a munkaviszonyba lépés előtt megismerhessék, ezeket a képzés során — az oktatási intézmény jellegének megfelelően — oktatni kell. Az oktatás módját az oktatási intézmény felett felügyeletet gyakorló miniszter az egészségügyi miniszterrel egyetértésben szabályozza.

(2) A vállalatnak meg kell szerveznie a dolgozók egészségvédelmi és baleset-elhárítási oktatását. Az oktatás anyagára és módjára vonatkozó részletes szabályokat, ide értve a meghatározott munkakörökben, illetőleg esetekben az oktatott anyagból vizsga letételére való kötelezést is, az egészségügyi miniszterrel egyetértésben a Szakszervezetek Országos Tanácsa határozza meg.

SZOT szab. 11. §. (1) A dolgozókat az egészségvédelmi és baleset-elhárítási ismeretekből a munkakörök biztonságos ellátásához szükséges elméleti és gyakorlati oktatásban kell részesíteni.

(2) A munkába állításkor történő oktatáson kívül oktatásban kell részesíteni a dolgozót más munkára való beosztása előtt, továbbá a munkakörülmények jelentős megváltozása esetén is.

(3) Meg kell ismételni az oktatást, ha a dolgozó hosszabb szünet után áll ismét munkába. Biztosítani kell a dolgozók munkavédelmi ismeretekből történő továbbképzését.

(4) A szükséges egészségvédelmi és baleset-elhárítási ismeretek megszerzését elő kell segíteni munkavédelmi ismereteket tartalmazó útmutatóval és egyéb propagandaeszközökkel is.

(5) A dolgozót az oktatási anyagból be kell számoltatni, aminek eredményes megtörténtét a közvetlen felettes az erre a célra szolgáló nyilvántartásban aláírásával igazolni köteles. Amíg ez meg nem történt, a dolgozó csak felügyelet mellett foglalkoztatható.

(6) Az egyes munkakörökben oktatásra kerülő munkavédelmi ismereteket, az oktatás idejét, módját és az oktatásban részesültek nyilvántartásának rendjét a vállalat igazgatója a szakszervezeti bizottsággal egyetértésben határozza meg.

SZOT szab. 12. §. (1) Egészségvédelmi és biztonsági vizsgát kell tenniük különösen:

a) a műszaki, műszaki-tervezői munkakörben foglalkoztatott dolgozóknak;

b) az egészségre és testi épségre veszélyt jelentő munkaterületeken csoportvezetői (brigádvezetői) és ennél magasabb beosztású dolgozóknak;

c) a saját vagy mások testi épségét különösen veszélyeztető munkakörben dolgozóknak;

d) az oktatási intézményekben műszaki jellegű és egyéb balesetveszélyes tárgyak elméleti és gyakorlati oktatását végző dolgozóknak.

(2) A miniszter a szakszervezettel egyetértésben határozza meg az (1) bekezdésben megjelöltek figyelembe vételével azokat a munkaköröket, ahol egészségvédelmi és biztonsági vizsgát kell tenni, továbbá, hogy e munkakörök közül vizsgáztatás szempontjából melyek tartoznak a minisztériumhoz, illetve a vállalathoz.

Mt. V. 78. §. (3) Ha a dolgozó az egészségvédelmi és balesetelhárítási oktatáson figyelmeztetés ellenére saját hibájából nem vesz részt, illetőleg az előírt egészségvédelmi és biztonsági vizsgát nem teszi le, a munkakörében történő további munkavégzéstől el kell tiltani. A munkától eltiltott dolgozó részére a munkavégzés nélkül eltöltött időre munkabér nem fizethető.

(4) A vállalatonbelüli egészségvédelmi és baleset-elhárítási oktatást munkaidő alatt kell megtartani. Az oktatás, illetőleg a vizsga miatt kieső időre átlagkereset jár.

Ut. 3. §. (1) Az intézmény igazgatója köteles gondoskodni arról, hogy az intézmény dolgozói a balesetelhárításra és az egészségvédelemre vonatkozó, a speciális szakterületükre tartozó óvórendszabályokat és a munkavédelmi utasítás rájuk vonatkozó részét kellően elsajátítsák. Az intézmény dolgozóit ezért munkábaállítás vagy új munkakörbe helyezés esetén baleset-elhárítási és egészségvédelmi oktatásban kell részesíteni.

(2) Az intézmények dolgozói közül mindazokat oktatásban kell részesíteni, akik balesetveszéllyel járó, illetőleg egészségre ártalmas munkakörben dolgoznak.

(3) Az Akadémia felügyelete alá tartozó vállalatok dolgozóit az Általános Balesetelhárítási és Egészségügyi Óvórendszabályban (ÁBEO) és az iparág szerint illetékes miniszternek az érdekelt szakszervezettel egyetértésben kiadott szakmai óvórendszabályban foglalt rendelkezések figyelembe vételével kell oktatásban részesíteni, és az általuk kiadott oktatási anyagot kell oktatni.

(4) Biztonságtechnikai vizsgát kell tenni:

a) az Akadémiánál mint főhatóságnál az Intézeti Munkavédelmi Szabályzat (a továbbiakban: IMSZ) készítésére kötelezett (az 1. sz. mellékletben megjelölt) intézmények azon vezetőinek, akiknek feladata az intézeti munkavédelem (biztonságtechnika) irányítása és felügyelete;

b) valamennyi intézmény biztonsági megbízottjának;

(5) *a)* Az intézményeknél a biztonsági megbízott feladata a SZOT szab. 12. § (1) bekezdésében felsorolt munkaköröket ellátó dolgozók oktatásának és vizsgáztatásának megszervezése;

b) az intézet igazgatója a biztonsági megbízott javaslatának figyelembevételével az IMSZ-ban, — ill. IMSZ készítésére nem kötelezett szerv igazgatói utasításban — jelöli ki azt a felelős személyt (személyeket), akinek feladata az egyes munkakörökben szükséges munkavédelmi vagy egészségügyi ismeretek oktatása. Az intézményeknek az oktatásban részesültekről nyilvántartást kell vezetniük.

Alkalmaztatási és foglalkoztatási előfeltételek

Alkalmazási tilalom, előzetes és időszakos orvosi vizsgálat

Mt. 52. §. (2) Ha a dolgozó betegsége vagy testi fogyatékossága egyes munkakörök ellátásánál fokozott baleseti veszélyt idézhet elő vagy közegészségügyi szempontból káros lenne, ilyen munkakörben történő alkalmazását, illetőleg foglalkoztatását meg kell tiltani. Ha pedig a munka végzése a dolgozó egészségére vagy testi épségére károsodással járhat, alkalmazását, illetőleg foglalkoztatását előzetes orvosi vizsgálat eredményétől kell függővé tenni. A szükséghez képest gondoskodni kell a dolgozónak a munkaviszony fennállása alatti rendszeres orvosi ellenőrzéséről is.

Mt. V. 79. §. (1) Ha a munkakörülményekre tekintettel a dolgozó egészségét veszély fenyegeti, valamint ha a forgalom biztonsága vagy egyéb közérdek megkívánja, a dolgozót meghatározott időközönként orvosi vizsgálatra kell küldeni. A vizsgálaton részt vett dolgozó további foglalkoztatása felől a vizsgálat eredményétől függően kell intézkedni.

(2) Ha a dolgozó a vizsgálaton figyelmeztetés ellenére saját hibájából nem vesz részt, betöltött munkakörében a további munkavégzéstől a vizsgálaton való megjelenéséig el kell tiltani, és erre az időre részére munkabér nem fizethető.

(3) Az orvosi vizsgálat díjtalan, az azon való részvétel miatt elveszett munkabért és a felmerült költségeket a dolgozó részére meg kell téríteni.

(4) Azokat az eseteket, amikor a dolgozó foglalkoztatása tilos, továbbá azokat, amikor előzetes vagy időszakos orvosi vizsgálat szükséges, az egészségügyi miniszter a miniszterrel egyetértésben határozza meg. Az orvosi vizsgálatok rendjét az egészségügyi miniszter szabályozza.

Mt. V. 80. §. Az egészségügyi miniszter által meghatározott vállalatoknál a dolgozók egészségügyi ellátását üzemi egészségügyi szolgálat biztosítja. Ennek megszervezéséről és felügyeletéről az egészségügyi miniszter gondoskodik.

Ut. 4. §. (1) A dolgozót felvétel előtt munkakörének megjelölésével előzetes alkalmassági orvosi vizsgálatra kell küldeni a következők szerint:

a) az egészségre ártalmas munkahelyeken dolgozókat félévenként időszakos szűrővizsgálatra kell küldeni;

b) a fokozott hatóképességű veszélyforrással (sugárveszélyes) rendelkező munkahelyeken dolgozókat negyedévenként kell időszakos orvosi vizsgálatra küldeni.

(2) Azokat a munkahelyeket, amelyekben a dolgozókat előzetes vagy időszakos orvosi vizsgálatnak kell alávetni, ill. azokat, amelyek közegészségügyi szempontból veszéllyel járnak, az igazgató a szakszervezeti bizottsággal egyetértésben — a helyi tanács egészségügyi osztályának felkérésre adott javaslata alapján — állapítja meg. Ugyanez vonatkozik a vizsgálati időszakok meghatározására is.

(3) Azokat a dolgozókat, akik az előző bekezdésben előírt orvosi vizsgálatnak nem vetik alá magukat, a munkavégzéstől el kell tiltani.

Az egészséges és biztonságos munkakörülmények megvalósításával kapcsolatos feladatok irányítása, összehangolása és ellenőrzése

Mt. 53. §. (1) A dolgozók egészségének és testi épségének védelmével összefüggő feladatok ellátását a vállalat rendszeres ellenőrzéssel és a szükséghez képest megfelelő szervezet fenntartásával is köteles biztosítani.

Mt. V. 81. §. (1) A vállalat igazgatója az egészséges és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításáról, illetőleg a munkakörülmények fejlesztésére elhatározott intézkedések végrehajtásáról meghatározott időközönként megtartott szemlén maga is köteles meggyőződni.

(2) A szemle megtartásának rendjét a vállalati munkavédelmi szabályzat határozza meg.

(3) Olyan vállalatnál, ahol a munka végzése baleseti foglalkozási betegség, vagy más egészségi károsodás veszélyével jár, az üzem jellegének megfelelő biztonsági és üzemegészségügyi személyt (személyeket) kell a biztonsági feladatok ellátására, ill. irányítására kijelölni (pl. a biztonsági megbízott, munkavédelmi iroda). Erre vonatkozólag a felügyeleti szerv a szakszervezettel egyetértésben rendelkezik.

SZOT szab. 13. §. A vállalat, a felügyeleti szerv és a szakszervezet által kiadott rendelkezésnek megfelelően a biztonsági feladatok ellátására kijelölt személyek, valamint az egyes részlegek vezetőinek munkavédelmi feladatait is köteles meghatározni.

Ut. 5. §. (1) Az intézmény vezetője — személyes felelősségének megmaradása mellett — köteles a balesetelhárítási és egészségvédelmi teendők ellátására biztonsági megbízottat kijelölni. Ezzel a feladattal lehetőleg megfelelő szakismerettel rendelkező személyt kell megbízni.

(2) A biztonsági megbízott feladatkörében az intézmény vezetőjét képviseli és annak közvetlen alárendeltje.

(3) Az intézmény vezetője az egész intézményre kiterjedő biztonsági szemlét köteles elrendelni az utasítás mellékletében feltüntetett időszakonként. A szemlén részt vesz az igazgató vagy megbízottja, a biztonsági megbízott, továbbá a szakszervezeti bizottság munkavédelmi felügyelője.

Mt. 53. §. (2) A vállalatnál bekövetkezett balesetet, továbbá az egészséges és biztonságos munkavégzésre vonatkozó szabályok egyéb megsértésének körülményeit minden esetben meg kell vizsgálni, és intézkedni kell az azokat előidéző okok megszüntetéséről.

Mt. V. 82. §. (1) A kivizsgálás, valamint a balesetek és foglalkozási megbetegedések bejelentésének rendjét a Szakszervezetek Országos Tanácsa az egészségügyi miniszterrel egyetértésben szabályozza.

(2) Az üzemi balesetek statisztikai nyilvántartásának és adatszolgáltatásának rendjét a Központi Statisztikai Hivatal elnöke az egészségügyi miniszterrel egyetértésben szabályozza.

SZOT szab. 14. §. Az üzemi balesetek bejelentéséről, nyilvántartásáról és kivizsgálásáról szóló rendelkezéseket a 3/1967. (VII. 21.) SZOT számú szabályzat tartalmazza.

Mt. 54. §. A dolgozók egészségének és testi épségének védelmével kapcsolatos feladatok összehangolására, illetőleg az erre vonatkozó szabályok megtartásának ellenőrzésére jogosult szerveket és azok hatáskörét a Minisztertanács határozza meg. Ennek során egyes ellenőrzésre jogosult szerveket intézkedési és pénzbírság-kiszabási joggal is felruházhat.

Mt. V. 83. §. (1) Az egészséges és biztonságos munkakörülmények biztosításával kapcsolatos tevékenység irányítására és összehangolására — a törvény és a Minisztertanács által kiadott rendelkezések keretei között — a Szakszervezetek Országos Tanácsa jogosult. E feladatot a hozzá tartozó területen a felügyeleti szerv gyakorolja.

SZOT szab. 15. §. Az egészséges és biztonságos munkakörülmények biztosításával kapcsolatos tevékenység irányítása során a miniszternek (a felügyeleti szerv vezetőjének) különösen fontos feladata az egészséges és biztonságos munkavégzésre vonatkozó szabályok kiadása, a meglevők korszerűsítése, a vállalatok munkavédelmi tevékenységének értékelése, a munkakörülmények javítására vonatkozó ágazati programok kiadása és végrehajtásuk segítése, szociális létesítményeknél a meglevő lemaradás felszámolásának elősegítése, valamint a munkavédelemre vonatkozó propaganda- és agitációs tevékenység támogatása.

Ut. 6. §. A Magyar Tudományos Akadémia feladata:

a) a felügyelete alá tartozó intézményekben a munkavédelem összefogása és elvi irányítása;

b) az intézmények által készített IMSZ jóváhagyása, a munkavédelmi intézkedésű tervek (Mb. V. 77. §.) értékelése, a baleseti statisztika összeállítása és elemzése, továbbá a szükséges intézkedések kiadása;

c) az akadémiai Kutatóintézetek Balesetelhárítási és Egészségvédelmi Szakmai Óvórendszabályának kiadása.

Mt. V. 83. §. (2) Az egészséges és biztonságos munkavégzésre vonatkozó szabályok megtartásának ellenőrzése, valamint az ellenőrzés megszervezése és irányítása a Szakszervezetek Országos Tanácsa jogkörébe tartozik.

(3) Az Egészségügyi Minisztérium és más állami szervek külön jogszabályban meghatározott körben végzik az ellenőrzés szervezését és irányítását.

Mt. V. 84. §. (1) A Szakszervezetek Országos Tanácsa által meghatározott szakszervezeti ellenőrző szerv tagja (munkavédelmi felügyelő):

a) az illetékességi körébe tartozó vállalatoknál bármely időben — ha jogszabály másként nem rendelkezik, minden külön engedély nélkül — ellenőrzést tarthat;

b) a vállalat igazgatóját a munkaviszonyra vonatkozó szabályba ütköző, általa észlelt hiányosság záros határidőn belüli megszüntetésére kötelezheti;

c) az egészségvédelmi és biztonsági szabályok megszegésével, illetőleg az előírt baleset-elhárítási és egészségvédelmi oktatás mellőzésével foglalkoztatott egyes dolgozók további foglalkoztatását megtilthatja;

d) a dolgozót közvetlenül fenyegető veszély elhárításáig a vállalat (üzemrész, gép stb.) működésének felfüggesztését elrendelheti. A felfüggesztést egész üzem vagy üzemrész esetében a miniszter, egyéb esetben a közvetlen felügyeleti szerv vezetője írásbeli utasítással saját felelősségére feloldhatja;

e) az egészségvédelmi és biztonsági szabályok megszegéséért felelős dolgozóval szemben 3000 forintig terjedő pénzbírságot szabhat ki;

f) kezdeményezheti büntető-, szabálysértési, fegyelmi vagy jogszabályban előírt megfelelő más eljárás lefolytatását.

SZOT szab. 16. §. A felfüggesztés feloldásáról annak elrendelésével egy időben a miniszter, illetve a felügyeleti szerv vezetője írásban köteles értesíteni azt a szakszervezeti szervet, amelyhez a felfüggesztést elrendelő munkavédelmi felügyelő tartozik. Ennek során közölnie kell a felfüggesztés feloldásának indokát, valamint a veszély elhárítására tett intézkedést.

Mt. V. 84. §. (2) A Szakszervezetek Országos Tanácsa határozza meg, hogy az előzőek szerinti jogkör a szakszervezeti ellenőrző szervezeten belül hogyan oszlik meg.

SZOT szab. 17. §. (1) Az Mt. V. 84. §. (1) bekezdésében meghatározott jogokat:

a) a szakszervezeti munkavédelmi főfelügyelő teljes egészében gyakorolhatja;

b) a szakszervezeti munkavédelmi felügyelő azzal a korlátozással gyakorolhatja, hogy az általa kiszabható pénzbírság nem haladhatja meg a 2000 forintot;

c) a társadalmi munkavédelmi felügyelő azzal a korlátozással gyakorolhatja, hogy felfüggesztést csak egyes gépekre, berendezésekre, üzemrészekre rendelheti el, és pénzbírságot csak 500 forint erejéig szabhat ki;

d) a szakszervezeti bizottság társadalmi munkavédelmi felügyelője azzal a korlátozással gyakorolhatja, hogy felfüggesztést csak egyes gépekre, berendezésekre, műhelyrészekre rendelhet el, és pénzbírságot egyáltalán nem szabhat ki.

(2) A munkavédelmi felügyelő illetékessége arra a vállalatra terjed ki, amely a munkavédelmi felügyelőt irányító szakszervezeti szerv hatáskörébe tartozik.

(3) A 2. §-ban említett illetékes munkavédelmi felügyelőn az egyes telephelyek vonatkozásában a területileg illetékes munkavédelmi felügyelőt, több telephely vonatkozásában vagy az egész vállalatra kiterjedően az illetékes szakszervezet központjának munkavédelmi felügyelőjét kell érteni.

SZOT szab. 18. §. Ha a munkavédelmi felügyelő a vállalatot munkavédelmi hiányosságok megszüntetésére hívja fel, a vállalat a felhívásban foglaltak végrehajtására tett intézkedéséről a végrehajtásra megjelölt határidőt követő nyolc napon belül köteles a felügyelőt írásban értesíteni.

Ut. 7. §. A balesetek okainak kivizsgálását, továbbá a balesetekkel és a munkavédelemmel kapcsolatos adatszolgáltatást a 3/1967. SZOT szab. szerint kell teljesíteni azzal, hogy a KSH felé az intézménynek adatszolgáltatási kötelezettsége nincs.

Mt. V. 84. §. (3) A vállalat köteles a munkavédelmi felügyelőnek az ellenőrzés érdekében szükséges felvilágosítást megadni, iratot vagy egyéb anyagot rendelkezésre bocsátani.

Melléklet a Magyar Tudományos Akadémia elnökének 3/1969. MTA (A. K. 4.) számú utasításához

Sorszám	Intézmény megnevezése	Biztonsági megbízott (fő)	Biztonsági szemle tartása O	Intézeti Munkavédelmi Szabályzat (IMSZ)
1.	Akadémia Hivatala	1	3	—
2.	Nyelvtudományi Intézet	1	1	—
3.	Zenetudományi Intézet	1	1	—
4.	Irodalomtudományi Intézet	1	1	—
5.	Néprajzi Kutató Csoport	1	1	—
6.	Népzenekutató Csoport	1	1	—
7.	Dunántúli Tudományos Intézet	1	1	—
8.	Filozófiai Intézet	1	1	—
9.	Pszichológiai Intézet	1	1	—
10.	Régészeti Kutató Intézet	1	IMSZ	×
11.	Történettudományi Intézet	1	1	—
12.	Atommag Kutató Intézet	1*	IMSZ	×
13.	Csillagvizsgáló Intézet	1	4	—
14.	Elméleti Fizikai Kutató Csoport	1	1	—
15.	Központi Fizikai Kutató Intézet	1*	IMSZ	×
16.	Matematikai Kutató Intézet	1	3	—
17.	Napfizikai Obszervatórium	1	3	—
18.	Számítástechnikai Központ	1	1	—
19.	Állategészségügyi Kutató Intézet	1	IMSZ	×
20.	Mezőgazdasági Kutató Intézet	1*	IMSZ	×
21.	Talajtani és Agrokémiai Kutató Intézet	1*	IMSZ	×
22.	Kísérleti Orvostudományi Kutató Intézet	1*	IMSZ	×
23.	Mikrobiológiai Kutató Intézet	1	3	—
24.	Műszaki Fizikai Kutató Intézet	1*	IMSZ	×
25.	Izotop Intézet	1	IMSZ	×
26.	Kémiai Szerkezeti Kutató Laboratórium	1*	IMSZ	×
27.	Központi Kémiai Kutató Intézet	1*	IMSZ	×
28.	Műszaki Kémiai Kutató Intézet	1*	2	—
29.	Biokémiai Intézet	1	3	—
30.	Biológiai Kutató Intézet	1	3	—
31.	Botanikai Kutató Intézet	1	3	—
32.	Genetikai Intézet	1	3	—
33.	Afro-Ázsiai Kutató Központ	1	1	—
34.	Állam- és Jogtudományi Intézet	1	1	—
35.	Ipargazdasági Kutató Csoport	1	1	—
36.	Közgazdaságtudományi Intézet	1	1	—
37.	Szociológiai Kutató Csoport	1	1	—
38.	Földrajztudományi Kutató Intézet	1	1	—
39.	Geodéziai és Geofizikai Kutató Laboratórium	1	3	—
40.	Geokémiai Kutató Laboratórium	1	3	—
41.	Olajbányászati Kutató Laboratórium	1	3	—
42.	Műszerügyi Szolgálat	1	IMSZ	×
43.	Kutatási Ellátási Szolgálat	1	IMSZ	×
44.	Akadémiai Könyvtár	1	3	—
45.	Akadémiai Kiadó	1	3	—
46.	Akadémiai Nyomda	1*	IMSZ	×
47.	Kutatási Eszközöket Kivitelező Vállalat	1*	IMSZ	×
48.	Mezőgazdasági Kutató Intézet Gazdasága	1*	IMSZ	×
49.	Balatonalmádi Tudósüdülő	1**	3	—
50.	Balatonszabadi hivatali üdülő	1**	3	—
51.	Balatonvilágosi Tudósüdülő	1**	3	—
52.	Mátrafüredi hivatali üdülő	1**	3	—
53.	Mátraházai Tudósüdülő	1**	3	—
54.	Visegrádi hivatali üdülő	1**	3	—

Megjegyzés: * az intézeti biztonsági megbízottja mellett az intézet nagyságától és jellegétől függően szükséges plusz fő (-k)

** gondnok személyében

O évente

× IMSZ készítésére kötelezett intézetek

(4) A munkavédelmi felügyelő a tudomására jutott állami és szolgálati, illetőleg üzemi titkot köteles megőrizni. Állami és szolgálati titok megőrzésére vonatkozó kötelezettségének megszegése esetén a büntetőjogi rendelkezések szerint is felelős.

Mt. V. 85. §. Ha a munkavédelmi felügyelő intézkedése következtében a dolgozó munkát nem végez, a kiesett időre átlagkeresetét a vállalatnak meg kell térítenie, kivéve, ha az intézkedésre a dolgozó felróható magatartása adott okot. Utóbbi esetben a dolgozó részére munkabér nem fizethető.

Mt. V. 86. §. (1) A munkavédelmi felügyelő intézkedése ellen a vállalat igazgatója, illetőleg a pénzbírsággal sújtott dolgozó panasszal élhet a Szakszervezetek Országos Tanácsa által meghatározott szakszervezeti szervnél. A panasznak az intézkedés végrehajtására nincs halasztó hatálya.

SZOT szab. 19. §. A munkavédelmi felügyelő intézkedése ellen — ideértve a 6. §-ban felsorolt eseteket is — tizenöt napon belül ahhoz a szakszervezeti szervhez lehet panasszal élni, amelyhez a munkavédelmi felügyelő tartozik. Ha a szakszervezeti szerv a panasszal egyetért, a munkavédelmi felügyelő intézkedését újabb tizenöt napon belül módosítja, vagy hatályon kívül helyezi.

Mt. V. 86. §. (2) A pénzbírságot a vállalat köteles a dolgozó munkabéréből levonni, illetőleg, ha erre nincs mód, a hátralékos összeget ugyanúgy kell behajtani, mint a dolgozó munkaviszonyból eredő tartozását. A pénzbírságból befolyt összeg felhasználásáról a Szakszervezetek Országos Tanácsa intézkedik.

SZOT szab. 20. §. A pénzbírság címén befolyt összeget a 10.116—43. sz. munkavédelmi bírság számlára kell befizetni, és munkavédelmi propagandára kell felhasználni.

Ut. 8. §. (1) A tanszéki kutatómunkában részt vevő akadémiai dolgozók biztonságos munkakörülményeinek megteremtésére, továbbá az egészségük és testi épségük védelmével kapcsolatos kérdések szabályozására a munkahely szerint illetékes miniszternek az érdekelt szakszervezettel egyetértésben kiadott utasítása az irányadó.

(2) Ez az utasítás a közzététel napján lép hatályba, ezzel egyidejűleg a 7/1964. MTA. (A. K. 7) számú utasítás hatályát veszti.

Budapest, 1969. február 13.

Rusznyák István s. k.,
elnök

Közlemények

FOGADÓÓRÁK

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkára *minden kedden* 14—15.30 óra között — bármilyen természetű ügyben — fogadóórát tart. A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

Elnökségi Titkárság

Tolnai Gábor akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság elnöke, minden *pénteken* 13—14 óráig, *Tétényi Pál*, a kémiai tudományok doktora, a Tudományos Minősítő Bizottság titkára pedig minden *csütörtökön* 14—16 óráig tart fogadóórát.

Tudományos Minősítő Bizottság Titkársága

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Index: 25.105

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. — A szerkesztésért felelős: a Magyar Tudományos Akadémia Elnökségi Titkárságának vezetője.

Kiadja: Az Akadémiai Kiadó, Budapest V., Alkotmány u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 800 példány

A kiadvány előfizethető a POSTA KÖZPONTI HÍRLAPIRODÁNÁL, Budapest V., József nádor tér 1. és *bármely postahivatalban.* Csekkszámlaszám egyéni: 61 257, közületi: 61 066, MNB egyszámlaszám: 8.
Előfizethető és példányonként megvásárolható az AKADÉMIAI KIADÓ-nál, Budapest V., Alkotmány u. 21. Telefon: 111-010. Csekkbefizetési számla: 05,915, 111-46, MNB egyszámlaszám: 46; az AKADÉMIAI KÖNYVESBOLTBAN: Budapest V., Váci u. 22., telefon: 185-612. Előfizetési díj egy évre: 48,— Ft.

69.67195 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

XVIII. (1969.) ÉVFOLYAM 5. SZÁM

TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
HIVATALA

BUDAPEST, 1969. MÁRCIUS 26.

TARTALOM

Törvények, rendeletek, határozatok	1004/1969. (II. 23.) Korm. határozat	A Népművelési Intézetről	62
	1005/1969. (II. 27.) Korm. határozat	A Testnevelési Tudományos Kutató Intézet átszervezéséről	62
Az Akadémia Elnökségének határozatai	11/1969. sz. határozat	A Magyar Tudományos Akadémia és az Országos Tervhivatal által közösen beszerzendő nagyteljesítményű elektronikus számológépről	62
	12/1969. sz. határozat	A Magyar Tudományos Akadémia 1968. évi nemzetközi tevékenységéről	62
	13/1969. sz. határozat	A Magyar Tudományos Akadémia és a szocialista akadémiák közötti tudományos együttműködési egyezmények és munkatervek jóváhagyási eljárásának szabályozásáról	63
	16/1969. sz. határozat	A kormánykitüntetésben részesült személyek pénzjutalmazásáról	63
	17/1969. sz. határozat	A Világgazdasági Tudományos Tanács létesítéséről	63
Miniszteri rendeletek	2/1969. (II. 19.) MM	A kiadói szerződések és az írói tevékenységgel kapcsolatos egyes szerződések feltételeiről szóló 4/1964. (XI. 26.) MM számú rendelet módosításáról	63
	7/1969. (II. 27.) PM	Gazdálkodó szervek egymás közötti viszonyában a késedelmi kamat mértékéről	64
	8/1969. (III. 7.) PM	A vállalati műszaki fejlesztés költségeinek elszámolásáról, valamint a műszaki fejlesztési alap képzéséről és felhasználásáról szóló 23/1967. (XII. 13.) PM sz. rendelet módosításáról	64
Közlemények		A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának tájékoztatója az egyetemet végzett szakemberek tudományos továbbképzéséről az akadémiai kutatóhelyeken	65
		Az MTA Terv- és Pénzügyi Titkársága Számvitel és Ellenőrzési Osztályának közleménye a szerződéses munkák számviteli elszámolásáról	65
		A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának fogadóórájáról	65
		A Tudományos Minősítő Bizottság elnökének és titkárának fogadóórájáról	65

Jogszabályok

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány 1004/1969. (II. 23.) számú

h a t á r o z a t á

a Népművelési Intézetről

1. A 9/1951. (I. 6.) MT számú rendelettel létesített Népművészeti Intézet a művelődésügyi miniszter felügyelete alatt — Népművelési Intézet (a továbbiakban: Intézet) elnevezéssel — folytatja működését.

2. Az Intézet fő feladata az állami szervek, társadalmi és tömegszervezetek, valamint a szövetkezetek által végzett iskolán kívüli kulturális tevékenység (a népművelés keretei között folytatott politikai és világnézeti nevelés, általános és szakműveltségterjesztés, művészeti nevelés) területén

— a munka tartalmának, módszerének és hatásosságának vizsgálata, kutatása;

— a tapasztalatok feldolgozása, elemzése, terjesztése;

— módszertani segítségnyújtás;

— köreműködés országos jellegű rendezvények lebonyolításában a népművelési dolgozók képzésében és továbbképzésében.

3. Az Intézet fenntartási és működési költségeinek fedezetét, továbbá bevételeit a Művelődésügyi Minisztérium Fejezet költségvetésében kell előirányozni.

4. Az Intézet részletes feladatkörét, szervezetét és működését a művelődésügyi miniszter szabályozza.

5. Ez a határozat kihirdetése napján lép hatályba, egyidejűleg a 9/1951. (I. 6.) MT számú rendelet hatályát veszti.

Fock Jenő s. k.,
a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány elnöke

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány 1005/1969. (II. 27.) számú

h a t á r o z a t a

a Testnevelési Tudományos Kutató Intézet átszervezéséről

1. Az 1004/1959. (I. 25.) Korm. számú határozattal létesített Testnevelési Tudományos Kutató Intézet a Magyar Testnevelési Főiskola szervezeti egységeként — a Magyar Testnevelési Főiskola Tudományos Kutató Intézete elnevezéssel — folytatja működését.

2. A Magyar Testnevelési Főiskola Tudományos Kutató Intézetének működéséhez szükséges költségek fedezéséről a Magyar Testnevelési Főiskola költségvetésében kell gondoskodni.

3. E határozat a közzététele napján lép hatályba, rendelkezéseit 1969. évi január hó 1. napjától kell alkalmazni. Egyidejűleg a Testnevelési Tudományos Kutató Intézet létesítéséről szóló 1004/1959. (I. 25.) Korm. számú határozat hatályát veszti, a 9/1968. (II. 25.) Korm. számú rendelet 1. § (1) bekezdésének *a)* pontja pedig a határozat 1. pontjában foglaltak szerint módosul. A határozat végrehajtásáról a Magyar Testnevelési és Sportszövetség Országos Elnöksége a pénzügyminiszterrel egyetértésben gondoskodik.

Dr. Ajtai Miklós s. k.,
a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány elnökhelyettese

A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének határozatai

Az MTA Elnöksége 11/1969. számú

h a t á r o z a t a

a Magyar Tudományos Akadémia és az Országos Tervhivatal által közösen beszerzendő nagyteljesítményű elektronikus számológépről

(Elnökség, 1969. február 25.)

Teljes szöveg

Az Elnökség tudomásul veszi, hogy az eredetileg tervezett nagyteljesítményű elektronikus számológép beszerzése az embargó miatt reménytelen. Elhatározza, hogy az Országos Tervhivatallal együtt az embargó alá nem tartozó legnagyobb teljesítményű elektronikus számológépet kell megvásárolni. Felhívja a főtitkárt az erre vonatkozó tárgyalások lefolytatására és az ügylet lebonyolítására. A felszabaduló devizakeretet a tudományos osztályok műszerbeszerzésére kell fordítani.

Budapest, 1969. február 26.

Ligeti Lajos s. k.,
alelnök

Az MTA Elnöksége 12/1969. számú

h a t á r o z a t a

a Magyar Tudományos Akadémia 1968. évi nemzetközi tevékenységéről

(Elnökség, 1969. február 25.)

Teljes szöveg

1. Az Elnökség jóváhagyólag tudomásul veszi az MTA 1968. évi nemzetközi kapcsolatainak fejlődéséről szóló jelentést. Szükségesnek tartja az Akadémia nemzetközi kapcsolatainak további erősítését; különösen fontos a kapcsolatok elmélyítése a Szovjetunió Tudományos Akadémiájával és a szocialista országok tudományos akadémiáival.

2. 1969. őszén több egyezmény és munkaterv megkötésére kerül sor a szocialista országok tudományos akadémiáival. Az új egyezmények, munkatervek megkötésénél megkülönböztetett figyelmet kell fordítani a formalitásoktól mentes érintkezés fokozására, a tudományos együttműködési témák összeállítására, valamint az intézetek közvetlen tudományos kapcsolatainak további bővítésére.

Budapest, 1969. február 26.

Ligeti Lajos s. k.,
alelnök

Az MTA Elnöksége 13/1969. számú

h a t á r o z a t a

a Magyar Tudományos Akadémia és a szocialista akadémiák közötti tudományos együttműködési egyezmények és munkatervek jóváhagyási eljárásának szabályozásáról

(Elnökség, 1969. február 25.)

Teljes szöveg

1. Az Elnökség a Magyar Tudományos Akadémia és a szocialista akadémiák tudományos együttműködését szabályozó egyezmények és munkatervek jóváhagyási eljárását a következők szerint szabályozza:

11. a Magyar Tudományos Akadémia és a szocialista akadémiák között létrejött, hosszabb időre iránytmutató és elvi kérdéseket tartalmazó tudományos együttműködési egyezményeket jóváhagyásra továbbra is az Elnökség elé kell terjeszteni;

12. a jóváhagyott tudományos együttműködési egyezmények alapján az 1—3 évi időre kötött munkatervek nem igényelnek elnökségi elbírálást, azokat az Elnökség felhatalmazása alapján az Akadémia főtitkára hagyja jóvá és erről esetenként szóbelileg tájékoztassa az Elnökséget.

Ligeti Lajos s. k.,
alelnök

Az MTA Elnöksége 16/1969. számú

h a t á r o z a t a

a kormánykitüntetésben részesült személyek pénzjutalmazásáról

(Elnökség, 1969. február 25.)

Teljes szöveg

1. Az Elnökség tudomásul veszi, hogy az Elnöki Tanács által kitüntetett személyek — a kitüntetés fokozata arányában — a jövőben pénzjutalomban is részesülnek. Az Akadémia javaslatára kormánykitüntetésben részesült személyeknek a jutalmat az Akadémia költségvetésében jóváhagyott jutalmazási keret, a vállalatok vonatkozásában pedig a részesedési alap terhére kell kifizetni.

2. Az Elnöki Tanács által adományozott kitüntetésekkel együtt az Akadémia rendes és levelező tagjait is pénzjutalomban kell részesíteni.

3. Az Elnökség felhívja a főtitkárt, hogy az Akadémia a Művelődésügyi Minisztériummal és az Egészségügyi Minisztériummal közösen állapítsa meg a kitüntetés fokozata arányában a pénzjutalom összegét.

4. Az akadémikusok jutalmazásáról szóló 10/1960. MTA (A. K. 12.) számú elnöki utasítás, továbbá az Elnökség 68/1968. sz. határozata ezen határozatnak megfelelően módosul.

Budapest, 1969. február 26.

Ligeti Lajos s. k.,
alelnök

Az MTA Elnöksége 17/1969. számú

h a t á r o z a t a

a Világgazdasági Tudományos Tanács létesítéséről

(Elnökség, 1969. február 25.)

Teljes szöveg

Az Elnökség tudomásul veszi a Nemzetközi Gazdasági Kapcsolatok Bizottságának a Világgazdasági Tudományos Tanács létesítése tárgyában hozott határozatát. Felhívja az Akadémia Gazdaság- és Jogtudományok Osztályát, hogy tartson kapcsolatot a Világgazdasági Tudományos Tanácscsal, munkájához és működéséhez nyújtson segítséget és vegyen részt az egyes kutatások eredményeinek megvitatásában.

Budapest, 1969. február 26.

Ligeti Lajos s. k.,
alelnök

Miniszteri rendeletek

A művelődésügyi miniszter 2/1969. (II. 19.) MM számú

r e n d e l e t e

a kiadói szerződések és az írói tevékenységgel kapcsolatos egyes szerződések feltételeiről szóló 4/1964. (XI. 26.) MM számú rendelet módosításáról

A kiadói szerződések és az írói tevékenységgel kapcsolatos egyes szerződések feltételeiről szóló 4/1964. (XI. 26.) MM számú rendeletet (a továbbiakban: R.) — az eszmeileg, művészileg kiemelkedő

alkotó munka fokozottabb elősegítése érdekében — az Országos Anyag- és Árhivatal elnökével egyetértésben az alábbiak szerint módosítom:

1. §

A R. 19. §-a az alábbi rendelkezéssel egészül ki:

„Az I. számú melléklet I/A, B, D és E jelű táblázatában megjelölt művek I. kiadásának alappéldányszáma utáni jogdíj felső határát 50%-kal felemelt összeggel lehet figyelembe venni, ha a kézirat elfogadásakor a művet eszmei-művészi szempontból jelentősnek találják."

2. §

A R. 36. §-ának (1) bekezdése a következő rendelkezéssel egészül ki:

„A III. számú melléklet III/A. jelű táblázata szerint díjazható szépirodalmi prózai művek, valamint a III/B. táblázatban megjelölt verses művek fordítása után járó jogdíj felső határát 15%-kal felemelt összeggel lehet figyelembe venni, ha a kézirat elfogadásakor a fordítást jelentős munkának minősítik."

3. §

A R. 12. §-a hatályát veszti.

4. §

Ez a rendelet kihirdetése napján lép hatályba.

Dr. Orbán László s. k.,
a művelődésügyi miniszter
első helyettese

Megjegyzés: a 4/1964. (XI. 26.) számú MM rendeletet az Akadémiai Közlöny 1964. XII. 24-én megjelent 14. száma tartalmazza.

A pénzügyminiszter 7/1969. (II. 27.) PM számú

rendelete

gazdálkodó szervek egymás közötti viszonyában a késedelmi kamat mértékéről

A 10/1969. (II. 27.) Korm. számú rendelet 2. §-ában kapott felhatalmazás alapján — a Magyar Nemzeti Bank elnökével, az 1. § (3) bekezdése tekintetében az igazságügyminiszterrel is egyetértésben — a következőket rendelem.

1. §

(1) Az állami vállalatok, trösztök, közös vállalatok, szövetkezetek szervezetei, szövetkezeti vállalatok, társadalmi szervezetek és ezek vállalatai, költségvetési szervek, valamint a vízgazdálkodási társulatok és a jogi személyként működő egyszerűbb mezőgazdasági szövetkezet között létrejött szerződésekből eredő pénztartozás késedelmes fizetése esetében a késedelmi kamat mértéke — a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel — évi tíz százalék (napi 0,27 ezrelék). Ez a rendelkezés nem vonatkozik a bankkölcsön és az állami kölcsön késedelmi kamatára.

(2) Azoknál az export- és importügyleteknél, amelyeknél a fizetés a külföldi fél és a magyar külkereskedelmi vállalat (illetve külkereskedelmi tevékenység folytatására feljogosított más vállalat) között promptinkasszóban történik, a belföldi megbízó és a bizományos külkereskedelmi vállalat [32/1967. (IX. 23.) Korm. számú rendelet 13—33.§] között késedelmes fizetés esetén a késedelmi kamat mértéke évi tizennégy százalék (napi 0,38 ezrelék).

(3) Szerződésen kívüli károkozás esetében a kártérítési összeg, továbbá a kártalanítási összeg után — az (1) bekezdésben felsorolt gazdálkodó szervek egymás közötti viszonyában — évi tíz százalék (napi 0,27 ezrelék) késedelmi kamatot kell fizetni.

2. §

(1) Ez a rendelet 1969. március 1. napján lép hatályba. Ha a fizetési késedelem a rendelet hatálybalépésekor még tart, a késedelemnek a hatálybalépés időpontját követő tartamára e rendelet rendelkezéseit kell alkalmazni.

(2) A rendelet hatálybalépésével egyidejűleg a kisajátítással kapcsolatos kártalanítás részletes szabályairól szóló 1/1965. (VII. 24.) PM — IM számú rendelet 34. §-ának (1) bekezdése e rendelet 1. §-a (3) bekezdésének megfelelően kiegészül.

A pénzügyminiszter 8/1969. (III. 7.) PM számú

rendelete

a vállalati műszaki fejlesztés költségeinek elszámolásáról, valamint a műszaki fejlesztési alap képzéséről és felhasználásáról szóló 23/1967. (XII. 13.) PM számú rendelet módosításáról

Az 53/1967. (XII. 13.) Korm. számú rendelet 5. §-ában kapott felhatalmazás alapján — az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság elnökével egyetértésben — a következőket rendelem.

1. §

(1) A 23/1967. (XII. 13.) PM számú rendelet (a továbbiakban: R.) 3. § (1) bekezdése *b)* pontjának második mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„A kísérletek tárgyaként és a 3. §. (1) bekezdésének *c)* pontjában meghatározott eszközeként beszerzett, illetve előállított állóeszközök értékét a kísérletek befejezése után — ha ezek az állóeszközök véglegesen a termelésbe kerülnek — szűkített önköltségen számítva, a műszaki fejlesztési alap javára, a rendeltetésszerű beruházási forrásokból vissza kell téríteni. Értékesítés esetén ugyancsak a szűkített önköltséget kell a műszaki fejlesztési alap javára visszatéríteni."

(2) A R. 3. §-ának (1) bekezdése a következő *c)* ponttal egészül ki:

„*c)* A kifejezetten a műszaki kutatási-fejlesztési kísérletek eszközéül szolgáló, az Ipari Termékek Jegyzékében 46-5-10-től 46-6-10-ig felsorolt termékszámú és a 47. termékfőcsoportba tartozó termékek beszerzése, illetve előállítása".

(3) A R. 3. §-a (2) bekezdésének *a)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„*a)* A termelési célt szolgáló fogyó- és állóeszközök, valamint a kutatási-fejlesztési kísérletek eszközéül szolgáló állóeszközök beszerzési, illetve előállítási költségei, a 3. § (1) bekezdésének *c)* pontjában felsorolt termékek kivételével."

2. §

Ez a rendelet kihirdetése napján lép hatályba, rendelkezéseit azonban 1969. január 1. napjától kell alkalmazni.

Madarasi Attila s. k.,
pénzügyminiszterhelyettes

Közlemények

Tájékoztató

az egyetemet végzett szakemberek tudományos továbbképzéséről az akadémiai kutatóhelyeken

A szakemberek tudományos továbbképzésében fontos szerep vár az akadémiai kutatóhelyeken szervezendő továbbképzésre is. Erre az érvényes jogszabályok kellő lehetőséget nyújtanak, amelyek azonban nincsenek eléggé kihasználva. Az akadémiai kutatóintézeteknek a tudományos továbbképzésbe való bekapcsolódását elősegítendő, tájékoztatásul az alábbiakban összefoglalom a nem akadémiai munkahelyeken foglalkoztatott szakemberek akadémiai intézetbeli tudományos továbbképzésének a lehetőségeit.

1. A nem akadémiai munkahely a továbbképzésre kiszemelt dolgozóját akadémiai kutatóhelyre kirendeli, a kutatóhely vezetőjének előzetes hozzájárulása alapján. A dolgozók munkabérét, esetleges kiküldetési vagy egyéb járandóságait a kirendelő szervek fedezik.

   Továbbképzés az akadémiai kutatóhelyen, hivatalos munkaidő alatt, a továbbképzésben résztvevőnek a kutatómunkában való közreműködésével folyik. Ezért a kutatóintézeti dolgozók külön díjazást nem kaphatnak, s miután a használt műszerek, anyagok a kutatóhely érdekeit is szolgálják, ezeket a kiadásokat a kutatóhely vállalja.

   A továbbképzés időtartama nincs megszabva, néhány héttől néhány évig tarthat.

2. Az akadémiai kutatóhely esetenkint szemináriumszerű tudományos továbbképző előadásokat szervez előre meghatározott programmal és megfelelő időbeosztással, amelyre az érdekelt nem akadémiai munkahelyeket meghívják. E munkahelyek kiküldik erre az érdekelt dolgozóikat, hivatalos munkaidő alatt. Az esetleges költségeket a küldő szerv viseli.

   Az 1. és 2. pont szerinti továbbképzéshez az irányító szervek engedélyére nincs szükség.

3. Nem akadémiai munkahelyek részéről felmerülhet olyan igény, hogy a tudományos továbbképzés a kutatómunka folyamatától függetlenül külön oktatás keretében történjék. Ilyen jellegű tanfolyamokat az akadémiai kutatóhelyek csak munkaidőn kívül, önköltséges formában valósíthatnak meg. A tanfolyam szervezésének szükségességét — az erre vonatkozó kérelem alapján — az Akadémia illetékes tudományos osztálya esetenként bírálja felül.

   A tanfolyam kiadásait és bevételeit tartalmazó részletes költségvetést az illetékes osztályhoz kell felterjeszteni és a tanfolyam szervezését a Pénzügyminisztérium hozzájárulása után — költségvetésével együtt — az illetékes osztálytitkár hagyja jóvá.

   Az ilyen jellegű tanfolyam szervezésére vonatkozó kérelmet — a költségvetéssel együtt — a tanfolyam megindítása előtt legalább 3 hónappal korábban kell előterjeszteni, és részletesen indokolni kell a tanfolyam szükségességét, az általa elérendő célt, a tanfolyam időtartamát, a résztvevők várható számát és körét.

   A költségvetés alapját a résztvevők által befizetendő részvételi díj (tandíj) képezi, amelynek fedeznie kell a tanfolyam valamennyi bérjellegű kiadásait (beleértve az előadói díjakat) és egyéb költségeit. Nincs akadálya azonban annak, hogy a résztvevőknek munkáltatójuk — a részesedési alap terhére — a részvételi díjat vagy egy részét megtérítse.

Budapest, 1969. február 25.

Erdey-Grúz Tibor s. k.,
főtitkár

Az MTA Terv- és Pénzügyi Titkársága Számviteli és Ellenőrzési Osztályának 201.349/1969. számú

közleménye

a szerződéses munkák számviteli elszámolásáról

(Az érdekeltek közvetlenül kapták meg.)

FOGADÓÓRÁK

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkára *minden kedden* 14—15.30 óra között — bármilyen természetű ügyben — fogadóórát tart. A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

Elnökségi Titkárság

Tolnai Gábor akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság elnöke, minden *pénteken* 13—14 óráig, *Tétényi Pál*, a kémiai tudományok doktora, a Tudományos Minősítő Bizottság titkára pedig minden *csütörtökön* 14—16 óráig tart fogadóórát.

Tudományos Minősítő Bizottság Titkársága

Index: 25.105

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. — A szerkesztésért felelős: a Magyar Tudományos Akadémia Elnökségi Titkárságának vezetője.

Kiadja: Az Akadémiai Kiadó, Budapest V., Alkotmány u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 850 példány

A kiadvány előfizethető a POSTA KÖZPONTI HÍRLAPIRODÁNÁL, Budapest V., József nádor tér 1. és *bármely postahivatalban.*
Csekkszámlaszám egyéni: 61 257, közületi: 61 066, MNB egyszámlaszám: 8.
Előfizethető és példányonként megvásárolható az AKADÉMIAI KIADÓ-nál, Budapest V., Alkotmány u. 21. Telefon: 111-010. Csekkbefizetési számla: 05,915, 111-46, MNB egyszámlaszám: 46; az AKADÉMIAI KÖNYVESBOLTBAN: Budapest V., Váci u. 22., telefon: 185-612.
Előfizetési díj egy évre: 48,— Ft.

69.67293 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

XVIII. (1969.) ÉVFOLYAM 6. SZÁM

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
HIVATALA

BUDAPEST, 1969. ÁPRILIS 8.

TARTALOM

Személyi rész 69

Törvények, rendeletek, határozatok — 1969. évi 6. tvr. — A Kandó Kálmán Villamosipari Műszaki Főiskola létesítéséről 69

1007/1969. (III. 4.) Korm. határozat — A Kandó Kálmán Villamosipari Műszaki Főiskola kari tagozódásáról, képzési idejéről és irányításáról 70

Az Akadémia Elnökségének határozata — 19/1969. sz. határozat — „A két világrendszer koegzisztenciájával kapcsolatos ideológiai harc kérdései"-vel foglalkozó Nemzetközi Problémabizottság hazai tagozatának átszervezéséről 70

Az Akadémia elnökének utasítása — 4/1969. MTA—MM (A. K. 6.) — A Magyar Tudományos Akadémia intézeteiben dolgozó tudományos kutatóknak és a Művelődésügyi Minisztérium felügyelete alatt álló felsőfokú oktatási intézmények oktatóinak cseréjéről 71

Miniszteri rendelet — 9/1969. (III. 18.) PM — A számvitel bizonylati rendjéről 72

Közlemények — A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának fogadóórájáról 74

A Tudományos Minősítő Bizottság elnökének és titkárának fogadóórájáról 74

Személyi rész

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa 70. születésnapja alkalmából kiemelkedő tudományos munkássága elismeréséül *Millner Tivadar* Kossuth-díjas akadémikusnak, a Magyar Tudományos Akadémia Műszaki Fizikai Kutató Intézete tudományos főmunkatársának a

MUNKA ÉRDEMREND

arany fokozata

kitüntetést adományozta.

Jogszabályok

A Népköztársaság Elnöki Tanácsának 1969. évi 6. számú

törvényerejű rendelete

a Kandó Kálmán Villamosipari Műszaki Főiskola létesítéséről

1. §. A Felsőfokú Híradás- és Műszeripari Technikum, valamint a Felsőfokú Villamosgépipari Technikum egyesítésével Budapesten a művelődésügyi miniszter felügyelete alatt műszaki főiskolát kell létesíteni.

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

A műszaki főiskola elnevezése:

„Kandó Kálmán Villamosipari Műszaki Főiskola" (továbbiakban: Főiskola).

2. §. A Főiskola feladata

— a híradásipari berendezés- és készülékgyártás,

— a műszeripari és automatika berendezés és elemgyártás,

— a híradásipari alkatrészgyártás,

— a villamosgép- és készülékgyártás, üzemeltetés, karbantartás,

— a szabályozott hajtás-, vezérlőberendezésgyártás, üzemeltetés, karbantartás munkafolyamatainak irányítására alkalmas szakemberek képzése.

3. §. A tanulmányok befejezését követően sikeres államvizsgát tett hallgatók a végzettségük szakirányát feltüntető üzemmérnöki oklevelet kapnak.

4. §. A Főiskola karokra tagozódik. A Főiskolán működő karokat a Minisztertanács állapítja meg.

5. §. (1) A Főiskolát főigazgató vezeti, a karok élén igazgatók állnak.

(2) A főigazgatót, a főigazgató helyettesét, az igazgatókat és igazgatóhelyetteseket — a kohó- és gépipari miniszterrel egyetértésben — a Főiskola oktatói közül a művelődésügyi miniszter bízza meg 3 évi időtartamra. A megbízás meghosszabbítható.

6. §. Ez a törvényerejű rendelet kihirdetése napján lép hatályba, végrehajtásáról a Minisztertanács gondoskodik.

Losonczi Pál s. k.,
a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke

Cseterki Lajos s. k.,
a Népköztársaság Elnöki Tanácsának titkára

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány 1007/1969. (III. 4.) számú

h a t á r o z a t a

a Kandó Kálmán Villamosipari Műszaki Főiskola kari tagozódásáról, képzési idejéről és irányításáról

A felsőoktatási intézményekről szóló 1962. évi 22. számú törvényerejű rendelet 10. §-ának (1) bekezdésében, valamint a Kandó Kálmán Villamosipari Műszaki Főiskola (továbbiakban: Főiskola) létesítéséről szóló 1969. évi 6. számú törvényerejű rendelet 4. és 6. §-ában foglalt felhatalmazás alapján a Kormány az alábbiakat határozza:

1. A Főiskola az alábbi karokra tagozódik:

Gyengeáramú Kar,

Erősáramú Kar.

2. A Főiskola nappali tagozatán a képzési idő három év.

3. A művelődésügyi miniszter a képzés irányítása során a szakmai követelmények érvényre juttatásáról a kohó- és gépipari miniszterrel egyetértésben gondoskodik.

4. A Felsőfokú Híradás- és Műszeripari Technikum, valamint a Felsőfokú Villamosgépipari Technikum hallgatói a Főiskola azonos évfolyamán tanulmányaikat változatlan tanulmányi renddel folytatják és fejezik be.

5. Ez a határozat kihirdetése napján lép hatályba.

Fock Jenő s. k.,
a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány elnöke

A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének határozata

Az MTA Elnöksége 19/1969. számú

h a t á r o z a t a

„A két világrendszer koegzisztenciájával kapcsolatos ideológiai harc kérdései"-vel foglalkozó Nemzetközi Problémabizottság hazai tagozatának átszervezéséről

Teljes szöveg

1. Az Elnökség — az Akadémia Filozófiai és Történettudományi Osztálya javaslata alapján — „A két világrendszer koegzisztenciájával kapcsolatos ideológiai harc kérdései"-vel foglalkozó Nemzetközi Problémabizottság magyar tagozatként működő Problémabizottságot — 1969. április 1-i hatállyal — az Akadémia Elnökségének közvetlen irányítása alá tartozó elnökségi Problémabizottsággá szervezi át. A Bizottság működési feltételeiről az Akadémia Filozófiai és Történettudományi Osztálya gondoskodik; elnökségi felügyeletét Pach Zsigmond Pál elnökségi tag látja el.

2. Az Elnökség a hazai Problémabizottság

elnökévé: *Lakos Sándort*, a közgazdaságtudományok kandidátusát, az MSZMP KB Társadalomtudományi Intézetének igazgatóját,

titkárává: *Sipos Jánost*, az MTA Filozófiai Intézetének tudományos munkatársát, mb. osztályvezetőt,

tagjaivá:

Kovács Istvánt, az MTA levelező tagját, az MTA Állam- és Jogtudományi Intézetének igazgatóhelyettesét,

Kulcsár Kálmánt, az állam- és jogtudományok doktorát, az MTA Szociológiai Kutatócsoportjának igazgatóját,

Mátyás Antalt, a közgazdaságtudományok kandidátusát, egyetemi tanárt,

Meruk Vilmost, a Művelődésügyi Minisztérium Marxizmus—Leninizmus Oktatási Főosztályának vezetőjét,

Ránki Györgyöt, a történettudományok doktorát, az MTA Történettudományi Intézete igazgatóhelyettesét,

Szabolcsi Miklóst, az MTA levelező tagját, az MTA Irodalomtudományi Intézete igazgatóhelyettesét

és

Tőkei Ferencet, az irodalomtudományok doktorát, az MTA Filozófiai Intézetének igazgatóját

megválasztja.

Budapest, 1969. március 13.

Rusznyák István s. k.,
elnök

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének utasítása

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének és a művelődésügyi miniszternek 4/1969. MTA—MM (A. K. 6.) számú

utasítása

a Magyar Tudományos Akadémia intézeteiben dolgozó tudományos kutatóknak és a Művelődésügyi Minisztérium felügyelete alatt álló felsőfokú oktatási intézmények oktatóinak cseréjéről

A Magyar Tudományos Akadémia múlt évi közgyűlése fontosnak minősítette azt, hogy az akadémiai intézetek az eddiginél nagyobb mértékben, aktívabban vegyenek részt a szakemberek tudományos továbbképzésében. Ennek érdekében tovább kell erősíteni a felsőfokú oktatás és a tudományos kutatómunka kapcsolatát; lehetővé kell tenni, hogy a tudományos kutatók közreműködjenek a Művelődésügyi Minisztérium irányítása alatt álló felsőfokú oktatási intézmények oktató munkájában, ezen intézmények oktatói pedig részt vegyenek az akadémiai intézetek kutatómunkájában. A tudományos kutatók és az oktatók cseréjét — a munkaügyi miniszterrel egyetértésben — az alábbiak szerint szabályozzuk.

1. §

(1) A Magyar Tudományos Akadémia intézeteinek tudományos munkakörben foglalkoztatott dolgozói (a továbbiakban: kutatók) a Művelődésügyi Minisztérium felügyelete alatt álló felsőfokú oktatási intézmények oktatómunkájában, az említett felsőfokú oktatási intézmények oktatói (a továbbiakban: oktatók) pedig az akadémiai intézetek kutatómunkájában, önkéntes jelentkezés alapján a megállapított munkabérek érintetlenül hagyásával, határozott ideig (6 hónaptól 2 évig) részt vehetnek. A kutatók és az oktatók cseréje általában a viszonosság alapján történik, ez azonban nem feltétele a cserének. A munkavégzésre adott engedély meghosszabbítható.

(2) Az (1) bekezdés szerinti cserén alapuló munkavégzés a dolgozó kirendelése útján történik. A hat hónapi időtartamot meghaladó kirendelés, valamint a korábban meghatározott kirendelési idő további meghosszabbítása csak a munkáltató és a dolgozó közös megegyezésével történhet. Egyebekben a kirendelésre a Mt. 35. §-ának (3) bekezdésében és ennek végrehajtására kiadott Mt. V. 40. és 42. §-aiban foglalt rendelkezéseket kell alkalmazni.

2. §

(1) Az oktató-nevelő munkára alkalmas kutatóknak felsőfokú oktatásban való részvételére az alkalmazó kutatóintézet igazgatója tesz javaslatot az illetékes egyetemi tanszékvezetőnek, illetőleg az egyéb felsőoktatási intézmény vezetőjének. A kutatómunkára alkalmas oktatóknak a tudományos kutatómunkába való bevonására az egyetemi tanszékvezető, illetőleg az egyéb felsőoktatási intézmény vezetője tesz javaslatot az illetékes kutatóintézet igazgatójának.

(2) Egyetemi tanszékvezető kutatónak egyetemi vagy egyetemi oktatónak kutatóintézeti beosztására vonatkozó javaslatot a rektor egyetértésével fogadhat el, illetőleg tehet meg.

3. §

(1) A felsőfokú oktatásban részt vevő kutatókat elsősorban kötelező előadások tartására, gyakorlatok, illetőleg szemináriumok vezetésére kell igénybe venni. Emellett működjenek közre az egyetemi tanszék, illetőleg a felsőfokú oktatási intézmény szakterületéhez tartozó kutatómunkában is.

(2) A csere kapcsán a felsőfokú oktatásban részt vett kutatók idejét az 1/1963. (II. 24.) MM számú rendelet 1. §-ának (1) bekezdése szempontjából figyelembe kell venni. Azok a tudományos minősítéssel rendelkező kutatók, akik két éven át a felsőfokú oktatásban sikeresen részt vettek, a hivatkozott rendelet alapján kérhetik az egyetemi (főiskolai) tanári, illetőleg az egyetemi (főiskolai) docensi cím részükre adományozását.

(3) A tudományos kutatómunkában részt vevő oktatókat — általában korábbi kutatásaiknak megfelelő témakörben — be kell kapcsolni az intézet kutatómunkájába. Továbbképzésük nem szükségképpen azt a célt szolgálja, hogy az akadémiai intézetben végzett kutatómunkájuk eredményeképpen a tudományok kandidátusa fokozat elnyerésére disszertációt készítsenek, illetőleg tudományos fokozatot nyerjenek, de ennek lehetősége nincs kizárva.

4. §

A kutatók és az oktatók szervezett cseréje nem érinti a Magyar Tudományos Akadémia és a Művelődésügyi Minisztérium által már korábban kialakított azt a gyakorlatot, mely szerint a kutatók munkakörük vagy beosztásuk mellett külső előadókként meghívhatók a Művelődésügyi Minisztérium irányítása alá tartozó felsőfokú oktatási intézményekbe, illetőleg ezen intézmények oktatói akadémiai intézet munkájában részt vállalhatnak meghatározott feladat vagy szakértői tevékenység ellátásában, illetőleg külső munkatársként.

Ez az utasítás a közzététel napján lép hatályba.

Budapest, 1969. március 4.

Ilku Pál s. k.,
művelődésügyi miniszter

Rusznyák István s. k.,
a Magyar Tudományos Akadémia elnöke

Miniszteri rendelet

A pénzügyminiszter 9/1969. (III. 18.) PM számú

rendelete

a számvitel bizonylati rendjéről

A számvitel rendjéről szóló 1968. évi 33. számú törvényerejű rendelet 19. § (2) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján a következőket rendelem.

1. §

A rendelet hatálya

A rendelet hatálya kiterjed az állami vállalatokra, a szövetkezetekre, az egyéb szocialista gazdasági szervezetekre és a költségvetési szervekre (a továbbiakban együtt: gazdálkodó szervek).

2. §

A bizonylati fegyelem

(1) Minden olyan gazdasági eseményről, amely a gazdálkodó szerv aktív vagy passzív vagyonrészei (eszközei, illetőleg az eszközök forrásai) állományát vagy összetételét megváltoztatja, bizonylatot kell kiállítani, és a könyvviteli nyilvántartásokban a gazdasági események megtörténtét igazoló összes bizonylatok adatait rögzíteni kell.

(2) Könyvviteli bizonylat minden a könyvviteli (számviteli) nyilvántartásokban való rögzítés céljára kiállított (készített) olyan okmány, feljegyzés, kimutatás, ideértve a gépi berendezés által rögzített adatokat is, amely az (1) bekezdésben meghatározott gazdasági események megtörténtét, hatásuk értékét, illetve mennyiségi és minőségi adataikat hitelt érdemlően igazolja.

(3) A bizonylat jellege szerint lehet:

a) elsődleges bizonylat, amelyet a gazdasági esemény megtörténtéről, hatásának értékéről, mennyiségi, illetve minőségi adatairól első (eredeti) feljegyzésként állítottak ki (készítettek) (pl. pénztári be- és kivételezési bizonylat, anyag, áru, be- és kivételezési jegy, számla, szállítólevél, munkautalvány, kiíró berendezéssel kapcsolt mérőműszer által szolgáltatott adat stb.);

b) másodlagos bizonylat, amelyet akár a feldolgozás technikai módja miatt, akár megőrzés céljára az elsődleges bizonylat alapján készítettek (pl. lyukkártya, lyukszalag, mágnes-tárcsa, mágnesszalag, mikrofilm, hiteles másolat stb.);

c) összesítő bizonylat, amelyet több elsődleges vagy másodlagos bizonylat meghatározott célú összesítése révén készítettek (pl. lyukkártya-tabló, összeadó-szalag, előgyűjtő, leltári összesítés, analitikus nyilvántartásból készített kivonat vagy könyvelési feladás stb.).

(4) A könyvviteli (számviteli) nyilvántartásokba csak szabályszerűen kiállított bizonylat alapján szabad adatokat bejegyezni. Szabályszerű az a bizonylat, amely az adott gazdasági eseményre vonatkozóan a rögzítendő adatokat a valóságnak megfelelően, hiánytalanul tartalmazza, megfelel az alaki előírásoknak, és amelyet — hiba esetén — előírásszerűen javították.

3. §

A bizonylatok kiállítása

(1) A bizonylatokon az adatokat időálló módon úgy kell rögzíteni, hogy azok a kötelező megőrzési határidőig olvashatók (olvasható alakra hozhatók) legyenek.

(2) A bizonylatot a gazdasági művelet jellegétől függően a gazdasági intézkedés megtételének, a gazdasági művelet végrehajtásának vagy a gazdasági esemény megtörténtének időpontjában kell kiállítani.

(3) Áruszállításról (eladásokról, szolgáltatásról) a számlát, ha más jogszabály eltérően nem rendelkezik, olyan időpontban kell kiállítani és a vevőnek megküldeni, hogy az a vevőhöz a teljesítés napját követő 3 napon belül megérkezzék. A vevő és szállító a számlák elküldésének (kiállításának) időpontját illetően ettől eltérően is megállapodhatnak, úgy azonban, hogy egyrészt a felek eleget tudjanak tenni a fizetési határidőre vonatkozó rendelkezéseknek, másrészt a tárgyhónapi teljesítések számlái — vagy megállapodástól függően: az árukísérő bizonylatok — a vevőhöz legkésőbb a tárgyhónapot követő hó 7. napjáig megérkezzenek.

(4) Az egy-egy gazdasági műveletről kiállítandó bizonylatok példányszámát az ügyviteli eljárás gazdaságosságának szem előtt tartásával úgy kell meghatározni, hogy a bizonylatból a kibocsátón kívül csak annál a részlegnél (azoknál a részlegeknél) maradjon példány, ahol arra a gazdálkodó szerv belső információs igényeinek kielégítése vagy az utólagos ellenőrzés (vagy a megőrzés) céljából feltétlenül szükség van.

(5) Azokat a nyomtatványokat (bizonylati űrlapokat), amelyek:

— illetéktelen felhasználása esetén a vállalat a címzettel szemben felszólamlási joggal nem élhet (pl. csekkek, utalványok, szállítólevelek stb.);

— beszerzése esetén a nyomtatványértéket meghaladó ellenértéket kell fizetni (pl. MÁV fuvarlevelek, tüzelőanyagbeszerzési nyomtatványok, előreváltott villamos- és autóbuszjegyek stb.);

— illetéktelen felhasználása a vállalaton belül visszaélésekre adhat alkalmat (pl. pénztári és raktári kiadási utalványok, étkezési jegyek, leltárfelvételi jegyek stb.);

szigorú számadási kötelezettség alá vont nyomtatványoknak kell minősíteni. Ezek körét a gazdálkodó szerv vezetője (igazgató, elnök stb.) határozza meg.

(6) A szigorú számadási kötelezettség alá vont nyomtatványok készletéről és felhasználásukról olyan nyilvántartást kell vezetni, amelyből a felhasználó szerven (osztályon, személyen) kívül a felhasznált mennyiség sorszám szerint is kitűnik.

A felhasználó a nyomtatványokkal (beleértve a rontott példányokat is) elszámolni köteles. Az ilyen nyomtatványokat mindenkor elismervény ellenében kell átadni, illetve átvenni.

4. §

A bizonylat alaki és tartalmi kellékei

(1) A bizonylat általános alaki és tartalmi kellékei a következők:

a) a bizonylat megnevezése és sorszáma;

b) a bizonylatot kiállító gazdálkodó szerv (és azon belül egység) megjelölése;

c) a gazdasági műveletet elrendelő személy vagy szervezet megjelölése; az utalványozó és rendelkezés végrehajtását igazoló személy, valamint a szervezettől függően az ellenőr aláírása; áru-, anyag- és pénzkezelési bizonylatokon az áru, anyag, pénz átvevőjének aláírása;

d) a bizonylat kiállításának időpontja; gépi feldolgozás esetén annak az időszaknak a megjelölése, amelyre vonatkozóan a gépi összesítés vonatkozik;

e) gyűjtő bizonylatnál az összesítés alapjául szolgáló bizonylatok megjelölése (sorszám, számtartomány stb.);

f) a gépi feldolgozás során készített bizonylatokon (tablók stb.) a feldolgozás teljességét és a gép által végzett egyeztetést illetően a feldolgozást vezető személy igazolása;

g) az elrendelt gazdasági művelet tartalmának leírása (megjelölése: kódszám, szimból stb.), a gazdasági művelet okozta változások mennyiségi (minőségi) és értékbeni adatai.

(2) Az áruszállításról (eladásokról és a teljesített szolgáltatásokról) kiállított számlának a könyvviteli elszámolásokhoz szükséges és a jogszabályban meghatározott adatokat kell tartalmaznia; ilyenek: az eladott áru (teljesített szolgáltatás) megnevezése, egységára, az esetleges engedmények vagy felárak, valamint a külön felszámított költségek és adók összege (mértéke), a vevő által fizetendő összeg, a fizetés módja és feltételei, utalás az árukísérő bizonylatra stb.; az árukísérő bizonylatnak (szállítólevél stb.) legalább az elküldött áru megnevezését és — a megállapodástól függően — eladási egységárat kell tartalmaznia.

5. §

A bizonylatok feldolgozása

(1) A bizonylatok feldolgozása során a bizonylatokon feltüntetett adatokat (információkat) ellenőrízni kell, és a bizonylatok csoportosításával a megfelelő idő és számlasoros feljegyzésekben való rögzítésüket (könyvelésüket) elő kell készíteni. A feldolgozás keretében

a) meg kell jelölni azokat a könyvviteli számlákat (analitikus nyilvántartó lapot), amelyeken a gazdasági művelet hatásának értékét, illetve mennyiségi adatait rögzíteni kell (számlakijelölés);

b) a bizonylatot el kell látni a számlakijelölést végző személy kézjegyével, valamint a könyvelés (feldolgozás, rögzítés) megtörténtét, időpontját igazoló és az egyeztetést elősegítő hivatkozásokkal.

(2) A bizonylatok feldolgozása során — lehetőleg párhuzamos munka nélkül — ellenőrízni kell

a) az aláírók (igazoló szervezet) jogosultságát,

b) a bizonylat tartalmi és alaki helyességét, valamint azt, hogy

c) a könyveléshez (adatfeldolgozó helyhez) minden bizonylat elérkezett-e.

(3) A bizonylatra helytelenül bejegyzett adatok javítása során az eredeti bejegyzést át kell húzni úgy, hogy az eredeti bejegyzés (szám vagy szöveg) olvasható maradjon. A helyesbített adatokat az áthúzott szám, illetve szöveg fölé kell írni. A hibás bejegyzést minden példányon javítani kell; fel kell tüntetni továbbá a helyesbítés időpontját, és a bizonylatot a helyesbítő személynek alá kell írnia. Pénztári és bank bizonylatokat javítani nem szabad. A rontott pénztári bizonylat helyett új bizonylatot kell kiállítani, és a rontott bizonylatot (illetőleg annak összes példányát) meg kell őrízni. A más gazdálkodó szervtől érkezett hibás bizonylaton felfedett hibákról helyesbítő bizonylatot kell kiállítani, és erről az érdekelteket értesíteni kell.

(4) Gépi adathordozón levő adatok helyesbítése (javítása) esetén az érintett tárolórészek tartalmát a változtatás előtt ki kell íratni. A helyesbítés előtti, valamint a helyesbítés utáni állapotot rögzítő bizonylatot csatolni kell a javítás alapjául szolgáló bizonylathoz és azzal együtt kell megőrízni.

(5) A főkönyvi könyvelés és az elsődleges bizonylatok adatai közötti egyeztetés és ellenőrzés lehetőségét a bizonylatok összefüggő és áttekinthető láncolatával (elsődleges bizonylat — másodlagos bizonylat — analitikus nyilvántartás — főkönyvi könyvelés) biztosítani kell. Adatfeldolgozó berendezéssel végzett adatfeldolgozás esetén ezt az összefüggést azokkal az eszközökkel (másodlagos információhordozók, programok — ideértve a programok változtatásait is — stb.) kell biztosítani, amelyek segítségével az adatok visszafordítása ellenőrízhetően megoldható, vagy a folyamat megismételhető.

6. §

A bizonylatok irattározása és megőrzése

(1) A bizonylatok megőrzésének rendszerét úgy kell kialakítani, hogy a könyvelési feljegyzések hivatkozása alapján a bizonylatok visszakereshetők legyenek.

(2) Bizonylatot a megőrzési helyről elvinni csak elismervény ellenében szabad. A hatósági intézkedésre kiadott eredeti bizonylatok tartalmáról kivonatot vagy bármilyen módszerrel előállított másolatot kell készíteni, és azt bizonylatként kell megőrízni.

(3) A könyvviteli bizonylatokat 5 évig, a mérlegek és az eredménykimutatások, valamint azok mellékletei (a mérlegbeszámolók) alátámasztására szolgáló — a 15/1968. (V. 10.) PM számú rendelet 5. §-ának (2) bekezdésében felsorolt — bizonylatokat 10 évig kell megőrízni.

(4) A mágneses adattárolókat (mágnesszalag, mágnestárcsa stb.) legalább a mérleg felülvizsgálatáig meg kell őrízni; ezután ezeket törölni lehet. Az egyeztetést és ellenőrzést biztosító legfontosabb adatokat (hivatkozást a tárolón szereplő adatok bizonylataira, részösszegek, végösszegek) azonban előzetesen ki kell íratni.

(5) Egyes bizonylatfajtákra a Pénzügyminisztérium a (3) és (4) bekezdésben foglaltaktól eltérő megőrzési módot és határidőt is megállapíthat.

7. §

Bizonylati szabályzat

(1) Minden gazdálkodó szervnél az ügyrendben (szervezeti és működési szabályzatban) vagy külön összeállított bizonylati szabályzatban meg kell határozni:

a) a gazdálkodó szervnél a gazdasági műveletek rögzítésére előírt könyvviteli bizonylatok célját, kiállításuk helyét, a kiállítás időpontját és módját, a kiállítandó példányszámot, a kiállításra kötelezett, valamint a bizonylat alaki és tartalmi helyességéért felelős munkakörök (munkahelyek) megnevezését;

b) a más gazdálkodó szervtől érkezett és bizonylatként használt okmányok (számlák, levelek, feljegyzések stb.) kezelésének rendjét, azokra a kiegészítő (rendelkező vagy a feldolgozás rendjére vonatkozó) adatok feljegyzésének módját, az adatok feljegyzésére kötelezett munkakörök (munkahelyek) megnevezését;

c) a bizonylatok feldolgozásának menetét (a bizonylatok útját), ezen belül az egyes részfeladatok elvégzésének időpontját vagy időtartamát, valamint a bizonylatok továbbításának módját, a feldolgozás során elvégzendő feladatok megjelölését és az azok végrehajtásáért felelős munkakörök (munkahelyek) megnevezését;

d) a bizonylatok számozási rendszerét;

e) a szigorú számadás alá tartozó nyomtatványok felsorolását, megőrzésük, használatra kiadásuk és elszámoltatásuk módját;

f) a bizonylatok megőrzésének módját és helyét.

(2) Az (1) bekezdés szerint készített szabályzat mellékleteként a könyvelés (beleértve mind az analitikus nyilvántartásokat, mind a főkönyvi könyvelést) alapjául szolgáló belső bizonylatok űrlapjaiból minden gazdálkodó szervnél bizonylat gyűjteményt (albumot) kell összeállítani.

8. §

Záró rendelkezések

(1) A rendelet végrehajtásaképpen az ügyrend (szervezeti és működési szabályzat) kiegészítését (vagy a bizonylati szabályzatot) minden gazdálkodó szervnek 1970. december 31-ig kell elkészítenie.

(2) A pénztári bizonylatok kiállítása, kezelése és megőrzése tekintetében az 1/1964. (I. 24.) PM számú rendelet, illetőleg költségvetési szerveknél a 161/1961. (P K 29.), a 105/1967. (P K 3.) és a 167/1967. (P K 39.) PM számú utasítások előírásai kötelezőek.

(3) A bizonylatokon a valóságnak meg nem felelő adatok rögzítése és ebből eredően a könyvviteli számlákon helytelen (hamis) adatok szerepeltetése a számviteli rend megsértésének minősül és a cselekmény súlyától függő jogkövetkezményekkel jár.

(4) A rendelet a bankszerű műveletekkel kapcsolatos bizonylatok tekintetében nem vonatkozik a pénzintézetekre. Az ilyen bizonylatok kezelésének és feldolgozásának módját a pénzintézet ügyrendjében kell meghatározni.

(5) Ez a rendelet kihirdetése napján lép hatályba; egyidejűleg a 105/1961. (P K 3.) PM számú utasítás hatályát veszti.

Madarasi Attila s. k.,
pénzügyminiszterhelyettes

Közlemények

FOGADÓÓRÁK

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkára *minden kedden* 14—15.30 óra között — bármilyen természetű ügyben — fogadóórát tart. A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

Elnökségi Titkárság

Tolnai Gábor akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság elnöke, minden *pénteken* 13—14 óráig, *Tétényi Pál*, a kémiai tudományok doktora, a Tudományos Minősítő Bizottság titkára pedig minden *csütörtökön* 14—16 óráig tart fogadóórát.

Tudományos Minősítő Bizottság Titkársága

Index: 25.105

AKADÉMIAI KÖZLONY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. — A szerkesztésért felelős : a Magyar Tudományos Akadémia Elnökségi Titkárságának vezetője.

Kiadja: Az Akadémiai Kiadó, Budapest V., Alkotmány u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 850 példány

A kiadvány előfizethető a POSTA KÖZPONTI HÍRLAPIRODÁNÁL, Budapest V., József nádor tér 1. és *bármely postahivatalban.*
Csekkszámlaszám egyéni : 61 257, közületi : 61 066, MNB egyszámlaszám: 8.
Előfizethető és példányonként megvásárolható az AKADÉMIAI KIADÓ-nál, Budapest V., Alkotmány u. 21. Telefon: 111-010. Csekkbefizetési számla : 05,915, 111-46, MNB egyszámlaszám : 46; az AKADÉMIAI KÖNYVESBOLTBAN : Budapest V., Váci u. 22., telefon : 185-612.
Előfizetési díj egy évre : 48,— Ft.

69.67382 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető : Bernát György

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

XVIII. (1969.) ÉVFOLYAM 7. SZÁM

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
HIVATALA

BUDAPEST, 1969. ÁPRILIS 30.

TARTALOM

Személyi rész 77

Az Akadémia elnökének utasítása — 5/1969. MTA (A. K. 7.) — Művészettörténeti Kutató Csoport létesítéséről 78

Miniszteri rendeletek és utasítások — 2/1969. (IV. 1.) SZOT — A gyermekgondozási segélyről szóló 3/1967. (I. 29.) Korm. számú rendelet, valamint e rendeletet módosító 5/1969. (I. 28.) Korm. számú rendelet végrehajtásáról 78

Közlemények — 201.494/1969. — A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának tájékoztatója az import állóeszközök (műszerek stb.) beszerzésének lebonyolításáról 79

Az Agrártudományi Egyetem pályázati felhívása 82

Az Erdészeti és Faipari Egyetem pályázati felhívásai 82

A KGM Ipargazdasági, Szervezési és Számítástechnikai Intézete közleménye 83

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának fogadóórája 83

A Tudományos Minősítő Bizottság elnökének és titkárának fogadóórája 83

Személyi rész

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa

a Tanácsköztársaság kikiáltásának 50. évfordulója alkalmából, a Tanácsköztársaság alatt kifejtett tevékenységük elismeréséül *Hevesi Gyula* akadémikusnak, a Magyar Tudományos Akadémia elnöksége választott tagjának, *Lukács György* akadémikusnak, nyugalmazott egyetemi tanárnak a

MUNKA VÖRÖS ZÁSZLÓ ÉRDEMRENDJE,

hazánk felszabadulásának 24. évfordulója alkalmából, eredményes munkájuk elismeréséül *Kovács István*nak, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagjának, a Szegedi József Attila Tudományegyetem tanszékvezető egyetemi tanárának, *Nagy Károly* tanszékvezető egyetemi tanárnak, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagjának, az Eötvös Loránd Tudományegyetem rektorának, *Uzsoky Miklós*nak, a Magyar Tudományos Akadémia Automatizálási Kutató Intézete megbízott osztályvezetőjének, *Verő József* Kossuth-díjas akadémikusnak, a Vasipari Kutató Intézet igazgatójának a

MUNKA ÉRDEMREND
arany fokozata,

*Barna Árpád*nak, a Műszaki Fizikai Kutató Intézet tudományos munkatársának, *Bárány Lívi*ának, az Akadémiai Kiadó felelős szerkesztőjének, *Berényi József*nek, a közgazdaságtudományok kandidátusának, a Közgazdaságtudományi Intézet tudományos főmunkatársának, *Fehér István*nak, a Központi Fizikai Kutató Intézet osztályvezetőjének, *Hoch Róbert*nek, a közgazdaságtudományok kandidátusának, a Közgazdaságtudományi Intézet tudományos főmunkatársának, *Horváth Károly*nak, az irodalomtudományok kandidátusának, az Irodalomtudományi Intézet tudományos munkatársának, *Imre Samu*nak, a nyelvtudományok kandidátusának, a Nyelvtudományi Intézet tudományos osztályvezetőjének, *Kovács Gyulá*nak, az Atommag Kutató Intézet gazdasági igazgatóhelyettesének, *Lengyel Tamás*nak, a kémiai tudományok doktorá-

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

nak, az Izotóp Intézet tudományos osztályvezetőjének, *Lovas István*nak, a fizikai tudományok kandidátusának, a Központi Fizikai Kutató Intézet tudományos csoportvezetőjének, *Nyáry Dezső*nek, az Akadémiai Nyomda termelési osztályvezetőjének, *Posgay Zsigmond*nak, a Magyar Tudományos Akadémia Terv- és Pénzügyi Titkársága csoportvezetőjének, *Ruttkay Kálmánné Várkonyi Ágnes*nek, a történelmi tudományok kandidátusának, a Történettudományi Intézet tudományos osztályvezetőjének, *Stark Ervin*nek, az orvostudományok kandidátusának, a Kísérleti Orvostudományi Kutató Intézet igazgatóhelyettesének, *Szekeres András*nak, a Genetikai Intézet gazdasági vezetőjének, *Szokira József*nek, a Magyar Tudományos Akadémia Terv- és Pénzügyi Titkársága főosztályvezetőhelyettesének a

MUNKA ÉRDEMREND

ezüst fokozata,

*Berecz János*nénak, a Magyar Tudományos Akadémia Hivatala főelőadójának, *Kenéz Ernő*nek, az Akadémiai Könyvtár tudományos osztályvezetőjének, *Nagy András*nak, az Ipargazdaságtani Kutató Csoport gépkocsivezetőjének, *Soproni László*nak, a Gépkocsi Javítóműhely vezetőjének, *Vályi Nagy József*nek, a Központi Fizikai Kutató Intézet főosztályvezetőjének a

MUNKA ÉRDEMREND

bronz fokozata

kitüntetést adományozta.

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének utasítása

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének 5/1969. MTA (A. K. 7.) számú

utasítása

Művészettörténeti Kutató Csoport létesítéséről

1. A művészettörténeti kutatások szervezettebb összefogása és továbbfejlesztése érdekében, a Művészettörténeti Dokumentációs Központ átszervezésével — 1969. május hó 1-től — önálló akadémiai Művészettörténeti Kutató Csoportot kell létesíteni.

2. A Csoport elnevezése: Magyar Tudományos Akadémia Művészettörténeti Kutató Csoportja (a továbbiakban: Csoport). Székhelye: Budapest.

3. A Csoport feladata:

a) a magyar — különös tekintettel a XIX. és XX. századi — képzőművészet történetének kutatása;

b) művészetelméleti, tudománytörténeti, módszertani kutatások végzése;

c) a magyar művészettörténeti szintézis elkészítésének szervezése és irányítása;

d) dokumentációs tevékenység;

e) a hazai társintézetekkel való együttműködés;

f) az azonos célú külföldi tudományos intézményekkel való együttműködés kialakítása és ápolása.

4. A Csoport élén az igazgató áll. Az igazgató és a Csoport többi dolgozójának kinevezésére a 3/1968. MTA (A. K. 9.) számú utasításban foglaltak az irányadók.

5. A Csoport önállóan, a pénzügyminiszternek a költségvetési gazdálkodási rend szerint működő kutatóhelyek gazdálkodási és anyagi ösztönzési rendszeréről szóló 166/1967. (P. K. 39.) P. M. számú utasításának megfelelően költségvetési folyószámlarendszerben gazdálkodik; személyi és dologi szükségleteinek fedezéséről a Magyar Tudományos Akadémia költségvetésében — a Filozófiai és Történettudományi Osztály keretén belül — kell gondoskodni.

6. A Csoport felett a közvetlen felügyeletet a Magyar Tudományos Akadémia Filozófiai és Történettudományi Osztálya gyakorolja.

7. A Csoport szervezetét és feladatkörének részletes szabályait a Magyar Tudományos Akadémia Filozófiai és Történettudományi Osztályának osztálytitkára állapítja meg.

8. A Csoport létesítéséért a Magyar Tudományos Akadémia Filozófiai és Történettudományi Osztályának osztálytitkára felelős. Ezen utasítás kiadásával egyidejűleg a Művészettörténeti Dokumentációs Központ megszűnik.

Ez az utasítás 1969. május 1-én lép hatályba.

Budapest, 1969. április 8.

Rusznyák István s. k.,
elnök

Miniszteri rendeletek és utasítások

A Szakszervezetek Országos Tanácsának 2/1969. (IV. 1.) SZOT számú

szabályzata

a gyermekgondozási segélyről szóló 3/1967. (I. 29.) Korm. számú rendelet, valamint e rendeletet módosító 5/1969. (I. 28.) Korm. számú rendelet végrehajtásáról

A Szakszervezetek Országos Tanácsa a gyermekgondozási segély folyósításával, valamint e segély alapján járó családi pótlék megállapításával és folyósításával összefüggő kérdéseket — a 3/1967. (I. 29.) Korm. számú rendeletben kapott felhatalmazás alapján — a munkaügyi miniszterrel, a pénzügyminiszterrel, a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterrel egyetértésben, valamint a Kisipari Szövetkezetek Országos Szövetsége elnökének meghallgatásával az alábbiak szerint szabályozza.

1. §

A munkaviszony megszűnése után gyermekgondozási segélyben részesülő egyedülálló anya (családtagja) részére utolsó munkáltatója köteles a biztosítási igazolványt kiadni. A munkáltatónak a biztosítási igazolványt a következő záradékkal kell ellátnia:

„A biztosítási igazolvány a gyermekgondozási segély folyósításának tartama alatt, valamint a segély folyósításának befejezését követő tizenöt napig érvényes. Ha a segély folyósítása megszűnik, az azt követő tizenhatodik napon az egyedülálló anyának a biztosítási igazolványt a segélyt folyósító szervhez be kell szolgáltania."

2. §

Az anya munkaviszony nyilvántartó lapjára fel kell vezetni a munkaviszony megszűnése utáni gyermekgondozási segélyezés időtartamát.

3. §

A mezőgazdasági termelőszövetkezeti tag részére járó anyasági segélyre való jogosultság megállapításánál azt a napot, amelyre gyermekgondozási segélyt folyósítottak, közös munkában eltöltött napnak kell tekinteni.

4. §

A Nyugdíjfolyósító Igazgatóságnak a gyermekgondozási segély folyósításával kapcsolatos intézkedése ellen a dolgozó nő, illetőleg az anya az intézkedés közlését követő tizenöt napon belül a lakóhelye szerint illetékes társadalombiztosítási bizottsághoz (annak albizottságához) szólalhat fel. A felszólalást a Nyugdíjfolyósító Igazgatóságnál kell benyújtani.

5. §

A munkaviszony megszűnését követően gyermekgondozási segélyben részesülő anya családi pótlékra jogosultságának megállapításánál és folyósításánál a 2/1966. (VI. 1.) SZOT számú szabályzat rendelkezéseit a 6—8. §-okban foglalt kiegészítésekkel, illetőleg eltérésekkel kell alkalmazni.

6. §

A 16/1966. (VI. 1.) Korm. számú rendelet 6. §-ában foglalt rendelkezések alkalmazásánál azokat a napokat, amelyekre az anya munkaviszonyának megszűnését követően gyermekgondozási segélyben részesült, munkában töltött napként kell figyelembe venni.

7. §

Ha a munkaviszony megszűnését követően a gyermekgondozási segélyt a Nyugdíjfolyósító Igazgatóság folyósítja, annak időtartama alatt a családi pótlék megállapításának és folyósításának ügyviteli feladatait is a Nyugdíjfolyósító Igazgatóság látja el. Ebben az esetben az anyának a családi pótlékra vonatkozó igényét és a jogosultságot, illetőleg a folyósítást érintő minden változást a Nyugdíjfolyósító Igazgatóságnál kell bejelentenie.

8. §

A Nyugdíjfolyósító Igazgatóságnak a családi pótlékra vonatkozó intézkedése ellen az anya annak közlését követő tizenöt napon belül a lakóhelye szerint illetékes társadalombiztosítási bizottsághoz (annak albizottságához) szólalhat fel. A felszólalást a Nyugdíjfolyósító Igazgatóságnál kell benyújtani.

9. §

Ez a szabályzat 1969. április 1. napjától lép hatályba.

Gáspár Sándor s. k.,
a Szakszervezetek
Országos Tanácsának
főtitkára

Közlemények

201.494/1969.

Tájékoztató

az import állóeszközök (műszerek, stb.) beszerzésének lebonyolításáról

A Magyar Tudományos Akadémia felügyelete alá tartozó intézmények (kutatóintézetek, támogatott kutatóhelyek stb.) import beszerzéseit a részére engedélyezett importjog alapján az MTA Kutatási Ellátási Szolgálata (Bp. I. Országház utca 28.) bonyolítja le. Feladatköre 1969. január 1-től kezdődő hatállyal a kutatáshoz szükséges import műszerek stb. (állóeszközök) beszerzésére is kiterjed.

Az intézmények az import állóeszközök beszerzésére felhasználható szocialista és tőkés viszonylatú deviza keretekről a felügyeletet gyakorló tudományos osztálytól kapnak értesítést. A beszerzések folyóforint fedezetét a Magyar Tudományos Akadémia az MTA Kutatási Ellátási Szolgálata részére megnyitott MBB számlán biztosítja (központilag finanszírozott import állóeszköz beszerzések). Kivételt képeznek a jóváhagyott program alapján épülő létesítményekkel összefüggő import állóeszköz beszerzések, amelyeknél az építkezés lebonyolítását nem az MTA Kutatási Ellátási Szolgálata, hanem az intézet végzi a részére megnyitott beruházási keret terhére, mely a szükséges műszerek stb. fedezetét is tartalmazza (intézményeknél finanszírozott import állóeszköz beszerzések).

Az import állóeszközök beszerzésénél a következőképpen kell eljárni:

I. *Központilag finanszírozott import állóeszköz beszerzések lebonyolítása*

1. *Az import beszerzések előkészítése*

Az intézményeknek a rendelkezésükre álló deviza- és folyóforint keretek ésszerű és gazdaságos felhasználása, továbbá az import gyors lebo-

nyolítása érdekében gondosan és időben meg kell határozniuk a beszerezni tervezett műszerek stb. pontos megnevezését, a részletes specifikációt, a külföldi szállító céget, országot.

Az MTA Műszerügyi Szolgálata (V. Martinelli tér 3.) széles körű tájékozottsággal és dokumentációs anyaggal rendelkezik mind a kutatásban használt korszerű műszerek, mind a mérési eljárások tekintetében, és szaktanácsadó osztálya az akadémiai intézetek rendelkezésére áll. Kívánatos, hogy intézményeink — különösen, ha a beszerzendő műszerek tekintetében még kellő részletességgel nem tájékozottak — az előkészítés folyamán vegyék igénybe az MTA Műszerügyi Szolgálatának közreműködését.

Az MTA Kutatási Ellátási Szolgálata folyamatos áttekintéssel és információkkal rendelkezik a külföldi piac és a külkereskedelem-politika követelményei tekintetében. Az import beszerzések gyors és gazdaságos lebonyolítása érdekében szükséges, hogy az intézmények import beszerzéseik előkészítésénél konzultáljanak az MTA Kutatási Ellátási Szolgálatának Külkereskedelmi Osztályával (a továbbiakban: „Akadimport") is.

Az MTA Műszerügyi Szolgálatától, illetőleg az Akadimporttól igényelt tájékoztatást — a munkatorlódás elkerülése érdekében — a devizakereteket meghatározó értesítés bevárása nélkül, a beszerzési tervek kialakításával párhuzamosan, folyamatosan kell kérni.

2. *Ajánlatkérés*

Az intézményeknek a tervezett és az 1. pontban foglaltak szerint előkészített import állóeszköz beszerzéseik szállítási feltételeinek (ár, szállítási idő, az üzemeltetéshez szükséges anyagok, kiegészítő berendezések, tartalék alkatrészek stb.) megismerése érdekében a deviza- és folyóforint keretekről kapott értesítésben meghatározott *határidőn belül* ajánlatot kell kérniük az Akadimporttól.

Az *Akadimport* az ajánlatkérést a külföldi szállítókhoz továbbítja, és az azoktól érkező *ajánlatokat (pro forma számlákat) 2 példányban sürgősen megküldi az ajánlatkérő intézménynek*, feltüntetve azokon a vételárat, deviza- és folyóforintban. A folyóforintban megjelölt vételár az alapáron kívül a vámot és a járulékos költségeket is tartalmazza.

Az ajánlatkérés és az Akadimport által megküldött ajánlat (pro forma számla) az intézmények részére kötelezettségvállalást nem jelent, elengedhetetlenül szükséges azonban annak megállapításához, hogy a rendelkezésre álló devizakereteikből a tervezett beszerzésekből mi realizálható. Célszerű azért, ha az intézmények a legszükségesebbnek ítélt műszerekre stb. — különösen, ha a specifikáció vagy egyéb feltételek még kellően nem tisztázottak, illetőleg piackutatás szükséges — már devizakereteik meghatározása előtt ajánlatot kérnek az Akadimporttól.

A külkereskedelmi előírások szerint a külkereskedelmi joggal rendelkező szervezetek kötelesek ajánlatot kérni a külföldi szállítótól. Az intézmények által esetleg közvetlenül kért ajánlatokat ezért ugyancsak meg kell küldeni az Akadimportnak, mert ez az eljárást jelentősen gyorsítja.

3. *Megrendelés*

Az Akadimport által megküldött ajánlatokat az intézményeknek meg kell vizsgálniuk abból a szempontból, hogy az a kutatási célnak megfelel-e, a rendelkezésre álló deviza- és folyóforint keretből fedezhető-e, és a szállítási határidő elfogadható-e?

Az ajánlatok alapján kiválasztott és a rendelkezésre álló deviza- és folyóforint keretből fedezhető *állóeszközöket az Akadimport által rendelkezésre bocsátott nyomtatvány-garnitúrák felhasználásával kell megrendelni.*

A megrendelő intézmény a nyomtatvány-garnitúrát az ajánlat alapján elfogadott pontos specifikáció szerint tölti ki. Csak azokat a tételeket írja a megrendelő nyomtatványra, amit az ajánlatból szükségesnek tart beszerezni. Pontosan rávezeti az Akadimport által közölt *deviza- és folyóforint értéket.*

A megrendelést az erre jogosult vezető írja alá és lehetőleg az ajánlat érkezésétől számított 5 napon belül elküldi (közvetlenül eljuttatja) az MTA Terv- és Beruházási Osztályához (V. ker. Münnich Ferenc utca 7. III. em.).

A megrendeléshez csatolni kell az Akadimport által megküldött árajánlat (pro forma számla) egy példányát.

Az árajánlatokban megjelölt vételár meghatározott időre szól, a megrendeléseket ezért soron kívül kell intézni, hogy a rendelés az ajánlati idő lejártáig a külföldi szállítóhoz eljuttatható legyen.

A megrendelő intézménynek rendkívül alapossággal és gondossággal kell eljárnia az ajánlatok elfogadásánál. A megrendelések elküldése után, későbbi időpontban történő utólagos módosítások igen nagy mértékben késleltetik a lebonyolítást. Ha a rendelés már a külföldi szállító birtokában van, módosításra is ritkán van lehetőség, stornírozásra pedig devizaigényes meghiúsulási kötbér nélkül nincs lehetőség. A módosítások és stornírozások anyagi következményeit a megrendelő intézmények tartoznak viselni.

4. *A megrendelések ellenőrzése*

Az MTA Terv- és Beruházási Osztálya ellenőrzi, hogy a megrendelés az intézmény deviza- és folyóforint keretéből fedezhető-e, a megrendelést a központi deviza nyilvántartásban feljegyzi, igazolja az illetékmentességet, rávezeti a tárcazáradékot, és a megrendelést *48 órán belül továbbítja az MTA Kutatási Ellátási Szolgálatához.*

A megrendelések ellenőrzése alkalmával felmerülő problémákat az MTA Terv- és Beruházási Osztálya — szükség esetén az illetékes tudományos osztály bevonásával — tisztázza a megrendelő intézményekkel.

Az intézmények deviza- és folyóforint kereteikről és az azok terhére az MTA Terv- és Beruházási Osztály által előjegyzett (tárcazáradékkal ellátott) megrendeléseikről naprakész nyilvántartást kötelesek vezetni.

5. *A megrendelések továbbítása és visszaigazolása*

Az MTA Kutatási Ellátási Szolgálata az MTA Terv- és Beruházási Osztálya által ellenőrzött (tárcazáradékkal ellátott) megrendelések alapján a hatályos

jogszabályokban meghatározott eljárással késedelem nélkül beszerzi a Magyar Beruházási Bank fedezet igazolását, a Külkereskedelmi Minisztérium behozatali engedélyét, és ennek birtokában a megrendelést haladéktalanul, de legkésőbb 5 munkanapon belül továbbítja a külföldi szállítókhoz.

Az Akadimport a megrendelő intézményt egyidejűleg tájékoztatja, hogy a megrendelést a külföldi szállítóhoz mikor továbbította.

A külföldi szállítótól kapott rendelésigazolást (visszaigazolást), ideértve a szállítási határidőt is, *az Akadimport haladéktalanul közli a megrendelő intézménnyel.*

6. *A beérkezett import állóeszközök átvétele*

A beérkezett import állóeszközöket az MTA Kutatási Ellátási Szolgálata haladéktalanul adja át a megrendelő intézményeknek.

A beérkezett import állóeszközök mennyiségi átvételéért az Akadimport felelős. Amennyiben a beérkezett küldeményeken az Akadimport külsérelmi nyomot észlel, úgy köteles a nem biztosított áruk esetén a kicsomagoláshoz a Magyar Kereskedelmi Kamara Kárbiztosító Testületének szakértőjét, biztosított áruk esetén a biztosítási kötvény alapján az Állami Biztosító szakértőjét kihívni.

A beérkezett állóeszközök kicsomagolásánál és vámolásánál szükség esetén a megrendelő intézet szakértő képviselője az Akadimport felkérésére közreműködni köteles.

A megrendelő intézet az esetleges minőségi reklamációt és a rejtett hibákat lehetőleg a kiszállítástól számított 8 napon belül, de mindenképpen a garanciális idő alatt köteles az Akadimportnak jelenteni, hogy az a külföldi szállító cég felé időben továbbítható legyen.

Az MTA Kutatási Ellátási Szolgálata az import állóeszközöket könyvjóváírással adja át a megrendelő intézeteknek.

II. *Intézményeknél finanszírozott import állóeszköz beszerzések lebonyolítása*

Ha az import állóeszközök beszerzésének folyóforint fedezete a megrendelő intézmény részére megnyitott MBB számlán áll rendelkezésre, az I. részben leírt eljárás a következők szerint módosul:

I/1—3. pont változatlan.

I/4. Az MTA Terv- és Beruházási Osztálya az általa felülvizsgált és tárcazáradékkal ellátott megrendeléseket a megrendelő intézményhez küldi vissza. A megrendelő intézmény az MTA Terv- és Beruházási Osztálya által záradékolt megrendeléseket szocialista, illetve kapitalista reláció szerint devizaforint és folyóforint értékben kötelezettségvállalási nyilvántartásba veszi. Ennek megtörténte után

a) a rubel elszámolású megrendeléseket átadja az Akadimportnak az import további lebonyolítása céljából. (A rendelőlap 1 példányát megtartja.)

b) a nem rubel elszámolású megrendelések dollár és devizaforint értékének helyességét igazoltatja az Akadimport erre felhatalmazott ügyintézőjével. (Aláírás, kelt és bélyegző).

c) az Akadimport által igazolt nem rubel elszámolású megrendelő garnitúrákat haladéktalanul eljuttatja az *MBB Nemzetközi Osztályához.*

(A megrendelő intézménynek az MBB Nemzetközi Osztályával szoros kapcsolatot kell tartania, hogy a 415/1968. MNB—MBB sz. tájékoztató II. részében közölt eljárás minél gyorsabban és zökkenőmentesen bonyolódjék le.)

Az MBB Nemzetközi Osztálya a megrendelőlapokat sorszámmal látja el, és annak 3 példányán igazolja, hogy a devizaelőirányzat a megrendelésre feltüntetett célra rendelkezésre áll abban az évben, amelyre a megrendelő a teljesítést kérte. A bank a megrendelő-garnitúra egyik példányát magánál tartja, a többit visszaadja a megrendelő intézménynek.

Az MBB-től visszakapott megrendelőlapok közül a beruházó egy a bank által láttamozott példányt magánál tart, és a többit átadja az Akadimportnak.

Szállítási határidő módosulás esetén (ha a szállítás a tervezett évben nem valósul meg) a 415/1968. MNB—MBB sz. tájékoztató II. fejezetében foglaltak szerint kell a beruházónak eljárnia.

I/5. Az MBB fedezetigazolását nem az MTA Kutatási Ellátási Szolgálata, hanem — az előzőekben foglaltak szerint — a megrendelő intézmény szerzi be, egyébként az eljárás azonos, kiegészítve a következőkkel: a megrendelő intézmény az import műszer stb. beszerzésre irányuló és az Akadimport által visszaigazolt megrendelést értékhatárra való tekintet nélkül köteles az MBB-nek bejelenteni függetlenül attól, hogy annak deviza ellenértéke rubel vagy nem rubel elszámolású devizában nyer kiegyenlítést. Ha a deviza ellenérték nem rubel elszámolású deviza, akkor a szerződés bejelentéshez mellékelni kell a vonatkozó megrendelőlapnak az MBB Nemzetközi Osztálya által záradékolt példányát.

A megrendelő intézmény az Akadimport felhívására még a szállítás megtörténte előtt köteles az MBB-nél megnyitott számláról haladéktalanul átutalni az Akadimport által megjelölt lebonyolítási számlára az előírások szerint még a szállítás megtörténte előtt kiegyenlítendő részkötelezettségek fedezetét.

I/6. Változatlan, azzal az eltéréssel, hogy az állóeszköz nem könyvjóváírással kerül átadásra, hanem annak értékét a végszámla alapján a megrendelő intézménynek kell aktiválnia.

III. *Az import állóeszközök beszerzésének lebonyolítására vonatkozó rendelkezések alkalmazása*

Az 1970. évre vonatkozó import állóeszköz beszerzések előkészítésénél és lebonyolításánál a tájékoztatóban foglaltak szerint kell eljárni. A már folyamatban levő (az 1969. évre vonatkozó) import állóeszköz beszerzések lebonyolításánál a tájékoztatóban foglaltakat értelemszerűen kell érvényesíteni.

Budapest, 1969. március 14.

Erdey-Grúz Tibor s. k.
főtitkár

Pályázati felhívás

az Agrártudományi Egyetem Mezőgazdaságtudományi Kar Statisztikai- és Számviteltani Tanszékén oktatási állások betöltésére

Az Agrártudományi Egyetem pályázatot hirdet a Mezőgazdaságtudományi Kar Statisztikai- és Számviteltani Tanszékén:

1. Egyetemi adjunktusi állás betöltésére

Pályázhatnak azok, akik egyetemi matematikai képesítéssel rendelkeznek, és főként ökonómiai vonatkozású gazdasági matematikai és számítástechnikai tárgykörben járatosak, oktatási tapasztalatokkal, gyakorlattal és megfelelő munkásággal rendelkeznek.

A kinevezett adjunktus feladata lesz a Mezőgazdaságtudományi Kar Üzemszervezési Szakán a „Gazdasági programozás matematikai alapjai" és a „Gazdasági matematika és számítástechnika vállalati alkalmazása" című tárgyakból gyakorlatok vezetése, irányítása, valamint a nevelő és tudományos munkában való részvétel.

A betöltendő állás után a 169/1960. (MK 19/A) MM. számú utasításban közölt egyetemi adjunktusi illetmény jár.

2. Egyetemi tanársegédi állás betöltésére

Pályázhatnak azok, akik egyetemi matematikai képesítéssel rendelkeznek, és ökonómiai vonatkozású gazdasági matematikai és számítástechnikai tárgykörben járatosak, oktatási tapasztalatokkal, gyakorlattal és megfelelő munkásággal rendelkeznek.

A kinevezett tanársegéd feladata lesz a Mezőgazdaságtudományi Kar Üzemszervezési Szakán a Gazdasági programozás matematikai alapjai" és a „Gazdasági matematika és számítástechnika vállalati alkalmazása" c. tárgyakból gyakorlatok vezetése, valamint a nevelő és kutató munkában való részvétel.

A betöltendő állás után a 169/1960. (MK 19/A) MM számú utasításban közölt egyetemi tanársegédi illetmény jár.

A pályázatokat a hirdetmény megjelenésétől számított négy héten belül kell Gödöllőre az Egyetem Rektorának címezve benyújtani.

A pályázatokkal kapcsolatos felvilágosítást a Személyzeti Osztály nyújt.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

a) a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását és illetményét,

b) a pályázó eddigi szakmai munkájának és munkája eredményeinek részletes ismertetését, ezek között
- oktatói tudományos munkájának részletes ismertetését,
- az általa írt könyvek, jegyzetek, tanulmányok stb. felsorolását, megjelölve, hogy azok mikor és hol jelentek meg,
- tudományos fokozatát, kitüntetéseit és idegen nyelvismeretét, jelentősebb külföldi tanulmányútjait,

c) a pályázónak a tudományos és oktató munkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

a) részletes önéletrajzot,

b) a szakképzettséget, illetőleg tudományos fokozatot tanúsító oklevelek hiteles másolatát,

c) a felsőoktatási intézménytől beszerzett és kitöltött törzslapot,

d) hatósági erkölcsi bizonyítványt.

Gödöllő, 1969. március 24.

Dr. Kiss Albert s. k.,
rektor

Pályázati felhívás

Az Erdészeti és Faipari Egyetem (Sopron) pályázatot hirdet a Faipari Mérnöki Kar Faipari géptani tanszékén egy egyetemi adjunktusi állásra.

A kinevezendő egyetemi adjunktus feladata a Faipari anyagszállítástan, Gépelemek és Faipari géptan című tantárgyak gyakorlatainak vezetése, példatárak írása, a tanszékvezető irányítása mellett a tanszék oktató-, nevelő- és kutató munkájában való részvétel.

A betöltésre kerülő álláshely után a 169/1960. MM számú együttes utasításban az 5003 kulcsszám szerinti álláshelyre megállapított illetmény jár.

A pályázatokat az előírt mellékletekkel együtt a pályázati felhívásnak a Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Értesítőben való közzétételét követő négy héten belül, de legalább 1969. május 15-ig kell benyújtani a Rektori Hivatalban.

Pályázhatnak azok a faipari mérnökök, akik 4—5 évet meghaladó mérnöki foglalkozási körben eltöltött gyakorlati munkásságot tudnak igazolni.

A pályázattal kapcsolatos részletes felvilágosítást a Faipari Ménöki Kar Dékáni Hivatala és a Faipari géptani tanszék (Sopron, Bajcsy Zsilinszky u. 4., tel.: 11—00) ad.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

1. a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását és fizetését,
2. eddigi szakmai munkájának és munkája eredményeinek részletes ismertetését,
3. tudományos és oktatási munkájának részletes ismertetését,
4. az általa írt könyvek, jegyzetek, tanulmányok stb. felsorolását, megjelölve, hogy azok mikor és hol jelentek meg,
5. tudományos fokozatát, kitüntetéseit és idegennyelvi ismeretét, jelentősebb külföldi tanulmányútjait,
6. tudományos és oktató munkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

a) részletes önéletrajzot,

b) a szakképzettséget, illetőleg tudományos fokozatot tanúsító oklevél hiteles másolatát,

c) a személyzeti osztálytól beszerzett és kitöltött törzslapot,

d) erkölcsi bizonyítványt.

Sopron, 1969. április 1.

Dr. Pankotai Gábor s. k.,
rektor

Pályázati felhívás

Az Erdészeti és Faipari Egyetem (Sopron) pályázatot hirdet a Faipari Mérnöki Kar Bútor- és épületasztalosipari tanszékén egy tanársegédi állásra.

A kinevezendő egyetemi tanársegéd feladata a „Faipari műhelygyakorlatok", a „Bútor- és épületasztalosipari szerkezetek" és a „Bútor-, ajtó- és ablakgyártástan" című tantárgyak a tantervekben megszabott gyakorlatainak vezetése, általában közreműködés a tanszék oktató-, nevelő- és kutató munkájában.

A betöltésre kerülő állás után a 169/1960. MM számú utasításban az 5004 kulcsszám szerinti álláshelyre megállapított illetmény jár.

A pályázatokat az előírt mellékletekkel együtt e pályázati felhívásnak a Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Értesítőben való közzétételét követő 4 héten belül, de legkésőbb 1969. május 15-ig kell benyújtani a Rektori Hivatalban.

Pályázhatnak azok a faipari mérnökök, akik oklevelük megszerzése után a fent felsorolt tantárgyak területén gyakorlati munkásságot tudnak igazolni.

A pályázattal kapcsolatos részletes felvilágosítást a Faipari Mérnöki Kar Dékáni Hivatala és a Bútor- és épületasztalosipari tanszék (Sopron, Bajcsy Zsilinszky u. 4., tel.: 11—00) ad.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

1. a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását és fizetését,
2. eddigi szakmai munkájának és a munka eredményeinek részletes ismertetését,
3. tudományos és oktató munkájának részletes ismertetését,
4. a pályázó által írt könyvek és tanulmányok pontos felsorolását, megjelölve, hogy azok mikor és hol jelentek meg,
5. tudományos fokozatát, kitüntetéseit, idegen nyelvismeretét és jelentősebb külföldi tanulmányútjait,
6. a pályázó tudományos és oktató munkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

a) részletes önéletrajzot,

b) a szakképzettséget, ill. a tudományos fokozatot tanúsító oklevél hiteles másolatát,

c) a személyzeti osztálytól beszerzett és kitöltött törzslapot,

d) erkölcsi bizonyítványt.

Sopron, 1969. április 1.

Dr. Pankotai Gábor s. k.,
rektor

KGM Ipargazdasági, Szervezési és Számítástechnikai Intézete értesítése

Felhívjuk a Tárca intézményeinek, vállalatainak, üzemeinek figyelmét a

„VÁLLALAT VEZETÉS, SZERVEZÉS"

című új időszakos szaklapra.

Az új szaklap

— az üzem-, az ipar-, a közgazdaság,
— az üzem-, a vállalat, az ügyvitelszervezés-gépesítés,
— a gépi adatfeldolgozás,
— a hálós tervezés, programozás,
— a műszaki—gazdasági—matematika-, számítástechnika,
— az elektronika,
— a vezetés elmélet és gyakorlat

legújabb eredményeinek — a felsorolt szakágazatok közötti fontos összefüggések — komplex bemutatásával foglalkozik.

A tárca intézményei, vállalatai az új szaklapot a Posta Központi Hírlap irodánál (Budapest, V., József nádor tér 1. szám alatt) és bármelyik postahivatalnál fizethetik elő.

Előfizetési díj: fél évre: 90,— Ft
egy évre: 180,— Ft

FOGADÓÓRÁK

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkára *minden kedden* 14—15.30 óra között — bármilyen természetű ügyben — fogadóórát tart. A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

Elnökségi Titkárság

Tolnai Gábor akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság elnöke, minden *pénteken* 13—14 óráig, *Tétényi Pál*, a kémiai tudományok doktora, a Tudományos Minősítő Bizottság titkára pedig minden *csütörtökön* 14—16 óráig tart fogadóórát.

Tudományos Minősítő Bizottság Titkársága

Index: 25.105

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. — A szerkesztésért felelős : a Magyar Tudományos Akadémia Elnökségi Titkárságának vezetője.

Kiadja: Az Akadémiai Kiadó, Budapest V., Alkotmány u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 800 példány

A kiadvány előfizethető a POSTA KÖZPONTI HÍRLAPIRODÁNÁL, Budapest V., József nádor tér 1. és *bármely postahivatalban.*
Csekkszámlaszám egyéni: 61 257, közületi: 61 066, MNB egyszámlaszám: 8.
Előfizethető és példányonként megvásárolható az AKADÉMIAI KIADÓ-nál, Budapest V., Alkotmány u. 21. Telefon: 111-010. Csekkbefizetési számla: 05,915, 111-46, MNB egyszámlaszám: 46; az AKADÉMIAI KÖNYVESBOLTBAN: Budapest V., Váci u. 22., telefon: 185-612.
Előfizetési díj egy évre: 48,— Ft.

69.67514 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

XVIII. (1969.) ÉVFOLYAM 8. SZÁM

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
HIVATALA

BUDAPEST, 1969. MÁJUS 20.

TARTALOM

Törvények, rendeletek, határozatok

1969. évi II. törvény
A találmányok szabadalmi oltalmáról 85

1969. évi III. törvény
A szerzői jogról 94

Közlemények

Az Agrártudományi Egyetem pályázati felhívása... 99

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának fogadóórájáról 100

A Tudományos Minősítő Bizottság elnökének és titkárának fogadóórájáról 100

Jogszabályok

1969. évi

II. törvény

a találmányok szabadalmi oltalmáról

I. RÉSZ

A TALÁLMÁNY ÉS A SZABADALOM

I. FEJEZET

A szabadalmi oltalom tárgya

A szabadalmazható találmány

1. §. Szabadalmazható találmány minden új, haladást jelentő, műszaki jellegű megoldás, amely a gyakorlatban alkalmazható.

Újdonság

2. §. Új a megoldás, ha nem jutott olyan mértékben nyilvánosságra, hogy azt szakember megvalósíthatta.

Haladó jelleg

3. §. A technika adott állásához képest haladást jelent a megoldás, ha annak révén eddig ki nem elégített szükséglet elégíthető ki, vagy valamely szükséglet az eddiginél előnyösebben elégíthető ki.

Műszaki jelleg

4. §. Műszaki jellegű a megoldás, ha termékben vagy termelési eljárásban változást jelent.

Gyakorlati alkalmazhatóság

5. §. A gyakorlatban alkalmazható a megoldás, ha azonos eredménnyel ismételten megvalósítható.

Szabadalmi oltalom

6. §. (1) A bejelentő a találmányra szabadalmi oltalmat nyer, ha a találmány

a) az elsőbbségi időpontban (43. §) kielégíti a törvény 1—5. §-ában meghatározott követelményeket, és a (3) bekezdés szerint a szabadalmi oltalomból nincs kizárva,

b) bejelentése megfelel az e törvényben megszabott alaki feltételeknek.

(2) A növény- és állatfajta és az azt eredményező eljárás akkor szabadalmazható, ha a növény- és állatfajta új, egynemű és viszonylag állandó (67. §).

(3) A találmány nem részesülhet szabadalmi oltalomban, ha

a) tárgya gyógyszer, vegyi úton előállított termék vagy — a (2) bekezdés esetét kivéve — emberi, illetve állati élelmezésre szolgáló termék; az ezek előállítására szolgáló eljárás azonban szabadalmazható,

b) hasznosítása jogszabályba vagy társadalmilag elfogadott erkölcsi szabályba ütköznék, kivéve ha a jogszabály a terméknek csak a forgalmát korlátozza,

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

c) tárgya korábbi elsőbbségű szabadalom tárgyával egyezik; amennyiben az egyezés részleges, a szabadalmat csak megfelelő korlátozással lehet megadni.

II. FEJEZET

A találmányból és a szabadalmi oltalomból eredő jogok és kötelezettségek

A feltaláló személyhez fűződő jogai

7. §. (1) Feltaláló az, aki a találmányt megalkotta. Amíg jogerős bírósági ítélet mást nem állapít meg, azt a személyt kell feltalálónak tekinteni, aki az Országos Találmányi Hivatalhoz benyújtott korábbi elsőbbségű bejelentésben feltalálóként szerepel.

(2) A feltalálót megilleti az a jog, hogy a szabadalmi iratok őt e minőségében feltüntessék.

(3) A feltaláló a Polgári Törvénykönyv szerint felléphet azzal szemben, aki e minőségét kétségbe vonja, vagy a találmánnyal kapcsolatos személyhez fűződő egyéb jogát megsérti.

(4) A találmányt a bejelentési eljárás rendjén történő közzététel előtt csak a feltaláló, illetve jogutódja hozzájárulásával szabad nyilvánosságra hozni.

A szabadalmi igény

8. §. (1) A szabadalom a feltalálót vagy jogutódját illeti meg.

(2) Amíg jogerős bírósági ítélet vagy egyéb hatósági határozat mást nem állapít meg, azt a személyt kell igényjogosultnak tekinteni, aki a találmányt az Országos Találmányi Hivatalhoz korábbi elsőbbséggel jelentette be.

(3) Ha többen közösen alkották a találmányt, a szabadalom a feltalálókat, illetve jogutódjaikat közösen illeti meg. Ha többen egymástól függetlenül alkották a találmányt, a szabadalom azt a feltalálót vagy jogutódját illeti meg, aki a találmányt korábbi elsőbbséggel jelentette be az Országos Találmányi Hivatalhoz.

Szolgálati találmány

9. §. (1) Szolgálati találmány annak a találmánya, akinek munkaviszonyból vagy más jogviszonyból folyó kötelessége, hogy a találmány tárgykörébe tartozó megoldásokat dolgozzon ki.

(2) A szolgálati találmányra a szabadalom a munkáltatót vagy más jogviszony alapján jogosultat (a továbbiakban: munkáltató) illeti meg. Ha a munkáltató sem a szabadalomra, sem a találmányra nem tart igényt, hozzájárulása esetén a találmánnyal a feltaláló, illetve jogutódja rendelkezhet.

(3) A találmány szolgálati jellegével kapcsolatos viták bírói útra tartoznak.

(4) A szolgálati találmány feltalálóját díjazás illeti meg, amelyről külön jogszabály rendelkezik.

A szabadalmi oltalom keletkezése

10. §. (1) A szabadalmi oltalom a bejelentés közzétételével keletkezik, az oltalom hatálya visszahat a bejelentés napjára.

(2) A közzététellel keletkező oltalom ideiglenes. Véglegessé akkor válik, ha a bejelentő a találmányra szabadalmat kap.

A szabadalmi oltalom hatálya

11. §. (1) A szabadalmi oltalom alapján a szabadalom jogosultjának (a továbbiakban: szabadalmas) — a jogszabályok keretei között — kizárólagos joga van arra, hogy a találmányt hasznosítsa, illetve hasznosítására másnak engedélyt (licenciát) adjon. A kizárólagos hasznosítási jog kiterjed a találmány tárgyának a gazdasági tevékenység körében való rendszeres előállítására és használatára, továbbá annak forgalombahozatalára.

(2) Eljárásra engedélyezett szabadalom hatálya kiterjed az eljárással közvetlenül előállított termékre is.

(3) A szabadalmas köteles a találmányt a népgazdaság szükségleteinek megfelelő módon és mértékben hasznosítani, vagy arra másnak engedélyt adni. E kötelesség elmulasztása esetén a szabadalomra kényszerengedélyt (21. §) lehet adni.

A szabadalmi oltalom időtartama

12. § (1) A végleges szabadalmi oltalom a bejelentés napjától számított húsz évig tart.

(2) A szabadalmi oltalom tartamára évenként külön jogszabályban meghatározott fenntartási illetéket kell fizetni. Az illeték a bejelentés napjának megfelelő naptári napon esedékes.

(3) A fenntartási illetéket — a külön jogszabályban meghatározott pótilleték fizetése mellett — az esedékességtől számított hat hónapos türelmi idő alatt is meg lehet fizetni.

A szabadalmi oltalom terjedelme

13. §. A szabadalmi oltalom terjedelmét az igénypontok [41. § (2) bek.] határozzák meg. Az igénypontokat csak a leírás és a rajzok alapján szabad értelmezni.

A szabadalmi oltalom korlátai

14. §. (1) Előhasználati jog illeti meg azt, aki a találmány tárgyát az elsőbbség napja előtt belföldön jóhiszeműen és gazdasági tevékenysége körében rendszeresen előállította vagy használta, vagy ennek érdekében komoly előkészületet tett. Az előhasználati jogosulttal szemben a szabadalmi oltalom — az előállítás, használat, illetve az előkészület mértékéig — hatálytalan. Az előhasználati jogot csak a vállalattal, illetve a megfelelő üzemi egységgel együtt lehet átruházni.

(2) A szabadalmi oltalom hatálya — viszonosság esetén — nem érvényesül az olyan közlekedési és szállítási eszközök tekintetében, amelyek csak átmenőben vannak az ország területén, továbbá az olyan külföldi eredetű áruk tekintetében, amelyek belföldön nem kerülnek forgalomba.

Jogutódlás

15. §. (1) A találmányból és a szabadalmi oltalomból eredő jogok — a feltaláló személyhez fűződő jogai kivételével — átszállhatnak, átruházhatók és megterhelhetők.

(2) Jóhiszemű és ellenérték fejében jogot szerző harmadik személlyel szemben szerződésen alapuló jogutódlásra csak akkor lehet hivatkozni, ha a jogutódlást a szabadalmi lajstromba bejegyezték.

Közös szabadalmi igény és közös szabadalom

16. §. (1) Ha a szabadalomnak több szabadalmasa van, mindegyik szabadalmastárs csak a saját hányadával rendelkezik. Elidegenítés esetén a többi szabadalmastársat elővásárlási jog illeti meg.

(2) A találmányt mindegyik szabadalmastárs egyedül is hasznosíthatja, de köteles társainak részesedési hányaduk arányában megfelelő díjat fizetni.

(3) A szabadalmastársak a találmány hasznosítására harmadik személy részére csak közösen adhatnak engedélyt. A hozzájárulást a polgári jog általános szabályai szerint bírói ítélet pótolhatja [Ptk 5. § (3) bek.].

(4) Kétség esetén a szabadalmastársak részesedési hányada egyenlő. Ha az egyik szabadalmastárs a szabadalmi oltalomról lemond (31. §), hányadára a többi szabadalmastárs joga részesedésük arányában kiterjed.

(5) A szabadalmi jog fenntartása és védelme érdekében mindegyik szabadalmastárs önállóan is felléphet. A szabadalommal kapcsolatos költségek a szabadalmastársakat egymás közötti viszonyukban részesedési hányaduk arányában terhelik. Ha a szabadalmastársak egyike a reá eső költségeket felhívás ellenére sem fizeti meg, a költségeket viselő szabadalmastárs a mulasztó hányadának átruházását igényelheti.

(6) A közös szabadalomra vonatkozó szabályokat megfelelően alkalmazni kell a közös szabadalmi igényre is.

III. FEJEZET

Hasznosítási szerződés

A hasznosítási szerződés megkötése

17. §. (1) Hasznosítási szerződés (szabadalmi licenciaszerződés) alapján a szabadalmas engedélyt ad a találmány hasznosítására, a hasznosító pedig köteles ennek fejében díjat fizetni.

(2) Jóhiszemű és ellenérték fejében jogot szerző harmadik személlyel szemben a hasznosítási szerződésre csak akkor lehet hivatkozni, ha a szerződést a szabadalmi lajstromba bejegyezték.

A felek jogai és kötelezettségei

18. §. (1) A szabadalmas a hasznosítási szerződés egész tartama alatt szavatol azért, hogy harmadik személynek nincs a szabadalomra vonatkozó olyan joga, amely a hasznosítást megakadályozza, vagy korlátozza. Erre a szavatosságra az eladónak a tulajdonjog átruházásáért való szavatosságára irányadó szabályokat kell alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy a hasznosító elállás helyett a szerződést azonnali hatállyal felmondhatja.

(2) A hasznosítási szerződés minden időbeli és területi korlát nélkül minden igénypontra, a hasznosítás minden módjára és mértékére kiterjed. A hasznosítási szerződés azonban csak kifejezett kikötés esetén ad kizárólagos hasznosítási jogot.

(3) A szabadalmas köteles a hasznosítót a szabadalomra vonatkozó esetleges jogokról és fontos körülményekről tájékoztatni, a találmány megvalósításával kapcsolatos műszaki tapasztalatokat azonban csak akkor köteles átadni, ha ebben kifejezetten megállapodtak.

(4) Az engedélyt a hasznosító harmadik személyre csak akkor ruházhatja át, ha ezt a szabadalmas kifejezetten megengedte.

(5) A szabadalom fenntartásáról a szabadalmas gondoskodik.

A hasznosítási szerződés megszűnése

19. §. (1) A hasznosítási szerződés a benne megállapított idő elteltével vagy a meghatározott körülmények bekövetkeztével a jövőre vonatkozóan megszűnik.

(2) Ha a szabadalom keletkezésére visszaható hatállyal szűnik meg, a hasznosító a fizetett díjnak csak azt a részét követelheti vissza, amelyet a találmány hasznosításából származó hasznos eredmény nem fedezett.

A hasznosítási szerződésre vonatkozó rendelkezések hatálya

20. §. (1) A felek a hasznosítási szerződésre vonatkozó rendelkezésektől egyező akarattal eltérhetnek, ha jogszabály az eltérést nem tiltja.

(2) A hasznosítási szerződésre az e törvényben nem szabályozott kérdésekben a Polgári Törvénykönyv rendelkezései irányadók.

IV. FEJEZET

Szabadalmi kényszerengedély, igénybevétel

Kényszerengedély a találmány hasznosításának elmulasztása miatt

21. §. Ha a szabadalmas a szabadalmi bejelentés napjától számított négy év, illetve — ha ez hosszabb — a szabadalom megadásától számított három év alatt a találmányt az ország területén a népgazdaság szükségleteinek megfelelő módon és mértékben nem hasznosította, erre komoly előkészületet nem tett, és másnak sem adott hasznosítási engedélyt, belföldi vállalatnak — kérelmére — kényszerengedélyt kell adni, kivéve ha a szabadalmas mulasztását igazolja.

Kényszerengedély a szabadalmak függősége miatt

22. §. Ha a szabadalmazott találmány másik szabadalom megsértése nélkül nem hasznosítható, a hasznosításhoz szükséges terjedelemben a gátló szabadalomra kényszerengedélyt kell adni.

Közös szabályok a kényszerengedélyre

23. §. (1) Aki kényszerengedélyt kér, igazolnia kell, hogy a kényszerengedély adásának feltétele fennáll, és hogy

a) a szabadalmas megfelelő feltételek mellett sem volt hajlandó önként engedélyt adni a találmány hasznosítására, továbbá hogy

b) a találmányt kellő terjedelemben hasznosítani tudja.

(2) A kényszerengedély — lemondás vagy visszavonás esetét kivéve — a szabadalmi oltalom megszűnéséig áll fenn, s korlátozással vagy anélkül adható. A kényszerengedély nem lehet kizárólagos. A kényszerengedélyt be kell jegyezni a szabadalmi lajstromba.

(3) A kényszerengedélyért a szabadalmasnak megfelelő díj jár. A díjat megegyezés hiányában a bíróság állapítja meg.

(4) A kényszerengedélyest a szabadalmi oltalom fenntartása és az oltalomból eredő jogok érvényesítése tekintetében a szabadalmassal egyenlő jogok illetik meg.

(5) A kényszerengedély azzal a vállalattal (megfelelő üzemegységével) együtt száll át és ruházható át, amellyel kapcsolatban megadták. A kényszerengedélyes hasznosítási engedélyt nem adhat.

(6) A kényszerengedélyes bármikor lemondhat a kényszerengedélyről. Ha a kényszerengedélyes az engedély jogerős megadásától számított egy éven belül a találmányt nem valósítja meg, a szabadalmas a kényszerengedély módosítását vagy visszavonását kérheti.

Igénybevétel honvédelmi érdekből

24. §. (1) Honvédelmi érdekből az Országos Találmányi Hivatal elnöke a honvédelmi miniszter javaslatára bármely — bejelentett vagy szabadalmazott — találmányt igénybe vehet.

(2) Az igénybevétel kártalanítás ellenében történik, amelynek összegét vita esetén a bíróság állapítja meg.

V. FEJEZET

Találmány- és szabadalombitorlás

Találmánybitorlás

25. §. Amennyiben a szabadalmi bejelentések vagy a szabadalomnak a tárgyát jogosulatlanul másnak a találmányából vették át, a sértett vagy jogutódja követelheti a szabadalmi bejelentésnek vagy a szabadalomnak egészben vagy részben történő átruházását.

Szabadalombitorlás

26. §. (1) Szabadalombitorlást követ el, aki a szabadalmi oltalom alatt álló találmányt jogosulatlanul hasznosítja.

(2) A szabadalmas a bitorlóval szemben az eset körülményeihez képest a következő polgári jogi igényeket támaszthatja:

a) követelheti a szabadalombitorlás megtörténtének bírósági megállapítását,

b) követelheti a szabadalombitorlás abbahagyását és a bitorló eltiltását a további jogsértéstől,

c) követelheti, hogy a bitorló nyilatkozattal vagy más megfelelő módon adjon elégtételt, és hogy szükség esetén a bitorló részéről vagy költségén az elégtételnek megfelelő nyilvánosságot biztosítsanak.

d) követelheti a szabadalombitorlással elért gazdagodás visszatérítését,

e) követelheti, hogy a bíróság rendelje el a szabadalombitorlásra használt eszközök és a szabadalombitorlással előállított termékek lefoglalását.

(3) A bíróság az eset körülményeihez képest elrendelheti, hogy a lefoglalt eszközöket és termékeket jogsértő mivoltuktól fosszák meg, vagy azokat a bírósági végrehajtás szabályai szerint értékesítsék; ez utóbbi esetben a befolyó összeg felől ítéletében határoz.

(4) Ha a szabadalombitorlás vagyoni kárt is okozott, a Polgári Törvénykönyv szabályai szerint kártérítés jár.

A bejelentő és a hasznosító jogai szabadalombitorlás esetén

27. §. (1) A szabadalombitorlás miatt az a bejelentő is felléphet, akinek találmánya ideiglenes oltalomban részesül, de az eljárást fel kell függeszteni mindaddig, amíg a szabadalom megadásáról jogerősen nem döntöttek.

(2) Szabadalombitorlás esetén a hasznosító felhívhatja a szabadalmast, hogy a jogsértés abbahagyására szükséges intézkedéseket tegye meg. Amennyiben a szabadalmas a felhívástól számított harminc napon belül nem intézkedik, a szabadalmi lajstromba bejegyzett hasznosító saját nevében felléphet a szabadalombitorlás miatt.

Nemleges megállapítás

28. §. (1) Aki attól tart, hogy ellene szabadalombitorlás miatt eljárást indítanak, ennek megindításáig kérheti annak megállapítását, hogy az általa előállított vagy előállítandó termék, illetve alkalmazott vagy alkalmazni kívánt eljárás nem ütközik valamely általa megjelölt szabadalomba.

(2) A nemleges megállapítást kimondó jogerős határozat kizárja, hogy a megjelölt szabadalom alapján ugyanarra a termékre vagy eljárásra vonatkozóan szabadalombitorlás miatt eljárást indítsanak.

VI. FEJEZET

A szabadalmi oltalom megszűnése

Az ideiglenes szabadalmi oltalom megszűnése

29. §. Az ideiglenes szabadalmi oltalom [10. § (2) bek.] keletkezésére visszaható hatállyal megszűnik, ha

a) a szabadalmi bejelentést jogerősen elutasítják,

b) halasztott vizsgálat esetén a szabadalmi bejelentés utólagos vizsgálatát a törvényben megszabott négy éven belül [47. § (3) bek.] nem kérték és hivatalból sem rendelték el.

c) a fenntartási illetéket a türelmi idő [12. § (3) bek.] alatt sem fizették meg.

d) a bejelentő az oltalomról lemondott.

A végleges szabadalmi oltalom megszűnése

30. §. A végleges szabadalmi oltalom megszűnik, ha

a) az oltalmi idő lejár, az oltalmi idő lejártát követő napon,

b) a fenntartási illetéket a türelmi idő [12. § (3) bek.] alatt sem fizették meg, az esedékességet követő napon,

c) a szabadalmas az oltalomról lemondott, a lemondás beérkeztét követő napon, illetve a lemondó által megjelölt korábbi időpontban.

d) a szabadalmat megsemmisítették, a bejelentés napjára visszaható hatállyal [32. § (1) bek.].

Lemondás a szabadalmi oltalomról

31. §. (1) A közzétételi nyilvántartásban feltüntetett bejelentő, illetve a szabadalmi lajstromban feltüntetett szabadalmas az Országos Találmányi Hivatalhoz intézett írásbeli nyilatkozattal a szabadalmi oltalomról lemondhat. Ha a lemondás más személyeknek jogszabályon, hatósági határozaton, vagy a szabadalmi lajstromba bejegyzett hasznosítási szerződésen alapuló jogát érinti, vagy ha a szabadalmi lajstromba per van bejegyezve, a lemondás csak az érintett személy hozzájárulásával hatályos.

(2) Lemondani egyes igénypontokról is lehet.

A szabadalom megsemmisítése és korlátozása

32. §. (1) A szabadalmat — keletkezésére visszaható hatállyal — meg kell semmisíteni, ha

a) a szabadalom tárgya nem felelt meg a 6. § (1) bekezdés *a)* pontjában meghatározott feltételeknek,

b) a leírás nem felelt meg a törvényes feltételeknek (41. §).

(2) Ha a megsemmisítés feltételei csak részben állnak fenn, a szabadalmat megfelelően korlátozni kell.

(3) A megsemmisítést, valamint a korlátozást be kell jegyezni a szabadalmi lajstromba és meg kell hirdetni az Országos Találmányi Hivatal hivatalos lapjában.

II. RÉSZ

ELJÁRÁS SZABADALMI ÜGYEKBEN

VII. FEJEZET

Az Országos Találmányi Hivatal eljárásának általános szabályai

Az Országos Találmányi Hivatal hatásköre

33. §. Az Országos Találmányi Hivatal hatáskörébe tartoznak:

a) a szabadalom megadása,

b) a szabadalmi oltalom megszűnésének megállapítása,

c) a szabadalom megsemmisítése,

d) a nemleges megállapítás,

e) a szabadalmi leírás értelmezése,

f) a szabadalmak fenntartásával és nyilvántartásával kapcsolatos ügyek.

Az államigazgatási eljárás általános szabályainak alkalmazása

34. §. (1) Az Országos Találmányi Hivatal a szabadalmi ügyekben — az e törvényben meghatározott eltérésekkel — az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. számú törvény rendelkezései szerint jár el. Az Országos Találmányi Hivatal a külön jogszabályban meghatározott esetekben tanácsban határoz.

(2) Az Országos Találmányi Hivatal a szabadalmi ügyekben hozott érdemi határozatát vissza nem vonhatja és nem módosíthatja. Határozatait felügyeleti jogkörben megsemmisíteni vagy megváltoztatni nem lehet, ellenük fellebezésnek sincs helye.

(3) Az Országos Találmányi Hivatalnak a szabadalmi ügyekben hozott határozatát az 57. §-ban foglaltak szerint a bíróság megváltoztathatja.

Nyilvánosság

35. §. (1) A szabadalmi bejelentés közzétételéig csak a bejelentő, a képviselő, a szakértő, illetve a szakvélemény adására felkért szerv tekintheti meg az iratokat, készíthet azokról másolatokat, és vehet részt az eljárásban. A feltaláló az iratokat megtekintheti, és észrevételeket tehet akkor is, ha nem ő az igényjogosult.

(2) Az Országos Találmányi Hivatal előtt az eljárás csak akkor nyilvános, ha abban ellenérdekű fél is részt vesz.

(3) Az Országos Találmányi Hivatal elnöke az illetékes miniszter megkeresésére honvédelmi érdekből elrendelheti, hogy a szabadalmi bejelentést államtitokként kezeljék. Ebben az esetben a közzététel, a szabadalom megadásának kihirdetése és a leírás kinyomtatása elmarad, és a szabadalommal kapcsolatos egyéb eljárások is államtitoknak minősülnek.

Képviselet

36. §. (1) Az Országos Találmányi Hivatal indokolt esetben elrendelheti, hogy a fél képviselőként vagy társképviselőként szabadalmi ügyvivőt vagy ügyvédet bízzon meg.

(2) Külföldi személy az Országos Találmányi Hivatal előtti eljárásban köteles belföldi lakóhellyel rendelkező szabadalmi ügyvivőt ügyvédet vagy arra jogosult más személyt képviseletével megbízni.

A szabadalmi ügyek nyilvántartása

37. §. (1) Az Országos Találmányi Hivatal a közzétett szabadalmi bejelentésekről nyilvántartást, a szabadalmakról és az ezekre vonatkozó jogokról és tényekről szabadalmi lajstromot vezet, amelyekbe be kell jegyezni minden olyan pert vagy körülményt, amely a feltüntetett adatokat érinti.

(2) Jóhiszemű és ellenérték fejében jogot szerző harmadik személlyel szemben szabadalmi oltalommal kapcsolatos bármely jogra csak akkor lehet hivatkozni, ha azt a nyilvántartásba, illetve a szabadalmi lajstromba bejegyezték.

(3) A közzétételi nyilvántartásba és a szabadalmi lajstromba csak az Országos Találmányi Hivatal vagy a bíróság jogerős határozata alapján lehet bejegyzést tenni.

(4) A szabadalmi lajstromot bárki megtekintheti, és az abban foglalt adatokról másolatot kérhet.

(5) Az Országos Találmányi Hivatal hivatalos lapjában közölni kell mindazokat a határozatokat és tényeket, amelyek közzétételét jogszabály elrendeli.

Igazolás

38. §. A szabadalmi eljárásokban — amennyiben jogszabály ki nem zárja — az elmulasztott határnaptól, illetve az elmulasztott határidő utolsó napjától számított tizenöt napon belül igazolási kérelmet lehet előterjeszteni.

Nyelvhasználat

39. §. A szabadalmi eljárásokban idegen nyelvű beadványokat is be lehet nyújtani, az Országos Találmányi Hivatal azonban magyar nyelvű fordítást kérhet.

VIII. FEJEZET

Bejelentési eljárás

A szabadalmi bejelentés

40. §. (1) A szabadalmi oltalom megadására irányuló eljárás az Országos Találmányi Hivatalhoz intézett bejelentéssel indul meg.

(2) A szabadalmi bejelentés a kérelemből, a találmány leírásából és az ezekkel kapcsolatos egyéb mellékletekből áll. A szabadalmi bejelentés részletes alaki szabályait az Országos Találmányi Hivatal elnöke a Magyar Közlönyben hirdetményben teszi közzé.

(3) Jogot csak olyan bejelentésre lehet alapítani, amely legalább a bejelentő nevét és címét, továbbá a találmány lényegének [41. § (1) bek.] ismertetését tartalmazza. Az ismertetés történhet elsőbbségi iratra való utalással is.

A leírás

41. §. (1) A leírásnak lehetővé kell tennie, hogy szakember a találmány tárgyát a leírás és a rajzban foglaltak alapján megvalósíthassa.

(2) A leírás végén egy vagy több igénypontban meg kell határozni a leírás egyéb részeivel összhangban az igényelt szabadalmi oltalom terjedelmét.

A találmány egysége

42. §. Egy szabadalmi bejelentésben csak egy találmány szabadalmi oltalmát lehet kérni. Több találmány csak akkor foglalható egy bejelentésbe, ha tárgyuk egymással közvetlenül összefügg.

Az elsőbbség

43. §. (1) Az elsőbbséget megalapító elsőbbségi nap:

a) általában az a nap, amelyen a szabadalmi bejelentés (bejelentési elsőbbség), illetve az oltalmi kör bővítő értelmű módosítása (módosítási elsőbbség) az Országos Találmányi Hivatalhoz beérkezett,

b) külön jogszabályban meghatározott esetekben a külföldi bejelentés napja (uniós elsőbbség),

c) az Országos Találmányi Hivatal elnökének a Magyar Közlönyben közzétett hirdetményével meghatározott esetekben a találmány kiállításának napja (kiállítási elsőbbség).

(2) Ugyanazon a napon érkezett bejelentések elsőbbségét az iktató sorszáma határozza meg.

(3) Az egyes igénypontoknak — igénypontonként — eltérő elsőbbsége is lehet.

(4) Az (1) bekezdés *b)* és *c)* pontjában meghatározott elsőbbséget csak az veheti igénybe, aki erre irányuló elsőbbségi nyilatkozatát a szabadalmi bejelentéssel egyidejűleg előterjeszti. Az igényelt elsőbbséget megalapozó iratot azonban — az elsőbbségi igény elvesztésének terhével — legkésőbb a bejelentést követő három hónapon belül be kell nyújtani.

(5) Ha a bejelentő szabadalmi bejelentését felhívásra vagy saját kezdeményezésből megosztja, valamennyi részbejelentés benyújtási napjaként megtarthatja az eredeti bejelentés benyújtásának napját és — ha ennek helye van — az elsőbbség kedvezményét.

A szabadalmi bejelentés alaki vizsgálata

44. §. (1) Az Országos Találmányi Hivatal minden esetben megvizsgálja a szabadalmi bejelentést abból a szempontból, hogy megfelel-e a 40. § (2) és (3) bekezdésében meghatározott követelményeknek.

(2) Ha a szabadalmi bejelentés annyira hiányos, hogy arra jogot alapítani nem lehet [40. § (3) bek.], a bejelentést további eljárás mellőzésével el kell utasítani.

(3) Ha a szabadalmi bejelentés nem felel meg a 40. § (2) bekezdésében meghatározott követelményeknek, a bejelentőt fel kell hívni a hiányok pótlására. Amennyiben a felhívás eredménytelen, a szabadalmi bejelentést el kell utasítani.

A szabadalmi bejelentés érdemi vizsgálatának köre

45. §. Az Országos Találmányi Hivatal a szabadalmi bejelentés érdemi vizsgálatát a következő szempontokból végzi:

a) a bejelentés tárgya műszaki jellegű és a gyakorlatban alkalmazható megoldás-e,

b) a bejelentés tárgya nincs-e kizárva a szabadalmi oltalomból a 6. § (3) bekezdés *a)* vagy *b)* pontja alapján.

c) a leírás és az igénypontok megfelelnek-e a törvényes követelményeknek,

d) a találmány egységes-e,

e) a bejelentést megilleti-e az igényelt elsőbbség,

f) a bejelentés tárgya új-e és haladást jelent-e,

g) nincs-e ugyanarra a találmányra korábbi elsőbbségű bejelentés vagy szabadalom.

Teljes vizsgálat

46. §. Az Országos Találmányi Hivatal a szabadalmi bejelentés közzététele előtt a 45. § *a)—g)* pontjára kiterjedő teljes vizsgálatot végez:

a) ha a bejelentő kéri,

b) abban a körben, amelyben az Országos Találmányi Hivatal elnöke a Magyar Közlönyben közzétett hirdetménnyel az illetékes miniszterrel egyetértésben a teljes vizsgálatot elrendelte,

c) ha a teljes vizsgálat elvégzését az Országos Találmányi Hivatal egyébként hivatalból elrendeli.

Halasztott vizsgálat

47. §. (1) A 46. §-ban felsorolt feltételek hiányában az Országos Találmányi Hivatal a bejelentést a közzététel előtt csak a 45. § *a)—e)* pontjában felsorolt szempontokból vizsgálja.

(2) A halasztott vizsgálat következő szakasza (utólagos vizsgálat) a 45. § *f)* és *g)* pontjában foglalt szempontok vizsgálatára terjed ki.

(3) Az utólagos vizsgálatot az Országos Találmányi Hivatal a szabadalmi bejelentés közzétételétől számított négy éven belül bárki kérelmére köteles elrendelni, vagy azt hivatalból is elrendelheti. Az utólagos vizsgálat attól számított három hónap elteltével indul meg, hogy elrendelését az Országos Találmányi Hivatal hivatalos lapjában meghirdették.

Az érdemi vizsgálat lefolytatása

48. §. (1) Az érdemi vizsgálat során észlelt hiányok miatt a bejelentőt fel kell hívni a hiány természete szerint a hiány pótlására, a bejelentés megosztására vagy nyilatkozattételre.

(2) Ha az Országos Találmányi Hivatal a kitűzött határidő elteltével a hiánypótlás, megosztás, illetve nyilatkozat hiányában vagy annak ellenére úgy találja, hogy a szabadalmi bejelentés nem felel meg a vizsgált feltételeknek, a bejelentést — a (3) bekezdésben említett kivétellel — elutasítja.

(3) Ha ugyanabban a tárgyban korábbi elsőbbségű szabadalmi bejelentést is tettek, az erre vonatkozó eljárás befejezéséig a másik eljárást fel kell függeszteni.

(4) Ha a szabadalmi bejelentésre jogosultság tárgyában per indult, ennek jogerős befejezéséig a szabadalmi eljárást fel kell függeszteni.

(5) Ha a szolgálati találmányt bejelentő munkáltató ismételt felhívásra sem pótolja a hiányokat, vagy nem nyilatkozik, úgy kell tekinteni, hogy hozzájárult ahhoz, hogy a találmánnyal a feltaláló rendelkezzék. Ilyen esetben a feltalálót kell felhívni újabb megfelelő határidő tűzésével a hiánypótlásra, illetve nyilatkozatra, és ha az eljárásba belép, azt a továbbiakban vele kell folytani.

Módosítás és megosztás

49. §. (1) A bejelentő jogosult a leírást (az igénypontokat) és a rajzot módosítani; a közzétételt elrendelő határozat jogerőre emelkedését követően a módosítás az oltalmi kört nem bővítheti.

(2) Ha a bejelentő egy szabadalmi bejelentésben több találmány szabadalmi oltalmát kérte, a bejelentést megoszthatja.

Közzététel

50. §. (1) Ha a szabadalmi bejelentés megfelel a vizsgált előfeltételeknek, az Országos Találmányi Hivatal elrendeli a szabadalmi bejelentés közzétételét. Indokolt esetben — a bejelentő kérelmére vagy hivatalból — a közzétételt el lehet halasztani.

(2) A közzétételt elrendelő határozat jogerőre emelkedése után a bejelentés lényegét az Országos Találmányi Hivatal hivatalos lapjának legközelebbi számában közzé kell tenni.

(3) A közzétételtől a bejelentési kérvényt és mellékleteit bárki megtekintheti és róluk díj ellenében másolatot kaphat.

Felszólalás

51. §. (1) Halasztott vizsgálat esetén az utólagos vizsgálat meghirdetésétől, teljes vizsgálat esetén pedig a közzétételtől számított három hónap alatt az Országos Találmányi Hivatalnál a 45. § *a)—g)* pontja szerint vizsgált feltételek hiánya miatt a szabadalom megadása ellen bárki felszólalhat.

(2) Ha a szabadalmi bejelentés ellen felszólaltak, a felszólalási határidő lejártával a felszólaló és a bejelentő álláspontjának tisztázása érdekében felszólalási eljárást kell folytatni, és ennek eredménye alapján kell dönteni a szabadalom megadásáról.

(3) A felszólalás visszavonása esetén a bejelentési eljárást hivatalból lehet folytatni. Az eljárásban egyezséget nem lehet kötni.

(4) Az eljárás költségeinek megfizetésére a vesztes felet kell kötelezni; a felszólaló a költségek viselésére csak nyilvánvalóan alaptalan felszólalás esetén kötelezhető.

A szabadalom megadása

52. §. (1) Az Országos Találmányi Hivatal az érdemi vizsgálat és az esetleges felszólalási eljárás eredményéhez képest a bejelentés tárgyára szabadalmat ad, vagy a bejelentést elutasítja.

(2) A szabadalomról az Országos Találmányi Hivatal szabadalmi okiratot ad ki. Ehhez hozzáfűzi a kinyomatott szabadalmi leírást és rajzot. A szabadalom megadását be kell jegyezni a szabadalmi lajstromba és meg kell hirdetni az Országos Találmányi Hivatal hivatalos lapjában.

IX. FEJEZET

Az Országos Találmányi Hivatal eljárása a megadott szabadalommal kapcsolatos ügyekben

A szabadalmi oltalom megszűnésének megállapítása

53. §. A szabadalmi oltalomnak a 29. § és a 30. § *a)—c)* pontja alapján történő megszűnését az Országos Találmányi Hivatal határozatban állapítja meg, azt a közzétételi nyilvántartásba, illetve a szabadalmi lajstromba bejegyzi és a hivatalos lapjában meghirdeti.

Megsemmisítési eljárás

54. §. (1) A szabadalom megsemmisítését bárki kérheti. A kérelmet és mellékleteit eggyel több példányban kell az Országos Találmányi Hivatalhoz benyújtani, mint ahány szabadalmas van. A kérelemben meg kell jelölni azokat az okokat [32. § (1) bek.], amelyekre a megsemmisítési kérelmet alapozzák, továbbá eredetiben vagy hiteles másolatban csatolni kell az okirati bizonyítékokat.

(2) Az Országos Találmányi Hivatal a megsemmisítési kérelmet és mellékleteit nyilatkotattétel céljából a szabadalmas részére kiadja, és írásbeli előkészítés után szóbeli tárgyaláson határoz a megsemmisítés kérdésében.

(3) A megsemmisítési kérelem visszavonása esetén az eljárást hivatalból lehet folytatni. Az eljárásban egyezségnek nincs helye.

(4) A megsemmisítési eljárás költségeinek viselésére a vesztes felet kell kötelezni.

Nemleges megállapítási eljárás

55. §. (1) A kérelmezőnek nemleges megállapításra irányuló kérelmét az előállított vagy előállítandó termék, illetve az alkalmazott vagy alkalmazni kívánt eljárás leírásának csatolása és a vonatkozó szabadalom megjelölése mellett az Országos Találmányi Hivatalhoz kell benyújtania. A nemleges megállapítás kérdésében az Országos Találmányi Hivatal szóbeli tárgyaláson határoz.

(2) A nemleges megállapítási eljárás költségeit a kérelmező viseli.

A szabadalmi leírás értelmezése

56. §. Amennyiben a szabadalmi leírás értelmezése kérdésében vita támad, az illetékes bíróság és egyéb hatóság megkeresésére az Országos Találmányi Hivatal szakvéleményt ad.

X. FEJEZET

Bírósági eljárás szabadalmi ügyekben

Az Országos Találmányi Hivatal határozatának megváltoztatása

57. §. (1) Az Országos Találmányi Hivatalnak

a) a szabadalom megadása,

b) a szabadalmi oltalom megszűnésének megállapítása,

c) a szabadalom megsemmisítése és

d) a nemleges megállapítás kérdésében hozott határozatát a bíróság kérelmére megváltoztathatja.

(2) A határozat megváltoztatását kérheti az, aki az Országos Találmányi Hivatal előtt az eljárásban félként vett részt; a határozat megváltoztatását kérheti az ügyész is.

(3) A kérelem előterjesztésének határideje a határozatnak a féllel való közlésétől számított harminc nap.

(4) A kérelem az Országos Találmányi Hivatalnál vagy a bíróságnál nyújtható be. Az Országos Találmányi Hivatal a kérelmet a szabadalmi ügy irataival együtt nyolc napon belül köteles továbbítani.

Hatáskör és illetékesség

58. §. (1) Az Országos Találmányi Hivatal határozatának megváltoztatására irányuló eljárás a Budapesti Fővárosi Bíróság hatáskörébe és kizárólagos illetékessége alá tartozik.

(2) A Budapesti Fővárosi Bíróság végzése elleni fellebbezés elbírálása a Legfelsőbb Bíróság hatáskörébe tartozik.

A bíróság összetétele

59. §. A Budapesti Fővárosi Bíróság három hivatásos bíróból álló tanácsban jár el, akik közül két tag felsőfokú műszaki vagy ezzel egyenértékű szakképesítéssel rendelkezik.

A polgári perrendtartás rendelkezéseinek alkalmazása

60. §. (1) A bíróság a szabadalmi ügyekben hozott határozat megváltoztatására irányuló kérelmeket a nemperes eljárás szabályai szerint — az e fejezetben foglalt eltérésekkel — bírálja el. Az ügyész a nemperes eljárásban egyébként őt megillető jogokat gyakorolhatja.

(2) Az első fokú bíróság a polgári perrendtartás (a továbbiakban: Pp) szabályai szerint bizonyítást folytat le, és tárgyalást tart. Ha az ügy az iratok alapján elbírálható, a bírósági tárgyaláson kívül

is hozhat határozatot, azonban a felet — kívánságára — meg kell hallgatnia.

(3) A másodfokú bíróság az első fokú bíróság végzését a Pp szabályai szerint bírálja el azzal, hogy kisebb terjedelmű bizonyítást maga is lefolytathat.

Kizárás

61. §. (1) A Pp 13—15. és 21. §-ában felsorolt eseteken felül az ügy elintézéséből ki van zárva, és abban bíróként nem vehet részt az, aki

a) az Országos Találmányi Hivatal határozatának meghozatalában részt vett,

b) az *a)* pontban említett személynek a Pp 13. § (2) bekezdésében megjelölt hozzátartozója vagy volt házastársa.

(2) Az (1) bekezdés rendelkezéseit a jegyzőkönyvvezetők és a szakértők kizárására is alkalmazni kell.

Igazolás

62. §. Az igazolási kérelem előterjesztésére a bíróság előtti nemperes eljárásban a 38. § rendelkezését kell alkalmazni.

Képviselet

63. §. Az eljárás során meghatalmazottként a Pp 67. §-ának (1) bekezdésében meghatározott személyeken kívül szabadalmi ügyvivő is eljárhat.

Határozat

64. §. (1) Ha a bíróság a szabadalmi ügyben hozott határozatot megváltoztatja, végzése az Országos Találmányi Hivatal határozatának helyébe lép.

(2) A bíróság a határozatot hatályon kívül helyezi, és az Országos Találmányi Hivatalt új eljárásra utasítja, ha a határozat meghozatalában olyan személy vett részt, akivel szemben kizáró ok áll fenn, vagy ha az Országos Találmányi Hivatal előtti eljárásban olyan lényeges egyéb eljárási szabálysértés történt, amely a bírósági eljárásban nem orvosolható.

Törvényességi óvás

65. §. Törvényességi óvás tekintetében a Pp rendelkezései irányadók azzal, hogy a szabadalom megadását elutasító, a szabadalmi oltalom megszűnését megállapító, a szabadalmat megsemmisítő vagy korlátozó jogerős végzést — az ügy fő tárgya tekintetében — hatályon kívül helyezni nem lehet, s a Legfelsőbb Bíróság csupán a törvénysértés megállapítására szorítkozik.

XI. FEJEZET

Szabadalmi perek

Hatáskör és illetékesség

66. §. (1) A szabadalmi kényszerengedély megadására, módosítására és visszavonására, az igénybevétel ellenében járó kártalanítás összegének megállapítására irányuló perek, az előhasználati jog fennállásával kapcsolatos perek, valamint a bitorlás miatt indított perek a Budapesti Fővárosi Bíróság hatáskörébe és kizárólagos illetékessége alá tartoznak.

(2) E perekben a Budapesti Fővárosi Bíróság az 59. §-ban meghatározott összetételű tanácsban jár el.

(3) Az (1) bekezdésben említett perekre egyébként a Pp szabályait, valamint a törvény 61. és 63. §-ának rendelkezéseit kell alkalmazni.

(4) Az (1) bekezdésben nem említett, szabadalommal kapcsolatos minden más jogvitás ügyben a megyei (fővárosi) bíróság, illetve a gazdasági döntőbizottság az általános szabályok szerint jár el.

III. RÉSZ

A NÖVÉNY- ÉS ÁLLATFAJTÁKRA VONATKOZÓ KÜLÖN SZABÁLYOK

A növényfajták szabadalmi oltalmának feltételei

67. §. A növényfajta újdonságára, egyneműségére és viszonylagos állandóságára vonatkozó feltételeket a tudományos eredményekre figyelemmel külön jogszabály állapítja meg.

A növényfajták szabadalmi oltalmának hatálya

68. §. (1) A növényfajtákra adott szabadalom alapján a szabadalmasnak — a jogszabályok keretei között — kizárólagos joga van arra, hogy az új növényfajta ivaros vagy nem ivaros szaporítóanyagát — ilyenként — kereskedelmi forgalombahozatal céljára termelje, eladja, vagy kereskedelmi forgalomba hozza, vagy e tevékenységekre másnak engedélyt (licenciát) adjon.

(2) Az oltalom alatt álló növény szaporítóanyagát a szabadalmas engedélyével szabad olyan külföldi országba szállítani, ahol a növényekre az e törvénnyel megállapított oltalomhoz hasonló oltalom nem áll fenn.

A növényfajtákra vonatkozó bejelentések érdemi vizsgálata

69. §. Az Országos Találmányi Hivatal a bejelentés érdemi vizsgálatát a következő szempontokból végzi:

a) a bejelentés tárgya nincs-e kizárva a szabadalmi oltalomból a 6. § (3) bekezdés *a)* és *b)* pontja alapján,

b) a leírás és az igénypontok megfelelnek-e a törvényes követelményeknek,

c) a találmány egységes-e,

d) a bejelentést megilleti-e az igényelt elsőbbség,

e) a bejelentés tárgya új-e, egynemű-e és állandó-e,

f) nincs-e ugyanarra a növényfajtára korábbi elsőbbségű bejelentés vagy szabadalom.

Az általános szabályok alkalmazása

70. §. Egyebekben a növényfajtákra az I—XI. fejezet rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni a következő kiegészítésekkel:

a) ha az új növényfajtára vonatkozó találmányt állami szervnél (kutató, oktató intézménynél, állami vállalatnál, állami gazdaságban stb.) dolgozták ki, a találmányra vonatkozó jogok a magyar államot illetik, s e jogokat a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter vagy az általa kijelölt szerv gyakorolja;

b) a szabadalmazott új növényfajta csak állami minősítéssel vehető köztermesztésbe.

A növényfajtákra vonatkozó szabályok alkalmazása az állatfajtákra

71. §. A 67—70. §-okban foglalt rendelkezéseket az állatfajtákra is megfelelően alkalmazni kell.

IV. RÉSZ

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

72. §. (1) Ez a törvény 1970. január 1-én lép hatályba.

(2) A törvény hatálybalépésével egyidejűleg hatályukat vesztik:

— a találmányi szabadalmakról szóló 1895. évi XXXVII. törvény még hatályban levő rendelkezései, az ezt kiegészítő és módosító jogszabályok (1911. évi XI. törvénynek a találmányokra vonatkozó rendelkezései, 1912. évi LV. tv, 1913. évi XII. tv, 1920. évi XXXV. tv, 1932. évi XVII. tv), valamint az ezek végrehajtása tárgyában kibocsátott rendelkezések;

— a szabadalom, védjegy- és mintaoltalmi jogszabályok egyes rendelkezéseinek módosításáról szóló 1949. évi 8. számú törvényerejű rendelet;

— az 1952. évi III. törvény 11. §-ának az 1957. évi VIII. törvénnyel megállapított (3) bekezdése, az 1954. évi 18. számú törvényerejű rendelet 4. §-a, végül az 1958. évi 5. számú törvényerejű rendelet 18. §-a.

(3) Az 1949. november 1. előtt kibocsátott jogszabályokban a szabadalmi bíróság bejelentési osztályának hatáskörébe utalt védjegy és ipari minta ügyekben az Országos Találmányi Hivatal, bírói osztályának hatáskörébe utalt ügyekben pedig — az ebben a törvényben szabályozott összetételben — a Budapesti Fővárosi Bíróság jár el.

(4) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy a találmányokért járó díjazással, valamint a nemzetközi kötelezettségek teljesítésével kapcsolatos kérdéseket szabályozza.

(5) A növény- és állatfajták állami minősítésére vonatkozó szabályokat a Kormány állapítja meg.

(6) Felhatalmazást kap az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság elnöke és az igazságügyminiszter, hogy az Országos Találmányi Hivatal elnökével egyetértésben a törvény hatálybalépésével kapcsolatos átmeneti szabályokat és a végrehajtáshoz szükséges egyéb rendelkezéseket rendelettel megállapítsa.

(7) Felhatalmazást kap az igazságügyminiszter, hogy — az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság elnökével és az Országos Találmányi Hivatal elnökével egyetértésben — a szabadalmi ügyekben a bírósági eljárás részletes szabályait, valamint az iparjogvédelmi ügyekben eljáró tanács tagjainak képesítésére vonatkozó szabályokat rendelettel, megállapítsa.

Losonczi Pál s. k.,
a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke

Cseterki Lajos s. k.
a Népköztársaság Elnöki Tanácsának titkára

1969. évi III. törvény a szerzői jogról

ELSŐ RÉSZ

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

I. FEJEZET

Bevezető rendelkezések

A törvény hatálya

1. §. (1) Ez a törvény védi az irodalmi, tudományos és művészeti alkotásokat. A Magyar Népköztársaság támogatja azokat az intézményeket, amelyek feladata az alkotó munka ösztönzése és a szerzői alkotások társadalmi felhasználásának előmozdítása.

(2) A törvény védelemben részesíti az előadóművészi, valamint a szerzői alkotómunkával rokon más tevékenységet (51. §) is.

(3) Nem tartoznak-e törvény védelme alá a jogszabályok, nyilvános határozatok, hatósági közlemények, az ügyiratok, a szabványok és egyéb kötelező rendelkezések.

2. §. Olyan műre, amely először külföldön került nyilvánosságra, a törvény védelme csak akkor terjed ki, ha a szerző magyar állampolgár, vagy ha a szerzőt nemzetközi egyezmény, illetőleg viszonosság alapján a védelem megilleti.

3. §. Azokban a kérdésekben, amelyeket ez a törvény nem szabályoz, a Polgári Törvénykönyv rendelkezéseit, a munkaviszonyt érintő kérdésekben pedig (14. §) a Munka Törvénykönyvének rendelkezéseit kell alkalmazni.

A szerzői jog

4. §. (1) A szerzői jog azt illeti, aki a művet megalkotta (szerző).

(2) Szerzői jogi védelem alatt áll — az eredeti mű szerzőjét megillető jogok sérelme nélkül — más szerző művének átdolgozása, feldolgozása vagy fordítása is, ha annak egyéni, eredeti jellege van.

5. §. (1) Több szerző közös művére, ha azt nem lehet önálló részekre szétválasztani, a szerzői jog a szerzőtársakat együttesen és — kétség esetében — egyenlő arányban illeti meg; a szerzői jog megsértése ellen azonban bármelyik szerzőtárs önállóan is felléphet.

(2) Ha a közös mű részei a mű sérelme nélkül szétválaszthatók, a társszerzőket az egyes részekre önálló szerzői jog illeti.

(3) Gyűjteményes mű egészére a szerzői jog a szerkesztőt illeti; ez azonban nem érinti a gyűjteménybe felvett egyes művek szerzőinek önálló jogait.

6. §. (1) Ha a művet név nélkül vagy felvett néven hozták nyilvánosságra, a szerzői jogokat a szerző fellépéséig az gyakorolja, aki a művet először hozta nyilvánosságra.

(2) Ki nem adott mű ismeretlen szerzője jogán a szerzők érdekeinek képviseletére hivatott szervek léphetnek fel, ha alaposan feltehető, hogy az ismeretlen szerző magyar állampolgár.

7. §. A szerzőt művével kapcsolatban személyhez fűződő jogok és vagyoni jogok illetik meg.

II. FEJEZET

Személyhez fűződő jogok

8. §. (1) A szerző határoz afelől, hogy műve nyilvánosságra hozható-e.

(2) A mű nyilvánosságrahozatala előtt annak lényeges tartalmáról csak a szerző hozzájárulásával szabad a nyilvánosság számára tájékoztatást adni.

9. §. (1) A szerzőt megilleti a jog, hogy művén szerzőként feltüntessék; a mű részletének átvétele, a mű idézése vagy ismertetése esetén a szerzőt meg kell jelölni. A szerző jogosult művét nevének megjelölése nélkül vagy felvett néven is nyilvánosságra hozni.

(2) A szerző követelheti, hogy e minőségét senki se vonja kétségbe.

10. §. A szerző személyhez fűződő jogát sérti művének minden jogosulatlan megváltoztatása vagy felhasználása.

11. §. A szerző alapos okból visszavonhatja a mű nyilvánosságra hozatalához adott engedélyét, a már nyilvánosságra hozott művének további felhasználását pedig megtilthatja; köteles azonban a nyilatkozat időpontjáig felmerült kárt megtéríteni. Ez nem érinti a munkáltató jogát a mű felhasználására.

12. §. (1) A személyhez fűződő jogok időben korlátlanok. A szerző ezeket a jogait másra nem ruházhatja át és róluk nem mondhat le.

(2) A szerző halála után az e törvényben szabályozott személyhez fűződő jogokat a védelmi időn (15. §) belül az gyakorolhatja, akit a szerző irodalmi, tudományos vagy művészi hagyatékának gondozásával megbízott — ilyennek hiányában pedig, vagy ha a megbízott nem intézkedik, az, aki a szerzői jogot öröklési jogcímen megszerezte.

(3) A védelmi idő eltelte után a szerző személyhez fűződő jogainak védelmében a szerzők érdekeinek képviseletére hivatott szervek vagy a művelődésügyi miniszter által kijelölt más szervek léphetnek fel, ha a mű felhasználása a művet eltorzítja, vagy a szerző jó hírnevére sérelmes.

III. FEJEZET

Vagyoni jogok

13. §. (1) A mű bármilyen felhasználásához — ha a törvény eltérően nem rendelkezik — a szerző hozzájárulása szükséges. A szerző hozzájárulása szükséges a mű sajátos címének felhasználásához is.

(2) A szerző halála után — a védelmi idő alatt — a hozzájárulás joga a szerző jogutódját illeti.

(3) A szerzőt vagy jogutódját a mű felhasználása ellenében — ha a törvény másképp nem rendelkezik — díjazás illeti meg. A díjazásról a jogosult csak kifejezett nyilatkozattal mondhat le.

14. §. (1) Ha a mű elkészítése a szerző munkaköri kötelezettsége, és a munkáltató a munkaviszony tartalma alapján a mű felhasználására jogosult, a mű átadása a nyilvánosságra hozatalhoz való hozzájárulásnak minősül, és a felhasználás joga az átadással száll át a munkáltatóra. A munkáltató ezt a jogát a munkaviszony tartalma által meghatározott körben szerzi meg, és csak működési körén belül gyakorolhatja. A szerző a művet e körön kívül is csak a munkáltató hozzájárulásával használhatja fel, de hozzájárulását a munkáltató csak alapos okból tagadhatja meg.

(2) Ha jogszabály a felhasználási jog gyakorlásának leghosszabb időtartamát kötelezően meghatározza, ennek elteltével a felhasználási jog a szerzőt illeti meg. Ugyancsak a szerzőt illeti ez a jog akkor is, ha vele a munkáltató jogszabályban megállapított idő alatt nem él.

15. §. (1) A vagyoni jogok a szerző életében és halálától számított ötven éven át részesülnek védelemben.

(2) Az ötven éves védelmi időt a szerző halálát követő év első napjától, szerzőtársak [5. § (1) bek.] esetében az utoljára elhunyt szerzőtárs halálát követő év első napjától kell számítani.

(3) Ha a szerző személye nem állapítható meg, a védelmi idő a mű első nyilvánosságra hozatalának évét követő ötven év. Ha azonban ez alatt az idő alatt a szerző jelentkezik, a védelmi időt a (2) bekezdés szerint kell számítani.

(4) A filmek védelmi ideje a bemutatást követő év első napjától számított ötven év.

IV. FEJEZET

A szerzői jog korlátai

Szabad felhasználás

16. §. A szabad felhasználás (17—21. §) körében a felhasználás díjtalan, és ahhoz a szerző hozzájárulása nem szükséges.

17. §. (1) Nyilvánosságra hozott mű részletét — az átvevő mű jellege és célja által indokolt terjedelemben és az eredetihez híven — a forrás, vala-

mint a megjelölt szerző megnevezésével bárki idézheti.

(2) Nyilvánosságra hozott mű részlete vagy kisebb terjedelmű önálló mű iskolai oktatási célra — ide értve az iskolarádiót és az iskolatelevíziót is —, valamint tudományos ismeretterjesztés céljára a forrás és a megjelölt szerző megnevezésével átvehető.

(3) Új, önálló mű alkotásához idegen mű felhasználható; ez a jog azonban nem terjed ki az idegen mű átdolgozására színpad, film, rádió vagy a televízió céljára, valamint az azonos műfajban történő átdolgozásra.

18. §. (1) Nyilvánosságra hozott műről bárki készíthet másolatot, ha az nem szolgálja sem forgalombahozatal, sem jövedelemszerzés célját, és a szerző jogos érdekeit egyébként sem sérti. Ez a szabály az építészeti művekre és műszaki létesítményekre nem terjed ki.

(2) A szabad felhasználás körébe tartozik a mű egyes példányainak kölcsönzése is.

19. §. (1) Tény- és híranyagot tartalmazó közlemények — a forrás megjelölésével — szabadon átvehetők. Nyilvános tárgyalások és beszédek tartalma szabadon felhasználható, beszédek gyűjteményes kiadásához azonban a szerző hozzájárulása szükséges.

(2) Napilap, folyóirat, a rádió és a televízió gazdasági és politikai időszerű cikkeket szabadon átvehet a forrás, valamint a megjelölt szerző megnevezésével, ha átvételét a cikk eredeti közzétételekor nem zárták ki.

(3) A televízió képzőművészeti, építészeti vagy iparművészeti alkotást, úgyszintén fényképet alkalomszerűen vagy díszletként szabadon felhasználhat. Ilyen felhasználás esetében a szerző nevének feltüntetése sem kötelező.

20. §. (1) Híradó keretében, valamint a rádió és a televízió időszerű műsoraiban egyes művek a napi eseményekkel kapcsolatban, az alkalom által indokolt mértékben közölhetők. Ilyen esetben a szerző nevének feltüntetése sem kötelező.

(2) Nyilvánosan kiállított képzőművészeti, építészeti, iparművészeti és fényképészeti műveket mind a napilapok és folyóiratok, mind a híradók, valamint a televízió egyéb időszerű műsorai bemutathatnak.

21. §. (1) Már nyilvánosságra hozott mű iskolai ünnepélyeken és egyéb iskolai célokra előadható.

(2) Alkalomszerűen tartott zártkörű összejöveteleken, továbbá tömegmegmozdulások (ünnepi felvonulás stb.) alkalmával a már nyilvánosságra hozott mű előadható, ha az jövedelemszerzés vagy jövedelemfokozás célját közvetve sem szolgálja, és a közreműködők sem részesülnek díjazásban.

(3) A mű magánhasználatra előadható, illetőleg lejátszható, ha ez jövedelemszerzés vagy jövedelemfokozás célját közvetve sem szolgálja.

Felhasználás a szerző hozzájárulása nélkül, díjazás mellett

22. §. (1) A rádió és a televízió jogosult a szerző külön hozzájárulása nélkül, de megfelelő díj fizetése ellenében:

a) már nyilvánosságra hozott művet változatlanul sugározni;

b) nyilvános előadást közvetíteni, valamint nyilvános helyről közvetítést adni; a közvetítés időpontját a színházzal, illetve a rendező szervvel egyetértésben kell megállapítani. A rádiót és a televíziót nem illeti meg ez a jog annyiban, amennyiben a felhasználási szerződés a közvetítést kizárta vagy korlátozta.

(2) Ha a szerző már nyilvánosságra hozott művén változtat és ezt — az új változat megküldése mellett — a rádiónak és a televíziónak bejelenti, a rádió és a televízió csak az új változatot jogosult a szerző hozzájárulása nélkül, díjazás ellenében felhasználni.

23. §. (1) A rádió és a televízió minden olyan műről, amelynek sugárzási joga a 22. § (1) bekezdése alapján megilleti, jogosult hang-, illetve képfelvételt készíteni, azokat felirattal ellátni, és a felvételeket saját adásában felhasználni. A felvételt a rádió és a televízió díjazás ellenében ismételten is felhasználhatja.

(2) A rádió és a televízió hozzájárulása szükséges ahhoz, hogy műsorát — részben vagy egészben — más rádiók és televíziók átvegyék, továbbá, hogy azt forgalombahozatal vagy nyilvános előadás céljára rögzítsék.

Felhasználás engedélyezése társadalmi érdekből

24. §. (1) Ha a szerző jogutódja a már nyilvánosságra hozott mű további felhasználásához hozzájárulását alapos ok nélkül megtagadja, a hozzájárulást — amennyiben nemzetközi egyezménybe nem ütközik — társadalmi érdekből a bíróság ítélete pótolhatja.

(2) A felhasználás díjazás ellenében történik.

V. FEJEZET

A felhasználási szerződések

A felhasználási szerződések általános szabályai

25. §. A szerző vagy jogutódja a mű felhasználására vonatkozó szerződést jogszabály által meghatározott esetekben csak az erre hivatott szervezettel, illetve szervezet útján kötheti meg.

26. §. (1) A felhasználási szerződés feltételeit — a törvényben megszabott korlátok között — a felek állapítják meg.

(2) A szerző hátrányára nem lehet eltérni a törvény olyan szabályától, amely a szerző érdekének védelmét szolgálja; ugyancsak nincs helye eltérésnek a törvény alapján kibocsátott jogszabály olyan rendelkezésétől, amely az eltérést megtiltja. Az ezekbe a rendelkezésekbe ütköző szerződési kikötés semmis; helyébe a jogszabály megfelelő rendelkezése lép.

27. §. A felhasználási szerződést — ha jogszabály másképp nem rendelkezik — írásban kell megkötni.

28. §. (1) A felhasználó — ha jogszabály másképp nem rendelkezik — csak akkor szerez kizárólagos felhasználási jogot, ha a szerződésben kifejezetten kikötötték.

(2) A felhasználó — ha jogszabály másképp nem rendelkezik — jogait csak a szerző beleegyezésével ruházhatja át.

(3) A műpéldány tulajdonjogának átruházása nem jelenti a szerzői jogok átruházását, a felhasználási szerződés alapján átadott példány pedig eltérő szerződési kikötés hiányában a szerző tulajdonában marad.

29. §. (1) A jövőben megalkotandó műre vonatkozó szerződés alapján átadott mű elfogadása felől a felhasználó a jogszabályban megállapított határidő alatt köteles nyilatkozni.

(2) Ha a szerződés jövőben megalkotandó műre szól, a felhasználó jogosult az elkészült művet indokolt esetben — megfelelő határidő tűzésével — a szerzőnek kijavítás végett ismételten is visszaadni.

(3) Ha a szerző a kijavítást alapos ok nélkül megtagadja, vagy határidőre nem végzi el, a felhasználó a szerződéstől díjfizetés kötelezettsége nélkül elállhat.

(4) Ha a mű javítás után sem alkalmas a felhasználásra, a szerzőt csak mérsékelt díjazás illeti.

30. §. Ha a szerző a mű felhasználásához hozzájárult, a felhasználáshoz elengedhetetlen vagy nyilvánvalóan szükséges, a mű lényegét nem érintő változásokat köteles végrehajtani; ha e kötelezettségének nem tesz eleget, vagy nem tud eleget tenni, a felhasználó a változtatásokat hozzájárulása nélkül is végrehajthatja.

Kiadói szerződés

31. §. (1) Kiadói szerződés alapján a szerző köteles a művet a kiadó rendelkezésére bocsátani, a kiadó pedig jogosult azt kiadni, valamint forgalombahozni, és köteles a szerzőnek díjat fizetni.

(2) A kiadás joga — kétség esetén — a mű magyar nyelvű kiadására vonatkozik. A szerződés alapján gyakorolható kiadási jog a gyűjtemények, valamint a napilapok és folyóiratok számára készült művek kivételével, kizárólagos.

32. §. A kiadói szerződés csak meghatározott időre vagy meghatározott példányszámra szólhat. Jogszabály megengedheti határozatlan időtartamú szerződés kötését, továbbá megszabhatja a szerződés leghosszabb időtartamát.

33. §. Ha a kiadó a szerződés alapján szolgáltatott művet a jogszabályban, illetve a szerződésben meghatározott, ilyennek hiányában pedig ésszerű határidő alatt nem adja ki, a szerző a szerződéstől elállhat, és díjának megtérítését követelheti.

Sugárzási szerződés

34. §. (1) Sugárzási szerződés alapján a szerző köteles a művet a rádió és a televízió rendelkezésére bocsátani, a rádió és a televízió a szerződésben meghatározott időtartamra megszerzi a mű sugárzásának jogát, továbbá azt a jogot, hogy a műről hang-, illetve képfelvételt készítsen, a felhasználás fejében pedig köteles a szerzőnek díjat fizetni.

(2) Ha a sugárzás céljára készült mű felhasználása a szerződésben meghatározott — ilyennek hiányában ésszerű — határidő alatt nem történik meg, a szerző a szerződéstől elállhat, és díjának megtérítését követelheti.

MÁSODIK RÉSZ

EGYES MŰFAJOKRA VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

VI. FEJEZET

Irodalom

35. §. (1) Tudományos intézetek és állami szervek összeállításában megjelenő gyűjteményes művek tekintetében a szerzői jogokat az illető intézet (szerv) gyakorolja; ez nem érinti a gyűjteménybe felvett művek szerzőinek önálló jogait.

(2) E művek szerzői jogi védelmének időtartama az első kiadás évét követő ötven naptári év.

36. §. Már megjelent irodalmi mű nyilvános előadásához a szerző hozzájárulását megadottnak kell tekinteni, ha a szerzői jogok védelmére hivatott szerv által a művelődésügyi miniszter jóváhagyásával megállapított díjat lerótták; ez a szabály nem terjed ki a színpadra szánt irodalmi mű előadására.

37. §. Irodalmi mű kiadásánál képek alkalmazásához a szerző beleegyezése szükséges.

VII. FEJEZET

Színpadi művek

38. §. A színpadi művet — ha ez nemzetközi egyezménybe nem ütközik — kiadott szöveg vagy jogosasan használt kézirat alapján, működő művészeti csoportok a szerző külön hozzájárulása nélkül, díjazás ellenében, ha pedig az előadás jövedelemszerzés vagy jövedelemfokozás célját közvetve sem szolgálja, és a közreműködők sem részesülnek díjazásban, díjazás nélkül előadhatják.

Színpadi előadási szerződés

39. §. (1) Színpadi mű nyilvános előadására kötött szerződés alapján a szerző köteles a művet a színház rendelkezésére bocsátani, a színház jogot szerez arra, hogy a művet a szerződésben meghatározott feltételekkel nyilvánosan előadhassa, a szerzőnek pedig díjat köteles fizetni.

(2) Ha a színház a művet a szerződésben meghatározott — ennek hiányában pedig ésszerű — határidő alatt nem adja elő, a szerző a szerződéstől elállhat, és jogszabályban megállapított díj megfizetését követelheti.

VIII. FEJEZET

Zeneművek

40. §. (1) Már nyilvánosságra hozott zenemű nyilvános előadásához a szerző hozzájárulását megadottnak kell tekinteni, ha a szerzői jogok védelmére hivatott szerv által a művelődésügyi miniszter jóváhagyásával megállapított díjat lerótták.

(2) Zenemű nyilvános előadása esetén a szövegírónak csak akkor jár díj, ha a zenemű védelem alatt áll.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben foglalt rendelkezések hatálya a zenemű színpadi előadására, valamint színpadra szánt zenemű teljes előadására nem terjed ki.

IX. FEJEZET

Filmek

41. §. (1) A film szerzői a film számára készült irodalmi és zeneművek szerzői, a film rendezője és mindazok, akik a film egészének kialakításához ugyancsak alkotó módon járultak hozzá. Ez a rendelkezés nem érinti a filmben felhasznált egyéb művek szerzőinek e törvényben biztosított jogait.

(2) A filmen az (1) bekezdésben említett szerzők nevét fel kell tüntetni. A film szerzője személyhez fűződő joga alapján igényelheti, hogy nevének feltüntetését mellőzzék.

(3) A filmre vonatkozó szerzői vagyoni jogokat a szerzőkkel kötött szerződések alapján jogutódként a filmgyár szerzi meg, és harmadik személyekkel szemben kizárólag a filmgyár gyakorolja. A filmgyár a szerzők személyhez fűződő jogai védelmében is felléphet.

Megfilmesítési szerződés

42. §. (1) Megfilmesítési szerződés alapján a szerző köteles a művet a filmgyár rendelkezésére bocsátani, a filmgyár megszerzi a mű egyszeri filmrevételének, továbbá a film területi korlátozás nélküli terjesztésének és nyilvános előadásának jogát, s jogot szerez a filmnek másnyelvű felirattal vagy (szinkronizált) hanggal való ellátására, a felhasználás fejében pedig a szerzőnek köteles díjat fizetni.

(2) Ha a filmgyár a mű elfogadásától számított négy év alatt a filmrevételt nem kezdi meg, vagy megkezdi ugyan, de ésszerű határidőre nem fejezi be, a szerző a szerződéstől elállhat, és a filmgyártás céljára készített műért a jogszabályban megállapított díj megfizetését követelheti.

(3) A szerző a gyártás befejezésétől számított tíz éven belül ugyanarra a műre csak a filmgyár hozzájárulásával köthet újabb megfilmesítési szerződést.

43. §. E fejezet szabályait kell alkalmazni minden olyan szervezetre, amely megfilmesítési szerződés alapján filmek előállításával foglalkozik.

X. FEJEZET

Képzőművészeti, építészeti, műszaki és iparművészeti alkotások, művészi fényképek

44. §. (1) Az építészeti alkotáshoz és egyéb műszaki létesítmény alkotásához fűződő szerzői jog a tervezőt illeti meg.

(2) A tervezőt megilleti az a jog, hogy az épületen (létesítményen) nevét feltüntessék.

(3) A mű használója köteles tűrni, hogy azt bemutassák és arról felvételeket készítsenek, ha ez a használó méltányos érdekét nem sérti.

45. §. (1) A szabadban, nyilvános helyen, állandó jelleggel felállított képzőművészeti, építészeti és iparművészeti alkotás látképe a szerző hozzájárulása és díjazás nélkül elkészíthető és felhasználható.

(2) Tudományos vagy ismeretterjesztő előadás, továbbá oktatás céljára képzőművészeti, építészeti és iparművészeti alkotás képét, valamint a művészi fényképet a szerző hozzájárulása és díjazás nélkül fel szabad használni.

46. §. (1) A képzőművészeti vagy iparművészeti alkotás tulajdonosa köteles a művet a szerzői jog gyakorlása végett időlegesen a szerző rendelkezésére bocsátani, ha ez méltányos érdekét nem sérti.

(2) Képzőművészeti, építészeti és iparművészeti alkotás, valamint művészi fénykép kiállításához — közgyűjteményben őrzött, továbbá a társadalmi tulajdonban álló művek kivételével — a szerző beleegyezése szükséges, de a kiállítás fejében a szerzőt díjazás nem illeti meg.

47. §. Az ipari termelés célját szolgáló ipari tervezőművészi alkotás tekintetében:

a) jogszabály vagy szerződés a törvény rendelkezéseitől eltérően rendezheti a név feltüntetéséhez való jogot;

b) a felhasználót megilleti a szerződésben meghatározott körben, a kizárólagos felhasználás és a változtatás joga, a változtatás előtt azonban a tervező művészt meg kell hallgatni;

c) a szerződésben rendelkezni kell arról, hogy a felhasználó az alkotást időhatárhoz kötötten vagy anélkül használja fel.

48. §. Megrendelésre készült képmás tekintetében a szerzői jog gyakorlásához az ábrázolt személy beleegyezése is szükséges.

HARMADIK RÉSZ

XI. FEJEZET

Az előadóművészek védelme

49. §. (1) Az előadóművész — együttes esetében a vezető és a főbb közreműködők (szólisták) — hozzájárulása szükséges ahhoz, hogy az előadást

a forgalombahozatal vagy nyilvános előadás céljára rögzítsék, vagy

b) rögzítés nélkül, távollevők részére közvetítsék.

(2) Nincs szükség a hozzájárulásra azokban az esetekben, amelyekben a törvény a szerzői jogi védelem alatt álló mű felhasználásához sem kívánja meg a szerző hozzájárulását.

(3) Ha a közreműködők hivatásos előadóművészek, más megállapodás hiányában a forgalombahozatal vagy nyilvános előadás céljára történt rögzítés, illetve a közvetítés fejében a szabad felhasználás eseteit kivéve díjazás jár.

50. §. Forgalombahozatal vagy nyilvános előadás céljára történő rögzítés, valamint közvetítés esetén az előadóművészt (az együttes vezetőjét és a főbb közreműködőket) a név feltüntetésére és a torzítás elleni védelemre kiterjedő személyhez fűződő jog illeti.

XII. FEJEZET

Fényképek, ábrák és egyéb szemléltető eszközök védelme

51. §. (1) A fénykép, továbbá az az ábra, műszaki rajz, térkép, szemléltető kép vagy eszköz és film, amely mint tudományos vagy művészi alkotás nem esik a szerzői jogi védelem alá, védelemben részesül, ha rajta a készítő neve és a megjelenés vagy nyilvánosságra hozatal éve szerepel.

(2) A védelem tartama a megjelenés vagy nyilvánosságra hozatal évét követő tizenöt év.

(3) A védelem alatt álló fényképet, ábrát, műszaki rajzot, térképet, szemléltető képet vagy eszközt és filmet csak készítőjének hozzájárulásával és nevének feltüntetésével szabad felhasználni. Nincs szükség a hozzájárulásra, illetve a név feltüntetésére azokban az esetekben, amelyekben a törvény ezt a szerzői jogi védelem alatt álló mű felhasználásához sem kívánja meg.

NEGYEDIK RÉSZ

XIII. FEJEZET

A szerzői jog megsértésének következményei

52. §. (1) A szerző jogainak megsértése esetén — az eset körülményei szerint — a következő polgári jogi igényeket támaszthatja:

a) követelheti a jogsértés megtörténtének bírósági megállapítását;

b) követelheti a jogsértés abbahagyását és a jogsértő eltiltását a további jogsértéstől;

c) követelheti, hogy a jogsértő — nyilatkozattal vagy más megfelelő módon — adjon elégtételt, és hogy szükség esetén a jogsértő részéről és költségén az elégtételnek megfelelő nyilvánosságot biztosítsanak;

d) követelheti a sérelmes helyzet megszüntetését, a jogsértést megelőző állapot helyreállítását a jogsértő részéről vagy költségén, továbbá a jogsértéssel előállott dolog megsemmisítését, illetve jogsértő mivoltától megfosztását.

(2) Ha a szerzői jog megsértése vagyoni kárt is okozott, a polgári jogi felelősség szabályai szerint kártérítés jár.

53. §. (1) A mű jogosulatlan felhasználása esetén a szerzőt megilleti a jogszerű felhasználás fejében járó díj.

(2) Ha a jogsértés a felhasználónak felróható, a szerzőt megillető díjon és kártérítésen felül a szerzői díjnak megfelelő összeget bírságként is meg kell ítélni. Ezt az összeget a bíróság csak méltánylást érdemlő körülmények alapján mérsékelheti.

54. §. Az 52—53. § rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni a XI—XII. fejezet szabályainak megsértése esetén is.

XIV. FEJEZET

Záró rendelkezések

Szerzői jogi szakértő testület

55. §. (1) Szerzői jogi jogvitás ügyben felmerülő szakkérdésben a bíróságok és más hatóságok szakvéleményt kérhetnek a művelődésügyi miniszter felügyelete alatt szervezett szakértő testülettől.

(2) A testület szervezetét és működését — az igazságügyminiszterrel egyetértésben — a művelődésügyi miniszter szabályozza.

Hatálybalépés, végrehajtás

56. §. (1) Ez a törvény az 1970. évi január hó 1. napján lép hatályba. Rendelkezéseit alkalmazni kell a hatálybalépésének időpontjában a korábbi jogszabályok szerint szerzői jogi védelem alatt álló művekre is. A törvény nem érinti a hatálybalépése előtt létrejött felhasználási szerződéseket.

(2) A szerzői jogról szóló 1921. évi LIV. törvény, az írói művek kiadásáról szóló 98/1951. (IV. 21.) MT számú rendelet, a műsoros előadásokról szóló 1955. évi 13. számú törvényerejű rendelet 5. §-ának (1) bekezdése, valamint a Kereskedelmi Törvény (1875. évi XXXVII. tv.) 515—520. §-a, 524, §-a, 528—531 §-a és 533. §-a hatályát veszti.

(3) E törvény végrehajtásáról a Kormány a művelődésügyi miniszter útján gondoskodik, aki ennek során a felhasználási szerződéseknek a törvényben nem szabályozott feltételeit, valamint a szerzői díjak és az e törvény alapján járó egyéb díjak mértékét rendelettel megállapíthatja.

Losonczi Pál s. k.,
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
elnöke

Cseterki Lajos s. k.,
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
titkára

Közlemények

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

az Agrártudományi Egyetem Mezőgazdaságtudományi Kar Idegennyelvi Lektorátusára nyelvtanári állás betöltésére

Az Agrártudományi Egyetem pályázatot hirdet a Mezőgazdaságtudományi Kar Idegennyelvi Lektorátusán betöltendő orosz—német nyelvtanári állásra.

A kinevezendő nyelvtanár feladata lesz nyelvi órák ellátása, továbbá a tananyag korszerűsítésével járó alkotó munka.

A betöltendő állás után a 169/1960. MK 19/A/MM sz. utasításban közölt nyelvtanári illetmény jár.

A pályázatot a hirdetmény megjelenésétől számított 4 héten belül kell Gödöllőn, az Egyetem Rektorának címezve benyújtani.

A pályázattal kapcsolatos felvilágosítást a Személyzeti Osztály nyújt.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

a) a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását és illetményét,

b) a pályázó eddigi szakmai munkájának és munkája eredményeinek részletes ismertetését, ezek között

— oktatói tudományos munkájának részletes ismertetését,

— az általa írt könyvek, jegyzetek, tanulmányok stb. felsorolását, megjelölve, hogy azok mikor és hol jelentek meg,

— a tudományos fokozatát, kitüntetéseit és idegen nyelvismeretét, jelentősebb külföldi tanulmányútjait,

c) a pályázónak a tudományos és oktató munkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

a) részletes önéletrajzot,

b) a szakképzettséget, illetőleg tudományos fokozatot tanúsító oklevelek hiteles másolatát,

c) a felsőoktatási intézménytől beszerzett és kitöltött törzslapot,

d) hatósági erkölcsi bizonyítványt.

Gödöllő, 1969. április 9.

Dr. Kiss Albert s. k.,
rektor

FOGADÓÓRÁK

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkára *minden kedden* 14—15.30 óra között — bármilyen természetű ügyben — fogadóórát tart. A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

Elnökségi Titkárság

Tolnai Gábor akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság elnöke, minden *pénteken* 13—14 óráig, *Tétényi Pál*, a kémiai tudományok doktora, a Tudományos Minősítő Bizottság titkára pedig minden *csütörtökön* 14—16 óráig tart fogadóórát.

Tudományos Minősítő Bizottság Titkársága

Index: 25.105

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. — A szerkesztésért felelős: a Magyar Tudományos Akadémia Elnökségi Titkárságának vezetője.

Kiadja: Az Akadémiai Kiadó, Budapest V., Alkotmány u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 800 példány

A kiadvány előfizethető a POSTA KÖZPONTI HÍRLAPIRODÁNÁL, Budapest V., József nádor tér 1. és *bármely postahivatalban.*
Csekkszámlaszám egyéni: 61 257, közületi: 61 066, MNB egyszámlaszám: 8.
Előfizethető és példányonként megvásárolható az AKADÉMIAI KIADÓ-nál, Budapest V., Alkotmány u. 21. Telefon: 111-010. Csekkbefizetési számla: 05,915, 111-46, MNB egyszámlaszám: 46; az AKADÉMIAI KÖNYVESBOLTBAN: Budapest V., Váci u. 22., telefon: 185-612.
Előfizetési díj egy évre: 48,— Ft.

69.67593 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA

XVIII. (1969.) ÉVFOLYAM 9. SZÁM

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
HIVATALA

BUDAPEST, 1969. MÁJUS 27.

TARTALOM

Személyi rész 101

Az Akadémia Elnökségének határozatai
- 26/1969. sz. határozat — A régészettudomány helyzetéről 102
- 28/1969. sz. határozat — A Magyar Tudományos Akadémián szervezendő közvéleménykutatás kérdőívéről 103
- 29/1969. sz. határozat — Az 1970. évi könyvkiadási terv elkészítésének elvi szempontjairól és az ívkeretek felosztásáról 103
- 30/1969. sz. határozat — A könyvek belső címoldaláról a lektorok nevének elhagyása 105

Az Akadémia elnökének utasítása
- 6/1969. MTA (A. K. 9.) — Az ösztöndíjas tudományos gyakornoki rendszer újabb szabályozásáról 105

Közlemények
- A Magyar Tudományos Akadémia Állam- és Jogtudományi Intézetének pályázati felhívása 107
- A Magyar Tudományos Akadémia Ipargazdaságtani Kutató Csoportjának pályázati felhívása 107
- A Magyar Tudományos Akadémia Irodalomtudományi Intézetének pályázati felhívása 107
- A Magyar Tudományos Akadémia Történettudományi Intézetének pályázati felhívása 107
- A Magyar Tudományos Akadémia Dunántúli Tudományos Intézetének pályázati felhívása 108
- A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának fogadóórája 108
- A Tudományos Minősítő Bizottság elnökének és titkárának fogadóórája 108

Személyi rész

A Magyar Tudományos Akadémia Elnöksége Korach Mór akadémikusnak kiemelkedő tudományos munkásságáért, főként a műszaki kémia matematikai megalapozású elméleti kifejlesztéséért, továbbá szilikátipari kutatásaiért, amelyeknek gyakorlatban is megvalósult eredményei nevét világszerte ismertté tették, valamint a műszaki kémia oktatásának korszerűsítésében és színvonalának emelésében, a hazai szilikátipari kutatás szervezésében és az MTA Műszaki Kémiai Kutató Intézetének létrehozásában kifejtett eredményes tudományszervezői tevékenységének elismeréséül

akadémiai aranyérmet

adományozott.

A Magyar Tudományos Akadémia Elnöksége a kiemelkedő tudományos eredmények elismeréséül az ez évi közgyűlésen kiosztotta az 1968. évi *akadémiai díjakat.*

Az akadémiai díj I. fokozatában és a vele járó 12 000 Ft-os díjazásban részesült:

Kőhalmi Béla, az irodalomtudományok kandidátusa, nyugalmazott egyetemi tanár, „A tudományos tájékoztatás fejlődése hazánkban 1945—1965." című könyvéért. A könyv a tudományos dokumentáció felszabadulás utáni húsz évének eredményeit, történetét, részletes összképét foglalja magába.

Szász Pál, a matematikai tudományok doktora, az Eötvös Loránd Tudományegyetem nyugalmazott egyetemi tanára, a hazánkban nagy hagyományokkal rendelkező Bólyai—Loba-

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

csevszkij-féle nem-euklideszi geometria megalapozására irányuló vizsgálataiért.

Derzsy Domokos, az állatorvostudományok kandidátusa, az MTA Állategészségügyi Kutató Intézetének igazgatója, a nagyüzemi libatenyészetekben jelentős veszteséget előidéző ún. libainfluenza kóroktanának tisztázásáért. Elméleti eredményei alapján kidolgozta és megszervezte a védekezés módját.

Hollán Zsuzsa, az orvostudományok kandidátusa, az Országos Vértranszfúziós Szolgálat Központi Kutatóintézetének igazgatója, a normális és kóros haemoglobinok, továbbá a vörösvérsejt membrán struktúrája és funkciója kutatása terén elért eredményeiért.

Tuschák Róbert, a műszaki tudományok doktora, a BME Folyamatszabályozási Tanszék egyetemi tanára,

Vitályos László, a műszaki tudományok kandidátusa, a Villamosipari Kutató Intézet tudományos osztályvezetője,

Bogdán Mihály, a műszaki tudományok kandidátusa, az Egyesült Villamosgépgyár osztályvezetője és

Berend Ervin tudományos munkatárs megosztva, a szinkrongenerátorok egy új rendszerű kompaundáló és feszültségszabályozó rendszerének kialakításáért. A kutatások eredményét a GANZ Villamossági Művekben, illetve az Egyesült Villamosgépgyárban bevezették.

Márta Ferenc, a kémiai tudományok doktora, tanszékvezető egyetemi tanár, a JATE rektora, a homogén termikus bomlási reakció vizsgálatával elért — nemzetközileg is elismert — kiemelkedő alapkutatási eredményeiért.

Kornai János, a közgazdaságtudományok doktora, a Közgazdaságtudományi Intézet tudományos osztályvezetője, „A gazdasági szerkezetek matematikai tervezése" című könyvéért, melynek nemzetközi vonatkozásban is nagy sikere volt.

Nemecz Ernő, a föld- és ásványtani tudományok doktora, a Veszprémi Vegyipari Egyetem Ásvány- Földtani Tanszéke egyetemi tanára, a magyarországi agyagásványok széles körű, elmélyült vizsgálatával elért, kimagasló tudományos eredményeiért. Az agyagásványoknak az ipar új területein való alkalmazása az ő iniciatíváin és személyes kutatásain épül fel.

Az akadémiai díj II. fokozatában és a vele járó 8000 Ft-os díjazásban részesült:

József Farkas, az irodalomtudományok kandidátusa, az Irodalomtudományi Intézet tudományos munkatársa, „Mindenki újakra készül" című négy kötetes munkájáért. A mű hatalmas anyagot gyűjtött egybe az 1918—1919-es forradalom idejéből.

Berényi Dénes, a fizikai tudományok kandidátusa, az Atommag Kutató Intézet tudományos osztályvezetője,

Vatai Endre és

Varga Dezső, az Atommag Kutató Intézet tudományos munkatársai megosztva, a magspektroszkópia területén, a foszfor 32 és szén 11 izotópok belső fékezési sugárzására vonatkozó vizsgálatokban elért jelentős eredményeikért.

Szent-Iványi Tamás, az állatorvostudományok doktora, az Állatorvostudományi Egyetem Járványtani Tanszéke tudományos főmunkatársa, a sertés enterovírusainak rendszerezéséért, megbízható diagnosztikai módszer kidolgozásáért, melynek alapján végzik az idetartozó betegségek kórjelzését a diagnosztikai intézetek.

Endes Pongrác, az orvostudományok doktora, egyetemi tanár, a Debreceni Orvostudományi Egyetem Kórbonctani Intézetének igazgatója, a renin termelődésével, raktározásával kapcsolatos morfológiai vizsgálataiért.

Pócza Jenő, a fizikai tudományok kandidátusa, a Műszaki Fizikai Kutató Intézet tudományos osztályvezetője,

Barna B. Péter, a fizikai tudományok kandidátusa és

Barna Árpád, a Műszaki Fizikai Kutató Intézet tudományos munkatársa megosztva, a vékonyréteg fizikai kutatásban elért jelentős eredményeikért.

Hardy Gyula, a kémiai tudományok kandidátusa, tanszékvezető egyetemi tanár, a Műanyagipari Kutató Intézet igazgatója, a polimerek kémiája területén elért igen fontos eredményeiért.

A BOTE Szövet- és Fejlődéstani Intézet Neurosecretiós munkacsoportja;

Aros Béla, az orvostudományok kandidátusa, az Intézet docense, a Neurosecretiós munkacsoport vezetője,

Vigh Béla, az Intézet adjunktusa, a munkacsoport tagja és

Teichmann Ingeborg, a munkacsoport tudományos munkatársa megosztva. A kutatókollektíva fontos megállapítást tett a neurosecretum cytológiai termelődésére. Megfigyeléseik vezettek a secretio egyik alaptörvényének megismerésére, mely szerint a neurosecretiós folyamat glioneuronális egységben zajlik le.

A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének határozatai

Az MTA Elnöksége 26/1969. számú

h a t á r o z a t a

a régészettudomány helyzetéről

(Elnökség, 1969. április 29.)

Teljes szöveg

1 Az Elnökség a Filozófiai és Történettudományi Osztálynak a régészettudomány helyzetéről

készített jelentését tudomásul veszi. Megállapítja, hogy a magyar régészettudomány különösen az elmúlt évtizedben jelentős eredményeket ért el, színvonala mind hagyományaihoz, mind pedig a nemzetközi szinthez képest kielégítő, eszmei orientációja a marxista történelemszemlélet megszilárdulásáról tanúskodik. Elismeri azoknak az ásatásoknak, kutatásoknak a fontosságát, amelyek a magyar régészetre az országban folyó nagy beruházásokból, építkezésekből, területrendezésekből származnak, s amelyek elől a régészet nem térhet ki.

2 A régészettudomány továbbfejlődése érdekében az Elnökség javasolja, hogy

21 a régészettudománynak akadémiai szervei segítsék elő megfelelő képzettségű egyének jelentkezését aspirantúrára;

22 felhívja a II. Osztályt, hogy dolgozza ki a Régészeti Intézet fejlesztési tervét, figyelembe véve az Intézet feladatait, különösen a települési egységek feltárása vonatkozásában, az ország méretéhez szabott nemzetközi arányszámokat és a természettudományos vizsgálatok személyi és anyagi feltételeinek biztosítását. Felhívja a III., VII., VIII. és X. Osztály figyelmét, hogy kutatóintézeteiken keresztül legyenek segítségére a Régészeti Intézetnek olyan vizsgálati módszerek kidolgozásában és rendszeres alkalmazásában, amelyek a Régészeti Intézet keretei között nem biztosíthatók;

23 megkeresi a Honvédelmi Minisztériumot, hogy tegye lehetővé az ország régészeti célú rendszeres légifényképezését;

24 lépéseket tesz külföldi kultúrális intézményeinkben (pl. Római Magyar Akadémia) megfelelő kutatási lehetőségek biztosítására;

25 javasolja a Művelődésügyi Minisztériumnak, hogy

251 a tanácsi kézben levő múzeumok régészei évente kutatói szabadságban részesüljenek;

252 az Ásatási Bizottság az ásatási engedélyek megadását a kérelmező kutató korábbi ásatásainak legalább előzetes formában való közzétételéhez kösse;

253 közösen vizsgálják meg az egyetemi régészképzésnek a tudomány mai igényeihez mért esetleges átalakítását és az ELTE Régészeti Tanszékének technikai felfejlesztését mind a korszerű oktatás, mind pedig a kutatóhellyé való fejlesztés érdekében;

26 szükségesnek tartja, hogy a Régészeti Intézet vállaljon nagyobb szerepet az országos régészeti tudományos kádernevelésben; e célból a rendelkezésére álló béralap egy részét tartsa fenn olyanok számára, akik tudományos továbbképzés céljából 1—2 évig határozott időre szóló munkavállalási szerződéssel dolgoznak az intézetben.

Budapest, 1969. május 2.

Rusznyák István s. k.,
elnök

Az MTA Elnöksége 28/1969. számú

h a t á r o z a t a

a Magyar Tudományos Akadémián szervezendő közvéleménykutatás kérdőívéről

(Elnökség, 1969. április 29.)

1 Az Elnökség a Magyar Tudományos Akadémián szervezendő közvéleménykutatásról hozott 65/1968. sz. határozata végrehajtására az alábbiakat határozza:

11 az Akadémia tagjai és az akadémiai intézmények dolgozói körében szervezendő közvéleménykutatást első kísérletnek kell tekinteni;

12 felhívja a közvéleménykutatás megszervezésével megbízott Szociológiai Kutató Csoport igazgatóját, hogy az előterjesztett kérdőívtervezetet a vitában elhangzott elvi szempontoknak megfelelően dolgozza át. Pontosítsa és differenciálja a kérdéseket, egyszerűsítse a tervezetben alkalmazott metodikát, és a teljeskörű adatfelmérést megelőzően megfelelő körben végeztessen el próbafelvételt. A szükséghez mérten gondoskodjék továbbá arról, hogy szakemberek működjenek közre a közvéleménykutatás céljainak megismertetésében;

13 felhatalmazza a főtitkárt, hogy a közvéleménykutatás átdolgozott kérdőívét saját hatáskörben hagyja jóvá, előzetesen konzultálva a Szociológiai Kutató Csoport és a Tudományszervezési Csoport igazgatójával.

2 A közvéleménykutatás lebonyolításának módszerére és határidejére vonatkozóan a 65/1968. sz. határozat az irányadó, ennek megfelelően a kérdőívek szétküldése a folyó évi közgyűlés után történjék; a szétküldést és a kérdőívek feldolgozását a Szociológiai Kutató Csoport végezze.

Budapest, 1969. május 2-án

Rusznyák István s. k.,
elnök

Az MTA Elnöksége 29/1969. számú

h a t á r o z a t a

az 1970. évi könyvkiadási terv elkészítésének elvi szempontjairól és az ívkeretek felosztásáról

(Elnökség, 1969. április 29.)

Teljes szöveg

1 Az Elnökség tudomásul veszi, hogy a Kiadói Főigazgatóság az 1970. évi tematikai terv elkészítéséhez, a tudományos könyvkiadásra vonatkozóan főbb szempontjait az alábbiakban jelölte meg:

11 A tudományos könyvkiadásnak változatlanul fő feladata, hogy minél pontosabban kövesse a hazai alap- és alkalmazott tudományok fejlődését, eredményeiket lehetőleg gyorsan tegye közzé, valamint minél teljesebb tükrét adja a magyar tudomány helyzetének és fejlődés-tendenciáinak; a maga eszközeivel hatékonyan segítse az új tendenciák kibontakozását.

12 Ügyeljen arra, hogy a társadalom- és természettudomány különböző ágazatainak egymáshoz való viszonya a könyvkiadás terén is megfeleljen a szocialista társadalmunk általános szükségleteinek, igényeinek. Mind a társadalom, mind a természettudományok terén szellemi és anyagi erővel egyaránt ösztönözzenek kiadóink a szintetizáló művek elkészítésére. A társadalomtudományok vonatkozásában kívánatos lenne az elméleti művek szorgalmazása, továbbá az, hogy a forráskiadványok közzététele tervszerűbben folyjék.

121 A közgazdaságtudomány területén továbbra is szorgalmazni kell hatékonyabb gazdálkodási módszereket ismertető munkák kiadását. Jelenjenek meg a gazdasági reform céljait segítő, az eddigi tapasztalatokat feldolgozó egyes részkérdéseket és átfogó közgazdasági problémákat egyaránt érintő művek. Kívánatos, hogy a reális szükségleteknek megfelelő arány alakuljon ki az elméleti közgazdasági művek és a gyakorlati célú kiadványok között. Készítsék elő, hogy 1970-től kezdve olyan általános tájékoztatást nyújtó közgazdasági és jogi kézikönyvek jelenjenek meg, amelyek már az új tapasztalatokat összegezik.

122 A pedagógiai könyvkiadás sokrétűbben mutassa be a modern szocialista és haladó nyugati pedagógia eredményeit és irányzatait.

123 A műszaki tudományterületeken törekedni kell a korszerű igényeknek megfelelő kézikönyv-típusok kialakítására. Növelni kell a programban a táblázatos, összefoglaló jellegű művek számát.

124 A mezőgazdasági könyvkiadás tükrözze a mezőgazdasági termelés és élelmiszeripar integrációját.

13 Alaposabb felkészülés, a művek gondos kiválasztása és időben való megjelentetése jellemezze a könyvkiadás ünnepi alkalmait és akcióit (Költészet Napja, Ünnepi Könyvhét, Téli Könyvvásár, Műszaki Könyvnapok, Mezőgazdasági Könyvhónap). Ne csupán az egyébként is megjelenő művek megjelentetését csoportosítsák ezekre az időszakokra, hanem külön egyes alkalmakra tervezett kiadványok is készüljenek.

2 Az Elnökség felhívja a tudományos osztályokat, hogy az 1970. évi könyvkiadási tematikai terv elkészítésénél értelemszerűen vegyék figyelembe a Kiadói Főigazgatóságnak ismertetett szempontjait, és fordítsanak figyelmet a kiadásra kerülő művek megfelelő szakmai, ideológiai színvonalára. Ezen túlmenően — a KFB állásfoglalása alapján — a tudományos osztályok és az Akadémiai Kiadó figyelmét az alábbiakra hívja fel:

21 Elő kell segíteni a népgazdaság aktuális problémáival foglalkozó, esetleg több tudományágat is érintő művek kiadását.

22 Törekedni kell a korábbi években megkezdett sorozatok ütemes, folyamatos megjelentetésére.

23 Elő kell segíteni az átfogó jellegű művek, intézeti kollektív munkák megjelentetésének ütemes folytatását, illetőleg befejezését.

24 A mű témájától, a szakmai érdeklődési körtől függően kell meghatározni, hogy magyarul, ill. milyen idegen nyelven jelenjék meg.

25 Változatlanul fontos feladat a megjelenő művek megfelelő szakmai és ideológiai színvonalának biztosítása.

3 Az 1970. évi könyv ívkeretek kialakításánál figyelembe kell venni a tudományos osztályok 1969. évi tartaléktervében szereplő és már megfelelő készültségi fokú művek ívmennyiségét.

4 Az Elnökség a tudományos osztályok részére 1970-re az alábbi könyv-ívkereteket határozza meg:

	szerzői ív
Elnökség	60
I. Osztály	1180
II. Osztály	800
III. Osztály	360
IV. Osztály	400
V. Osztály	350
VI. Osztály	400
VII. Osztály	100
VIII. Osztály	180
IX. Osztály	320
X. Osztály	150
Összesen:	4300

5 Amennyiben egyes tudományos osztályok az Elnökség által jóváhagyott ívkeretet 1970-ben előreláthatólag nem használják fel, és annak felhasználására más osztállyal sem egyeztek meg, a felhasználatlan ívkeretet az Akadémiai Kiadó legkésőbb *1970. július 31-ig* közölje a KFB-vel. A KFB a felajánlott ívkereteket a szükségletnek megfelelően átcsoportosítja.

Budapest, 1969. május 2-án

Rusznyák István s. k.,
elnök

Az MTA Elnökségének 30/1969. számú

h a t á r o z a t a

a könyvek belső címoldaláról a lektorok nevének elhagyása tárgyában

(Elnökség, 1969. április 29.)

Teljes szöveg

1 Az Akadémiai Kiadó kiadásában a tudományos osztályok ívkeretében megjelenő kiadványokon a lektorok nevét nem kell feltüntetni.

11 Az 1 alattiak nem zárják ki azt, hogy az Akadémiai Kiadó az egyes kiadványokon a közreműködők nevét — a szerző és a közreműködők hozzájárulásával — akár lektorként, átnézőként, átdolgozóként feltüntesse.

2 A tudományos osztályok ívkeretében megjelenő könyvek lektorálásával kapcsolatban az 1, ill. 11. alattiak figyelembevételével a korábbi elnökségi határozatokban és elnöki utasításban előírt szabályoknak megfelelően kell eljárni.

3 Az intézeti, publikációs jellegű sokszorosítványokon (bármely technikával készülnek is) a lektorok nevének feltüntetése továbbra is a 35/1966. sz. elnöki határozat szerint történik.

Budapest, 1969. május 2.

Rusznyák István s. k.,
elnök

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének utasítása

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének 6/1969. MTA (A. K. 9.) számú

u t a s í t á s a

az ösztöndíjas tudományos gyakornoki rendszer újabb szabályozásáról

A Magyar Tudományos Akadémia kádernevelő és káderutánpótlást biztosító tevékenységének egyik jelentős eszköze az ösztöndíjas tudományos gyakornoki rendszer. Az ösztöndíjas gyakornoki rendszer célja a fiatal szakemberek tudományos továbbképzése, a kutatóhelyek káderutánpótlásának biztosítása.

Az ösztöndíjas tudományos gyakornokok kiválasztásával és alkalmazásával kapcsolatos eljárást a következőkben szabályozom.

1. §

(1) Az ösztöndíjas tudományos gyakornoki rendszer keretében el kell érni, hogy a felvételt nyert ösztöndíjasok valamely tudományág területén az egyetemen (főiskolán) megszerzett ismereteket elmélyítsék és kiterjesszék abból a célból, hogy szaktudományuk műveléséhez és a tudományos kutatáshoz szükséges elméletet és gyakorlatot megszerezzék.

(2) Az ösztöndíjas tudományos gyakornokképzés akadémiai kutatóintézetek, tanszéki munkaközösségek, tanszéki kutatócsoportok, valamint a támogatott tanszékek keretében történik. Kivételesen tudományos igazgatási területen is lehet ösztöndíjas tudományos gyakornokot alkalmazni.

2. §

(1) Ösztöndíjban olyan 35 évnél fiatalabb szakember részesíthető, aki

a) egyetemet vagy főiskolát végzett,

b) tudományos továbbfejlődésre képes, és szakterületén megfelelő ismeretekkel rendelkezik,

c) a népi demokratikus rendszerhez hű magatartást tanúsít, és aktív társadalmi, politikai tevékenységet fejt ki.

Az ösztöndíjas felvételnél — egyenlő felkészültség esetén — előnyben kell részesíteni a fizikai dolgozók gyermekeit, valamint azokat, akik az egyetemi (főiskolai) végzettségen túlmenően szakmai gyakorlattal is rendelkeznek.

Előnyben kell részesíteni továbbá azokat, akik aktív tagjai a tudományos diák szakköröknek, vagy más módon bekapcsolódtak a tudományos munkába.

(2) Az ösztöndíjas tudományos gyakornokképzés időtartama 2 év, ezt az időt meghosszabbítani nem lehet.

3. §

(1) Az ösztöndíjak tudományterületenkénti megoszlását — a tudományos osztályoktól beérkezett javaslatok alapján — évente az Akadémia elnöke határozza meg.

(2) Az ösztöndíjakra vonatkozó igényeiket a tudományos osztályok az MTA Személyzeti Osztályának küldik meg.

(3) Az ösztöndíjakat pályázat útján kell adományozni. Az ösztöndíjas hellyel rendelkező intézmény a pályázatot az Akadémiai Közlönyben hirdeti meg, és gondoskodik arról, hogy a pályázat az érdekelt egyetemeken is kifüggesztésre kerüljön. A pályázatot az azt közzétevő intézet igazgatójához — a megadott határidőig — kell benyújtani.

(4) Az ösztöndíjas hellyel rendelkező intézmény vezetője a beérkezett pályázatokat rangsorolva tesz javaslatot az illetékes tudományos osztálynak, amely a javaslatot véleményével ellátva megküldi az MTA Személyzeti Osztályának.

(5) Ösztöndíjas tudományos gyakornokok egyetemi tanszéken (tanszéki munkaközösségeknél, tanszéki kutatócsoportoknál) történő alkalmazásához előzetesen ki kell kérni az illetékes egyetemi szervek véleményét.

4. §

(1) Az ösztöndíjas tudományos gyakornokok felvételét a tudományos osztályok javaslatára az MTA Személyzeti Osztálya intézi.

(2) Az ösztöndíj havi összege 1400—2000 Ft-ig terjedhet. Az ösztöndíj összegét az Akadémia Személyzeti Osztálya előterjesztése alapján az Akadémia elnöke állapítja meg.

(3) Az ösztöndíjat munkabérnek kell tekinteni, ennek következtében a kifizetés és a dolgozót terhelő tartozások tekintetében a munkabérekre vonatkozó jogszabályokat kell alkalmazni.

(4) Az ösztöndíj összege a felvételt követő 1 év elteltével az intézmény vezetőjének javaslata alapján felemelhető, amennyiben a gyakornok a rábízott feladatokat eredményesen oldotta meg, és kifogástalan emberi és politikai magatartást tanúsított.

(5) Az ösztöndíjas tudományos gyakornok az alapfizetésén kívül — amennyiben ezt beosztása indokolja — munkahelyének javaslatára az MTA Személyzeti Osztálya engedélyével veszélyességi pótlékban vagy — a bemutatott nyelvvizsga bizonyítvány és az adott idegen nyelv rendszeres használatát igazoló intézeti nyilatkozat alapján — nyelvpótlékban részesül. A nyelvpótlékot, a veszélyességi és sugárártalmi pótlékot az MTA Személyzeti Osztálya állapítja meg, és arról a bérszámfejtőhelyet értesíti.

(6) Az ösztöndíjas tudományos gyakornokot évi 18 munkanap fizetéses szabadság illeti meg, hat napos munkahét esetén.

(7) Az ösztöndíjas tudományos gyakornok indokolt esetben segélyben, illetőleg hat havi levonás mellett fizetési előlegben részesülhet a 3/1968. MTA (A. K. 9.) számú utasításban foglaltak figyelembevételével. Az illetményelőleget és a segélyt a Személyzeti Osztály előzetes véleményezése és fedezeti szempontból történő felülvizsgálata után az MTA Gazdasági Hivatala folyósítja.

(8) Az ösztöndíjas tudományos gyakornok egy évi munkaviszony után 50%-os MÁV vasúti kedvezményes utazási igazolványra jogosult. Amennyiben vidéken van állandó lakása — és még nincs meg az 1 éves munkaviszonya — úgy havonta egyszeri hazautazási költségének a munkáltatót terhelő részét a bemutatott vasúti jegy ellenében az Akadémia megtéríti.

(9) Az ösztöndíjas tudományos gyakornokot az intézmény vezetője saját hatáskörében, az intézmény jutalom kerete terhére, jutalomban részesítheti.

(10) Az ösztöndíjas tudományos gyakornokot megillető kedvezmények és juttatások (pl. munkaruha, védőétel, ebédhozzájárulás, vidéki kiküldetés stb.) az intézmény költségeként számolandók el. Ez utóbbi költségeket, valamint a dologi kiadásokat az intézményeknek saját előirányzataikból kell fedezniük.

(11) Az ösztöndíjas tudományos gyakornokok részére alkalmazásuk első évében egyáltalán nem, a második évben legfeljebb 3 hónapra szóló külföldi tanulmányút engedélyezhető. A tanulmányút elbírálása az intézmény vezetőjének javaslata alapján ugyanúgy történik, mint a többi kutató esetében. Az ösztöndíjas tudományos gyakornokok részére másodállás és mellékfoglalkozás nem engedélyezhető.

5. §

(1) Az Akadémia elnöke az ösztöndíjas tudományos gyakornokoknak ösztöndíj adományozó levelet ad, amely tartalmazza az ösztöndíj összegét, az összeg folyósításának kezdeti időpontját, továbbá kijelöli az ösztöndíjas részére azt a tudományos intézményt (1. §. (2) bek.), ahol az ösztöndíjas a képzési idejét tölti.

Az ösztöndíj összege az intézmény évi béralapelőirányzatát nem terheli. Az ösztöndíjas kerettel az Akadémia központilag gazdálkodik, és az ösztöndíjasok részére minden hó 1-én előre közvetlenül folyósítja a megállapított ösztöndíjat és pótlékokat.

Az ösztöndíjas tudományos gyakornokkal kapcsolatos pénzügyi, munkaügyi és egyéb gazdasági feladatokat az MTA Gazdasági Hivatala végzi.

(2) Az ösztöndíjas tudományos gyakornok tekintetében a fegyelmi jogkört az intézmény igazgatója (vezetője) gyakorolja.

(3) Az intézmény vezetője a 2 éves gyakornoki idő eltelte előtt fél évvel köteles az ösztöndíjas tudományos gyakornokot minősíteni, és azt az MTA Személyzeti Osztályának megküldeni. A minősítés alkalmából közölni kell az ösztöndíjas tudományos gyakornokkal, és ezt követően az MTA Személyzeti Osztályával, hogy a gyakornoki idő leteltével alkalmazni kívánja-e az ösztöndíjast vagy sem.

(4) A 2 év lejárta után az ösztöndíj megszűnik. Az intézmény vezetője azonban úgy is dönthet, hogy az intézmény béralapja terhére segédmunkatársként alkalmazza az ösztöndíjast, ha kiemelkedően megfelel az intézeti kutatómunka jellegének.

(5) A 2 éves gyakornoki képzési idő — akadémiai kutatóhelyre történő kinevezés után — beleszámít a tudományos segédmunkatársi 36 hónapos időszakba. Az ösztöndíjas gyakornoki idő letelte után tehát csak 1 évig kell a volt gyakornokokat a segédmunkatársi kulcsszámba besorolni, amennyiben a segédmunkatársi időszakot nem kívánják újabb két évvel meghosszabbítani.

6. §

(1) Az ösztöndíjast szakmai és politikai fejlődése érdekében az intézmény vezetője köteles megfelelően tapasztalt, tudományos munkában jártas dolgozó mellé beosztani és fejlődését személyesen is figyelemmel kísérni, elősegíteni.

(2) A gyakornokot csak a végzettségének megfelelő munkafeladatok elvégzésébe lehet bevonni.

(3) Azoktól az intézményektől, amelyekben az ösztöndíjas gyakornoknak szakmai-politikai fejlődése nem látszik biztosítottnak, az Akadémia elnöke az ösztöndíjas gyakornoki helyet visszavonhatja.

(4) Az ösztöndíjas gyakornokra az intézmény többi dolgozójára vonatkozó munkarend és munkafegyelem egyaránt kötelező.

7. §

Az ösztöndíjas tudományos gyakornok munkaviszonya a képzési idő alatt

a) közös megegyezés alapján (Mt. 25. §. (1) bek.) és felmondással (Mt. 28. §.), továbbá

b) az intézmény vezetőjének javaslatára csak az Mt. 30. §. (1) bek. alapján fegyelmi vétség esetén szüntethető meg.

Ez az utasítás a közzététel napján lép hatályba. Ezzel egyidejűleg a 7/1960. MTA (A. K. 9.), és az 1/1961. MTA (A. K. 1.) számú utasítások hatályukat vesztik.

Budapest, 1969. május 5.

Rusznyák István s. k.,
elnök

Közlemények

Pályázati felhívás

Az MTA Állam- és Jogtudományi Intézete pályázatot hirdet tudományos segédmunkatársi állás betöltésére. Kutatási terület: a nemzetközi jog (közjog), közelebbi kutatási feladatok később kerülnek meghatározásra.

Pályázhatnak azok az egyetemek jogi karát végzett fiatal szakemberek, akik a nemzetközi jog műveléséhez megfelelő felkészültséggel rendelkeznek. Az állás elnyeréséhez legalább féléves jogi munkakörben végzett tevékenység igazolása szükséges; nyelvismerettel rendelkezők előnyben részesülnek.

A pályázatot jelen hirdetmény megjelenésétől számított 4 héten belül kell az Intézet igazgatójához (Budapest V., Szemere u. 10.) benyújtani.

A tudományos segédmunkatársi besorolás után havi 2000 Ft illetmény jár. A segédmunkatárs 3—5 év eltelte után munkatársi besorolást kap, havi illetménye tudományos előrehaladásától, ill. tudományos fokozatának megszerzésétől függően 2100 Ft-tól 3600 Ft-ig terjedhet.

A pályázathoz részletes önéletrajzot kell mellékelni. Közölni kell:

a) a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását és illetményét;

b) idegen nyelvismeretét;

c) a pályázó eddigi szakmai munkájának ismertetését, továbbá tudományos és kutatómunkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

Budapest, 1969. április 30.

Szabó Imre s. k.,
igazgató

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Magyar Tudományos Akadémia Ipargazdaságtani Kutatócsoportja pedagógusok részére pályázatot hirdet „VÁLLALATI MAGATARTÁS — VÁLLALATI DÖNTÉSEK" témakörben folytatott kutatásában való közreműködésre. A közreműködők feladata elsősorban vállalati esettanulmányok készítésében való részvétel.

Pályázhatnak felsőoktatási intézményekben képesítést szerzett olyan pedagógusok, akik a fenti kutatómunkában való részvételhez megfelelő gazdaságtani képzettséggel rendelkeznek. A munka díjazását közös megegyezéssel kötött szerződés szerint biztosítjuk. A pályázati jelentkezést az MTA Ipargazdaságtani Kutatócsoporthoz (Budapest V., Széchenyi rkp. 3. sz.) 1969. szeptember 30-ig kérjük benyújtani.

Az érdeklődők részletesebb felvilágosítást keddi és csütörtöki napokon a 319—187 telefonszámon kaphatnak.

Budapest, 1969. május 8.

Román Zoltán s. k.,
igazgató

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

Az MTA Irodalomtudományi Intézete pályázatot hirdet szakterületük tudományos kérdései iránt érdeklődő felsőoktatási intézményekben képesítést szerzett pedagógusok részére, az Intézet kutatómunkájában megbízásos jogviszony alapján való részvételre, a következő témakörökben:

A magyar irodalomtudomány és kritika története

Kutatások a XVI—XVIII. századi magyar irodalomtörténet köréből

A két világháború közötti magyar irodalom története

A magyar szocialista irodalom története

Elméleti kutatások az összehasonlító irodalomtörténet tárgykörében

A pályázatot elnyert pedagógusok — jelenlegi munkaviszonyuk fenntartása mellett — az Intézettel kötött szerződésben meghatározott kutatási feladatot végeznek, amelynek teljesítésekor a végzett munka arányában díjazásban részesülnek, s amelyre az Intézet havi 300—600.—Ft előleget folyósít

A pályázatot a kutatási terület megjelölésével, önéletrajzzal és a munkahely vezetőjének javaslatával ellátva f. évi július 31-ig az MTA Irodalomtudományi Intézete Igazgatójához kell benyújtani. (Bp. XI., Ménesi út 11/13.)

Budapest, 1969. május 9.

MTA Irodalomtudományi Intézete Igazgatósága

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A MTA Történettudományi Intézete a pedagógusok kutatómunkájának támogatására pályázatot hirdet e célra létesített szerződéses kutatói státus betöltésére.

A pályázaton résztvehetnek azok a felsőoktatási intézményekben képesítést szerzett pedagógusok, akik alsó- vagy középfokú oktatási intézményekben, illetve a művelődésügyi igazgatás területén dolgoznak és munkahelyük vezetője a kutatómunkában való részvételüket támogatja.

Nem vehetnek részt a pályázaton azok a pedagógusok, akik tudományos fokozattal rendelkeznek vagy más tudományos intézettel már hasonló jogviszonyban állnak.

Pályázni lehet az alábbi témák egyikének kidolgozására:

A Magyar Tudományos Akadémia és a történelem oktatás Magyarországon;

Történettudományi pályázatok a Magyar Tudományos Akadémián;

A polgári radikálisok és a Magyar Tudományos Akadémia;

A legújabbkori magyar történet a felszabadulás utáni középiskolás tankönyvekben.

A sikeres pályázó a választott és jóváhagyott témát a MTA Történettudományi Intézetének keretében, szerződésben rögzített határidőn belül dolgozza ki. Munkájához szakmai irányítást és támogatást az Intézettől kap. A pályázó a szerződés tartama alatt résztvesz az Intézet tudományos életében annak munkarendje szerint.

A pedagógus a szerződés tartama alatt oktatói-nevelői munkáját tovább folytatja.

A szerződés lejártakor a feladat teljesítése alapján díjazásban részesül a téma kidolgozója. E végösszeg terhére havonta 300—600 Ft. előlegben részesülhet. A szerződésileg megállapított előleget illetve végösszeget a MTA folyósítja.

A megbízásos jogviszony a megbízás határidejének lejártával megszűnik. A megbízásos jogviszony a határidő lejárta előtt is megszüntethető

a kutatói munkakörre vonatkozó kötelességek megszegése esetén;

ha a megbízott a kutatómunkára alkalmatlannak bizonyul vagy az abban való részvételre érdemtelenné válik;

ha a pedagógus munkahelyének vezetője ezt az oktatói-nevelői munka elhanyagolása miatt kéri;

valamint az Intézet és a megbízott közös megegyezésével.

A pályázatot részletes önéletrajzzal, az esetleges korábbi kutatói tevékenység ismertetésével, a kidolgozandó téma megjelölésével és a munkahely vezetőjének támogatásával 1969. augusztus 15-ig kell beküldeni a MTA Történettudományi Intézete Igazgatósága címére: Bpest, I. Úri u. 51—53.

Budapest, 1969. május 15.

MTA Történettudományi Intézete Igazgatósága

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Magyar Tudományos Akadémia Dunántúli Tudományos Intézete (Pécs, Kulich Gyula u. 22.) szerződéses munkaviszonyban két témára pályázatot hirdet:

1. Dél-Dunántúl egyik megyéje uradalmi cselédségének életviszonyai a kapitalizmus korában,

2. Dél-Dunántúl valamelyik kisvízgyűjtőjének vízföldrajzi vizsgálata.

A témák az intézet tervfeladataihoz illeszkednek. A feladatok részleteit az intézet igazgatója határozza meg.

Az eredeti kutatás és a vonatkozó irodalom alapján készítendő tanulmány 3—5 ív terjedelmű. A kutatás és feldolgozás tartama 12 hónap. A prémium összege egy-egy témára 5400 Ft, amiből havonta 200—200 forintot fizetünk ki. Az összeg többi része a munka sikeres befejeztével esedékes. A megbízásos jogviszonyt szerződés határozza meg. A pályázatokat az intézet igazgatójához kell benyújtani 1969. július 1-ig. Pályázhatnak középfokú oktatási intézményekben működő tanárok, továbbá felsőoktatási intézményekben képesítést szerzett pedagógusok, akik alsó- vagy középfokú oktatási intézményekben, illetőleg a művelődésügyi igazgatás területén dolgoznak és munkahelyük vezetője a kutatómunkában való részvételüket támogatja.

Pécs, 1969. május 13.

Dr. Babics András s. k.,
intézeti igazgató

FOGADÓÓRÁK

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkára *minden kedden* 14—15.30 óra között — bármilyen természetű ügyben — fogadóórát tart. A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

Elnökségi Titkárság

Tolnai Gábor akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság elnöke, minden *pénteken* 13—14 óráig, *Tétényi* Pál a kémiai tudományok doktora, a Tudományos Minősítő Bizottság titkára pedig minden *csütörtökön* 14—16 óráig tart fogadóórát.

Tudományos Minősítő Bizottság Titkársága

Index: 25.105

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. — A szerkesztésért felelős: a Magyar Tudományos Akadémia Elnökségi Titkárságának vezetője.

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, Budapest V., Alkotmány u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 900 példány

A kiadvány előfizethető a POSTA KÖZPONTI HÍRLAPIRODÁNÁL, Budapest V., József nádor tér 1. és *bármely postahivatalban.* Csekkszámlaszám egyéni: 61 257, közületi: 61 066, MNB egyszámlaszám: 8.
Előfizethető és példányonként megvásárolható az AKADÉMIAI KIADÓ-nál, Budapest V., Alkotmány u. 21. Telefon 111-010. Csekkbefizetési számla: 05 915, 111-46, MNB egyszámlaszám: 46; az AKADÉMIAI KÖNYVESBOLTBAN: Budapest V., Váci u. 22., telefon: 185-612. Előfizetési díj egy évre: 48,— Ft.

69.67640 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

MAGYAR

XVIII. (1969.) ÉVFOLYAM 10. SZÁM

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
HIVATALA

BUDAPEST, 1969. JÚNIUS 11.

TARTALOM

Személyi rész 109

Törvények, rendeletek, határozatok

17/1969. (IV. 24.) Korm. rendelet — A közületi szervek gépjárműveiről 109

1021/1969. (V. 25.) Korm. határozat — Az irodalmi és művészeti díjakról 112

Az Akadémia Elnökségének határozatai

31/1969. sz. határozat — Az Orvosi Tudományok Osztályának jelentése az orvostudományok helyzetének felmérésével kapcsolatos munkáról és konklúziókról 112

32/1969. sz. határozat — Az 1969. évi közgyűlés határozatai végleges szövegének megállapításáról és egyes kérdésekkel kapcsolatban kialakított álláspontok összegezéséről 113

34/1969. sz. határozat — Az Akadémia szervezeti reformjának előkészítéséről ... 114

Közlemények

A Magyar Tudományos Akadémia Népzenekutató Csoportjának pályázati felhívása 115

A Magyar Tudományos Akadémia Régészeti Intézetének pályázati felhívása 115

A Magyar Tudományos Akadémia Nyelvtudományi Intézetének pályázati felhívása 115

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának fogadóórájáról 115

A Tudományos Minősítő Bizottság elnökének és titkárának fogadóórájáról 115

Személyi rész

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa

a Tanácsköztársaság kikiáltásának 50. évfordulója alkalmából, a Tanácsköztársaság alatt kifejtett tevékenysége elismeréséül *dr. Vajda Imrének*, az MTA levelező tagjának

MUNKA ÉRDEMREND

arany fokozata

kitüntetést adományozott.

Jogszabályok

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány 17/1969. (IV. 24.) számú

rendelete

a közületi szervek gépjárműveiről

(Teljes szöveg)

1. §

(1) A rendelet hatálya — a (2) bekezdésben foglalt kivétellel — kiterjed az állami költségvetési szervekre, intézményekre, intézetekre, vállalatokra,

ezek trösztjeire, egyesüléseire és közös vállalataira (a továbbiakban: állami szerv), továbbá — a 16. §-ban foglalt eltérésekkel — a szövetkezetekre, szövetkezeti vállalatokra (irodákra, intézetekre), ezek egyesüléseire, közös vállalataira, központjaira és szövetségeire, valamint a társadalmi szervezetekre és az egyesületekre (a továbbiakban együttesen: közületi szerv).

(2) A fegyveres erők és a fegyveres testületek gépjárműveinek üzemben tartását a fegyveres erő, illetőleg a fegyveres testület felett felügyeletet gyakorló miniszter — a közlekedés- és postaügyi miniszterrel egyetértésben — külön szabályozza.

2. §

A közületi szerv gépjárműve rendeltetése szerint

a) járandósági személygépkocsi,

b) személyi használatú személygépkocsi,

c) üzemi gépjármű (személygépkocsi, autóbusz, tehergépkocsi stb.).

3. §

A járandósági, valamint a személyi használatú személygépkocsi használatára jogosultak körét, a használat célját és terjedelmét a Minisztertanács állapítja meg.

4. §

(1) A járandósági személygépkocsikat az előírt futásnormák teljesítése után ki kell cserélni. Beszerzésükre az éves népgazdasági terv és az állami költségvetés keretében központi beruházási devizaés forintfedezetet kell biztosítani.

(2) A személyi használatú személygépkocsik pótlását a leadott járandósági és a saját forrásból beszerezhető — a használatot kielégítő — személygépkocsikból kell megoldani.

5. §

(1) Üzemi gépjármű a közületi szervnek a 3. és a 4. § alá nem eső gépjárműve.

(2) Az üzemi gépjármű — a turistaútra használt autóbusz kivételével — az országhatáron kívül kizárólag hivatalos célra és abban az esetben használható, ha ez közforgalmú közlekedési eszköz igénybevételénél gazdaságosabb.

6. §

(1) Az üzemi személygépkocsi rendeltetése — a közforgalmú személygépkocsi kivételével — a közületi szerv tevékenységével összefüggő utazások és egyéb feladatok ellátása.

(2) A miniszter, az országos hatáskörű állami szerv vezetője, a Fővárosi Tanács Végrehajtó Bizottságának elnöke, illetőleg a megyei és a megyei jogú városi tanácsok végrehajtó bizottságai tekintetében a Minisztertanács Tanácsszervek Osztályának vezetője (a továbbiakban: illetékes miniszter) a részére biztosított kereten belül engedélyezheti, hogy az üzemi személygépkocsit meghatározott kilométerteljesítményig magáncélra, továbbá a lakásról a munkahelyre, illetőleg a munkahelyről a lakásra történő utazásra használják.

(3) Felhatalmazást kap a közlekedés- és postaügyi miniszter és a pénzügyminiszter, hogy a (2) bekezdésben említett szervek részére a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány által meghatározott teljesítményen belül a kereteket megállapítsa.

(4) Az állami szerv vezetője kivételesen indokolt esetben (betegség, haláleset stb.) engedélyt adhat arra, hogy a szerv dolgozója az üzemi személygépkocsit — díj ellenében vagy anélkül — saját céljára használja.

(5) Állami költségvetési szerv személygépkocsiállományának növeléséhez az illetékes miniszter engedélye szükséges. A költségvetési szervnek a mindenkor rendelkezésre álló éves előirányzat keretén belül kell az esetleges állománynövekedéssel járó költségkihatást fedeznie. E címen a kiadási előirányzat nem emelhető.

7. §

(1) Az üzemi autóbusz rendeltetése — a közforgalmú autóbusz kivételével — a közületi szerv saját dolgozóinak munkába járással és az egyéb üzemi feladatok ellátásával kapcsolatos szállítása, valamint a szervezet szociális, sport és kulturális célú személyszállításainak lebonyolítása.

(2) Az üzemi autóbusz a közlekedés- és postaügyi miniszter által kiadott forgalomban tartási engedélyben foglaltak szerint üzemeltethető.

(3) A közületi szerv vezetője — díj ellenében vagy anélkül — az üzemi autóbusznak a forgalomban tartási engedélytől eltérő használatát — esetenként — más közületi szerv részére is engedélyezheti. Ilyen esetben — attól függetlenül, hogy a használat díj ellenében vagy anélkül történik — az üzembentartó térítést köteles fizetni. A térítés mértéke — kilométerenként — 20 személy befogadóképességig 2 Ft, 40 személy befogadóképességig 4 Ft, ennél nagyobb befogadóképesség esetén 6 Ft.

8. §

(1) Az üzemi tehergépjármű rendeltetése — a közforgalmú tehergépjármű kivételével — a közületi szerv saját szállítási szükségletének kielégítése.

(2) A közületi szerv tehergépjárművével — amennyiben ennek kapacitását a saját szállítások nem töltik ki — külön engedély nélkül árufuvarozást is végezhet.

(3) Főtevékenységként végzett gépjárműfuvarozáshoz a közlekedés- és postaügyi miniszter engedélye szükséges.

9. §

(1) A közületi szerv gépjárművét általában csak gépjárművezetői munkakört betöltő dolgozója vezetheti. Más dolgozó részére — amennyiben a

gépjármű vezetésére jogosító érvényes vezetői engedéllyel rendelkezik — a gépjármű vezetését a közületi szerv vezetője engedélyezi.

(2) A közületi szerv gépjárművét a gépjárművezető vagy más dolgozó lakásánál tárolni általában nem szabad. A közületi szerv vezetője — takarékossági okból — az ilyen tárolásra engedélyt adhat.

10. §

(1) Az üzemi gépjárműnek a 6. § (4), a 7. § (3) és a 8. § (2) bekezdése alapján történő használatáért legfeljebb a megfelelő fuvarozási díjszabás szerinti díj számítható fel.

(2) Az állami szerv az üzemi tehergépjárműnek saját dolgozó részére lakásépítés és költözködés céljára történő rendelkezésre bocsátása esetén legfeljebb a következő kedvezményes díjtételeket számíthatja fel:

a) három tonna vagy annál kisebb raksúlyú gépjármű használata esetében kilométerenként 1,50 forint;

b) három tonnánál nagyobb raksúlyú gépjármű használata esetében kilométerenként 2 forint;

c) darus gépkocsi esetében óránként 30 forint.

(3) Az állami szerv vezetője részére az üzemi gépjármű magáncélú használatát [6. § (4), 7. § (3), 8. § (2) és 10. § (2) bek.], valamint a gépjármű vezetését [9. § (1) bek.] a közvetlen felettes szerv vezetője engedélyezi.

11. §

(1) A közületi szerv gépjárműve a közúti forgalomban csak a rendszeresített menetokmánnyal vehet részt.

(2) A közületi szerv gépjárműveiről és teljesítményeikről nyilvántartást vezetni, valamint adatszolgáltatást teljesíteni köteles.

12. §

A gépjármű jellegének megváltoztatásához és alkatrészekből gépjármű építéséhez előzetes engedély kell.

13. §

(1) Közületi szerv — a gépjármű értékesítésére jogosult vállalatot kivéve — gépjárművet magánszemélytől nem vásárolhat.

(2) Közületi szerv gépjárművének eladására a társadalmi tulajdonban levő felesleges vagyontárgyak hasznosításáról és selejtezéséről szóló jogszabályok rendelkezései az irányadók azzal az eltéréssel, hogy — személygépkocsi és motorkerékpár kivételével — gépjármű csak vásárlási engedéllyel rendelkező magánszemélynek adható el.

14. §

A gépjárművek gazdaságos üzemben tartásának, jogszerű és gazdaságos használatának, az üzem- és orgalombiztonsági követelményeknek megfelelő f műszaki állapotának biztosításáért, valamint a bizonylati fegyelem megtartásáért és ezek ellenőrzéséért a közületi szerv vezetője és gazdasági vezetője, illetőleg a gépjárműügyek intézésével megbízott dolgozója a felelős.

15. §

(1) Az e rendeletben, valamint végrehajtási rendeletében foglalt rendelkezések megtartását a közlekedés- és postaügyi miniszter az ágazati felügyelet keretében ellenőrzi, illetőleg a KPM Autófelügyelet útján ellenőrizteti.

(2) Az ellenőrző szerv szabálytalanság észlelése esetén — a cselekmény vagy a mulasztás súlyához képest — büntető, illetőleg szabálysértési feljelentést tesz, vagy az üzemben tartónál, esetleg felügyeleti szervénél fegyelmi, illetőleg kártérítési eljárás lefolytatását kezdeményezi.

(3) A (2) bekezdés alapján megkeresett közületi szerv tett intézkedéseiről az ellenőrző szervet tájékoztatni köteles.

(4) Az (1)—(3) bekezdés rendelkezései az egyes közületi szervek felügyeleti szervének, valamint az ellenőrzésre jogosult hatóságoknak és egyéb szerveknek ellenőrzési jogát nem érintik.

16. §

A rendelet rendelkezéseit a nem állami közületi szervre (szövetkezetek, egyesületek, társadalmi szervezetek stb.) az alábbi eltérésekkel kell alkalmazni:

a) a járandósági és a személyi használatú személygépkocsi használatára jogosultak körét az országos szerv vezető szerve, az egyéb magáncélú gépjárműhasználat eseteit és díjkedvezményeinek mértékét — az országos szervezet irányelvei szerint — a szerv vezető szerve határozza meg;

b) a mezőgazdasági szövetkezeti társulások (1967. évi III. törvény 53. §) főtevékenységként végzett árufuvarozásának engedélyezési eljárására a 35/1967. (X. 11.) Korm. számú rendelet 59. §-ának (1) bekezdésében foglalt rendelkezések az irányadók;

c) menetokmány használata — az autóbusz és a tehergépjármű kivételével — nem kötelező;

d) a mezőgazdasági termelőszövetkezetek személygépkocsit magánszemélytől is vásárolhatnak.

17. §

A rendelet végrehajtásáról a közlekedés- és postaügyi miniszter gondoskodik; ennek keretében szabályozza különösen

a) a gépjárművek menetokmányait és ezek használatát;

b) a gépjárművekről és teljesítményeikről vezetendő nyilvántartásokat és teljesítendő adatszolgáltatásokat;

c) a műszaki karbantartási követelményeket és a selejtezés irányelveit;

d) a járandósági személygépkocsik típusait és futásnormáit;

e) az üzemi gépjárművek országhatáron kívüli használatát;

f) a fuvarozási feltételeket.

18. §

(1) Ez a rendelet az 1969. évi július hó 1. napján lép hatályba; egyidejűleg a tehergépjárművek közúti forgalmának szabályozása tárgyában kiadott 4215/1949. (IX. 3.) Korm. és a kiegészítéséről szóló 10/1960. (II. 20.) Korm., valamint az állami gépjárművek üzembentartásának szabályozásáról szóló 8/1957. (I. 29.) Korm., a kiegészítéséről szóló 55/1957. (VIII. 29.) Korm. és 56/1958. (X. 19.) Korm. számú rendelet hatályát veszti.

(2) A személygépkocsinak a lakásról a szolgálati helyre, illetőleg innen a lakásra történő szállításra és egyéb magáncélú használatára, valamint gépjármű vezetésére a hatályukat vesztő jogszabályok alapján a rendelet hatálybalépése előtt kiadott engedélyek érvényüket vesztik.

(3) A rendelet hatálybalépéséig első fokon elbírált viteldíjtérítési ügyekre a hatályukat vesztő jogszabályok rendelkezéseit kell továbbra is alkalmazni.

Timár Mátyás s. k.,
a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány elnökhelyettese

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány 1021/1969. (V. 25.) számú

h a t á r o z a t a

az irodalmi és művészeti díjakról

1. A kiemelkedő jelentőségű irodalmi és művészeti alkotómunka, illetőleg tevékenység elismerésére, valamint ösztönzése céljából

József Attila irodalmi,
Erkel Ferenc zeneszerzői,
Munkácsy Mihály képző- és iparművészeti,
Ybl Miklós építőművészeti,
Balázs Béla film- és fotóművészeti,
Liszt Ferenc zenei előadóművészi,
Jászai Mari színművészeti és
Rózsa Ferenc újságírói díj

adományozható.

A díjak fokozatait és összegét, valamint az egyes fokozatokon belül adományozható díjak számát a Kormány külön határozza meg.

2. A díjak közül a József Attila, Erkel Ferenc, Munkácsy Mihály, Balázs Béla, Liszt Ferenc, Jászai Mari díjakat minden év április hó 4-e, hazánk felszabadulásának évfordulója alkalmával, a Rózsa Ferenc díjat minden év december 7-e, a „Sajtó Napja" alkalmával a művelődésügyi miniszter, az Ybl Miklós díjat pedig ugyancsak minden év április hó 4-e alkalmával az építésügyi és városfejlesztési miniszter adományozza, ha azokra minden tekintetben érdemes jelöltek vannak.

3. Az adományozás előtt meg kell hallgatni az érdekelt művészeti szövetségek, illetőleg a Magyar Újságírók Országos Szövetségének, továbbá a Művészeti Szakszervezetek Szövetségének véleményét. Az adományozó az egyes díjakra előirányzott pénzügyi kereten belül a fokozatok számát átcsoportosíthatja.

4. A díjak adományozásával oklevél és jelvény jár, a díjban részesült személyt pedig a megfelelő cím használata is (pl. Jászai Mari díjas) megilleti. Az adományozó attól, aki erre érdemtelenné vált, a cím és jelvény használatát megvonhatja.

5. Ez a határozat a kihirdetése napján lép hatályba, végrehajtásáról a művelődésügyi miniszter, illetőleg az építésügyi és városfejlesztési miniszter gondoskodik. Az 1069/1953. (XI. 6.) Mt. h., 1040/1955. (IV. 1.) Mt. h., 1004/1956. (I. 7.) Mt. h., 1038/1958. (X. 11.) Korm., 1009/1959. (IV. 1.) Korm., 1037/1959. (XII. 13.) Korm. és 1036/1967. (XII. 19.) Korm. számú határozatok egyidejűleg hatályukat vesztik.

Fock Jenő s. k.,
a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány elnöke

A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének határozatai

Az MTA Elnökségének 31/1969. számú

h a t á r o z a t a

az Orvosi Tudományok Osztályának jelentése az orvostudományok helyzetének felmérésével kapcsolatos munkáról és konklúziókról

(Elnökség, 1969. május 27.)

Teljes szöveg

Az Elnökség elismeréssel elfogadja az Orvosi Tudományok Osztályának az orvostudományok egészéről készített és előterjesztett részletes jelentését. Felhívja az Orvosi Tudományok Osztályának titkárát, hogy az előterjesztés határozati javaslatát a vitában elhangzott észrevételek és javaslatok alapján dolgozza át, és azt — f. év október hó 31-ig — jóváhagyás céljából terjessze az Elnökség elé.

Budapest, 1969. május 28.

Rusznyák István s. k.,
elnök

Az MTA Elnöksége 32/1969. számú

h a t á r o z a t a

az 1969. évi közgyűlés határozatai végleges szövegének megállapításáról és egyes kérdésekkel kapcsolatban kialakított álláspontok összegezéséről

(Elnökség, 1969. május 27.)

Teljes szöveg

Az Elnökség az 1969. évi közgyűlés határozatainak végleges szövegét az alábbiak szerint hagyja jóvá.

I.

1 A közgyűlés megállapítja, hogy az Akadémia munkája az 1968. évi közgyűlés óta eltelt időszakban eredményes volt.

11 A gazdasági irányítás új rendje serkentőleg hatott a tudományos élet egészére, részben az akadémiai tudományos életre is. A tudományos munka területén jobban érvényesülnek a társadalom igényei, fejlődnek és erősödnek a kutatás és a gyakorlat kapcsolatai. Ezzel összefüggésben növekszik a kutatóhelyek és a vezetők önállósága, valamint a vezetők felelőssége.

II.

2 A közgyűlés az Akadémia tevékenysége legfőbb céljának továbbra is azt tekinti, hogy a tudomány eszközeivel, kutatási eredményekkel segítse a társadalmi haladást, előmozdítsa a szocializmus teljes felépítését. Ennek a fő célnak a jegyében a közgyűlés megbízza az Elnökséget, hogy az 1970. évi közgyűlésig terjedő időszakban elsősorban a következő fontosabb problémákat vizsgálja meg, illetőleg munkálkodjék azok megoldásán.

21 A hazai tudományos kutatómunka szervezetének és irányításának kritikai elemzésével összefüggésben meg kell vizsgálni az Akadémia helyét, szerepét és funkcióját társadalmunkban. A Magyar Tudományos Akadémia keretében világosan kell meghatározni és elhatárolni az akadémiai testületi szerveknek, azok vezetőinek, az akadémiai intézmények vezetőinek, valamint az igazgatási apparátusnak a hatáskörét és feladatait a tudománypolitikai irányítás, a szakigazgatás és tudományszervezés területén. Külső kapcsolataiban pedig meg kell vizsgálni, és a levont következtetések alapján konkrét javaslatokat kell kialakítani, hogyan és milyen területen realizálható az Akadémia országos hatásköre az alapkutatások, az alkalmazott tudományok elvi jellegű kutatásai és a társadalomtudományi kutatások összessége tekintetében.

22 Az Akadémia hosszútávú tudománypolitikai irányelveinek megalapozása érdekében ki kell dolgozni az MTA irányítása alá tartozó fontosabb tudományterületek hosszútávú fejlődési prognózisait — összhangban a népgazdaság távlati terveivel. A középtávú tervezést a hosszútávú tudománypolitikai elképzelésekre és fejlesztési koncepciókra kell alapozni. A tervezési rendszer továbbfejlesztésénél jobban figyelembe kell venni az egyes tudományágak sajátosságait.

23 Tovább kell folytatni az egyes tudományágak fejlődésének mélyreható elemzését, vizsgálni a fejlesztés szükségleteit és reális lehetőségeit. Biztosítani kell a legfontosabbnak tartott kiemelt kutatásoknak, mint összakadémiai feladatoknak támogatását.

24 A kutatási bázis fejlesztése terén a minőségi fejlesztést kell előtérbe helyezni. Az új kutatási irányok művelését lehetőleg a meglevő intézmények keretében kell biztosítani. Törekedni kell az egyetemi tanszékeken levő kutatási lehetőségek jobb felhasználására, valamint a kutatóintézetek munkatársainak az egyetemi oktatásban való intenzívebb részvételére.

25 Az Akadémia tudományos osztályai koordináló tevékenységüket oly irányban is fejtsék ki, hogy az egyes területek nagyműszerekkel való ellátása más országos főhatóságokkal egyeztetve történjék.

26 A tudományos káderek kiválasztását és továbbképzését az eddiginél jobban összhangba kell hozni a kutatási feladatokkal. Csökkenteni kell a hierarchikus megmerevedést, serkenteni kell azt a törekvést, hogy az akadémiai intézetek kutatói alkalmazott és fejlesztő kutatóhelyeken, valamint a felsőoktatásban időleges elhelyezkedéssel megfelelő tapasztalatokat szerezzenek, s hogy az akadémiai intézetek hasonló módon segítsék a felsőoktatásban és a gyakorlatban dolgozó kutatók továbbképzését.

261 Akadémiai intézetekben az állások betöltésénél — a lehetőségek szerint — az eddiginél jobban ki kell szélesíteni a pályázati rendszert.

262 A kutatóintézeti igazgatók kinevezésénél azt a gyakorlatot kell bevezetni, hogy a kinevezés legfeljebb öt évre szóljon.

263 Az erkölcsi ösztönzők alkalmazásánál, a különböző díjak és kitüntetések odaítélésénél, a teljesítmény megítélésénél szélesebb tudományos és társadalmi közvéleményre kell támaszkodni.

27 Élénkíteni kell a nemzetközi tudományos együttműködést, az Akadémia nemzetközi kapcsolatainak további erősítését. Különösen fontos e kapcsolatok elmélyítése a Szovjetunió Tudományos Akadémiájával, valamint egyéb tudományos intézményeivel és a többi szocialista ország tudományos akadémiáival. Az

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA

1969-ben megkötendő új egyezményekben és munkatervekben különös figyelmet kell fordítani a formalitásoktól mentes érintkezési lehetőségek kibővítésére, a tudományos együttműködési témák összeállítására, valamint az intézetek közvetlen tudományos kapcsolatainak további szélesítésére.

III.

3 A közgyűlés zárt ülésén felvetett egyes kérdésekkel kapcsolatban az Elnökség a Függelék-ben összegezi a közgyűlés álláspontját, amelyet jövőbeli tevékenysége során irányadónak tekint.

FÜGGELÉK

az MTA Elnöksége 32/1969. sz. határozatához

1 A közgyűlésen több oldalról vetődött fel az Akadémia feladatának fontossága a tudományok fejlesztése terén. A közgyűlés hangsúlyozta az Akadémia országos felelőssége fokozottabb érvényesítésének szükségességét, az alapkutatásoknak a népgazdasági tervekkel való lehető összehangolását, továbbá a tudományok várható fejlődésének és fejlesztési lehetőségeinek prognosztikus kidolgozását, valamint az interdiszciplináris együttműködés céltudatos előmozdítását.

2 Fontos az akadémiai tudományos bizottságok szerepének és befolyásának növelése, ennek érdekében szervezetük javítása és működésük fokozása. Rendszeresen kísérjék figyelemmel a bizottságok a tudományterületükhöz tartozó kutatóhelyek munkásságát; az Akadémia keretei között is vitassanak meg időszerű tudományos és tudománypolitikai kérdéseket. Ajánlatos a fontosabb tudományterületeken szűkebb körű munkabizottságok alakitása. Vonják be munkájukba a kutatásokban érdekelt főhatóságok képviselőit is. Rendezzenek a bizottságok fontosabb tudományos kérdések megvitatására nyilvános üléseket.

3 A tudományok fejlesztésében az egyetemi kutatásoknak is jelentős a szerepe. Bár a tanszéki kutatások fellendítése nem kizárólag akadémiai feladat, mégis az eddigieknél hatékonyabb módon kell elősegíteni az akadémiai és a tanszéki kutatások egységes szemléletét. A tanszéki kutatások akadémiai támogatásának egyik módja az, hogy az akadémiai intézmények vagy osztályok adjanak kutatási megbízást a tanszékeknek.

4 A nemzetközi kapcsolatok terén is fokozni kell a kutatóhelyek önállóságát nemzetközi kapcsolataik kiépítésében. Meg kell vizsgálni, milyen módon lehet a szocialista országok vonatkozásában a devizakötöttséget feloldani és ezen országokba irányuló kiküldetéseket az intézeti igazgatók hatáskörébe utalni.

5 A közgyűlésen kifejezésre jutott az a vélemény, hogy az összes-ülések rendezését továbbra is folytatni kell, de vitaszellemük növelése és élénkítése érdekében ajánlható, hogy a bevezető előadás rövidebb legyen, a problémákat inkább vitakérdésekként vesse fel.

6 A közgyűlésen felmerült, hogy az Akadémia szervezeti reformja alkalmával egyértelműbben kell meghatározni a testületi szerveknek, azok vezetőinek és az igazgatási apparátusnak a hatáskörét. A testület és az igazgatási munka szétválasztása csak a szükséges mértékig történjék meg, úgy, hogy a szakigazgatási terület ne szakadjon el a testületi tevékenységtől; a szétválasztásnál meg kell találni az Akadémia speciális jellegének legjobban megfelelő szervezetet. A közgyűlés szükségesnek tartotta, hogy az Akadémia szervezeti reformjára vonatkozó elgondolások az őszi ciklusban összes-ülés keretében kerüljenek megvitatásra.

7 A közgyűlésen elhangzott az a kívánság, hogy szükség van évente egy jelenlegi rendszerű — értékelést nem tartalmazó — beszámolóra, de ezen túlmenően háromévenként részletes, kritikai elemzést is tartalmazó beszámoló készüljön a jelenleginél nagyobb terjedelemben. A beszámoló legyen alkalmas arra is, hogy a tudományos közvélemény szélesebb köre számára tájékoztatást adjon az Akadémia munkájáról. A közgyűlési határozatokról pedig olyan tájékoztatás készüljön, amelyből kitűnik, hogy az előző közgyűlés határozatait az Elnökség miként hajtotta végre, illetőleg milyen lépéseket tett azok végrehajtása érdekében.

Budapest, 1969. május 28.

Rusznyák István s. k.,
elnök

Az MTA Elnöksége 34/1969. számú

h a t á r o z a t a

az Akadémia szervezeti reformjának előkészítéséről

(Elnökség, 1969. május 27.)

Teljes szöveg

1 Az Elnökség a Magyar Tudományos Akadémia szervezeti reformja kidolgozásának előkészítésére bizottságot küld ki. A bizottság elnökévé: *Straub F. Brunó* alelnököt, tagjaivá: *Erdei Ferenc* alelnököt, *Szabó Imre* főtitkárhelyettest, *Kónya Sándor* szaktitkárt és *Szántó Lajost*, a Tudományszervezési Csoport igazgatóját kéri fel. A bizottság titkári teendőinek ellátásával *Kónya Sándor* szaktitkárt bízza meg.

2 Az Elnökség felhívja a bizottságot, hogy a f. év szeptember hóban tartandó összes-ülésre több alternatív javaslatot dolgozzon ki az Akadémia szervezeti reformjáról és az összes-ülés vitája alapján e tárgyban készítsen előterjesztést az Elnökség számára. Az Elnökség célszerűnek tartja, hogy a Bizottság munkájába külső szakértőket (pl. intézeti igazgatók) is bevonjon.

Budapest, 1969. május 28.

Rusznyák István s. k.,
elnök

Közlemények

Pályázati felhívás

A Magyar Tudományos Akadémia Népzenekutató Csoportja pedagógusok számára pályázatot hirdet népzenei kutatásokra.

A pályázat feltételei a következők:

1. A kutatási téma egy község vagy egy szűkebb terület népzenéjének monografikus feldolgozása.
2. A kutatás időtartama 3—12 hónap.
3. A pályázaton részt vehet minden középfokú oktatási intézményben működő tanár, továbbá az a felsőoktatási intézményekben képesítést szerzett pedagógus, aki alsó- vagy középfokú oktatási intézményben, illetőleg a művelődésügyi igazgatás területén dolgozik, és munkahelyének vezetője a kutatómunkában való részvételét támogatja.
4. A kutató munkájáért havi díjazásban részesül.
5. A kutatást a Népzenekutató Csoport irányítja.

Írásbeli jelentkezéseket *1969. július 15*-ig lehet beküldeni a Népzenekutató Csoport címére (Budapest, V., Roosevelt tér 9) a választott terület megjelölésével, és az esetleges eddig végzett népzenekutatói munka feltüntetésével. Az elfogadott jelentkezés benyújtójával a Csoport szerződést köt.

A munka megkezdésének időpontja: 1969. szeptember 1.

Budapest, 1969. május 21.

Rajeczky Benjamin s. k.,
mb. igazgató

Pályázati felhívás

A Magyar Tudományos Akadémia Régészeti Intézete pályázatot hirdet olyan középfokú oktatási intézményekben vagy a művelődésügyi igazgatásban dolgozó pedagógusok számára, akik régészeti vonatkozású kutatásokat folytatnak, meghatározott feladat elvégzésére szóló megbízásos külső munkatársi alkalmazásra. A szerződésben lefektetendő megbízás egy évre szól. A kitűzött feladat elvégzéséért összesen mintegy 5000 Ft díjazást biztosítunk, amelynek egy része havonta utólag fizetett részletekben előlegként is felvehető.

A kitűzendő feladat a pályázó javaslatának figyelembevételével megállapítandó közigazgatási terület régészeti, illetve meghatározott korszakra vonatkozó helytörténeti adatainak összegyűjtése és meghatározott szempontok szerint történő feldolgozása. A pályázatokat életrajzzal és az eddigi kutatási tevékenység ismertetésével az Intézet címére (Bpest, I., Úri u. 49.) *július 15-ig* kérjük beküldeni.

Budapest, 1969. május 21.

Castiglione László s. k.,
igazgatóhelyettes

Pályázati felhívás

Az MTA Nyelvtudományi Intézete pályázatot hirdet szerződéses munkaviszony létesítésére az eszközfonetikai vizsgálatok, illetőleg a magyar—angol összevető (kontrasztív) nyelvtani kutatások területén. A pályázaton alsó vagy középfokú iskolákban működő tanárok vehetnek részt. A szerződés egy évre szól. Díjazás: havi 400—500 forint. Munkaidő: kb. havi 35—40 óra.

A pályázatot a Nyelvtudományi Intézethez kell benyújtani *1969. június 25-éig*. Mellékelendő: 1. önéletrajz; 2. az eddigi tudományos munkásság jegyzéke; 3. a kutatni kívánt téma részletes ismertetése.

Budapest, 1969. május 19.

Tamás Lajos s. k.,
igazgató

FOGADÓÓRÁK

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkára *minden kedden* 14—15.30 óra között — bármilyen természetű ügyben — fogadóórát tart. A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

Elnökségi Titkárság

Tolnai Gábor akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság elnöke, minden *pénteken* 13—14 óráig, *Tétényi Pál*, a kémiai tudományok doktora, a Tudományos Minősítő Bizottság titkára pedig minden *csütörtökön* 14—16 óráig tart fogadóórát.

Tudományos Minősítő Bizottság Titkársága

Index: 25.105

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. — A szerkesztésért felelős: a Magyar Tudományos Akadémia Elnökségi Titkárságának vezetője.

Kiadja: Az Akadémiai Kiadó, Budapest V., Alkotmány u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója. — 800 példány

A kiadvány előfizethető a POSTA KÖZPONTI HÍRLAPIRODÁNÁL, Budapest V., József nádor tér 1. és *bármely postahivatalban.*
Csekkszámlaszám egyéni: 61 257, közületi: 61 066, MNB egyszámlaszám: 8.
Előfizethető és példányonként megvásárolható az AKADÉMIAI KIADÓ-nál, Budapest V., Alkotmány u. 21. Telefon: 111-010. Csekkbefizetési számla: 05,915, 111-46, MNB egyszámlaszám: 46; az AKADÉMIAI KÖNYVESBOLTBAN: Budapest V., Váci u. 22., telefon: 185-612.
Előfizetési díj egy évre: 48,— Ft.

69.67750 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

XVIII. (1969.) ÉVFOLYAM 11. SZÁM

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
HIVATALA

BUDAPEST, 1969. JÚLIUS 8.

TARTALOM

Személyi rész 117

Törvények, rendeletek, határozatok — 1969. évi 14. tvr. — A felsőoktatási intézményekről szóló 1962. évi 22. számú törvényerejű rendelet módosításáról 117

25/1969. (VI. 20.) Korm. rendelet — Az egyetemekről és az egyetemi jellegű főiskolákról 118

Miniszteri utasítások — 134/1969. (M. K. 11.) MM — A Levéltári Tanács létesítéséről 122

Közlemények — A Magyar Tudományos Akadémia Olajbányászati Kutató Laboratóriumának pályázati felhívása 123

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának fogadóórája 123

A Tudományos Minősítő Bizottság elnökének és titkárának fogadóórája 123

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Személyi rész

A *Népköztársaság Elnöki Tanácsa* nyugállományba vonulása alkalmából, több évtizedes eredményes munkássága elismeréséül *Freund Mihály* akadémikusnak, a Magyar Ásványolaj- és Földgázkísérleti Intézet igazgatójának a

MUNKA ÉRDEMREND

arany fokozata

kitüntetést adományozta.

Jogszabályok

A Népköztársaság Elnöki Tanácsának 1969. évi 14. számú

törvényerejű rendelete

a felsőoktatási intézményekről szóló 1962. évi 22. számú törvényerejű rendelet módosításáról

A felsőoktatási intézményekről szóló 1962. évi 22. számú törvényerejű rendelet (a továbbiakban: Tvr.) a következők szerint módosul:

1. §. A Tvr. 2. §-ának (3) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„(3) A felsőoktatási intézmények oktató-nevelő és tudományos munkájának alapvető szervezeti egységei: a tanszékek, az osztályok, az intézetek, a klinikák, a tanszakok, a lektorátusok, a felsőfokú intézetekben a szakcsoportok (a továbbiakban: oktatási szervezeti egység)."

2. §. A Tvr. 4. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A rektort az egyetem, illetőleg az egyetemi jellegű főiskola tanárai közül a Minisztertanács, a rektorhelyetteseket — választás alapján — az intézmény tanácsa az egyetem, illetőleg az egyetemi jellegű főiskola tanárai vagy docensei közül, a többi felsőoktatási intézmény vezetőjét és helyetteseiket pedig az oktatók közül a felügyeletet gyakorló miniszter bízza meg. A rektorhelyetteseket tisztségükben a felügyeletet gyakorló miniszter erősíti meg. A felsőfokú technikum igazgatójának és helyettesének megbízásához a művelődésügyi miniszter egyetértése szükséges."

3. §. A Tvr. 5. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„5. §. (1) Az egyetemi kar vezetője a dékán.

(2) A dékánt a felügyeletet gyakorló miniszter, a dékánhelyetteseket — választás alapján — a kari tanács az egyetem tanárai, illetőleg docensei közül 3 évi időtartamra bízza meg. A megbízás meghosszabbítható. A dékánhelyetteseket tisztségükben a rektor erősíti meg."

4. §. A Tvr. 6. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„6. §. (1) A felsőoktatási intézmény vezetője mellett intézményi tanács, az egyetemi kar vezetője mellett kari tanács működik. E tanácsok összetételét és működésének rendjét a felsőoktatási intézmény szervezeti és működési szabályzata határozza meg oly módon, hogy a kari tanács tagjai az oktatási szervezeti egységek vezetői, a társadalmi szervek képviselői, valamint az oktatók és a hallgatók választott küldöttei.

(2) Az egyetemek és az egyetemi jellegű főiskolák intézményi és kari tanácsai a jogszabályokban, illetőleg a szervezeti és működési szabályzatukban megállapított ügyekben döntenek, egyébként véleményező és javaslattevő tevékenységet fejtenek ki. A többi felsőoktatási intézményben az intézményi tanács véleményező és javaslattevő testületként működik.

(3) Az egyetemek és az egyetemi jellegű főiskolák testületeinek döntési hatáskörébe utalt ügyek közül — a felügyeletet gyakorló miniszterekkel egyetértésben — a művelődésügyi miniszter állapítja meg azoknak a körét, amelyekben a hozott határozatot megerősítés végett a rektorhoz, illetőleg a felügyeletet gyakorló miniszterhez fel kell terjeszteni. Ha a rektor, illetőleg a miniszter a felterjesztett határozatra tizenöt nap alatt nem nyilatkozik, a határozatot megerősítettnek kell tekinteni."

5. §. A Tvr. 7. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„7. §. (1) Az egyetemi intézet, a klinika, valamint a tangazdaság élén igazgató, a többi oktatási szervezeti egység élén vezető áll. Az igazgatót, illetőleg vezetőt — a (2) bekezdésben foglalt kivétellel — a felsőoktatási intézmény felett felügyeletet gyakorló miniszter bízza meg, illetőleg nevezi ki. A megbízást a miniszter egyetem és egyetemi jellegű főiskola esetén az intézményi tanács — egyetemeken a kari tanács meghallgatásával előterjesztett — javaslat alapján adja meg. A megbízás határidőhöz köthető.

(2) Az egyetemi, valamint az egyetemi jellegű főiskolai tanszék vezetőjét — marxizmus—leninizmus tanszék vezetőjének kivételével — továbbá a vezető lektort és a vezető testnevelő tanárt az egyetemi tanács bízza meg. A marxizmus—leninizmus tanszék vezetőjét — a művelődésügyi miniszterrel egyetértésben — a felügyeletet gyakorló miniszter bízza meg. A megbízás határidőhöz köthető. A megbízásra a rektor — karhoz tartozó tanszéknél a dékán meghallgatásával — tesz javaslatot."

6. §. A Tvr. 9. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A felügyeletet gyakorló miniszter az egyetem, valamint az egyetemi jellegű főiskola vezetésével, a rektor és az intézményi tanács döntésének végrehajtásával járó igazgatási feladatok ellátásának a gazdasági feladatokkal összehangolt irányítására — az intézményi tanács véleményének meghallgatása mellett — a rektornak alárendelt főtitkárt nevezhet ki."

7. §. A Tvr. 12. §-a helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„12. §. (1) A felsőoktatási intézmények oktató-nevelő munkáját közvetlenül az oktatási szervezeti egységek valósítják meg. Az oktatási szervezeti egységek biztosítják, hogy a hallgatók elsajátíthassák mindazokat az ismereteket és készségeket, amelyeket a szakon oktatott tantárgyak programjai követelményként előírnak. Az oktatási szervezeti egységek nevelő munkája arra irányul, hogy a hallgatók marxista—leninista világnézetű, szocialista erkölcsű szakemberekké váljanak.

(2) A hallgatók tanulmányi közösségei és szervezetei közreműködnek a felsőoktatási intézmények tanulmányi, szociális és kulturális ügyeinek intézésében. A hallgatóknak a felsőoktatási intézmények munkájában való közreműködését a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség segíti és szervezi. A Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség — jogszabály rendelkezései szerint — önálló jogkörrel és felelősséggel részt vehet a hallgatók egyes ügyeinek intézésében."

8. §. A Tvr. 14. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az oktatási szervezeti egységekben folyó tudományos kutatómunka irányelveit — a Magyar Tudományos Akadémiának a tudományos kutatásokra vonatkozó útmutatásait figyelembe véve — a felügyeletet gyakorló miniszter határozza meg, és annak végrehajtását ellenőrzi."

9. §. Ez a törvényerejű rendelet kihirdetése napján lép hatályba, végrehajtásáról a Minisztertanács gondoskodik.

Losonczi Pál s. k.,
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
elnöke

Cseterki Lajos s. k.,
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
titkára

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány 25/1969. (VI. 20.) számú

rendelete

az egyetemekről és az egyetemi jellegű főiskolákról

Általános rendelkezések

1. §

(1) Az egyetemek és az egyetemi jellegű főiskolák (a továbbiakban: egyetemek) a Magyar Népköztársaság oktatási rendszerében a legmagasabb

szintű felsőoktatási intézmények, amelyek a kormányzat felsőoktatási politikájának megfelelően az 1961. évi III. törvény és más jogszabályok rendelkezései szerint ellátják a szakemberképzést, részt vesznek a végzettek továbbképzésében, a tudományos kutatómunkában és a tudományos munkaerő-utánpótlás biztosításában, valamint tudományos ismeretterjesztő tevékenységükkel a társadalmi kulturális nevelő munkában, továbbá egyéb feladatok végzésével elősegítik a tudományos eredmények hasznosítását a társadalom szükségleteinek kielégítésében.

(2) Egyetemen — a szakirányának megfelelő — bármely felsőoktatási intézmény feladatkörébe tartozó szakemberképzés folyhat. Az egyetem az ilyen szakemberképzésben részt vett és sikeres államvizsgát tett hallgatói részére végzettségüknek megfelelő (pl. üzemmérnöki) oklevelet állít ki.

2. §

Az egyetemi feladatok megoldását — az oktatási rendszer jogszabályi keretei között — az egyetem vezetői és vezető testületei önállóan szervezik, irányítják, és a költségvetési szabályok szerint önállóan gazdálkodnak a feladatok megoldásához rendelkezésre bocsátott pénz- és egyéb eszközökkel. Az egyetemek — szervezeti és működési szabályzatukban megállapított módon — döntenek minden olyan egyetemi ügyben, melyet jogszabály nem utal más szerv hatáskörébe, vagy felügyeleti hatóságuk rendeletben magának fenn nem tart.

Az egyetem felső irányítása

3. §

(1) A művelődésügyi miniszter általános hatáskörében [1962. évi 22. számú tvr. 1. § (2) bek.] — az egyetemek felett felügyeletet gyakorló miniszterekkel egyetértésben —:

a) irányítja az egyetemi szervezeti rendszer és az egyetemek egész tevékenységének fejlesztését;

b) kialakítja az oktató-nevelő munka általános irányelveit és módszereit;

c) meghatározza a marxizmus—leninizmus oktatás tárgyát, tantárgyi programjait, és irányítja e tantárgyak oktatását;

d) összehangolja a honvédelmi ismeretek oktatásával kapcsolatos feladatokat;

e) összehangolja az idegen nyelvek oktatását;

f) szabályozza az egyetemi képzés, valamint a más felsőoktatási intézményekben folyó képzés kapcsolatát;

g) szabályozza a felvételi feltételeket és a felvételi eljárást;

h) meghatározza az egyetemek szervezeti és működési szabályzatával, valamint a tanulmányi és vizsgaszabályzattal kapcsolatos alapvető rendelkezéseket;

i) megállapítja a hallgatók fegyelmi szabályzatát;

j) megállapítja — a pénzügyminiszterrel is egyetértésben — a hallgatók részére nyújtható juttatásokat és kedvezményeket, valamint az általuk fizetendő díjakat és térítéseket;

k) szabályozza — a munkaügyi miniszterrel és a pénzügyminiszterrel, valamint az illetékes szakszervezetekkel is egyetértésben — az egyetemi dolgozók munkabérrendszerét, valamint a munkakörülményeiket érintő általános kérdéseket;

l) megállapítja az oktatói és nevelői munkakörök betöltésére vonatkozó pályázati eljárást;

m) szabályozza az egyetemek vezetőinek kinevezési hatáskörét;

n) meghatározza az egyetemi doktori cím elnyerésének szabályait;

o) szabályozza a „címzetes egyetemi tanár" és a „címzetes egyetemi docens" cím adományozásának feltételeit, valamint az e címekkel járó jogokat és kötelezettségeket;

p) ellátja a külön jogszabállyal hatáskörébe utalt egyéb feladatokat.

(2) A művelődésügyi miniszter vagy megbízottja részt vehet bármely egyetem testületi szerveinek ülésein és minden olyan előadáson, gyakorlaton, vizsgán, megbeszélésen, illetőleg összejövetelen, mely az egyetem oktató, nevelő vagy tudományos munkája keretébe tartozik.

4. §

(1) Az egyetem felett felügyeletet gyakorló miniszter a jogszabályokban megállapított módon irányítja és ellenőrzi az egyetem működését. E hatáskörében különösen az alábbi feladatokat látja el:

a) meghatározza a szakképzés célkitűzéseit és a képesítés megszerzéséhez szükséges követelményeket, valamint az ezekkel összhangban álló tantervek irányelveit;

b) gondoskodik a több egyetemen folyó azonos szakirányú képzés tanterveinek összehangolásáról;

c) megállapítja az egyetem továbbképzési feladatait, a továbbképzés fő formáit és szervezetét;

d) a Magyar Tudományos Akadémiának a tudományos munkára és annak főterületeire vonatkozó határozatai és útmutatásai figyelembevételével meghatározza az egyetem tudományos tevékenységének irányelveit;

e) jóváhagyja az egyetem szabályzatait;

f) a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség Központi Bizottságával egyetértésben megállapítja azokat az irányelveket, amelyek alapján az egyes egyetemek szervezeti és működési szabályzatában a KISZ egyetemi szervezete részére döntési és egyéb jogokat kell biztosítani;

g) indokolt határozattal megsemmisíti az egyetemi tanácsnak azokat a határozatait, amelyek jogszabályt vagy művelődéspolitikai érdeket sértenek;

h) meghatározza a személyzeti munka irányelveit;

i) megállapítja a nemzetközi kapcsolatok létesítésének és fenntartásának elveit;

j) az egyetem vezetője és tanácsa meghallgatásával egyes egyetemi állásokra kinevezési jogkört gyakorol [1962. évi 22. számú tvr. 9. § (1) bek.];

k) az egyetemi tanács javaslata alapján előterjesztést tesz a Kormányhoz a rektor megbízására;

l) megerősíti tisztségükben az egyetemi tanács által megbízott rektorhelyetteseket;

m) a kari és az egyetemi tanács véleményének meghallgatásával megbízza a dékánokat, az intézetek és a klinikák igazgatóit, valamint a tanszékcsoportok és osztályok vezetőit, kinevezi a tangazdaságok igazgatóit;

n) adományozza a „címzetes egyetemi tanár" és a „címzetes egyetemi docens" címeket;

o) javaslatot tesz a „Sub auspiciis Rei Publicae Popularis" történő doktorrá avatásra;

p) kitünteti a kiváló munkát végző egyetemi dolgozókat, illetőleg más miniszter vagy a Kormány hatáskörébe tartozó kitüntetés adományozására javaslatot tesz;

r) a kiváló hallgatók részére a „Felsőoktatási Tanulmányi Érdemérem" kitüntetést adományozza, illetőleg a hallgatók más kitüntetésére javaslatot tesz;

s) dönt a Népköztársasági Tanulmányi Ösztöndíj adományozásáról;

t) gondoskodik az egyetem működéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételekről, a közös kutatómunkát illetően a Magyar Tudományos Akadémiával együttesen;

u) meghatározza az egyetem gazdálkodásának elveit és rendjét;

v) a Kormányhoz az egyetem szervezetével vagy működésével kapcsolatos előterjesztését a művelődésügyi miniszterrel együttesen nyújtja be.

(2) A felügyeletet gyakorló miniszter vagy megbízottja részt vehet az egyetem testületi szerveinek tanácskozásain, és az egyetem múködését bármely tevékenységének közvetlen megvizsgálásával is ellenőrizheti.

5. §

(1) Az egyetemi kar — karokra nem tagozódó egyetemeknél az egyetem — képzési feladatainak teljesítésében érdekelt szakminiszter és országos hatáskörű szerv vezetője (a továbbiakban: szakminiszter)

— javaslataival hozzájárul a kar (szak) tantervének, tantárgyi programjainak kialakításához,

— közreműködik az egyetemi képzés korszerűsítésében,

— támogatja az egyetemeket a gyakorlati (üzemi) foglalkozások megszervezésében és lebonyolításában,

— részt vesz megbízottja útján a kari tanács — karokra nem tagozódó egyetemeken az egyetemi tanács — munkájában,

— tájékoztatást ad az egyetem felett felügyeletet gyakorló miniszter részére az egyetemet végzett fiatal szakemberek felkészültségéről a munkahelyek tapasztalatai alapján.

(2) Az egyetem felett felügyeletet gyakorló miniszter a 4. § (1) bekezdésének *a)—c)* pontjában meghatározott feladatainak ellátása során a szakminiszter véleményét meghallgatja.

(3) Az egyetemre felvehető hallgatók szakok szerint bontott éves keretszámát az egyetem felett felügyeletet gyakorló miniszter a szakminiszterrel egyeztetve határozza meg.

Az egyetem vezetése

6. §

Az egyetem vezetése az egyetem szervezeti szabályzatában meghatározott módon, a vezetők és a testületi szervek között megosztott hatáskörök gyakorlása útján, a rektor, a dékánok, az egyetemi tanács és a kari tanácsok együttműködésével valósul meg.

7. §

A testületi szerveknek az egyetem vezetésében gyakorolt hatáskörét úgy kell kialakítani, hogy azok döntsenek az egyetem, illetőleg a kar oktató-nevelő és tudományos munkájának tartalmát, valamint a munka eredményességét meghatározó alapvető fontosságú kérdésekben.

8. §

A testületi szervek összetételében és működésében biztosítani kell a vezetők, az oktatók és más beosztású dolgozók, továbbá a hallgatók, valamint az egyetemen működő társadalmi szervek megfelelő képviseletét.

Egyetemi szervezeti és oktatási egységek létesítése és megszüntetése

9. §

(1) Az egyetem szervezeti, illetőleg oktatási egységei közül:

a) kar létesítésére vagy megszüntetésére a felügyeletet gyakorló miniszter — a Magyar Tudományos Akadémia elnökének meghallgatásával a 4. § (1) bekezdésének *v)* pontjában meghatározott módon — tesz előterjesztést a Minisztertanácshoz;

b) szak létesítését vagy megszüntetését a felügyeletet gyakorló miniszter a pénzügyminiszterrel, az Országos Tervhivatal elnökével és a Magyar Tudományos Akadémia elnökével egyetértésben rendeli el;

c) oktatási szervezeti egységet a felügyeletet gyakorló miniszter az egyetemi tanács, a Magyar Tudományos Akadémia elnökének meghallgatásával, a pénzügyminiszterrel egyetértésben létesíthet, szüntethet meg és vonhat össze.

(2) Ha az egyetem nem a művelődésügyi miniszter felügyelete alatt áll, a szak vagy az oktatási szervezeti egység létesítéséhez, megszüntetéséhez, illetőleg összevonásához a művelődésügyi miniszter egyetértése is szükséges.

(3) Kar, illetőleg szak létesítésére, valamint az 1. § (2) bekezdésén alapuló képzés bevezetésére irányuló javaslatokat az Országos Oktatási Tanácsban meg kell tárgyalni.

10. §

A 9. § hatálya alá nem tartozó szervezeti egység létesítését vagy megszüntetését a felügyeletet gyakorló miniszter rendeli el. A miniszter e hatáskörét egyes szervezeti egységek vonatkozásában az egyetemi tanácsra átruházhatja.

Az oktatók

11. §

(1) Az egyetemen az oktató-nevelő és tudományos tevékenység magasszintű ellátására alkalmas olyan oktatók foglalkoztathatók, akik az 1961. évi III. törvény 27. §-ában előírt követelményeknek megfelelnek.

(2) Az oktatók általában valamely oktatási szervezeti egység keretében fejtik ki tevékenységüket. Az egyetemen oktatási szervezeti egységhez nem tartozó oktatók is működhetnek, akiknek munkáját a dékán, illetőleg a rektor közvetlenül irányítja.

12. §

Az oktatók választott képviselőik útján vesznek részt az egyetem testületi szerveinek munkájában, az egyetem vezetésében; a rektor, a dékánok és az oktatási szervezeti egységek vezetőinek tájékoztatásai alapján értesülnek az egyetem működésének eredményeiről, éves és távlati célkitűzéseiről; előterjeszthetik az egyetemi munka színvonalának emelésére és eredményességének fokozására alkalmas javaslataikat.

13. §

Az oktató-nevelő munka egységében, példamutató magatartással kell valamennyi oktatónak a hallgatók műveltségét, felkészültségét növelni, és elősegíteni politikai-erkölcsi fejlődésüket.

A hallgatók és szervezeteik

14. §

A hallgatók egyénileg és tanulmányi (oktatási), valamint társadalmi (mozgalmi) közösségekben készülnek fel arra, hogy jól képzett, művelt, a néphez és a hazához hű, jellemes, hivatásszerető szakemberekké váljanak. Ennek elősegítése minden hallgató, valamennyi egyetemi szervezeti egység és az oktatók kötelessége.

15. §

(1) A hallgatók rendszeres tanulmányi munkával és fegyelmezett, egymás irányában segítőkész magatartással kötelesek hozzájárulni az oktató-nevelő munka eredményességéhez.

(2) A hallgatók jogosultak az egyetemen biztosítható minden támogatás igénybevételére, mely felkészültségüket előmozdíthatja, tudományos érdeklődésüket, kulturális igényüket kielégítheti. A hallgatók a tanulmányi munkájukat hátrányosan befolyásoló vagy életkörülményeikre nézve kedvezőtlen egyetemi intézkedések ellen közösségi, illetőleg mozgalmi szervezeteik útján az egyetem, a kar, illetőleg az oktatási szervezeti egység vezetőjénél jogosultak panaszt emelni.

16. §

(1) Az egyetem szervezeti és működési szabályzatában biztosítani kell, hogy a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség egyetemi szervezete részt vehessen az egyetemi tanács, valamint a kari tanács és minden olyan bizottság munkájában, mely a hallgatókat érintő kérdésekben dönt; kifejthesse a hallgatók és közösségeik irányába segítő tevékenységét, érdekeik védelmét, és szervezze a hallgatók összességét az egyetem testületi szerveiben képviselő küldöttek megválasztására, valamint a küldöttek beszámoltatására.

(2) A Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség egyetemi szervezetét, a hallgatókat érintő általános érvényű intézkedések előkészítése során, az egyetem, a kar, illetőleg az oktatási szervezeti egységek vezetőinek meg kell hallgatniuk.

(3) Az egyetem szervezeti és működési szabályzatában meg kell állapítani azoknak az ügyeknek a körét, amelyekben a KISZ egyetemi szervezetei döntenek, továbbá amelyekben azokat véleményezési, javaslattételi, illetőleg kifogásolási jog illeti meg. A KISZ egyetemi szervezetének az egyetem szervezeti és működési szabályzatában megjelölt ügyekben hozott döntését a rektor kizárólag jogszabálysértés esetén, illetőleg olyan esetben semmisítheti meg, ha a döntés művelődéspolitikai érdeket sért.

17. §

A tudományos diákkörök, a kulturális együttesek és a diák-sportkörök tevékenységét az egyetemek úgy kötelesek támogatni, hogy e szervezetek működése is elősegítse az oktató-nevelő munka célkitűzéseit.

Tantervek

18. §

A képzés fejlesztése és korszerű színvonalon tartása érdekében az egyetem — a felügyeletet gyakorló miniszter által megállapított képzési célkitűzések, követelményi előírások és tantervi irányelvek keretei között — maga állapítja meg a tanterveket, továbbá — szervezeti és működési szabályzatának megfelelően — meghatározza a tantárgyi programokat.

Továbbképzés

19. §

(1) Az egyetem a továbbképzésben kifejtett tevékenységével hozzájárul a tudomány új eredményeinek a szakemberek körében való terjesztéséhez, gyakorlati alkalmazásának elősegítéséhez.

(2) A továbbképzés keretében az egyetem különleges szakképesítések megszerzését is biztosíthatja.

Egyetemi doktori cím

20. §

(1) Az egyetemi tanács egyetemi doktori címet adományozhat.

(2) Az egyetemi doktori cím — a (4) bekezdésben megjelölt kivételekkel — az egyetemi végzettség megszerzéséhez szükséges tanulmányi anyag elsajátításánál magasabb fokú tárgyismeretet, a tudományos kutatás módszereiben való jártasságot tanúsító és megfelelő doktori értekezés készítésével, valamint külön vizsga (egyetemi doktori szigorlat) sikeres letételével szerezhető meg.

(3) A (2) bekezdés hatálya alá tartozó egyetemi doktori cím megszerzésének feltételeit egyebekben — az egyetemek felett felügyeletet gyakorló miniszterekkel egyetértésben — a művelődésügyi miniszter állapítja meg.

(4) Az orvosoknál, az állatorvosoknál és a jogászoknál az egyetemi doktori cím a képesítés megjelölése, azt oklevelükkel együtt nyerik el.

21. §

(1) Az egyetemek részt vesznek a tudományos utánpótlás szervezett képzésében.

(2) Olyan egyetemi doktori cím elnyerése esetén, mely nem az egyetemi végzettség megszerzését tanúsítja, az egyetemi tanács a Tudományos Minősítő Bizottságnak indokolt javaslatot tehet:

— az egyetemi doktori szigorlat alapján, a kandidátusi szakmai vizsga alól történő felmentésre,

— kiemelkedő színvonalú egyetemi doktori értekezésnek kandidátusi értekezésként való elfogadására.

(3) Az egyetem, kérelem alapján — külön értekezés és szigorlat nélkül — egyetemi doktori címet adományoz annak, aki tudományos fokozatot szerzett (a tudományok kandidátusa, a tudományok doktora).

Vegyes és záró rendelkezések

22. §

(1) A Mérnöki Továbbképző Intézet megszűnik.

(2) A műszaki egyetemeken oklevelet szerzett mérnökök egyetemi továbbképzésének biztosításáról és a Mérnöki Továbbképző Intézet megszűnésével kapcsolatos átmeneti intézkedések megtételéről — a pénzügyminiszterrel, továbbá más érdekelt miniszterekkel és országos hatáskörű szervek vezetőivel egyetértésben — a művelődésügyi miniszter gondoskodik.

23. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetése napján lép hatályba, végrehajtásáról — az egyetemek felett felügyeletet gyakorló miniszterekkel egyetértésben — a művelődésügyi miniszter gondoskodik.

(2) A felsőoktatási intézmények egyes kérdéseiről szóló 35/1962. (IX. 16.) Korm. számú rendelet, az egyetemékre vonatkozóan, a tudományos fokozatok és az egyetemi doktori cím viszonyáról szóló 1031/1959. (X. 3.) Korm. számú határozat pedig teljes egészében hatályát veszti.

Fock Jenő s. k.,
a Magyar Forradalmi
Munkás-Paraszt Kormány
elnöke

Miniszteri utasítások

A művelődésügyi miniszter 134/1969. (M. K. 11.) MM számú

utasítása

a Levéltári Tanács létesítéséről

1. A levéltári munka szakmai-tudományos irányításának támogatására, a különféle szervek (minisztériumok, megyei tanácsok, társadalmi szervezetek, más jogi személyek stb.) által fenntartott levéltárak egységes fejlesztésének elősegítésére Levéltári Tanácsot (a továbbiakban: Tanács) létesítek.

2. A Tanács a levéltárügy országos szakfelügyeletét ellátó művelődésügyi miniszter szakmai tanácsadó testülete. A Tanács saját kezdeményezésére vagy a művelődésügyi miniszter felkérésére véleményt mond és javaslatot terjeszt elő a levéltárügy általános fejlesztési és elvi-módszertani kérdéseiben. Ennek érdekében:

a) figyelemmel kíséri a levéltárakkal kapcsolatos társadalmi igényeket;

b) vizsgálja a levéltári anyag őrzésének és levéltári feldolgozásának tartalmi és módszertani kérdéseit, a levéltárakban folyó tudományos publikáló és népművelő munkát;

c) elősegíti az egységes alapelvek érvényesülését az egyes fenntartók birtokában levő levéltári anyagban végzett minden fajta levéltári munkában.

3. A Tanács elnevezése: Levéltári Tanács. Székhelye: Budapest.

4. A Tanács elnökét, titkárát és tagjait a művelődésügyi miniszter bízza meg, illetve menti fel. A Tanács elnökének, titkárának és tagjainak megbízása 3 évre szól.

5. A Tanács munkáját az elnök irányítja. A Tanács munkájával kapcsolatos ügyviteli teendőket a Tanács titkára végzi.

6. Meghatározott feladatok megoldására a Tanács ideiglenes bizottságokat, alakíthat, és a bizottságok munkájában való részvételre olyan szakembereket is felkérhet, akik a Tanácsnak nem tagjai.

7. A Tanács a könyvtárak és a múzeumok levéltári anyagát érintő feladatok eredményes megoldását illetően együttműködik az Országos Könyvtárügyi és Dokumentációs Tanáccsal és az Országos Múzeumi Tanáccsal.

8. A Tanács a művelődésügyi miniszter által jóváhagyott ügyrend és munkaterv alapján végzi munkáját.

9. A Tanács működéséhez szükséges költségeket a Művelődésügyi Minisztérium költségvetésében kell előirányozni.

10. Ez az utasítás a közzététel napján lép hatályba.

Molnár János s. k.,
miniszterhelyettes

Közlemények

Pályázati felhívás

A Magyar Tudományos Akadémia Olajbányászati Kutató Laboratóriuma (Miskolc-Egyetemváros, Pf. 2) pályázatot hirdet

tudományos munkatársi állásra

Pályázhatnak olajmérnökök, fizikusok.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

1. a pályázó eddigi munkahelyeit és beosztását,
2. eddigi szakmai munkájának részletes ismertetését,
3. irodalmi tevékenységének felsorolását,
4. képesítésére vonatkozó okirat másolatát,
5. önéletrajzát (tartalmazza nyelvismeretét is).

A pályázatot *megjelenésétől számított 2 héten belül* az MTA Olajbányászati Kutató Laboratóriumához kell benyújtani, a kinevezés és a besorolás tekintetében a laboratórium igazgatója dönt, a 127/1967/ /23/ Mü. M. rendelkezésben foglaltak irányadók.

Miskolc, 1969. május 25.

Dr. Gyulay Zoltán s. k.,
intézeti igazgató

FOGADÓÓRÁK

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkára *minden kedden* 14—15.30 óra között — bármilyen természetű ügyben — fogadóórát tart. A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

Elnökségi Titkárság

Tolnai Gábor akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság elnöke, minden *pénteken* 13—14 óráig, *Tétényi Pál*, a kémiai tudományok doktora, a Tudományos Minősítő Bizottság titkára pedig minden *csütörtökön* 14—16 óráig tart fogadóórát.

Tudományos Minősítő Bizottság Titkársága

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Index: 25.105

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. — A szerkesztésért felelős: a Magyar Tudományos Akadémia Elnökségi Titkárságának vezetője.

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, Budapest V., Alkotmány u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 800 példány

A kiadvány előfizethető a POSTA KÖZPONTI HÍRLAPIRODÁNÁL, Budapest V., József nádor tér 1. és *bármely postahivatalban.* Csekkszámlaszám egyéni: 61 257, közületi: 61 066, MNB egyszámlaszám: 8.
Előfizethető és példányonként megvásárolható az AKADÉMIAI KIADÓ-nál, Budapest V., Alkotmány u. 21. Telefon 111-010. Csekkbefizetési számla: 05 915, 111-46, MNB egyszámlaszám: 46; az AKADÉMIAI KÖNYVESBOLTBAN: Budapest V., Váci u. 22., telefon: 185-612. Előfizetési díj egy évre: 48,— Ft.

69.67868 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

XVIII. (1969.) ÉVFOLYAM 12. SZÁM

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
HIVATALA

BUDAPEST, 1969. JÚLIUS 22.

TARTALOM

Az Akadémia Elnökségének határozatai	36/1969. sz. határozat	Az Agrártudományok Osztályának az agrártudományok területén az alkalmazott biológiai kutatások helyzetéről készített jelentéséről	125
	38/1969. sz. határozat	Az intézeti hatáskörök növeléséről a szocialista országokba irányuló kiküldetések és vendégfogadások terén	126
	39/1969. sz. határozat	Az 1969. december 31-ig terjedő időszakban akadémiai összes-ülések tartásáról	127
	41/1969. sz. határozat	Az Elnökség f. év december 31-ig terjedő időre szóló munkatervéről	127
	43/1969. sz. határozat	A Veszprémi Vegyipari Egyetem Analitikai Kémiai Tanszékén létesítendő akadémiai kutató csoport szervezéséről	128
	44/1969. sz. határozat	A Növényélettani Kutató Csoport átszervezéséről	128
Miniszteri rendeletek	3/1969.(VII. 4.) MM	Az egyetemek és az egyetemi jellegű főiskolák szervezetéről és működéséről	128
Közlemények	TMB 145—363/1969.	A Tudományos Minősítő Bizottság pályázati felhívása az 1970. évi belföldi és külföldi aspirantúrára	139
		Az Erdészeti és Faipari Egyetem pályázati felhívása	141
		A Magyar Tudományos Akadémia Pszichológiai Intézetének pályázati felhívása	141
		A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának fogadóórája	142
		A Tudományos Minősítő Bizottság elnökének és titkárának fogadóórája	142

A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének határozatai

Az MTA Elnökségének 36/1969. számú

h a t á r o z a t a

az Agrártudományok Osztályának az agrártudományok területén az alkalmazott biológiai kutatások helyzetéről készített jelentéséről

(Elnökség, 1969. június 24.)

Teljes szöveg

1 Az Elnökség jóváhagyólag tudomásul veszi az Agrártudományok Osztályának az alkalmazott biológiai kutatások helyzetéről készített összefoglaló jelentését. Felhívja az Osztályt, hogy törekedjék az összefoglaló jelentés javaslatainak megvalósítására, illetve szorgalmazza a más szervekre tartozó javaslatok megvalósítását.

2 Az Elnökség

21 továbbra is egyetért „A nagyüzemi állattartás állategészségügyi feltételei" c. kiemelt feladat művelésével és erre további anyagi és szellemi erők koncentrálásával;

22 felhívja az Akadémia érintett tudományos osztályait, elsősorban a Biológiai Tudományok Osztályát, hogy vegyék nyomatékosan figyelembe a mezőgazdasági kutatás és a mezőgazdaság fejlesztésének igényeit;

23 szükségesnek tartja, hogy az agrártudományi kutatás területén a jövőben fokozottabban

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA

törekedjenek az autarch szemlélet leküzdésére és a komplexitás kialakítására;

24 fontosnak tartja, hogy az agrárkutatás figyelemmel legyen a kemizálás és a gépesítés egészségügyi követelményeire, és hogy ezeknek a problémáknak a megoldása érdekében fokozottabban működjenek együtt az Orvosi Tudományok Osztályával.

3 Az Elnökség megerősíti 63/1968. számú határozatát, mely szerint a negyedik ötéves tervben az Állategészségügyi Kutató Intézet új székházát az Állatorvostudományi Egyetem fejlesztésével összhangban kell megvalósítani, és a Mezőgazdasági Kutató Intézetben a fitotront fel kell építeni.

Budapest, 1969. június 25.

Rusznyák István s. k.,
elnök

Az MTA Elnökségének 38/1969. számú

h a t á r o z a t a

az intézeti hatáskörök növeléséről a szocialista országokba irányuló kiküldetések és vendégfogadások terén

(Elnökség, 1969. június 24.)

Teljes szöveg

1 A szocialista országok tudományos akadémiáival való szoros együttműködés fejlődése mindinkább igényli, hogy az egymás közötti érintkezés minél könnyebbé, gyorsabbá és közvetlenebbé váljék. A fejlődés jelenlegi szakaszában az eddigi centralizáció lassan az együttműködés gátolójává válhat. Szükséges ezért a lehetőség határain belül intézeteink önállóságának növelésével a centralizációt enyhíteni, és lehetséges, hogy indokolt esetekben az intézetek a kiküldetéseket és vendégfogadásokat közvetlenül maguk intézzék.

2 Az Elnökség az előző pontban foglaltak alapján szükségesnek tartja, hogy a rubel elszámolású szocialista országokba irányuló kiküldetések és vendégfogadások intézésének a decentralizálása mielőbb megvalósuljon. Ennek érdekében megbízza a főtitkárt, hogy tegyen lépéseket az alábbiak megvalósítása érdekében, s folytasson ez irányban illetékes szervekkel tárgyalásokat.

3 A kutatóintézetek saját jóváhagyott költségvetésük terhére az igazgatók döntése alapján fedezhessék a rubel elszámolású szocialista országok viszonylatában felmerülő külföldi kiküldetési és vendéglátási költségeiket, s az intézeti dolgozók hozzájárulását a külföldi kiküldetési költségekhez térítményként kezelhessék.

4 A partnerintézetek egymás közötti érintkezése minél könnyebbé, közvetlenebbé és főleg gyorsabbá tétele érdekében el kell érni azt, hogy a lehetőségek határain belül intézeteink vezetői és tudományos kutatói szolgálati útra is igényelhessenek betétlapot, s amelyik rubel elszámolású szocialista ország viszonylatában ez nem valósítható meg, állandó kilépős szolgálati útlevéllel legyenek elláthatók.

5 A rubel elszámolású szocialista országokba történő kiutazás esetén — ha az utazási költségeket a kutatóintézet saját költségvetésében biztosítja, ill. ha a kiutazási költségekhez a kutató is hozzájárul — a kiutazás engedélyezése a kutatóintézeti igazgató hatáskörébe tartozzék.

6 Szélesíteni kell a nagyobb kutatóintézeteink igazgatóinak döntési jogát központi keretből biztosított utazási lehetőségeknél is, ezért

a) az akadémiákkal kötött osztályokra lebontott cserekeretek, nemzetközi vagy külföldi tudósok részvételével rendezett tudományos tanácskozások,

rokonintézetek igazgatóinak két- vagy többoldalú kerekasztal konferenciája,

közös kutatási témákban való rövid megbeszélések,

ún. nyári iskolákra, tudományos tanácskozásokra előadók küldése, meghívása,

a tudományos osztályokra bontott egyezményes cserekeretekből az illető ország által az intézetnek átengedett keretek,

utazási, illetve vendégfogadási kategóriákban — a döntési jog nagyobb intézetek esetén tartozzék az igazgató hatáskörébe;

b) az akadémiák többoldalú együttműködésén alapuló tudományos tanácskozások, problémabizottsági ülések, egy szakmát érintő két- vagy többoldalú kerekasztal konferenciák, ülések stb.,

tudományágak közötti hosszú távú együttműködési megbeszélések

kategóriáiban a döntési jog ugyan az illetékes tudományos osztály hatáskörében maradjon, azonban minél nagyobb befolyást kell biztosítani az illető szaktudományokban érintett intézetek igazgatóinak;

c) szocialista akadémiáktól érkező külön meghívás elfogadása is tartozzék közvetlenül az intézeti igazgatók hatáskörébe;

d) az egy-két éves, a Szovjetunió Tudományos Akadémiája által felajánlott munkavállalás jellegű tanulmányutak,

a 3346/61. Korm. sz. határozaton alapuló állami ösztöndíjak (a fél — két éves tanulmányi munkautak),

az egyezményes keretekből kihasított 3 hónap időtartamú tanulmányutak,

szűk volumenük miatt osztályokra nem bontható egyezményes kereteken alapuló kiutazások

kategóriáiban — éppen e formák kötött kerete és pályázati jellege következtében — a döntési jog nem decentralizálható, továbbra is maradjon a Nemzetközi Kapcsolatok Bizottságának hatáskörében.

7 Az Elnökség felhívja a főtitkárt, a részletes szabályozás során biztosítsa, hogy az intézeti igaz-

gatók gondoskodjanak a kiutazások tárgyilagos intézéséről, és döntéseik ellen legyen jogorvoslati lehetőség. Az intézeti igazgatók a szocialista országokba irányuló kiküldetésekről és vendégfogadásokról évenként adjanak tájékoztató jelentést.

8 Az Elnökség jóváhagyólag tudomásul veszi Polinszky Károly miniszterhelyettesnek azt a bejelentését, hogy a Művelődésügyi Minisztérium kapcsolódik az előterjesztés megvalósításához, és a határozat végrehajtása érdekében az Akadémia főtitkárával együttesen folytat tárgyalásokat az illetékes szervekkel.

Budapest, 1969. június 25.

Rusznyák István s. k.,
elnök

Az MTA Elnökségének 39/1969. számú

h a t á r o z a t a

az 1969. december 31-ig terjedő időszakban akadémiai összes-ülések tartásáról

(Elnökség, 1969. június 24.)

Teljes szöveg

1 Az Elnökség folyó év december 31-ig terjedő időszakban összes-ülés tartását irányozza elő, július, szeptember, október és november hónapokban.

2 Az összes-ülések tárgya, vitaindítói és ideje:

21 Tudománypolitikánk időszerű kérdései

Előadó: Aczél György, az MSZMP KB titkára
Az összes-ülés tartásának ideje: 1969. július 9.

22 Vita az MTA szervezeti felépítésének, illetve alapszabályának módosításáról

Vitaindító: Straub F. Brunó akadémikus, az MTA alelnöke

Az összes-ülés tartásának ideje: 1969. szeptember

23 Vita a társadalom igényeiről az oktatással-neveléssel szemben

Vitaindító: Erdey-Grúz Tibor akadémikus, az V. Nevelésügyi Kongresszus I. sz. témabizottságának vezetője

Az összes-ülés tartásának ideje: 1969. október

24 Vita a korszerű általános műveltségről és a szakképzettséghez való viszonyáról

Vitaindító: Erdey-Grúz Tibor akadémikus, az V. Nevelésügyi Kongresszus I. sz. témabizottságának vezetője

Az összes-ülés tartásának ideje: 1969 november

3 Az Elnökség megbízza a főtitkárt, hogy a vitaindítókkal egyetértésben — szükség esetén — korreferenseket kérjen fel.

Budapest, 1969. június 26.

Rusznyák István s. k.,
elnök

Az MTA Elnökségének 41/1969. számú

h a t á r o z a t a

az Elnökség folyó év december 31-ig terjedő időre szóló munkatervéről

(Elnökség, 1969. június 24.)

Teljes szöveg

Az Elnökség folyó év december hó 31-ig terjedő időre szóló naptári munkatervét az alábbiak szerint állapítja meg:

SZEPTEMBER

1. Javaslat az 1970. évi közgyűlés előkészítésére
2. Az alapszabály-tervezet első vitája
3. Javaslat a VI. és X. Osztályhoz tartozó intézeti felülvizsgálati jelentések megtárgyalására
4. Beszámoló a személyi minősítések végrehajtásáról
5. Javaslat a kéziratok gyors megjelentetésére a magyar nyelvű folyóiratokban
6. Javaslat új folyóiratok megindítására
7. Jogszabálytervezetek a tudományos minősítésről

OKTÓBER

1. Az 1970. évi közgyűlésen elhangzó elnökségi (szóbeli) beszámoló téziseinek a megvitatása
2. Az MTA nemzetközi kapcsolatai további kiszélesítésének és elmélyítésének lehetőségei
3. Javaslat az Akadémia új alapszabályaira és az ezzel összefüggő szervezeti kérdések megvitatása
4. A szocialista országok tudományos akadémiai vezetői VI. budapesti tanácskozásának értékelése
5. Javaslat Állami Díjak odaítélésére
6. Az 1970. évi Akadémiai Aranyérem és Akadémiai Díjak odaítélésére bizottság kijelölése
7. Javaslat kiemelkedő művek és kritikai ismertetések jutalmazására (az 1969. évi nívódíj)
8. Tájékoztató a tudományos osztályok által a könyvkiadási kerettervbe felvett új művekről
9. Előterjesztés az Akadémia 1970. évi beruházási tervéről
10. Előterjesztések az Akadémia 1970. évi költségvetéséről és az új alkalmazásokra szolgáló bérkeretek felosztásáról
11. Lenin születésének 100., hazánk felszabadulásának 25. évfordulója megünneplésének előkészítése

NOVEMBER

1. Előterjesztés az Akadémia új alapszabályaira
2. Javaslat új akadémiai tagok választásának jelölésére
3. Előterjesztés az 1970. évi Akadémiai Aranyérem és Akadémiai Díjak odaítélésére
4. Az MTA 1970. évi tudományos tanácskozásainak és a tanácskozások rendjének végleges megállapítása
5. Az 1970. évi közgyűlés elnökségi szóbeli beszámolójának jóváhagyása

DECEMBER

1. Jelentés az Akadémián szervezett közvéleménykutatás eredményeiről
2. Javaslat „Filozófiai Társaság" megalakítására
3. A Műszerügyi Bizottság javaslata a nagy értékű, egyedi műszerek fokozott kihasználásának módjaira
4. Az MTA 1970. évi költségvetéséről, beruházási tervéről és az új alkalmazásokra szolgáló bérkeret felosztásáról
5. Az 1967-ben megjelent akadémiai kiadványok tartalmi és tudománypolitikai értékelése

Az Elnökség tudomásul veszi, hogy az 1970. január hó elején tartandó rendes évi közgyűlésre tekintettel a munkaterv megtárgyalására szükség szerint rendkívüli elnökségi ülést kell tartani.

Budapest, 1969. június 26-án.

Rusznyák István s. k.,
elnök

Az MTA Elnökségének 43/1969. számú

h a t á r o z a t a

a Veszprémi Vegyipari Egyetem Analitikai Kémiai Tanszékén létesítendő akadémiai kutató csoport szervezéséről

(Elnökség, 1969. június 24.)

Teljes szöveg

1 Az Elnökség a Kémiai Tudományok Osztályának javaslata alapján hozzájárul a Veszprémi Vegyipari Egyetemen létesítendő új tanszéki kutató csoport szervezéséhez. Egyetért azzal, hogy a kutató csoport „A Magyar Tudományos Akadémia Veszprémi Analitikai Kémiai Tanszéki Kutató Csoportja" néven működjék.

2 A kutató csoport szervezése költségnöveléssel nem járhat.

3 Az Elnökség felhívja a Kémiai Tudományok Osztályának titkárát, hogy az átszervezést — a Terv- és Pénzügyi Titkársággal együttműködve — f. év július 1-ig hajtsa végre.

Budapest, 1969. június 26.

Rusznyák István s. k.,
elnök

Az MTA Elnökségének 44/1969. számú

h a t á r o z a t a

a Növényélettani Kutató Csoport átszervezéséről

(Elnökség, 1969. június 24.)

Teljes szöveg

1 Az Elnökség — a Biológiai Tudományok Osztályának előterjesztése alapján — elvileg hozzájárul a Növényélettani Tanszéki Akadémiai Kutató Csoport önálló Növényélettani Intézetté való átszervezéséhez. Az átszervezés időpontja — a Kormány jóváhagyásától függően — 1969. augusztus 1. Az alapítás évében az átszervezés létszám és költségvetési pótelőirányzati igényt nem vonhat maga után.

2 Az Elnökség felhívja a Főtitkárt, hogy az átszervezéshez, illetőleg az önálló Növényélettani Intézet alapításához kérje meg a Kormány előzetes hozzájárulását.

Budapest, 1969. június 26.

Rusznyák István s. k.,
elnök

Miniszteri rendeletek

A művelődésügyi miniszter 3/1969. (VII. 4.) számú

r e n d e l e t e

az egyetemek és az egyetemi jellegű főiskolák szervezetéről és működéséről

A 25/1969. (VI. 20.) Korm. számú rendelet 23. §-ában foglalt felhatalmazás alapján, az egyetemek és az egyetemi jellegű főiskolák (a továbbiakban: egyetemek) szervezeti és működési szabályzatával kapcsolatban — az egészségügyi miniszterrel, a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterrel, továbbá a Magyar Tudományos Akadémia főtitkárával, a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség Központi Bizottságával, a Pedagógusok Szakszervezetével, az Orvosegészségügyi Dolgozók Szakszervezetével, valamint a Mezőgazdasági Erdészeti és Vízügyi Dolgozók Szakszervezetével egyetértésben — az alábbiakat rendelem.

1. §

(1) Az egyetem szervezeti és működési szabályzata (a továbbiakban: Szabályzat) állapítja meg az egyetem szervezeti tagozódását, a szervezeti egységek feladatkörét, irányításuk és működésük rendjét.

(2) Az egyetemek Szabályzatát és annak módosításait a felügyeletet gyakorló miniszter hagyja jóvá.

I.

AZ EGYETEM ÁLTALÁNOS FELADATAI

2. §

Az egyetem oktató-nevelő munkájának célja magas általános műveltségű felsőfokú szakemberek képzése. E feladatát az egyetem a marxista—leninista világnézet alapján, az oktató-nevelő munka egységes folyamatában, az egyetemi ifjúsági közösségek közeműködésével oldja meg. Az oktató-nevelő munka keretében az egyetem világnézeti ismereteket, a tudományágak olyan elméleti és gyakorlati ismereteit oktatja, melyek elsajátítása képessé tesz a tudományosan megalapozott munkára, a szakismeretek alkalmazására, a tudományág új eredményeinek megismerésére, felhasználására és továbbfejlesztésére.

3. §

(1) Az egyetem az oktató-nevelő munka korszerű színvonalon tartása és a társadalmi haladás elősegítése érdekében, képzési irányának megfelelő tudományágakban, tervszerű tudományos munkát végez, részt vesz a társadalom és a népgazdaság fejlődését elősegítő tudományos kutató munkában, figyelemmel kíséri és közreadja a tudomány új eredményeit.

(2) Az egyetemek részt vesznek a tudományos munkaerő-utánpótlás képzésében, és az egyetemi oktató-nevelő munka során is támogatják a tudományos munkaterületre készülő hallgatókat.

(3) Az egyetem oktató-nevelő és tudományos munkájában — a vonatkozó rendelkezéseknek megfelelően — együttműködik hazai és külföldi oktatási és tudományos intézményekkel, szervekkel.

(4) Az egyetem a képzést és a továbbképzést más egyetemmel, illetőleg kutatóintézettel, termelőüzemmel vagy egyéb intézménnyel együttműködve is végezheti.

4. §

(1) Az egyetemen folyó továbbképzés:

— közvetíti a gyakorlatban működő szakemberek számára a tudomány új eredményeit és módszereit;

— speciális szakirányban továbbfejleszti a szakmai ismereteket;

— ellátja a szakemberek gyakorlati munkájához nélkülözhetetlen kiegészítő jellegű tudományok oktatását;

— elmélyíti az általános elméleti ismereteket, és ezzel is hozzájárul a társadalmi tudat formálásához;

— a gazdasági szervezetek vezetői részére segítséget nyújt a korszerű vezetési ismeretek és módszerek elsajátításához.

(2) A továbbképzéssel kapcsolatban a Szabályzatban meg kell állapítani az egyetem központi feladatait, a kari feladatokat és az oktatási szervezeti egységek feladatait.

II.

AZ EGYETEM VEZETÉSE ÉS KÖZPONTI SZERVEI

5. §

Az egyetem vezetésével kapcsolatos központi feladatokat

— a rektor és helyettesei,

— az egyetemi tanács,

— az egyetemi oktatók értekezlete,

— a rektori tanács,

— az egyetemi bizottságok,

— az igazgatási és a gazdasági vezetők (főtitkár, gazdasági főigazgató, illetőleg gazdasági igazgató)

végzik.

A rektor és a rektorhelyettesek

6. §

(1) Az egyetem vezetője a rektor. A rektort munkájában egy vagy több rektorhelyettes segíti, akiknek feladatkörét — az egyetemi tanács meghallgatásával — a rektor állapítja meg. A rektorhelyettesek számát a Szabályzat határozza meg. Több rektorhelyettes közül a rektor jelöli ki általános helyettesét.

(2) A rektor megbízásának 3—3 évvel történő meghosszabbítására az egyetemi tanács több alkalommal is javaslatot tehet, a rektorhelyettesek megbízását pedig 3—3 évvel többször is meghosszabbíthatja.

7. §

(1) A rektor feladata különösen:

a) az egyetem képviselete;

b) a karok tevékenysége feletti felügyelete;

c) az egyetemi tanács döntési hatáskörébe tartozó ügyekben a tanács határozatainak végrehajtása;

d) az egyetemen folyó személyzeti munka irányítása;

e) a közvetlenül hozzá tartozó oktatási szervezeti egységek munkájának felügyelete;

f) az egyetem központi igazgatási és gazdasági szervei tevékenységének irányítása, az egyetem központi hivatali szervei közötti munkamegosztás meghatározása;

g) az egyetem oktató-nevelő és tudományos munkájával kapcsolatos kiadói és terjesztési jog gyakorlása a jogszabályok rendelkezései szerint;

h) az egyetem dolgozóira vonatkozóan, a magasabb fokú szerv hatáskörébe nem tartozó munkáltatói (kinevezés, fegyelmi stb.) jogkör gyakorlása;

i) a kari tanácsok által választott dékánhelyetteseknek e tisztségükben való megerősítése;

j) az egyetem rendelkezésére álló keretek figyelembevételével a hatáskörébe utalt külföldi utazásokról való döntés, valamint a felettes szervek hatáskörébe tartozó utazásokra vonatkozó javaslattétel;

k) az egyetem vezetése körébe tartozó ügyekben a kiadmányozási és utalványozási jogkör gyakorlása;

l) az egyetem rendelkezésére álló központi alapok és pénzügyi keretek feletti rendelkezés;

m) az egyetem kezelésébe tartozó társadalmi tulajdonban álló vagyontárgyak védelmének megszervezéséről való gondoskodás.

(2) A rektor a Szabályzatban megállapított vezető beosztású egyetemi dolgozók kinevezésére vonatkozó hatáskörét nem ruházhatja át.

(3) A rektor megsemmisítheti az egyetemi vagy a kari oktatási, valamint más szervezeti egység minden olyan intézkedését, mely jogszabályt, a felettes szervek rendelkezését vagy az egyetem szabályzatait sérti.

8. §

A rektor, illetőleg megbízottja jogosult részt venni az értekezleteken és minden olyan előadáson, gyakorlaton, vizsgán, megbeszélésen, illetőleg összejövetelen, amely az egyetem oktató-nevelő vagy tudományos munkája keretébe tartozik.

9. §

A rektor — a miniszter által megállapított időszakonként — köteles beszámolni vezetői tevékenységéről és az egyetemi tanács működéséről a felügyeletet gyakorló miniszternek.

Az egyetemi tanács

10. §

(1) Az egyetemi tanács az egyetem vezetésében részt vevő, egyes kérdésekben döntési joggal felruházott, egyébként véleményező és javaslattevő testület.

(2) Az egyetemi tanács összetételét a Szabályzatban úgy kell kialakítani, hogy a tanácsnak

a) elnöke: a rektor,

b) titkára: az egyetem főtitkára, ha pedig az egyetemen főtitkári állást nem szerveztek, vagy az nincs betöltve, az egyetemi tanácsnak a rektor által megbízott egyetemi oktató tagja,

c) tisztségük alapján tagjai: a rektorhelyettesek, a dékánok, a gazdasági főigazgató (igazgató), az MSZMP egyetemi szervezetének titkára vagy a Pártbizottság által kijelölt pártbizottsági tag, a szakszervezet egyetemi szervezete által kijelölt tisztségviselő, továbbá a KISZ egyetemi szervezetének titkára vagy a vezetőség által kijelölt vezetőségi tag és az egyetem előző rektora,

d) választás alapján tagjai:

— a rektornak a társadalmi szervezetek egyetemi szervezetével egyetértésben tett javaslatára a kari és a kari szervezetbe nem tartozó oktatási szervezeti egységek oktatói által választott egyetemi oktatók,

— a KISZ egyetemi szervezetének javaslatára az egyetemi ifjúság által választott nappali tagozatos hallgatók,

e) meghívás alapján tagjai: az egyetemi tanács által a tanács munkájában való részvételre felkért szakemberek és közéleti személyiségek, továbbá a szakszervezet egyetemi szervezetének ajánlására az egyetem nem oktatói munkakörben működő dolgozói közül a tanácsba meghívott kiváló dolgozók.

(3) A (2) bekezdés *d)* és *e)* pontja alapján a tanácsban részt vevők számát és választásuk, illetőleg meghívásuk rendjét a Szabályzat állapítja meg.

(4) A választott és a meghívott tagok tanácstagsága — a hallgatók kivételével — a megválasztásuktól, illetőleg a meghívásuktól számított 3 évi időtartamra terjed. A hallgatók tanácstagságának időtartamát a KISZ egyetemi szervezetének vezetősége határozza meg.

(5) A választott tagok visszahívhatók.

11. §

A tanács ülésein tanácskozási joggal részt kell vennie az egyetemi központi könyvtár igazgatójának, továbbá az egyetem esti, valamint levelező tagozatának hallgatói közül a rektor által meghívott képviselőknek, végül a személyi ügyekre vonatkozó napirendi pontok tárgyalásán a személyzeti vezetőnek.

12. §

(1) Az egyetemi tanács összehívásának, tanácskozásának, határozatképességének és határozathozatalának rendjét a Szabályzat állapítja meg.

(2) Az egyetemi tanács az ünnepélyes alkalmakkor nyilvános ülést tarthat. A nyilvános tanácsüléseken a rektor és a dékánok — az egyetem hagyományai szerint — tisztségük jelvényeit viselik.

(3) A Szabályzatban intézkedni kell arról, hogy a rektor az egyetemi tanácsot legalább negyedévenként egyszer összehívja. Tizenöt napon belül össze kell hívni az egyetemi tanácsot akkor is, ha azt valamely kari tanács javasolja, az egyetemi tanács tagjainak legalább egyharmada írásban kéri, továbbá, ha a felügyeletet gyakorló miniszter erre a rektort felhívja.

13. §

Az egyetemi tanács megbizatásának időtartama alatt a karok dékánjait legalább egy alkalommal beszámoltatja munkájukról.

14. §

(1) A rektorhelyetteseket az egyetemi tanács választja.

(2) Az egyetemi tanács dönt:

a) az egyetem szervezeti, működési és más — valamennyi karra kiterjedő — szabályzatainak megállapítása;

b) a tanulmányi- és vizsgarend meghatározása;

c) a kari tantervek jóváhagyása;

d) a marxizmus—leninizmus tantárgyi programjainak kivételével a kari szervezetbe nem tartozó (központi) oktatási szervezeti egységek tantárgyi programjainak jóváhagyása;

e) a tanszékvezető — a marxizmus—leninizmus tanszék vezetőjének kivételével — a vezető lektor és vezető testnevelő tanár megbízása;

f) tiszteletbeli (honoris causa) egyetemi doktori címnek a felügyeletet gyakorló miniszter előzetes hozzájárulásával történő adományozása;

g) a felsőbb szervek rendelkezéseivel és irányelveivel összhangban az egyetemi oktató-nevelő munka tervének meghatározása;

h) az egyetem tudományos terveinek jóváhagyása;

i) az egyetem költségvetési kereteinek az egyes karok, illetőleg az egyetem központi szervei közötti felosztása, az egyes előirányzatokkal való gazdálkodás meghatározása, a költségvetés végrehajtásáról szóló beszámoló jóváhagyása;

j) arany-, gyémánt- és vasoklevél, egyetemi doktori cím, valamint a hallgatók számára alapított egyetemi kitüntetés adományozása

felől, valamint

k) minden olyan ügy érdemében, amelyet jogszabály vagy egyetemi szabályzat az egyetemi tanács hatáskörébe utal.

(3) Az egyetemi tanács a (2) bekezdés *e)* pontjában megjelölt jogkörét a kari tanács, a dékán és a rektor véleményének meghallgatásával gyakorolja. Központi oktatási szervezeti egység esetén a kari tanács és a dékán véleményét kikérni nem kell.

(4) Az egyetemi tanácsnak a (2) bekezdés *a)—f)* pontjában felsorolt ügyekben hozott határozata a felügyeletet gyakorló miniszter jóváhagyásával válik végrehajthatóvá. E határoozatokat az ülés napjától számított három napon belül a felügyeletet gyakorló miniszterhez fel kell terjeszteni.

Ha a miniszter tizenöt napon belül nem nyilatkozik, a határozat végrehajtható.

15. §

Az egyetemi tanács az egyetem tevékenységét érintő bármely ügyben vizsgálatot rendelhet el, és a vizsgálat lefolytatására bizottságot küldhet ki.

16. §

(1) Az egyetemi tanács javaslatot tesz:

— a felügyeletet gyakorló miniszter hatáskörébe tartozó vezetői megbízásra és oktatói kinevezésre, valamint

— a Szabályzatban meghatározott munkakörök betöltésére.

(2) Az egyetemi tanács javaslatot tehet:

— kitüntetések és egyetemi címek adományozására;

— olyan egyetemi doktori cím megszerzése esetén, mely nem a végzettség elismerését jelenti, a doktori szigorlatnak kandidátusi szakmai vizsgaként, a kiemelkedő értékű egyetemi doktori értekezésnek pedig kandidátusi értekezésként történő elfogadására;

— minden olyan ügyben, mely kihat az egyetem oktató-nevelő és tudományos munkájára.

17. §

(1) Az egyetemi tanács véleményt nyilvánít;

— a rektori tisztség betöltése tárgyában;

— az egyetem távlati fejlesztési terveinek meghatározásában;

— minden olyan kérdésben, amelyben a felügyeletet gyakorló miniszter vagy rektor a tanács állásfoglalását kéri.

(2) Az egyetemi tanács véleményt nyilváníthat az egyetem vezetésével összefüggő minden ügyben.

18. §

A rektor köteles az egyetemi tanácsot tájékoztatni a tanács határozatainak végrehajtásáról, továbbá valamennyi jelentős intézkedéséről. Köteles tájékoztatni a tanácsot olyan intézkedéseinek indokairól is, amelyekben a tanács javaslatától vagy véleményétől eltért.

Az egyetemi oktatók értekezlete

19. §

(1) Az egyetemi oktatók összességének tanácskozó testülete az egyetemi oktatók értekezlete. Az értekezlet évenként egy alkalommal — a rektor beszámolója alapján — megvitatja az egyetem egész tevékenységét és a következő időszak legfontosabb feladatait.

(2) Az értekezleten részt vehet az egyetem minden oktatója, a címzetes egyetemi tanárok és a címzetes egyetemi docensek. Nagyobb egyetemeken az oktatók — oktatási szervezeti egységenként arányos — részvételét az oktatási szervezeti egységek oktatói által választott küldöttek útján lehet biztosítani. Az oktatói értekezlet ajánlásokat terjeszthet az egyetem és a karok vezetői (testületei) elé.

(3) A küldöttek választásának és az értekezlet tanácskozásának rendjét a Szabályzat állapítja meg.

A rektori tanács

20. §

(1) Az egyetem vezetésével járó igazgatási és gazdasági feladatok végrehajtásának előkészítésére a rektor rektori tanácsot alakíthat. A rektori tanács összetételét a Szabályzatban úgy kell megállapítani, hogy abban részt vegyenek vezető beosztású egyetemi dolgozók, és képviselethez jussanak a társadalmi szervek egyetemi szervezetei.

(2) A rektori tanács döntési jogokat nem gyakorol. Feladatkörét és munkarendjét a rektor határozza meg.

Az egyetemi bizottságok

21. §

A nagy jelentőségű oktatási, nevelési, tudományos, igazgatási, gazdasági és egyéb kérdések, általában kollektív munkát igénylő elemzések, javas-

latok kidolgozására és az ilyen kérdésekben hozandó döntések előkészítésére — tanácsadó jelleggel — állandó vagy ideiglenes egyetemi bizottságok szervezhetők. A bizottságok létrehozásáról a rektor gondoskodik.

A főtitkár

22. §

(1) A Szabályzatban a rektor igazgatási munkájának támogatására — ide értve az egyetemi tanács határozatainak végrehajtását is — az egyetemen főtitkári állást lehet rendszeresíteni.

(2) A főtitkár felügyeletet gyakorol az egyetemi és a kari hivatalok ügyintéző és ügyviteli tevékenysége felett, a Szabályzat rendelkezései szerint ellátja az igazgatási és a gazdasági feladatok összehangolását. A főtitkár feladatkörét, jogait és kötelességeit egyebekben a Szabályzat állapítja meg.

(3) A főtitkár kinevezésére és munkaviszonyának megszüntetésére — az egyetemi tanács véleményének meghallgatásával — a felügyeletet gyakorló miniszterhez a rektor tesz előterjesztést.

(4) A főtitkár működéséről évenként egy alkalommal az egyetemi tanácsnak beszámol.

A gazdasági főigazgató (igazgató)

23. §

(1) Az egyetemen a gazdálkodást és a gazdasági ügyvitelt a rektornak közvetlenül alárendelt gazdasági főigazgató (igazgató) vezeti.

(2) A gazdasági főigazgató (igazgató) felügyeletet gyakorol az egyetemi és a kari gazdasági munkát ellátó szervezeti egységek (gazdasági ügyintézést ellátó dolgozók) tevékenysége felett, feladatkörét, jogait és kötelességeit a Szabályzat állapítja meg.

(3) A gazdasági főigazgató (igazgató) kinevezésére és munkaviszonyának megszüntetésére — az egyetemi tanács véleményének meghallgatásával — a felügyeletet gyakorló miniszterhez a rektor tesz előterjesztést.

(4) A gazdasági főigazgató (igazgató) a működéséről évenként egy alkalommal az egyetemi tanácsnak beszámol.

III.

A KAR SZERVEI ÉS VEZETÉSE

Általános rendelkezések

24. §

A kar a hallgatók oktatását-nevelését és a tudományok művelését ellátó, a szakképzésben és a tudományos munkában együttműködő oktatókat, oktatási szervezeti és más egységeket (kollégiumot, könyvtárat, műhelyt stb.) magában foglaló, külön igazgatási szervezettel rendelkező egység.

25. §

A kar vezetésével kapcsolatos feladatokat
— a dékán és helyettesei,
— a kari tanács,
— a kar oktatóinak értekezlete,
— a dékáni tanács és
— a kari bizottságok
végzik.

A dékán és a dékánhelyettesek

26. §

(1) A kar vezetője a dékán. A dékánt munkájában egy vagy több dékánhelyettes segíti, akiknek feladatkörét — a kari tanács meghallgatásával — a dékán állapítja meg. A dékánhelyettesek számát a Szabályzat határozza meg. Több dékánhelyettes közül a dékán jelöli ki általános helyettesét.

(2) A dékán megbízásának 3—3 évvel történő meghosszabbítására a kari tanács több alkalommal is javaslatot tehet, a dékánhelyettesek megbízását pedig 3—3 évvel többször is meghosszabbíthatja.

27. §

(1) A dékán feladata különösen:

a) a kar képviselete;

b) a kari tanács döntési hatáskörébe tartozó ügyekben a határozatok végrehajtása;

c) a kari személyzeti munka irányítása;

d) a kari szervezeti egységek felügyelete;

e) a kar tudományos terve végrehajtásának irányítása;

f) a kar hivatali szervei közötti munkamegosztás megállapítása;

g) kari ügyekben a kiadmányozási és a kar rendelkezésére álló pénzügyi keretekkel kapcsolatban az utalványozási jogkör gyakorlása;

h) a jogszabályok és az egyetemi szabályzatok rendelkezései szerint a hallgatók tanulmányi és vizsgaügyeiben a döntés meghozatala;

i) a kar kezelésében levő, társadalmi tulajdonban álló vagyontárgyak védelmének megszervezéséről való gondoskodás.

(2) A Szabályzat feljogosíthatja a dékánt az (1) bekezdés *g)* pontja alapján őt illető hatáskörnek a dékánhelyettesekre, illetőleg a kari szervezeti egységek vezetőire történő átruházására.

(3) A dékán megsemmisítheti a kari oktatási vagy más kari szervezeti egységek minden olyan intézkedését, amely jogszabályt vagy a felettes szervek rendelkezését sérti.

A kari tanács

28. §

A kari tanács a kar vezetésében közreműködő, egyes kérdésekben döntési joggal felruházott, egyébként véleményező és javaslattevő testület.

29. §

(1) A kari tanács összetételét a Szabályzatban úgy kell kialakítani, hogy a tanácsnak

a) elnöke: a dékán,

b) tisztségük alapján tagjai: a dékánhelyettesek, a kari oktatási szervezeti egységek vezetői, az MSZMP kari szervezetének titkára vagy a vezető-

ség által kijelölt vezetőségi tag, a kar szakszervezeti tanácsának (bizottságának) elnöke vagy titkára, a KISZ kari szervezetének titkára vagy a vezetőség más tagja, továbbá a kar előző dékánja,

c) választás alapján tagjai:

— a dékánnak a társadalmi szervezetek kari szervezeteivel egyetértésben tett javaslatára a kar oktatói értekezletén — nagyobb karokon oktatási szervezeti egységenként — titkos szavazással választott különböző beosztású oktatók és

— a kari KISZ-szervezet javaslatára, a hallgatók által a nappali tagozat hallgatói közül választott hallgatók,

d) meghívás alapján tagjai: a munkában való részvételre felkért külső szakemberek és a társadalmi élet kiemelkedő személyiségei, valamint a kari szakszervezeti tanács (bizottság) által a kar nem oktató beosztású dolgozói közül ajánlott kiváló dolgozó.

(2) A választás és meghívás rendjét a Szabályzat, a választáson és a meghíváson alapuló tagok számát és a különböző jogcímeken alapuló tagság arányát az egyetem felett felügyeletet gyakorló miniszter a művelődésügyi miniszterrel egyetértésben állapítja meg.

(3) A választott és meghívott tagok tanácstagsága — az egyetemi hallgatók kivételével — a megválasztásuktól, illetőleg a meghívásuktól számított 3 évi időtartamra terjed. A hallgatók tanácstagságának időtartamát a KISZ kari szervezetének vezetősége határozza meg. A választott tagok beszámoltatásának és visszahívásának rendjét a Szabályzat állapítja meg.

30. §

(1) A Szabályzatban megfelelő rendelkezésekkel biztosítani kell, hogy a kari tanács ülésein tanácskozási joggal részt vehessenek a felügyeletet gyakorló, valamint a karon folyó képzésben érdekelt miniszterek és országos hatáskörű szervek képviselői, az egyetem rektora vagy megbízottja, a karon oktatási feladatokat ellátó, de a kar szervezetébe nem tartozó oktatási szervezeti egységek vezetői, illetőleg megbízott képviselőik, az oktatási munkában közreműködő külső szervek (kutató intézet, üzem) képviselői, továbbá az esti és levelező tagozatok hallgatóinak a dékán által meghívott képviselői.

(2) Gondoskodni kell arról is, hogy a dékán által esetenként meghívott szakemberek és személyi ügyekre vonatkozó napirendi pont tárgyalásán a személyzeti vezető a kari tanács ülésein meghívás alapján, tanácskozási joggal részt vehessenek.

(3) A kari tanács elnökségének és bizottságainak üléseire tanácskozási joggal külső szakembereket, valamint érdekeltségük alapján, egyes napirendi pontok tárgyalásához az (1) bekezdésben felsoroltakat a dékán jogosult meghívni, illetőleg meghívásukra a bizottság elnökeit utasítani.

31. §.

A dékánnak a kari tanácsot negyedévenként legalább egy alkalommal össze kell hívnia. Tizenöt napon belül össze kell hívni a kari tanács ülését a felügyeletet gyakorló miniszter vagy a rektor felhívására, illetőleg a tanácstagok legalább egyharmadának indítványára.

32. §

(1) A kari tanács köteles megbizatásának időtartama alatt — a (2) bekezdés esetét kivéve — legalább egy alkalommal a kar oktatási szervezeti egységeinek vezetőit munkájukról beszámoltatni.

(2) Ha a kar oktatási szervezeti egységeinek nagy száma miatt vezetőik 3 évenkénti beszámoltatása nem oldható meg, a beszámolás rendjét a Szabályzat állapítja meg.

33. §

(1) A dékánhelyetteseket a kari tanács választja.

(2) A kari tanács dönt:

a) a kari tantervek meghatározása;

b) a kari oktatási szervezeti egységek által oktatott tantárgyak tantárgyi programjainak megállapítása;

c) kari szabályzatok kibocsátása;

d) a fakultatív és speciális tantárgyak körének megállapítása;

e) a kar költségvetési keretének felosztása és — az egyetemi tanács határozatával összhangban — az egyes előrányzatokkal való gazdálkodás meghatározása;

f) a külföldi oklevelek honosítása;

g) a kar oktató-nevelő munkájával és tudományos tevékenységével kapcsolatos kérdések;

h) a kar képzési és káderutánpótlási irányelveinek megállapítása

felől.

(3) A kari tanácsnak a (2) bekezdés *a)*, valamint *c)—e)* pontjaiban felsorolt ügyekben hozott határozatát a döntéstől számított 3 napon belül a rektorhoz fel kell terjeszteni. Az (1) bekezdés *a)* pontjában megjelölt ügyben hozott határozat az egyetemi tanács jóváhagyása után hajtható végre, a *c)—e)* pontban felsorolt ügyekben hozott határozatok végrehajtását pedig — ha a rektor időközben nem nyilatkozott — a felterjesztéstől számított 15 napig függőben kell tartani.

34. §

A kari tanács a kar tevékenysége körébe tartozó bármely kérdésben vizsgálatot rendelhet el, és a vizsgálat lefolytatására bizottságot küldhet ki.

35. §

(1) A kari tanács javaslatot tesz az egyetemi tanácsnak:

— a kari oktatási szervezeti egységek vezetőinek megbízására;

— kitüntető, illetőleg tiszteletbeli címek, oklevelek adományozására;

— az egyetem által az egyetem hallgatói részére alapított kitüntetések odaítélésére;

— olyan egyetemi doktori cím megszerzése esetén, amely nem a végzettség elismerését jelenti, a doktori szigorlat kandidátusi szakmai vizsgaként, a

kiemelkedő értékű egyetemi doktori értekezés kandidátusi értekezésként való elfogadásának kezdeményezésére.

(2) A kari tanács véleményt nyilvánít:

— a dékáni megbízásra vonatkozó javaslatra;

— a kari oktatói állásokra benyújtott pályázatokkal kapcsolatban;

— a külföldi ösztöndíjakra és három hónapot meghaladó külföldi tanulmányutakra vonatkozó dékáni javaslatokra;

— a hallgatóknak az egyetemi szabályzatokban megállapított tanulmányi ügyeiben és a Népköztársasági Tanulmányi Ösztöndíj tárgyában;

— az egyetemi — és ezen belül különösen a kari — költségvetési és fejlesztési javaslatra;

— a kar tevékenységéről a felettes szervek elé terjesztendő jelentésre;

— az egyetemi szabályzatok tervezeteire.

36. §

A dékán köteles a kari tanácsot tájékoztatni a határozatok végrehajtásáról és a jelentősebb ügyekben tett intézkedéseiről. Köteles a dékán a kari tanácsot azoknak az intézkedéseinek az indokairól is tájékoztatni, amelyekben a tanács javaslataitól eltért.

A kari tanács elnöksége és bizottságai

37. §

(1) Ha a kari tanácsban a tanácstagok száma 31-nél több, a kari tanács tagjai sorából elnökséget vagy több bizottságot választ.

(2) A Szabályzat állapítja meg azt, hogy mely esetekben kell elnökséget és melyekben bizottságokat választani, továbbá a bizottságok számát és feladatkörét.

38. §

(1) A kari tanács elnöksége és bizottságai, a kari tanács ülései közötti időszakban, a kari tanácsnak a Szabályzatban meghatározott jogkörét gyakorolják, intézkedéseiket, határozataikat kötelesek a kari tanács legközelebbi ülésén bemutatni. Az elnökség, illetőleg a bizottságok határozatait, intézkedéseit a kari tanács megsemmisítheti, ha jogszabályt, felettes szervek rendelkezéseit vagy az egyetemi szabályzatokat sértik.

(2) Kari szabályzatokat csak a kari tanács bocsáthat ki. A Szabályzat más ügyeket is fenntarthat a kari tanács részére.

39. §

(1) A kari tanács elnökségét a dékán vezeti. Az elnökség tagjai: a kari tanács által megválasztott tanácstagok, az MSZMP és a KISZ kari szervezetének titkára vagy a vezetőség által kijelölt más vezetőségi tag, továbbá a kar szakszervezeti tanácsának (bizottságának) elnöke vagy titkára. Az elnökségben a dékánt ugyanolyan jogok illetik meg, mint a kari tanácsban.

(2) A kari tanács bizottságainak elnökeit és tagjait a bizottságok megalakítása alkalmával a kari tanácstagok közül a kari tanács választja.

(3) A kari tanács elnökségének és a kari tanács bizottságainak összetételét a Szabályzatban úgy kell megállapítani, hogy azok a kari tanács összetételét tükrözzék.

A kar oktatóinak értekezlete

40. §

(1) A kar oktatói összességének tanácskozó testülete a kar oktatóinak értekezlete. Az értekezlet évenként egy alkalommal — a dékán beszámolója alapján — megvitatja a kar egész tevékenységét és a következő időszak legfontosabb feladatait. Az értekezleten a kar oktatói, címzetes egyetemi tanárai és címzetes docensei vehetnek részt.

(2) A Szabályzatban megállapított karokon az oktatók — oktatási szervezeti egységenként arányos — részvételét az oktatási szervezeti egységek oktatói által választott küldöttek útján lehet biztosítani. A küldöttek választásának rendjét a Szabályzat állapítja meg.

(3) Az oktatói értekezlet ajánlásokat terjeszthet a dékán, a rektor, a kari tanács és az egyetemi tanács elé.

A dékáni tanács

41. §

A kar vezetésével összefüggő feladatok megoldásának előkészítésére a dékán — a dékánhelyettesekből, a kari tanács bizottságainak elnökeiből és a társadalmi szervezetek kari vezetőiből — dékáni tanácsot alakíthat. A dékáni tanács javaslattevő szerv, melynek feladatkörét és munkarendjét a dékán határozza meg.

A kari bizottságok

42. §

A kar működése szempontjából nagy jelentőségű oktatási, nevelési, tudományos, igazgatási, gazdasági és egyéb kérdések, általában kollektív munkát igénylő elemzések, javaslatok kidolgozására és az ilyen kérdésekben hozandó döntések előkészítésére — tanácsadó jelleggel — állandó vagy ideiglenes kari bizottságok szervezhetők. A bizottságok létesítéséről és munkarendjüknek megállapításáról a dékán gondoskodik.

IV.

AZ OKTATÁSI ÉS MÁS SZERVEZETI EGYSÉGEK

Általános rendelkezések

43. §

Az oktató-nevelő és tudományos munkát, valamint az ezekkel összefüggő egyéb feladatokat az oktatási szervezeti egységek: a tanszékek, a lektorátusok, a tanszékcsoportok, a klinikák, a kari és egyetemi intézetek, a bemutató és kísérleti telepek,

az osztályok (szekciók, szakcsoportok), a tangazdaságok, a gyakorlóiskolák, továbbá a Szabályzatban megjelölt egyéb szervek és egyetemi intézmények végzik.

44. §

(1) A Szabályzatban az egyes oktatási szervezeti egységek megjelölésével kapcsolatban az alábbiakat kell figyelembe venni:

a) a tanszék egy tudományágnak, illetőleg a vele rokon tudományoknak oktatására kialakított szervezeti egység;

b) a tanszékcsoport az azonos vagy rokon szakon oktató több tanszéknek az oktató-nevelő és tudományos munka koordinálására létrehozott közös szervezete;

c) a kari intézet a karhoz tartozó, több tanszékből alakított, az oktatás, a nevelés és a tudományos munka meghatározott feladatainak végzésére egységes irányítással létrehozott együttes gazdálkodást folytató szervezeti egység;

d) az egyetemi intézet az oktatás-nevelés és a tudományos munka meghatározott feladatain felül egyéb speciális (tervezési, kutatási stb.) feladatokat is megvalósító vagy oktatási-nevelési, illetőleg tudományos feladatok megoldását elősegítő tevékenységet végző szervezeti egység (tervező iroda, laboratórium, számítóközpont, kísérleti reaktor, biológiai állomás, botanikus kert, illetőleg több tanszékből kialakított szervezet stb.);

e) az osztály (szekció, szakcsoport) tanszékek, tanszékcsoportok, illetőleg egyéb oktatási szervezeti egységek szervezete, melynek az a feladata, hogy az alap és a szakképzés oktatástartalmi és módszertani összefüggéseinek egyeztetésével a szakképzés, illetőleg a tudományos kutatás eredményességét biztosítsa;

f) a klinika az orvostudományi és az állatorvostudományi egyetemeken az oktató-nevelő és tudományos munka mellett gyógyító, betegellátó tevékenységet is folytató szervezeti egység;

g) a lektorátus az idegen nyelvi, illetőleg a külföldiek számára a magyar nyelvi oktatást végző szervezeti egység;

h) a gyakorló iskola a tanárképzés oktatási-nevelési gyakorlatát biztosító, egyben általános vagy középfokú oktatást, illetőleg mindkét fokú oktatást megvalósító intézmény.

(2) *A tangazdaság* az agrártudományi egyetemeken a gyakorlati oktatáson és kutatáson felül mező- és erdőgazdasági, élelmiszeripari, valamint faipari termelést is végez.

(3) Az egyetem a hallgatók bentlakásos elhelyezése céljából kollégiumokat és diákotthonokat tarthat fenn.

(4) Az egyetemi könyvtárak az oktatók és hallgatók felkészüléséhez, tudományos munkájához biztosítják a könyvtári és dokumentációs szolgálatot.

(5) Az egyetem felügyeletét ellátó miniszter az egyetem hagyományaira és sajátosságaira tekintettel egyes oktatási szervezeti egységekre a fentiektől eltérő elnevezést is előírhat.

Az oktatási szervezeti egységek vezetése

45. §

(1) Az oktatási szervezeti egység élén a vezető áll. Egyes oktatási szervezeti egységek (klinika, intézet, könyvtár, tangazdaság) vezetője az igazgató.

(2) A több tanszékből vagy más oktatási szervezeti egységekből álló oktatási szervezeti egységek vezetőinek megbízása előtt a részegységek vezetőinek véleményét meg kell hallgatni.

46. §

(1) Az oktatási szervezeti egységek vezetőinek jogait és kötelességeit a Szabályzatban meg kell határozni. A jogok és kötelességek megállapításakor figyelembe kell venni a különböző típusú oktatási szervezeti egységek sajátosságait.

(2) Az oktató-nevelő és tudományos munkát közvetlenül végző oktatási szervezeti egység vezetőjének jogai és kötelességei különösen:

a) képviseli az egységet az egyetem és a kar vezető szerveinél, továbbá a Szabályzatban megállapított keretek között az egyetemen kívüli szerveknél;

b) véleményt nyilvánít az egyetem és a kar vezetői (testületei) előtt az egységet érintő személyi, oktatástartalmi és gazdasági jellegű kérdésekben; javaslataival ilyen tartalmú döntéseket kezdeményezhet;

c) megszervezi az egység oktató-nevelő tevékenységét, saját oktató-nevelő és tudományos munkája mellett irányítja és ellenőrzi a hozzá beosztott oktatók és más dolgozók munkáját, a felsőbb szervek irányelveinek figyelembevételével kialakítja az oktató-nevelő foglalkozások egységes módszereit;

d) biztosítja a hallgatók eredményes tanulmányi munkájához szükséges feltételeket;

e) kidolgozza és jóváhagyásra előkészíti a tanterv szerinti kollégiumok, szemináriumok és más foglalkozások programját, gondoskodik az egység oktató-nevelő munkájához kapcsolódó termelési (üzemi) gyakorlatok megszervezéséről;

f) a kar tudományos tervével összhangban irányítja az egység tudományos tervének végrehajtását;

g) támogatja a tudományos diákkörök (szakkörök) munkáját, az oktatás-nevelés eszközeivel — bevonva a hallgatókat a tudományos munkába — elméleti és gyakorlati útmutatást ad a kezdeti tudományos munka végzéséhez;

h) támogatást nyújt az egység oktatóinak és más dolgozóinak, valamint a hallgatóknak a politikai és erkölcsi fejlődéshez, közreműködik a kar káderfejlesztési terveinek megvalósításában, az oktatók és más beosztású dolgozók minősítésében, a tudományos munkaerő utánpótlásának képzésében;

i) javaslatot tesz a dékánnak a külső előadók, gyakorlatvezetők és más dolgozók megbízására;

j) elosztja az egység oktató-nevelő és tudományos munkájához szükséges eszközöket és anyagokat, meghatározza felhasználásuk módját, felelős az egység kezelésére bízott társadalmi tulajdonban

álló vagyontárgyak védelméért, és gondoskodik azok megőrzéséről;

k) a jogszabályok és az egyetemi szabályzatok rendelkezései szerint irányítja és ellenőrzi a külső szervek által adott megbízáson alapuló munkákat;

l) a Szabályzatban megállapított módon együttműködik az egyetem és a kar társadalmi szervezeteinek és a hallgatók közösségeinek képviselőivel;

m) végrehajtja az egyetem és a kar vezetőinek (testületeinek) határozatait.

47. §

(1) A 44. § (1) bekezdésének *b)—e)* pontjaiban meghatározott oktatási szervezeti egységek vezetőinek jogkörét az alábbi irányelvek szerint kell kialakítani:

a) a vezetői jogkör terjedelme az oktatási szervezeti egység rendeltetéséhez igazodik;

b) döntési hatáskör a vezető részére általában igazgatási és gazdálkodási ügyekben biztosítható;

c) oktatási-nevelési és tudományos ügyekben a vezető jogköre szervező, koordináló jellegű, ilyen ügyekben intézkedéseket a vezető általában a részegységek vezetőivel egyetértésben tehet.

(2) Az (1) bekezdés hatálya alá tartozó oktatási szervezeti egység létrehozása alkalmával a vezető jogkörét a kari tanács, a kari szervezeten kívül álló oktatási szervezeti egységnél pedig az egyetemi tanács állapítja meg.

Az oktatói munkaértekezlet

48. §

Az oktatási szervezeti egység oktatóinak — ide értve az ott működő címzetes egyetemi tanárokat és címzetes egyetemi docenseket is — tanácskozó szerve az oktatók munkaértekezlete. Oktatói munkaértekezletet rendszeresen, a Szabályzat által előírt időközönként kell tartani. Az oktatók munkaértekezlete megvizsgálja az egység egészének tevékenységét, az egyes dolgozók oktató, nevelő és tudományos munkáját, megvitatja és rendszerezi a következő időszak legfontosabb feladatait. Az egység vezetője a munkaértekezleten tájékoztatja munkatársait az egyetem és a kar vezetőinek, testületeinek döntéséről, és módot ad a véleménynyilvánításra az egység tevékenységét érintő pedagógiai, ideológiai, tudományos és egyéb jelentős kérdésekben. Az értekezlet jogosult a kar vezetője (testülete) elét terjeszteni a kari munka színvonalának emelésére és eredményességének fokozására irányuló javaslatait.

V.

TANTERVI IRÁNYELVEK, TANTERV, PROGRAM

49. §

(1) A képzés fejlesztése és korszerű színvonalon tartása érdekében az egyetem — a felügyeletet gyakorló miniszter által megállapított képzési célok, követelményi előírások és tantervi irányelvek keretei között — maga határozza meg a tanterveket és a tantárgyi programokat.

(2) A tantervi irányelvek tartalmazzák az egyes szakok képzési célját, az ideológiai oktatás tárgyait és óraszámát, azoknak az alapvető tudományocsoportoknak a felsorolását, amelyek oktatása kötelező, az alap- és szakképzés, valamint az elméleti és gyakorlati képzés arányait, a heti legmagasabb óraszámot, az államvizsga követelményeket és egyéb — a szak jellege szerint alapvető — vizsgák követelményeit.

(3) A tantervben meg kell határozni szorgalmi időszakonkénti (szemeszter, trimeszter) bontásban valamennyi kötelező és kötelezően választható tantárgyat, ezek elméleti és gyakorlati óraszámát, a szakmai gyakorlatok időtartamát, beosztását, a számonkérés (vizsgák) formáit és időpontját, azt, hogy mely vizsgák osztályzatait és hogyan (pl. súlyozottan) kell az átlageredmény kiszámításánál figyelembe venni, valamint az államvizsgára bocsátás részletes feltételeit és a szakdolgozatra (diplomatervre) vonatkozó előírásokat.

(4) A tantárgyak programja meghatározza a tantárgy feladatát a szak képzési céljának megvalósításában, tananyagának rövid leírását, megjelölve az írott anyag terjedelmét és formáját (tankönyv, jegyzet, példatár, irodalom, esettanulmány stb.), a képzési idő alatti óraszámát, körülírja a tananyag feldolgozási formáinak (előadás, szeminárium, gyakorlat stb.) arányait, a felhasználható fontosabb technikai és egyéb segédeszközöket, a hallgatók egyéni munkával megoldandó feladatainak típusait, és tematikus felsorolásban tartalmazza a vizsga követelményeit.

(5) A tantervek és a tantárgyi programok tervezetét, 30 napos határidő tűzésével, hozzászólás végett meg kell küldeni a szakképzésben érdekelt minisztériumoknak és országos hatáskörű szerveknek.

VI.

AZ EGYETEM OKTATÓI

50. §

(1) Az egyetem oktató-nevelő, tudományos és ezekkel összefüggő munkáját általában az oktatási szervezeti egységeknél rendszeresített oktatói állásokra határozatlan időre kinevezett vagy határozott időre alkalmazott oktatók végzik.

(2) Az egyetemen oktatási szervezeti egységhez nem tartozó oktatók is működhetnek, akiknek tevékenységét a rektor, illetőleg a dékán irányítja.

51. §

(1) A Szabályzatban az egyetem oktatóinak jogait és kötelességeit annak figyelembevételével kell megállapítani, hogy az oktatók:

a) az oktatási szervezeti egység vezetőjének irányításával ellátják a tantárgyak elméleti és gyakorlati oktatását a tantervnek és a tantárgyi programoknak megfelelően;

b) részt vesznek a hallgatók tanulmányi munkájának számonkérésében és értékelésében;

c) közreműködnek a tantárgyak programjainak, a tananyag tartalmának és az oktatás módszereinek fejlesztésében;

d) tudományos kutatást folytatnak;

e) szakmailag irányítják és támogatják a tudományos diákkörök (szakkörök) munkáját;

f) részt vesznek az oktatási szervezeti egység, valamint az egyetem feladatainak teljesítésében.

(2) A gyakorlottabb oktató az egység vezetőjének megbízása alapján közvetlenül részt vesz a fiatalabb oktatók tudományos munkájának irányításában.

(3) Valamennyi oktatónak jogában áll tudományos kutatásainak eredményeit — az oktatók munkaértekezletén történt megvitatás után — oktatónevelő munkájában felhasználni.

(4) Az oktatók jogosultak az egyetem, illetőleg a kar vezetője (vezető-testülete) elé terjeszteni az egyetemi munka színvonalának emelésére és eredményességének fokozására irányuló javaslataikat.

VII.

AZ EGYETEM HALLGATÓI

52. §

(1) A hallgató az egyetem kötelékébe felvétel, átlépés, illetőleg a megszakított tanulmányok folytatásának engedélyezése útján vagy jogszabályokban megállapított egyéb módon kerülhet.

(2) Az egyetem hallgatói nappali, esti és levelező tagozaton folytatják tanulmányaikat. Ez utóbbiakról külön jogszabályok rendelkeznek.

53. §

(1) Az egyetemre olyan jelentkező vehető fel, aki hűséges állampolgára hazánknak, és akiről tehetsége, felkészültsége, magatartása és egészségi állapota alapján feltételezhető, hogy a választott életpályán eredményesen képes majd dolgozni.

(2) A felvétel feltételeiről és a felvételi eljárásról, a külföldi állampolgárok felvételéről, továbbá az átlépésről és a megszakított tanulmányok folytatásának engedélyezéséről külön jogszabályok rendelkeznek.

54. §

(1) A hallgatói jogállás kezdő időpontja a felvételt kimondó, illetőleg az átlépést vagy a tanulmányok folytatását engedélyező határozat napja. A felvett hallgató jogait csak az első beiratkozást követő eskü — külföldi állampolgár ünnepélyes nyilatkozatának — letétele után gyakorolhatja.

(2) Az egyetem hallgatója más felsőoktatási intézmény kötelékébe nem tartozhat.

55. §

Megszűnik a hallgatói jogállása annak:

a) aki abszolutóriumot (végbizonyítványt) szerzett, az abszolutórium kiállítása napján; ha a tanterv a képzési idő alatt államvizsgát is előír, akkor az abszolutórium megszerzését követő első államvizsga időszak utolsó napján; az orvostudományi egyetemeken pedig az utolsó államvizsga befejezésének napján;

b) aki beiratkozási kötelezettségének saját hibájából nem tesz eleget, a beiratkozási időszak utolsó napján;

c) akit az egyetemről elbocsátottak, az erről szóló határozat jogerőre emelkedésének napján;

d) akit fegyelmi határozattal az egyetemről vagy valamennyi felsőoktatási intézményből kizártak, a fegyelmi határozat jogerőre emelkedésének napján.

56. §

(1) Az egyetemi hallgatóknak rendszeres tanulmányi munkával és fegyelmezett, egymás irányában segítőkész magatartással kell tanulmányi kötelezettségeiknek legjobb tudásuk szerint eleget tenniük, az előírt foglalkozásokon részt venniük, az egyetem és a diákközösségek feladatainak teljesítésében közreműködniük.

(2) A hallgatóknak meg kell tartaniuk a rájuk vonatkozó jogszabályokat és az egyetem vezetőinek rendelkezéseit. Kötelességeik elmulasztásáért — a fegyelmi szabályzat rendelkezéseinek megfelelően — fegyelmi úton is felelősségre vonhatók.

57. §

A hallgató jogosult mindazon juttatás és közvetlen egyéni támogatás igénybevételére, amelyet a jogszabályok és az egyetem szabályzatai részére megállapítanak. A hallgatók ennek megfelelően

a) jogosultak az egyetemi foglalkozások látogatására;

b) az oktatókkal konzultálhatnak, igénybe vehetik az egyetemi, kari és az oktatási szervezeti egységekben létesített könyvtárakat;

c) részt vehetnek az egyetem kulturális és sportszervezeteinek munkájában;

d) a nappali tagozat hallgatói — a rektor engedélyével — kulturális, illetőleg sporttevékenységet fejthetnek ki az egyetemen kívüli egyesületekben és szervezetekben;

e) a jogszabályokban meghatározott esetekben az egyetemi szabályzatokban megállapított kedvezményekben (pl. tandíjkedvezmény), juttatásokban (pl. ösztöndíj, kollégiumi, diákotthoni elhelyezés) és egyéb szolgáltatásokban (pl. kedvezményes étkezés, üdültetés) részesülhetnek;

f) tanulmányi munkájukkal és a képesítés megszerzésével kapcsolatos minden kérdésben közvetlenül fordulhatnak az oktatási szervezeti egységekhez;

g) az előírt feltételek szerint részt vehetnek a tudományos diákkörök munkájában, az oktatási szervezeti egység, illetőleg az egyetemmel együttműködő kutatóintézet tudományos munkájában és a hallgatók részére kitűzött pályázatokon;

h) a nappali tagozat hallgatói — külön jogszabály rendelkezései szerint — munkaviszonyba léphetnek;

i) társadalmi ösztöndíjra tanulmányi szerződést köthetnek; a külön jogszabályban megállapított feltételekkel;

j) kiemelkedő tanulmányi eredményeik alapján kitüntetésben részesülhetnek;

k) tanulmányi munkájukat hátrányosan befolyásoló vagy életkörülményeiket kedvezőtlenül érintő egyetemi intézkedések ellen a Szabályzatban megállapított módon az egyetem, kar, illetőleg az oktatási szervezeti egység vezetőjénél panaszt tehetnek.

58. §

(1) A hallgatók közösségét a Szabályzatban megállapított esetekben kezdeményezési, felszólalási és a Szabályzatban meghatározott egyéb jogok illetik meg a közösséget érintő tanulmányi, szociális, kulturális vagy egyéb ügyekben. Az egyetemi, a kari tanácsba és más egyetemi testületekbe (pl. a kollégiumi vezetőségbe) küldött képviselőik útján, részt vesznek az egyetem munkájában.

(2) A Szabályzat egyes feladatok ellátását a hallgatói közösségekre bízhatja.

59. §

Az egyetem a képzés szakirányát megjelölő oklevelet ad azoknak, akik a tanulmányi, vizsga és államvizsga szabályzatokban előírt kötelezettségeiknek mindenben eleget tettek.

60. §

(1) Az egyetem hallgatóival tanulmányaik befejezése után is kapcsolatot tart fenn — a Szabályzatban megállapított módon —, velük közösen ápolja az egyetem hagyományait. Az egyetem segítséget nyújt volt hallgatóinak gyakorlati, illetőleg tudományos munkájához is.

(2) Gyakorlati munkájukban a társadalmi haladást szolgáló volt egyetemi hallgatók részére az egyetemek tanácsai a társadalmi megbecsülés jeleként arany-, gyémánt- és vasoklevelet adományozhatnak. Az adományozás részletes feltételeit, valamint az adományozással kapcsolatos eljárást a Szabályzat állapítja meg.

VIII.

A MAGYAR KOMMUNISTA IFJÚSÁGI SZÖVETSÉG EGYETEMI SZERVEZETEI

61. §

(1) A Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség egyetemi, kari, illetőleg hallgatói közösségek szerint megalakított szervezetei kiemelkedő szerepet töltenek be az egyetemi ifjúság életének formálásában, részt vesznek a hallgatók politikai és erkölcsi nevelésében, képviselik érdekeiket. A rektor, a dékánok és az egyetem testületi szervei segítik a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség szervezeteit.

(2) A Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség gondoskodik arról, hogy a nappali tagozat hallgatói az egyetemi és kari tanácsok, a rektori és dékáni tanácsok és más egyetemi testületek munkájában részt vevő képviselőiket megválasszák. A képviselettel megbízottak e tevékenységük ellátásáról a hallgatói közösségeknek beszámolnak.

(3) A Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség kari alapszervezeti vezetősége a hallgatók közül képviselőt küld valamennyi olyan bizottságba, amely a hallgatókat érintő és dékáni hatáskörbe tartozó ügy előkészítésére alakult.

(4) A Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség egyetemi szervezete a Szabályzatban — vele egyetértésben — meghatározott esetekben döntési jogot gyakorol. Az ilyen döntést a rektor csak abban az esetben semmisítheti meg, ha az jogszabályt vagy művelődéspolitikai érdekeket sért.

(5) Jogszabályok, egyetemi szabályzatok egyes — a hallgatókat érintő — kérdésekben az egyetem (kar) vezetőinek, testületeinek, illetőleg az oktatási szervezeti egységek vezetőinek döntéseihez a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség választott szervének egyetértését írhatja elő.

(6) A Szabályzatban meg kell állapítani azoknak az ügyeknek a körét, amelyekben a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség egyetemi szervezeteit véleményezési jog illeti meg.

62. §

(1) A hallgatók nevelési, szociális, tanulmányi és vizsga ügyeiben tett általános jellegű intézkedésekkel kapcsolatban a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség választott szerve az intézkedést hozó egyetemi szervnél kifogást terjeszthet elő. A kifogást indokolni kell. A kifogást a sérelmezett határozatot hozó egyetemi szerv bírálja el, és döntéséről az előterjesztőt értesíti. A kifogás elintézése ellen az egyetem KISZ-szervezetének vezetősége panaszt tehet a felettes szerveknél. A kifogással kapcsolatos eljárást a Szabályzat állapítja meg, és meghatározza azokat az eseteket, amelyekben az intézkedés a kifogás elbírálásáig nem hajtható végre.

(2) A hallgatók egyedi ügyeiben hozott egyetemi intézkedések ellen az érdekelt hallgató a jogszabályokban, illetőleg szabályzatokban biztosított jogorvoslattal élhet. A hallgató e jogának gyakorlásával kapcsolatban a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség támogatását igénybe veheti.

IX.

A SZAKSZERVEZETEK EGYETEMI SZERVEZETEI

63. §

(1) A szakmai szakszervezeteknek az egyetemi, kari, illetőleg az egyetem további belső szervezeti tagozódása szerint megalakított alapszervei, az egyetem vezetőivel és testületeivel együttműködve, részt vesznek az egyetem oktatóinak és más beosztású dolgozóinak politikai nevelésében, szervezik a dolgozók munkamozgalmait, ellátják a dolgozók képviseletét és érdekvédelmét, gyakorolják a Munka Törvénykönyvében és más jogszabályokban a szakszervezet részére biztosított jogokat.

(2) A szakszervezeti küldöttek részt vesznek az egyetemi és kari tanácsok, a rektori és dékáni tanácsok és más egyetemi testületek munkájában.

(3) A felügyeletet gyakorló miniszter és az illetékes szakmai szakszervezet központi vezetősége közös irányelvekben szabályozzák az egyetemi szervek és a szakszervezet egyetemi szervei együttműködésének formáit. Az irányelvek figyelembevételével az egyetem vezetői (testületei), valamint az egyetem szakszervezeti bizottsága (tanácsa) közösen határozzák meg a különböző szintű szakszervezeti szervek jogosultságai gyakorlásának módját.

X.

EGYETEMI HIVATALOK

64. §

Az egyetem, valamint a karok vezetői mellett az igazgatási és a gazdasági feladatokat a központi (pl. rektori) és a kari (dékáni) hivatalok, valamint a gazdasági főigazgatóság (igazgatóság) látják el. Az egyetemen működő hivatalok feladatkörét a Szabályzatban kell meghatározni.

XI.

KAROKRA NEM TAGOZÓDÓ EGYETEMEKRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

65. §

(1) A karokra nem tagozódó egyetem vezetője a rektor, vezető testülete az egyetemi tanács.

(2) A karokra nem tagozódó egyetem tanácsát e rendeletnek a kari tanácsokra vonatkozó előírása szerinti összetételben kell megalakítani azzal az eltéréssel, hogy a tanács tagja a főtitkár — aki a tanács titkára — és a gazdasági főigazgató (igazgató) is. Az egyetemi tanács a kari tanácsra megállapított jogköröket is gyakorolja.

(3) A dékán hatáskörébe utalt ügyekben, a karokra nem tagozódó egyetemen első fokon rektorhelyettes jár el. Ha az ügyben az első fokú határozatot a 30 napon túl távollevő rektort helyettesítő rektorhelyettes hozta, a jogorvoslatot a felügyeletet gyakorló miniszter bírálja el.

XII.

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

66. §

(1) E rendeletben foglaltak alapján az egyetemek 1969. december 31. napjáig elkészítik és a felügyeletet gyakorló miniszterhez felterjesztik Szabályzatukat.

(2) A Szabályzat mellékleteként a Szabályzattal egyidejűleg el kell készíteni az oktatási szervezeti egységek jegyzékét — megjelölve szervezetük és működésük alapvető szabályait is —, valamint a szakok jegyzékét. A felügyeletet gyakorló miniszter által megállapított időpontban ki kell adni az egyetem egységes hivatali és gazdasági ügyviteli szabályzatát, az egyetem doktori szabályzatát, az egyetem tanulmányi és vizsgaszabályzatát, a kollégiumi szabályzatot, a dolgozók munkaviszonyára vonatkozó ügyviteli intézkedést, a könyvtári szabályzatot és a felügyeletet gyakorló miniszter által külön előírt egyéb szabályzatokat.

(3) A felügyeletet gyakorló miniszter a rendelet hatálybalépése idején működő egyetemi és kari tanácsokat átalakíthatja.

67. §

Ez a rendelet kihirdetése napján lép hatályba. A 120/1965. (M. K. 7.) M M számú utasítás rendelkezései az egyes egyetemek vonatkozásában az e rendelet alapján készített Szabályzatnak a felügyeletet gyakorló miniszter által történő jóváhagyásával hatályukat vesztik.

Ilku Pál s. k.,
művelődésügyi miniszter

Közlemények

TMB 145—363/1969

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

az 1970. évi belföldi és külföldi aspirantúrára

I.

A Tudományos Minősítő Bizottság pályázatot hirdet az 1970. évi szeptember 1-én kezdődő, az 1963. évi 19. Tvr-ben szabályozott belföldi és külföldi ösztöndíjas és levelező aspirantúrára. A felvétel során — eredményes felvételi vizsga esetén — előnyben részesülnek azok, akik a II. fejezetben felsorolt tudományszakokra pályáznak.

1. Aspirantúrára azok a 35 évnél nem idősebb szakemberek pályázhatnak, akik az egyetemi oklevél megszerzésétől számítva legalább 3 év szakmai gyakorlattal és kezdeti tudományos munkássággal rendelkeznek.

   Külföldi aspirantúrához ösztöndíjas aspirantúra esetén középfokú, levelező aspirantúra esetén felsőfokú állami nyelvvizsga vagy ezeknek megfelelő nyelvismeret igazolása szükséges.

2. Külföldi aspirantúrára pályázni lehet a Bolgár Népköztársaságba, a Csehszlovák Szocialista Köztársaságba, a Lengyel Népköztársaságba, a Német Demokratikus Köztársaságba és a Szovjetunióba.

3. A pályázók szakmai és ideológiai ismeretekből felvételi vizsgát tesznek.

4. Az ösztöndíjas aspiránsok tanulmányi ideje 3, a levelezőké 4 év. Az aspiránsok az előírt tanulmányok befejezése és tudományos értekezésük megvédése után elnyerik a „tudományok kandidátusa" tudományos fokozatot.

5. A pályázati kérelmet a munkahely vezetőjének, személyzeti vezetőjének és pártszervezeti titkárának véleményével ellátva, a felügyeletet gyakorló főhatóság személyzeti osztályához 1969. szeptember 1-ig *kell beküldeni*, a főhatóság személyzeti osztálya pedig 1969. szeptember 15-ig küldi meg a Tudományos Minősítő Bizottsághoz.

A kérelemnek a következő adatokat kell tartalmaznia:

a) a választott tudományszakot, a témát és annak indokolását,

b) az aspirantúra formáját, külföldi aspirantúra esetén az országot és intézetet, ahová a pályázás történik.

A kérelemhez az alábbi iratokat kell csatolni:

a) részletes önéletrajz (külföldi aspirantúrához 2 példány magyar, 2 példány idegen nyelvű),

b) egyetemi oklevél másolata (lehet fotokópia is),

c) A választott téma kutatásának részletes tematikai terve (külföldi aspirantúra esetén idegen nyelven is 3 példányban),

d) eddig megjelent tudományos publikációk jegyzéke,

e) a pályázathoz rendszeresített kérdőív kitöltve (ezeket a TMB Titkárságán és a főhatóságok személyzeti osztályán lehet beszerezni),

f) az utolsó személyzeti minősítés másolata,

g) esetleges egyéb igazolások.

6. A határidő után beadott vagy nem kellően felszerelt kérelmeket a Tudományos Minősítő Bizottság nem veszi figyelembe.

7. A Tudományos Minősítő Bizottság a pályázat eredményéről 1970. márciusában értesíti az érdekelteket.

II.

A pályázatok elbírálása során az alábbi tudományszakokra pályázók részesülnek előnyben (zárójelben jelezve, ahol külföldi pályázat is lehetséges).

1. TERMÉSZETTUDOMÁNYOK

Matematika

Algebra (SzU)
Differenciál- és integrál-egyenletek (CsSzK, SzU)
Digitális számítógépek és programozástechnikai problémák (LNK, SzU)
Numerikus analízis
Operációkutatás (SzU)

Fizika

Félvezető fizika (CsSzK, NDK, SzU)
Különleges fémek és ötvözetek fizikája (CsSzK, NDK, SzU)
Alacsony hőmérsékletek fizikája (CsSzK, NDK, SzU)
Vékonyrétegek fizikája (SzU)

Biológia

Mikrobiológia (CsSzK, LNK)
Biokémia, biopolymerek kutatása
Biofizika (SzU)
Biometria
Növényélettan (SzU)
Növénygenetika (SzU)
Állatgenetika

Kémia

Kémiai szerkezet-kutatás
Szerves és szervetlen vegyipari műveletek
Ásványolaj és földgáz kémiája, technológiája (NDK, SzU)
Gyógyszerkémia és- technológia
Polymerek kémiája

Földtudományok

Műszaki földtan
Kőolajföldtan és bányászat (SzU)
Geofizikai szerkezetkutatás
Hasznosítható ásványok előkészítése

2. ORVOSTUDOMÁNYOK

Ideg-, szív és gyermeksebészet (NDK, SzU)
Szervtranszplantáció elméleti és immunológiai kérdései (SzU)
Traumatológia
Daganatkutatás
Gyógyszer- és méregtan (experimentális és klinikai)
Orvosi sugárbiológia
Dietétika (SzU)

3. AGRÁRTUDOMÁNYOK

Évelő szálastakarmányok nemesítése és termesztése
Kiemelt jelentőségű kertészeti növények nemesítése és termesztése (BNK)
Élelmiszervizsgálati és minősítési módszerek kidolgozása
Koncentrált fehérje előállítása
Az ipari jellegű szarvasmarha- és sertéstenyésztés higiéniai és állategészségügyi feltételei
Teljes értékű gazdasági tápok előállítása broilerek számára
A lúdtenyésztés és tartás fejlesztésének komplex kutatása
A fenyőfatermesztés fejlesztése

4. MŰSZAKI TUDOMÁNYOK

Gépészet

Műszaki mechanika (LNK, SzU)
Méréstan (NDK, SzU)
Közúti közlekedési eszközök fejlesztése

Kohászat

Vas- és acélmetallurgiai folyamatok vizsgálata (SzU)
Ritkafémek előállítása és feldolgozása
Mágneses anyagok gyártási technológiája
Képlékeny alakítás (CsSzK)
Tüzeléstechnika (SzU)

Energetika

Félvezetők erősáramú alkalmazása (SzU)
Energiagazdálkodás (SzU)
Atomenergetika (SzU)

Híradástechnika, automatika

Folyamatszabályozás (SzU)
Híradástechnikai és automatikai építőelemek fejlesztése és gyártási technológiája
Számítástechnika (információ feldolgozási technika, ügyvitelautomatizálás műszaki kérdései (NDK, SzU)

Építészet

Mechanikai (statika, szilárdságtan) (SzU)
Épületszerkezetek (SzU)

Közlekedéstudomány

Útépítés, közúti forgalomtechnika (NDK)
Közlekedésgazdaságtan (NDK)

5. TÁRSADALOMTUDOMÁNYOK

Nyelvtudomány

Magyar nyelvtudomány
Jelentéstan

Földrajzi névkutatás
A 17. és 18. század nyelve
Nyelvjáráskutatás
Általános szlavisztika

Irodalomtudomány

Mai magyar irodalom és irodalomelmélet
20. századi irodalom
19. századi magyar irodalom (2. harmad)
Szovjet és orosz irodalom

Közgazdaságtudomány

A szocializmus politikai gazdaságtana
Matematikai módszerek közgazdasági alkalmazása (SzU)

Állam- és jogtudomány

Nemzetközi magánjog
Pénzügyi jog
Állam és jogelmélet
Államigazgatási jog
Munkajog
Kriminológia (SzU)

Történelemtudomány

Gazdaságtörténet
Egyetemes és magyar művelődéstörténet
Latin-Amerika és Afrika története

Művészettörténet

20. századi magyar szocialista művészet

Neveléstudomány

Didaktika (SzU)
Neveléselmélet

Filozófia

A dialektikus és történelmi materializmus modern problémái
Logika
Esztétika
Szociológia (SzU)

Pszichológia

Munkapszichológia (SzU)
Társadalompszichológia

Budapest, 1969. június 27.

TUDOMÁNYOS MINŐSÍTŐ BIZOTTSÁG

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

Az Erdészeti és Faipari Egyetem (Sopron) pályázatot hirdet a Faipari Mérnöki Kar Faipari géptani tanszékén áthelyezés folytán megüresedő egyetemi docensi álláshelyre.

A kinevezendő egyetemi docens feladata a Faipari géptan, Gépelemek és Erőgépek című tantárgyak oktatása a tanszékvezető irányítása mellett és részvétel a tanszék oktató-, nevelő- és tudományos kutató munkájában.

A betöltésre kerülő 5002 kulcsszámú egyetemi docensi álláshely után, a 169/1960. M.M. számú utasításban megjelölt illetmény jár.

A pályázatokat, az előírt mellékletekkel együtt, a pályázati felhívásnak a Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Értesítőben való közzétételét követő 4 héten belül kell benyújtani az Egyetem Rektori Hivatalában.

Pályázhatnak azok a faipari mérnökök és gépészmérnökök, akik 10 évet meghaladó mérnöki vagy oktatói munkakörben eltöltött munkásságot és szakmai irodalmi tevékenységet tudnak igazolni.

A pályázattal kapcsolatos részletes felvilágosítást a Faipari Mérnöki Kar Dékáni Hivatala, illetve a Faipari géptani tanszék (Sopron, Bajcsy Zs. u. 4.; telefon: 11-00) ad.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

1. A pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását és fizetését;
2. a pályázó eddigi szakmai munkájának és munkája eredményeinek részletes ismertetését;
3. oktató-, nevelő- tudományos kutató munkájának részletes ismertetését;
4. az általa írt könyvek, jegyzetek, tanulmányok stb. felsorolását, megjelölve, hogy azok mikor és hol jelentek meg;
5. tudományos fokozatát, kitüntetéseit és idegen nyelvismeretét, jelentősebb külföldi tanulmányútjait;
6. tudományos és oktatómunkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

1. Részletes önéletrajzot;
2. a szakképzettséget, illetőleg tudományos fokozatot tanúsító oklevelek hiteles másolatát,
3. az egyetemétől beszerzett és pontosan kitöltött, aláírt törzslapot,
4. hatósági erkölcsi bizonyítványt.

Sopron, 1969. június 21.

Dr. Pankotai Gábor s. k.,
rektor

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Magyar Tudományos Akadémia Pszichológiai Intézete (Bp. VI., Szondy u. 83—85. sz.) pályázatot hirdet egy kutatói állás betöltésére az Intézet Szociálpszichológiai Csoportjához.

A pályázat betöltésének feltételei: pszichológiai szakképesítés, határozott szociálpszichológiai érdeklődés és tájékozottság, legalább néhány éves kutatói vagy alkalmazott lélektani tapasztalat valamely pszichológiai intézményben, legalább egy idegen nyelvből középfokú nyelvvizsga. A pályázó feladata: az Intézet tudományos kutatási tervébe illeszkedő önálló szociálpszichológiai kutatások végzése.

Az Intézet ugyancsak pályázatot hirdet egy kutatói állásra az Intézet Pedagógiai Pszichológiai

Osztályán. A munkakör betöltéséhez pszichológus diploma és legalább egy tanári szakból egyetemi végzettség szükséges. Pedagógiai gyakorlat és tudományos munkásság előnyt jelent.

A pályázatokhoz részletes önéletrajzot kell mellékelni. Közölni kell a pályázó jelenlegi munkahelyét és mellékelni annak véleményét, továbbá a pályázó eddigi tudományos munkájának ismertetését.

A pályázatokat — a hirdetmény megjelenésétől számított 4 héten belül — az Intézet igazgatójának címére kell benyújtani.

Budapest, 1969. június 23.

dr. Bartha Lajos s. k.,
intézeti igazgató

FOGADÓÓRÁK

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkára *minden kedden* 14—15.30 óra között — bármilyen természetű ügyben — fogadóórát tart. A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

Elnökségi Titkárság

Tolnai Gábor akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság elnöke, minden *pénteken* 13—14 óráig, *Tétényi Pál*, a kémiai tudományok doktora, a Tudományos Minősítő Bizottság titkára pedig minden *csütörtökön* 14—16 óráig tart fogadóórát.

Tudományos Minősítő Bizottság Titkársága

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Index: 25.105

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. — A szerkesztésért felelős: a Magyar Tudományos Akadémia Elnökségi Titkárságának vezetője.

Kiadja: Az Akadémiai Kiadó, Budapest V., Alkotmány u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 1000 példány

A kiadvány előfizethető a POSTA KÖZPONTI HÍRLAPIRODÁNÁL, Budapest V., József nádor tér 1. és *bármely postahivatalban.* Csekkszámlaszám egyéni: 61 257, közületi: 61 066, MNB egyszámlaszám: 8.
Előfizethető és példányonként megvásárolható az AKADÉMIAI KIADÓ-nál, Budapest V., Alkotmány u. 21. Telefon: 111-010. Csekkbefizetési számla: 05 915, 111-46, MNB egyszámlaszám: 46; az AKADÉMIAI KÖNYVESBOLTBAN: Budapest V., Váci u. 22., telefon: 185-612. Előfizetési díj egy évre: 48,— Ft.

69.67938 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

XVIII. (1969.) ÉVFOLYAM 13. SZÁM

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
HIVATALA

BUDAPEST, 1969. JÚLIUS 30.

TARTALOM

Személyi rész 143

Miniszteri utasítások

109/1969. (PK. 19.) PM — A költségvetési szervek állóeszközeinek átértékelése, az állóeszközök éves értékcsökkenésének elszámolása, a folyamatos értékhelyesbítés és az állóeszközök fogalmának meghatározása 143

110/1969. (PK. 20.) PM — A számvitel rendjéről szóló 1968. évi 33. számú törvényerejű rendeletnek a költségvetési szervek mérleg- (vagyonkimutatás-) készítési kötelezettségére és leltározására vonatkozó rendelkezései végrehajtása ... 147

Közlemények

A Magyar Nemzeti Bank közleménye 154

A Magyar Tudományos Akadémia Biológiai Kutató Intézetének pályázati felhívása 154

A Magyar Tudományos Akadémia Genetikai Intézetének pályázati felhívása 155

A Magyar Tudományos Akadémia Biokémiai Intézetének pályázati felhívásai 155

A Magyar Tudományos Akadémia Biológiai Tudományok Osztályának pályázati felhívása 155

A Magyar Tudományos Akadémia Matematikai Kutató Intézetének pályázati felhívása 155

Az Agrártudományi Egyetem pályázati felhívása 156

A Mosonmagyaróvári Agrártudományi Főiskola pályázati felhívása 156

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának fogadóórája 157

A Tudományos Minősítő Bizottság elnökének és titkárának fogadóórája 157

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Személyi rész

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa

eredményes munkássága elismeréséül *Adorján Bencének*, a Magyar Tudományos Akadémia Központi Fizikai Kutató Intézete Elektronikus Fejlesztő és Kísérleti Műszergyártó Üzeme főosztályvezetőjének a

MUNKA ÉRDEMREND

bronz fokozata

kitüntetést adományozta.

Miniszteri utasítások

A pénzügyminiszter 109/1969. (PK 19.) PM számú

utasítása

a költségvetési szervek állóeszközeinek átértékeléséről, az állóeszközök éves értékcsökkenésének elszámolásáról, a folyamatos értékhelyesbítésről és az állóeszközök forgalmának meghatározásáról

A népgazdasági vagyon — s ezen belül az állóalapok — egységes árszínvonalon való nyilvántartása, a költségvetési szervek felújítási eszközeinek közgazdaságilag megalapozott képzése, az

álló- és fogyóeszközök elhatárolása szükségessé teszi a költségvetési szervek állóeszközeinek átértékelését és a folyamatos értékhelyesbítés biztosítását.

Az átértékelés végrehajtását egyszerűsíti, hogy az állóeszközök értékének előzetes helyesbítését és külön leltárfelvételt az utasítás nem ír elő. Emellett megkönnyíti a szervek munkáját az a körülmény, hogy nem tételes árjegyzéki árak alapján való újraértékelést kell végrehajtaniuk, mint az 1961. év során, hanem csak a jelenleg nyilvántartott állóeszközértékeket kell megfelelő árindexek alkalmazása révén átértékelniük.

A fogyóeszközök értékhatárának a népgazdaság többi területeivel való azonos rendezése is további egyszerűsítést jelent a szervek számára adminisztrációs munkájukban.

Az állóeszközök átértékelésének végrehajtásával kapcsolatos információ csak azokra a legszükségesebb adatokra terjed ki, amelyek a költségvetési szervek állóeszközállományának népgazdasági szintű elemzését, valamint az irányító és gazdálkodó szervek gazdasági tisztánlátását elősegítik.

Az állóeszközök átértékelését — az Országos Tervhivatal, a Központi Statisztikai Hivatal, valamint az Országos Anyag- és Árhivatal elnökével egyetértésben — az alábbiakban szabályozom.

I.

Az állóeszközök fogalmának meghatározása a költségvetési szerveknél

1. §

(1) Az 1/1967. (XI. 17.) OT—PM számú együttes rendelet 1. §-a (1) bekezdésének hatályát a költségvetési szervekre is kiterjesztem. Ennek értelmében állóeszköznek minősül minden olyan, a társadalom termelési vagy egyéb szükségleteinek kielégítését szolgáló, rendeltetésszerűen használatba vett (aktivált) vagyontárgy — alkatrészeivel és tartozékaival együtt —, amelynek elhasználódási ideje három évnél hosszabb, és beszerzési értéke meghaladja az 5000 Ft-ot.

(2) Egyedi értéktől és elhasználódási időtől függetlenül állóeszközként kell nyilvántartani a könyvtárak könyvállományát.

II.

Az átértékeléssel kapcsolatos általános rendelkezések

2. §

(1) A költségvetési szerveknél — ideértve a költségvetési folyószámlás szerveket és a 108/1968. (PK 4.) PM számú utasítás alapján létrehozott költségvetési üzemeket is — az ingatlanleltárakban és állóeszköznyilvántartásokban az 1968. december 31-i fordulónappal nyilvántartott, 1968. január 1. előtt létesített, illetve beszerzett állóeszközöket kell átértékleni. Az 1968. január 1. után könyvjóváírás útján még régi áron átvett vagy használtan beszerzett állóeszközöket ugyancsak át kell értékelni.

(2) Az utasítás hatálya nem terjed ki:

— a fegyveres testületek állóeszközeire,
— az utakra, hidakra, vízügyi létesítményekre,
— az emlékművekre, szobrokra, képzőművészeti alkotásokra,
— a múzeumokban levő közgyűjteményekre,
— a könyvtárak könyvállományára,
— a levéltárak gyűjteményanyagára,
— a külügyi, kulturális és külkereskedelmi képviseletek külföldön levő vagyontárgyaira.

3. §

(1) Az átértékelést 1969. december 31-ig bezárólag kell végrehajtani

(2) Az átértékelés végrehajtására a 3. § (3) és (4) bekezdésében foglaltaknak megfelelő egységenként munkabizottságokat kell szervezni.

(3) A minisztériumok (országos hatáskörű szervek) és az irányításuk alá tartozó költségvetési szervek az átértékelést önállóan végzik.

(4) Az önállóan gazdálkodó tanácsi költségvetési szervek e munkát maguk végzik, az egyéb költségvetési szervek állóeszközeinek átértékelését a tanácsok vb. pénzügyi osztályai (a fővárosnál az önállóan gazdálkodó szakigazgatási szervek), a községi tanácsok területén és az irányításuk alá tartozó intézményeknél a járási tanácsok vb. pénzügyi osztályai hajtják végre.

(5) Az átértékelés megkezdése előtt a munkabizottságok szúrópróbaszerűen kötelesek meggyőződni az állóeszköznyilvántartások helyességéről. Szükség esetén a nyilvántartások kiegészítését, illetve tételes leltározási kötelezettséget is előírhatnak.

(6) Az utasításban foglaltak pontos és határidőre történő végrehajtásáért

a minisztériumok főkönyvelőségének (pénzügyi főosztályának) vezetője,

a tanácsok vb. pénzügyi osztályának vezetője felelős.

4. §

(1) Az állóeszközök átértékeléséről az átértékelést végző munkabizottságok kötelesek szervenként átértékelési jegyzőkönyvet készíteni.

(2) Az átértékelési jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell az átértékelés alá vont állóeszközök megnevezését (egyenként vagy csoportosan), az átértékelést, megelőző bruttó és nettó értéket, valamint az értékcsökkenést. Tartalmazza a jegyzőkönyv az átértékelési indexet, az átértékelés után megállapított bruttó és nettó értéket és az értékcsökkenés összegét, valamint azt a megállapítást, hogy az állóeszköz az átértékelés után a jelen utasítás 1. §-ában foglaltaknak megfelelően a jövőben álló- vagy fogyóeszköznek minősül.

(3) Az átértékelési jegyzőkönyvet tíz évig bizonylatként meg kell őrizni.

III.

Állóeszközök bruttó értékének megállapítása

5. §

(1) A költségvetési szervek tulajdonában vagy kezelésében levő állóeszközök bruttó értékét az 1968. évi árszínvonalra a mellékletben felsorolt átértékelési indexek alkalmazásával kell átárazni.

(2) A különböző átértékelési indexek az állóeszközöknek az 1968. évi árszintváltozását mutatják a beszerzés időpontjában (időszakában) érvényesülő árakhoz viszonyítva.

(3) Az átértékelés során azt az indexet kell alkalmazni, amelyik az állóeszköz beszerzési időpontjához (időszakához) viszonyított árszintváltozást mutatja.

(4) Az épületek, építmények átértékelésénél a létesítés időpontjától függetlenül egységes indexet kell alkalmazni.

(5) A belföldi viszonylatból beszerzett gépek, berendezések, felszerelések és járművek értékelésénél az 1965. január 1. előtt beszerzett állóeszközöknél a mellékletben közölt 1968/64. indexet (5. oszlop), az 1965. január 1. után beszerzett állóeszközöknél az 1968/65. indexet (4. oszlop) kell alkalmazni.

(6) Az import útján beszerzett gépek, berendezések, felszerelések és járművek átértékelésénél az 1965. január 1. előtt beszerzett állóeszközöknél az import jellegétől függően (szocialista, nem szocialista) a melléklet 6, illetve 7. oszlopában közölt indexeket; az 1965. január 1. után importból beszerzett állóeszközöknél egységesen 107%-os indexet kell alkalmazni. Amennyiben a szerv 1965. január 1. után importból beszerzett állóeszközeinek legalább 80%-a nem szocialista viszonylatú, egységesen 106%-os indexet kell alkalmazni.

(7) A mellékletben foglalt átértékelési indexeknek a gazdálkodó szervek egyedi állóeszközeire való közvetlen alkalmazása (ún. azonosítása) az átértékelést végző szervek feladata.

(8) Minden olyan állóeszközre, amelyre a melléklet azonosítható indexet nem tartalmaz, 100%-os átértékelési indexet kell alkalmazni, vagyis azoknak az átértékelés időpontjában nyilvántartott értékét változatlanul kell hagyni.

IV.

Az állóeszközök átértékelésével kapcsolatos értékcsökkenés megállapítása

6. §

(1) Az állóeszközök értékcsökkenésének újramegállapítási kötelezettsége — valamennyi — az utasítás 2. §-a szerint átértékelés alá vont állóeszközre kiterjed, amennyiben azok a jelen utasítás 1. §-a alapján továbbra is állóeszköznek minősülnek.

(2) Az (1) bekezdés alapján nem kell az értékcsökkenés újramegállapítását végrehajtani azoknál az állóeszközöknél, amelyek átértékelés után a jelen utasítás 1. §-a szerint nem minősülnek állóeszközöknek.

(3) Az egyedileg nyilvántartott állóeszközök 1967. december 31-ig leírt értékcsökkenését a beszerzés, illetve utoljára végrehajtott átértékelés évének, az állóeszközcsoportra előírt leírási kulcsnak, valamint az értékcsökkenés csökkentéseként elszámolt felújítás figyelembevételével kell megállapítani.

(4) A csoportosan nyilvántartott állóeszközök értékcsökkenését az állóeszközcsoportra nyilvántartott értékcsökkenés százalékos aránya szerint kell meghatározni.

(5) A továbbra is állóeszközként nyilvántartott vagyontárgyak a (3) és (4) bekezdés szerint meghatározott és 1967. december 31-ig elszámolt értékcsökkenésének összegét az állóeszközök bruttó értékének átértékelésénél alkalmazott átárazási index-szel kell módosítani.

V.

Az állóeszközök nettó megállapítása

7. §

(1) Az állóeszközök nettó értéke a bruttó érték és az értékcsökkenés különbözete.

(2) Az átértékelés során az (1) bekezdésben foglaltaknak megfelelően meg kell állapítani az állóeszközök új nettó értékét is.

VI.

A költségvetési szervek állóeszközei éves értékcsökkenésének elszámolása

8. §

(1) A költségvetési szervek állóeszközeinek elhasználódása folytán évenként az állóeszközök bruttó értékének százalékában az alábbi értékcsökkenéseket kell elszámolni:

Épületek	1,3%
Építmények	4,0%
Gépek, berendezések és felszerelések	6,0%
Szárazföldi járművek	20,0%
Vízi járművek	5,0%
Repülőgépek	az egyes típusok értékcsökkenését külön utasítás szabályozza.

(2) Az értékcsökkenési leírási kulcsok kizárólag az amortizációs (beruházási) hányadot foglalják magukban.

(3) Nem kell értékcsökkenést elszámolni:

— a képzőművészeti alkotások,

— a szemléltető állóeszközök,

— az egyéb állóeszközök (kivételt képeznek a lakótelepek állóeszközei) után, valamint azon állóeszközök után, amelyeket a költségvetési szervek értékükön nem tartanak nyilván.

(4) A teljesen (0-ig) leírt állóeszközöket — amennyiben a szerv a hátralevő használhatóságának alapulvételével nem értékeli fel — 100 forint eszmei bruttó értéken kell nyilvántartani. Ezután értékcsökkenést elszámolni nem szabad.

(5) Az (1) bekezdésben foglalt értékcsökkenési leírási kulcsokat első ízben az 1969. évi értékcsökkenések elszámolásához kell alkalmazni.

VII.

Az állóeszközök értékadatainak folyamatos helyesbítése

9. §

(1) Az állóeszköz-értékadatok folyamatos helyesbítésének kötelezettsége — a 2. § a (2) bekezdésében foglaltak kivételével — a költségvetési szervek kezelésében vagy tulajdonában levő valamennyi állóeszközre kiterjed.

(2) Az állóeszközök értékhelyesbítése értékhelyesbítő indexekkel történik.

(3) Az állóeszköz-fajtánként tagolt értékhelyesbítő indexeket a Pénzügyminisztérium a Pénzügyi Közlönyben teszi közzé. A költségvetési szervek a közzétett indexek alkalmazásával értékelik át állóeszközállományuk bruttó értékét.

10. §

(1) Az értékhelyesbítő indexekkel a közzététel évét megelőző naptári évben üzembehelyezett állóeszközök bruttó értékével csökkentett tárgyévi nyitó állóeszközállományt kell — a rendelkezésben meghatározott időpontig — átértékelni.

(2) Az egyes állóeszközfajtáknak az értékhelyesbítő indexszel, valamint a beszerzési (belföldi, illetőleg a megfelelő import) viszonylattal való azonosítása a költségvetési szervek feladata.

(3) A bruttó állóeszközértékre alkalmazott értékhelyesbítő indexszel ugyanazon állóeszközöknek a tárgyévet megelőző naptári év végéig elszámolt értékcsökkenését is át kell értékelni. Ily módon kell biztosítani a nettó értéknek a bruttó értékkel megegyező arányú módosulását.

11. §

(1) Az értékhelyesbítést a tárgyév január 1. napjára vonatkozó érvénnyel kell végrehajtani.

(2) Az átértékelési különbözetet — mind a bruttó értékre, mind az értékcsökkenésre vonatkozóan — úgy kell nyilvántartani, hogy az állóeszközöknek az időszerű árszinten kimutatott bruttó értéke és értékcsökkenése az előírt állóeszközcsoportokra megállapítható legyen. Az értékhelyesbítések alapbizonylatait úgy kell kezelni, hogy azokból szükség esetén az egyedi vagyonrészekhez kapcsolódó értékhelyesbítések ellenőrizhetők legyenek.

(3) Az értékhelyesbítő indexek gyakorlati alkalmazásának, valamint az értékhelyesbítés folytán jelentkező hatások elszámolásának részleteit a Pénzügyi Közlönyben megjelenő külön rendelkezés szabályozza.

12. §

Az állóeszköz-értékadatok folyamatos helyesbítésének ellenőrzését a költségvetési revízió keretében kell elvégezni.

VIII.

Egyéb rendelkezések

13. §

(1) A jelen utasítás végrehajtásáról a minisztériumoknak (országos hatáskörű szerveknek), a fővárosi, megyei, megyei jogú városi tanácsoknak a Pénzügyminisztérium részére 1970. február 25-ig két példányban jelentést kell készíteniük a függelékben közölt mintáknak megfelelően. Ezért az említett irányító szervek a felügyeletük alá tartozó költségvetési szerveknél a munkát úgy szervezzék meg, hogy a kitűzött időpontig a függelékben szereplő összesítések a Pénzügyminisztériumhoz beküldésre kerüljenek.

(2) Az állóeszközök átértékelésének, valamint az egyes állóeszközök fogyóeszközzé történő átminősítésének következtében jelentkező állományváltozásoknak megfelelően helyesbített könyvviteli és nyilvántartási adatok alapján valamennyi költségvetési szervnek visszamenőleges hatállyal el kell készítenie az 1968. december 31-i állapotnak megfelelő — és a költségvetési beszámoló részét képező — új Vagyonkimutatást. Az 1969. évi beszámoló során ezeket az adatokat kell előző évi záróértékként szerepeltetni.

14. §

(1) A jelen utasítás közzététele napján lép hatályba.

(2) A 107/1963. (PK 2.) PM számú utasítás 1969. január 1. napjával, a 18/1967. (XII. 1.) PM számú rendelet 2. számú mellékletének az állóeszközök meghatározására vonatkozó része pedig a jelen utasítás közzététele napjával hatályát veszti.

Faluvégi Lajos s. k.,
a pénzügyminiszter helyettese

Megjegyzés: Az utasítás *Mellékletét* és a *Függeléket* a Pénzügyi Közlöny 1969. június 20-án megjelent 19. száma tartalmazza.

A pénzügyminiszter 110/1969. (PK. 20.) PM számú

utasítása

a számvitel rendjéről szóló 1968. évi 33. számú törvényerejű rendeletnek a költségvetési szervek mérleg- (vagyonkimutatás) készítési kötelezettségére és leltározására vonatkozó rendelkezései végrehajtásáról

A számvitel rendjéről szóló 1968. évi 33. számú törvényerejű rendelet (a továbbiakban: Tvr.) 15. §-ának (2) és 19. §-ának (2) bekezdésében foglaltak alapján a költségvetési szervek mérleg- (vagyon kimutatás-) készítési kötelezettségéről és leltározásáról az alábbiakat rendelem el.

1. §

Az utasítás hatálya szempontjából költségvetési szerveknek minősülnek a minisztériumok, az önálló költségvetési fejezetet képező országos hatáskörű szervek, továbbá a tanácsok, valamint az önállóan gazdálkodó költségvetési szervek (költségvetési folyószámlás szervek), a költségvetési üzemek és a költségvetési előirányzat alapján gazdálkodó társadalmi szervek (a továbbiakban ezek együttesen: költségvetési szervek).

2. §

(1) A költségvetési szervek a kezelésükbe vagy tartós és ingyenes használatukba adott eszközöket (aktívákat), valamint azok forrásait (passzívákat), továbbá a birtokukban levő idegen eszközöket az utasítás mellékletében meghatározott időpontban (időszakban) és módon leltározni és annak alapján leltárt készíteni kötelesek.

(2) Az eszközöket és azok forrásait (az aktív és passzív vagyonrészeket, valamint az alapokat) a mérlegben az utasítás mellékletében foglalt előírások szerint kell értékelni.

3. §

(1) A kettős könyvvitel vezetésére kötelezett költségvetési szervek az év utolsó napjával könyvviteli mérleget, a tanácsi (egyszeres) számvitel vezetésére kötelezett költségvetési szervek ugyancsak az év utolsó napjával vagyonkimutatást (a továbbiakban: szintén mérleg) kötelesek készíteni. Az eredmény kimutatására kötelezett költségvetési szervek a mérlegen kívül eredménykimutatást is kötelesek készíteni.

(2) A mérleg a költségvetési szerv eszközeinek és forrásainak a mérleg készítésének időpontjában meglevő állománya értékét, az eredmény kimutatására kötelezett szerveknél ezenkívül az eredmény összegét is tartalmazza.

(3) A mérleget a szabályszerű leltározás alapján helyesbített, bizonylatokkal alátámasztott és ellenőrzött könyvviteli nyilvántartások, az évre vonatkozó zárókimutatás, a tanácsi (egyszeres) számvitel vezetésére kötelezett költségvetési szerveknél pedig az eszközök és források kimutatására előírt nyilvántartások (a továbbiakban: állomány-nyilvántartások) és az ezekből összeállított zárókimutatás alapján kell elkészíteni.

4. §

(1) A mérleg bizonylatai a leltározás során helyesbített analitikus nyilvántartásokkal számszerűen egyező főkönyvi számlák, a tanácsi számvitelt vezető költségvetési szerveknél az ezeket helyettesítő állomány-nyilvántartások, illetve az azok alapján készített zárókimutatás.

(2) A mérleg bizonylati alátámasztásaként az előző bekezdésben foglaltakon kívül legalább a következőket kell megőrizni:

a) leltározási szabályzat és leltározási ütemterv,

b) a leltározás szabályszerű végrehajtását igazoló bizonylatok (leltárfelvételi jegyek, ívek és összesítők),

c) a leltározás ellenőrzése során készített feljegyzések,

d) a befejezetlen termelésről, úton levő árukról stb. felvett leltárak,

e) az adósok és hitelezők, valamint a munkavállalói tartozások egyeztetett és tisztázott, az év végi fordulónappal készített leltári (a tartozásokat és követeléseket költségvetési szervenként, vállalatonként, illetve név szerint tartalmazó) kivonat,

f) az értékelésnél használt árdokumentációk.

5. §

(1) A mérleget a költségvetési szerv vezetője és gazdasági vezetője együttesen állapítják meg. Az éves mérleg szabályszerűségét és az eredmény kimutatására kötelezett szerveknél az éves pénzügyi (gazdasági) eredmény helyességét a költségvetési szerv vezetője és a szerv számviteli rendjéért felelős gazdasági vezető aláírásukkal igazolják.

(2) A társadalmi szervekként működő költségvetési szervek mérlegét és eredményét a szerv erre kijelölt bizottsága (ellenőrző bizottsága) záradékolja.

(3) A költségvetési szerveknél a szerv vezetője és gazdasági vezetője felelőssége mellett az utasításban és mellékletben foglaltak végrehajtásáért felelősség terheli mindazon dolgozókat is, akik munkaköri kötelezettségüknek megfelelően és a szerv ügyrendjének előírásai szerint a mérlegkészítés, a leltározás vagy az értékelés munkálataiban részt vesznek. A végrehajtás során biztosítani kell a társadalmi tulajdon védelmét és a mérlegvalódiság elvének érvényesítését.

6. §

(1) A megállapított évzáró mérleget, az eredményt, a jogszabályi előírások szerinti anyagi érdekeltség címén visszatartott összegeket, a leltárakat (leltári bizonylatokat) és egyéb kimutatásokat a költségvetési szerv revízióját végző irányító szerv — a mérlegmegállapítás időpontjától

függetlenül, általában az éves rendszeres költségvetési revízió keretében — az eredmény képzésének indokoltsága és helyessége, továbbá a mérlegvalódiság szempontjából megvizsgálja.

(2) Ha az irányító szerv a felülvizsgálat eredményeképpen az évzáró mérleget, illetve a kimutatott eredményt nem tartja szabályszerűnek, a költségvetési szervet felhívja, hogy a szükséges helyesbítéseket végezze el.

(3) A költségvetési szerv az irányító szerv intézkedéseinek megfelelően meghatározott határidőn belül köteles a helyesbített mérleget elkészíteni.

(4) Ha a revízióra illetékes irányító szerv vizsgálata során a költségvetési szerv számviteli rendjét illető hiányosságokat, a mérleg és a könyvelés, illetőleg az analitikus nyilvántartások, a tanácsi (egyszeres) számvitel vezetésére kötelezett szerveknél pedig a mérleg és az állomány-nyilvántartások, illetőleg az azokhoz kapcsolódó egyéb könyvviteli nyilvántartások adatai között eltérést állapít meg, a cselekmény súlyától függően fegyelmi vagy büntetőjogi felelősségrevonást kezdeményez.

7. §

(1) A mérleget, az eredménykimutatást, továbbá ezek mellékleteit, valamint az utasítás 4. §-ában felsorolt bizonylatokat, illetve nyilvántartásokat a költségvetési szerveknek 10 évig meg kell őrizniük.

(2) Az átszervezéssel megszűnő költségvetési szerveknek a Tvr. 16. §-ában és a jelen utasítás 4. §-ában említett okmányait a jogutód költségvetési szerv vagy az irányító szerv köteles megőrizni.

(3) Az újonnan alakuló költségvetési szervek megalakulásuk alkalmával — az alakulástól számított 60 napon belül — nyitóleltárt és nyitómérleget kötelesek készíteni.

(4) Az átszervezéssel (összevonással, beolvasztással, megosztással, szétválással) megszűnő költségvetési szervek a megszűnés napjával számviteli elszámolási rendjüknek megfelelően leltárt, záró-mérleget tartoznak készíteni, amelyet jóváhagyás céljából az illetékes szervhez terjesztenek fel.

(5) A megszűnő költségvetési szerv mérlegének felülvizsgált adatait az átvevő költségvetési szerv köteles saját eszközei és forrásai (aktív és passzív vagyonrészei) közé felvenni, az esetleges eredményét pedig mérlegében külön tételben feltüntetni.

(6) A költségvetési szerv az általa alkalmazott értékelési módot — leltározási szabályzatában — az utasítás megjelenését követő 90 napon belül meghatározni köteles.

(7) Az utasítás mellékletében foglaltak alapján meghatározott leltározási időpontoktól és módoktól, valamint értékelési előírásoktól — kellően indokolt esetben — csak a Pénzügyminisztérium engedélyével lehet eltérni.

(8) A leltározással és az értékeléssel kapcsolatban szükségessé váló olyan ágazati—szakmai jellegű szabályozásoknál, amelyekre az utasítás melléklete nem tartalmaz előírásokat, értelemszerűen a 15/1968. (V. 10.) PM számú rendeletben és mellékletében foglaltakat kell figyelembe venni.

8. §

(1) Ez az utasítás 1969. január 1. napjával lép hatályba. Az utasításban foglaltakat első ízben az 1969. évi év végi mérleg elkészítésénél kell alkalmazni.

(2) Az utasítás egyes rendelkezéseinek alkalmazása alól a Pénzügyminisztérium — indokolt esetben — felmentést adhat.

(3) Az utasítás közzétételével a 318/140/1952. (PK. 80.) PM számú utasítás II. sz. mellékletének „Az állóeszközök nyilvántartása" c. fejezet 4. Rovancsolás pontja és a „Készletek nyilvántartása" c. fejezet 7. Rovancsolás pontja, valamint a 158/1960. (PK 18.) PM számú utasítás III. „Az eszközök év végi ellenőrzése és év végi leltározása" c. fejezet (az utasítás 33., 34., 35. és 36. §-ai) hatályukat vesztik.

Madarasi Attila s. k.,
a pénzügyminiszter helyettese

Melléklet a 110/1969 (PK 20.) PM számú utasításhoz

I. LELTÁROZÁS

A) A leltározás fogalma

A leltározás a költségvetési szerv kezelésébe vagy tartós és ingyenes használatába adott álló- és forgóeszközök, valamint azok forrásai (aktív és passzív vagyonrészei), továbbá a birtokában levő idegen álló- és forgóeszközök valóságban meglevő állományának (mennyiségének) megállapítása. A leltározási tevékenységhez tartozik a hiányok és többletek megállapítása és azok rendezése (elszámolása) is.

B) A leltárfelvétel módja

1. A leltárfelvétel módjai:

a) mennyiségi felvétel,

b) egyeztetés.

2. A mennyiségi felvételt — az I. E/12. és az I. E/13. pontokban foglalt kivételektől eltekintve — megszámlálással vagy mérés útján

a) a nyilvántartásoktól függetlenül, a nyilvántartásokkal való utólagos összehasonlítással vagy

b) a nyilvántartások alapján, a felvétel alkalmával való összehasonlítással

kell végrehajtani.

3. Az egyeztetés a főkönyvi számláknak vagy a tanácsi (egyszeres) számvitel vezetésére kötelezett szerveknél az állomány-nyilvántartásoknak az analitikus nyilvántartásokkal vagy a könyvelés helyességét igazoló okmányokkal (bankkivonatok, folyószámla-kivonatok, egyeztető levelek, anyagszámadás-összesítő stb.) való összehasonlítását jelenti.

4. A leltározás elvégezhető folyamatosan vagy fordulónappal.

5. Folyamatos leltározás esetén a leltározási kötelezettség alá eső minden eszközt a megfelelő pontokban meghatározott időtartamon belül legalább egyszer kell leltározni.

6. A folyamatos leltározás előfeltétele, hogy a költségvetési szerv

a) előírásszerű, naprakész, a leltározás időpontjában a könyvvitellel, illetőleg az állomány-nyilvántartásokkal számszerűen egyező nyilvántartást vezessen, amelynek alapján a hiányok és többletek azonnal megállapíthatók és rögzíthetők. Ha a tanácsi (egyszeres) számviteli vezetésére kötelezett szerveknél az állomány-nyilvántartásokhoz azokkal számszerűen egyező analitikus nyilvántartás nem kapcsolódik, a leltározás egyeztetési alapját az állomány-nyilvántartás képezi;

b) egy-egy különálló egységében (telep, raktár, üzem, pavilon stb.) az azonos készletféleségek (készletcsoportok) leltárfelvételét előre megállapított azonos időpontban hajtsa végre;

c) megszervezze a folyamatos leltározás rendszeres ellenőrzését.

7. Fordulónapi leltározás esetén — a költségvetési szerv egészére vagy a költségvetési szerven belüli, területileg teljesen különálló egységre (telep, raktár, üzem, pavilon stb.) — a leltározási kötelezettség alá eső minden eszközt — a vonatkozó analitikus vagy állományi nyilvántartások lezárásával egyidejűleg — előre meghatározott nappal (fordulónappal) kell leltározni.

8. A leltározás megtörténtét és időpontját az analitikus nyilvántartásokban fel kell jegyezni.

9. Ha a jelen mellékletben foglalt előírások a mennyiségi felvétel módját (a nyilvántartásoktól függetlenül vagy az azok alapján végzett leltározás), illetőleg a leltározás időpontját (folyamatosan vagy fordulónappal végzett leltározás) kifejezetten nem tartalmazzák, a költségvetési szerv dönt, hogy a lehetséges leltározási módok, illetőleg időpontok közül melyiket választja. A választott módot évközben megváltoztani nem szabad.

10. Jogszabályi előírások alapján a költségvetési szerv kezelésében levő kulturális és szociális célokat szolgáló állóeszközöket és készleteket az egyes eszközféleségeknél meghatározott időpontban (időszakban) és módon kell leltározni.

11. A készletek belső tulajdonságai folytán előálló elkerülhetetlen tárolási és kezelési veszteségek (káló, hiány) normáit a költségvetési szerv igazgatója (vezetője) állapítja meg. Ha a költségvetési szerv irányító szerve (országos hatáskörű szerv, megyei, fővárosi, megyei jogú városi tanács vb., a továbbiakban: irányító szerv) a hiánynormák mértékére vonatkozóan rendelkezett, a költségvetési szerv hiánynormáit a rendelkezésben meghatározott határokon belül kell megállapítani.

12. Leltári hiányt és leltári többletet csak abban az esetben szabad kompenzálni, ha a többlet, illetve a hiány azonos cikkcsoportba tartozó, megközelítőleg hasonló értékű, minőségű, rendeltetésű és emiatt összetéveszthető, felcserélhető és helyettesíthető, általában ugyanazon raktárban tároló készletnél mutatkozik. A kompenzálás szabályait és lehetőségeit a költségvetési szerv igazgatója (vezetője) állapítja meg; ha az irányító szerv egyes anyagok (áruk) tekintetében a kompenzálást illetően rendelkezett, a költségvetési szerv szabályozása az irányító szerv rendelkezésével nem állhat ellentétben.

13. A leltárfelvétel időpontjától számított legkésőbb 30 napon belül — ha ez alól más jogszabály kivételt nem tesz — a leltár adatait a könyvviteli, illetve állományi nyilvántartásokkal egyeztetni és a jegyzőkönyvileg megállapított különbözetek okát az egyeztetéstől számított legkésőbb 30 napon belül kivizsgálás útján tisztázni kell. Egyben a felelős személyek felelősségrevonása mellett intézkedni kell az előidéző okok lehetőség szerinti megszüntetéséről.

C) *A leltározás szervezése*

1 A leltározás szervezése és előkészítése tekintetében a Pénzügyminisztérium hivatalos kiadványként kiadott Leltározási Szervezési Útmutató, valamint az irányító szerv ilyen tárgyú kiadványai adnak tájékoztatást.

2. A melléklet, valamint az előző pontban említett kiadványok alapján minden költségvetési szerv az utasítás megjelenését követő 90 napon belül leltározási szabályzatot és ennek alapján minden évben a leltározás megkezdése előtt leltározási ütemtervet köteles készíteni.

3. A leltározási szabályzatnak legalább az alábbiakat kell tartalmaznia:

— a leltározás előkészítése során elvégzendő feladatok felsorolását,

— a leltározási egységek (körzetek stb.) kijelölését,

— a leltározás bizonylati rendjének szabályozását,

— a leltározás módját és az értékelés szabályait,

— a leltárfelvétel anyagának (leltározási bizonylatok stb.) feldolgozási módját,

— a leltározás és a könyvvitel, illetve az állomány-nyilvántartások adatai egyeztetésének módját,

— a leltározás és az értékelés ellenőrzésének módját.

4. A leltározási ütemtervnek tartalmaznia kell a leltározás előkészítésével, a leltár felvételével és értékelésével kapcsolatos összes munkafolyamat megkezdésének és befejezésének időpontját, továbbá a munkafolyamatok elvégzéséért felelős személyek megnevezését.

D) *Állóeszközök és befejezetlen (üzembe nem helyezett) beruházások leltározása*

1. Az állóeszköznek minősülő vagyontárgyak közül

a) az ingatlanokat legalább öt évenként, mindig a leltározási időszak utolsó évében,

b) a gépeket és berendezéseket, valamint az egyéb állóeszközöket (képzőművészeti alkotásokat, szemléltető állóeszközöket stb.) — a 2—4. pontokban foglalt kivételektől eltekintve — legalább két évenként,

mennyiségi felvétellel kell leltározni.

2. A közúti járműveket és a külső munkahelyen (üzemegységben, változó munkahelyen stb.) levő állóeszközöket legalább évenként, fordulónappal, a tartósan külföldön — például kirendeltségeknél, követségeknél stb. — levő állóeszközöket minden évben a III. negyedév utolsó napjával mennyiségi felvétellel kell leltározni.

3. A föld alatti kábeleket, alagutakat, csővezetéket, légvezetéket, továbbá mindazokat az állóeszközöket, amelyek meghibásodása vagy hiánya esetén egy nagyobb leltárfelvételi egység működése műszakilag lehetetlenné válik (erőművek gépegységei, alállomások transzformátorai, vegyipari lepároló berendezések stb.), legalább öt évenként, mindig a leltározási időszak utolsó évében mennyiségi felvétellel vagy a műszaki nyilvántartásoknak az analitikus nyilvántartásokkal való egyeztetésével kell leltározni.

4. A vasúti, légi- és víziközlekedési járműveket — tartózkodási helyüktől függetlenül — négy évenként mennyiségi felvétellel kell leltározni.

5. Az állóeszközként nyilvántartott könyvállományok közül a 25.000 kötetig terjedő könyvtárakat két év alatt, a 25.001—100.000 kötetig terjedő könyvtárakat három év alatt, a 100.001—300.000 kötetig terjedő könyvtárakat öt év alatt, a 300.000 kötetnél nagyobb állományú könyvtárakat pedig tíz év alatt mennyiségi felvétellel vagy a könyvtári nyilvántartásoknak az analitikus, illetve állományi nyilvántartásokkal történő egyeztetésével kell leltározni. A kézi könyvtárak állományát a nyilvántartással való egyeztetés útján két évenként egyszer kell leltározni. Ehhez a folyamatosan vezetett és az egyes könyvek darabszámát, valamint forint egységárát tartalmazó nyilvántartást leltárnak lehet tekinteni.

6. Az állóeszközök leltározásának ki kell terjednie az állóeszköz egyedi nyilvántartásba felvett tartozékokra is.

7. A bérbe- (kölcsön-) adott állóeszközöket a bérbe- (kölcsön-) vevő költségvetési szervnek a megfelelő előírások szerint kell leltároznia és a leltárfelvétel bizonylatának másolatát a bérbe- (kölcsön-) adó költségvetési szervnek vagy vállalatnak olyan időpontban kell megküldenie, hogy az a bérbe- (kölcsön-) adó költségvetési szerv vagy vállalat könyvviteli adataival még az évzárlat előtt egyeztethető legyen.

8. Ha az állóeszközök leltározása alkalmával a nyilvántartással, illetve a könyveléssel szemben eltérést (hiányt vagy többletet) állapítottak meg, az eltérés okát meg kell vizsgálni. Ha a vizsgálat tényleges állóeszközhiányt vagy többletet állapít meg, jegyzőkönyvet kell felvenni. Az állóeszközhiányok és többletek miatt alkalmazott felelősségrevonásról szóló jogerős határozatot — utólag — a jegyzőkönyvhöz kell csatolni.

9. A befejezetlen (üzembe nem helyezett) beruházások tényleges (nyilvántartott) állományát — beleértve mind a más vállalatok (idegen kivitelezők) által, mind a saját vállalkozásban végzett, számlázott (elszámolt) munkákat, továbbá a szünetelő és leállított, valamint a műszakilag befejezett, de üzembe nem helyezett beruházásokat — évenként, szükség esetén a szállító (kivitelező) bevonásával, egyeztetéssel (a beruházási egységként vezetett analitikus nyilvántartással való összehasonlítással) kell leltározni. A beruházási vállalat közbejöttével lebonyolított beruházások befejezetlen állományát — miután az a lebonyolító vállalat könyveiben szerepel — a beruházónak nem kell leltároznia.

E) Készletek leltározása

1. A raktári készletek (anyagok, fogyóeszközök, saját termelésű készletek, befejezetlen termelés, értékesítésre szánt készletek, hulladékok) mennyiségét évenként legalább egyszer, a második félévben mennyiségi felvétellel, a nyilvántartástól függetlenül kell leltározni. Azonosan kell leltározni a munkahelyen levő fogyóeszközök (egyéb fogyóeszközök, szerszámok, védőruhák, gyártóeszközök stb.) mennyiségét is.

2. A kéziraktárak készleteit, továbbá, ha a szerv vezetője az anyagfelhasználás egyszerűsített elszámolását az előírások alapján engedélyezhette, a munkahelyekre kiadott, felhasználásként elszámolt, de ott még meglevő készleteket évente legalább egyszer, mennyiségi felvétellel, a nyilvántartástól függetlenül, év végi fordulónappal kell leltározni. A leltározás eredménye alapján a korábban költségként elszámolt összegeket helyesbíteni kell.

3. A dolgozóknál levő (használatra kiadott) fogyóeszközöket (szerszámokat, szerszámládákat, munkaruhákat stb.) — függetlenül azok egyedi beszerzési értékétől — évenként egyszer a negyedik negyedév folyamán, a szabályszerűen vezetett nyilvántartásokkal (szerszámkönyv, személy szerinti nyilvántartás stb.) való egyeztetéssel kell leltározni. A dolgozóknál levő fogyóeszközök állományának a nyilvántartásokkal történő egyeztetését, illetve ellenőrzés céljából történő mennyiségi felvételét a költségvetési szerv — a szükséghez képest — saját hatáskörben rendelheti el.

4. A bérmunkát (feldolgozást) végző költségvetési szerveknek az ilyen célból átvett készleteket évenként legalább egyszer, az év utolsó napjával mennyiségi felvétellel kell leltározniuk, és a leltárfelvétel bizonylatának másolatát a leltárfelvételt követő 10 napon belül a bérmunkát végeztető költségvetési szervnek vagy vállalatnak meg kell küldeni.

5. Az úton levő árukat készletként a kezelésért felelős költségvetési szervnek az év utolsó napjával a számla (szállítójegy) vagy egyéb rendelkezésre álló adatok alapján kell leltároznia, és azokat — a megfelelő készletféleségeknél — a leltárban elkülönítve kell kimutatnia. Úton levő áruknak kell tekinteni a szállítási szerződések vagy az adott üzletkötésre kötött szerződés (megállapodás) szerint a teljesítés (az átadás) helyétől függően a szállító által a mérlegkészítés napjáig kiszállított, de a vevő által még át nem vett vagy a vevőhöz nem érkezett árukat. Az import tételek közül azokat kell úton levő árunak tekinteni, amelyek feladása megtörtént, a feladott árukról készített számla (elszámolás) a költségvetési szerv birtokában van, és annak ellenértékét a költségvetési szerv kifizette, vagy az azzal kapcsolatos tartozását elismerte.

6. A kísérleti-kutatási tevékenység során létrehozott olyan anyagokat, fogyóeszközöket, félkész- és késztermékeket, amelyek az előírások szerint a költségvetési szerv kezelésébe adott vagyon címén a mérlegben nem szerepeltethetők (prototípusok, kísérleti szerkezetek stb.) évenként legalább egyszer, a negyedik negyedévben mennyiségi felvétellel kell leltározni.

7. A javításra (garanciális vagy egyéb javítás) átvett eszközöket évenként legalább egyszer, az év utolsó napján mennyiségi felvétellel kell leltározni.

8. A költségvetési szerv mintaraktárainak (mintatermek, bemutató termek stb.) állományát (minták, makettek stb.) két évenként legalább egyszer, az utolsó félévben, mennyiségi felvétellel kell leltározni.

9. A külföldön — vásárokon, kiállításokon, külkereskedelmi kirendeltségeknél — tároló árukat és a külföldön levő árumintákat évenként egyszer, szeptember 30-i fordulónappal, mennyiségi felvétellel kell leltározni. A költségvetési szervnek gondoskodnia kell arról, hogy a leltározási bizonylatok (vagy azok másolatai) a leltározás befejezése után hozzá 30 napon belül beérkezzenek.

10. A bérmunkára (feldolgozásra) más költségvetési szervnek vagy vállalatnak átadott anyagok, illetve fogyóeszközök készletét az év végi fordulónappal a főkönyvi számlákkal és a bérmunkát végzővel (a bérmunkát végző leltárfelvételi bizonylatával) egyeztetett analitikus nyilvántartások alapján a megfelelő készletféleségek között, de ilyen címen elkülönítve kell felvenni.

11. A bontatlan ládákban, zsákokban, palackokban, hordókban, kazlakban, vermekben, máglyákban stb. levő készletek mennyiségét a készletfajtára előírt leltározási időpontban (időszakban) a csomagoláson feltüntetett (illetőleg a nyilvántartásban szereplő) mennyiségben lehet megállapítani. Ha a csomagolás sértetlenségét (bontatlanságát) illetően bármi kétség merülne fel — a szükséghez képest —, megfelelő sűrűségű ellenőrzést kell végrehajtani.

12. Egyéb módszerrel, pl. köbözéssel (térfogatsúly, fajsúly alapján való számítással stb.) lehet megállapítani a következő készletek mennyiségét:

a) Köbözéssel (térfogat, fajsúly alapján) leltározhatók azok a készletfajták, amelyek általában nagy mennyiségben és főként ömlesztett állapotban tárolnak, továbbá, amelyek mértékegysége a készletfajta természetéből adódóan m^3 vagy űrmérték. Ilyenek:

— kohászati (öntődei) és tűzállóipari alapanyagok;

— szilárd tüzelőanyagok (szén, koksz, tűzifa, hulladékfa stb.);

— érc, nyersvas, haszonvas és hulladékvas;

— fatermékek és fűrészáruk;

— építési anyagok (kavics, mész, homok stb.);

— magtárakban, górékban, vermekben, prizmákban, silókban, kazlakban, boglyákban stb. tároló mezőgazdasági eredetű készletek;

— hordókban, ciszternákban, tartályokban tároló különféle folyékony anyagok (szesz, bor, olaj, pakura stb.);

(a szennyeződésre érzékeny vegyi anyagokat még abban az esetben is térfogat és fajsúly alapján történő számítással lehet leltározni, ha felbontott göngyölegekben tárolnak);

— egyéb ömlesztett anyagok (papír-, fémhulladékok, só, rongy stb.).

b) Súlytáblázat szerinti leltározás alkalmazható akkor, ha a tényleges mérés elvégzését a leltározásra kerülő tételek nagy súlya, terjedelme, mennyisége vagy megfelelő mérőeszköz hiánya nem teszi lehetővé (lemezek, idomvasak, kis egységsúlyú, de nagy mennyiségű készletek: pl. szegecs, csavar, szerelvény stb.).

13. A befejezetlen termelést — beleértve a saját vállalkozásban végzett befejezetlen (nem számlázott) beruházásokat — évenként legalább egyszer, az év utolsó napjával, lehetőleg álló üzemben, mennyiségi felvétellel, a nyilvántartástól függetlenül kell leltározni. A költségvetési szerv vezetője a szakmai sajátosságokra való tekintettel úgy is rendelkezhet, hogy a költségvetési szerv a befejezetlen termelést az év utolsó hónapjában leltározza. A befejezetlen termeléssel egyidejűleg és azonos módon kell leltározni a munkahelyen levő segéd-, üzem- és egyéb anyagok készleteit.

14. Ha a leltározást bármely okból hiányosan végezték el, vagy annak adatai az ellenőrzés megállapítása szerint vitathatók, az érintett raktárban (helyiség, terület, pavilon stb.) levő készleteket részben vagy egészben újra leltározni kell.

15. A leltározás alkalmával meg kell állapítani az erre vonatkozó előírások alapján csökkent értékűnek minősülő készleteket, és ezeket a leltárban a teljes értékű készletektől elkülönítve kell kimutatni.

F) Egyéb eszközök és források leltározása

1. A költségvetési szervek szocialista szervezetekkel (költségvetési szervekkel, vállalatokkal, szövetkezetekkel stb.) szemben fennálló tartozásaikat és követeléseiket szeptember 30. napjával egyeztetéssel kötelesek leltározni.

2. A szállító (tartozást előíró, hitelező) költségvetési szervek az egyeztetésre alkalmas egyenleg közlésével kötelesek fennálló követelésüket a vevő (adós) szervvel közölni. Nem kell értesítést küldeni az adó- és illetéktartozás vagy költségvetési befizetési kötelezettség címén fennálló követelésekről, az elismert és a magánszemélyekkel szemben fennálló követelésekről, továbbá az úgynevezett nulla egyenlegekről.

3. Az egyeztetés során mutatkozó különbözeteket (vitás tételeket) legkésőbb november 30-ig tisztázni kell. A tisztázás után, az év utolsó napjával olyan kivonatot kell készíteni, amely a tartozásokat és követeléseket név szerint (vállalatonként, költségvetési szervenként, a személyenkénti tartozásokat összevontan egy összegben) tartalmazza. A kimutatásban a vitás tételeket elkülönítve kell szerepeltetni.

4. A költségvetési szervek a pénzintézetekkel (MNB, OTP, MBB stb.) szemben fennálló követeléseiket, továbbá az irányító szervvel vagy az állami

költségvetéssel, a társadalombiztosítással (Társadalombiztosítási Igazgatósággal) és az illetékes adóhatósággal kapcsolatos elszámolásokat (fennálló tartozásokat, követeléseket) az év utolsó napjával a kivonatok vagy értesítések alapján egyeztetni kötelesek.

5. A költségvetési szerv házipénztárainak állományát az év utolsó napjával a házipénztári pénzkezelésről kiadott utasításban foglaltak szerint kell számba venni.

6. A munkavállalóknak a költségvetési szervvel szemben fennálló tartozásait (előleg, elszámolási számlák stb.) a negyedik negyedév folyamán, az analitikus nyilvántartásoknak a könyvviteli számlákkal vagy az állományi nyilvántartásokkal való egyeztetése útján kell leltározni, és ezt követően, az év utolsó napjával olyan kivonatot kell készíteni, amely a tartozásokat és követeléseket név szerint tartalmazza.

II. ÉRTÉKELÉS

A) Az értékelés fogalma és célja

Az értékelés az utasítás szempontjából a költségvetési szerv kezelésébe adott (tulajdonát képező) aktív és passzív vagyonrészek, valamint alapok (álló- és forgóeszközök és ezek forrásai) forintértékének meghatározása a mérlegkészítés alkalmával.

B) Állóeszközök értékelése

1. Az állóeszközöket a mérlegben a könyvviteli nyilvántartásokkal egyező nettó értékben kell értékelni. Az állóeszközök nettó értékét azok könyv szerinti bruttó értéke és a könyvvitelben kimutatott — tanácsi (egyszeres) számvitel vezetésére kötelezett szerveknél az előírások szerinti számítás útján meghatározott — értékcsökkenés figyelembevételével kell megállapítani.

2. Az állóeszközök (könyv szerinti) bruttó értékének és értékcsökkenésének módosítása (az állóeszközök értékének folyamatos módosítása) tekintetében a költségvetési szervnek az Országos Tervhivatal és a Pénzügyminisztérium együttes szabályozása alapján kell eljárnia.

C) Befejezetlen (üzembe nem helyezett) beruházások értékelése

A befejezetlen (üzembe nem helyezett) beruházásokat a szállító (kivitelező, ideértve a saját kivitelezést is) által számlázott és a beruházó által elfogadott értékben kell a költségvetési szerv mérlegébe felvenni.

D) Vásárolt készletek értékelése

1. A vásárolt készleteket (anyagok, fogyóeszközök, eladásra beszerzett készletek, áruk) a mérlegben beszerzési áron kell értékelni. Beszerzési ár alatt a Költségvetési szervek kötelező számlakeretében meghatározott árat kell érteni.

2. Az 1. pontban foglaltak végrehajtásaképpen, attól függően, hogy a költségvetési szerv a számlakeretben meghatározott elszámolási módot választotta, a mérlegben a vásárolt készletek értékét — a szabályszerűen vezetett anyag- (áru-) könyvelés alapján — az alábbi módszerek szerint kell felvennie:

a) Elszámolóár alkalmazása esetén: elszámolóáron számított értékkel, a készletekre jutó árkülönbözet összegének külön tételben való kimutatásával. Nem kell a mérlegben a készletre jutó árkülönbözetet kimutatni akkor, ha annak mértéke a számlakeretben előírt mértéket nem haladja meg, és a költségvetési szerv az elszámolási módot úgy alakította ki, hogy készletre jutó árkülönbözetet nem mutat ki. Annak érdekében, hogy az elszámolóárak az utolsó beszerzések árainak megfelelő árszínvonalat tükrözzék, az elszámolóárakat minden évben — évzárlat előtt — össze kell hasonlítani az utolsó beszerzés árával, és jelentős eltérés esetén az utolsó beszerzésnek megfelelően módosítani kell. Az elszámolóárak módosítása következtében jelentkező különbözetet a számlakeretben meghatározott módon kell elszámolni.

b) Tényleges beszerzési ár alkalmazása esetén: a legutoljára beszerzett készlet mennyiségéből és annak beszerzési árából kiindulva visszaszámítás útján a készletszámlákon, illetve az állománynyilvántartásokban levő könyv szerinti értékben.

3. A raktáron levő új (használatba még nem vett) fogyóeszközöket az 1—2. pontokban foglalt előírások szerint kell értékelni.

4. A rendeltetésszerű használatra alkalmas, munkahelyen levő, továbbá a használt állapotban a raktárnak visszaszolgáltatott szerszámokat, munka-, egyen- és védőruhákat, védőfelszereléseket, tartalékalkatrészeket, valamint egyéb fogyóeszközöket a használhatósági fokra tekintet nélkül az egyedi érték 50%-ában kell értékelni. Egyedi érték alatt a 2. pontban meghatározott értéket kell érteni.

5. A munkahelyen vagy raktáron levő új és használt, tárolás céljára szolgáló göngyölegeket — függetlenül elhasználódásuk mértékétől — elszámolóáron, a raktáron (munkahelyen) levő, áruszállításra szolgáló új és használt göngyölegeket kibocsátási (betétdíjas) áron kell értékelni.

6. A költségvetési szerv elkülönítetten tárolt és a polgári védelem célját szolgáló fogyóeszközeit, valamint anyagait az egyedi érték 100%-ával kell értékelni.

E) Saját termelésű készletek értékelése

1. A saját termelésű készleteket (befejezetlen termelés, saját vállalkozásban végzett befejezetlen — nem számlázott — beruházások, félkész- és késztermékek) az évzáró mérlegben utókalkuláció szerinti tényleges önköntségen kell értékelni.

2. A tárgyév első napján már meglevő teljes értékű saját termelésű készleteket, ha azokból az év folyamán termelés nem volt, az évzáró mérlegben az évnyitó mérleg szerinti értékben kell szerepeltetni.

3. A bérmunkában végzett befejezetlen teljesítmények értékelésénél csak a bérmunkát végeztetővel még el nem számolt, az önköltségbe tartozó

(utókalkuláció szerinti) tényleges ráfordításokat szabad a mérlegben befejezetlen termelés címén figyelembe venni.

F) Egyéb eszközök és források értékelése

1. Az előírás szerinti bevételi tételeket az előírásra alapot szolgáltató jogszabály szerint, a megrendelőnek átadott (értékesített) termékek és az elvégzett szolgáltatások miatti követeléseket az árthatósági rendelkezések szerint kialakított áron kell a vevők (adósok) között a mérlegben kimutatni.

2. A szállítók (hitelezők) követelését az elfogadott és az év végi egyeztetés alapján rendezett, könyv szerinti értékben kell a mérlegben kimutatni.

3. Az úton levő áruk értékét, ha a teljesítés helye a vevő telephelye, az eladónak kell a készletek között utókalkuláció szerinti tényleges önköltségen (kereskedelmi árut beszerzési áron), ha a teljesítés helye az eladó telephelye, a szállítói számlák alapján a vevőnek kell a készletek és a szállítók között elkülönítve az évzáró mérlegbe felvenni.

4. Termék (áru) szállításából vagy elvégzett szolgáltatásból származóan a mérlegben csak olyan követelés szerepelhet, amelynek alapjául szolgáló teljesítés megtörtént, amelyet az adós nem kifogásolt, illetve amely gazdasági döntőbizottság (bíróság) előtt érvényesítésre került.

5. Ha a gazdasági döntőbizottság (bíróság) a vitás ügyben határozatot hozott, és ez az éves mérleg elkészülte előtt ismeretessé vált, a követelést (tartozást) mind a vevőnél (adósnál), mind a szállítónál (hitelezőnél) — függetlenül az esetleges jogorvoslati kérelemtől — a határozatnak megfelelően kell a mérlegben szerepeltetni.

6. Tartós passzívaként a költségvetési szerv munkabér címén a mérlegben külön tételben kizárólag a tárgyidőszakot terhelő, de a munkavállalók részére még ki nem fizetett munkabérek összegét állíthatja be.

7. Külföldi pénzértékre szóló követelést, illetve tartozást az árszorzó használatára feljogosított költségvetési szerveknek az árszorzóval kialakított forintértékben, egyébként a Magyar Nemzeti Banknak az év végén érvényes pótlékolt árfolyamán kell értékelni.

8. Az előző pontokban nem említett egyéb aktívákat és passzívákat az évzáró mérlegben értelemszerűen az előző pontokban foglaltaknak megfelelően kell értékelni.

G) Alapok

1. Az állóeszközök alapját a mérlegbe könyv szerinti értékben kell felvenni.

2. A forgóeszközök alapját és a különleges rendeltetésű alapokat (részesedési alap, fejlesztési alap, felújítási alap, egyéb alapok stb.) a mérlegben könyv szerinti adatok szerint kell szerepeltetni.

3. A tanácsi (egyszeres) számvitel vezetésére kötelezett szerveknek mérlegükben az alapokat az állományi nyilvántartások adatai alapján számszaki úton kell kiszámítaniuk. Az állóeszközök alapját az állóeszközök bruttó értékének és értékcsökkenésének különbözetével azonosan, a forgóeszközök alapját pedig a készletek és a pénzügyi eszközök összegezésével, valamint a hitelezői követelések és egyéb kötelezettségek, továbbá a különleges alapok levonásával kell kiszámítani és a mérlegben feltüntetni.

H) Egyéb értékelési előírások

A költségvetési szerv kezelésébe adott vagyon címén — hacsak egyéb jogszabály elő nem írja — az évzáró mérlegben nem szabad szerepeltetni:

a) a telkeket, földeket, bányakincseket, vizeket, kivéve az azokon létesített beruházásokat (telkesítés, műtárgy stb.); az összterületet és a beépített területet a telekkönyvi és egyéb nyilvántartások alapján az évzáró mérlegben tájékoztatásul elkülönítve kell feltüntetni;

b) a más költségvetési szervtől vagy vállalattól (szövetkezettől) kölcsönvett állóeszközöket és bérmunkára átvett anyagokat, ezeket az eszközöket az évzáró mérlegben *tájékoztatásul* a kölcsönadó, illetve a bérmunkát végeztető költségvetési szervvel vagy vállalattal (szövetkezettel) egyezően, elkülönítve kell felvenni;

c) a költségvetési szerv birtokában levő, de más költségvetési szerv vagy vállalat kezelésébe adott, illetőleg szövetkezet tulajdonát képező eszközöket, amelyeket az évzáró mérlegben *tájékoztatásul* a kezelésért felelős költségvetési szervvel vagy vállalattal (szövetkezettel) egyezően kell szerepeltetni; ugyanígy tájékoztatásul kell felvenni a vevő költségvetési szervnél vagy vállalatnál levő kifogásolt, át nem vett, de már számlázott árukat (saját termelésű készleteket) is;

d) az ellentételezett külföldi tartozásokat és követeléseket, valamint a hosszúlejáratú tartozásokat és azok ellenszámláját, amelyek összegét az évzáró mérlegben elkülönítve kell felvenni;

e) a kísérleti-kutatási tevékenység során létrehozott és készletre nem vett (állóeszközként nem aktivált) anyagokat, fogyóeszközöket (szerszámok, készülékek, műszerek stb.), kész- és félkésztermékeket (prototípus stb.);

f) a garanciális vagy egyéb javításra átvett eszközöket;

g) a mintaraktár (bemutatóterem) állományát;

h) a már teljesen leírt, de ki nem selejtezett (rendeltetésszerűen használható) gyártóeszközöket;

i) a munkahelyi készletként értékben nyilván nem tartott, egyedileg 200 Ft beszerzési ár alatti fogyóeszközöket;

j) a jogszabályi előírás alapján behajthatatlannak minősülő követeléseket.

A behajthatatlan követeléseket legkésőbb az évzáró mérleg elkészítése előtt — az anyagi felelősségre érvényes jogszabályokban előírtak megtartása mellett — könyvvitelileg rendezni kell. A behajthatatlan követelések leírásának jogszerűségét a költségvetési revízió keretében felül kell vizsgálni.

Közlemények

A Magyar Nemzeti Bank közleménye

A 21/1969. (VII. 8.) PM számú rendelet értelmében belföldi természetes személyek (devizabelföldiek) azokat a külföldi fizetőeszközöket, amelyeknek szabad felhasználására az alábbiak szerint jogosultak, belföldi pénzintézetnél saját nevükön nyitandó devizaszámlára fizethetik be, és a befizetett összegeket meghatározott célokra szabadon felhasználhatják.

A rendelkezés egyrészt a magánszemélyek alkotó, szellemi, tudományos, művészi stb. tevékenységéből eredő devizabevételek növelésének fokozottabb ösztönzését célozza, másrészt a külföldön felhasználható napidíjakból, ösztöndíjakból, illetményekből származó megtakarítások elhelyezésére biztosít lehetőséget.

A devizaszámlák vezetésével a Magyar Nemzeti Bank az Országos Takarékpénztárt bízta meg.

Devizaszámlák a szocialista országok devizáiban vagy konvertibilis devizákban nyithatók. A számlák vezetése mindenkor a befolyt devizában, illetve a befizetés eredeti devizájában történik.

Devizaszámlára befizetések az alábbi jogcímeken keletkezett megtakarításokból, illetve devizabevételekből teljesíthetők:

a) devizában folyósított napidijakból, illetményekből, magyar vagy külföldi szerv által nyújtott ösztöntdíjakból, valamint külföldi munkavállalásból elért reális összegű megtakarítások,

b) szerzői jogdíjakból, könyv- és zeneműexportból, iparművészeti és képzőművészeti termékek exportjából, szakértői és tanácsadói díjakból, filmjogdíjakból, előadóművészek külföldi szerepléséből, külföldi megbízásból, bel- és külföldön végzett munkákból származó devizabevételek.

Az a) pontban felsorolt esetekben a megtakarítás teljes összege devizaszámlára befizethető. A b) pontban említett esetekben a devizabevételekből szocialista országok devizáiban általában 100%, konvertibilis devizákban általában 15% fizethető be devizaszámlára. Azonban ez utóbbi devizáknál is évenként 100 $ erejéig a teljes devizabevétel devizaszámlán helyezhető el.

Devizaszámlára befizetést az Országos Takarékpénztár csak igazolás alapján fogad el. Az igazolást a befizethető összeg — a reális mértékű megtakarítás, illetve a devizabevétel meghatározott százaléka — megjelölésével általában a kedvezményezettet kiküldő szerv, illetve az a szerv állítja ki, amely javára a befolyt deviza elszámolásra került.

A devizaszámlára az igazolás keltétől számított 30 napon túl befizetést teljesíteni nem lehet.

A devizaszámlán levő követelés — a deviza némenek megfelelően —

— külföldi utazási és egyéb külföldön felmerült költségek fedezésére,

— nemkereskedelmi mennyiségű áru külföldről történő beszerzésére,

— a Konsumex Turistaboltnál, illetve Csemege Turistaboltnál, a Konsumex Autóajándékboltnál stb. történő vásárlásra használható fel.

A devizaszámlán a számlatulajdonos rendelkezésére álló követelés forintra a hivatalos árfolyamon bármikor átváltható.

A devizaszámlán levő követelés hivatalos árfolyamon számított forintellenértéke a belföldi kamatozó betétkönyvekre érvényes feltételek mellett forintban kamatozik.

A számla tulajdonosa jogosult devizaszámlája terhére házastársa, szülei és gyermekei részére is devizában történő kifizetés iránt rendelkezni.

A számlán elhelyezett devizaösszeg igénybevétele nincs határidőhöz kötve, tehát az bármikor felhasználható.

A jelen közleményben foglaltakat az 1969. július 1. után befolyt, illetve befizetett devizaösszegeknél lehet alkalmazni.

A devizaszámlával kapcsolatban részletes tájékoztatást a Magyar Nemzeti Bank Devizaengedélyezési Osztálya (Budapest, V., Szabadság-tér 8.), illetve az Országos Takarékpénztár Deviza és Valuta Osztálya (Budapest, V., Münnich Ferenc-utca 16.) ad.

Magyar Nemzeti Bank

Pályázati felhívás

Az MTA Biológiai Kutató Intézete pályázatot hirdet középiskolás tanárok számára

Molluskák ökológiai kutatása

c. témában.

A kutató munkájáért havi díjazásban részesül.

Írásbeli jelentkezéseket *1969. augusztus 31-ig* lehet megküldeni az MTA Biológiai Kutatóintézet (Tihany) címére.

Az elfogadott jelentkezésről írásban adunk értesítést.

Budapest, 1969. július 11.

Salánki János s. k.,
igazgató

Pályázati felhívás

Az MTA Genetikai Intézete pályázatot hirdet középiskolás tanárok számára az intézeti kutatási tematikában szereplő

Az almamoly genetikai polimorfizmusának felmérése

c. kutatási résztéma kidolgozásában való közreműködésre.

A kutató munkájáért havi díjazásban részesül.

Írásbeli jelentkezéseket *1969. augusztus 31-ig* lehet beküldeni az MTA Genetikai Intézet (Budapest II. Herman Ottó u. 15. sz.) címére.

Az elfogadott jelentkezésről írásban adunk értesítést.

Budapest, 1969. július 11.

Győrffy Barna s. k.,
igazgató

Pályázati felhívás

Az MTA Biokémiai Intézete pályázatot hirdet kémia-szakos középiskolai tanárok számára

A globuláris fehérjék oldalláncai reaktivitásának vizsgálata

c. kutatási feladatban való részvételre. Szükséges, hogy a résztvevőknek legalább heti másfél nap álljon rendelkezésére laboratóriumi munkára, emellett legalább olyan mértékű angol nyelvtudás, hogy a közleményeket olvasni tudják.

A kutató munkájáért havi díjazásban részesül.

Írásbeli jelentkezéseket *1969. agusztus 31-ig* lehet beküldeni az MTA Biokémiai Intézet (Budapest, XI. Karolina út 29.) címére.

Az elfogadott jelentkezésről írásban adunk értesítést.

Budapest, 1969. július 11.

Szabolcsi Lászlóné s. k.,
igazgatóhelyettes

Pályázati felhívás

Az MTA Biokémiai Intézete pályázatot hirdet az enzimológiában alkalmazandó rekaciókinetikai problémák kidolgozására, felsőfokú matematikai ismeretekkel és fizikai-kémiai érdeklődéssel rendelkező kémia szakos tanárok számára.

Szakcikkek megértéséhez elegendő angol nyelvtudás szükséges.

A kutató munkájáért havi díjazásban részesül.

Írásbeli jelentkezéseket *1969. augusztus 31-ig* lehet beküldeni az MTA Biokémiai Intézet (Budapest, XI. Karolina út 29.) címére.

Az elfogadott jelentkezésről írásban adunk értesítést.

Budapest, 1969. július 11.

Szabolcsi Lászlóné s. k.,
igazgatóhelyettes

Pályázati felhívás

Az MTA Biológiai Tudományok Osztálya pedagógusok számára pályázatot hirdet az alábbi kutatási témákra:

1. A Magyarország Állatvilága sorozat számára a Gubacsdarazsak feldolgozása.

2. A Magyarország Állatvilága sorozat számára egyes légycsaládok feldolgozása.

A kutatásokat a TTM Állattára irányítja.

3. A vörös tölgy törzsanatómiájával kapcsolatos térszerkezet fejlődési viszonyai, meghatározott sajátosságokra vonatkozóan.

Feltétel a kvantitatív mikroszkópiában való jártasság. A kutatást az ELTE Alkalmazott Növénytani és Szövet-fejlődéstani Intézete irányítja.

A kutató munkájáért havi díjazásban részesül.

Írásbeli jelentkezéseket *1969. augusztus 31-ig* lehet beküldeni az MTA Biológiai Tudományok Osztálya címére (Budapest, V. Münnich Ferenc u. 7. I. em. 115. sz.).

Az elfogadott jelentkezésről írásban adunk értesítést.

Budapest, 1969. július 11.

Láng István s. k.,
szaktitkár

Pályázati felhívás

A MTA Matematikai Kutató Intézete pályázatot hirdet Approximációelméleti Osztálya osztályvezetői állásának betöltésére.

A pályázathoz mellékelni kell:

a) a pályázó önéletrajzát;

b) egyetemi végzettségét igazoló diplomáját;

c) tudományos fokozat elnyerését tanúsító oklevelet;

d) legalább 10 éves kutatói gyakorlat igazolását;

e) a pályázó tudományos munkáinak jegyzékét, amelyből kitűnik, hogy jelentős eredményeket ért el az approximációelméleti kutatásokban;

f) legalább két idegen nyelv ismeretét tanúsító állami nyelvvizsga bizonyítványt;

g) kutatók vezetésében való jártasság igazolását (pl. eddigi aspiránsok számának, csoport- vagy osztályvezetői tevékenységének stb. igazolását) vagy a fent megjelölt dokumentumok hiteles másolatát.

A pályázatot *1969. szeptember 1-ig* kell az MTA Matematikai Kutató Intézete igazgatójához benyújtani (Budapest, V. Reáltanoda u. 13—15.).

Budapest, 1969. júl. 16.

Rényi Alfréd s. k.,
akadémikus
intézeti igazgató

Pályázati felhívás

Az Agrártudományi Egyetem pályázatot hirdet a Mezőgazdaságtudományi Kar Üzemtani Tanszékén két egyetemi tanársegédi állás betöltésére.

Pályázhatnak azok, akik az Agrár és Kertészeti Egyetemen, illetve Főiskolán szerzett mérnöki diplomával rendelkeznek és a diploma megszerzése után elsősorban ökonómiai és üzemszervezési ismereteket kívánó gyakorlati vagy oktatói munkakörben jó eredménnyel dolgoztak, és megfelelő szintű jártasságot tudnak felmutatni.

A pályázatot elnyert tanársegédek feladata lesz az Agrártudományi Egyetem Üzemtani Tanszékén részt venni a gyakorlati oktatásban, a tananyag előkészítésében, a hallgatók nevelésében és a Tanszék kutatómunkájában.

A betöltendő állás után a 169/1960. (MK. 19/A) MM. sz. utasításában közölt tanársegédi illetmény jár.

A pályázatokat a hirdetmény megjelenésétől számított négy héten belül kell az Agrártudományi Egyetem Rektorának (Gödöllő) benyújtani.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

a) a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását és illetményét,

b) a pályázó eddigi szakmai munkájának és munkája eredményeinek részletes ismertetését, ezek között

— oktatói tudományos munkájának részletes ismertetését,

— az általa írt könyvek, jegyzetek, tanulmányok stb. felsorolását, megjelölve, hogy azok mikor és hol jelentek meg,

— tudományos fokozatát, kitüntetéseit és idegen nyelvismeretét, jelentősebb külföldi tanulmányútjait

c) a pályázónak a tudományos és oktató munkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

a) részletes önéletrajzot,

b) szakképzettséget, illetőleg tudományos fokozatot tanúsító oklevelek hiteles másolatát,

c) a felsőoktatási intézménytől beszerzett és kitöltött törzslapot,

d) hatósági erkölcsi bizonyítványt.

Gödöllő, 1969. július 7.

Dr. Pethő György s. k.,
rektor

Pályázati felhívás

A Mosonmagyaróvári Agrártudományi Főiskola pályázatot hirdet:

1. Az Állatélettani és Állategészségtani Tanszéken betöltésre kerülő 1 fő tanszékvezető egyetemi tanári állásra.

2. A Marxizmus—Leninizmus Tanszéken betöltésre kerülő 1 fő tanársegédi vagy adjunktusi állásra.

Az Állatélettani és Állategészségtani Tanszékvezető egyetemi tanár feladata az oktatási-nevelési, tudományos munka ellátása és irányítása.

A pályázat elnyeréséhez Állatorvostudományi Egyetemen szerzett oklevél szükséges.

A pályázónak legalább 10—15 éves szakmai gyakorlattal és felsőoktatási oktatói tevékenységgel, valamint kandidátusi tudományos fokozattal kell rendelkeznie.

A Marxizmus—Leninizmus Tanszékre kinevezendő tanársegéd vagy adjunktus feladata a Tanszéken folyó filozófiai tárgy oktatásában való részvétel, valamint tudományos kutató munka ellátása.

A pályázat elnyeréséhez Tudomány Egyetemen szerzett oklevél szükséges.

A pályázat elbírálásánál a Tudomány Egyetem Filozófia Szakán végzettek, orosz vagy német nyelvtudással rendelkezők, valamint filozófia szakon felsőoktatásban jártas pályázók előnyben részesülnek.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

a) A pályázó jelenlegi munkahelyének, beosztásának és illetményének megjelölését.

b) A pályázó eddigi szakmai munkájának és munkája eredményeinek részletes ismertetését. Ezek között:

— oktatói tudományos munkájának részletes ismertetését,

— az általa írt könyvek, jegyzetek, tanulmányok stb. felsorolását megjelölve, hogy azok mikor és hol jelentek meg,

— tudományos fokozatát, kitüntetéseit és idegen nyelv ismeretét, jelentősebb külföldi tanulmányútjait.

3. A pályázónak a tudományos és oktató munkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

a) részletes önéletrajzot,

b) a szakképzettséget, illetve tudományos fokozatot tanúsító oklevelek hiteles másolatát,

c) hatósági erkölcsi bizonyítványt.

4.

a) Az Állattani és Állategészségtani Tanszékvezető egyetemi tanári állásra benyújtott pályázatot mellékleteivel együtt a közzétételtől számított

négy héten belül kell a Főiskola Rektorához eljuttatni.

b) A Marxizmus—Leninizmus Tanszék egyetemi tanársegédi vagy adjunktusi állásra benyújtott pályázatot mellékleteivel együtt a közzétételtől számított két héten belül kell a Főiskola Rektorához eljuttatni.

A pályázatokkal kapcsolatosan részletes felvilágosítást a Főiskola Rektori Hivatala nyújt. (Mosonmagyaróvár, Vár 2.)

Mosonmagyaróvár, 1969. július 7.

Dr. Kovács László s. k.,
egyetemi tanár, rektor

FOGADÓÓRÁK

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkára *minden kedden* 14—15.30 óra között — bármilyen természetű ügyben — fogadóórát tart. A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

Elnökségi Titkárság

Tolnai Gábor akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság elnöke, minden *pénteken* 13—14 óráig, *Tétényi Pál*, a kémiai tudományok doktora, a Tudományos Minősítő Bizottság titkára pedig minden *csütörtökön* 14—16 óráig tart fogadóórát.

Tudományos Minősítő Bizottság Titkársága

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Index: 25.105

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. — A szerkesztésért felelős : a Magyar Tudományos Akadémia Elnökségi Titkárságának vezetője.

Kiadja: Az Akadémiai Kiadó, Budapest V., Alkotmány u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 850 példány

A kiadvány előfizethető a POSTA KÖZPONTI HÍRLAPIRODÁNÁL, Budapest V., József nádor tér 1. és *bármely postahivatalban.*
Csekkszámlaszám egyéni: 61 257, közületi: 61 066, MNB egyszámlaszám: 8.
Előfizethető és példányonként megvásárolható az AKADÉMIAI KIADÓ-nál, Budapest V., Alkotmány u. 21. Telefon: 111-010. Csekkbefizetési számla: 05 915, 111-46, MNB egyszámlaszám: 46; az AKADÉMIAI KÖNYVESBOLTBAN: Budapest V., Váci u. 22., telefon: 185-612.
Előfizetési díj egy évre: 48,— Ft.

69.67990 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

XVIII. (1969.) ÉVFOLYAM 14. SZÁM

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
HIVATALA

BUDAPEST, 1969. AUGUSZTUS 6.

TARTALOM

Törvények, rendeletek, határozatok	1028/1969. (VII. 19.) Korm. határozat	A Nehézipari Műszaki Egyetemen Kohó- és Fémipari Főiskolai Kar létesítéséről	159
Miniszteri utasítások	146/1969. (M. K. 14.) MM	Az egyetemi doktori címről	160
	147/1969. (M. K. 14.) MM	Az egyetemi doktori cím megszerzésével kapcsolatos eljárási díjról és költségekről	161
Közlemények	202. 538/1969. MTA	Az MTA Terv- és Pénzügyi Titkárságának szabályzata közvetlenül a Magyar Tudományos Akadémia felügyelete alá tartozó tudományos társaságok gazdálkodásáról	161
	315/1969. PM. IX.	A magánszemélyek részére történő közületi kifizetésekhez szükséges adóigazolásról	161
		A Keszthelyi Agrártudományi Főiskola pályázati felhívásai	162—3
		Az Állatorvostudományi Egyetem pályázati felhívása	163
		Jelentkezési felhívás a munkaügyi döntőbizottsági tisztségviselők 1969/70. évi továbbképző tanfolyamára	164
		A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának fogadóórája	164
		A Tudományos Minősítő Bizottság elnökének és titkárának fogadóórája	164

Jogszabályok

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány 1028/1969. (VII. 19.) számú

határozata

a Nehézipari Műszaki Egyetemen Kohó- és Fémipari Főiskolai Kar létesítéséről

A Kormány az 1961. évi III. törvény 18. §-ának (3) bekezdésében foglaltak alapján az alábbiakat határozza.

1. A Nehézipari Műszaki Egyetemen — a dunaújvárosi Felsőfokú Kohóipari Technikum átszervezésével — Kohó- és Fémipari Főiskolai Kart (a továbbiakban: Kar) kell létesíteni.

2. A Kar feladata a kohó- és fémipar részére olyan szakemberek képzése, akik természettudományos ismeretekkel, korszerű gyakorlati tudással rendelkeznek, képesek a termelő üzemek részegységeinek vezetésére, a termelési folyamatok irányítására, a gyártástechnológiák szakszerű végrehajtására, a termelés minőségi ellenőrzésére, a termelőberendezések üzemeltetésének, karbantartásának és felújításának megszervezésére és irányítására.

3. A Kar élén igazgató áll. Az igazgatót és helyetteseit — a kohó- és gépipari miniszterrel egyetértésben — a Kar oktatói közül a művelődésügyi miniszter bízza meg 3 évi időtartamra. A megbízás meghosszabbítható.

4. A Kar nappali tagozatán a képzési idő 3 év.

5. A művelődésügyi miniszter a képzés irányítása során a szakmai követelmények érvényre juttatásáról a kohó- és gépipari miniszterrel egyetértésben gondoskodik.

6. A tanulmányok befejezését követően sikeres államvizsgát tett hallgatók a végzettségük szakirányát feltüntető üzemmérnöki oklevelet kapnak.

7. A Kar oktató-nevelő munkáját Dunaújvárosban végzi.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA

8. A Felsőfokú Kohóipari Technikum az 1968/69. tanév végével megszűnik, hallgatói a Karon változatlan tanulmányi renddel folytatják és fejezik be tanulmányaikat, részükre a Kar az államvizsga sikeres letétele esetén szaktechnikusi oklevelet állít ki.

9. Ez a határozat kihirdetése napján lép hatályba, végrehajtásáról — a kohó- és gépipari miniszterrel, valamint a pénzügyminiszterrel egyetértésben — a művelődésügyi miniszter gondoskodik.

Fock Jenő s. k.,
a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány elnöke

Miniszteri utasítások

A művelődésügyi miniszter 146/1969. (M. K. 14.) MM számú

utasítása

az egyetemi doktori címről

Az egyetemekről és az egyetemi jellegű főiskolákról szóló 25/1969. (VI. 20.) Korm. számú rendelet 20. §-ának (3) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján — az egészségügyi miniszterrel, a mezőgazdasági- és élelmezésügyi miniszterrel, valamint a külügyminiszterrel egyetértésben — az egyetemi doktori cím megszerzésének feltételeit, valamint a címmel kapcsolatos egyéb kérdéseket az alábbiak szerint szabályozom.

1. Az egyetemek és az egyetemi jellegű agrártudományi főiskolák (a továbbiakban: egyetemek) a doktori címet

a) az orvosok, állatorvosok és jogászok számára befejezett egyetemi tanulmányaik alapján végzettségük elismeréseként;

b) más — akár belföldi, akár külföldi — egyetemi képesítést igazoló oklevél megszerzését követően az egyetemi végzettség megszerzéséhez szükséges tanulmányi anyag elsajátításánál magasabb fokú tárgyismeret és a tudományos kutatás módszereiben való jártasság tanúsításaként;

c) az arra érdemes személyeknek — a felügyeletet gyakorló miniszter előzetes hozzájárulásával — tiszteletbeli kitüntetésként (honoris causa) ítélhetik oda.

Aki az *a)* vagy *b)* pontban meghatározott doktori címet szerzett, és azt 50 esztendeig közmegbecsülésben viselte, annak az egyetem doktori aranyoklevelet adományozhat.

2. A doktori cím az 1/b pont alapján annak a politikailag és erkölcsileg kifogástalan személynek ítélhető oda, aki

a) a tudományos munka módszereinek alkalmazásával készített, legalább részben önálló kutatáson alapuló doktori értekezést nyújt be, és

b) szakmai felkészültségéről, továbbá a marxizmus—leninizmus elméletében való jártasságáról doktori szigorlaton eredményesen számot ad.

3. A doktori szigorlatot egy főtárgyból és két melléktárgyból kell tenni. Főtárgy az, amelynek tárgyköréből a doktori értekezés készült. Az első melléktárgy a marxizmus—leninizmus egyik résztárgya, a második melléktárgy pedig a főtárgy műveléséhez szükséges tudományszak.

4. Doktori értekezés benyújtása és szigorlat letétele alól mentesül az a magyar állampolgár, aki tudományos fokozattal (a tudományok doktora vagy kandidátusa) rendelkezik, továbbá az a külföldi, aki tudományos fokozatot Magyarországon szerzett, illetőleg az, akinek külföldön szerzett tudományos fokozatát Magyarországon honosították.

5. A Marxizmus—leninizmus melléktárgy szigorlata alól mentesül az, aki

a) a Pártfőiskolán, illetőleg a Magyar Szocialista Munkáspárt Politikai Főiskoláján oklevelet szerzett, vagy általa honosított külföldi oklevéllel rendelkezik;

b) a Magyar Szocialista Munkáspárt, a Belügyminisztérium, illetőleg a Honvédelmi Minisztérium által szervezett 3 éves Marxizmus—Leninizmus Esti Egyetemet vagy

c) a területi (budapesti, megyei) pártbizottságok által fenntartott Marxizmus—Leninizmus Esti Egyetem 2 éves szakosított tagozatát eredményesen elvégezte;

d) kandidátusi filozófiai vizsgát tett.

6. Kérelemre mentesíthető a marxizmus—leninizmus melléktárgy szigorlata alól a külföldi állampolgár. Mentesítése esetén azonban a marxizmus—leninizmus melléktárgy helyett a főtárgy műveléséhez szükséges valamely tudományszakot kell választania.

7. Meghatározott továbbképzésben részt vett személyeknek a doktori értekezés benyújtásával, illetőleg a szigorlat letételével kapcsolatban engedélyezhető kedvezményről külön utasítás intézkedik.

8. Egyetemi doktori cím odaítélése olyan egyetemtől kérhető, amely a doktori értekezés tárgyának megfelelő tudományszakot műveli.

9. Külföldön élő külföldi állampolgár az egyetemi doktori cím elnyerésére irányuló kérelmét az illetékes egyetemhez címezve, írásban az állandó lakóhelye szerint illetékes magyar külképviseleti szervnél terjesztheti elő. A kérelmet a magyar külképviseleti szerv szolgálati úton az illetékes egyetem felett felügyeletet gyakorló minisztériumhoz továbbítja. A minisztériumi hozzájárulás után az egyetem a kérelmezőt közvetlenül értesíti. A doktori szigorlatot külföldiek is csak az egyetemen tehetik le.

10. Külföldi állampolgár kérheti a doktori értekezés idegen nyelven való benyújtásának, valamint a doktori szigorlat idegen nyelven való letételének engedélyezését is.

11. Aki megfelelt az egyetem doktori szabályzatában előírt követelményeknek, azt az egyetem doktorrá avatja. Az avatás során a magyar állam-

polgárok az egyetem hagyományai szerint esküt, illetőleg fogadalmat tesznek a Magyar Népköztársaság Alkotmányára.

12. A doktori címmel rendelkezők, családi nevük mellett a „dr." megjelölést használhatják.

13. Az egyetemi doktori cím odaítélésének részletes feltételeiről és módjáról az egyes egyetemeknek — a felügyeletet gyakorló miniszter által jóváhagyott — doktori szabályzatai intézkednek.

14. Az egyes egyetemek doktori szabályzatát a jelen utasítás rendelkezéseinek figyelembevételével módosítani kell.

15. Ez az utasítás a közzététel napján lép hatályba. Egyidejűleg a 126/1960. (M. K. 8.) MM számú utasítás, valamint a 151/1960. (M. K. 15.) MM számú utasítás hatályát veszti.

Dr. Polinszky Károly s. k.,
miniszterhelyettes

A művelődésügyi miniszter 147/1969. (M. K. 14.) MM számú

utasítása

az egyetemi doktori cím megszerzésével kapcsolatos eljárási díjról és költségekről

Az egyetemi doktori cím megszerzésével kapcsolatos eljárási díjat és költségeket az egészségügyi miniszterrel, a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterrel, valamint a pénzügyminiszterrel egyetértésben az alábbiak szerint szabályozom:

1. Az a doktorjelölt, aki a 146/1969. (M. K. 14.) MM számú utasítás 1/b. pontja alapján — értekezés benyújtásával és szigorlat letételével — kíván egyetemi doktori címet szerezni, az értekezés benyújtása előtt köteles doktori eljárási díjat (a továbbiakban: eljárási díjat) fizetni.

2. Új értekezés benyújtása vagy a szigorlat ismétlése esetén az eljárási díjat teljes egészében ismételten előre meg kell fizetni.

3. Az eljárási díj összege

a) 500 Ft, ha a doktorjelölt
- magyar állampolgár,
- Magyarországon letelepedett külföldi állampolgár,
- valamely szocialista állam polgára,
- illetőleg államközi egyezmény alapján tartózkodik Magyarországon;

b) 300 USA dollárnak megfelelő forintösszeg, ha a doktorjelölt az *a)* pont hatálya alá nem tartozó külföldi állampolgár.

Az eljárási díjat az egyetem, illetőleg az egyetemi jellegű főiskola (a továbbiakban: egyetem) rektora indokolt esetben mérsékelheti.

4. Az eljárási díjat az egyetem letéti számlájára kell befizetni. A 3/*b*. pont esetében az eljárási díjat a külföldi állampolgár saját államának valutájában, a Magyar Nemzeti Bank útján köteles az egyetem letéti számlájára átutalni.

5. A letéti számlára befolyt összegből az egyetem a 3/*a* pont esetében a doktori értekezés két bírálójának 200—200 forint bírálati díjat fizethet. Az egyetem létszámába nem tartozó szigorlati bizottsági tagnak 50 Ft tiszteletdíj folyósítható. A 3/*b*. pont esetében, amennyiben a doktori értekezés idegen nyelven készült, illetőleg a doktori szigorlat idegen nyelven történik — a két bírálónak 500—500 forint bírálati díj, a szigorlati bizottsági tagoknak 100—100 forint tiszteletdíj fizethető.

6. Ha a doktorjelölt doktori értekezésének elkészítésével kapcsolatos munkáját az egyetem valamelyik tanszékén végzi, köteles az e munka során felmerült tényleges kiadásokat (anyagfogyasztás stb.) — a tanszékvezető által globálisan megállapított összegben — az egyetemnek megtéríteni. Szociális helyzete alapján a doktorjelölt kérheti a dékántól a költségtérítés összegének mérséklését.

7. Az egyetem állományába tartozó oktatókat, valamint az egyetemen dolgozó akadémiai alkalmazásban álló kutatókat az illetékes kar dékánja mentesítheti a doktori értekezésük elkészítésével kapcsolatban felmerült tényleges kiadások megtérítése alól abban az esetben, ha az értekezés témája szervesen beilleszkedik annak a tanszéknek az oktatói vagy tudományos tevékenységébe, amelynek kötelékébe az értekezés készítője tartozik.

8. A doktori oklevél bélyegilletékét [a 11/1966. (VII. 29.) PM. számú rendelet 79. § (1) bekezdésének *d)* pontjában foglalt rendelkezés szerint 25 forint], továbbá az oklevél nyomtatvány- és kiállítási költségét előzetesen be kell fizetni mindazoknak, akiket az egyetem doktorrá avat.

9. Ez az utasítás a közzététel napján lép hatályba. Egyidejűleg a 165/1961. (M. K. 23.) MM számú utasítás hatályát veszti.

Dr. Polinszky Károly s. k.,
miniszterhelyettes

Közlemények

Az MTA Terv- és Pénzügyi Titkárságának 202. 538/1969. MTA számú

szabályzata

közvetlenül a Magyar Tudományos Akadémia felügyelete alá tartozó tudományos társaságok gazdálkodásáról

(Az érdekeltek közvetlenül kapták meg)

315/1969. PM IX. számú

közlemény

a magánszemélyek részére történő közületi kifizetésekhez szükséges adóigazolásról

Az adók kivetéséről és beszedéséről szóló 57/1957. (IX. 6.) Korm. számú rendelet végrehajtása tárgyában kiadott 32/1957. (IX. 30.) PM számú rendelet

63. §-a alapján az adózóknak a különböző gazdálkodó szervekkel (állami vállalatok, szövetkezetek, költségvetési szervek, társadalmi szervezetek stb.) szemben fennálló azon követelései, amelyekre a kormányrendelet 21. §-a értelmében visszatartási jog gyakorolható, addig nem fizethetők ki, amíg az illetékes pénzügyi szerv nem igazolja, hogy az adózó terhén köztartozás nem áll fenn, illetőleg, hogy a visszatartási jog gyakorlása alól a pénzügyi szerv felmentést engedélyezett. A visszatartás indokolatlan elmulasztása esetén a kifizető szerv a köztartozásért a kifizetett összeg erejéig anyagi felelősséggel tartozik, s a követelés bankszámlájáról kiegyenlíthető.

A 32/1957. (IX. 30.) PM számú rendelet 63. §-ának (7) bekezdése szerint a visszatartási jogot nem lehet érvényesíteni akkor, ha az adózó követelése 1000 forintot nem halad meg. Ilyen esetben a kifizetéshez adóigazolás nem szükséges. Ha azonban a követelés az 1000 forintot meghaladja, a visszatartási jogot abban az esetben is érvényesíteni kell, ha annak kiegyenlítése 1000 forintnál kisebb részletekben történik.

A magánkisipart érintő egyes kérdésekről szóló 15/1968. (IV. 6.) Korm. számú rendelet 1. §-ának (4) bekezdése szerint: „Az áru vagy szolgáltatás ellenértékét a megrendelő akkor fizetheti ki a kisiparosnak, ha az igazolja, hogy sem adótartozása, sem társadalombiztosítási tartozása nincs." Miután e rendelkezés értékhatárról nem tesz említést, a különböző kifizető szervek részéről eltérő gyakorlat alakult ki, és számos megkeresés történt a kifizetéshez szükséges igazolással kapcsolatban követendő eljárásról.

Az adóigazolási kötelezettségre vonatkozó szabályok helyes értelmezése és az egységes eljárás biztosítása érdekében — az érintett szervekkel egyetértésben — az alábbiakat közöljük:

A 15/1968. (IV. 6.) Korm. számú rendelet 1. §-ának (4) bekezdése a szocialista gazdálkodó szervek részére végzett kisipari tevékenység szabályozásával kapcsolatban tartotta fenn a kifizetésekhez már korábban is előírt adóigazolási kötelezettséget. Ez az elvi szabályozás azonban nem változtatta meg az 57/1957. (IX. 6.) Korm. számú rendelet 21. §-ának a visszatartási jogra, illetőleg a 32/1957. (IX. 30.) PM számú rendelet 63. §-a (7) bekezdésének az 1000 Ft értékhatárra vonatkozó rendelkezését, amely azt célozza, hogy adminisztratív megkötöttségek ne korlátozzák az alacsonyabb értékű szolgáltatások teljesítését.

A gazdálkodó szervek tehát a magánszemélyek részére történő kifizetéseik teljesítése előtt *továbbra is csupán az 57/1957. (IX. 6.) Korm. számú rendelet 21. §-ában említett — az 1000 Ft-ot meghaladó — követelések esetében kötelesek adóigazolást kérni.* Az adóigazolás — a 17/1965. (XII. 28.) PM számú rendelettel módosított és kiegészített 32/1957. (IX. 30.) PM számú rendelet 63. §-ának (2) bekezdése szerint — az adótartozáson kívül az adók módjára behajtandó *valamennyi köztartozásra*, tehát *a társadalombiztosítási tartozásra vonatkozó adatokat is tartalmazza.* A pénzügyi szervek éppen ezért az adóigazolás kiadása előtt az esedékessé vált *társadalombiztosítási tartozás biztosítása érdekében* kötelesek a kisiparosoktól a SZOT Társadalombiztosítási Főigazgatósága területileg illetékes megyei igazgatósága (kirendeltsége) által kiállított — 30 napnál nem régebbi keletű — igazolást kérni.

Az adóigazolást a megrendelés ellenértékének kifizetéséről, illetőleg köztartozás esetén a levont köztartozás átutalásáról szóló bizonylat mellékleteként kell megőrizni.

Pénzügyminisztérium
Lakossági adók és illetékek
önálló osztálya

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Keszthelyi Agrártudományi Főiskola pályázatot hirdet a Növényvédelmi Tanszéken egyetemi tanári állás betöltésére.

A kinevezésre kerülő egyetemi tanárnak feladatkörébe tartozik: a mezőgazdasági munka- és egészségvédelemtan, a mezőgazdasági toxikológia előadásainak megtartása, az általános mezőgazdasági és a növényvédelmi szakmérnöki tagozaton a tantervekben megszabott keretek között a tantárgyi gyakorlatok irányítása és ellenőrzése, vizsgáztatás, jegyzetek és tankönyvek írása, az előadott tárgykörön belül, különösen a toxikológiai jellegű tudományos kutatás megszervezése és irányítása, tudományos diákköri munkák irányítása, valamint a tanszék oktató- nevelő és kutató munkájában való részvétel.

A betöltendő állás után a 169/1960. (M. K. 19) A/MM. számú utasításban közölt illetmény jár.

A pályázatot a 110/1968. (M. K. 5.) MM. számú utasításban előírt mellékletekkel felszerelve, 1969. évi augusztus hó 15-ig kell a Keszthelyi Agrártudományi Főiskola Rektori Hivatalába beküldeni.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

1. A pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolásának és illetményének megjelölését.

2. A pályázó eddigi szakmai munkájának és munkája eredményeinek részletes ismertetését, ezek között
   - oktatói és tudományos munkájának részletes ismertetését,
   - az általa írt könyvek, jegyzetek, tanulmányok stb. felsorolását, megjelölve, hogy azok mikor, hol jelentek meg,
   - tudományos fokozatát, kitüntetéseit és idegennyelv ismeretét, jelentősebb külföldi tanulmány útjait.

3. A pályázónak tudományos és oktató munkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

a) részletes önéletrajzot,

b) szakképzettséget, illetőleg tudományos fokozatot tanúsító oklevelek hiteles másolatát,

c) a felsőoktatási intézménytől beszerzett és kitöltött törzslapot,

d) hatósági erkölcsi bizonyítványt.

Budapest, 1969. július 17.

Dr. Belák Sándor s. k.,
egyetemi tanár,
rektor

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Keszthelyi Agrártudományi Főiskola pályázatot hirdet a Növényvédelemtani Tanszéken egyetemi tanári állás betöltésére.

A kinevezésre kerülő egyetemi tanárnak feladatkörébe tartozik a Növényvédelmi állattan és az Üzemi növényvédelem tantárgyak keretében, a tantervekben megszabott előírások között, előadások tartása mind az általános, mind a növényvédelmi szakmérnöki tagozaton, a tantárgyi gyakorlatok irányítása és ellenőrzése, vizsgáztatás, jegyzetek és tankönyvek írása, tudományos kutatás, tudományos diákköri munkák irányítása, valamint a tanszék egyéb irányú oktató- és nevelő munkájában való részvétel.

A betöltendő állás után a 169/1960. (M. K. 19) A/MM. számú utasításban közölt illetmény jár.

A pályázatot a 110/1968. (M. K. 5.) MM. számú utasításban előírt mellékletekkel felszerelve, 1969. évi augusztus hó 15-ig kell a Keszthelyi Agrártudományi Főiskola Rektori Hivatalába beküldeni.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

1. A pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolásának és illetményének megjelölését.

2. A pályázó eddigi szakmai munkájának és munkája eredményeinek részletes ismertetését, ezek között

— oktatói és tudományos munkájának részletes ismertetését,

— az általa írt könyvek, jegyzetek, tanulmányok stb. felsorolását, megjelölve, hogy azok mikor, hol jelentek meg,

— tudományos fokozatát, kitüntetéseit és idegennyelv ismeretét, jelentősebb külföldi tanulmányútjait,

3. A pályázónak tudományos és oktató munkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

a) részletes önéletrajzot,

b) szakképzettséget, illetőleg tudományos fokozatot tanúsító oklevelek hiteles másolatát,

c) a felsőoktatási intézménytől beszerzett és kitöltött törzslapot,

d) hatósági erkölcsi bizonyítványt.

Budapest, 1969. július 17.

Dr. Belák Sándor s. k.,
egyetemi tanár
rektor

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

Az Állatorvostudományi Egyetem pályázatot hirdet a Marxizmus—Leninizmus Tanszéken betöltésre kerülő tanszékvezetői egyetemi tanári vagy tanszékvezető egyetemi docensi állásra.

A tanszékvezető egyetemi tanár vagy a tanszékvezető egyetemi docens feladata lesz a tanszékvezetői teendők ellátása, a Tudományos szocializmus című tantárgy előadásainak megtartása, az oktatói és tudományos kutatói munka irányítása, továbbá a szemináriumi gyakorlatok irányítása és ellenőrzése.

A pályázónak tudományos fokozattal kell rendelkeznie.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

a) a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását, és fizetését,

b) a pályázó eddigi szakmai munkájának és munkája eredményeinek részletes ismertetését, ezek között

— oktatói tudományos munkájának részletes ismertetését,

— az általa írt könyvek, jegyzetek, tanulmányok stb. felsorolását, megjelölve, hogy azok mikor és hol jelentek meg,

— tudományos fokozatát, kitüntetéseit és idegen nyelv ismeretét, jelentősebb külföldi tanulmányait,

c) a pályázónak a tudományos és oktató munkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

a) részletes önéletrajzot,

b) a szakképzettséget, illetőleg tudományos fokozatot tanusító oklevelek hiteles másolatát,

c) az egyetemtől beszerzett és kitöltött törzslapot,

d) hatósági erkölcsi bizonyítványt.

A pályázatot mellékleteivel együtt a Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Értesítőben való közzétételtől számított négy héten belül kell az Egyetem rektorához eljuttatni.

A pályázattal kapcsolatban részletes felvilágosítást az Egyetem Személyzeti Osztálya (Budapest, VII., Landler Jenő u. 2.) ad.

A betöltendő állás után a 169/1960. (M. K. 19/A) MM számú együttes utasításban megállapított illetmény jár.

Budapest, 1969. július 2.

Dr. B. Kovács András s. k.,
egyetemi tanár
rektor

JELENTKEZÉSI FELHÍVÁS

a munkaügyi döntőbizottsági tisztségviselők 1969/70. évi továbbképző tanfolyamára

A Magyar Jogász Szövetség a 119/1968. (13) MÜM-SZOT számú együttes utasítás rendelkezésének megfelelően, a területi munkaügyi döntőbizottságok elnökeinek és a Szakszervezetek megyei (budapesti) tanácsainak közreműködésével az 1969/70. oktatási évben is megszervezi Budapesten és a megyei székhelyeken a munkaügyi döntőbizottsági tisztségviselők továbbképző tanfolyamát. (Megfelelő létszámú jelentkezés esetén egyes városokban vagy járási székhelyeken is indul tanfolyam.)

Az 1969/70. oktatási év programja a következő:

1. A munkaügyi döntőbizottságok helye a vállalatoknál és az igazságszolgáltatás rendjében; a szervezet és működés általános szabályai.
2. Intézkedés a panasz alapján; az ügykezelés szabályai. Az ügy előkészítése és az eljáró bizottság felkészítése a tárgyalásra.
3. A tárgyalás megnyitása és a tárgyalás vezetése.

4—6. Bizonyítékok és a bizonyítási eljárás.

7. Határozathozatal; a határozatok fajai. A határozatok kihirdetése és közlése.
8. A munkaügyi döntőbizottságok feladatai a felek eligazításában, a határozataik elleni jogorvoslat, új eljárás és ügyészi óvás esetén, valamint a jogerős határozatok végrehajtása körében.

Feltétlenül kívánatos, hogy ez alkalommal is valamennyi munkaügyi döntőbizottságtól az elnök és helyettesei feltétlenül jelentkezzenek a továbbképzésre; ha azonban valamely nyomós ok folytán valamelyikük nem tudna jelentkezni, akkor a tagok közül mindenképpen vegyenek részt a tanfolyamon.

A tanfolyam foglalkozásai 1969. októberében kezdődnek, és 1970. május végén fejeződnek be. A foglalkozások előadásból és konzultációból állanak.

A tanfolyamra jelentkezettek a megjelölt témákból brosurát kapnak, amelyek az egyes foglalkozásokon kerülnek kiosztásra.

A tanfolyamra 1969. augusztus 31-ig a területi munkaügyi döntőbizottságokon lehet jelentkezni. A jelentkezés a területi munkaügyi döntőbizottságok által a munkaügyi döntőbizottságok részére kiküldött jelentkezési lap kitöltésével történik, amelyeket az illetékes területi munkaügyi döntőbizottságban kell benyújtani.

A tanfolyamon való részvétel díja személyenként 40.— Ft, amely a foglalkozások anyagát felölelő brosurák árát is magában foglalja. E beiratási díjat a Magyar Jogász Szövetség 171.224—70. számú, *négyrészes* befizetési lapján a jelentkezéssel egyidejűleg kell befizetni, és a befizetést tanúsító „igazolvány" szelvényt a jelentkezési laphoz kell csatolni. A tanfolyamra csak azok nyernek beosztást, akik a befizetési szelvényt a jelentkezési lappal együtt a megjelölt határidőig beküldik.

A beiratkozási díjat, úgyszintén a vidékiek esetleges utazási költségét, valamint a kieső munkaidejükre eső átlagkeresetet — a 103/1965. (2) MÜM-SZOT sz. együttes utasítás 7. pontjában foglaltak alapján — a vállalatoknak kell téríténiük.

FOGADÓÓRÁK

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkára *minden kedden* 14—15.30 óra között — bármilyen természetű ügyben — fogadóórát tart. A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll

Elnökségi titkárság

Tolnai Gábor akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság elnöke, minden *pénteken* 13—14 óráig, *Tétényi Pál*, a kémiai tudományok doktora, a Tudományos Minősítő Bizottság titkára pedig minden *csütörtökön* 14—16 óráig tart fogadóórát.

Tudományos Minősítő Bizottság Titkársága

Index: 25.105

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. — A szerkesztésért felelős: a Magyar Tudományos Akadémia Elnökségi Titkárságának vezetője.

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, Budapest V., Alkotmány u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 850 példány

A kiadvány előfizethető a POSTA KÖZPONTI HÍRLAPIRODÁNÁL, Budapest V., József nádor tér 1. és *bármely postahivatalban.* Csekkszámlaszám egyéni: 61 257, közületi: 61 066, MNB egyszámlaszám: 8.
Előfizethető és példányonként megvásárolható az AKADÉMIAI KIADÓ-nál, Budapest V., Alkotmány u. 21. Telefon 111-010. Csekkbefizetési számla: 05 915, 111-46, MNB egyszámlaszám: 46; az AKADÉMIAI KÖNYVESBOLTBAN: Budapest V., Váci u. 22., telefon: 185-612. Előfizetési díj egy évre: 48,— Ft.

69.68049 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

XVIII. (1969.) ÉVFOLYAM 15. SZÁM

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
HIVATALA

BUDAPEST, 1969. SZEPTEMBER 5.

TARTALOM

Személyi rész 165

NGKB határozata — 1/1969. (VIII. 3.) NGKB — A műszaki-tudományos eredmények magyar—szovjet szervezetek közötti térítéses átadása alapelveinek, valamint a tudományos és műszaki kutatásokat szolgáló berendezés-, műszer- és anyagminták magyar és szovjet szervezetek közötti kölcsönös cseréjének közzétételéről 165

Miniszteri rendeletek és utasítások — 4/1969. (VII. 27.) IM—ÁH — A könyvkiadáson kívüli fordítási díjak szabályozásáról 167

116/1969. (15.) Mü. M. — Az idegen nyelvtudás anyagi elismeréséről szóló 110/1964. (9) Mü. M. számú utasítás módosításáról 171

Az Akadémia elnökének utasítása — 7/1969. MTA (A. K. 15.) — Külföldi személyeknek a Magyar Tudományos Akadémia felügyelete alá tartozó kutatóintézmények és vállalatok területére való belépéséről 171

Közlemények

Az OMKDK közleménye a műszaki kutatások nyilvántartásáról 171

A Magyar Tudományos Akadémia Pszichológiai Intézetének pályázati felhívása 171

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának fogadóórája 171

A Tudományos Minősítő Bizottság elnökének és titkárának fogadóórája 171

Személyi rész

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa 70. születésnapja alkalmából, zenepedagógiai tevékenysége elismeréséül *Szabolcsi Bence* Kossuth-díjas akadémikusnak a Zeneművészeti Főiskola tanszékvezető főiskolai tanárának a

MUNKA ÉRDEMREND

arany fokozata

kitüntetést adományozta.

A Nemzetközi Gazdasági Kapcsolatok Bizottságának határozata

A Nemzetközi Gazdasági Kapcsolatok Bizottsága 1/1969. (VIII. 3.) számú NGKB

határozata

a műszaki tudományos eredmények magyar—szovjet szervezetek közötti térítéses átadása alapelveinek, valamint a tudományos és műszaki kutatásokat szolgáló berendezés-, műszer- és anyagminták magyar és szovjet szervezetek közötti kölcsönös cseréje rendjének közzétételéről

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

1. A Nemzetközi Gazdasági Kapcsolatok Bizottsága e határozatával közzéteszi a Magyar—Szovjet Gazdasági és Műszaki-Tudományos Együttműködési Kormányközi Bizottság VIII. ülésszakán jóváhagyott

a) műszaki-tudományos eredmények magyar és szovjet szervezetek közötti térítéses átadásának alapelveit,

b) tudományos és műszaki kutatásokat szolgáló berendezés-, műszer- és anyagminták magyar és szovjet szervezetek közötti kölcsönös cseréjének rendjét.

2. A minisztériumok, vállalatok, intézetek és egyéb gazdasági szervezetek, a szovjet szervezetekkel folytatott műszaki-tudományos együttműködés keretében az ezekben foglalt szabályok szerint kötelesek eljárni.

Apró Antal s. k.,
a Nemzetközi Gazdasági Kapcsolatok Bizottságának elnöke

Műszaki-tudományos eredmények magyar és szovjet szervezetek közötti térítéses átadásának

ALAPELVEI

A magyar és szovjet szervezetek a saját országukban önállóan kidolgozott műszaki-tudományos eredményeiket az alábbi alapelvek figyelembevételével adják át egymásnak:

1. Térítés ellenében kerülnek átadásra azok a műszaki-tudományos eredmények, amelyeknek tárgya:

1.1 — technológiai folyamatok leírása, sémája és számításai;

1.2 — gépek, berendezések, készülékek, műszerek szerkezetei, részegységek és alkatrészek gyártási rajzai és számításai;

1.3 — új termékek és anyagok kísérleti mintapéldányai;

1.4 — ipari és egyéb objektumok építésének típus- és egyedi tervei;

1.5 — fontosabb elméleti vagy gyakorlati jelentőségű tudományos kutatásokról szóló beszámolók;

1.6 — a felek kölcsönös megállapodása esetén egyéb műszaki-tudományos eredmények.

2. *Licenc eladás* útján kerülnek átadásra az 1. pontban felsorolt műszaki-tudományos eredmények, ha azok szabadalmi oltalom alatt álló találmányokat (az SZSZKSZ-ben ide tartoznak a szerzői tanúsítvánnyal elismert találmányok is) tartalmaznak, továbbá a know-how típusú termelési műszaki adatok.

3. A fejlesztési költségek, a felhasználás köre, valamint az újdonság foka figyelembevételével kiszámított *térítés ellenében* kerülnek átadásra az 1. pontban felsorolt olyan műszaki-tudományos eredmények, amelyek nem tartalmaznak találmányt vagy know-how jellegű adatokat.

Ezek — egyes esetekben — a két ország külkereskedelmi joggal rendelkező szervezetei közötti megállapodás alapján licenc eladás formájában is átadhatók.

4. Az 1. pontban fel nem sorolt műszaki-tudományos eredmények — így különösen a munkavédelmi és munkabiztonsági műszaki dokumentációk, szabványok, különféle etalonok és információs jellegű anyagok — *térítés nélkül* (csupán a dokumentáció elkészítési és szállítási költségeinek felszámítása mellett) kerülnek átadásra.

Egyes esetekben a Magyar—Szovjet Gazdasági és Műszaki-Tudományos Együttműködési Kormányközi Bizottság Műszaki-Tudományos Együttműködési Állandó Albizottsága határozatára az 1. pontban felsorolt műszaki-tudományos eredmények térítés mentesen is átadhatók kölcsönösségi alapon vagy állami segítség formájában.

5. Amennyiben a műszaki-tudományos eredmények nemzetközi termelési kooperációs, gyártás-szakosítási vagy gazdasági és műszaki segítségnyújtási megállapodás keretében kerülnek átadásra, e megállapodás szerves részének kell tekinteni az ezzel kapcsolatos licenc-szerződést.

6. Azok a műszaki-tudományos eredmények, amelyeket a felek egyike önállóan dolgozott ki, de amelynek cseréjét a magyar és szovjet tudományos-kutató, tervező-szerkesztő és kísérleti munkákat végző szervezetek közvetlen együttműködési szerződésekben vagy munkatervekben irányoztak elő, e szerződésekben vagy munkatervekben foglalt feltételek szerint kerülnek átadásra.

7. Műszaki-tudományos eredmények térítéssel történő átadásáról a felek szerződést kötnek, amelynek főbb kellékei:

— a szerződő felek megnevezése;

— a szerződés tárgya, az átadó fél további kötelezettségei; így esetleg műszaki segítségnyújtás, a gyártás beindítása, szakemberek betanítása és egyéb szolgáltatások;

— a műszaki-tudományos eredmények átadásának határideje és rendje;

— a felek kötelezettségei a felhasználás feltételeire, mértékére, ezen belül a világpiacon való tevékenység egyeztetésére;

— a licencek, illetve egyéb szolgáltatások ára, az elszámolás rendje;

— műszaki paraméterek;

— a találmányok, áruvédjegyek és ipari minták jogi védelmének kérdései, beleértve a harmadik félnél való jogvédelmi garanciát is;

— a szerződésből eredő kötelezettségek nemteljesítésének szankciói;

— az átadásra kerülő műszaki-tudományos eredmény alapján kialakított termék vagy technológia fejlesztésére vonatkozó további együttműködés kérdései;

— a szerződésből eredő jogviták elintézésének rendje.

8. A közvetlen együttműködést folytató magyar és szovjet minisztériumok és országos hatáskörű szervek a saját országukban elért műszaki-tudományos eredmények mindkét ország népgazdaságában történő hatékonyabb felhasználása érdekében kölcsönösen tájékoztatják egymást azokról a műszaki-tudományos eredményekről, amelyeknek térítéses alapon történő átadását javasolják.

9. A műszaki-tudományos eredmények térítéses átadásával kapcsolatos licenc megállapodásokat és ügyleteket a felek erre illetékes szervei által felhatalmazott szervezetek kötik.

Tudományos és műszaki kutatásokat szolgáló berendezés-, műszer- és anyagminták magyar és szovjet szervezetek közötti kölcsönös cseréjének

RENDJE

A magyar és szovjet szervezetek műszaki-tudományos együttműködése hatékonyságának növelése, valamint a két ország tudományának és technikájának fejlesztése érdekében a következő REND-ben foglaltak szerint cserélhetnek, kölcsönadhatnak vagy eladhatnak (továbbiakban: átadhatnak) egymásnak berendezés-, műszer- és anyagmintákat, valamint egyéb kutatási eszközöket (továbbiakban: mintákat).

1. A minták átadásáról szóló megállapodást rögzíteni lehet a Műszaki-Tudományos Együttműködési Állandó Albizottság jegyzőkönyveiben vagy ülésszakok közötti határozataiban, a minisztériumok és országos hatáskörű szervek közvetlen együttműködési terveiben, a tudományos-kutató és tervező-szerkesztő munkákra vonatkozó megállapodásokban és munkatervekben, a KGST állandó bizottságok jegyzőkönyveiben az MNK és az SZSZKSZ, illetve más szocialista országok közötti egyéb együttműködési megállapodásról szóló jegyzőkönyvben.

2. A minták átadásával kapcsolatos ügyleteket magyar részről a TESCO Nemzetközi Műszaki-Tudományos Együttműködési Iroda, Budapest, szovjet részről a V/O VNYESTECHNIKA Összszövetségi Műszaki Tudományos Egyesülés, Moszkva vagy egyéb, arra felhatalmazott szervezetek bonyolítják.

Ezek a szervezetek:

a) megszervezik a partner ország szervezetei, valamint a saját ország szervezetei — minták átadására vonatkozó — igényeinek megvizsgálását, és részt vesznek az 1. pontban írt dokumentumokban meghatározott minták átadásáról szóló megállapodások realizálásában;

b) egyeztetik a partnerrel a minták átadásának pénzügyi és egyéb feltételeit;

c) megkötik a partnerrel a minták szállítására vonatkozó szerződéseket;

d) ellenőrzik a minták szállítására vonatkozó kötelezettségek teljesítését;

e) a minták átadásával kapcsolatos pénzügyi elszámolásokat lebonyolítják.

3. A minták átadására vonatkozó szerződésben — többek között — a következőket kell rögzíteni:

— az átadásra kerülő minták megnevezése és műszaki jellemzői;

— az átadás időpontja;

— a kölcsönadásnál a kölcsönzés időtartama és a kölcsönzés díja;

— eladásnál az ár;

— cserénél a csere feltételei;

— a szerződéses kötelezettségek nemteljesítésének szankciói (a felek megállapodhatnak abban is, hogy nem kötnek ki szankciót);

— a szerződésből eredő esetleges viták elintézésének rendje.

4. A minták szállításánál a „KGST-ben részt vevő országok szervezetei közötti áruszállítások Általános Feltételei" (KGST 1968. évi ÁSZF) rendelkezéseit kell figyelembe venni.

5. Az átadott minták elszámolása transzferábilis rubelben történik.

6. Az átvett minták, valamint az erről készült információk, műszaki dokumentációk harmadik fél részére csak az átadó fél hozzájárulásával adhatók át.

Miniszteri rendeletek és utasítások

Az igazságügyminiszter 4/1969. (VII. 27.) IM—ÁH számú

rendelete

a könyvkiadáson kívüli fordítási díjak szabályozásáról

Az 56/1967. (XII. 19.) Korm. számú rendelet 12. §-ában foglalt felhatalmazás alapján — a munkaügyi miniszterrel, valamint az Országos Anyag- és Árhivatal elnökével egyetértésben — az alábbiakat rendelem:

1. §

(1) A rendelet hatálya kiterjed minden olyan jogi személyre (vállalat, szövetkezet, iroda, költségvetési, szövetkezeti, társadalmi szerv, annak osztálya, részlege stb.), amely kölcsönkiadáson kívüli fordítást és fordítással kapcsolatos más idegen nyelvi szolgáltatást ellenérték fejében végez (a továbbiakban: fordító szerv).

(2) A rendelet 4. §-ának hatálya ezenfelül kiterjed arra az állami, szövetkezeti vagy társadalmi szervre is, amely fordításra és fordítással kapcsolatos szolgáltatásra közvetlenül köt megbízási szerződést vele munkaviszonyban nem álló személylyel vagy olyan dolgozójával, akinek nem munkaköri kötelessége a fordítás és a fordítással kapcsolatos munkák elvégzése

2. §

A könyvkiadáson kívüli fordítás és a kapcsolatos szolgáltatások díjai közül:

a) legmagasabb (maximált) árformába tartoznak a rendelet *1. számú mellékletében felsorolt* szolgáltatások;

b) a felek megállapodással alakítják ki az egyéb szolgáltatások, úgyszintén a külföldi megrendelő számára teljesített szolgáltatások és a külkereskedelmi vagy idegenforgalmi célú fordítások díját (szabad árforma).

3. §

(1) A könyvkiadáson kívüli fordítások és a fordítással kapcsolatos szolgáltatások alapdíját a rendelet *1. számú mellékletének* „Fordítási díj" című hasábjai tartalmazzák.

(2) Az alapdíjak a mellékletben meghatározott feltételekre vonatkoznak. Ha a szolgáltatás feltételei az alapul vett feltételeknél terhesebbek (pl. Magyarországon kevéssé ismert nyelv, nehezen olvasható szöveg, sürgősség), az alapdíjon felül legfeljebb együttesen 75%-os — azonnali (expressz) szolgáltatás esetén együttesen 100%-os — pótdíj számítható fel. E legmagasabb díjon belül a szolgáltatás díját a felek megállapodása határozza meg.

4. §

(1) A fordításért és a fordítással kapcsolatos szolgáltatásért megbízási szerződés alapján fizethető alapdíjakat a rendelet *1. számú mellékletének* „Munkadíj" című hasábjai tartalmazzák. A munkadíj a megbízott személyt nyelvileg és szakmailag jó minőségű szolgáltatásért illeti meg. Kiváló minőségű szolgáltatás vagy más rendkívüli körülmény esetén a fordító szerv a megbízott személyt megillető munkadíjat legfeljebb 15%-kal felemelheti.

(2) Ha a fordító szerv a fordítás feltételei folytán pótdíjat jogosult felszámítani, az e rendelettel megállapított alap-munkadíjak is megfelelően emelhetők.

(3) Szabad megállapodással alakítják ki a szerződő felek a munkadíjat, ha a szolgáltatás a 2. § szerint a szabad árformába tartozik.

(4) Sem az alapdíj felemelése, sem az e rendeletben nem szabályozott (szabad árformába tartozó) szolgáltatás esetén nem fizethet a fordító szerv magasabb munkadíjat, mint az általa megrendelőjével szemben felszámított díj kétharmada; az (1) bekezdés alapján fizethető 15%-os többlet azonban nem esik e korlátozás alá.

5. §

A fordító szervek kötelesek a rendelet alapján díjszabásukat elkészíteni, s azt ügyfeleik rendelkezésére bocsátani. A díjszabást és annak minden módosítását a fordító szervek kötelesek tájékoztatásul az árhatóságnak megküldeni.

6. §

A rendelet *2. számú mellékletében* közölt leírási szolgáltatások díja tájékoztató jellegű iránydíj, attól a felek megállapodással szabadon eltérhetnek.

7. §

Ez a rendelet 1969. október 1-én lép hatályba; rendelkezései nem érintik a már megkötött szerződéseket. Egyidejűleg hatályát veszti az 1/1961. (VII. 1.) I M,* a 2/1961. (VII. 1.) I M—Á H, valamint az 1/1968. (I. 9.) I M—Á H számú rendelet.

Dr. Korom Mihály s. k.,
igazságügyminiszter.

---

* Lásd a *Munkaügyi Közlöny* 1961. évi 13. számában (170. oldalán).

1. számú melléklet a 4/1969. (VII. 27.) IM—ÁH számú rendelethez

Fordítási alapdíjak

	Általános szöveg				Szakszöveg				Nehéz szakszöveg			
	Fordítási díj		Munkadíj		Fordítási díj		Munkadíj		Fordítási díj		Munkadíj	
	Kis old. Ft	Nagy old. Ft	Kis old. Ft	Nagy old. Ft	Kis old. Ft	Nagy old. Ft	Kis old. Ft	Nagy old. Ft	Kis old. Ft	Nagy old. Ft	Kis old. Ft	Nagy old. Ft
Idegen nyelvről magyar nyelvre	8	12	5	8	14	21	9	14	18	27	12	18
Magyar nyelvről idegen nyelvre	12	18	8	12	21	31	14	21	26	39	18	26
Idegen nyelvről idegen nyelvre	16	24	11	16	27	41	18	27	34	51	23	34
Nem latin vagy nem cirill betűvel írt nyelvről magyar nyelvre	12	18	8	12	18	27	12	18	23	34	15	23
Magyar nyelvről nem latin vagy nem cirill betűvel írt nyelvre	24	36	16	24	30	45	20	30	38	56	25	38
Idegen nyelvről nem latin vagy nem cirill betűvel írt nyelvre	30	45	20	30	36	54	24	36	45	68	30	45
Lektorálás (nyelvi vagy szakmai)	A megadott díjtételek 50%-a											

Feltételek:

1. Kis oldal 50 betűhelyes 25 soros oldalra — nagy oldal 60 betűhelyes 32 soros oldalra vonatkozik. Jelírásos vagy egyéb különleges szövegnél ettől megállapodással el lehet térni. Megkezdett oldal teljesnek számít.
2. A szakszöveg lefordításához általában az általános ismeretet meghaladó szakmai tudás és szakszótárak használata szükséges.
3. A nehéz szakszöveg lefordításához általában a szakterület mélyreható ismerete és a szakirodalom tanulmányozása szükséges. Nehéz szakszöveg az is, amelyik új tudományággal, új tudományos vagy műszaki eljárással kapcsolatos, továbbá amelynek lefordítása igen gondos szövegezést igényel (pl. nemzetközi szerződés, jogszabály, szabvány, szabadalom, nyomdai vagy egyéb úton többszörözésre szánt anyag), vagy amelynek lefordításához több szakterület együttes ismeretére van szükség.
4. Az alapdíj jól olvasható kéziratra vagy nyomtatványra vonatkozik.
5. Az alapdíj lektorálatlan szövegre vonatkozik; a hiteles fordítás lektorálása kötelező, s az annak megfelelő díjtétel számítható fel.
Az alapdíj 1 példányban gépírással leírt fordításra vonatkozik.

2. számú melléklet a 4/1969. (VII. 27.) IM—ÁH számú rendelethez

Leírási irány-díjak

	Magyar nyelven				Idegen nyelven											
					Latin és cirill betűvel írt szöveg				Nem latin és nem cirill betűvel írt szöveg							
	Gépírással				Gépírással				Gépírással				Kézírással			
	Leírási díj		Munkadíj		Leírási díj		Munkadíj		Leírási díj		Munkadíj		Leírási díj		Munkadíj	
	Kis	Nagy	Kis	Nagy	Kis	Nagy	Kis	Nagy	Kis	Nagy	Kis	Nagy	Kis	Nagy	Kis	Nagy
	oldal (Ft)															
Leírás:																
Első példány	2,—	3,—	1,30	2,—	3,—	4,50	2,—	3,—	4,—	6,—	2,70	4,—	6,—	9,—	4,—	6,—
Minden további pld. 5-ig	—,50	—,50	—,30	—,30	—,50	—,50	—,30	—,30	—,50	—,50	—,30	—,30	6,—	9,—	4,—	6,—
Stencil és pausz leírás	3,10	4,70	2,10	3,10	4,70	7,—	3,10	4,70	4,70	7,—	3,10	4,70	—	—	—	—
Rota leírás	4,60	6,90	3,10	4,60	6,90	10,40	4,50	6,90	6,90	10,40	4,60	3,90	—	—	—	—

A munkaügyi miniszter 116/1969. (15.) Mü. M. számú

utasítása

az idegen nyelvtudás anyagi elismeréséről szóló 110/1964. (9.) Mü. M. számú utasítás módosításáról

Az idegen nyelvtudás anyagi elismeréséről szóló — a 106/1966. (3) Mü. M. számú, a 133/1966. (19) Mü. M. számú és a 110/1967. (14) Mü. M. számú utasítással módosított — 110/1964. (9) Mü. M. számú utasítás (a továbbiakban: Utasítás) módosítása tárgyában — a Szakszervezetek Országos Tanácsával egyetértésben — az alábbi utasítást adom ki.

1. Az Utasítás 12. pontjának *e)* bekezdése a következő szöveggel egészül ki:

„a Felsőfokú Pénzügyi- és Számviteli Szakiskola Számvitel Szaka külkereskedelmi ágazatának nappali tagozatán a 4. félév végén letett idegen nyelvi szigorlat az illető nyelv".

2. Az Utasítás 12. pontja az i) bekezdés után a következő j) bekezdéssel egészül ki:

„*j)* a Felsőfokú Pénzügyi- és Számviteli Szakiskola Számvitel Szaka külkereskedelmi ágazatának nappali tagozatán a választott második idegen nyelvből letett szigorlat az illető nyelv".

3. Az Utasítás 13. pontjának utolsó bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„*g)—i)* bekezdéseiben megjelölt esetekben a felsőfokú; *j)* bekezdésben megjelölt esetekben pedig jeles vagy jó eredmény esetén felsőfokú, közepes eredmény esetén középfokú nyelvvizsgával egyenértékűnek kell az igazolást elfogadni".

4. Ez az utasítás közzététele napján lép hatályba.

Buda István s. k.,
munkaügyi miniszterhelyettes

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének utasítása

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének 7/1969. MTA (A. K. 15.) számú

utasítása

külföldi személyeknek a Magyar Tudományos Akadémia felügyelete alá tartozó kutatóintézmények és vállalatok területére való belépéséről

(Az érdekeltek közvetlenül kapták meg.)

Közlemények

KÖZLEMÉNY

műszaki kutatások nyilvántartásáról

Az Országos Műszaki Könyvtár és Dokumentációs Központ keretében működő országos műszaki kutatásnyilvántartás nyilvántartja az 1968. január 1. óta folyamatban levő és befejezett jelentősebb hazai műszaki kutatásokat.

A nyilvántartás alapján az érdekeltek (vállalatok, kutatóintézetek, főiskolai tanszékek stb.) tájékozódhatnak a témakörükbe tartozó vagy a határterületeket érintő hazai kutatásokról.

Felvilágosítást ad: a helyszínen vagy írásbeli megkeresésre az OMKDK országos műszaki kutatásnyilvántartás (Budapest VIII., Reviczky u. 6. 142—317 vagy 336—309/174 mellékállomás).

ORSZÁGOS MŰSZAKI KÖNYVTÁR ÉS DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT

Pályázati felhívás

Pedagógiai témák feldolgozására

Az MTA Pszichológiai Intézete pedagógusok részére pályázatot hirdet:

1. pedagógiai, pszichológiai,
2. fejlődéslélektani,
3. szociálpszichológiai témakörben folytatott kutatásban való közreműködésre.

Pályázhatnak felsőoktatási intézményekben képesítést szerzett olyan pedagógusok, akik a fenti kutatómunkában való részvételhez megfelelő gyakorlattal rendelkeznek.

A munka díjazását közös megegyezéssel kötött szerződés szerint biztosítjuk.

A pályázathoz részletes önéletrajzot kell mellékelni. Közölni kell továbbá a pályázó jelenlegi munkahelyét.

A pályázati jelentkezést a Magyar Tudományos Akadémia Pszichológiai Intézetéhez (Budapest VI., Szondy u. 83—85.) 1969. szeptember 15-ig kérjük benyújtani.

Rakovszky István s. k.,
g. igazgatóhelyettes

FOGADÓÓRÁK

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkára *minden kedden* 14—15.30 óra között — bármilyen természetű ügyben — fogadóórát tart. A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

Elnökségi Titkárság

Tolnai Gábor akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság elnöke, minden *pénteken* 13—14 óráig, *Tétényi Pál*, a kémiai tudományok doktora, a Tudományos Minősítő Bizottság titkára pedig minden *csütörtökön* 14—16 óráig tart fogadóórát.

Tudományos Minősítő Bizottság Titkársága

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Index: 25.105

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. — A szerkesztésért felelős: a Magyar Tudományos Akadémia Elnökségi Titkárságának vezetője.

Kiadja: Az Akadémiai Kiadó, Budapest V., Alkotmány u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 850 példány.

A kiadvány előfizethető a POSTA KÖZPONTI HÍRLAPIRODÁNÁL, Budapest V., József nádor tér 1. és *bármely postahivatalban.*
Csekkszámlaszám egyéni: 61 257, közületi: 61 066, MNB egyszámlaszám: 8.
Előfizethető és példányonként megvásárolható az AKADÉMIAI KIADÓ-nál, Budapest V., Alkotmány u. 21. Telefon: 111-010. Csekkbefizetési számla: 05.915, 111-46, MNB egyszámlaszám: 46; az AKADÉMIAI KÖNYVESBOLTBAN: Budapest V., Váci u. 22., telefon: 185-612
Előfizetési díj egy évre: 48,— Ft.

69.68185 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

XVIII. (1969.) ÉVFOLYAM 16. SZÁM

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA HIVATALA

BUDAPEST, 1969. SZEPTEMBER 18.

TARTALOM

Törvények, rendeletek, határozatok	1969. évi 24. tvr.	A Gépipari és Automatizálási Műszaki Főiskola létesítéséről	173
	1969. évi 25. tvr.	A Bánki Donát Gépipari Műszaki Főiskola létesítéséről	174
	1969. évi 27. tvr.	A levéltári anyag védelméről és a levéltárakról	174
	30/1969. (IX. 2.) Korm. rendelet	A levéltári anyag védelméről és a levéltárakról szóló 1969. évi 27. számú törvényerejű rendelet végrehajtásáról	176
	1032/1969. (VIII. 31.) Korm. határozat	A Gépipari és Automatizálási Műszaki Főiskola irányításáról, képzési idejéről, valamint a kecskeméti Felsőfokú Gépipari és Automatizálási Technikum átszervezésével kapcsolatos átmeneti intézkedésekről	181
	1033/1969. (VIII. 31.) Korm. határozat	A Bánki Donát Gépipari Műszaki Főiskola irányításáról, képzési idejéről, valamint a budapesti Felsőfokú Gépipari Technikum átszervezésével kapcsolatos átmeneti intézkedésekről	182
Közlemények		A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának fogadóórája	182
		A Tudományos Minősítő Bizottság elnökének és titkárának fogadóórája	182

Jogszabályok

A Népköztársaság Elnöki Tanácsának 1969. évi 24. számú

törvényerejű rendelete

a Gépipari és Automatizálási Műszaki Főiskola létesítéséről

1. §. A kecskeméti Felsőfokú Gépipari és Automatizálási Technikumot műszaki főiskolává kell átszervezni. A műszaki főiskola elnevezése: Gépipari és Automatizálási Műszaki Főiskola (a továbbiakban: Főiskola.)

2. §. A Főiskola feladata:

— a gépipari gyártástechnológiai folyamatok automatizálását, valamint az automatizált gépek és berendezések üzemeltetését és karbantartását,
— a gyártás műszaki előkészítését, gyártási folyamatok tervezését, egyszerűbb gyártó eszközök tervezését és gyártását, gyártó-, szerelő üzemek vezetését és szervezését,
— a műanyagok feldolgozását, műanyagalkatrészek gyártását, az alkatrész gyártásánál alkalmazott berendezések üzemeltetését és alkalmazását

irányító műszaki szakemberek képzése.

3. §. A tanulmányok befejezését követően sikeres államvizsgát tett hallgatók a végzettségük szakirányát feltüntető üzemmérnöki oklevelet kapnak.

4. §. A Főiskolát főigazgató vezeti.

5. §. Ez a törvényerejű rendelet kihirdetése napján lép hatályba, végrehajtásáról, valamint a kecskeméti Felsőfokú Gépipari és Automatizálási Technikum átszervezésével kapcsolatban szükséges átmeneti intézkedések megtételéről a Minisztertanács gondoskodik.

Losonczi Pál s. k.,
a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke

Cseterki Lajos s. k.,
a Népköztársaság Elnöki Tanácsának titkára

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

A Népköztársaság Elnöki Tanácsának 1969. évi 25. számú

törvényerejű rendelete

a Bánki Donát Gépipari Műszaki Főiskola létesítéséről

1. §. A budapesti Felsőfokú Gépipari Technikumot műszaki főiskolává kell átszervezni. A műszaki főiskola elnevezése: Bánki Donát Gépipari Műszaki Főiskola (továbbiakban: Főiskola).

2. §. A Főiskola feladata:

— a gépipari gyártás műszaki előkészítésének,
— a gyártási folyamatok tervezésének,
— az egyszerűbb gyártóeszközök tervezésének és gyártásának,
— a gyártó-szerelő üzemek vezetésének és szervezésének,
— a termelés programozásának és irányításának,
— a termelést kiszolgáló üzemek irányításának és gépi berendezései üzemeltetésének irányítására alkalmas műszaki szakemberek képzése.

3. §. A tanulmányok befejezését követően sikeres államvizsgát tett hallgatók a végzettségük szakirányát feltüntető üzemmérnöki oklevelet kapnak.

4. §. A Főiskolát főigazgató vezeti.

5. §. Ez a törvényerejű rendelet kihirdetése napján lép hatályba, végrehajtásáról, valamint a budapesti Felsőfokú Gépipari Technikum átszervezésével kapcsolatban szükséges átmeneti intézkedések megtételéről a Minisztertanács gondoskodik.

Losonczi Pál s. k.,
a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke

Cseterki Lajos s. k.,
a Népköztársaság Elnöki Tanácsának titkára

A Népköztársaság Elnöki Tanácsának 1969. évi 27. számú

törvényerejű rendelete

a levéltári anyag védelméről és a levéltárakról

Általános rendelkezések

1. §. (1) A gazdasági, társadalmi, politikai, jogi, honvédelmi, tudományos, műszaki, művelődési vagy egyéb szempontból jelentős, történeti értékű iratokat levéltári anyagnak kell tekinteni és e törvényerejű rendelet szerint védelemben kell részesíteni.

(2) Levéltári anyagnak kell tekinteni és e törvényerejű rendelet szerint kell védelemben részesíteni az (1) bekezdés értelmében jelentős történeti értékű, bármely eljárással készült kép- és hangfelvételeket is.

2. §. E törvényerejű rendelet hatálya alá tartozik:

a) a levéltárakban és más tudományos intézmények (könyvtárak, múzeumok stb.) gyűjteményeiben őrzött levéltári anyag;

b) az állami hatóságok, hivatalok, intézmények, intézetek, vállalatok és más gazdálkodó szervek (a továbbiakban: állami szervek), szövetkezetek, társadalmi szervezetek és más jogi személyek működésével kapcsolatban keletkezett, rendeltetésszerűen azok irattáraiba, adattáraiba, illetve kép- és hangfelvételtáraiba (a továbbiakban: irattárak) tartozó levéltári anyag;

c) a *b)* pontban felsorolt szervek birtokában más címen levő levéltári anyag;

d) a személyi tulajdonban levő levéltári anyag.

3. §. A levéltári anyag védelméről a Minisztertanács a művelődésügyi miniszter útján gondoskodik.

Iratkezelés

4. §. (1) Az állami szervek, továbbá a szövetkezetek, társadalmi szervezetek és más jogi személyek (a továbbiakban együttesen: szervek) iratainak, illetve kép- és hangfelvételeinek (a továbbiakban: irattári anyag) védelme, a hozzájuk fűződő ügyviteli és levéltári érdekek biztosítása végett az irattári anyag kezelésének (a továbbiakban: iratkezelés) célszerű rendszerét kell kialakítani.

(2) Az iratkezelés általános irányelveit a Minisztertanács állapítja meg.

5. §. (1) A szervek kötelesek irattárat fenntartani, irattári anyagukat abban megőrizni, és irattári anyaguk rendeltetésszerű használhatóságáról gondoskodni.

(2) A szervek az irattári anyagnak azt a részét, amely nem történeti értékű, és amelyre már az ügyvitel érdekében nincs szükség, a selejtezésre vonatkozó szabályok szerint kötelesek kiselejtezni.

(3) Az irattári anyagnak azt a részét, amely történeti értékű (1. §), és amelyre az ügyvitel érdekében már nincs szükség, az illetékes levéltárban kell elhelyezni.

Levéltár

6. §. A levéltár tudományos intézmény, amely — jogszabályban meghatározott keretek között — igazgatási feladatokat is ellát. Feladatkörében:

a) a levéltári anyagot átveszi, szakszerűen kezeli és biztonságosan megőrzi;

b) az őrizetében levő levéltári anyagot — annak tudományos igényű rendszerezése, nyilvántartása és segédletek készítése útján — kutatásra alkalmassá teszi, és a kutatás egyéb feltételeit biztosítja;

c) tudományos kutatást végez a tudományoknak — elsősorban a történettudománynak — a levéltári anyag használatát elősegítő ágaiban, és a kutatás eredményeit közzéteszi;

d) a szervek iratkezelési rendjét és irattári selejtezését a levéltári anyag védelme érdekében szakmailag ellenőrzi;

e) ellenőrzést gyakorol a védett levéltári anyag felett;

f) segíti a népművelési tevékenységet.

7. §. (1) A levéltári feladatokat illetékességi területükön az általános és a szaklevéltárak látják el.

(2) A Magyar Országos Levéltár és az Új Magyar Központi Levéltár, valamint a tanácsi levéltárak mint általános levéltárak, az egyéb szervek által létesített levéltárak pedig mint szaklevéltárak működnek.

(3) A levéltár szervezetében fióklevéltárak is létesíthetők.

8. §. Az országos szervek levéltári anyagát és az egyéb országos jellegű levéltári anyagot a Magyar Országos Levéltár, illetőleg az Új Magyar Központi Levéltár őrzi.

9. §. (1) A tanácsi levéltár az illetékességi területén működő szervek iratait és az egyéb helyi jellegű levéltári anyagot őrzi.

(2) Tanácsi levéltárat a megyei (megyei jogú városi, fővárosi) tanács végrehajtó bizottsága létesíthet és tarthat fenn.

10. §. (1) A szaklevéltár meghatározott szakterület vagy szerv levéltári anyagát őrzi.

(2) A szaklevéltár létesítésének (fenntartásának), valamint megszüntetésének módját a Minisztertanács állapítja meg.

11. §. (1) Levéltárba tartozó irattári anyagot [5. § (3) bek.] csak levéltár vehet át, gyűjthet és őrizhet.

(2) Egyéb szerv — nem irattári eredetű levéltári anyagot — csak külön engedéllyel és levéltári nyilvántartásba vétel mellett szerezhet meg és őrizhet. Az ilyen levéltári anyag védett leltári anyagnak minősül.

12. §. (1) Levéltár, valamint levéltári anyagot őrző más tudományos intézmény saját levéltári anyagáról a levéltárak ügyviteli szabályzatában meghatározott körben tájékoztatást nyújt, és levéltári anyagában kutatást tesz lehetővé, más szerv vagy magánszemély részére azonban kutatást csak az irányító szervének utasítására végez.

(2) A levéltár a levéltárak ügyviteli szabályzatában meghatározott körben az általa őrzött levéltári anyagról hiteles másolatot, illetőleg tartalmi kivonatot ad.

Személyi tulajdonban levő levéltári anyag

13. §. (1) Akinek tulajdonában vagy birtokában levéltári anyag van, köteles azt épségben és használható állapotban megőrizni. E levéltári anyagot a Minisztertanács által kijelölt szerv védetté nyilvánítja.

(2) Az (1) bekezdés rendelkezései nem terjednek ki az olyan levéltári anyagra, amely tulajdonosával kapcsolatos, vagy annak személyes tevékenysége során keletkezett, és amelyet e tulajdonos rendeltetésszerűen tart magánál.

(3) A személyi tulajdonban levő levéltári anyagot tulajdonosa letéti szerződéssel levéltár őrizetébe adhatja.

Védett levéltári anyag

14. §. (1) A védett levéltári anyag [11. § (2) bek. és 13. § (1) bek.] tulajdonosát (birtokosát) a Minisztertanács által kijelölt szerv a 13. § (1) bekezdésében meghatározott követelmények megvalósítása érdekében az elhelyezés, az őrzés és a kezelés meghatározott módjára kötelezheti.

(2) A védett levéltári anyagban a tudományos kutatást lehetővé kell tenni, kivéve, ha ezáltal a tulajdonos (birtokos) vagy közeli hozzátartozója kárt szenvedhet, illetőleg, ha a kutatás személyhez fűződő jogaikat vagy méltányos érdekeiket sértheti. Vitás esetekben a tudományos kutatás engedélyezése felől a Minisztertanács által kijelölt szerv, egyéb kérdésekben a bíróság dönt.

Záró rendelkezések

15. §. Levéltári anyagot megrongálni, használhatatlanná tenni vagy megsemmisíteni nem szabad.

16. §. (1) Ha a szövetkezet, társadalmi szervezet vagy más jogi személy levéltári anyagának, illetőleg a védett levéltári anyagnak épségben való fennmaradását veszély fenyegeti, vagy annak rendeltetésszerű használata nincs biztosítva, és a tulajdonos (birtokos, kezelő szerv) a veszély elhárításáról, illetőleg az anyag rendeltetésszerű használatának biztosításáról felhívás ellenére sem gondoskodik, a Minisztertanács által kijelölt szerv a levéltári anyagnak általános levéltári kezelésbe vételét rendelheti el.

(2) A levéltári kezelés a levéltári anyag tulajdonjogát nem érinti, és addig tart, amíg a tulajdonos (birtokos, kezelő szerv) a levéltári anyag épségben való fennmaradását, illetőleg rendeltetésszerű használatát nem biztosítja.

17. §. (1) Állami tulajdonban levő levéltári anyagot elidegeníteni nem szabad. Szövetkezetek, társadalmi szervezetek, továbbá más jogi személyek tulajdonában levő levéltári anyagot csak állami levéltár részére szabad elidegeníteni. E rendelkezés nem zárja ki a levéltári anyagnak csereszerződés útján való elidegenítését.

(2) Irattárba tartozó, valamint levéltárban őrzött irattári anyagot nem szabad elidegeníteni.

(3) A személyi tulajdonban levő védett levéltári anyagra a levéltárat elővásárlási jog illeti meg.

(4) Csereszerződés és személyi tulajdonban levő védett levéltári anyagra vonatkozó ajándékozási szerződés létrejöttéhez a Minisztertanács által kijelölt szerv jóváhagyása szükséges.

18. §. (1) A 2. § *b)* pontja alá tartozó iratanyagot az ország területéről kivinni csak ideiglenesen szabad; a kivitelt a felügyeletet ellátó miniszter (országos hatáskörű szerv vezetője) engedélyhez kötheti.

(2) Egyéb levéltári anyagot az ország területéről ideiglenesen vagy véglegesen kivinni csak a Minisztertanács által kijelölt szerv engedélyével szabad.

19. §. (1) E törvényerejű rendelet kihirdetése napján lép hatályba. Végrehajtásáról a Minisztertanács gondoskodik.

(2) E törvényerejű rendelet hatálybalépésével a levéltárakról szóló 1950. évi 29. számú és az 1957. évi 27. számú törvényerejű rendelet hatályát veszti.

Losonczi Pál s. k.,
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
elnöke

Cseterki Lajos s. k.,
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
titkára

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány 30/1969. (IX. 2.) számú

rendelete

a levéltári anyag védelméről és a levéltárakról szóló 1969. évi 27. számú törvényerejű rendelet végrehajtásáról

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány az 1969. évi 27. számú tvr. 19. §-a alapján az alábbiakat rendeli:

A Tvr. 1. §-ához:

1. §

(1) A levéltári anyag védelméről és a levéltárakról szóló 1969. évi 27. számú törvényerejű rendelet (a továbbiakban: Tvr.) alkalmazásában irat

a) minden olyan írott szöveg, számadatsor, térkép, tervrajz és hangjegy, amely valamely szerv működésével, illetőleg személy tevékenységével kapcsolatban bármilyen anyagon, alakban s bármely eszköz felhasználásával keletkezett, kivéve a megjelentetés szándékával készült könyvjellegű kéziratokat;

b) a gépi adatfeldolgozás útján rögzített adatok.

(2) Kétség esetén a művelődésügyi miniszter dönt abban a kérdésben, hogy valamely iratot, képfelvételt vagy hangfelvételt a Tvr. által védett tárgynak kell-e tekinteni.

A Tvr 3. §-ához:

2. §

(1) A védelem a levéltári anyagra annak keletkezési idejétől, őrzési helyétől és tulajdonosától függetlenül kiterjed.

(2) A hazai levéltári anyag nyilvántartásáról és a magyar vonatkozású külföldi levéltári anyag számbavételéről a művelődésügyi miniszter gondoskodik.

(3) A magyar vonatkozású külföldi levéltári anyagról készített másolatok számbavétele érdekében a művelődésügyi miniszter bejelentési kötelezettséget állapíthat meg.

A Tvr. 4. §-ához:

3. §

(1) Állami szerv iratkezelését a felügyeletet gyakorló miniszter (országos hatáskörű szerv vezetője, továbbiakban: miniszter) a művelődésügyi miniszterrel egyetértésben a *mellékletben* közzétett irányelvek alapján szabályozza.

(2) A tanácsszervek iratainak kezelését a Minisztertanács elnöke a művelődésügyi miniszter meghallgatásával az irányelvek alapján szabályozza.

(3) A társadalmi szervezetek iratkezelési szabályzatait országos szerveik az irányelvek alapján — a művelődésügyi miniszter által javasolt mintaszabályzat szerint — adják ki.

(4) A szövetkezetek iratkezelési mintaszabályzatát az országos érdekképviseleti szervekkel egyetértésben a művelődésügyi miniszter adja ki.

(5) Az előző bekezdésekben nem említett jogi személyek iratkezelési szabályzatait országos szerveik az irányelvek alapján és a művelődésügyi miniszter jóváhagyásával állapítják meg.

(6) Az iratkezelési szabályzatokat 1971. január 1-ig kell kiadni, új szerv létesítése esetén pedig azt a szerv működésének megkezdésétől számított hat hónapon belül kell elkészíteni.

4. §

(1) A művelődésügyi miniszter a levéltári anyag fennmaradásának biztosítása érdekében a szervek iratainak védelmét és iratkezelésének rendjét levéltár útján ellenőrzi. E rendelkezés hatálya alól kivételt a Minisztertanács állapíthat meg.

(2) A szerv iratainak védelmét és iratkezelésének rendjét az iratkezelési szabályzat alapján az a levéltár ellenőrzi, amely a szerv iratainak átvételére rendeltetésszerűen jogosult (a továbbiakban: illetékes levéltár).

(3) Az illetékes levéltár az ellenőrzés során észlelt hiányosságokról a szerv vezetőjét értesíti. Ha a szerv vezetője a hiányosságok megszüntetéséről nem gondoskodik, a levéltár a művelődésügyi miniszternek tesz jelentést.

(4) A Belügyminisztérium, a Külügyminisztérium, a Honvédelmi Minisztérium, az Igazságügyminisztérium, a Legfőbb Ügyészség, valamint a Minisztertanács által kijelölt más szervezetek, úgyszintén a fentiek felügyelete alá tartozó szervek esetében az iratok védelmének és az iratkezelés rendjének ellenőrzéséről a miniszter (társadalmi szervezet vezetősége) a művelődésügyi miniszterrel egyetértésben gondoskodik.

A Tvr. 5. §-ához:

5. §

(1) Irattári anyagnak kell tekinteni a szerv működése során keletkezett, rendeltetésszerűen annak irattárába tartozó iratokat.

(2) Az irattári selejtezés részletes szabályait az iratkezelési szabályzatban kell megállapítani.

6. §

(1) Valamely szerv megszűnése esetén irattári anyagának további elhelyezéséről és kezeléséről gondoskodni kell.

(2) Ha a megszűnő szerv más szervbe olvad be, vagy helyette új szervet létesítenek, iratait a feladatait átvevő szerv irattárában kell elhelyezni.

(3) A feladatok több szerv közötti megoszlása esetén az összes iratokat annak a szervnek az irattárában kell elhelyezni, amely a megszűnő szerv feladatainak legnagyobb részét veszi át. Ilyen esetben a többi szerv a számára szükséges irattári tételek vagy egyes ügyiratok kölcsönzését kérheti.

(4) Ha a megszűnő szerv feladatait más szerv nem veszi át, iratainak további elhelyezéséről a felügyeletet gyakorló miniszter gondoskodik, megszűnő tanácsi szerv iratait a megyei (megyei jogú városi, fővárosi) tanács végrehajtó bizottsága elnökének eltérő rendelkezése hiányában a tanácsi levéltárban kell elhelyezni. Az elhelyezésről az illetékes levéltárat tájékoztatni kell.

7. §

(1) A ki nem selejtezhető iratokat az illetékes levéltár — a művelődésügyi miniszter eltérő rendelkezése hiányában — legalább tizenöt évi irattári őrizet után veszi át.

(2) A levéltárba tartozó irattári anyag átvétele ötévenként egy alkalommal történik. Az átvétel időpontját az átadó szerv és az átvevő levéltár egyetértésben állapítja meg. A levéltár megtagadhatja az olyan irattári anyag átvételét, amely indokolt véleménye szerint nem felel meg a Tvr. rendelkezéseinek [Tvr. 5. § (2) és (3) bek.]. Vita esetén az átadó felügyeleti szervének [6. § (4) bek.] meghallgatásával a művelődésügyi miniszter dönt.

(3) A levéltár az átvett iratokból az ügyvitelhez szükséges iratokat köteles az átadó szervnek vagy felügyeleti szervének meghatározott időre rendelkezésére bocsátani.

(4) Az állami szervek levéltári őrizetbe adott iratanyagában a kutatást a felügyeletet gyakorló miniszter a művelődésügyi miniszterrel egyetértésben, egyéb szervek levéltári őrizetbe adott iratanyagában pedig a művelődésügyi miniszter — az illetékes országos szerv meghallgatása után — saját hatáskörében korlátozhatja.

(5) A Minisztertanács működése során keletkezett iratok levéltári őrizetbe való átadásáról és a levéltárba nem helyezett iratanyag tudományos kutatás céljára történő felhasználásáról a Minisztertanács elnöke határoz.

8. §

(1) A szerv iratkezelésének és irattárának irányításával és ellenőrzésével vezető állású személyt, az irattári feladatok ellátásával pedig irattárost (irattárosokat) kell megbízni.

(2) Irattárosi munkakört csak középiskolai végzettséggel és irattárosi képesítéssel rendelkező személy tölthet be:

a) országos és megyei jellegű szervnél;

b) az országos, illetőleg a megyei jellegű szerv közvetlen felügyelete alatt álló szervnél.

(3) Az irattárosi képesítés megszerzésének módját és határidejét a művelődésügyi miniszter a felügyeletet gyakorló miniszterrel és a Szakszervezetek Országos Tanácsával egyetértésben állapítja meg.

9. §

A szerv vezetője, valamint a felügyeleti szerv — ellenőrzései során — az iratkezelést és irattározást is köteles ellenőrizni, és a súlyosabb iratkezelési szabálytalanságokról az illetékes levéltárat tájékoztatni.

10. §

(1) A 3—9. §-okban foglalt rendelkezéseket értelemszerűen alkalmazni kell a különlegesen kezelt (bizalmas, titkos stb.) iratokra is.

(2) A titkosan kezelt iratok selejtezésének levéltári ellenőrzése csak a kiselejtezett és megsemmisítésre szánt iratok átvizsgálására terjed ki.

(3) A Tvr. és e rendelet nem érinti az államtitok védelmére vonatkozó rendelkezéseket.

A Tvr. 6. §-ához:

11. §

A levéltár köteles:

a) a levéltári anyagot zárt, tűzbiztos, száraz, megfelelő hőmérsékletű és páratartalmú, a levéltári anyag őrzésén kívül egyidejűleg más célra fel nem használható, a szakszerű tárolás követelményeinek megfelelő tárolóeszközökkel felszerelt raktárban őrizni;

b) a megrongált vagy a pusztulás veszélyének kitett levéltári anyag megóvásáról és helyreállításáról gondoskodni;

c) a különösen jelentős levéltári anyagot filmre vétetni, s a film egy példányát — a művelődésügyi miniszternek a felügyeletet gyakorló miniszterrel egyetértésben kiadott eltérő rendelkezése hiányában — a Magyar Országos Levéltár filmtárában elhelyezni;

d) a levéltári anyagot a kutatás számára hozzáférhetővé tenni, és erre a célra megfelelő helyiséget biztosítani.

12. §

(1) A levéltár közreműködik kiállítások rendezésében.

(2) A tanácsi levéltár a helytörténetírást rendeltetésszerűen műveli.

A Tvr. 7. §-ához:

13. §

(1) Levéltárat (fióklevéltárat, a továbbiakban együtt: levéltárat) csak a Tvr. 6. §-ában foglalt

feladatok ellátásához szükséges személyi és dologi feltételek (11. §) biztosításával szabad létesíteni.

(2) A levéltár működésének, feladatai ellátásának és a levéltári kutatásnak részletes szabályait a művelődésügyi miniszter a levéltárak ügyviteli szabályzatában állapítja meg.

(3) A levéltár gyűjtőkörét a művelődésügyi miniszter — szaklevéltár esetében a fenntartó meghallgatása után — határozza meg.

(4) Megszűnő levéltár anyagának további elhelyezéséről a fenntartó szerv egyetértésével a művelődésügyi miniszter intézkedik.

14. §

(1) A levéltár tudományos dolgozójának egyetemi végzettséggel kell rendelkeznie. Ez alól a művelődésügyi miniszter felmentést adhat.

(2) A levéltári dolgozók szakképzését és szakképesítését a művelődésügyi miniszter szabályozza.

A Tvr. 8. §-ához:

15. §

(1) A Magyar Országos Levéltár és az Új Magyar Központi Levéltár a művelődésügyi miniszter közvetlen felügyelete és irányítása alatt működik.

(2) A Magyar Országos Levéltár és az Új Magyar Központi Levéltár főigazgatóját a Magyar Tudományos Akadémia elnökének meghallgatásával a művelődésügyi miniszter nevezi ki.

(3) A művelődésügyi miniszter engedélyt adhat országos jellegű levéltári anyagnak szaklevéltárban való őrzésére.

A Tvr. 9. §-ához:

16. §

(1) A tanácsi levéltár ágazati felügyeletét a művelődésügyi miniszter látja el.

(2) A tanácsi levéltár közvetlen felügyeletét és irányítását a fenntartó tanács végrehajtó bizottsága gyakorolja, a levéltár igazgatóját a művelődésügyi miniszter előzetes meghallgatásával a végrehajtó bizottság, dolgozóit a levéltár igazgatója nevezi ki.

(3) A művelődésügyi miniszter engedélyt adhat helyi jellegű levéltári anyagnak szaklevéltárban való őrzésére.

(4) Tanácsi levéltár létesítéséhez, székhelyének és gyűjtőterületének megállapításához, valamint a levéltár megszüntetéséhez a művelődésügyi miniszter hozzájárulása szükséges.

A Tvr. 10. §-ához:

17. §

(1) A szaklevéltár felett a művelődésügyi miniszter ágazati felügyeletet gyakorol. Szaklevéltár létesítéséhez (fenntartásához), székhelyének és szervezetének megállapításához, valamint szaklevéltár megszüntetéséhez a művelődésügyi miniszter hozzájárulása szükséges.

(2) A szaklevéltár vezetőjének kinevezéséhez a művelődésügyi miniszter hozzájárulása szükséges.

(3) Az állami szerveknek, társadalmi szervezeteknek, valamint más jogi személyeknek a Tvr. hatálybalépése időpontjában már működő levéltárait az általános levéltárak kivételével — ideértve az 1950. évi 29. tvr. alapján nemzeti érdekűnek minősített magánlevéltárakat is — a művelődésügyi miniszter szaklevéltárakká nyilváníthatja.

A Tvr. 11. §-ához:

18. §

(1) Tudományos intézmény az általa eddig gyűjtött nem irattári eredetű levéltári anyagot a művelődésügyi miniszterhez történt bejelentés mellett továbbra is őrizheti. Ilyen levéltári anyag gyűjtésével a jövőben — levéltáron kívül — csak a művelődésügyi miniszter által kijelölt tudományos intézmény foglalkozhat. E levéltári anyag felett a művelődésügyi miniszter ágazati felügyeletet gyakorol.

(2) A tudományos intézmény az őrizetében levő irattári eredetű anyagot — tekintet nélkül az anyag keletkezésének időpontjára — 1971. július 1. napjáig köteles az illetékes levéltárnak átadni.

(3) A nem irattári eredetű levéltári anyag gyűjtésére kijelölt tudományos intézmény köteles az őrizetében levő nem irattári eredetű levéltári anyagot 1971. július 1. napjáig, illetőleg az anyag megszerzését követő hatvan napon belül a művelődésügyi miniszternek bejelenteni.

(4) Egyéb szerv nem irattári eredetű levéltári anyagot csak a művelődésügyi miniszter engedélyével szerezhet meg, illetőleg őrizhet; köteles azt nyilvántartásba vétel céljából az engedély keltétől számított három hónapon belül, illetőleg az anyag megszerzését követő hatvan napon belül az illetékes levéltárnak bejelenteni; a birtokában levő bármely egyéb levéltári anyagot pedig — saját irattári anyagán kívül — köteles 1971. július 1. napjáig az illetékes levéltárnak átadni.

(5) Az előző bekezdések hatálya alá tartozó levéltári anyag őrzésének, kezelésének és további gyarapításának módját a művelődésügyi miniszter az érdekelt miniszterekkel (országos hatáskörű szervek vezetőivel) egyetértésben szabályozza.

A Tvr. 13. §-ához:

19. §

(1) A személyi tulajdonban levő levéltári anyag [Tvr. 13. § (1) bek.] védetté nyilvánítása felől a művelődésügyi miniszter határoz.

(2) Akinek tulajdonában vagy birtokában levéltári anyag van, köteles azt a művelődésügyi miniszternek 1970. július 1. napjáig, illetőleg a megszerzéstől számított harminc napon belül bejelenteni.

(3) Az a személy, aki levéltárba tartozó irattári anyagot tart birtokában, köteles azt a Tvr. hatálybalépésétől számított egy éven belül levéltárnak átadni.

(4) A bejelentési, illetőleg az átadási kötelezettség nem terjed ki a Tvr 13. §-ának (2) bekezdésében meghatározott levéltári anyagra.

A Tvr. 14. §-ához:

20. §

(1) A Tvr. 14. §-ának (1) bekezdésében meghatározott intézkedések megtétele a művelődésügyi miniszter hatáskörébe tartozik.

(2) A védett levéltári anyag vagy a róla készített filmmásolatok kutatásának feltételeit a művelődésügyi miniszter által kijelölt levéltár és a tulajdonos (birtokos) egyetértésben állapítják meg.

(3) A tudományos kutatás engedélyezése kérdésében felmerült vitában a művelődésügyi miniszter dönt.

A Tvr. 15. §-ához:

21. §

(1) A levéltári anyaggal kapcsolatos büntetőjogi, polgári jogi vagy államigazgatási eljárásban az anyag kezelése, eszmei és pénzbeli értéke tekintetében a művelődésügyi miniszter által kijelölt levéltár szakvéleményét kell beszerezni.

(2) Bírósági határozattal vagy hatósági intézkedéssel állami tulajdonba jutott levéltári anyag kezelőszervét a művelődésügyi miniszter jelöli ki.

A Tvr. 16. §-ához:

22. §

(1) A Tvr. 16. §-ának (1) bekezdése alapján a levéltári kezelésbe vételt a művelődésügyi miniszter rendeli el.

(2) A levéltári kezelésbe vétel a levéltári anyag eredeti őrzési helyén hagyásával is történhet.

A Tvr. 17. §-ához:

23. §

(1) A csereszerződés és a személyi tulajdonban levő védett levéltári anyagra vonatkozó ajándékozási szerződés létrejöttéhez a művelődésügyi miniszter jóváhagyása szükséges.

(2) Az elővásárlási jog gyakorlásáról — az ajánlat kézhezvételétől számított harminc napon belül — a művelődésügyi miniszter nyilatkozik. Ha nem kíván elővásárlási jogot gyakorolni, illetőleg a határidő alatt elfogadó nyilatkozatot nem tesz, a személyi tulajdonban levő védett levéltári anyagot a tulajdonos elidegenítheti, köteles azonban az új tulajdonos nevét, az új tulajdonos pedig az anyag őrzési helyét a művelődésügyi miniszternek harminc napon belül bejelenteni.

(3) A védett levéltári anyagról elidegenítés esetén a művelődésügyi miniszter filmmásolatot készíttethet. A filmmásolat készítésének költségei az államot terhelik.

(4) Levéltár vagy levéltári anyagot őrző más tudományos intézmény őrizetében levő levéltári anyagnak más hazai levéltár vagy intézmény számára történő végleges átadását az átadó levéltár (intézmény) fenntartójának meghallgatásával a művelődésügyi miniszter engedélyezi.

A Tvr. 18. §-ához:

24. §

(1) A Tvr. 18. §-ának (2) bekezdésében említett engedélyt a művelődésügyi miniszter adja meg.

(2) Minden olyan levéltári anyagról, amelynek az ország területéről való kiviteléhez a művelődésügyi miniszter engedélye szükséges, előzetesen filmfelvételt kell készíteni.

A Tvr. 19. §-ához:

25. §

(1) E rendelet kihirdetése napján lép hatályba, egyidejűleg az 1060/1957. (VI. 22.) Korm. számú és az 1026/1958. (VII. 30.) Korm. számú határozat, továbbá az 1610—26/1950. (VIII. 8.) V K M és az 1610—44/1950. (IX. 24.) V K M számú rendelet hatályát veszti.

(2) Az 1950. évi 29. számú tvr. 12. §-a (1) bekezdésének *b)* pontjával az állami kerületi levéltárak őrzésébe utalt káptalani és konventi hiteleshelyi levéltárak anyagát az illetékes tanácsi levéltár veszi át megőrzésre.

(3) Az e rendelet hatálybalépése előtt keletkezett iratok őrzésének és selejtezése módjának tekintetében továbbra is a 45/1958. (VII. 30.) Korm. számú rendeletet, annak végrehajtási utasításait, valamint a 130/1957. (I K 20.) I M számú utasítást kell alkalmazni.

(4) E rendelet végrehajtásáról a művelődésügyi miniszter, valamint a miniszterek és az országos hatáskörű szervek vezetői a művelődésügyi miniszterrel egyetértésben gondoskodnak. A művelődésügyi miniszter hatáskörébe tartozó egyes igazgatási feladatokat levéltárakra ruházhat át.

Fock Jenő s. k.,
a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány elnöke

Melléklet a 30/1969. (IX. 2.) Korm. számú rendelethez

Irányelvek az iratkezelés szabályozásához

1. §

Az állami szerv, szövetkezet, társadalmi szervezet és más jogi személy (a továbbiakban együttesen: szerv) az alábbiak szerint iratkezelési sza-

bályzatot készít és annak megfelelően szervezi meg az iratkezelést.

2. §

(1) A miniszter (országos hatáskörű szerv vezetője) a művelődésügyi miniszterrel egyetértésben adja ki:

a) a minisztérium (országos hatáskörű szerv) iratkezelési szabályzatát;

b) a felügyelete alá tartozó azonos jellegű, illetőleg szintű szervek egységes iratkezelési szabályzatait;

c) a felügyelete alá tartozó egyéb szervek iratkezelési mintaszabályzatát.

(2) A mintaszabályzat alapján az állami szerv iratkezelési szabályzatot készít, és e szabályzatot a közvetlen felügyeleti szerv vezetője hagyja jóvá.

(3) A szövetkezet, társadalmi szerv és más jogi személy iratkezelési szabályzatának elkészítésére az (1) és (2) bekezdésben foglalt elvek irányadók.

(4) Az iratkezelési szabályzat egy példányát a szerv az illetékes levéltárnak megküldi.

3. §

(1) A szerv az iratkezelést a korszerű ügyvitel igényeinek és a modern technika által nyújtott lehetőségeknek figyelembevételével úgy szervezi meg, hogy az a rendeltetésszerű működését, feladatainak eredményes és gyors megoldását, valamint tevékenységének hatékony ellenőrzését szolgálja.

(2) Az iratkezelési szabályzat az iratok, a bármely technikai eljárással készült kép- és hangfelvételek, valamint a gépi adatfeldolgozás során keletkezett adathordozók biztonságos őrzésének módját, rendszerezését, nyilvántartását, segédletekkel ellátását, irattározását, selejtezését és levéltárba történő átadását szabályozza.

(3) Az irat anyagát és az íróeszközök minőségét a szerv az irat jelentőségére tekintettel választja meg.

4. §

(1) Az iratok rendszerezése irattári terv alapján történik. A szerv sajátos igényeinek megfelelően az irattári terv tovább tagolható.

(2) Az irattári terv rendszerbe foglalja azokat az irattári tételeket (tárgyi csoportokat), amelyek szerint a szerv az iratait tagolja (csoportosítja). A szerv ügykörének és szervezetének figyelembevételével úgy alakítja az irattári tételeket, hogy az ügyvitel gyakorlati érdekeit szolgálják és az iratselejtezést is megkönnyítsék. Az egyes irattári tételeken belül az iratokat az ügyviteli igényeknek megfelelően további csoportokra lehet bontani.

(3) Az irattári tételeket rendszerbeli helyüknek megfelelő számmal kell ellátni.

(4) Az irattári terv határozza meg, hogy mely irattári tételek (tárgyi csoportok) iratai nem selejtezhetők, illetőleg, hogy a selejtezhető irattári tételek iratait ügyviteli érdekből meddig kell megőrizni. Az irattári terv meghatározza a nem selejtezhető irattári tételek (iratok) levéltárba adásának határidejét is. Az irattári tervben a számviteli bizonylati rendre vonatkozó rendelkezéseket figyelembe kell venni.

(5) A szerv az irattári tervet ügyköreiben és szervezetében bekövetkező változásoknak megfelelően az illetékes levéltár meghallgatásával módosítja.

5. §

(1) A szerv iratait keletkezésük, illetve beérkezésük időpontjában nyilvántartásba veszi.

(2) A nyilvántartás az iratok azonosításához feltétlenül szükséges legfontosabb adatokat tartalmazza.

(3) Az iratok nyilvántartása — központilag, szervezeti egységenként vagy ügykörük szerint — iktatással vagy a szerv, illetve az irat jellegének megfelelő más célszerű módon (pl. iratgyűjtőben elhelyezés) történik.

6. §

Annak érdekében, hogy az iratok mind ügyintézés közben, mind az irattárban gyorsan megtalálhatók legyenek, a szerv gyakorlati igényeinek megfelelő segédleteket (név-, tárgymutató, iratrendező stb.) készít.

7. §

(1) A szerv az elintézett ügyek iratait irattárban helyezi el, és az irattári rendszerben elfoglalt helyüket meghatározó irattári jelzettel (tételszám, iktatószám stb.) ellátott iratokat az irattári tervnek megfelelően, nyilvántartásaikkal és segédleteikkel együtt szakszerűen kezeli.

(2) A szerv az irattárakban őrzött iratokról olyan raktári jegyzéket vezet, amely a raktári (tárolási) egységek (doboz, csomó, kötet stb.), valamint az irattári terv szerinti csoportosítást is feltünteti.

(3) Az a szerv, amely osztály- vagy egyéb részirattárakat tart fenn, központi irattárat is szervez. A részirattárak iratait meghatározott idő elteltével a központi irattár raktári jegyzékkel veszi át.

(4) A szerv vezetője az iratkezeléshez szükséges megfelelő mennyiségű és minőségű íróanyagról, íróeszközről és irattárolási eszközről (doboz, téka, iratborító stb.), valamint az irattár elhelyezése végett olyan, a tűzrendészeti szabályoknak megfelelő helyiségről gondoskodik, amelyben az iratokat nedvesség vagy más veszély (állati vagy növényi kártevők stb.) nem fenyegeti.

8. §

(1) Az irattárból iratokat megsemmisítés vagy nyersanyagként való felhasználás céljából kiemelni csak meghatározott iratselejtezés során szabad. Irattári anyagot más módon elidegeníteni, megsemmisíteni vagy használhatatlanná tenni tilos.

(2) A szerv az irattárában őrzött iratanyagát legalább ötévenként selejtezi; ennek során kiselejtezi azokat az irattári tételeket, amelyek az irattári terv szerint kiselejtezhetők és őrzési idejük is lejárt. Ha a kiselejtezhető irattári tételben egyes olyan ügyiratok vannak, amelyeknek őrzési ideje még nem járt le, illetve amelyek az irattári terv szerint nem selejtezhetők ki, azokat az irattárban visszatartja.

(3) Az iratkezelési szabályzat rendelkezik a selejtezés alá vont irattári tételekben levő idegen anyagról (magánszemély iratai, egyéb tárgyak visszaadása a tulajdonos részére, átadása más szerv részére stb.).

(4) Az iratselejtezésről a kiselejtezett irattári tételeket, azok évkörét és mennyiségét feltüntető jegyzőkönyv készül.

(5) A szerv vezetője a tervezett iratselejtezést harminc nappal előbb az illetékes levéltárnak írásban bejelenti, és részére a selejtezésről készült jegyzőkönyvet két példányban megküldi. A kiselejtezett iratok megsemmisítése, nyersanyagként való felhasználása vagy egyéb értékesítése csak a levéltárnak a visszaküldött selejtezési jegyzőkönyvre vezetett hozzájárulása után és alapján történhet.

9. §

A szerv az irattári tételeket nyilvántartásaikkal együtt, rendezetten, raktári jegyzék kíséretében és a biztonságos őrzéshez szükséges tárolási eszközökkel ellátottan, saját költségén adja át a levéltárnak. A levéltár csak teljes és lezárt évfolyamokat vesz át.

10. §

(1) A megszűnő szerv vezetője az iratok további elhelyezéséről az illetékes levéltárat az iratátadás előtt nyolc nappal megelőzően értesíti.

(2) A megszűnő szerv iratainak átadása, illetőleg átvétele nyilvántartásaikkal, segédleteikkel és tároló eszközeikkel együtt, jegyzőkönyv készítése mellett, a raktári jegyzék kíséretében, a megszűnő szerv költségére történik. Az átvett iratok további szabályszerű kezeléséről, irattári rendjéről és selejtezéséről az átvevő szerv gondoskodik.

11. §

(1) A kép- és hangfelvételek kezelésére az 1—10. §-okban foglaltak értelemszerűen irányadók.

(2) A szerv a kép- és hangfelvételek használható állapotban tartását megfelelő felújítással (átmásolás, átjátszás stb.) rendszeresen biztosítja.

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány 1032/1969. (VIII. 31.) számú

h a t á r o z a t a

a Gépipari és Automatizálási Műszaki Főiskola irányításáról, képzési idejéről, valamint a kecskeméti Felsőfokú Gépipari és Automatizálási Technikum átszervezésével kapcsolatos átmeneti intézkedésekről

A felsőoktatási intézményekről szóló 1962. évi 22. számú törvényerejű rendelet 10. §-ának (1) bekezdésében, valamint a Gépipari és Automatizálási Műszaki Főiskola (a továbbiakban: Főiskola) létesítéséről szóló 1969. évi 24. számú törvényerejű rendelet 5. §-ában foglalt felhatalmazás alapján a Kormány az alábbiakat határozza.

1. A Főiskola a művelődésügyi miniszter felügyelete alatt áll.

2. A főigazgatót és a főigazgató helyetteseit — a kohó- és gépipari miniszterrel egyetértésben — a Főiskola oktatói közül a művelődésügyi miniszter bízza meg 3 évi időtartamra. A megbízás meghosszabbítható.

3. A Főiskola nappali tagozatán a képzési idő 3 év.

4. A művelődésügyi miniszter a képzés irányítása során a szakmai követelmények érvényre juttatásáról a kohó- és gépipari miniszterrel egyetértésben gondoskodik.

5. A kecskeméti Felsőfokú Gépipari Automatizálási Technikumnak

a) 1968/69. tanévben a gépipari automatizálási szakon végző hallgatói a Főiskolán államvizsgáznak, és az államvizsga sikeres letétele esetén üzemmérnöki oklevelet kapnak.

b) az 1968/69. tanévben mindkét szak I. és II. évfolyamos hallgatói tanulmányaikat a Főiskolán folytatják és fejezik be, az államvizsga sikeres letétele esetén üzemmérnöki oklevelet kapnak.

6. Azok, akik a kecskeméti Felsőfokú Gépipari és Automatizálási Technikumban az 1968/69. tanévben a gyártástechnológiai szakon fejezik be tanulmányaikat, vagy már korábban — bármelyik szakon — szereztek végbizonyítványt, az államvizsgát, illetőleg a javító vagy ismételt államvizsgát a Főiskolán tehetik le, és részükre az államvizsga sikeres letétele esetén, a Főiskola szaktechnikusi oklevelet állít ki.

7. Ez a határozat a kihirdetése napján lép hatályba.

Fock Jenő s. k.,
a Magyar Forradalmi
Munkás-Paraszt Kormány
elnöke

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány 1033/1969. (VIII. 31.) számú

h a t á r o z a t a

a Bánki Donát Gépipari Műszaki Főiskola irányításáról, képzési idejéről, valamint a budapesti Felsőfokú Gépipari Technikum átszervezésével kapcsolatos átmeneti intézkedésekről

A felsőoktatási intézményekről szóló 1962. évi 22. számú törvényerejű rendelet 10. §-ának (1) bekezdésében, valamint a Bánki Donát Gépipari Műszaki Főiskola (a továbbiakban: Főiskola) létesítéséről szóló 1969. évi 25. számú törvényerejű rendelet 5. §-ában foglalt felhatalmazás alapján a Kormány az alábbiakat határozza:

1. A Főiskola a művelődésügyi miniszter felügyelete alatt áll.

2. A főigazgatót és a főigazgató helyetteseit — a kohó- és gépipari miniszterrel egyetértésben — a Főiskola oktatói közül a művelődésügyi miniszter bízza meg 3 évi időtartamra. A megbízás meghosszabbítható.

3. A Főiskola nappali tagozatán a képzési idő 3 év.

4. A művelődésügyi miniszter a képzés irányítása során a szakmai követelmények érvényre juttatásáról a kohó- és gépipari miniszterrel egyetértésben gondoskodik.

5. A budapesti Felsőfokú Gépipari Technikumnak az 1968/69. tanévben I. és II. évfolyamos hallgatói a Főiskolán folytatják, illetőleg fejezik be tanulmányaikat, és sikeres államvizsga letétele esetén üzemmérnöki oklevelet kapnak.

6. A budapesti Felsőfokú Gépipari Technikumban az 1968/69. tanévben végző vagy már korábban abszolutóriumot szerzett hallgatók államvizsgát, illetőleg javító vagy ismételt államvizsgát a Főiskolán tehetnek, és részükre — az államvizsga sikeres letétele esetén — a Főiskola szaktechnikusi oklevelet állít ki.

7. Ez a határozat kihirdetése napján lép hatályba.

Fock Jenő s. k.,
a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány elnöke

Közlemények

FOGADÓÓRÁK

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkára *minden kedden* 14—15.30 óra között — bármilyen természetű ügyben — fogadóórát tart. A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

Elnökségi Titkárság

Tolnai Gábor akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság elnöke, minden *pénteken* 13—14 óráig, *Tétényi Pál*, a kémiai tudományok doktora, a Tudományos Minősítő Bizottság titkára pedig minden *csütörtökön* 14—16 óráig tart fogadóórát.

Tudományos Minősítő Bizottság Titkársága

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Index: 25.105

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. — A szerkesztésért felelős: a Magyar Tudományos Akadémia Elnökségi Titkárságának vezetője.

Kiadja: Az Akadémiai Kiadó, Budapest V., Alkotmány u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 800 példány.

A kiadvány előfizethető a POSTA KÖZPONTI HÍRLAPIRODÁNÁL, Budapest V., József nádor tér 1. és *bármely postahivatalban.*
Csekkszámlaszám egyéni: 61 257, közületi: 61 066, MNB egyszámlaszám: 8.
Előfizethető és példányonként megvásárolható az AKADÉMIAI KIADÓ-nál, Budapest V., Alkotmány u. 21. Telefon: 111-010. Csekkbefizetési számla: 05,915, 111-46, MNB egyszámlaszám: 46; az AKADÉMIAI KÖNYVESBOLTBAN: Budapest V., Váci u. 22., telefon: 185-612
Előfizetési díj egy évre: 48,— Ft.

69.68266 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

XVIII. (1969.) ÉVFOLYAM 17. SZÁM

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
HIVATALA

BUDAPEST, 1969. OKTÓBER 23.

TARTALOM

Törvények, rendeletek, határozatok	1036/1969. (IX. 28.) Korm. határozat	Az Állami Díj és Kossuth-díj Bizottság felmentéséről, illetve kinevezéséről	185
Az Akadémia Elnökségének határozatai	47/1969. sz. határozat	Az MTA és MM kutatóhelyek hároméves terveinek teljesítéséről, valamint az 1969—1971. évekre készült tervek felülvizsgálatának tapasztalatairól	187
	48/1969. sz. határozat	A Magyar Tudományos Akadémia intézményeiben végrehajtott személyi minősítések tapasztalatairól	187
	49/1969. sz. határozat	A Magyar Tudományos Akadémia története munkálatainak megindításával kapcsolatos teendőkről	188
Közlemények	203.022/1969. MTA sz.	A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának közleménye a megbízási szerződés alapján magánszemély részére fizethető fordítói és azzal kapcsolatos díjazás megállapításáról	188
	203.094/1969. MTA sz.	A Magyar Tudományos Akadémia Terv- és Pénzügyi Titkársága Számviteli és Ellenőrzési Osztályának közleménye a költségvetési szervek mérlegkészítési és leltározási kötelezettségéről szóló 110/1969. (P. K. 20.) PM számú utasítás végrehajtásáról	191
		A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának fogadóórájáról	191
		A Tudományos Minősítő Bizottság elnökének és titkárának fogadóórájáról	191

Jogszabályok

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány 1036/1969. (IX. 28.) számú

h a t á r o z a t a

az Állami Díj és Kossuth-díj Bizottság felmentéséről, illetve kinevezéséről

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány az Állami Díj és Kossuth-díj Bizottság elnökét, elnökhelyetteseit, titkárát és tagjait e tisztségük alól — végzett munkájuk elismerése mellett — felmenti.

A Kormány az Állami Díj és Kossuth-díj Bizottság

elnökévé:

dr. Ajtai Miklóst, a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány elnökhelyettesét,

elnökhelyetteseivé:

Gál Lászlót, a Szakszervezetek Országos tanácsának titkárát,

Ilku Pál művelődésügyi minisztert,

Kiss Árpád Kossuth-díjast, az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság elnökét,

dr. Rusznyák István kétszeres Kossuth-díjas akadémikust, a Magyar Tudományos Akadémia elnökét, a Magyar Tudományos Akadémia Kísérleti Orvostudományi Kutatóintézete igazgatóját,

titkárává:

dr. Gál Tivadar címzetes egyetemi tanárt, a Minisztertanács Titkársága vezetőjét,

tagjaivá:

Aczél Györgyöt, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága titkárát,

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

dr. Ács Ernő kétszeres Kossuth-díjast, a műszaki tudományok doktorát, a Távközlési Kutatóintézet nyugalmazott igazgatóját,

Berki Sándort, a Termelőszövetkezetek Országos Tanácsa alelnökét, a mezőszilasi termelőszövetkezet elnökét,

dr. Bognár Géza kétszeres Kossuth-díjas akadémikust, a Távközlési Kutatóintézet tudományos igazgatóját,

dr. Bognár Józsefet, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagját, a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem Világgazdasági Tanszéke egyetemi tanárát, a Magyar Tudományos Akadémia Afro-Ázsiai Kutatóközpontja igazgatóját, a Kulturális Kapcsolatok Intézetének elnökét,

Bulla Elma Kossuth-díjas színművésznőt,

dr. Csanádi György Kossuth-díjast, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagját, a Budapesti Műszaki Egyetem Vasútépítési és Üzemtani Tanszéke tanszékvezető egyetemi tanárát, közlekedés- és postaügyi minisztert,

dr. Csáki Frigyest, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagját, a Budapesti Műszaki Egyetem Automatizálási Tanszéke tanszékvezető egyetemi tanárát,

Csépányi Sándort, az Ózdi Kohászati Üzemek vezérigazgatóját,

Darvas József kétszeres Kossuth-díjas írót, a Magyar Írószövetség elnökét,

dr. Dimény Imrét, a mezőgazdasági tudományok kandidátusát, címzetes egyetemi tanárt, mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztert,

Domanovszki Endre kétszeres Kossuth-díjas festőművészt, a Képzőművészeti Főiskola igazgatóját,

dr. Erdei Ferenc kétszeres Kossuth-díjas akadémikust, a Magyar Tudományos Akadémia alelnökét, az Agrárgazdasági Kutatóintézet igazgatóját, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának főtitkárát,

dr. Erdey-Grúz Tibor kétszeres Kossuth-díjas akadémikust, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkárát,

Fábri Zoltán kétszeres Kossuth-díjas filmrendezőt, a Magyar Filmművészek Szövetségének elnökét,

Fischer Annie háromszoros Kossuth-díjas zongoraművésznőt,

Friss István akadémikust, a Magyar Tudományos Akadémia Közgazdaságtudományi Intézete igazgatóját,

dr. Fülöp Józsefet, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagját, a Magyar Állami Földtani Intézet igazgatóját,

dr. Gerecs Árpád Kossuth-díjas akadémikust, az Eötvös Loránd Tudományegyetem Kémiai Technológiai Tanszéke tanszékvezető egyetemi tanárát,

dr. Hajós György kétszeres Kossuth-díjas akadémikust, az Eötvös Loránd Tudományegyetem Geometriai Tanszéke tanszékvezető egyetemi tanárát,

dr. Hardy Gyulát, a kémiai tudományok kandidátusát, a Budapesti Műszaki Egyetem Műanyag- és Gumiipari Tanszéke tanszékvezető egyetemi tanárát, a Műanyagipari Kutatóintézet igazgatóját,

Hevesi Gyula Kossuth-díjas akadémikust, a Magyar Tudományos Akadémia Ipargazdaságtani Kutatócsoportja szaktanácsadóját,

Hidas Antal Kossuth-díjas írót,

dr. Horgos Gyulát, a műszaki tudományok kandidátusát, kohó- és gépipari minisztert,

Jánossy Lajos Kossuth-díjas akadémikust, a Magyar Tudományos Akadémia alelnökét, az Eötvös Loránd Tudományegyetem Atomfizikai Tanszéke tanszékvezető egyetemi tanárát, a Magyar Tudományos Akadémia Központi Fizikai Kutatóintézetének igazgatóját,

dr. Kovács Gábort, a mezőgazdasági tudományok doktorát, a szarvasi Öntözési és Rizstermesztési Kutatóintézet igazgatóját,

Lakos Sándort, a közgazdaságtudományok kandidátusát, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága Társadalomtudományi Intézete igazgatóját,

dr. Lehr Ferenc Kossuth-díjast, a műszaki tudományok kandidátusát, a Könnyűipari Tervező Iroda igazgatóhelyettesét,

dr. Lévárdi Ferencet, a műszaki tudományok kandidátusát, nehézipari minisztert,

Major Tamás kétszeres Kossuth-díjas színművészt, a Nemzeti Színház főrendezőjét,

Mikus Sándor kétszeres Kossuth-díjas szobrászművészt,

dr. Nagy Károlyt, a Magyar Tudományos Akadémai levelező tagját, az Eötvös Loránd Tudományegyetem rektorát, az Eötvös Loránd Tudományegyetem Elméleti Fizikai Tanszéke tanszékvezető egyetemi tanárát,

Nádasdy Kálmán háromszoros Kossuth-díjast, a Színház és Filmművészeti Főiskola főigazgatóját,

dr. Orbán Lászlót, a művelődésügyi miniszter első helyettesét,

Óvári Miklóst, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága Tudományos-Közoktatási és Kulturális Osztálya vezetőjét,

dr. Pándi (Kardos) Pált, az irodalomtudományok kandidátusát, az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kara egyetemi tanárát,

dr. Pető Györgyöt, a közgazdasági tudományok kandidátusát, az Agrártudományi Egyetem rektorát, az Agrártudományi Egyetem Politikai Gazdaságtan Tanszéke tanszékvezető egyetemi tanárát,

Sőtér István Kossuth-díjas akadémikust, a Magyar Tudományos Akadémia Irodalomtörténeti Intézetének igazgatóját,

dr. Straub F. Bruno kétszeres Kossuth-díjas akadémikust, a Magyar Tudományos Akadémia alelnökét, a Magyar Tudományos Akadémia Biokémiai Intézetének igazgatóját,

dr. Szabó Imre Kossuth-díjas akadémikust, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkárhelyettesét, az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kara egyetemi tanárát, a Magyar Tudományos Akadémia Állam- és Jogtudományi Intézetének igazgatóját,

dr. Szabó Jánost, a műszaki tudományok doktorát, az építésügyi és városfejlesztési miniszter első helyettesét,

Szabó Pál kétszeres Kossuth-díjas írót,

dr. Szabó Zoltánt, az orvostudományok kandidátusát, egészségügyi minisztert,

Szabolcsi Bence kétszeres Kossuth-díjas akadémikust, a Zeneművészeti Főiskola tanárát, a Magyar Tudományos Akadémia Bartók Archívumának igazgatóját,

Szili Gézát, a nehézipari miniszter helyettesét,

dr. Szőkefalvy-Nagy Béla kétszeres Kossuth-díjas akadémikust, a József Attila Tudományegyetem tanszékvezető egyetemi tanárát, a Magyar Tudományos Akadémia Analízis Tanszéki Kutatócsoportja vezetőjét,

Tarján Ferenc Kossuth-díjast, a Csepel Vas- és Fémművek vezérigazgatóhelyettesét,

Tasnádi Emilt, az Országos Találmányi Hivatal elnökét,

dr. Törő Imre Kossuth-díjas akadémikust, a Budapesti Orvostudományi Egyetem Szövet- és Fejlődéstani Intézetének igazgatóját,

dr. Trautmann Rezsőt, a műszaki tudományok kandidátusát, nyugalmazott minisztert,

dr. Vajta László Kossuth-díjast, a kémiai tudományok doktorát, az Országos Kőolaj-és Gázipari Tröszt vezérigazgatóhelyettesét,

Vargha László Kossuth-díjas akadémikust, a Gyógyszerkutató Intézet igazgatóját,

dr. Vayer Lajost, a művészettörténeti tudományok doktorát, az Eötvös Loránd Tudományegyetem Művészettörténeti Tanszéke tanszékvezető egyetemi tanárát,

Verő József kétszeres Kossuth-díjas akadémikust, a Nehézipari Műszaki Egyetem Fém Tanszéke tanszékvezető egyetemi tanárát, a Vasipari Kutatóintézet igazgatóját,

dr. Weichinger Károly Kossuth-díjast, a műszaki tudományok kandidátusát, a Budapesti Műszaki Egyetem nyugalmazott egyetemi tanárát,

dr. Zambó János Kossuth- és Állami Díjast, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagját, a Nehézipari Műszaki Egyetem rektorát, a Nehézipari Műszaki Egyetem Bányaműveléstani Tanszéke tanszékvezető egyetemi tanárát kinevezi.

Fock Jenő s. k.,
a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány elnöke

A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének határozatai

Az MTA Elnöksége 47/1969. számú

határozata

az MTA és MM kutatóhelyek hároméves terveinek teljesítéséről, valamint az 1969—1971. évekre készült tervek felülvizsgálatának tapasztalatairól

(Elnökség, 1969. szeptember 30.)

Teljes szöveg

1. Az Elnökség tudomásul veszi az előterjesztésben foglaltakat.

2. Köszönetét fejezi ki mindazoknak, akik opponensekként, ill. a tudományos bizottságok tagjaiként a kutatóhelyi beszámolók és tervek értékelésében részt vettek.

3. Megbízza a főtitkárt, hogy

a) a szerzett tapasztalatokat felhasználva, az Akadémia működésével és célkitűzéseivel összhangban levő, elméletileg megalapozott kutatóhelyi terv és beszámolási rendszer kidolgoztatásáról gondoskodjék, és ennek megvalósítására az új tervezési ciklus második évének végén (1970 decemberében) tegyen előterjesztést, továbbá hogy

b) az akadémiai hosszútávú tervezés kérdéseiről és a tervrendszer kialakításával kapcsolatos konkrét tennivalókról kellő időpontban készítsen előterjesztést.

Budapest, 1969. október 2.

Rusznyák István s. k.,
elnök

Az MTA Elnöksége 48/1969. számú

határozata

a Magyar Tudományos Akadémia intézményeiben végrehajtott személyi minősítések tapasztalatairól

(Elnökség, 1969. szeptember 30.)

Teljes szöveg

1. Az Elnökség elfogadja a Magyar Tudományos Akadémia intézményeiben végrehajtott személyi minősítések tapasztalatairól előterjesztett tájékoztató jelentést. Elismerését fejezi ki a jelentés összeállítóinak azért az alapos és értékelő munkáért, amelyet a jelentésben kifejtettek.

2. Megállapítja, hogy az Akadémia kutatóállománya a legutóbbi minősítések óta jelentős minőségi változáson ment keresztül, többségében szakmailag és politikailag egyaránt jól felkészült; a kutató-

állomány a tudományos életben elismerésre szert tevő kutatókból tevődik össze. További javítást igényel azonban a politikai-ideológiai nevelőmunka, az idegen nyelvismeretek elsajátítása, továbbá az utánpótlás rendszeres javítása.

3. Az Elnökség a minősítés jelenlegi rendszerét megfelelőnek tartja, az a korábbiakhoz képest szolidabbá és komolyabbá vált. A minősítési munka módszereinek fejlesztésén azonban a továbbiakban is munkálkodni kell.

Budapest, 1969. október 2.

Rusznyák István s. k.,
elnök

Az MTA Elnöksége 49/1969. számú

h a t á r o z a t a

a Magyar Tudományos Akadémia története munkálatainak megindításával kapcsolatos teendőkről

(Elnökség, 1969. szeptember 30.)

Teljes szöveg

1. Az Elnökség — a Történettudományi Intézet javaslata alapján — tájékoztatásul tudomásul veszi a Magyar Tudományos Akadémia története munkálatai megindításának tervét, és a következőket határozza:

11 a Magyar Tudományos Akadémia 150 éves fennállására tervbe vett nagy összefoglaló monográfia, továbbá a 30 íves alapos tudományos kutatáson nyugvó, de népszerűen megírt összefoglalás a Magyar Tudományos Akadémia története legyen;

12 a 30 íves népszerűen megírt összefoglalás a másfélszázados évforduló alkalmával 1975-ben feltétlenül jelenjék meg, e mű kiadására akkor is szükség van, ha a nagy összefoglaló monográfia is erre az időpontra megjelenhet;

13 a művek elkészítése érdekében a főtitkár az Akadémia központi keretéből 2 éven keresztül biztosítson a Történettudományi Intézet részére segédmunkaerők alkalmazására 36.000 Ft-ot, továbbá technikai célokra 4 000 Ft-ot, összesen évenként 40 000 Ft rendkívüli támogatást;

14 támogatja a Történettudományi Intézetnek a mű megírásával kapcsolatos tevékenységét az MTA Könyvtárában folyó dokumentációs, adattár jellegű és egyéb munkálatokkal is, amelyek az Akadémia 150. évfordulójára részben külön is megjelenhetnek, ezeket a munkákat a Könyvtár úgy készítse el, hogy a Történettudományi Intézet részéről időben felhasználhatók legyenek;

15 ajánlja a tudományos osztályoknak és intézményeknek, hogy a következő években készítsenek tömör tudománytörténeti tanulmányokat és összefoglalókat a különböző résztudományágak fejlődéséről, az akadémiai intézetek szerepéről, hogy ezeket mint előtanulmányokat a kötet szerzői felhasználhassák; nincs akadálya annak, hogy ezek a tanulmányok a különböző akadémiai folyóiratokban önállóan is megjelenjenek;

16 kívánatos, hogy a tudományos osztályok a lektorálás munkájában hatékonyan közreműködjenek.

2. Az Elnökség felhívja a Történettudományi Intézet igazgatóját, hogy 1971. végén, az anyaggyűjtés lezárásával terjesszen elő jelentést a munkálatok előrehaladásáról, továbbá a nagy összefoglaló monográfia határidőre való elkészítésének lehetőségéről.

Budapest, 1969. október 2.

Rusznyák István s. k.,
elnök

Közlemények

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának 203.022/1969. MTA számú

k ö z l e m é n y e

a megbízási szerződés alapján magánszemély részére fizethető fordítói és azzal kapcsolatos díjazás megállapításáról

A könyvkiadáson kívüli fordítási díjakat a 4/1969. (VII. 27.) IM—ÁH számú rendelet (a továbbiakban: rendelet) határozza meg. Az egységes eljárás biztosítása érdekében a rendelet végrehajtását az alábbiak szerint szabályozom:

1. Az Akadémiánál, valamint a felügyelete alá tartozó szerveknél (továbbiakban: intézmény) az igazságügyminiszter 533/1963./10. I. M. I/1. és a 10.257/1969. I. M. I/1 számú átirata alapján a következő négy kategóriába tartozó nem hiteles fordításokat *magánfordítókkal* is el lehet végeztetni:

a) Tanulmányok, amelyeket tudósaink idegennyelvű szaklapoknak szánnak.

b) Előadások, amelyeket tudósaink külföldi szakkörök előtt kívánnak tartani a különböző kongresszusokon mint a magyar tudomány képviselői.

c) Belföldön tervezett nemzetközi tudományos értekezletek idegennyelvű anyagai.

d) Külföldi tudományos intézményekkel, szervezetekkel folytatott olyan írásos érintkezés tárgykörében felmerülő fordítások, amelyeknek célja a megfelelő tudományág nemzetközi jelleggel vállalt feladatainak megvalósítása.

Egyben felhívom a figyelmet az 1963. (III. 12.) I. M. számú rendeletre, mely szerint a hiteles fordítások és az ezzel összefüggő munkálatok elvégzésére továbbra is az Országos Fordító és Fordí-

táshitelesítő Iroda az illetékes. A nem hiteles fordításokat pedig az országos hatáskörű dokumentációs központok végzik.

2. Az 1/*a—d* pontokban felsorolt kategóriába tartozó fordítások esetén a megbízási szerződés alapján fizethető fordítási alapdíjakat az *1. számú melléklet* tartalmazza.

3. Az alapdíj mértékének meghatározása szempontjából a fordítás tartalmát (általános szöveg, szakszöveg, nehéz szakszöveg) az intézmény vezetője által megbízott személynek kell elbírálnia.

4. A megbízási szerződés kivételesen indokolt esetben tartalmazhatja azt is, hogy a rendelet 4. §-ának (1) bekezdése alapján a kiváló minőségű fordításokért a magánfordítót megillető alapdíj legfeljebb 15%-kal felemelhető. Ehhez az intézmény vezetőjének személyes engedélye szükséges.

5. A rendelet 4. §-ának (2) bekezdésében foglaltak értelmében az alapdíjon felül az alábbi feltételek fennforgása esetén pótdíj is fizethető:

a) Kevéssé ismert nyelvről vagy nyelvre történő fordítás esetén a pótdíj a fordítás alapdíjának 25%-a. A kevéssé ismert nyelveket a *2. számú melléklet* tartalmazza.

b) Nehezen olvasható szövegnél a pótdíj a fordítás alapdíjának 25%-a. Ilyennek minősül általában a kézirásos, továbbá minden elmosódott vagy hiányos szöveg, nyomtatott szöveg esetén a főszövegnél és a lábjegyzeteknél alkalmazott „non—pareille" betűtípusnál kisebb szedésű szöveg. Ugyancsak nehezen olvasható lehet a fénymásolat, a film és egyéb különleges kiállítású szöveg is. E pontban közölt feltétel fennforgását a megbízás adásával egyidejűleg kell megállapítani.

c) Soronkívül (sürgős) fordítás pótdíja az alapdíj 25%-a. Ilyen címen pótdíj felszámítására csak akkor van lehetőség, ha a fordításokat az intézmény „soronkívüli" vagy „sürgős" jelzéssel rendelte meg, és a megbízott

— 10 kis oldalt meg nem haladó terjedelmű szöveg fordítását 6 munkanap alatt,

— 10 oldalon felüli, de 30 kis oldalt meg nem haladó terjedelmű szöveg fordítását 12 munkanap alatt,

— 30 oldalon felüli, de 80 kis oldalt meg nem haladó terjedelmű szöveg fordítását 24 munkanap alatt

készíti el.

A rendelet szerinti nagy oldalnak tekintendő soronkívüli vagy sürgős fordítás esetén a határidőt a *c)* pontban közölt időtartam arányában felemelten kell megállapítani. Egy nagy oldal 1,5 kis oldallal egyenlő.

d) Azonnali fordítás pótdíja az alapdíj 50%-a. A pótdíj fizethető abban az esetben, ha a fordítás a megbízást követő naptól számított legkésőbb két munkanap alatt készül el, és azt a fordító a harmadik munkanapon a megbízó rendelkezésére bocsátja.

A pótdíjra jogosultság meghatározásánál a fenti *a—b*, *a—b—c*, illetőleg *a—b—d* pontokban feltüntetett százalékos emelés külön-külön és együttesen is alkalmazható. Az alapdíjon felül kifizethető pótdíj mértéke az alapdíj 100%-át nem haladhatja meg.

6. Abban az esetben, ha a lefordított szöveg lektorálást is igényel, a lektort megillető díjazás (munkadíj és esetleges pótdíj) megállapításánál a 3. és 5. pontban közölteket is figyelembe kell venni. A lektorálásért pótdíj akkor állapítható meg, ha az 5. pontban felsorolt feltételek a lektorálásnál is fennállottak.

7. A leírásért és másolásért a fizethető díjat a *3. számú melléklet*ben közölt iránydíjak figyelembevételével helyes meghatározni. A leírásnál és másolásnál az alábbi pótdíjak fizethetők a körirat 5. *b—c—d* pontjában foglaltak fennforgása esetén:

a) Nehezen olvasható vagy írható szöveg	25%
b) Táblázatos, valamint túlnyomó részben képleteket tartalmazó szöveg	50%
c) Soronkívüli (sürgős) leírás, másolás	25%
d) Azonnali leírás, másolás	50%

A pótdíjak az alapdíjak százalékában értendők.

8. A körirat 1. pontjában feltüntetett tudományos fordításokért és e fordításokkal összefüggő munkákért fizethető díjakat — magánszemélyek igénybevétele esetén — a költségvetés 02 rovatának 8. „Különféle személyi kiadás" tétele terhére kell folyósítani.

9. A köriratban foglaltak az 1969. október hó 1. napján vagy azt követően adott megbízások esetén alkalmazhatók.

Budapest, 1969. október 1.

Erdey-Grúz Tibor s. k.,
főtitkár

1. számú melléklet a 203.022/1969. MTA számú közleményhez

Magánfordító alkalmazása esetén fizethető alapdíjak

	Általános szöveg		Szakszöveg		Nehéz szakszöveg	
	Kis oldal Ft	Nagy oldal Ft	Kis oldal Ft	Nagy oldal Ft	Kis oldal Ft	Nagy oldal Ft
Idegen nyelvről magyar nyelvre	5	8	9	14	12	18
Magyar nyelvről idegen nyelvre	8	12	14	21	18	26
Idegen nyelvről idegen nyelvre	11	16	18	27	23	34
Nem latin vagy nem cirill betűvel írt nyelvről magyar nyelvre	8	12	12	18	15	23
Magyar nyelvről nem latin vagy nem cirill betűvel írt nyelvre	16	24	20	30	25	38
Idegen nyelvről nem latin vagy nem cirill betűvel írt nyelvre	20	30	24	36	30	45
Lektorálás (nyelvi vagy szakmai)	A megadott díjtételek 50%-a					

Feltételek:

1. Kis oldal 50 betűhelyes 25 soros oldalra — nagy oldal 60 betűhelyes 32 soros oldalra vonatkozik. Jelírásos vagy egyéb különleges szövegnél ettől megállapodással el lehet térni. Megkezdett oldal teljesnek számít.
2. A szakszöveg lefordításához általában az általános ismeretet meghaladó szakmai tudás és szakszótárak használata szükséges.
3. A nehéz szakszöveg lefordításához általában a szakterület mélyreható ismerete és a szakirodalom tanulmányozása szükséges. Nehéz szakszöveg az is, amelyik új tudományággal, új tudományos vagy műszaki eljárással kapcsolatos, továbbá amelynek lefordítása igen gondos szövegezést igényel (pl. nemzetközi szerződés, jogszabály, szabvány, szabadalom, nyomdai vagy egyéb úton többszörözésre szánt anyag), vagy amelynek lefordításához több szakterület együttes ismeretére van szükség.
4. Az alapdíj jól olvasható kéziratra vagy nyomtatványra vonatkozik.
5. Az alapdíj lektorálatlan szövegre vonatkozik; a hiteles fordítás lektorálása kötelező, s az annak megfelelő díjtétel számítható fel.
6. Az alapdíj 1 példányban gépírással leírt fordításra vonatkozik.

---

2. számú melléklet a 203.022/1969. MTA számú közleményhez

Kevéssé ismert (ún. hiány) nyelvek:

1. Mind az idegen nyelvről magyar nyelvre, mind pedig a magyar nyelvről idegen nyelvre történő fordítás esetén
   - *a)* az Európán kívüli (nem európai eredetű) nyelvek;
   - *b)* az európai nyelvek közül az albán, dán, észt, finn, flamand, görög, grúz, holland, izlandi, katalán, lett, litván, macedon, norvég, örmény, portugál, rétoromán, szerb, svéd, török, ukrán, vend, valamint a kelta eredetű (ír, skót stb.) nyelvek;
   - *c)* a nagy európai nyelvek külön nyelvként jelentkező nyelvjárásai (provencal, szárd-szicíliai, Plattdeutsch, Schwytzer-tütsch, jiddis stb.);
   - *d)* a helyi dialektusok és argó (pl. bajor, sváb, cockney);
   - *e)* a holt nyelvek (pl. latin, ó-görög).
2. Csak a magyarról idegen nyelvre történő fordítás esetén a bolgár, cseh, lengyel, spanyol, szerb-horvát és szlovén nyelv.

3. sz. melléklet a 203.022/1969. MTA számú közleményhez

Leírási irány-díjak

	Magyar nyelven		Idegen nyelven					
			Latin és cirili betűvel írt szöveg		Nem latin és nem cirill betűvel írt szöveg			
	Gépírással		Gépírással		Gépírással		Kézírással	
	Kis	Nagy	Kis	Nagy	Kis	Nagy	Kis	Nagy
	oldal (Ft)							
Leírás: Első példány	1,30	2,—	2,—	3,—	2,70	4,—	4,—	6,—
Minden további másolat 5 pld-ig	—,30	—,30	—,30	—,30	—,30	—,30	4,—	6,—
Stencil és pausz leírás	2,10	3,10	3,10	4,70	3,10	4,70	—	—
Rota leírás	3,10	4,60	4,50	6,90	4,60	6,90	—	—

A Magyar Tudományos Akadémia Terv- és Pénzügyi Titkársága Számviteli és Ellenőrzési Osztályának 203.094/1969. számú

közleménye

a költségvetési szervek mérlegkészítési és leltározási kötelezettségéről szóló 110/1969. (P. K. 20.) P M számú utasítás végrehajtásáról

(Az érdekeltek közvetlenül kapták meg.)

FOGADÓÓRÁK

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkára *minden kedden* 14—15.30 óra között — bármilyen természetű ügyben — fogadóórát tart. A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

Elnökségi Titkárság

Tolnai Gábor akadémikus, a Tudományos Minősítési Bizottság elnöke, minden *pénteken* 13—14 óráig, Tétényi Pál, a Tudományos Minősítő Bizottság titkára pedig minden *csütörtökön* 14—16 óráig tart fogadóórát.

Tudományos Minősítő Bizottság Titkársága

Index: 25.105

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. — A szerkesztésért felelős: a Magyar Tudományos Akadémia Elnökségi Titkárságának vezetője.

Kiadja: Az Akadémiai Kiadó, Budapest V., Alkotmány u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 900 példány

A kiadvány előfizethető a POSTA KÖZPONTI HÍRLAPIRODÁNÁL, Budapest V., József nádor tér 1. és *bármely postahivatalban.*
Csekkszámlaszám egyéni: 61 257, közületi: 61 066, MNB egyszámlaszám: 8.
Előfizethető és példányonként megvásárolható az AKADÉMIAI KIADÓ-nál, Budapest V., Alkotmány u. 21. Telefon: 111-910. Csekkbefizetési számla: 05,915, 111-46, MNB egyszámlaszám: 46; az AKADÉMIAI KÖNYVESBOLTBAN: Budapest V., Váci u. 22., telefon: 185-612
Előfizetési díj egy évre: 48,— Ft.

69.68431 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA

XVIII. (1969.) ÉVFOLYAM 18. SZÁM

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
HIVATALA

BUDAPEST, 1969. NOVEMBER 24.

TARTALOM

Törvények, rendeletek, határozatok	1969. évi 33. tvr.	A Budapesti Orvostudományi Egyetem elnevezéséről	193
	1969. évi 34. tvr.	Egyes kutatói munkakörökben dolgozók határozott idejű munkaviszonyban foglalkoztatásáról	193
	7/1969. (XI. 4.) MüM	Egyes kutatói munkakörökben dolgozók határozott idejű munkaviszonyban foglalkoztatásáról szóló 1969. évi 34. számú törvényerejű rendelet végrehajtásáról	194
Az Akadémia Elnökségének határozatai	55/1969. sz. határozat	A legújabb kutatási eredmények gyors közzétételéről az akadémiai folyóiratokban	195
	56/1969. sz. határozat	A kiadói nívódíj 1969. évi odaítéléséről	196
	64/1969. sz. határozat	A Magyar Tudományos Akadémia reformjával kapcsolatos egyes kérdések vizsgálata céljából bizottságok kiküldéséről	196
Közlemények		Az Agrártudományi Egyetem pályázati felhívásáról	197
		A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának fogadóórájáról	197
		A Tudományos Minősítő Bizottság elnökének és titkárának fogadóórájáról	197

Törvények, rendeletek, határozatok

A Népköztársaság Elnöki Tanácsának
1969. évi 33. számú
törvényerejű rendelete

a Budapesti Orvostudományi Egyetem elnevezéséről

1. §. A Budapesti Orvostudományi Egyetem „Semmelweis Orvostudományi Egyetem" néven folytatja működését.

2. §. Az 1962. évi 22. számú törvényerejű rendelet 1. számú melléklete e törvényerejű rendeletnek megfelelően módosul.

3. §. Ez a törvényerejű rendelet 1969. november 7. napján lép hatályba, végrehajtásáról az egészségügyi miniszter gondoskodik.

Losonczi Pál s. k.,
a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke

Cseterki Lajos s. k.,
a Népköztársaság Elnöki Tanácsának titkára

A Népköztársaság Elnöki Tanácsának
1969. évi 34. számú
törvényerejű rendelete

egyes kutatói munkakörökben dolgozók határozott idejű munkaviszonyban foglalkoztatásáról

1. §. (1) E törvényerejű rendelet hatálya kiterjed a kutatóintézetek, a felsőoktatási valamint az egészségügyi intézmények kutatói munkakörben foglalkoztatott dolgozóira.

(2) Nem terjed ki a törvényerejű rendelet hatálya a vállalatok keretében működő kutatórészlegek, valamint az egyes orvosok munkaviszonyára szóló 1959. évi 14. számú törvényerejű rendelet hatálya alá tartozó dolgozókra.

2. §. (1) A kutatói munkaköröknek a felügyeletet gyakorló miniszter által meghatározott hányadát, illetve az általa megállapított kutatói munkaköröket 1970. január hó 1. napjától kezdve csak legfeljebb öt évre szóló határozott idejű alkalmazással lehet

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

betölteni. A felügyeletet gyakorló miniszter a határozott időre szóló alkalmazás felső határát öt évnél rövidebb időtartamban is meghatározhatja.

(2) Kutatóintézetnél vezetői munkakör ellátására csak a felügyeletet gyakorló miniszter által előírt határozott időtartamú, legfeljebb azonban öt évre szóló megbízás adható.

(3) Az alkalmazás, illetőleg a megbízás az (1)—(2) bekezdés alapján meghatározott időszakokra több ízben is megismételhető.

3. §. (1) A határozott idejű munkaviszonyban álló és a 2. §. (1) bekezdésének hatálya alá eső munkakörben foglalkoztatott dolgozók munkaviszonya — egyébként változatlan feltételek mellett — az 1970. április hó 1. napja és az 1972. évi december hó 31. napja között a felügyeletet gyakorló miniszter által megállapított időponttal és a rendelkezésének megfelelő tartamú határozott időre szóló munkaviszonnyá alakul át. Ha azonban a dolgozónak az öregségi teljes nyugdíjra való jogosultság megszerzéséhez legfeljebb öt éve hiányzik, a határozott idejű munkaviszony a nyugdíjjogosultság megszerzése idejéig tart, kivéve, ha a dolgozó résznyugdíjra jogosult.

(2) Az alkalmazó szerv vezetője jelöli a felügyeletet gyakorló miniszter rendelkezése alapján azokat a dolgozókat, akiknek munkaviszonya az (1) bekezdés szerint határozott idejűvé átalakul. A munkaviszony határozott idejűvé átalakulásáról a dolgozót legalább 60 nappal korábban írásban értesíteni kell. Ha a dolgozó nem kíván határozott idejű munkaviszony keretében az intézetnél maradni, az átalakításra megjelölt időpontig munkaviszonyát felmondással megszüntetheti.

(3) Abban az esetben, ha a jogszabályok rendelkezése szerint a dolgozó munkaviszonyának megszüntetéséhez valamely szerv hozzájárulása szükséges, erre a munkaviszonynak az (1)—(2) bekezdés alapján történő határozott idejűvé átalakításához is szükség van.

(4) Ha az (1)—(2) bekezdés hatálya alá tartozó dolgozó a határozott idejű munkaviszony tartama alatt megszerzi az öregségi teljes vagy résznyugdíjra való jogosultságát, munkaviszonyát erre tekintettel felmondhatja.

4. §. A kutatóintézetnél vezetői munkakör ellátására szóló határozatlan idejű megbízások az 1970. évi április hó 1. napja és az 1972. évi december hó 31. napja között a felügyeletet gyakorló miniszter által megállapított időponttal — egyébként változatlan feltételek mellett — a miniszter rendelkezésének megfelelő határozott idejű vezetői megbízássá alakulnak át.

5. §. E törvényerejű rendelet kihirdetése napján lép hatályba. Az alkalmazásával kapcsolatos végrehajtási szabályokat a munkaügyi miniszter állapítja meg.

Losonczi Pál s. k.,
a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke

Cseterki Lajos s. k.,
a Népköztársaság Elnöki Tanácsának titkára

A munkaügyi miniszter 7/1969. (XI. 4.) MüM számú

rendelete

egyes kutatói munkakörökben dolgozók határozott idejű munkaviszonyban foglalkoztatásáról szóló 1969. évi 34. számú törvényerejű rendelet végrehajtásáról

Az egyes kutatói munkakörökben dolgozók határozott idejű munkaviszonyban foglalkoztatásáról szóló 1969. évi 34. számú törvényerejű rendelet 5. §-ában foglalt felhatalmazás alapján — a Szakszervezetek Országos Tanácsával egyetértésben — az alábbiakat rendelem:

1. §

Az 1969. évi 34. számú törvényerejű rendelet és e rendelet alkalmazása szempontjából

a) kutatóintézeten a kutatóintézetek dolgozói bérezéséről rendelkező 127/1967. (23) MüM számú utasítás hatálya alá tartozó kutatóintézeteket, a felsőoktatási, valamint egészségügyi intézményben kutatói munkakörben foglalkoztatottnak az előbb említett utasítás alapján besorolt dolgozót,

b) kutatóintézetnél vezetői munkakörnek az igazgatói és igazgatóhelyettesi — kivéve a gazdasági igazgatói és főkönyvelői — munkaköröket, továbbá a tudományos osztályvezetői és az ennél magasabb tudományos beosztásokat,

c) a felügyeletet gyakorló miniszter alatt országos hatáskörű szervnél a szerv vezetőjét, tanácsoknál a megyei (megyei jogú városi, fővárosi) tanács végrehajtó bizottságának elnökét kell érteni.

2. §

(1) Az 1969. évi 34. számú törvényerejű rendelet hatálya alá tartozó esetekben a határozott idejű munkaviszonyt írásbeli munkaszerződéssel kell létesíteni. [Mt. V. 17. §. (2) bek.]

(2) A megszakítatlan munkaviszonyhoz fűzött jogok és kötelezettségek szempontjából a dolgozó egymást közvetlenül követő határozott időre szóló munkaviszonyai úgy minősülnek, mintha a munkaviszony határozatlan időre létesült volna.

(3) Ha a határozott időre alkalmazott dolgozó a határozott idő elteltével másutt kíván munkaviszonyt létesíteni, kérelmére — ha ehhez az új munkáltató is hozzájárul — az előző munkáltató köteles a dolgozót az új munkahelyre áthelyezni.

(4) A (3) bekezdésben foglalt rendelkezést kell alkalmazni a határozatlan időre szóló munkaviszonynak első ízben határozott időre történő átalakítása esetén is, ha a dolgozó az 1969. évi 34. számú törvényerejű rendelet 3. §-ának (2) bekezdése szerint másutt kíván munkaviszonyt létesíteni.

3. §

Ha a dolgozó a határozott idejű szerződése lejártát közvetlenül megelőző 90 napon belül

a) sor- vagy tartalékos katonai szolgálatot teljesít,

b) üzemi baleset következtében táppénzes állományban van,

c) 30 napot meghaladó időtartamban keresőképtelen beteg, illetőleg beteg gyermekének ápolására táppénzes állományban van,

d) iskolára, tanfolyamra vagy ösztöndíjjal külföldi tanulmányútra küldés miatt munkahelyétől távol van,

e) terhes, illetve a szülést követő hatodik hónapot meg nem haladó időszakban szoptató nő,

f) az Mt. V. 57. §-ának (2) bekezdése alapján fizetésnélküli szabadságon van, illetve gyermekgondozási segélyben részesül

határozott idejű szerződése az akadályoztatás megszűnését követő 90 nappal meghosszabbodik, kivéve ha az intézet és a dolgozó ettől eltérően megállapodnak.

4. §

A vezetői megbízás megszűnése a dolgozónak az intézettel fennálló munkaviszonyát nem érinti.

5. §

(1) Ez a rendelet kihirdetése napján lép hatályba.

(2) Az 1969. évi 34. számú törvényerejű rendelet és e rendelet alkalmazásával felmerült vitákra a munkaügyi viták elintézésére vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

Veres József s. k.,
munkaügyi miniszter

A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének határozatai

Az MTA Elnöksége 55/1969. számú

h a t á r o z a t a

a legújabb kutatási eredmények gyors közzétételéről az akadémiai folyóiratokban

(Elnökség, 1969. október 28.)

Teljes szöveg

1 Az Elnökség — a Könyv- és Folyóiratkiadó Bizottság javaslata alapján — a tudományos eredmények gyors megjelentetésének elősegítése céljából elhatározza, hogy az akadémiai folyóiratokban egyes, arra alkalmas cikkek, csak annotáció formájában jelenjenek meg, és a cikkek teljes kézirata könyvtárban, illetőleg dokumentációs központban nyerjen elhelyezést. Hozzájárul ahhoz is, hogy az akadémiai folyóiratokban a később megjelenésre kerülő tanulmányokról előzetes közlemények rendszeresen — a folyóirattól eltérő technikával — sokszorosítva, a folyóiratszámba bekötve jelenjenek meg.

2 A folyóirat felelős szerkesztője döntse el — a szerkesztőbizottság véleményét kikérve — hogy a folyóiratban bevezetik-e az annotációk, ill. a rövid közlemények megjelentetését. Azt, hogy mely tanulmány jelenik meg csak annotációként a felelős szerkesztő a szerzővel egyetértésben dönti el.

3 Az Akadémiai Kiadó biztosítsa mind az annotációk, mind az előzetes közlemények gyors megjelentetését.

31 Az annotációk a folyóiratban a folyóirat előállításával azonos nyomdatechnikával készüljenek. Az annotációk kéziratát a folyóiratszám első levonatával egyidejűleg kell az Akadémiai Kiadónak leadni. Az annotációk elvi és tartalmi helyességéért a felelős szerkesztő a felelős. Az annotációk megjelentetése a folyóirat éves ívkerete terhére történik.

32 Az előzetes közlemények gyors megjelentetését az Akadémiai Kiadó az alábbi feltételek mellett biztosítsa:

Az előzetes közleményeket a szerzők az Akadémiai Kiadó által rendelkezésükre bocsátott papíron, a címmel együtt maximálisan 12 gépelt sorban, készítsék el magyar, vagy idegen nyelven. A rövid közlemény gépelt példányát a szerkesztőség a folyóiratszám imprimatúrájával egyidejűleg adja le az Akadémiai Kiadónak. A rövid közlemény tartalmi és elvi helyességéért közvetlenül a szerző a felelős. Az előzetes közlemények a folyóiratok éves ívkeretét nem terhelik.

4 Az annotációt és a rövid előzetes közleményt a szerző készíti el.

41 Az annotációért a szerző a 75/1968. számú elnökségi határozat értelmében nem az annotáció terjedelme szerint, hanem a felelős szerkesztő érdemi elbírálása alapján részesül honoráriumban.

42 A rövid előzetes közleményért a szerző honoráriumban nem részesül.

5 A felelős szerkesztők *f. év december 31-ig* közöljék az Akadémiai Kiadóval, hogy mely folyóiratoknál kívánják az annotáció, illetőleg az előzetes közlemények közzétételét bevezetni.

6 A Könyv- és Folyóiratkiadó Bizottság a könyvtárakkal és a dokumentációs központokkal egyetértésben az annotáció formájában közzétett cikkek, tanulmányok teljes kéziratának elhelyezésére, kezelésére — fő vonalaiban egységes — szabályzatot dolgozzon ki, és bocsássa a folyóirat szerkesztőségének rendelkezésére. A tanulmányok kéziratainak kezelésével kapcsolatos költségekre vonatkozóan a dokumentációs központokkal állapodjanak meg és a költségek fedezetéről gondoskodjék.

Budapest, 1969. október 29.

Ligeti Lajos s. k.,
alelnök

Az MTA Elnöksége 56/1969. számú

h a t á r o z a t a

a kiadói nívódíj 1969. évi odaítéléséről

(Elnökség, 1969. október 28.)

Teljes szöveg

1 Az Elnökség, a Könyv- és Folyóiratkiadó Bizottság javaslata alapján úgy határoz, hogy az Akadémiai Kiadó 1969-ben a következő művek szerzőit az alábbi nettó Ft összegű nívódíjban részesítse:

11 *Lukács György:* Az esztétikum sajátossága (1965.) 30 000 Ft

12 *Péter Rózsa:* Recursive Functions (1951, 1957, 1967.) 20 000 Ft

13 *Riesz Frigyes—Szőkefalvi-Nagy Béla:* Lecons d'analyse fonctionelle (1952, 1953, 1955, 1965, 1968.) 20 000 Ft

14 Magyarország Állatvilága sorozat szerkesztéséért 15 000 Ft

Dudich Endre akadémikus, *Kaszab Zoltán* levelező tag és *Székessy Vilmos* a biológiai tudományok doktora (egyenlő elosztásban)

15 *Gombás Pál—Kisdi Dávid:* Bevezetés a hullámmechanikába és alkalmazásaiba (1967.) 15 000 Ft

16 *Ádám György:* Interoception and Behaviour (1967.) 10 000 Ft

17 *Kelemen Endre:* Physical Diagnosis of Acute Abdominal Diseases and Injuries (1964, magyarul 1965.) 10 000 Ft

18 *Köpeczi Béla:* A Rákóczi-szabadságharc és Franciaország (1966.) 10 000 Ft

19 *Nagy Kázmér:* State Vector Spaces with Indefinite Metric in Quantum Field Theory (1966.) 10 000 Ft

20 *Peschka Vilmos:* Jogforrás és jogalkotás (1965.) 10 000 Ft

21 *Dr. Schermann Szilárd:* Magismeret (1967.) 10 000 Ft

22 *Dr. Somos András:* A paprika (1966.) 10 000 Ft

23 *Szendrői Zoltán—Balogh Ferenc:* Der Prostatakrebs (1965.) 10 000 Ft

24 *Vargyas Lajos:* Researches into the Mediaeval History of Folk Ballad (1967.) 10 000 Ft

2 Az Elnökség felhívja a Kémiai Tudományok Osztályának titkárát, vizsgálja meg, mi az oka annak, hogy az Osztály tudományterületéhez tartozó művek szerzői eddig nívódíjban nem részesültek.

Budapest, 1969. október 29.

Ligeti Lajos s. k.,
alelnök

Az MTA Elnöksége 64/1969. számú

h a t á r o z a t a

a Magyar Tudományos Akadémia reformjával kapcsolatos egyes kérdések vizsgálata céljából bizottságok kiküldéséről

(Elnökség, 1969. október 28.)

Teljes szöveg

1 Annak érdekében, hogy az MTA testületi szerveinek munkája még hatékonyabbá váljék, részletesebben körvonalazni kell azokat az alapelveket, és meghatározni azokat a lehetőségeket, amelyek elősegítik, hogy az Akadémia országos, a tudományos kutatás egész területére kiterjedő elvi-módszertani, javaslattevő és véleményező funkcióját hatékonyan gyakorolhassa.

11 A testületi szervekre háruló feladatok elvi és módszertani kérdéseinek kidolgozására az Elnökség bizottságot küld ki, amelynek elnökévé: *Ligeti Lajos* alelnököt, tagjaivá: *Bognár Géza* akadémikust, *Gömöri Pál* akadémikust, *Láng Géza* levelező tagot, *Mátrai László* akadémikust, *Ortutay Gyula* akadémikust és *Pál Lénárd* levelező tagot kéri fel.

2 Meg kell vizsgálni, hogy a tudománypolitikai irányelvek szellemében milyen vonatkozásokban, milyen mértékig és milyen módon lehet az akadémiai kutatóintézetek önállóságát növelni és egyben biztosítani, hogy kellőképpen érvényesüljön a központi szerveknek a fő vonalakra vonatkozó irányítása.

22 Az akadémiai intézetek önállóságának fokozására irányuló elgondolások kidolgozása céljából az Elnökség bizottságot küld ki, amelynek elnökévé: *Jánossy Lajos* alelnököt, tagjaivá: *Benedikt Ottó* akadémikust, *Friss István* akadémikust, *Nagy Ferenc* levelező tagot, *Pach Zsigmond Pál* levelező tagot, *Szabolcsi Miklós* levelező tagot, *Szigeti György* akadémikust, *Balázs János*t, a Számítástechnikai Központ igazgatóját és *Salánki János*t, a Biológiai Kutató Intézet igazgatóját kéri fel.

3 Az Elnökség felhívja kiküldött bizottságait, hogy a fentiek szerint elkészített és javaslatokat is tartalmazó jelentéseiket f. évi *november 20-ig* terjesszék elő.

Budapest, 1969. október 30.

Ligeti Lajos s. k.,
alelnök

Közlemények

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

az Agrártudományi Egyetem Mezőgazdasági Gépészmérnöki Kar Fizika Tanszékén adjunktusi és tanársegédi állások betöltésére.

Az Agrártudományi Egyetem pályázatot hirdet a Fizika Tanszéken egy egyetemi adjunktusi és egy egyetemi tanársegédi állás betöltésére.

Pályázhatnak azok, akik a Budapesti Műszaki Egyetem Villamosmérnöki Karát végezték.

A kinevezendő adjunktus feladata lesz az Mg. Gépészmérnöki Kar fizika előadásaihoz tartozó számítási és laboratóriumi gyakorlatok vezetése, továbbá aktív közreműködés a tananyag és a tanszék laboratóriumainak korszerűsítési munkájában.

Oktató- nevelőmunkáján túl feladata lesz a Tanszék tudományos kutatómunkájában való részvétel, különös tekintettel a hasonlóságelmélet fizikai és villamosmérnöki alkalmazásaira.

A kinevezendő tanársegéd feladata lesz az Mg. Gépészmérnöki Kar fizika előadásaihoz tartozó demonstrációs kísérletek előkészítése, jegyzetírásban való részvétel és a tananyag korszerűsítési munkájában való közreműködés. Oktató- és nevelőmunkáján túl feladata lesz a tanszék tudományos kutatómunkájában való részvétel, különös tekintettel a dielektrikumokban végbemenő disszipatív folyamatok termoelektrodinamikai elméletének kidolgozásán és annak gyakorlati problémákra való alkalmazásán.

A betöltendő állások után a 169/1960 (M. K. 19/A) M. M. számú utasításban közölt adjunktusi, ill. tanársegédi illetmény jár.

A pályázatokat a hirdetmény megjelenésétől számított négy héten belül kell az Agrártudományi Egyetem Rektorának (Gödöllő) benyújtani.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

a) a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását és illetményét,

b) a pályázó eddigi szakmai munkájának és munkája eredményeinek részletes ismertetését, ezek között:

— oktatói tudományos munkájának részletes ismertetését,

— az általa írt könyvek, jegyzetek, tanulmányok stb. felsorolását, megjelölve, hogy azok mikor és hol jelentek meg,

— tudományos fokozatát, kitüntetéseit és idegen nyelvismeretét, jelentősebb külföldi tanulmányútjait,

c) a pályázónak a tudományos és oktató munkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

a) részletes önéletrajzot

b) szakképzettségét, illetőleg tudományos fokozatot tanusító oklevelek hiteles másolatát,

c) a felsőoktatási intézménytől beszerzett és kitöltött törzslapot,

d) hatósági erkölcsi bizonyítványt.

Gödöllő, 1969. október 13.

Dr. Pethő György s. k.,
rektor

FOGADÓÓRÁK

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkára *minden kedden* 14—15,30 óra között — bármilyen természetű ügyben — fogadóórát tart. A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

Elnökségi Titkárság

Tolnai Gábor akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság elnöke, minden *pénteken* 13—14 óráig, *Tétényi Pál*, a Tudományos Minősítő Bizottság titkára pedig minden *csütörtökön* 14—16 óráig tart fogadóórát.

Tudományos Minősítő Bizottság Titkársága

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Index: 25.105

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. — A szerkesztésért felelős: a Magyar Tudományos Akadémia Elnökségi Titkárságának vezetője.

Kiadja: Az Akadémiai Kiadó, Budapest V., Alkotmány u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 850 példány

A kiadvány előfizethető a POSTA KÖZPONTI HÍRLAPIRODÁNÁL, Budapest V., József nádor tér 1. és *bármely postahivatalban.*
Csekkszámlaszám egyéni: 61 257, közületi: 61 066, MNB egyszámlaszám: 8.
Előfizethető és példányonként megvásárolható az AKADÉMIAI KIADÓ-nál, Budapest V., Alkotmány u. 21. Telefon: 111-010. Csekkbefizetési számla: 05,915, 111-46, MNB egyszámlaszám: 46; az AKADÉMIAI KÖNYVESBOLTBAN: Budapest V., Váci u. 22., telefon: 185-612.
Előfizetési díj egy évre: 48,— Ft.

69.68596 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

XVIII. (1969.) ÉVFOLYAM 19. SZÁM

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
HIVATALA

BUDAPEST, 1969. DECEMBER 17.

TARTALOM

Személyi rész 199

Törvények, rendeletek, határozatok — 1040/1969. (XI. 25.) Korm. határozat — Az 1971—1985. közötti időszakra szóló országos távlati tudományos kutatási terv készítéséről 199

Az Akadémia Elnökségének határozatai — 69/1969. sz. határozat — Bizottság kiküldéséről az új akadémiai tagok választásának előkészítésére 202

70/1969. sz. határozat — A belföldi műszerek, gépek stb. beszerzésére rendelkezésre álló 1970. évi beruházási keretek felosztásáról 202

71/1969. sz. határozat — A Magyar Tudományos Akadémia 1970. évi költségvetéséről és a bérfejlesztési keretek felosztásáról... 202

72/1969. sz. határozat — Az Akadémia 1970. évi tudományos tanácskozási tervének módosításáról és az 1971. évi részletes tudományos tanácskozási tervéről 204

74/1969. sz. határozat — Az Orvosi Tudományok Osztályának határozati javaslatáról az orvostudományok helyzetének felmérésével kapcsolatos munkáról és konklúziókról szóló jelentéshez 208

Közlemények

A Nehézipari Műszaki Egyetem pályázati hirdetménye 209

Az Agrártudományi Egyetem pályázati hirdetménye.. 210

A Magyar Tudományos Akadémia Központi Fizikai Kutató Intézetének közleménye 210

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának fogadóórája 211

A Tudományos Minősítő Bizottság elnökének és főtitkárának fogadóórája 211

Személyi rész

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa a Budapesti Orvostudományi Egyetem fennállásának 200. évfordulója alkalmából, eredményes munkássága elismeréséül *dr. Gegesi Kiss Pál* Kossuth-díjas akadémikusnak, tanszékvezető egyetemi tanárnak, az I. számú Gyermekklinika igazgatójának, továbbá *dr. Radnót Magda* Állami Díjasnak, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagjának, az Egyetem oktatási rektorhelyettesének, az I. számú Szemklinika igazgatójának a

MUNKA ÉRDEMREND

arany fokozata

kitüntetést adományozta.

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Jogszabályok

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány 1040/1969. (XI. 25.) számú

h a t á r o z a t a

az 1971—1985. közötti időszakra szóló országos távlati tudományos kutatási terv készítéséről

Társadalmunk jövőbeni hatékony fejlődése — a gazdaságirányítási reform egyik alapvető célkitűzése — csak a tudományos-technikai fejlettség állandó növelése, a műszaki haladás meggyorsítása révén lehetséges. A tudomány sokoldalú szerepe a szocializmusban sem érvényesül automatikusan. Az objektív lehetőségek valóra váltása céltudatos

2

szervező munkát igényel. E munka elősegítése érdekében célszerű új országos távlati tudományos kutatási tervet (a továbbiakban: kutatási terv) készíteni.

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány a kutatási terv kimunkálására a következő határozatot hozza:

I. A tervről és annak szerkezetéről

1. 1971—1985 közötti időszakra kutatási tervet kell készíteni.

2. A kutatási terv a következő négy alapvető fejezetből álljon:

a) Tudománypolitikánk irányelvei 1971—1985 között.

b) Tematika.

c) Finanszírozás.

d) Káderkérdések.

II. A tudománypolitika irányelveiről

Konkretizálni kell az 1971—1985. évek időszakára vonatkozó legfontosabb tudománypolitikai elveket. Ezek részletes kimunkálását a Magyar Tudományos Akadémia (továbbiakban: MTA), az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság (továbbiakban: OMFB) és az érdekelt tárcák szükségszerű bevonásával végezze el. Az irányelveket a Tudománypolitikai Bizottság (továbbiakban: TPB) vitassa meg és terjessze a Kormány elé.

Határidő: 1970. június.

Felelős: az MTA elnöke.

III. A tematika kialakításáról

1. A tudományirányítás kialakult gyakorlata szerint a tudományos kutatás nem kezelhető minden tudományterületen egységes irányelvek szerint. A konkrét gazdasági célokra irányuló kutatómunkák tervében az elérendő cél pontosan megjelölhető, míg a nem — vagy nem elsősorban — gazdasági célokra irányuló kutatásoknál általában csak a kutatás iránya jelölhető ki. Ennek megfelelően a terv tematikai fejezete

a) a konkrét gazdasági célokra irányuló kutatómunkák programjára (továbbiakban: kutatási program) és

b) a kutatási főirányokra tagozódjon. Arra kell törekedni, hogy e fejezetbe felvett kutatómunkák távlati társadalmi, gazdaságpolitikai célkitűzéseinkkel minél teljesebb összhangban legyenek.

2. A kutatási programokra vonatkozó programjavaslatok (továbbiakban: programjavaslat) kidolgozására az OMFB és az érdekelt tárcák — a népgazdaság távlati fejlesztési tervében foglalt célkitűzések megvalósítása érdekében — szólítsák fel a felügyeletük alatt álló kutatási intézményeket, és maguk is indítsák meg azok kidolgozását.

Határidő: 1970. április.

Felelősök: az MTA elnöke,
az OMFB elnöke,
a kutatásirányításban érdekelt miniszterek.

3. A kutatási főirányokra vonatkozó tervtanulmányok (továbbiakban: tervtanulmány) kidolgozására az MTA és az érdekelt tárcák — társadalmi, politikai és kulturális életünk fejlesztése, továbbá a legfontosabb tudományágak belső törvényeik szerinti haladásának előmozdítása érdekében — szólítsák fel a felügyeletük alatt álló kutatási intézményeket, és maguk is indítsák meg a tervtanulmányok kimunkálását.

Határidő: 1970. április.

Felelősök: az MTA elnöke,
az OMFB elnöke,
a kutatásirányításban érdekelt miniszterek.

4. A programjavaslatoknak és a tervtanulmányoknak általában tartalmazniuk kell:

— a kutatási program, illetve kutatási főirány célját,

— a megvalósítás legfontosabb lépéseit,

— az ismeretek megszerzésének legcélszerűbb módját (saját kutatás, nemzetközi együttműködés, licencvásárlás stb.),

— a megvalósításhoz szükséges anyagi eszközöknek a IV. ötéves tervidőszakra — a jelen határozat IV/3-ban foglaltak figyelembevételével — számított és források szerint részletezett, az 1976—85 közötti időszakra pedig becsült összegét és

— a végrehajtásért felelős szervet.

5. Az MTA, az OMFB és az érdekelt tárcák saját hatáskörükben szervezzenek bíráló, tanácsadó bizottságokat, hogy a beérkezett vagy általuk kidolgoztatott programjavaslatok vagy tervtanulmányok fontossági sorrendjét állapítsák meg. A fontossági sorrendbe állított programjavaslatokat és tervtanulmányokat az érdekelt tárcák nyújtsák be az OMFB, illetve az MTA elnökének.

Határidő: 1970. április.

Felelősök: az MTA elnöke,
az OMFB elnöke,
a kutatásirányításban érdekelt miniszterek.

6. A programjavaslatok és a tervtanulmányok közül az érdekelt tárcák meghallgatása után az OMFB, illetve az MTA válassza ki azt a néhányat, melyeket a kutatási tervbe beilleszteni javasol, és ezeket terjessze a TPB elé. Azt, hogy mely kutatási program, illetve kutatási főirány kerüljön a tervbe, és azok részletes kimunkálásáért melyik szerv felelős — az érdekelt tárcák véleményének ismeretében — a TPB-n belül kell meghatározni.

Határidő: 1970. augusztus.

Felelősök: az MTA elnöke és
az OMFB elnöke.

7. A TPB által elfogadott kutatási programok és kutatási főirányok konkrét részletes programját a kijelölt felelős szervek dolgozzák ki. A kimunkálás során törekedni kell a korszerű kutatás-fejlesztés tervezés (pl. hálótervezés) alkalmazására.

Határidő: 1970. december.

Felelősök: a kijelölt szervek vezetői.

8. A tárcaszintű célprogramok, illetve kutatási főirányok képezzék a kutatási terv mellékletét.

IV. A finanszírozásról

1. A finanszírozási rész tartalmazza

a) a III/7. alapján a tervbe felvett kutatási programok, illetve kutatási főirányok megvalósításához szükséges anyagi eszközökre vonatkozó és

b) a tervidőszak alatt a kutatási hálózat általános fejlesztésére rendelkezésre álló anyagi eszközöket feltüntető számítási anyagot.

2. A számítási anyagot úgy kell elkészíteni, hogy abban

a) a IV. ötéves tervidőszakra — mind a IV. 1. *a)*-ban, mind a IV. 1. *b)*-ben jelzett célokra — vonatkozóan konkrét tervszámok;

b) az 1976—85 közötti időszakra a IV. 1. *a)*-ban ismertetett célra a kutatási programok, illetve kutatási főirányok kimunkálásakor rendelkezésre álló ismeretek alapján készült, becslésszerű adatok; a IV. 1. *b)*-ben jelzett általános fejlesztésre — figyelembevéve a nemzeti jövedelem várható alakulását — a jelenleg ismert források növekedési rendjeinek prognózisai szerepeljenek.

Határidő: 1970. szeptember.

Felelős: a *b)* pontért a pénzügyminiszter,
az Országos Tervhivatal elnöke.

3. A kutatási terv konkrét finanszírozási programját a IV. ötéves terv időszakára a III/6. alapján meghatározott kutatási programok és kutatási főirányok figyelembevételével kell kidolgozni. Ebben — figyelembe véve a kutatási intézményeknek az új szabályozási elvek szerint képződő pénzügyi alapjait, a különböző irányító szervek és intézmények anyagi eszközeit — finanszírozási források szerint kell részletezni a kutatási terv realizálásához szükséges anyagi eszközöket.

Határidő: 1970. szeptember.

Felelősök: az OMFB elnöke,
az MTA elnöke,
a pénzügyminiszter,
az Országos Tervhivatal elnöke.

4. Az 1. *b)*-ben említett célt szolgáló számítási anyag elkészítéséhez a kutatásirányításban érdekelt tárcák vizsgálják meg, hogy az irányításuk alá tartozó

a) kutató intézmények hatékony kutatómunkájához szükséges korszerű műszerek (berendezések) biztosítására milyen összegű beruházás szükséges és milyen ütemezésben;

b) kutatóhálózatban hol, milyen új nagy egyedi műszerre van szükség;

c) kutató intézményekben az ún. saját kezdeményezésű kutatások céljára milyen volumenű forgóeszközre van szükség;

d) mostoha körülmények között dolgozó intézetek korszerű elhelyezésére milyen anyagi eszközre és mikor van szükség;

e) szakterületen indokolt-e esetleges új intézet alapítása; ha igen, úgy milyen időpontban, és mennyi annak anyagi kihatása;

f) kutatóhálózatban a korszerűsített eszközállomány további dinamikus szinttartásának mik az anyagi feltételei, igényei.

Határidő: a vizsgálatra: 1970. április,
az értékelésre: 1970. június.

Felelősök: a kutatásirányításban érdekelt tárcák vezetői.

5. A kutatási hálózat általános fejlesztéséhez szükséges anyagi eszközöket a 4. szerinti vizsgálat értékelése alapján kell megállapítani. A IV. ötéves terv időszakára konkrét tervszámok kimunkálása szükséges. Ennek során kell mérlegelni, hogy a népgazdasági terv mindenkori előirányzata szerint rendelkezésre álló ismert források mellett a fejlődés fokozott gyorsításához a központi pénzforrásokból való finanszírozás milyen mértékben indokolt.

Határidő: 1970. augusztus.

Felelősök: az OMFB elnöke,
az MTA elnöke,
a pénzügyminiszter,
az Országos Tervhivatal elnöke.

V. A káderkérdésekről

1. Az MTA, az OMFB és az érdekelt tárcák vezetői

a) figyelemmel a népgazdaság távlati szakemberszükségletét felmérő tanulmányokban foglaltakra, vizsgálják meg, hogy a kutatási terv végrehajtásához szükséges szakemberek képzése biztosított-e. Amennyiben úgy tűnik, hogy valamely területen a képzés nem biztosított, úgy a hiány pótlására — a szükségesnek ítélt létszám és képzési irány közelítő megjelölésével — tegyenek javaslatot;

b) végezzenek felmérést, hogy a IV. ötéves terv során

— a szakemberek továbbképzése bel-, illetve külföldön milyen szakterületeken és milyen módon (ösztöndíj, hosszú tanulmányút stb.) kívánatos;

— előreláthatóan milyen számú és szakirányú magasszintű (tudományosan minősített) tudós képzése indokolt.

Határidő: 1970. szeptember.

Felelős: az Országos Tervhivatal elnöke.

VI. Egyéb rendelkezések

1. Az I—V-ben foglaltaknak megfelelően elkészített kutatási tervet egységes szerkezetbe kell foglalni, és azt — a TPB-ben történő megvitatás után — jóváhagyásra a Kormányhoz be kell nyújtani.

Határidő: összhangban a távlati népgazdasági terv benyújtásával.

Felelős: az MTA elnöke és
az OMFB elnöke.

2. A kutatási terv tartalmi és távlati jellegéből fakadóan annak rendszeres felülvizsgálata, kiegészítése, a feladatok cserélődése stb. szükségszerű. Az időszerűség biztosítását szolgáló felülvizsgálatok időpontját és módszerét a TPB határozza meg.

Határidő: folyamatos.

Felelős: a TPB elnöke.

3. A kutatási terv elkészítésének részletes ütemezése a szükség szerinti egységes kimunkálás; a fogalmak, a feladatok azonos értelmezése érdekében az MTA és az OMFB elnöke ezen határozat végrehajtásaként a szükséges utasításokat adják ki.

Határidő: folyamatos.

Felelős: az MTA elnöke és az OMFB elnöke.

Fock Jenő s. k.,
a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány elnöke

A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének határozatai

Az MTA Elnöksége 69/1969. számú

h a t á r o z a t a

bizottság kiküldéséről az új akadémiai tagok választásának előkészítésére

(Elnökség, 1969. november 25.)

Teljes szöveg

1 Az Elnökség az új akadémiai tagok közgyűlési választásának jelölésére, illetőleg a jelölések elnökségi tárgyalására való előkészítésére bizottságot küld ki. A bizottság elnökéül: *Kónya Albert* főtitkárhelyettest, tagjaiul: *Mócsy János* akadémikust, *Tolnai Gábor* akadémikust és *Gujdi Barnát*, a Személyezeti Osztály vezetőjét kéri fel.

2 A bizottság javaslatát az Elnökség f. évi december havi ülésére terjessze elő.

Budapest, 1969. november 26.

Rusznyák István s. k.,
elnök

Az MTA Elnöksége 70/1969. számú

h a t á r o z a t a

a belföldi műszerek, gépek stb. beszerzésére rendelkezésére álló 1970. évi beruházási keretek felosztásáról

(Elnökség, 1969. november 25.)

Teljes szöveg

Az Elnökség az előterjesztésben foglaltakat jóváhagyólag tudomásul veszi, és a tudományos osztályok 1970. évi belföldi műszerek és gépek stb. beszerzésére felhasználható beruházási kereteit a *melléklet* szerint határozza meg.

Felhívja a tudományos osztályokat, hogy a keretekből a tanszéki kutatóhelyek indokolt igényeit teljes egészében elégítsék ki.

Budapest, 1969. november 26.

Rusznyák István s. k.,
elnök

MELLÉKLET

a belföldi műszerek, gépek stb. beszerzésére rendelkezésre álló 1970. évi beruházási keret felosztásáról a tudományterületek között

Tudományos osztályok	A tud. osztályok által javasolt keret 1000 Ft-ban
Nyelv- és Irodalomtudományok Osztálya	225
Filozófiai és Történettudományi Osztály	800
Matematikai és Fizikai Tudományok Osztálya	16 718
Agrártudományok Osztálya	1 580
Orvosi Tudományok Osztálya	5 528
Műszaki Tudományok Osztálya	12 910
Kémiai Tudományok Osztálya	7 775
Biológiai Tudományok Osztálya	5 682
Gazdaság- és Jogtudományok Osztálya	325
Föld- és Bányászati Tudományok Osztálya	2 186
Kutatás összesen:	53 729

Az MTA Elnöksége 71/1969. számú

h a t á r o z a t a

a Magyar Tudományos Akadémia 1970. évi költségvetéséről és a bérfejlesztési keretek felosztásáról

(Elnökség, 1969. november 25.)

Teljes szöveg

1 Az Elnökség az Akadémia 1970. évi költségvetésére vonatkozó előterjesztést tudomásul veszi, és az 1970. évi bérszintfejlesztés, valamint az új alkalmazásokra szolgáló béralapfejlesztés tudományos osztályok közötti felosztását — az állami költségvetésnek a Kormány és az Országgyűlés által történő elfogadásától függően — a *mellékletben* foglaltak szerint jóváhagyja.

2 A mellékletben meghatározott bérkereteket a feltüntetett megjegyzések figyelembevételével a tudományos osztályok osztálytitkárai bontsák intézetekre és támogatott kutatóhelyekre, s a bontásról *1969. december 8-ig* írásban értesítsék a Terv- és Pénzügyi Titkárságot. Az új alkalmazásokra szolgáló bérkereten belül a munkaerők számát a tudományos osztályok, ill. az intézetek saját hatáskörben, maguk állapítják meg.

A mellékletben szereplő bérkeretek éves béralapot jelentenek, tehát nemcsak az alapbért, hanem a kor- és egyéb pótlékok fedezetét is magukban foglalják. Éves béralapról lévén szó, évközi felhasználás esetén ez a körülmény a következő évben béralap szintrehozási igényt nem vonhat maga után.

3 Az Elnökség felhívja a tudományos osztályokat, hogy a keretek felosztásánál a belépő új kapacitások üzemeltetésének személyi és dologi szükségletein felül a fejlesztésekből elsősorban a tanszéki kutatóhelyek indokolt igényeinek kielégítésére törekedjenek.

4 Az Elnökség megbízza a főtitkárt, hogy

41 a részletes költségvetési előirányzatok elkészítését a pénzügyminiszter idevonatkozó utasításai alapján külön szabályozza,

42 a Terv- és Pénzügyi Titkárság útján az engedélyezett béralapfejlesztést az osztályok rendelkezésére bocsássa, az egyéb kiadások kereteit az előterjesztésben foglalt szempontok, valamint a belépő kapacitásbővülések figyelembevételével meghatározza, és kiadja a tudományos osztályok, továbbá a központi és szociális szervek 1970. évi költségvetési kereteit.

Budapest, 1969. november 26.

Rusznyák István s. k.,
elnök

MELLÉKLET

az 1970. évi költségvetési bérfejlesztési keretek felosztására

Tudományos osztály megnevezése	Az 1970. évre javasolt éves béralap-fejlesztés (ezer Ft)	Az 1970. évre javasolt éves béralapfejlesztésből		Az új alkalmazásokra javasolt béralapfejl.-re eső létszám-irány sz. fejl. (fő)	A létszám-irányszám fejl.-ből a belépő új kapacitásokkal kapcsolatos üzemeltetés szükséglete (fő)	Megjegyzés
		Bérszintfejlesztés (ezer Ft)	Új alkalmazásokra szolgáló béralapfejl. (ezer Ft)			
Társadalomtud. osztályok:						
I. Osztály	366,4	208,0	158,4	6	2	
II. Osztály	500,0	236,0	264,0	10	3*	* A felállításra kerülő Pedagógiai Kut. Csop. szükségl.
IX. Osztály	410,8	226,0	184,8	7	—	
Társadalomtud. oszt. összesen:	1 277,2	670,0	607,2	23	5	
Természettud. osztályok:						
III. Osztály	2 235,4	1 285,0	950,4	36	32**	** Ebből kell biztosítani legalább 20 fővel a Számítástechn. Közp. új számológépe üzemeltetésének előkészítésével összefüggő szükségl. kielégítését.
IV. Osztály	494,2	283,0	211,2	8	4	
V. Osztály	379,0	247,0	132,0	5	3	
VI. Osztály	833,8	517.0	316,8	12	4	
VII. Osztály	999,6	630,0	369,6	14	12	
VIII. Osztály	1 242,4	292,0	950,4	36	34	
X. Osztály	293,4	135,0	158,4	6	2	
Természettud. oszt. összesen:	6 477,8	3 389,0	3 088,8	117	91	
Tudományos osztályok együtt:	7 755,0	4 059,0	3 696,0	140	96	
Tudományszervezési Csoport	8,0	8,0	—	—	—	
Tartalék	658,0	409,0	249,0	10	—	
EGYÜTT	8 421,0	4 476,0	3 945,0	150	96	

Az MTA Elnöksége 72/1969. számú

h a t á r o z a t a

az Akadémia 1970. évi tudományos tanácskozási tervének módosításáról és az 1971. évi részletes tudományos tanácskozási tervéről

(Elnökség, 1969. november 25.)

Teljes szöveg

I.

Az Elnökség az Akadémia 1970. évi módosított tudományos tanácskozási tervét, illetőleg az 1970. évben megrendezésre kerülő konferenciákat — részletes költségvetés és létszám meghatározása nélkül — az alábbiak szerint azzal hagyja jóvá, hogy a konferenciák 1970. évi költségvetési előirányzata nem haladhatja meg a 830 000 Ft-ot.

Sorszám	Hely és időpont	Megnevezés
		MTA Nyelv- és Irodalomtudományok Osztálya
1.	Budapest, január 19—20 (2 nap)	„A próza elemzés elméleti és gyakorlati kérdései" Szimpozion. A próza elemzés problémakörének megvitatása.
2.	Budapest, április 28—30 (3 nap)	„A keleteurópai felvilágosodás sajátosságai" konferencia. Az 1972. évi, a magyar felvilágosodás kezdetének 200. évfordulóját ünneplő nemzetközi kongresszus előkészítése.
3.	Székesfehérvár, május 12—15. (4 nap)	Sajnovics János Szimpozion. Megemlékezés Sajnovics „DEMONSTRATIO" c. műve megjelenésének 200. évfordulójáról.
4.	Budapest, október 2—5 (4 nap)	A DEMOS Szerkesztő Bizottságának Konferenciája. A szocialista országok közös szerkesztésében megjelenő DEMOS c. folyóirat szerkesztő bizottságainak értekezlete.
5.	Budapest, október 10—13. (4 nap)	„A XX. század haladó nemzetközi írószervezetei" c. konferencia. Az egyes országokban elért kutatási eredmények koordinálása a XX. század irodalmának területén.
6.	Budapest, november 20. (1 nap)	Beethoven emlékülés születésének 200. évfordulója alkalmából. Ünnepi megemlékezés Beethoven születésének 200. évfordulójáról.
		MTA Filozófiai és Történettudomány Osztálya
7.	Budapest, április 6—8 (3 nap)	Történész konferencia hazánk felszabadulásának 25. évfordulója alkalmából. A felszabadulás történetének tudományos vizsgálata.
8.	Budapest, október 4—10 (6 nap)	„A Közép-Duna medence népeinek története a VI—X. században" Szimpozion. Régészeti periodizációs és etnikai kérdések a VI—X. században.
9.	Budapest, november 2—3 (2 nap)	Magyar Pszichológiai Tudományos Társaság III. Nagygyűlése. A hazai pszichológiai kutatás utóbbi 10 évének eredményei.
10.	Sárospatak, november 12—16. (5 nap)	Emlékünnepély Comenius halálának 300. évfordulója alkalmából. Az UNESCO az 1970. évet a nevelés évének nyilvánította. Ez alkalomból ünnepi megemlékezés Comenius, a neveléstörténet nagy alakja halálának 300. évfordulójáról.
		MTA Matematikai és Fizikai Tudományok Osztálya
11.	Balatonvilágos, szeptember 8—15 (7 nap)	A Szocialista Országok Spektroszkópiai Bizottságainak Értekezlete. A szocialista országok közötti együttműködés megbeszélése spektroszkópiai területen.
12.	Budapest, szeptember 17—22. (5 nap)	Formulavezérlésű és címnélküli számológépek kollokviuma. Digitális matematikai gépek külső és belső nyelvének egymáshoz való közelítésére vonatkozó vizsgálatok.

Sorszám	Hely és időpont	Megnevezés
		MTA Agrártudományok Osztálya
13.	Budapest, június 16—20. (5 nap)	„A talajba kerülő szerves anyagok mikrobiológiai transzformációja" Szimpozion. A talajba kerülő növényi maradványok, valamint különböző kémiai preparátumok (herbicid, insectid, és fungicid anyagok) mikrobiológiai átalakulásának megvitatása.
14.	Budapest, szeptember 28—október 1 (4 nap)	„A növénykórtan modern kérdései" c. konferencia. Kultúrnövények és károsítóik közötti kölcsönhatások ökológiája és biokémiája.
15.	Budapest, november 9—14. (6 nap)	„A gazdasági állatok fertőző betegségei" munkaértekezlet. A sertések emésztőszervi betegségeivel kapcsolatos kutatási eredmények megvitatása és a nemzetközi együttműködés aktuális kérdései.
		MTA Műszaki Tudományok Osztálya
16.	Budapest, április 21—25 (4 nap)	IV. Mikrohullámú Összeköttetések Kollokvium. A rádióösszeköttetésekkel kapcsolatos elméleti és műszaki kérdések megvitatása.
17.	Sopron, április 23—25 (3 nap)	„A forgácslapgyártás elméleti és gyakorlati kérdései" konferencia. A faforgácsok előállítására szolgáló szerszámok műszaki paramétereinek meghatározása, a forgácslapok prészárási idejének rövidítése, a forgácslapok felületkezelési lehetőségei és az eljárás automatizálási témában végzett kutatómunka ismertetése és megvitatása.
18.	Budapest, május 4—5. (2 nap)	Nemzetközi Akusztikai Bizottság 1970. évi ülése. Szervezési kérdések megvitatása.
19.	Budapest, szeptember 8—11. (4 nap)	VI. Fűtés és légtechnikai Konferencia. A szellőzés és klímatechnika területének elméleti kérdései.
20.	Budapest, október 1—3. (3 nap)	IV. Autoradiográfiai Szimpozion. Autoradiográfia területén elért eredmények ismertetése, tapasztalatok kicserélése.
21.	Budapest, október 19—24. (5 nap)	II. Vízminőségi Kongresszus. Ivó- és ipari víztisztítás technológiai problémái.
22.	Budapest, október 19—20. (2 nap)	„A városépítés és az építési technika összefüggései" c. konferencia. A városépítés és az építési technika összefüggései témakörben végzett kutatások ismertetése, megvitatása és az elért eredmények és feladatok összegezése.
23.	Budapest, október 11—17. (7 nap)	Nemzetközi Konferencia a félvezető heteroátmenetek és rétegszerkezetek fizikája és kémiája tárgykörben. Új félvezető struktúrák fizikája és technológiája.
24.	Budapest, október 8—12. (4 nap)	„A vasút rekonstrukciója és az automatika" Szimpozion. A vasutak pálya-, jármű- és biztosítóberendezéseinek, valamint üzemének rekonstrukciójával kapcsolatos műszaki és gazdasági kérdések megvitatása.
25.	Budapest, október 20. (1 nap)	Technikatörténeti Ankét. A technikatörténet művelésének időszerű kérdései.
26.	Budapest, október 21—25. (4 nap)	Úthálózat-fejlesztési konferencia. Az úthálózat tervszerű fejlesztésének alapelvei.
27.	Budapest, október 28—30. (3 nap)	IV. Automatizálási Kollokvium. Az automatizálás terén elért hazai eredmények megvitatása.

Sorszám	Hely és időpont	Megnevezés
		MTA Biológiai Tudományok Osztálya
28.	Budapest, május 6—8. (3 nap)	Magyar Biológiai Társaság IX. Vándorgyűlése. A szakterületen elért hazai eredmények ismertetése.
29.	Budapest, július 6—8. (3 nap)	Biofizikai Vándorgyűlés. A hazai biofizikai kutatások eredményeinek ismertetése.
30.	Tihany, szeptember 11—19. (9 nap)	Európai Biokémiai Társaságok Szövetsége (FEBS) Nyári Iskola. Membránszerkezet biológiai transzport, membránpotenciál, ingervezetés, felszívódás, növényi tápanyagfelvétel kérdéseinek megvitatása.
31.	Tihany, szeptember 2—4. (3 nap)	„Növények evolúciója" szimpozion. Természetes növénypopulációk evolúciós változásainak elemzése.
		MTA Gazdaság- és Jogtudományok Osztálya
32.	Budapest, április 14—17. (4 nap)	Ipargazdasági Konferencia. A gazdasági hatékonyság mérésének és növelésének korszerű módszerei az iparban.
33.	Budapest, június 1—4. (4 nap)	„Új irányzatok a polgári gazdaságtanban" c. konferencia. Új irányzatok a polgári gazdaságtanban és azok összefüggései a kapitalista országok gazdasági problémáival és gazdaságpolitikájával.
34.	Budapest, november 18—21. (3 nap)	Munkaértekezlet az igazgatástudományok kérdéséről. Szervezéselmélet és államigazgatástudomány.
35.	Budapest, október 3—8. (5 nap)	„Szocialista gazdaságirányítás módszereinek tökéletesítése" c. konferencia. Az egyes szocialista országokban elért kutatási és gyakorlati eredmények ismertetése és megvitatása.
		MTA Föld- és Bányászati Tudományok Osztálya
36.	Budapest—Sopron, április 14—17 (4 nap)	KAPG Bizottság V. Ülése. Planetáris geofizikai kutatások c. többoldalú téma.
37.	Budapest, október 27—30. (4 nap)	VI. Bányavízvédelmi Konferencia. Általános bányavízvédelem.
		MTA Elnöksége
38.	Budapest, szeptember 22—25. (3 nap)	Szocialista országok Tudományos Akadémiai Főtitkárainak Munkaértekezlete. Szocialista országok tudományos akadémiái közötti többoldalú téma megvitatása.

II.

Az Elnökség tudomásul veszi az Akadémia 1971. évi tudományos tanácskozási tervét, és előzetes hozzájárulást ad az alábbi tudományos konferenciák megrendezéséhez azzal, hogy a tanácskozások részletes pénzügyi- és létszámtervét a Nemzetközi Kapcsolatok Osztálya 1971-ben terjessze jóváhagyásra az Elnökség elé.

Sorszám	Hely és időpont	Megnevezés
		MTA Nyelv- és Irodalomtudományok Osztálya
1.	Szeged, augusztus 25—29. (5 nap)	Állandó Nemzetközi Altajisztikai Konferencia. Altaji népek kapcsolatai: társadalomműveltség, nyelv.
2.	Budapest, szeptember 2—5. (4 nap)	A XX. századi komparatisztika kérdései Szimpozion. A magyar és európai irodalom 1930-as évek áramlatainak komplex összehasonlító vizsgálata.
3.	Pécs, október 15—18. (3 nap)	„Az élő nyelvek összevető nyelvtanainak elvi és gyakorlati kérdései" munkaértekezlet. A magyar nyelvnek és számunkra legfontosabb élőnyelveknek nyelvtani összevetése, a kontrasztív grammatikai eljárások kimunkálása.
		MTA Filozófiai és Történettudomány Osztálya
4.	Miskolc, június (3 nap)	Üzemtörténeti Konferencia. Az üzemtörténetírás helyzete.
		MTA Matematikai és Fizikai Tudományok Osztálya
5.	Debrecen, szeptember 2—7. (5 nap)	VI. Napfizikai Szimpozion. Napfizika és a napfizikával összefüggő magnetohidrodinamika.
		MTA Műszaki Tudományok Osztálya
6.	Budapest, tavasz.	Nagy Villamoshálózatok Nemzetközi Konferenciája. (CIGRÉ) 13. sz. Bizottságának Ülése. Villamos energiarendszerek üzemvitele és tervezete.
7.	Budapest, április. (4 nap)	„II. Félvezető eszközök vizsgálati módszerei" Szimpozion. Modern szilárdtest eszközök működését és tulajdonságait feltáró elektronikus módszerek és a fentiekhez kapcsolódó tárgykörök.
8.	Budapest, augusztus 18—26. (9 nap)	7. Nemzetközi Akusztikai Kongresszus. Az akusztikai kutatás és fejlődés legújabb tudományos eredményeinek ismertetése.
9.	Budapest, október 18—23. (5 nap)	Duna-Európai Talajmechanikai és Alapozási Konferencia. Talajmechanika—Alapozás—Földművek.
10.	Budapest, (4 nap)	Nemzetközi Öntözési és Vízrendezési Szövetség (ICID) Végrehajtó Tanácsának Ülése. Az ICID éves munkájának értékelése, következő évi program, valamint a magyar eredmények ismertetése.
11.	Budapest, november (7 nap)	Gépszerkezetek kinetikája és kinematikája konferencia. Gépszerkezetek (mechanizmusok és gépek) kinetikája és kinematikája (beleértve a rezgéstant is). A tárgykörrel kapcsolatos elvi, gyakorlati és programozási feladatok.
		MTA Kémiai Tudományok Osztálya
12.	Debrecen, augusztus 22—27. (5 nap)	Nemzetközi Elméleti és Alkalmazott Kémiai Unió (IUPAC) Szénhidrát-kémiai Szimpozion. Szénhidrátkémiai kutatások.

Sorszám	Hely és időpont	Megnevezés
		MTA Biológiai Tudományok Osztálya
13.	Budapest, április (4 nap)	European Tissue Culture Club ülése. A rendező ország, jelen esetben Magyarország szövettenyésztéssel kapcsolatos vizsgálatainak metodikai és kísérleti beszámolója.
14.	Tihany, augusztus (5 nap)	„Talajzoológiai módszertani problémák" tanfolyam. Fontosabb talajlakók, állatcsoportok gyűjtésének, preparálásának és meghatározásának módszertani kérdései.
15.	Budapest, szeptember (5 nap)	Neurovegetatív Szimpozion. A vegetatív innervációs apparátus szubmikroszkópos anatómiája és topokémiája.
16.	Budapest, szeptember 2—7. (6 nap)	Nemzetközi Neurokémiai Társaság Kongresszusa. Neurokémia.
17.	Budapest, október (3 nap)	„Fehérjék az egészséges és beteg növényben" szimpozion. Az egészséges és beteg növény protein (és nukleinsav) anyagcseréjének összehasonlítása.
		MTA Gazdaság- és Jogtudományok Osztálya
18.	Budapest, november (5 nap)	Munkaértekezlet a szocialista országok közötti gazdasági kapcsolatok jogi kérdéseiről. A szocialista országok közötti jogi kapcsolatok megvitatása.
19.	Budapest	Iparpolitika Kollokvium. Az iparpolitika feladata és eszközei.
		MTA Föld- és Bányászati Tudományok Osztálya
20.	Budapest, április (4 nap)	A BNTA Nemzetközi Kőzetmechanikai Iroda „Analitikai Kőzetmechanika Munkabizottságának VIII. Ülése. Elméleti kőzetmechanika.
21.	Budapest, szeptember 7—13. (7 nap)	Magyar Földrajzi Társaság Centenáriuma. Jubileumi ülésszak.
22.	Budapest, szeptember 14—20. (7 nap)	Nemzetközi Földrajzi Unió Regionális Konferenciája Európai szocialista országok természeti és gazdasági földrajza.

Budapest, 1969. november 26.

Rusznyák István s. k.,
elnök

Az MTA Elnöksége 74/1969. számú

h a t á r o z a t a

az Orvosi Tudományok Osztályának határozati javaslatáról az orvostudományok helyzetének felmérésével kapcsolatos munkáról és konklúziókról szóló jelentéshez

(Elnökség, 1969. november 25.)

Teljes szöveg

Az Elnökség az alábbiak szerint jóváhagyja — az Orvosi Tudományok Osztálya által előterjesztett — az orvostudományok helyzetének felmérésével kapcsolatos munkáról és konklúziókról szóló jelentés határozati javaslatát:

1 Az Elnökség elismeréssel elfogadja az Orvosi Tudományok Osztályának az orvostudományok egészéről készített és előterjesztett részletes jelentését. Megállapítja, hogy

11 az orvostudomány egyes területein mind a hazai, mind a külföldi kutatások eredményei alapján számos ágazatban, különösen a felszabadulás óta komoly eredmények születtek, még akkor is, ha mutatkozik lemaradás;

12 az orvostudomány területén jelentős iskolák alakultak ki, amelyek ma is éreztetik hatásukat, de kétségtelen, hogy a nagy múlt ellenére az orvostudomány egyes ágazataiban komoly lemaradás állapítható meg, különösen akkor, ha külföldi csúcsintézmények eredményeit hasonlítjuk össze eredményeinkkel;

13 az új bizottsági rendszer lehetővé tette, hogy az Osztályvezetőség az egész orvostudományról mint egységről folyamatosan tájékozódjék; ez a rendszer alapszinten biztosítja az Akadémia és az Egészségügyi Minisztérium közötti együttműködést.

2 Az Elnökség

21 egyetért azzal, hogy az orvostudományban a közeljövő legsürgősebb feladata a tanszéki kutatások megerősítése, a rendelkezésre álló létszám emelése, a megfelelő műszeres ellátás és a dologi kiadásokra fordítandó összegek emelése;

22 szükségesnek tartja — ott, ahol erre a feltételek már amúgy is megvannak — újabb tanszéki kutatócsoportok létesítését;

23 fontosnak tartja az agykutató intézet létesítését, továbbá ajánlja az Egészségügyi Minisztériumnak endokrinológiai intézet (klinika) és a vesetransplantatióra való tekintettel nephrológiai intézet (klinika) létrehozását; az Elnökség helyesnek tartja, hogy az immunológiai alapkutatások a szegedi Biológiai Kutató Telep intézeteiben helyet kapjanak.

3 Törekedni kell arra, hogy az orvostudomány erkölcsi elismerése és fokozottabb anyagi beruházásokkal való támogatása az Akadémián belül is érvényesüljön, mert enélkül az eddig elért nívó és a régi tradíciók csökkenésével hanyatlás következhet be.

4 Az Elnökség egyetért azzal, hogy az orvostudományi kutatások fokozottabb koncentrálását egyes kiemelt témakörök területén kell megvalósítani. Ez idő szerint az Osztály területén a szellemi és anyagi erők az orvostudomány alábbi területein koncentrálódtak:
— nedvkeringési kutatások
— idegrendszeri kutatások
— endokrinológiai kutatások
— gyógyszerkutatások
— mikrobiológiai kutatások
— immunológiai kutatások
— onkológiai kutatások.

Az Elnökség örömmel veszi tudomásul az egészségügyi miniszter bejelentését, hogy a maga területén a bizottsági anyag alapján hasonló részösszefoglaló értékelést készíttet;

41 az orvosi psychologia kérdésével az Osztálynak — jelenlegi bizottsági rendszere megfelelő bővítésével — szervezettebb formában kell foglalkoznia, az új albizottságba a II. Osztály képviselői is kapjanak helyet.

5 A klinikai tudományok területén fokozni kell a klinikusoknak a bázis tudományokban való jártasságát, így az eddigi élettani-kórélettani szemlélet mellett, biokémiai, genetikai és farmakológiai képzettséget is kell biztosítani. Törekedni kell arra, hogy az egyes klinikai szakterületekre olyan kutatók kerüljenek, akik előzetesen már megfelelő elméleti ismeretekre tettek szert;

51 a klinikai kutatások szempontjából fontos az ágykérdés megoldása, elsősorban a kutatásra alkalmas, megfelelő kutatókkal és műszerekkel rendelkező kutatóhelyeken. A klinikai kutatásokhoz nemcsak a speciális kutatói felszerelés, hanem a rutinmunkához nélkülözhetetlen alapfelszerelés is szükséges.

6 Biztosítani kell a fiatal tehetséges és politikailag is alkalmas kutatóknak hosszúlejáratú külföldi ösztöndíjat. Ki kell használni a Szovjetunió Orvostudományi Akadémiájával újabban kötött tudományos együttműködési egyezmény lehetőségeit, és további reális bővítésre is törekedni kell. Ehhez feltétlenül szükséges, hogy a fiatal kutatók az orosz nyelvet konverzációs szinten elsajátítsák. Kívánatos más államokkal is az együttműködés fejlesztése. Emellett kívánatos a külföldi nemzetközi kongresszusokon való részvételnek nagyobb volumenű biztosítása.

7 Az Elnökség megállapítja, hogy az orvostudományok publikációs helyzete — az Acta Physiologica-t kivéve — kedvező.

Budapest, 1969. november 26.

Rusznyák István s. k.,
elnök

Közlemények

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY

A Nehézipari Műszaki Egyetem pályázatot hirdet a

Bányamérnöki Karhoz tartozó

Bányagéptani Tanszéken egy 5001. ksz. egyetemi tanári állásra.

A kinevezendő tanár feladata lesz a Bányagépészeti szakon a Szivattyúk, szellőztetők, kompresszorok c. tárgykör és a Bányászati energiagazdálkodás c. tárgy oktatása, valamint az e tárgykörökben a tudományos kutatás irányítása és a tanszék oktató-nevelő, valamint tudományos kutató munkájában való részvétel.

Bányaművelestani Tanszéken egy 5002. ksz. egyetemi docensi állásra.

A kinevezendő docens feladata lesz a Bányagépészeti és Geológusmérnöki szakok hallgatói részére a Bányaművelestan c. tárgy, valamint a gépészmérnökhallgatók részére a Kőbányászat c. tárgy oktatása. A kinevezendő docens feladata majd a tanszékvezető irányítása mellett — a tanszék oktató-nevelő és tudományos munkájában való magasszintű részvétel.

Geofizikai Tanszéken egy 5002. ksz. egyetemi docensi állásra.

A kinevezendő docens feladata lesz a geofizikusmérnök hallgatók részére a gravitációs- és földfizikai témakörökből előadások tartása, valamint gyakorlatvezetés elsősorban a radiológiai tárgy-

körben. A kinevezendő docens feladata majd a tanszékvezető irányítása mellett a tanszék oktató-nevelő és tudományos munkájában való magasszintű részvétel.

Gépészmérnöki Karhoz tartozó

Gépgyártástechnológiai Tanszéken egy 5001. ksz. egyetemi tanári állásra.

A kinevezendő egyetemi tanár feladata a tanszékvezetői teendők ellátása, a Gépgyártástechnológia c. tantárgy előadásainak megtartása, laboratóriumi gyakorlatainak irányítása. A pályázónak tudományos fokozattal kell rendelkeznie.

Fizikai Tanszéken egy 5002. ksz. egyetemi docensi állásra.

A kinevezendő docens feladata a tanszékvezető meghatározása alapján a Fizika és Fémfizika c. tantárgy előadása, gyakorlatok vezetése, a tanszéki tudományos kutatómunka szervezésében és irányításában való részvétel.

A pályázatot a Művelődésügyi Közlönyben való közzétételtől számított 4 héten belül kell az illetékes kar dékáni hivatalához benyújtani.

A pályázati kérelemben feltüntetendő adatokra és csatolandó mellékletekre vonatkozóan a Művelődésügyi Közlöny 1968. évi augusztus 15-i számában megjelent 170/1968. MM. sz. utasítás 7. és 8. pontja nyújt tájékoztatást.

Miskolc, 1969. november 26.

Dr. Zámbó János s. k.,
rektor

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY

Az Agrártudományi Egyetem Termelésfejlesztési Osztályán tudományos osztályvezetői állás betöltésére

Az Agrártudományi Egyetem pályázatot hirdet a Termelésfejlesztési Osztály tudományos osztályvezetői állásának betöltésére.

Pályázhatnak azok az egyetemi végzettségű szakemberek, akik hosszabb üzemi gyakorlattal rendelkeznek.

A kinevezett tudományos osztályvezetőnek feladata lesz:

a) az Agrártudományi Egyetem Termelésfejlesztési Osztályának irányítása és továbbfejlesztése,

b) az egyetemi tanszékek közös szaktanácsadási munkájának összehangolása és szervezése,

c) a tudományos munkák eredményeinek, azok gyakorlati megvalósításának propagálása, kivitelezésének és alkalmazásának szervezése,

d) a termelő üzemek részéről érkező szaktanácsadási igények elbírálása, azok végrehajtásának és tanszékek közötti elosztásának szervezése,

e) szerződések kötése — az egyetem nevében — az érvényben levő rendelkezések alapján azokkal az üzemekkel, amelyek tanácsadást igényelnek.

A betöltendő állás után a 127/1967/23. Mü. M. számú utasítás mellékletében megjelölt 916. kulcsszámú — tudományos osztályvezető — besorolás illeti meg.

A pályázatokat a hirdetmény megjelenésétől számított négy héten belül kell az Agrártudományi Egyetem rektorának (Gödöllő) benyújtani.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

a) a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását és illetményét,

b) a pályázó eddigi szakmai munkájának és munkája eredményeinek részletes ismertetését, ezek között:

— tudományos munkájának részletes ismertetését,

— az általa írt tanulmányok és tudományos cikkek felsorolását, megjelölve, hogy azok mikor és hol jelentek meg,

— tudományos fokozatát, kitüntetéseit és idegen nyelvismeretét, jelentősebb külföldi tanulmányútjait,

c) a pályázónak a tudományos munkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

a) részletes önéletrajzot,

b) szakképzettségét, illetőleg tudományos fokozatát tanúsító oklevelek hiteles másolatát,

c) a felsőoktatási intézménytől beszerzett és kitöltött törzslapot,

d) hatósági erkölcsi bizonyítványt.

Gödöllő, 1969. november 13.

Dr. Pethő György s. k.,
rektor

A Központi Fizikai Kutató Intézet

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖZPONTI FIZIKAI KUTATÓ INTÉZETE

Budapest XII., Konkoly Thege út
Közig. inkasszószám: 173.144—52

ÁRUÁTVÉTEL 8.

és

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
ELEKTRONIKUS KISÉRLETI MŰSZERGYÁRTÓ ÜZEM

Budapest XII., Konkoly Thege út
Közig. inkasszószám: 171—619—52.

ÁRUÁTVÉTEL 8.

szövegű bélyegzői elvesztek. Az Intézet fenti bélyegzőkre 1969. november 25-től kifizetést nem teljesít.

FOGADÓÓRÁK

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkára *minden kedden* 14—15.30 óra között — bármilyen természetű ügyben — fogadóórát tart. A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

Elnökségi Titkárság

Tolnai Gábor akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság elnöke minden *pénteken* 13—14 óráig, *Tétényi Pál*, a Tudományos Minősítő Bizottság titkára pedig minden *csütörtökön* 14—16 óráig tart fogadóórát.

Tudományos Minősítő Bizottság Titkársága

Helyesbítés: Az Akadémiai Közlöny 1969. november 24-én megjelent, 18. számában közzétett, a kiadói nívódíj 1969. évi odaítéléséről szóló 56/1969. elnökségi határozat 14. pontjának helyes szövege a következő:

„14 Magyarország Állatvilága sorozat szerkesztéséért

10 000 Ft

Dudich Endre akadémikus,
Kaszab Zoltán levelező tag
(egyenlő elosztásban)"

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Index: 25.105

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. — A szerkesztésért felelős : a Magyar Tudományos Akadémia Elnökségi Titkárságának vezetője.

Kiadja: Az Akadémiai Kiadó, Budapest V., Alkotmány u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 900 példány

A kiadvány előfizethető a POSTA KÖZPONTI HÍRLAPIRODÁNÁL, Budapest V., József nádor tér 1. és *bármely postahivatalban.*
Csekkszámlaszám egyéni: 61 257, közületi: 61 066, MNB egyszámlaszám: 8.
Előfizethető és példányonként megvásárolható az AKADÉMIAI KIADÓ-nál, Budapest V., Alkotmány u. 21. Telefon: 111-010. Csekkbefizetési számla: 05,915, 111-46, MNB egyszámlaszám: 46; az AKADÉMIAI KÖNYVESBOLTBAN: Budapest V., Váci u. 22., telefon: 185-612
Előfizetési díj egy évre: 48,— Ft.

69.68709 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

XVIII. (1969.) ÉVFOLYAM 20. SZÁM

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
HIVATALA

BUDAPEST, 1969. DECEMBER 30.

TARTALOM

Személyi rész 213

Törvények, rendeletek, határozatok

1969. évi 39. sz. tvr. — A dolgozók betegségi biztosításáról szóló 1955. évi 39. számú törvényerejű rendelet módosításáról 213

41/1969. (XI. 25.) Korm. rendelet — A beosztásnak a felmondási idő meghatározásánál történő figyelembevételéről 214

42/1969. (XII. 6.) Korm. rendelet — A dolgozók betegségi biztosításáról szóló 1955. évi 39. számú törvényerejű rendelet végrehajtása tárgyában kiadott 71/1955. (XII. 31.) MT számú rendelet módosításáról és kiegészítéséről 214

Miniszteri utasítások

2/1969. (XII. 11.) KSH—MNB — Az új, egységes statisztikai számjelrendszer és pénzforgalmi jelzőszámrendszer bevezetéséről 216

Közlemények

A Magyar Tudományos Akadémia Matematikai és Fizikai Tudományok Osztályának pályázati hirdetménye 217

A Magyar Tudományos Akadémia Számítástechnikai Központjának pályázati hirdetményei 217-218

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának fogadóórája 218

A Tudományos Minősítő Bizottság elnökének és titkárának fogadóórája 218

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA ELNÖKSÉGE AZ AKADÉMIA TAGJAINAK, A TUDOMÁNYOS TESTÜLETEK ÉS INTÉZMÉNYEK VALAMENNYI DOLGOZÓJÁNAK BOLDOG ÚJ ESZTENDŐT KÍVÁN

Személyi rész

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa 60. születésnapja alkalmából, tudományos és tudományszervezői tevékenysége elismeréséül *Bognár Géza* Kossuth-díjas akadémikusnak, a Távközlési Kutató Intézet tudományos igazgatójának a

MUNKA ÉRDEMREND
arany fokozata

kitüntetést adományozta.

Jogszabályok

A Népköztársaság Elnöki Tanácsának 1969. évi 39. számú

törvényerejű rendelete

a dolgozók betegségi biztosításáról szóló 1955. évi 39. számú törvényerejű rendelet módosításáról

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa az 1955. évi 39. számú törvényerejű rendelet (a továbbiakban: T.) egyes rendelkezéseit a következők szerint módosítja.

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

1. §. A T. 3. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„3. §. (1) A betegségi biztosítás kötelezően kiterjed a munkaviszonyban álló dolgozókra, a mezőgazdasági termelőszövetkezetek és a kisipari szövetkezetek tagjaira, továbbá — meghatározott feltételekkel — az előbbiekben nem említett más csoportokra és személyekre. Az a személy, akire a kötelező biztosítás nem terjed ki, önkéntes betegségi biztosításba léphet.

(2) Felhatalmazást kap a Minisztertanács, hogy

a) a kötelezően biztosítottak körét és a biztosítás feltételeit;

b) a munkaviszonyban nem álló személyek egyes csoportjainál a betegségi biztosítás szolgáltatásaira vonatkozó jogosultságot; továbbá

c) az önkéntes betegségi biztosítás feltételeit rendelettel állapítsa meg."

2. §. Ez a törvényerejű rendelet 1970. január hó 1. napján lép hatályba; ezzel egyidejűleg a T. 20. és 21. §-aiban, valamint a 31. §. (1) bekezdés *a)* pontjában foglaltak hatályukat vesztik.

Losonczi Pál s. k.,
A Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke

Cseterki Lajos s. k.,
a Népköztársaság Elnöki Tanácsának titkára

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány 41/1969. (XI. 25.) számú

rendelete

a beosztásnak a felmondási idő meghatározásánál történő figyelembevételéről

1. §

(1) A Munka Törvénykönyve végrehajtásáról szóló 34/1967. (X. 8.) Korm. számú rendelet (MT. V.) 29. §-ának *b)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„b) az *a)* pontban meghatározott időn túlmenően a vezető állású dolgozóknál négy héttel, azoknál a dolgozóknál, akiknek jelentős a közvetlen befolyásuk a vállalati eredmény alakulására, két héttel meghosszabbodik. Ez utóbbiak körét a kollektív szerződésben kell meghatározni".

(2) Az MT. V. 118. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A 29. § *b)* pontjában foglaltak alkalmazása szempontjából az érdemi ügyintézők azokkal a dolgozókkal esnek egy tekintet alá, akiknek jelentős a közvetlen befolyásuk a vállalati eredmény alakulására."

2. §.

E rendelet kihirdetése napján lép hatályba. Az 1. § (1) bekezdésében foglaltak alkalmazásának időpontját a munkaügyi miniszter határozza meg.

Fock Jenő s. k.,
a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány elnöke

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány 42/1969. (XII. 6.) számú

rendelete

a dolgozók betegségi biztosításáról szóló 1955. évi 39. számú törvényerejű rendelet végrehajtása tárgyában kiadott 71/1955. (XII. 31.) MT számú rendelet módosításáról és kiegészítéséről

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány a dolgozók betegségi biztosításáról szóló 1955. évi 39. számú törvényerejű rendeletben kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli.

1. §

A 71/1955. (XII. 31.) MT számú rendelet (a továbbiakban: R.) 1. §-a helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„1. §. (1) A kötelező betegségi biztosítás (a továbbiakban: biztosítás) kiterjed:

a) a munkaviszonyban álló dolgozókra;

b) a mezőgazdasági és halászati termelőszövetkezetek tagjaira;

c) a kisipari szövetkezetek tagjaira;

d) a bedolgozói munkaviszonyban foglalkoztatottakra;

e a munkaviszonynak nem minősülő, de rendszeres és személyes munkavégzésre irányuló jogviszony alapján munkát végző személyekre;

f) az alkalmi fizikai munkásokra;

g) a nyugellátásban részesülőkre;

h) a nemzeti gondozottakra;

i) a tanulókra;

j) a Magyar Népköztársaság Művészeti Alapjának, a munkaközösségeknek és az alkotóközösségeknek a tagjaira;

k) a lelkészekre és egyházi tisztségviselőkre.

(2) Ha a dolgozó egyidejűleg — akár ugyanannál, akár más munkáltatónál (szövetkezetnél) — több jogviszonyban végez munkát, biztosítási kötelezettségét e rendelet alapján, mindegyik jogviszonyában külön kell elbírálni."

2. §

Az R. 2. §-a helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„2. §. (1) Az iparjogosítvánnyal rendelkező vagy hatósági engedélyhez kötött, illetőleg nyilvántartásbavételi kötelezettség alá eső foglalkozást folytató dolgozóra, továbbá a Magyar Népköztársaság Művészeti Alapjának, valamely munkaközösségnek, illetőleg alkotóközösségnek tagjára, a biztosítás munkaviszonya alapján csak abban az esetben terjed ki, ha munkaviszonyával járó lekötöttsége a Munka Törvénykönyvében vagy más jogszabályban az illető iparágra vagy munkakörre megállapított munkaidőnek legalább a felét eléri. A Magyar Népköztársaság Művészeti Alapjának arra a tagjára, aki más munkáltatónál (szövetke-

zetnél) bedolgozói munkaviszonyban áll, a biztosítás e jogviszonya alapján kiterjed.

(2) A háztartási alkalmazottra — ideértve a bejáró háztartási alkalmazottat is — a biztosítás csak akkor terjed ki, ha munkaideje ugyanannál a munkáltatónál a heti 30 órát eléri.

(3) A munkáltatónak a vele egy lakásban lakó és háztartásában dolgozó gyermekére, unokájára, szülőjére, nagyszülőjére és házastársának előbb említett családtagjaira a biztosítás a (2) bekezdésben említett feltétel fennállása esetén is csak akkor terjed ki, ha a szakszervezet által láttamozott munkaszerződés alapján végez munkát, továbbá a munka felvételekor a rokkantsági nyugdíjhoz szükséges szolgálati idővel rendelkezik.

(4) A bedolgozói munkaviszonyban vagy szövetkezeti tagsági viszonyban álló bedolgozóra abban az esetben terjed ki a biztosítás, ha munkabére (munkadíja) a havi 250 forintot, illetőleg a napi 10 forintot meghaladja."

3. §

A 16/1964. (VII. 19.) Korm. sz.* rendelet 13. §-ával hatálytalanított R. 3. §-a helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„3. §. A biztosítás nem terjed ki

a) a vállalkozási jogviszonyban munkát végző személyre,

b) a munkáltató házastársára (élettársára),

c) az államigazgatás szerve (vállalata), a közforgalmú vasutak vagy a Magyar Posta által alkalmazott alkalmi hómunkásra,

d) az időleges munkakötelezettség alapján munkát végző személyre,

e) a külföldi államok képviseleti hatóságai és az e hatóságokhoz tartozó diplomáciai mentességet élvező személy által alkalmazott dolgozóra."

4. §

Az R. 4. §-a helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„4. §. (1) A biztosítás a munkaviszony kezdetétől a munkaviszony megszűnéséig tart.

(2) A betegségi biztosításra kötelezett mezőgazdasági és halászati termelőszövetkezeti tag biztosítása a belépési nyilatkozatnak a vezetőséghez történt benyújtása napját magában foglaló hónap első napjával kezdődik, és annak a hónapnak az utolsó napjáig tart, amelyben a termelőszövetkezeti tagság megszűnik."

5. §

Az R. 63. §-a helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„63. §. (1) A mezőgazdasági és halászati termelőszövetkezetek tagjai és ezek családtagjai a táppénz és a terhességi-gyermekágyi segély, továbbá a foghíd és fogkorona kivételével ugyanazokra a betegségi biztosítási szolgáltatásokra jogosultak azonos feltételekkel és mértékben, mint a munkaviszonyban álló dolgozók és azok családtagjai. Az anyasági segély feltételeit és mértékét azonban a SZOT a pénzügyminiszterrel és a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterrel egyetértésben szabályzattal állapítja meg.

(2) A betegségi biztosítási szolgáltatások a belépési nyilatkozatnak a vezetőséghez történt benyújtásának napjától járnak.

(3) A szolgáltatásokra jogosultság megállapításánál az 52—55. §-okban foglalt rendelkezéseket értelemszerűen alkalmazni kell.

(4) Az 5. §-ban foglalt rendelkezéseket a termelőszövetkezeti tagok családtagjaira is alkalmazni kell. A családtag jogosultságának elbírálásánál azonban nem kell figyelembe venni azt a jövedelmét, amely a termelőszövetkezetben végzett közös munkája alapján járó részesedésből (munkadíj, kiegészítő részesedés, földjáradék stb.) vagy a háztáji gazdaságból származik.

(5) A termelőszövetkezet — a tagok betegségi biztosítása fejében — 1%-os betegségi biztosítási járulékot fizet; e járulékot a termelőszövetkezet által fizetendő 7,5% társadalombiztosítási járulék magában foglalja.

(6) A betegségi biztosítási járulék esedékességére, a késedelmi pótlék mentes fizetés határidejére és a fizetés módjára a termelőszövetkezetet terhelő társadalombiztosítási járulékokra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni."

6. §

Az R. 92. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az egységes társadalombiztosítási járulék összege az R. 39. §. (2) és (3) bekezdésének hatálya alá tartozó mezőgazdasági biztosított után napi 9 forint, heti 57 forint, havi 240 forint. Ezen összegekből a dolgozót terhelő nyugdíjjárulék összege napi 1,50 forint, heti 9 forint, havi 36 forint."

7. §

Ez a rendelet 1970. január hó 1. napján lép hatályba; ezzel egyidejűleg a Kisipari Szövetkezeti Kölcsönös Biztosító Intézet felállításáról szóló 91/1952. (X. 2.) MT számú rendelet még hatályos rendelkezései, valamint az R. 62. §-a és 87. §-ának (6) bekezdése hatályukat vesztik.

Fock Jenő s. k.,
a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány elnöke

* Lásd a *Munkaügyi Közlöny* 1964. évi 14—15. számában (181. oldalon).

Miniszteri utasítások

A Központi Statisztikai Hivatal elnökének és a Magyar Nemzeti Bank elnökének 2/1969. (XII. 11.) KSH—MNB számú

együttes rendelkezése

az új, egységes statisztikai számjelrendszer és pénzforgalmi jelzőszámrendszer bevezetéséről

A statisztikai adatgyűjtés, adatfeldolgozás továbbfejlesztésének, korszerűsítésének és egységesítésének előmozdítása érdekében, továbbá a bankműveletek elektronikus feldolgozásának lehetővé tétele céljából új, egységes statisztikai számjelrendszert és pénzforgalmi jelzőszámrendszert vezetünk be. Ezzel kapcsolatban — a pénzügyminiszterrel egyetértésben — a következőképpen rendelkezünk:

1. §

A rendelkezés hatálya kiterjed:

a) a statisztikai számjelrendszert illetően valamennyi állami szervre, vállalatra, szövetkezetre és egyéb szocialista gazdálkodó szervre (a továbbiakban: gazdálkodó szervek);

b) a pénzforgalmi jelzőszámot illetően valamennyi gazdálkodó szervre, amelynek akár a Magyar Nemzeti Banknál, akár a Magyar Beruházási Banknál (a továbbiakban együtt: a pénzintézetek) bankszámlája van.

Egységes statisztikai számjelrendszer

2. §

A Központi Statisztikai Hivatal a gazdálkodó szerveket egyedi megkülönböztetésük céljából folyamatosan törzsszámmal jelöli meg.

3. §

A Központi Statisztikai Hivatal a gazdálkodó szervet főtevékenysége alapján ágazati számjellel jelöli meg. Meghatározza továbbá a tulajdonformák és szervezeti formák (szektor), a felügyeleti szervek, valamint a területi egységek szerinti számjeleket.

4. §

(1) A Központi Statisztikai Hivatal a törzsszámmal megjelölt gazdálkodó szervekről folyamatosan nyilvántartást vezet. A nyilvántartás tartalmazza e gazdálkodó szervek nevét, székhelyét, törzsszámát, a 3. §-ban felsorolt ismérveket, valamint az ezekben bekövetkezett változásokat.

(2) A gazdálkodó szervek nyilvántartásbavételéről és statisztikai számjelükben bekövetkező változásokról a Központi Statisztikai Hivatal a 24/1967. (XII. 15.) PM számú rendelet 11. §-ának (4) bekezdésében, illetőleg a 9/1962. (VI. 15.) PM számú rendelet 4. §-ának (8) bekezdésében meghatározott szerveket értesíti.

5. §

(1) A gazdálkodó szerv statisztikai adatszolgáltatás alkalmával törzsszámán kívül az egységes számjelből az adatigénylő által meghatározottakat köteles feltüntetni.

(2) Az adatigénylő statisztikai adatgyűjtés során a 3. §-ban felsorolt ismérvekre — számjel alkalmazása esetén — csak az ott meghatározott számjelek használatát írhatja elő.

6. §

Az egységes statisztikai számjelrendszer ismertetésére, a számjelrendszerben bekövetkező változások közlésére a Központi Statisztikai Hivatal útmutatókat ad ki.

Pénzforgalmi jelzőszámrendszer

7. §

A pénzintézetek a bankszámlaszerződés kötésére kötelezett [37/1967. (X. 12.) Korm. számú rendelet 1. §] gazdálkodó szervek bankszámláinak jelölésére a statisztikai törzsszám felhasználásával a bankszámlaszámok szerepét is betöltő pénzforgalmi jelzőszámokat képeznek. Egyidejűleg jelölő adatokat is állapítanak meg, amelyek a bankszámlákkal kapcsolatos bankműveletek adatainak rendszerezésére alkalmas számjelekből állanak.

8. §

A gazdálkodó szervnek fel kell tüntetnie a bankszámlán végzendő bankműveletre irányuló minden megbízáson a felek pénzforgalmi jelzőszámát és a jelölő adatokat.

9. §

A pénzintézetek a pénzforgalmi jelzőszámok és a jelölő adatok ismertetéséről, valamint az azok használatával kapcsolatos tudnivalókról tájékoztatót adnak ki, s mindegyik gazdálkodó szervvel közlik a saját pénzforgalmi jelzőszámát is.

Egyéb rendelkezések

(1) A Központi Statisztikai Hivatal és a Magyar Nemzeti Bank névjegyzékben adja ki az 1970. január 1-től használandó statisztikai számjeleket és pénzforgalmi jelzőszámokat, és gondoskodik a névjegyzék tartalmát érintő változások időszakonként történő közzétételéről.

(2) A 3. §-ban meghatározott ismérvek számjeleit a névjegyzék melléklete tartalmazza.

11. §

Az 1967. évre kiadott vállalati névjegyzék, valamint az 1969. évben használt egységes számjelek és bankszámlaszámok 1969. december 31-ével érvényüket vesztik.

MTA Könyvtára

12. §

Ez a rendelkezés 1970. január 1-én lép hatályba.

Huszár István s. k.,
államtitkár
a Központi Statisztikai Hivatal elnöke

Dr. László Andor s. k.,
államtitkár
a Magyar Nemzeti Bank elnöke

Közlemények

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY

A Magyar Tudományos Akadémia Matematikai és Fizikai Tudományok Osztálya pályázatot hirdet a Magyar Tudományos Akadémia Számítástechnikai Központja (a továbbiakban: Központ) tudományos igazgatóhelyettesi és adminisztratív igazgatóhelyettesi állásainak betöltésére.

A *tudományos igazgatóhelyettesi* állás betöltéséhez legalább 10 év önálló, nemzetközileg is elismert tudományos munkásság a matematikának az elektronikus számológépek felhasználásához kapcsolódó valamely ágában; tudományos fokozat; modern idegen nyelvismeret és tudományos munka irányításában való jártasság szükséges.

A *pályázathoz csatolni kell:*

1. egyetemi végzettséget igazoló oklevelet,
2. tudományos fokozatot igazoló okiratot,
3. a pályázó eddigi működésének leírását,
4. a pályázó tudományos munkáinak felsorolását,
5. önéletrajzot.

Az *adminisztratív igazgatóhelyettesi* állás betöltéséhez a következő követelmények teljesítése szükséges:

legalább 10 év gyakorlat kutatóintézeti adminisztrációs és szervező munkában; egyetemi végzettség és modern idegen nyelvismeret.

A *pályázathoz csatolni kell:*

1. egyetemi végzettséget igazoló oklevelet,
2. a pályázó eddigi működésének leírását,
3. önéletrajzot.

Mind a tudományos igazgatóhelyettes, mind az adminisztratív igazgatóhelyettes munkakörét, illetőleg hatáskörét a Központ szervezeti szabályzata tartalmazza.

A pályázatokat a Magyar Tudományos Akadémia Matematikai és Fizikai Tudományok Osztályához címezve, az MTA Számítástechnikai Központja (Budapest, I., Úri u. 49.) igazgatójához kell benyújtani *1970. január 25-ig.*

A besorolási illetmény tekintetében a 127/1967/23. MüM. számú utasítás, illetve az MTA Elnökének 2/1968. (A. K. 6.) számú utasításában foglaltak az irányadók.

Budapest, 1969. december 17.

Budó Ágoston s. k.,
akadémikus, osztálytitkár

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY

A Magyar Tudományos Akadémia Számítástechnikai Központja (a továbbiakban: Központ) pályázatot hirdet a következő osztályok osztályvezetői állásaira:

a) *Numerikus módszerek osztálya*

Az osztályvezető feladata a matematika elektronikus számológépekre alkalmazható numerikus módszereire vonatkozó kutatásoknak és ezek alapján gépi programok kidolgozásának irányítása.

Az állás elnyeréséhez legalább a „matematikai tudományok kandidátusa" fokozat és legalább 10 év önálló tudományos munka szükséges.

A pályázathoz csatolni kell:

1. egyetemi végzettséget igazoló oklevelet,
2. tudományos fokozatra vonatkozó okiratot,
3. a pályázó eddigi működésének leírását,
4. a pályázó tudományos munkáinak felsorolását,
5. önéletrajzot.

b) *Operációkutatási Osztály*

Az osztályvezető feladata a matematikai (lineáris, nem-lineáris, sztochasztikus és dinamikus) programozással, készletezési, megbízhatósági és sorbanállási problémákkal kapcsolatos kutatásoknak, valamint ezek alapján gépi programok kidolgozásának irányítása.

c) *Rendszertechnikai és programozáselméleti osztály*

Az osztályvezető feladata a Központban üzemelő elektronikus számológép rendszer-programjainak fejlesztésével kapcsolatos munkák, továbbá a rendszer-programokban használt módszerekre vonatkozó kutatások irányítása.

A *b)* és *c)* alatti állás elnyerésének feltételei, továbbá a pályázathoz csatolandó mellékletek azonosak az *a)* alattiakkal.

d) *Technikai üzemeltető osztály*

Az osztályvezető feladata a Központ elektronikus számológépének üzemeltetésével kapcsolatos (mérnöki, operátori és adatelőkészítő) munkák irányítása. Az osztályvezetőnek a Központ lehetőséget biztosít valamely műszaki intézményben kutatások folytatására.

Az állás elnyeréséhez szükséges legalább elektromérnöki oklevél és legalább 5 év gyakorlat elektronikus számológépek üzemeltetésében.

A pályázathoz csatolni kell:

1. egyetemi végzettséget igazoló oklevelet,
2. a pályázó eddigi működésének és kutatási terveinek leírását,
3. a pályázó tudományos munkáinak felsorolását,
4. önéletrajzot.

Az (a—d) osztályok osztályvezetői besorolási illetménye tekintetében a 127/1967. (23) Mü. M. számú utasítás, illetve az MTA Elnökének 2/1968. (A. K. 6.) számú utasításában foglaltak az irányadók.

A pályázatokat az MTA Számítástechnikai Központja (Budapest I., Úri u. 49.) igazgatójához kell benyújtani legkésőbb *1970. január 25-ig.* A kinevezésekről a Magyar Tudományos Akadémia Matematikai és Fizikai Tudományok Osztályának osztálytitkára dönt.

Budapest, 1969. december 17.

Balázs János s. k.,
a Központ igazgatója

PÁLYÁZATI FELHIVÁS

A Magyar Tudományos Akadémia Számítástechnikai Központja (a továbbiakban: Központ) pályázatot hirdet kutatói állások (tudományos főmunkatárs, tudományos munkatárs és tudományos segédmunkatárs) betöltésére.

Kutatási területek: a matematika elektronikus számológépekre alkalmazható numerikus módszerei, operációkutatás, optimális folyamatvezérlés, elektronikus számológépek programozásának elmélete és általában a matematikának elektronikus számológépek használatához kapcsolódó területei.

Pályázhatnak azok az egyetemet végzett szakemberek, akik a fenti kutatási területek műveléséhez megfelelő munkássággal, illetve felkészültséggel rendelkeznek. Az állás elnyerésénél számológépes gyakorlattal és modern idegen nyelvismerettel rendelkezők előnyben részesülnek. A pályázatban meg kell jelölni, hogy a pályázó mely területen kíván kutatómunkát végezni.

A pályázatokat az MTA Számítástechnikai Központja (Budapest, I., Úri u. 49.) igazgatójához kell benyújtani legkésőbb *1970. január 25-ig.*

A betöltendő állások után a 127/1967/23. Mü. M. sz. utasításban a tudományos főmunkatárs, tudományos munkatárs, illetve a tudományos segédmunkatárs részére megállapított illetmény jár.

A pályázathoz részletes önéletrajzot kell mellékelni. *Közölni kell:*

a) a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását és illetményét;

b) tudományos fokozatát és idegen nyelvismeretét;

c) a pályázó eddigi szakmai munkájának és munkája eredményeinek részletes ismertetését, továbbá tudományos és kutatómunkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

Budapest, 1969. december 17.

Balázs János s. k.,
a Központ igazgatója.

FOGADÓÓRÁK

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkára *minden kedden* 14—15.30 óra között — bármilyen természetű ügyben — fogadóórát tart. A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

Elnökségi Titkárság

Tolnai Gábor akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság elnöke, minden *pénteken* 13—14 óráig, *Tétényi Pál*, a Tudományos Minősítő Bizottság titkára pedig minden *csütörtökön* 14—16 óráig tart fogadóórát.

Tudományos Minősítő Bizottság Titkársága

Index: 25.105

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. — A szerkesztésért felelős: a Magyar Tudományos Akadémia Elnökségi Titkárságának vezetője.

Kiadja: Az Akadémiai Kiadó, Budapest V., Alkotmány u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 900 példány

A kiadvány előfizethető a POSTA KÖZPONTI HÍRLAPIRODÁNÁL, Budapest V., József nádor tér 1. és *bármely postahivatalban.*
Csekkszámlaszám egyéni: 61 257, közületi: 61 066, MNB egyszámlaszám: 8.
Előfizethető és példányonként megvásárolható az AKADÉMIAI KIADÓ-nál, Budapest V., Alkotmány u. 21. Telefon: 111-010. Csekkbefizetési számla: 05,915, 111-46, MNB egyszámlaszám: 46; az AKADÉMIAI KÖNYVESBOLTBAN: Budapest V., Váci u. 22., telefon: 185-612
Előfizetési díj egy évre: 48,— Ft.

69.68818 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA